

TERVEYDEN JA HYVINVOINNIN LAITOS
Institutet för hälsa och välfärd
National Institute for Health and Welfare

SVT Sosiaaliturva 2013
Socialskydd
Social Protection

Sosiaali- ja terveysalan tilastollinen vuosikirja 2013

Statistisk årsbok om
social- och hälsovården 2013

Statistical yearbook on
social welfare and health care 2013

SVT

Sosiaali- ja terveysalan tilastollinen vuosikirja 2013

Statistisk årsbok om social- och hälsovården 2013

Statistical yearbook on social welfare and health care 2013

TERVEYDEN JA
HYVINVOINNIN LAITOS

Tiedustelut – Förfrågningar – For further information

Outi Räikkönen 029 524 7272

Riitta Koskinen 029 524 7653

Salla Säkkinen 029 524 7064

Suomen virallinen tilasto
Finlands officiella statistik
Official Statistics of Finland

Tilastotuotteiden julkaisutoimikunta –

Publikationskommittén för statistikprodukter –

Publications committee for statistical products

Päivi Hämäläinen, puheenjohtaja – ordförande – Chair

Anna Heino

Pirjo Häkkinen

Nina Knappe

Tuula Nurmi

Salla Säkkinen

Hannele Tanhua

Ari Virtanen

Arto Vuori

Aleksi Yrttiaho

©THL

Svensk översättning: Käännös-Aazet Oy

English translation: Henna Eronen

Taitto – Layout: Sirpa Virtanen

Kansi – Pärm – Cover: Tiina Kuoppala

ISSN-L1795-6430

ISBN 978-952-302-045-0 (painettu)

ISSN 1795-5165 (Suomen virallinen tilasto)

ISSN 1799-6430 (Sosiaali- ja terveysalan tilastollinen vuosikirja)

ISBN 978-952-302-046-7 (verkkojulkaisu)

ISSN 1796-0479 (Suomen virallinen tilasto, verkko)

ISSN 1799-6449 (Sosiaali- ja terveysalan tilastollinen vuosikirja, verkkojulkaisu)

<http://urn.fi/> URN:ISBN:978-952-302-046-7

Juvenes Print - Suomen Yliopistopaino Oy

Tampere 2014

Lukijalle

Sosiaali- ja terveysalan tilastollinen vuosikirja on käsikirja sosiaali- ja terveysalan asiantuntijoille, päättäjille ja kaikille väestön hyvinvoinnista, terveydestä ja sosiaali- ja terveyspalveluista kiinnostuneille.

Tilastotietoja esitetään vuosikirjassa sekä aikasarjoina että alueittain. Tiedot perustuvat pääasiassa Terveysten ja hyvinvoinnin laitoksen (THL) tilastoihin, rekistereihin ja väestökyselyihin.

Vuosikirjan alussa on katsaus sosiaali- ja terveysalan kehityksestä viime vuosina. Kirjan lopussa on kooste indikaattoreista, jotka soveltuvat sosiaali- ja terveysalan keskeisten valtakunnallisten hankkeiden ja ohjelmien seurantaan. Mukana ovat KASTE 2012–2015 -ohjelman, PARAS-hankkeen ja Terveys 2015 -kansanterveysohjelman indikaattorit. Lisäksi tässä osiossa esitellään eri aihealueiden keskeiset kansainväliset indikaattorit.

Uutta vuosikirjassa on indikaattori-osio ”Hyvinvointia kuvaavat THL:n avainindikaattorit”, jossa tarkastellaan aluetasolla väestön terveyttä, hyvinvointia ja palveluja (www.hyvinvointikompassi.fi ja www.sotkanet.fi). Lisäksi vuosikirjassa on ensimmäistä kertaa mukana THL:n sairastavuusindeksi, jossa on ikävakioidut ja ikävakioimattomat indeksit eräistä keskeisistä sairauksista kahden tilastovuoden ajalta.

Vuosikirjaan koottujen tietojen laatua ja luotettavuutta on seurattu osana tilastotuotannonlaadun seurantaa. Sosiaali- ja terveydenhuollon yksityistä palvelutuotantoa kuvaavia tilastotietoja ei onnistuttu saamaan mukaan tähän vuosikirjaan tilastotietojen laatuongelmien vuoksi. Suomalaisten hyvinvointi ja palvelut -kyselyn tulokset sekä kausi-influenssan rokotuskattavuustilastot otetaan mukaan seuraavaan vuosikirjaan.

THL vastaa sosiaali- ja terveydenhuollon lakisääteisestä tilastoviranomaistyöstä, kuten tilasto- ja rekisterivarantojen ylläpidosta ja kehittämisestä sekä tiedon jalostamisesta ja julkaisemisesta käyttäjien tarpeisiin. THL:n verkkotuotteet ovat maksutomia. Tilasto- ja indikaattoripankki SOTKANetistä (www.sotkanet.fi) ja tietokantaraporteista (thl.fi/tietokantaraportit) on mahdollista poimia sosiaali- ja terveysalan tilastotietoja aikasarjoina ja alueittain. Tilastot ovat saatavissa laitoksen verkkosivuilta (www.thl.fi/tilastot), josta on pääsy myös Suomen noin 300 virallisen tilaston (SVT) tietoihin (www.virallinentilasto.fi). Sosiaali- ja terveysalan tilastollisen vuosikirjan rinnalla THL julkaisee Päihdetilastollisen vuosikirjan 2013.

Vuosikirjan valmistelusta on vastannut THL:n Tieto-osasto yhteistyössä laitoksen eri toimialojen asiantuntijoiden kanssa. Vuosikirjan toimitustyöstä ovat vastanneet erikoissuunnittelija Riitta Koskinen, tilastoassistentti Henna Konttinen ja suunnittelija Sirpa Virtanen.

Helsingissä, helmikuussa 2014

Juhani Eskola
Pääjohtaja

Päivi Hämäläinen
Osastojohtaja

Till läsaren

Statistisk årsbok för social- och hälsovården är en handbok för experter och beslutsfattare inom social- och hälsovården samt för alla som är intresserade av befolkningens välfärd och hälsa och om social- och hälsovårdstjänsterna.

I årsboken presenteras statistik som tidsserier och områdesvis. Uppgifterna har huvudsakligen sammanställts på basis av den statistik och de register som förs och befolkningsenkäter som gjorts av Institutet för välfärd och hälsa THL.

Översikten i början av årsboken beskriver hur socialvården och hälso- och sjukvården har utvecklats under de senaste åren. I slutet av boken finns en sammanställning av indikatorer som lämpar sig för uppföljning av de centrala riksomfattande projekten och programmen inom social- och hälsovårdsbranschen. I boken finns indikatorer för det nationella utvecklingsprogrammet för social- och hälsovården (KASTE), kommun- och servicestrukturreformen (PARAS) och folkhälsoprogrammet Hälsa 2012–2015. Därtill innehåller detta avsnitt också viktiga internationella indikatorer inom olika områden.

En nyhet i årsboken är indikordelen med THL:s nyckelindikatorer för beskriver välfärden, som behandlar befolkningens välfärd, hälsa och tjänster på regionnivå (www.hyvinvointi.compassi.fi och www.sotkanet.fi). I årsboken finns också för första gången THL:s sjuklighetsindex, som innehåller åldersstandardiserade och icke-åldersstandardiserade index för vissa centrala sjukdomar för två statistikår.

Kvaliteten på och tillförlitligheten av de uppgifter som sammanställts i årsboken har följts upp som en del av uppföljningen av kvaliteten på statistikproduktionen. Statistiska uppgifter som beskriver den privata serviceproduktionen inom social- och hälsovården kunde inte tas med i denna årsbok på grund av problem med det statistiska materialets kvalitet. Resultaten av enkäten om finländarnas välfärd och tjänster samt statistiken över täckningen av vaccinationerna mot säsongsinfluensa tas med i den följande årsboken.

THL ansvarar för det lagstadgade statistikmyndighetsarbetet inom social- och hälsovården, såsom för upprätthållandet och utvecklandet av statistik- och registerlagren samt för förädlingen och publiceringen av information för användarnas behov. THL:s produkter på webben är avgiftsfria. I statistik- och indikatorbanken SOTKANet (www.sotkanet.fi) och i databasrapporterna (thl.fi/tietokantaraportit) kan statistikuppgifter om social- och hälsovården plockas som tidsserier och områdesvis. Statistiken finns att få på THL:s webbplats (www.thl.fi/tilastot), därifrån man också kan gå vidare till uppgifterna om Finlands cirka 300 officiella statistikgrenar (FOS) (www.virallinentilasto.fi). Utöver Statistisk årsbok om social- och hälsovård utger THL Statistisk årsbok om alkohol och narkotika 2013.

För utarbetandet av årsboken svarar Avdelningen för information vid THL i samarbete med institutets experter inom olika områden. För redigeringen av årsboken svarar specialplanerare Riitta Koskinen, statistikassistent Henna Konttinen och planerare Sirpa Virtanen.

Helsingfors, februari 2014

Juhani Eskola
Generaldirektör

Päivi Härmäläinen
Avdelningsdirektör

To the reader

The Statistical Yearbook on Social Welfare and Health Care is a reference work both for experts and policy-makers in the area of social welfare and health care as well as for everyone interested in statistics on people's welfare and health and social and health services. Statistical data are presented in this yearbook both as time series and by region. The data are mainly derived from the statistics and registers maintained by the National Institute for Health and Welfare (THL) and from surveys conducted by THL.

The yearbook begins with an outline of social and health care trends in Finland in the past few years. The section on indicators at the end of the yearbook facilitates monitoring of key national programmes in the social welfare and health care sector. The yearbook contains the monitoring indicators for the national development programme for social welfare and health care (KASTE 2012–2015), the national project to restructure local government and services (PARAS), and the Health 2015 public health programme. Besides these, the indicator section also includes key international indicators under a variety of themes.

A new section in the yearbook is the section on the Welfare Compass, which is a web-based tool enabling regional comparisons of indicators for population health and welfare and for services (www.hyvinvointikompassi.fi and www.sotkanet.fi). Another new section in the yearbook covers THL's morbidity index, which includes indexes on certain key chronic diseases from two statistical years both with and without age standardisation.

The quality and reliability of the data included in the Yearbook has been monitored as part of the quality monitoring of the statistics production. Statistics on private social and health care provision could not be included in this yearbook because there were problems with the quality of the statistical data. The results of the Welfare and Services in Finland Survey and the statistics on the seasonal influenza vaccination coverage will be published in the next yearbook.

THL is responsible for statutory statistical authority tasks in social welfare and health care, and among other tasks, THL maintains and develops national statistical and register resources, and processes and passes on related information to a wide range of users. All THL online publications are available free of charge. SOTKANet Statistics and Indicator Bank (www.sotkanet.fi) and THL's database reports (thl.fi/tietokantara-portit) allow users to select statistical data on social and health care both as time series and by regions. The statistics are published on THL's website (www.thl.fi/en/statistics), which gives access to about 300 sets of statistics publishes as part of the Official Statistics of Finland (OSF) (www.virallinentilasto.fi). In addition to the Statistical Yearbook on Social Welfare and Health Care, THL also publishes the Yearbook of Alcohol and Drug Statistics 2013.

The Statistical Yearbook on Social Welfare and Health Care has been compiled by the Information Department at THL, together with experts from THL's four divisions. The Yearbook was edited by Riitta Koskinen, Senior Planning Officer, Henna Kontinen, Statistical Assistant, and Sirpa Virtanen, Planning Officer.

Helsinki, February 2014

Juhani Eskola
Director General

Päivi Hämäläinen
Director of Department

Sisälllys

Lukijalle	3
-----------------	---

SOSIAALI- JA TERVEYSALA VUONNA 2012 – KATSAUS

Väestö	21
Lisääntymisterveys	23
Synnytykset	23
Hedelmöityshoidot	24
Raskaudenkeskeytykset	25
Steriloinnit	26
Lasten ja perheiden palvelut	28
Päivähoito	28
Lastensuojelu	30
Elatustuki	32
Ikääntyneiden palvelut	33
Vammaispalvelut	36
Mielenterveyspalvelut	37
Päihteet ja riippuvuudet	39
Alkoholi ja huumeet	39
Tupakka	43
Perusterveydenhuolto ja erikoissairaanhoito	45
Perusterveydenhuolto	45
Erikoissairaanhoito	47
Sairaaloiden tuottavuus	49
Erikoissairaanhoidon hoitopaasy	50
Sairastavuus	52
Alueelliset sairastavuuserot	52
Tartuntataudit	54
Toimeentulotuki	57
Henkilöstö	59
Kustannukset	62
Sosiaalimenot	62
Terveystuoltonenot	65
Väestön terveys ja terveyskäyttäytyminen	67

KUVIOT

Väestö ikäryhmittäin 1990–2060	21
Synnytysten ja laillisten raskaudenkeskeytysten määrä 1950–2012	23
Lasten päivähoito 1997–2012	28
Kodin ulkopuolelle sijoitetut lapset ja nuoret vuosina 1991–2012	30
Ikääntyneiden (75+) palvelujen peittävyys 2000–2012	33
Mielenterveyden häiriöiden laitoshoido ja avohoido 1996–2012	37
Alkoholijuomien kokonaiskulutus 100 %:n alkoholina asukasta kohti 1965–2012	39
Päihdehuollon palvelut 1996–2012	40
Terveystuoltonenon laitoshoido 1988–2012	45
THL:n sairastavuusindeksi, ikävakioidu, 2008–2010, sairaanhoitopiireittäin	52

Toimeentulotuki 1990–2012: kustannukset (2012 hinnoin), kotitaloudet ja asiakkaat	57
Julkisten ja yksityisten palveluntuottajien osuudet henkilöstöstä 1990–2010	59
Sosiaalimenot pääryhmittäin 1980–2011 vuoden 2011 hinnoin	62
Sosiaalimenot suhteessa bruttokansantuotteeseen Suomessa 2000–2011 ja EU28-maissa 2008–2011	63
Terveydenhuoltomenot toiminnoittain 1995–2011, vuoden 2011 hinnoin	65
Terveytensä keskitasoiseksi tai huonoksi kokevien osuus 2000–2013.....	67
Symbolit	72

TAULUKOT

Väestö

1. Väestö ikäryhmittäin vuosien 1990–2012 lopussa	73
2. Väestö ikäryhmittäin vuosien 1990–2012 lopussa, %	73
3. Keskiväkiluku ikäryhmittäin 1990–2012	74
4. Väestöennuste ikäryhmittäin 2020–2060	74
5. Väestöennuste ikäryhmittäin 2020–2060, %	74
6. Väestö maakunnittain vuoden 2012 lopussa ja väestöennuste 2020	75

Lisäntymisterveys

7. Syntyneet lapset, perinataali- ja imeväiskuolleet 1990–2012	76
8. Synnyttäjät 1990–2012	77
9. Synnytykset ja eräät synnytystoimenpiteet 1990–2012	78
10. Synnyttäjät, syntyneet lapset ja perinataalikuolleet sairaanhoitopiireittäin 2012	79
11. Hedelmöityshoidot 1992–2012	80
12. Hedelmöityshoidot tyypeittäin 1992–2012	81
13. Hedelmöityshoitojen tulokset 1992–2011	82
14. Epämuodostumatapaukset 2005–2011	83
15. Kansainvälisesti seurattavat epämuodostumat 2005–2011	84
16. Lailliset raskaudenkeskeytykset ikäryhmittäin 1969–2012	85
17. Lailliset raskaudenkeskeytykset keskeytysperusteen mukaan 2012	86
18. Lailliset raskaudenkeskeytykset sairaanhoitopiireittäin ja ikäryhmittäin 2012	88
19. Steriloinnit 1950–2012	89
20. Steriloinnit perusteen mukaan 2012	90

Lasten ja perheiden palvelut

21. Lasten päivähoido 1985–2012	92
22. Lasten päivähoido maakunnittain 2012	93
23. Lastensuojelu 1970–2012	94
24. Lastensuojelu maakunnittain 2012	95
25. Asiakkaita lastensuojelun piirissä 2012	96
26. Lapsen elatus ja huolto 1985–2012	97
27. Lapsen elatus ja huolto maakunnittain 2012	98
28. Perittäväenä olevat elatusavut ja vanhentuneet elatusvelkasaavat 1993–2012	100
29. Kasvatus- ja perheneuvonta ja ensi- ja turvakodit 1997–2012	101

Ikääntyneiden palvelut

30. Ikääntyneiden palvelujen rakenne ja peittävyys 1990–2012	102
31. Ikääntyneiden palvelujen rakenne ja peittävyys maakunnittain 2012	104
32. Ikä- ja sukupuolirakenne ikääntyneiden palveluissa 2012	106
33. Peittävyys ikääntyneiden palveluissa iän ja sukupuolen mukaan 2012	107
34. Ikääntyneiden laitoshoido ja asumispalvelut 1997–2012	108

35.	Ikääntyneiden kotipalvelut 1990–2012	109
36.	Muistisairaiden asiakkaiden käyttämät sosiaali- ja terveyspalvelut 2002–2012	110

Vammaispalvelut

37.	Vammaispalvelulain mukaiset palvelut 1990–2012	112
38.	Vammaisten työllistämistoiminta ja omaishoidon tuki 1990–2012	112
39.	Vammaisten laitos- ja asumispalvelut 1995–2012	113
40.	Vammaisten osallistumista, toimintaa ja työntekoa tukevat palvelut maakunnittain 2012	114
41.	Vammaisten laitos- ja asumispalvelut maakunnittain 2012	116
42.	Kehitysvammaisten laitos- ja asumispalvelujen asiakkaat 2012	118
43.	Kehitysvammaisten laitos- ja asumispalvelujen asiakkaat maakunnittain 2012	119

Mielenterveyspalvelut

44.	Mielenterveyshuollon avohoitokäynnit 1997–2012	120
45.	Mielenterveyden häiriöiden laitoshoidon erikoisaloittain 1997–2012	121
46.	Mielenterveyden häiriöiden laitoshoidon ikäryhmittäin 1997–2012	122
47.	Mielenterveyden häiriöiden laitoshoidon maakunnittain 2012	123
48.	Psykiatrian asumispalvelut 1995–2012	124

Päihteet ja riippuvuudet

49.	Alkoholijuomien tilastoitu kulutus asukasta kohti 1960–2012	125
50.	Alkoholijuomien tilastoitu kulutus 100 %:n alkoholina asukasta kohti 1960–2012	126
51.	Alkoholijuomien myynti 100 %:n alkoholina maakunnittain 2012	127
52.	Alkoholijuomien myynti juomaryhmittäin 1990–2012	128
53.	Alkoholijuomien vähittäismyyntiverkosto 1990–2012	129
54.	Alkoholijuomien anniskeluverkosto 1990–2012	129
55.	Alkoholijuomien myynnin reaalihintaindeksejä 2001–2012	130
56.	Päihdepalvelut 1990–2012	131
57.	Päihdesairauksien sairaalahoito 1996–2012	131
58.	Päihdepalvelut maakunnittain 2012	132
59.	Päihdesairauksien sairaalahoito maakunnittain 2012	133
60.	Päihdehuollon huumeasiakkaat 2012	134
61.	Päihdehoidon palvelujen asiakkaat 2012	135
62.	Päihdehaittakustannukset 2011	136
63.	Valtion alkoholitulot (käyvin hinnoin) 1960–2012	136
64.	Tupakkatuotteiden kulutus (joulu-marraskuu) 1980–2012	137
65.	Tupakkatuotteiden kulutus (joulu-marraskuu) 15 vuotta täyttäneitä kohti 1980–2012	138
66.	Kodin ulkopuolella työskentelevien tupakoimattomien työntekijöiden altistuminen tupakansavulle työpaikalla päivittäin sukupuolen ja iän mukaan (%) 1985–2012	139

Perusterveydenhuolto ja erikoissairaanhoito

67.	Lääkäri- ja hammaslääkärikäynnit 1997–2012	140
68.	Terveyskeskuskäynnit palvelumuodoittain 1997–2012	141
69.	Terveyskeskusten suun terveydenhuolto ikäryhmittäin 2003–2012	142
70.	Terveyskeskusten laitoshoidon ikäryhmittäin 1997–2012	143
71.	Terveyskeskusten laitoshoidon maakunnittain 2012	144
72.	Terveyskeskusten laitoshoidon päädiagnoosin mukaan 1997–2012	145
73.	Erikoissairaanhoidon toiminta 1997–2012	149
74.	Erikoissairaanhoidon avohoitokäynnit suurimmilla erikoisaloilla 1997–2012	149
75.	Erikoissairaanhoidon laitoshoidon maakunnittain 2012	150
76.	Erikoissairaanhoidon laitoshoidon ikäryhmittäin 1997–2012	151
77.	Erikoissairaanhoidon laitoshoidon erikoisaloittain 1997–2012	152
78.	Erikoissairaanhoidon laitoshoidon päädiagnoosin mukaan 1997–2012	155
79.	Tapaturmat ja väkivalta ulkoisen syyn mukaan, vuodeosastohoito 2002–2012	159

80.	Tapaturmat ja väkivalta, vuodeosastohoito ikäryhmittäin 2012	161
81.	Tapaturman paikka tai olosuhteet, vuodeosastohoito ikäryhmittäin ja sukupuolittain 2012	163
82.	Hoitojaksot toimenpideryhmittäin 2000–2012	165
83.	Toimenpiteet ja toimenpiteelliset hoitojaksot 2000–2012	168
84.	Eräät kirurgiset toimenpiteet 2000–2012	168
85.	Terveystenhuollon avo- ja laitoshoidon maakunnittain 2012	169
86.	Yliopistosairaaloitten tuottavuuden kehitys, indeksi, 2008–2012	170
87.	Yliopistosairaaloitten suoritteiden kehitys, indeksi, 2008–2012	171
88.	Somaattisen erikoissairaanhoidon ikä- ja sukupuolivakioitujen episodit ja laskennalliset kustannukset asukasta kohti sekä kustannusten poikkeama maan keskiarvoon sairaanhoitopiireittäin 2012	172
89.	Erikoissairaanhoidon yli 6 kk jonottaneet 31.12. sairaanhoitopiireittäin vuosina 2008–2012	174

Sairastavuus

90.	Rekisteröidyt näkövammaiset 2012	176
91.	Tärkeimpien tartuntatauti-epidemioiden tapausmäärät 2000–2012	178
92.	Eräiden tartuntatauti-epidemioiden ilmaantuvuus sairaanhoitopiireittäin 2012	180
93.	Syöpäsairauksien ikävakioitu ilmaantuvuus 1979–2011	181
94.	THL:n sairastavuusindeksi sairaanhoitopiireittäin (yhdistetty aineisto 2008–2010)	183

Toimeentulotuki

95.	Toimeentulotuki 1970–2012	184
96.	Toimeentulotuki maakunnittain 2012	185
97.	Toimeentulotuki iän mukaan 1991–2012	186
98.	Toimeentulotuki kotitaloustyyppien mukaan 1992–2012	187
99.	Toimeentulotuen kustannukset 1985–2012	188

Henkilöstö

100.	Sosiaali- ja terveyspalvelujen henkilöstö 2000–2010	189
101.	Sosiaali- ja terveyspalvelujen henkilöstö maakunnittain 2010	190
102.	Kuntien sosiaali- ja terveyspalvelujen henkilöstö toimialoittain 2012	194
103.	Sosiaali- ja terveyspalvelujen henkilöstö ammattiryhmittäin 2010	196
104.	Suomessa laillistetut terveydenhuollon ammattilaiset ulkomailla 2000–2012	200
105.	Ulkomaan kansalaisten tai syntyperältään muiden kuin suomalaisten osuuksia eräissä sosiaali- ja terveyspalvelujen ammateissa 2000–2010	201

Kustannukset

106.	Sosiaalimenot pääryhmittäin 1980–2011	202
107.	Toimeentuloturvan ja palveluiden osuus sosiaalimenoista pääryhmittäin 1980–2011	203
108.	Sosiaalimenojen rahoitus 1980–2011	204
109.	Terveystenhuollon menot toiminnoittain 1995–2011	205
110.	Terveystenhuollon menot rahoittajittain 1995–2011	206
111.	Sosiaalimenot asukasta kohti ostovoimapariteetin mukaan EU- ja ETA-maissa 2005–2011	207
112.	Sosiaalimenojen BKT-suhde EU- ja ETA-maissa 2005–2011	208
113.	Terveystenhuollon menojen BKT-suhde OECD-maissa 1995–2012	209

Väestön terveys ja terveyskäyttäytyminen

114.	Kaikki aterianosat kouluruoalla syövien 14–20-vuotiaiden osuus 2002–2013	210
115.	Tuoreita kasviksia päivittäin syövien 15–64-vuotiaiden osuus 2002–2013	210
116.	Tuoreita kasviksia päivittäin syövien 65–84-vuotiaiden osuus 2001–2011	211
117.	Ylipainoisten (BMI ≥ 25 kg/m ²) 14–20-vuotiaiden osuus 2002–2013	212
118.	Ylipainoisten (BMI ≥ 25 kg/m ²) 15–64-vuotiaiden osuus 2002–2013	212
119.	Ylipainoisten (BMI ≥ 25 kg/m ²) 65–84-vuotiaiden osuus 2001–2011	213
120.	Vähän tai ei lainkaan hengästyttävää liikuntaa harrastavien 14–20-vuotiaiden osuus 2002–2013	214

121. Vähän tai ei lainkaan vapaa-ajan liikuntaa harrastavien 15–64-vuotiaiden osuus 2002–2013	214
122. Vähän tai ei lainkaan liikuntaa harrastavien 65–84-vuotiaiden osuus 2001–2011	215
123. Päivittäin tupakoivien 14–20-vuotiaiden osuus 2002–2013	216
124. Päivittäin tupakoivien 15–64-vuotiaiden osuus 2002–2013	216
125. Päivittäin tupakoivien 65–84-vuotiaiden osuus 2001–2011	217
126. Humalahakuisesti alkoholia kuukausittain juovien 14–20-vuotiaiden osuus 2002–2013	218
127. Humalahakuisesti alkoholia viikoittain käyttävien 15–64-vuotiaiden osuus 2002–2013	219
128. Terveystilansa huonoksi tai keskinkertaiseksi kokevien 14–20-vuotiaiden osuus 2002–2013	220
129. Terveytensä huonoksi tai keskitasoiseksi kokevien 15–64-vuotiaiden osuus 2002–2013	220
130. Terveytensä huonoksi tai keskitasoiseksi kokevien 65–84-vuotiaiden osuus 2001–2011	221
131. Vaikeuksia opiskelussa kokevien 14–20-vuotiaiden osuus 2002–2013	222
132. Toimintakykyä haittaavasta sairaudesta ilmoittavien 15–64-vuotiaiden osuus 2002–2013	222
133. Ulkona liikkumisessa vaikeuksia kokevien 65–84-vuotiaiden osuus 2001–2011	223
134. Masentuneisuutta kokevien 14–20-vuotiaiden osuus 2000–2011	224
135. Masennusoireita kokeneiden 15–64-vuotiaiden osuus 2002–2013	224
136. Masennusoireita kokeneiden 65–84-vuotiaiden osuus 2001–2011	225
Sosiaali- ja terveysalan seuraintindikaattorit	226
137. KASTE 2012–2015 -ohjelman seuraintindikaattorit	234
138. PARAS-hankkeen indikaattorit	237
139. Terveys 2015 -indikaattorit	240
140. Hyvinvointia kuvaavat THL:n avainindikaattorit	245
141. Eurooppa-indikaattorit	251
Määritelmät	254
Luokitukset	293
Lähteet	296
Kartta. 75 vuotta täyttäneet, % väestöstä kunnittain 2013	325
Alueluokitukset 2012 ja 2013	326

Innehåll

Till läsaren	4
SOCIAL- OCH HÄLSOVÅRDEN 2012 – ÖVERSIKT	
Befolkning	22
Reproduktiv hälsa	23
Förlossningar	23
Assisterad befruktning	24
Aborter	25
Steriliseringar	26
Tjänster för barn och familjer	28
Dagvård	28
Barnskydd	31
Underhållsstöd	32
Äldreomsorg	34
Handikappservice	36
Mentalvårdstjänster	37
Alkohol, droger och beroende	39
Alkohol och narkotika	41
Tobak	43
Primärvård och specialiserad sjukvård	45
Primärvård	46
Specialiserad sjukvård	47
Sjukhusens produktivitet	49
Tillgången till vård inom den specialiserade sjukvården	50
Sjukfrekvens	52
Regionala skillnader i sjukligheten	53
Smittsamma sjukdomar	54
Utkomststöd	57
Personal	60
Kostnader	62
Sociala utgifter	63
Hälsö- och sjukvårdsutgifter	66
Befolkningens hälsa och hälsobeteende	68

FIGURER

Befolkningen efter åldersgrupp 1990–2060	21
Antal förlossningar och legala aborter 1950–2012	23
Barndagvård 1997–2012	28
Barn och unga som placerats utom hemmet 1991–2012	30
Äldreomsorgens (75+) täckningsgrad 2000–2012	33
Psykiatrisk institutionsvård och öppenvård 1996–2012	37
Total alkoholkonsumtion i 100 % alkohol per invånare 1965–2012	39
Missbrukarvårdens tjänster 1996–2012	40
Slutenvård inom hälso- och sjukvården 1988–2012	45
THL:s sjuklighetsindex, 2008–2010, åldersspecifikt, efter sjukvårdsdistrikt	52

Utkomststödet 1990–2012: kostnader (enligt prisnivån år 2012) hushåll och personer	57
Offentliga och privata serviceproducenters andelar av personalen 1990–2010	59
Sociala utgifter efter funktion 1980–2011 i 2011 års priser	62
Sociala utgifter i förhållande till bruttonationalprodukten i Finland 2000–2011 och EU28-länderna 2008–2011	63
Hälsö- och sjukvårdsutgifter efter funktion 1995–2011 i 2011 års priser	65
Andelen personer som upplever sin hälsa medelmåttlig eller dålig 2000–2013	67
Teckenförklaring	72

TABELLER

Befolkning

1. Befolkningen efter åldersgrupp vid utgången av åren 1990–2012	73
2. Befolkningen efter åldersgrupp vid utgången av åren 1990–2012, %	73
3. Medelbefolkningen efter åldersgrupp 1990–2012	74
4. Befolkningsprognos efter åldersgrupp 2020–2060	74
5. Befolkningsprognos efter åldersgrupp 2020–2060, %	74
6. Befolkningen efter landskap vid utgången av 2012 och befolkningsprognos för 2020	75

Reproduktiv hälsa

7. Födda barn, perinatalt döda barn och döda spädbarn 1990–2012	76
8. Föderskor 1990–2012	77
9. Förlossningar och några förlossningsåtgärder 1990–2012	78
10. Föderskor, födda barn och perinatalt döda efter sjukvårdsdistrikt 2012	79
11. Assisterad befruktning 1992–2012	80
12. Assisterad befruktning efter typ 1992–2012	81
13. Resultat av assisterad befruktning 1992–2011	82
14. Missbildningsfall 2005–2011	83
15. Missbildningar som övervakas internationellt 2005–2011	84
16. Legala aborter efter åldersgrupp 1969–2012	85
17. Legala aborter efter indikation 2012	86
18. Legala aborter efter sjukvårdsdistrikt och ålder 2012	88
19. Steriliseringar 1950–2012	89
20. Steriliseringar 2012	90

Tjänster för barn och familjer

21. Barndagvård 1985–2012	92
22. Barndagvård efter landskap 2012	93
23. Barnskydd 1970–2012	94
24. Barnskydd efter landskap 2012	95
25. Klienter inom barnskyddet 2012	96
26. Underhåll och vårdnad av barn 1985–2012	97
27. Underhåll och vårdnad av barn efter landskap 2012	98
28. Oinrindvna underhållsbidrag och preskriberade fordringar av underhåll 1993–2012	100
29. Mödra- och skyddshem samt rådgivning i uppfostrings- och familje frågor 1997–2012	101

Äldreomsorg

30. Äldreomsorgens servicestruktur och täckningsgrad 1990–2012	102
31. Äldreomsorgens servicestruktur och täckningsgrad efter landskap 2012	104
32. Ålders- och könsstruktur inom äldreomsorgen 2012	106
33. Täckningsgrad inom äldreomsorgen efter ålder och kön 2012	107

34.	Institutionsvård och boendeservice för äldre 1997–2012	108
35.	Hemservice för äldre 1990–2012	109
36.	Social- och hälsovård som mottagits av klienter med minnessjukdomar 2002–2012	110

Handikappservice

37.	Tjänster enligt handikappservicelagen 1990–2012	112
38.	Sysselsättningsverksamhet för funktionshindrade och stöd för närståendevård 1990–2012	112
39.	Institutionsvård och boendeservice för funktionshindrade 1995–2012	113
40.	Tjänster som stödjer funktionshindrades delaktighet, verksamhet och arbete efter landskap 2012	114
41.	Institutionsvård och boendeservice för funktionshindrade efter landskap 2012	116
42.	Klienter inom institutionsvård och boendeservice för personer med utvecklingsstörning 2012	118
43.	Klienter inom institutionsvård och boendeservice för personer med utvecklingsstörning efter landskap 2012	119

Mentalvårdstjänster

44.	Öppenvårdsbesök inom mentalvården 1997–2012	120
45.	Psykiatrisk institutionsvård efter specialitet 1997–2012	121
46.	Psykiatrisk institutionsvård efter åldersgrupp 1997–2012	122
47.	Psykiatrisk institutionsvård efter landskap 2012	123
48.	Boendeservice inom psykiatrin 1995–2012	124

Alkohol, droger och beroende

49.	Registrerad alkoholkonsumtion per invånare 1960–2012	125
50.	Registrerad alkoholkonsumtion i 100 % alkohol per invånare 1960–2012	126
51.	Försäljning av alkoholdrycker i 100 % alkohol efter landskap 2012	127
52.	Försäljning av alkoholdrycker per varugrupp 1990–2012	128
53.	Distributionsnät för detaljhandel med alkoholdrycker 1990–2012	129
54.	Nät för servering av alkoholdrycker 1990–2012	129
55.	Realprisindex för försäljning av alkoholdrycker 2001–2012	130
56.	Missbrukarvård 1990–2012	131
57.	Alkohol- och narkotikarelaterad sjukhusvård 1996–2012	131
58.	Missbrukarvård efter landskap 2012	132
59.	Alkohol- och narkotikarelaterad efter landskap sjukhusvård 2012	133
60.	Narkotikaberoende klienter inom missbrukarvården 2012	134
61.	Klienter inom missbruksrelaterad vård 2012	135
62.	Skadekostnader för alkohol och narkotika 2011	136
63.	Statens alkoholinkomster (till löpande priser) 1960–2012	136
64.	Konsumtion av tobaksprodukter (december-november) 1980–2012	137
65.	Konsumtion av tobaksprodukter (december-november) per 15 år fylld invånare 1980–2012	138
66.	Icke-rökande anställda som arbetar utanför hemmet som exponeras dagligen för tobaksrök på arbetsplatsen efter kön och ålder (%) 1985–2012	139

Primärvård och specialiserad sjukvård

67.	Läkar- och tandläkarbesök 1997–2012	140
68.	Hälsovårdscentralbesök efter serviceform 1997–2012	141
69.	Hälsovårdscentralernas munhälsovård efter åldersgrupp 2003–2012	142
70.	Hälsovårdscentralernas slutenvård efter åldersgrupp 1997–2012	143
71.	Hälsovårdscentralernas slutenvård efter landskap 2012	144
72.	Hälsovårdscentralernas slutenvård efter huvuddiagnos 1997–2012	145
73.	Specialiserad sjukvård 1997–2012	149
74.	Öppenvårdsbesök inom den specialiserade sjukvården efter de största specialiteterna 1997–2012	149

75.	Slutenvård inom den specialiserade sjukvården efter landskap 2012	150
76.	Slutenvård inom den specialiserade sjukvården efter åldersgrupp 1997–2012	151
77.	Slutenvård inom den specialiserade sjukvården efter specialitet 1997–2012	152
78.	Slutenvård inom den specialiserade sjukvården efter huvuddiagnos 1997–2012	155
79.	Olycksfall och våld efter yttre orsak, vård på vårdavdelning 2002–2012	159
80.	Olycksfall och våld, slutenvård efter åldersgrupp 2012	161
81.	Olycksplats eller -förhållanden, slutenvård efter åldersgrupp och kön 2012	163
82.	Vårdperioder med åtgärder efter åtgärdsgrupp 2000–2012	165
83.	Åtgärder och vårdperioder med åtgärder 2000–2012	168
84.	Vissa kirurgiska åtgärder 2000–2012	168
85.	Öppen- och slutenvård inom hälsovården efter landskap 2012	169
86.	Utvecklingen av universitetssjukhusens produktivitet, index, 2008–2012	170
87.	Utvecklingen av universitetssjukhusens prestationer, index, 2008–2012	171
88.	De ålders- och könsstandardiserade episoderna och kalkylmässiga kostnaderna för den specialiserade somatiska sjukvården per invånare och kostnadsavvikelsen från medelvärde för hela landet per sjukvårdsdistrikt 2012	172
89.	Antalet personer som 31.12 stått i kö till specialiserad sjukvård i mer än 6 månader 2008–2012	174

Sjukfrekvens

90.	Registrerade synskadade 2012	176
91.	Antalet sjukdomsfall av de viktigaste smittsamma sjukdomarna 2000–2012	178
92.	Incidensen av vissa smittsamma sjukdomar efter sjukvårdsdistrikt 2012	180
93.	Ålderstandardiserad incidens av olika cancersjukdomar 1979–2011	181
94.	THL:s sjuklighetsindex per sjukvårdsdistrikt (kombinerat material 2008–2010)	183

Utkomststöd

95.	Utkomststöd 1970–2012	184
96.	Utkomststöd efter landskap 2012	185
97.	Utkomststöd efter ålder 1991–2012	186
98.	Utkomststöd efter hushållstyp 1992–2012	187
99.	Kostnader utkomststöd 1985–2012	188

Personal

100.	Personalen inom social- och hälsovårdstjänster under 2000–2010	189
101.	Personalen inom social- och hälsovårdstjänster efter landskap 2010	190
102.	Personalen inom kommunernas social- och hälsovårdstjänster efter näringsgrenar 2012	194
103.	Personalen inom social- och hälsovårdstjänster efter yrkeskategorier 2010	196
104.	I Finland legitimerade yrkesutbildade personer inom hälso- och sjukvården, 2000–2012	200
105.	Andelar utländska medborgare eller av annan härkomst än finsk i vissa yrken inom social- och hälsovårdstjänster 2000–2010	201

Kostnader

106.	Sociala utgifter efter funktion 1980–2011	202
107.	Utkomstskyddets och tjänsternas andel av de sociala utgifterna efter funktion, 1980–2011	203
108.	Finansiering av de sociala utgifterna 1980–2011	204
109.	Hälso- och sjukvårdsutgifter efter funktion 1995–2011	205
110.	Hälso- och sjukvårdsutgifter efter finansår 1995–2011	206
111.	Sociala utgifter per invånare enligt köpkraftsparitet i EU- och EES-länder 2005–2011	207
112.	Sociala utgifternas andel av BNP i EU- och EES-länder 2005–2011	208
113.	Hälso- och sjukvårdsutgifternas andel av BNP i OECD-länder 1995–2012	209

Befolkningens hälsa och hälsobeteende

114.	Andelen 14–20-åriga som äter alla delar av måltiden vid skollunchen 2002–2013	210
115.	Andelen 15–64-åriga som äter färska grönsaker dagligt 2002–2013	210

116. Andelen 65–84-åriga som äter färska grönsaker dagligt 2001–2011	211
117. Övervikt (BMI ≥ 25 kg/m ²) 14–20-åriga 2002–2013	212
118. Övervikt (BMI ≥ 25 kg/m ²) 15–64-åriga 2002–2013	212
119. Övervikt (BMI ≥ 25 kg/m ²) 65–84-åriga 2001–2011	213
120. Andelen 14–20-åriga som utövar lite eller ingen tröttande motion alls 2002–2013	214
121. Andelen 15–64-åriga som på sin fritid utövar lite eller ingen motion alls 2002–2013	214
122. Andelen 65–84-åriga som utövar lite eller ingen motion alls 2001–2011	215
123. Andelen 14–20-åriga som röker dagligen 2002–2013	216
124. Andelen 15–64-åriga som röker dagligen 2002–2013	216
125. Andelen 65–84-åriga som röker dagligen 2001–2011	217
126. Andelen 14–20-åriga som månatligen dricker alkohol i berusningssyfte 2002–2013	218
127. Andelen 15–64-åriga som varje vecka dricker alkohol i berusningssyfte 2002–2013	219
128. Andelen 14–20-åriga som upplever sitt hälsotillstånd dåligt eller medelmåttigt 2002–2013	220
129. Andelen 15–64-åriga som upplever sitt hälsotillstånd dåligt eller medelmåttigt 2002–2013	220
130. Andelen 65–84-åriga som upplever sitt hälsotillstånd vara dåligt eller medel- måttigt 2001–2011	221
131. Andelen 14–20-åriga som upplever svårigheter i studierna 2002–2013	222
132. Andelen 15–64-åriga som rapporterar att ha sjukdom som påverkar funktions- förmåga 2002–2013	222
133. Andelen 65–84-åriga som har svårt att klara av att röra sig utomhus 2001–2011	223
134. Andelen 14–20-åriga som upplever depressiva symptom 2000–2011	224
135. Andelen 15–64-åriga som upplever symtom av depression 2002–2013	224
136. Andelen 65–84-åriga som upplever depression 2001–2011	225
Uppföljningsindikatorer inom socialvården och hälso- och sjukvården	228
137. Uppföljningsindikatorer för programmet KASTE 2012–2015	234
138. Indikatorer för kommun- och servicestrukturen PARAS	237
139. Hälsa 2015 -indikatorerna	240
140. THL:s nyckelindikatorer som beskriver välfärd	245
141. Europeiska indikatorer	251
Definitioner	267
Klassifikationer	294
Källor	305
Karta. 75 år och över, % av befolkningen kommunvis 2013	325
Områdesindelning 2012 och 2013	326

Contents

To the reader	5
---------------------	---

SOCIAL WELFARE AND HEALTH CARE 2012– OVERVIEW

Population	22
Reproductive health	23
Deliveries	24
Assisted fertility treatments	25
Induced abortions	26
Sterilisations	27
Services for children and families	28
Child day care	29
Child welfare	31
Maintenance allowance	32
Care and services for older people	35
Services for people with disabilities	36
Mental health services	38
Alcohol, drugs and addiction	39
Alcohol and drugs	42
Tobacco	43
Primary health care and specialised health care	45
Primary health care	46
Specialised health care services	48
Hospital productivity	50
Access to services in specialised health care	51
Regional differences in morbidity	53
Infectious diseases	55
Social assistance	58
Personnel	61
Expenditure	61
Social protection expenditure	64
Health Expenditure	66
Population health and health behaviour	70

FIGURES

Population by age group 1990–2060	21
Number of deliveries and legal induced abortions, 1950–2012	23
Child day care, 1997–2012	28
Children and young persons placed outside the home, 1991–2012	30
Coverage in care and services for older (75+) people, 2000–2012	33
Inpatient and outpatient mental care, 1996–2012	37
Total consumption of alcoholic beverages, 100% alcohol per capita, 1965–2012	39
Treatment services for substance abusers 1996–2012	40
Inpatient health care, 1988–2012	45
THL's morbidity index, age standardised, 2008–2010 by hospital district	52
Social assistance 1990–2012: expenditure (at 2012 prices), households and recipients	58
Personnel shares accounted for by public and private providers, 1990–2010	59

Social protection expenditure by function, 1980–2011, 2011 prices	62
Social protection expenditure as a share of GDP in Finland 2000–2011 and EU28-countries, 2008–2011	63
Health care expenditure by function 1995–2011, 2011 prices	65
Percentage of people who rated their own health as average or poor 2000–2013	67
Explanations of symbols	72

TABLES

Population

1. Population by age group at year-end, 1990–2012	73
2. Population by age group at year-end, 1990–2012, %	73
3. Mean population by age group, 1990–2012	74
4. Population projection by age group for 2020–2060	74
5. Population projection by age group for 2020–2060, %	74
6. Population by region at the end of 2012 and population projection for 2020	75

Reproductive health

7. Births and perinatal and infant deaths, 1990–2012	76
8. Parturients, 1990–2012	77
9. Deliveries and some interventions, 1990–2012	78
10. Parturients, births and perinatal deaths by hospital district, 2012	79
11. Assisted fertility treatments, 1992–2012	80
12. Assisted fertility treatments by type, 1992–2012	81
13. Results of assisted fertility treatments, 1992–2011	82
14. Births with congenital anomalies, 2005–2011	83
15. Congenital anomalies monitored internationally, 2005–2011	84
16. Legal induced abortions by age group, 1969–2012	85
17. Legal induced abortions by indication, 2012	86
18. Legal induced abortions by hospital district and age group, 2012	88
19. Sterilisations, 1950–2012	89
20. Sterilisations by indication, 2012	90

Services for children and families

21. Child day care, 1985–2012	92
22. Child day care by region, 2012	93
23. Child welfare, 1970–2012	94
24. Child welfare by region, 2012	95
25. Clients in child welfare interventions 2012	96
26. Child maintenance and custody, 1985–2012	97
27. Child maintenance and custody by region, 2012	98
28. Maintenance payments to be recovered and time-barred maintenance debt, 1993–2012	100
29. Child guidance and family counselling, mother-and-baby-homes and shelters for battered family members, 1997–2012	101

Care and services for older people

30. Service structure and coverage in care and services for older people, 1990–2012	102
31. Service structure and coverage in care and services for older people by region, 2012	104
32. Age and sex structure in care and services for older people, 2012	106
33. Coverage in care and services for older people by age and sex, 2012	107
34. Institutional care and housing services for older people, 1997–2012	108

35.	Home-help services for older people, 1990–2012	109
36.	Social welfare and health services used by clients with memory disorders, 2002–2012	110

Services for people with disabilities

37.	Services under the Services and Assistance for the Disabled Act, 1990–2012	112
38.	Support to employment of disabled people and support for informal care, 1990–2012	112
39.	Institutional care and housing services for disabled people, 1995–2012	113
40.	Services supporting disabled people's participation, activities and employment by region, 2012	114
41.	Institutional care and housing services for disabled people by region, 2012	116
42.	Clients in institutional care and housing services for people with intellectual disabilities, 2012	118
43.	Clients in institutional care and housing services for people with intellectual disabilities by region, 2012	119

Mental health services

44.	Outpatient visits in mental health services, 1997–2012	120
45.	Inpatient mental health care by speciality, 1997–2012	121
46.	Inpatient mental health care by age group, 1997–2012	122
47.	Inpatient mental health care by region, 2012	123
48.	Housing services for people with mental disorders, 1995–2012	124

Alcohol, drugs and addiction

49.	Documented consumption of alcoholic beverages, per capita, 1960–2012	125
50.	Documented consumption of alcoholic beverages, 100% alcohol per capita, 1960–2012	126
51.	Sales of alcoholic beverages by region, 100% alcohol, 2012	127
52.	Sales of alcoholic beverages by type of beverage, 1990–2012	128
53.	Network for the retail sales of alcoholic beverages, 1990–2021	129
54.	Network for the licensed serving of alcoholic beverages, 1990–2012	129
55.	Real price indices for the sales of alcoholic beverages, 2001–2012	130
56.	Services for substance abusers, 1990–2012	131
57.	Alcohol- and drug-related hospital care, 1996–2012	131
58.	Services for substance abusers by region, 2012	132
59.	Alcohol- and drug-related hospital care by region, 2012	133
60.	Drug clients in services for substance abusers, 2012	134
61.	Clients in treatment services for substance abusers, 2012	135
62.	Cost of detrimental effects of alcohol and drugs, 2011	136
63.	State revenues from alcohol (at current prices), 1960–2012	136
64.	Consumption of tobacco products (December–November), 1980–2012	137
65.	Consumption of tobacco products (December–November) per persons aged 15 or over, 1980–2012	138
66.	Non-smokers working outside the home exposed daily to tobacco smoke at workplace by gender and age (%) 1985–2012	139

Primary health care and specialised health care

67.	Appointments with physicians and dentists, 1997–2012	140
68.	Health-centre visits by type of activity 1997–2012	141
69.	Oral health care in health-centres by age group, 2003–2012	142
70.	Health-centre inpatient care by age group, 1997–2012	143
71.	Health-centre inpatient care by region, 2012	144
72.	Health-centre inpatient care by primary diagnosis, 1997–2012	145
73.	Activities in specialised health care, 1997–2012	149
74.	Outpatient visits in specialised health care by major specialities, 1997–2012	149
75.	Inpatient care in specialised health care by region, 2012	150

76.	Inpatient care in specialised health care by age group, 1997–2012	151
77.	Inpatient care in specialised health care by specialty, 1997–2012	152
78.	Inpatient care in specialised health care by primary diagnosis, 1997–2012	155
79.	Accidental injuries and violence by external cause, inpatient care, 2002–2012	159
80.	Accidental injuries and violence, inpatient care by age group, 2012	161
81.	Location or circumstances of accidental injury, inpatient care by age group and sex 2012	163
82.	Periods of care with procedures by category, 2000–2012	165
83.	Procedures and periods of care with procedures, 2000–2012	168
84.	Certain surgical procedures, 2000–2012	168
85.	Inpatient and outpatient care by region, 2012	169
86.	University hospital productivity trends, index, 2008–2012	170
87.	Development of university hospital outputs, index, 2008–2012	171
88.	Age- and gender-standardised episodes in somatic specialised health care as well as calculated per capita expenditure and hospital-district-specific cost deviations from the national average 2012	172
89.	Patients waiting over 6 months for access to specialised health care on 31 Dec, 2008–2012	174

Morbidity

90.	Registered visually impaired persons, 2012	176
91.	Incidence of the main infectious diseases 2000–2012	178
92.	Incidence of certain infectious diseases by hospital district, 2012	180
93.	Age-adjusted incidence of cancer diseases, 1979–2011	181
94.	THL's morbidity index by hospital district (integrated data 2008–2010)	183

Social assistance

95.	Social assistance, 1970–2012	184
96.	Social assistance by region, 2012	185
97.	Social assistance by age, 1991–2012	186
98.	Social assistance by type of household, 1992–2012	187
99.	Expenditure on social assistance, 1985–2012	188

Personnel

100.	Personnel in the social welfare and health care services, 2000–2010	189
101.	Personnel in the social welfare and health care services by region, 2010	190
102.	Municipal personnel in the social welfare and health care services in 2012, by type of service	194
103.	Personnel in the social welfare and health care services 2010, by occupational group	196
104.	Health care professionals licensed in Finland who practice abroad, 2000–2012	200
105.	Percentage of foreign nationals or persons originally from outside Finland in certain occupations in the social welfare and health care services, 2000–2010	201

Expenditure

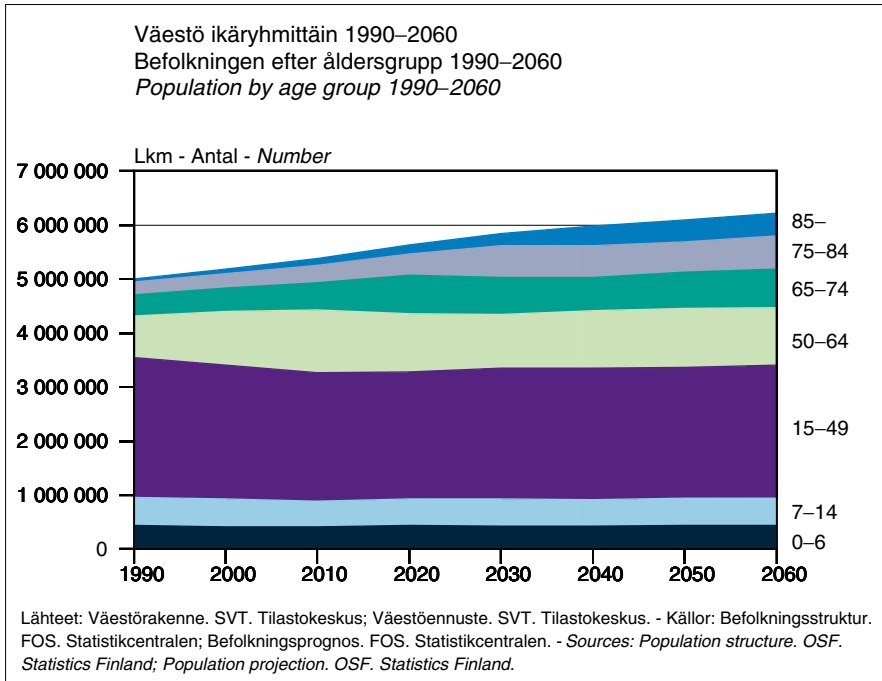
106.	Social protection expenditure by function, 1980–2011	202
107.	Cash benefits and benefits in kind as a share of social protection expenditure by function, 1980–2011	203
108.	Social protection expenditure by source of finance, 1980–2011	204
109.	Health expenditure by function, 1995–2011	205
110.	Health expenditure by source of funding, 1995–2011	206
111.	Social protection expenditure per capita by purchasing power parity in EU and EEA countries, 1995–2011	207
112.	Social protection expenditure as a share of GDP in EU and EEA countries, 2005–2011	208
113.	Health expenditure as a share of GDP in OECD countries, 2005–2012	209

Population health and health behaviour

114.	Percentage of 14–20-year-olds who eat all the components of their school meals, 2002–2013	210
115.	Percentage of 15–64-year-olds who eat fresh vegetables daily, 2002–2013	210

116.	Percentage of 65–84-year-olds who eat fresh vegetables daily, 2001–2011	211
117.	Overweight (BMI ≥ 25 kg/m ²) 14–20-year-olds, 2002–2013	212
118.	Overweight (BMI ≥ 25 kg/m ²) 15–64-year-olds, 2002–2013	212
119.	Overweight (BMI ≥ 25 kg/m ²) 65–84-year-olds, 2001–2011	213
120.	Percentage of 14–20-year-olds who did little or no exercise that left them out of breath, 2002–2013	214
121.	Percentage of 15–64-year-olds who did little or no exercise, 2002–2013	214
122.	Percentage of 65–84-year-olds who did little or no exercise, 2001–2011	215
123.	Percentage of 14–20-year-olds who smoke daily, 2002–2013	216
124.	Percentage of 15–64-year-olds who smoke daily, 2002–2013	216
125.	Percentage of 65–84-year-olds who smoke daily, 2001–2011	217
126.	Percentage of 14–20-year-olds who engage in binge drinking at least once a month, 2002–2013	218
127.	Percentage of 15–64-year-olds who engaged in binge drinking at least once a week, 2002–2013	219
128.	Percentage of 14–20-year-olds who assess their health 'poor' or 'average', , 2002–2013	220
129.	Percentage of 15–64-year-olds who assess their health 'poor' or 'average', 2002–2013	220
130.	Percentage of 65–84-year-olds who assess their health 'poor' or 'average', 2001–2011	221
131.	Percentage of 14–20-year-olds who experience difficulties with school work or studies, 2002–2013	222
132.	Percentage of 15–64-year-olds who report having an illness that hampers ability to function 2002–2013	222
133.	Percentage of 65–84-year-olds who have difficulties to move about outdoors, 2001–2011	223
134.	Percentage of 14–20-year-olds who experience depression, 2000–2011	224
135.	Percentage of 15–64-year-olds who experienced symptoms of depression, 2002–2013	224
136.	Percentage of 65–84-year-olds who experienced symptoms of depression, 2001–2011	225
Indicators for monitoring the field of social welfare and health		231
137.	Target indicators for the KASTE 2012–2015 project	234
138.	Indicators for the PARAS project	237
139.	Health 2015 public health programme	240
140.	THL's key indicators for welfare	245
141.	European Indicators	251
Definitions		280
Classifications		295
Sources		315
Map. 75 year and over, % of population by municipality, 2012		325
Regional classifications 2012 and 2013		326

Sosiaali- ja terveysala vuonna 2012 – Katsaus
 Social- och hälsovården 2012 – Översikt
 Social welfare and health care 2012 – Overview

Väestö

Suomen väkiluku oli vuoden 2012 lopussa 5 426 674. Naisten osuus oli 51 prosenttia. Suomessa syntyvän tyttölapsen elinajanodote on 83,4 vuotta ja poikalapsen 77,5 vuotta.

Vuoteen 2020 mennessä väestömäärän ennustetaan kasvavan nykyisestä noin 204 000:lla. Alle 15-vuotiaiden osuuden ennustetaan kasvavan 16,4 prosentista 16,6 prosenttiin. Vuonna 2012 oli 65 vuotta täyttäneiden osuus väestöstä 18,8 prosenttia. Ennusteen mukaan 65 vuotta täyttäneiden osuus on 22,6 prosenttia vuonna 2020 ja 25,6 prosenttia vuonna 2030. Väestöllinen huoltosuhde, jolla ilmaistaan, kuinka monta alle 15-vuotiasta ja 65 vuotta täyttänyttä on sataa 15–64-vuotiasta (työikäistä) kohti, on noussut viimeisen kymmenen vuoden aikana 49,6:sta 54,3:een. Väestön ikääntyminen tulee oleellisesti vaikuttamaan sosiaali- ja terveyspalvelujen kysyntään.

Befolkning

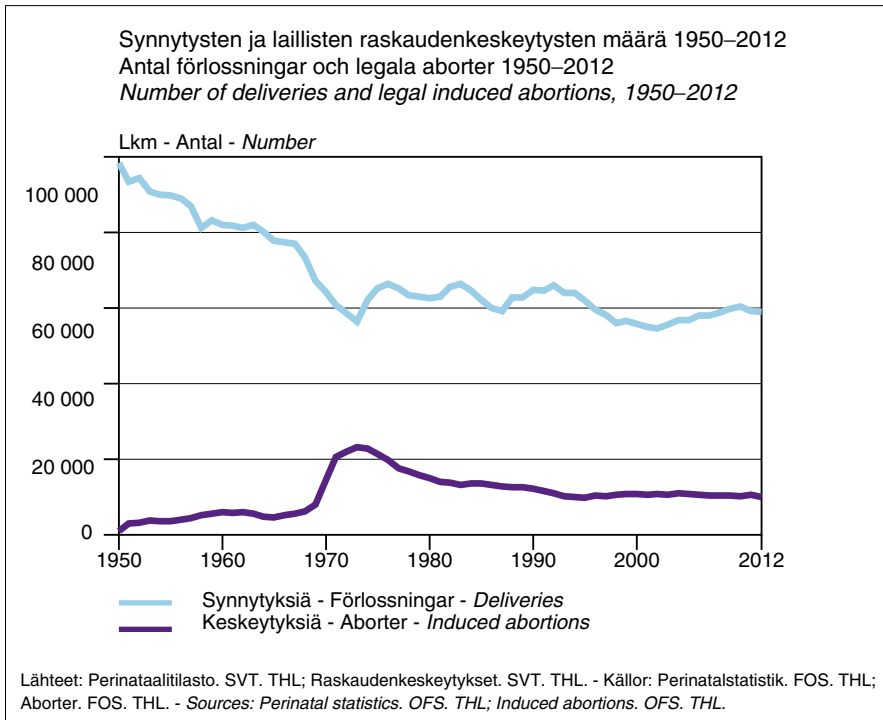
I slutet av år 2012 var folkmängden i Finland 5 426 674 personer. Andelen kvinnor var 51 procent. Den statistiska livslängden för flickor som föds i Finland är 83,4 år och för pojkar 77,5 år.

Fram till år 2020 förutspås folkmängden öka med cirka 204 000 personer. Andelen personer under 15 år förutspås öka från 16,4 procent till 16,6 procent. År 2012 var andelen personer som fyllt 65 år 18,8 procent av befolkningen. Enligt prognoserna kommer andelen personer som fyllt 65 år vara 22,6 procent år 2020 och 25,6 procent år 2030. Den demografiska försörjningskvoten, som anger hur många personer under 15 år och över 65 år det finns mot hundra personer i åldern 15–64 år (arbetsför ålder), har stigit under de senaste åren från 49,6 till 54,3. Den åldrande befolkningen kommer i hög grad att påverka efterfrågan av social-, hälso- och sjukvårdstjänster.

Population

At the end of 2012, the population of Finland was 5 426 674. Women accounted for 51 per cent. Life expectancy at birth for females in Finland is 83.4 years and for males 77.5 years.

By 2020, the population is estimated to grow by approximately 204 000. The proportion of people under 15 is expected to increase from 16.4 per cent to 16.6 per cent. In 2012, people aged 65 and over accounted for 18.8 per cent of the total population. According to forecasts, the proportion of people aged 65 and over will be 22.6 per cent in 2020 and 25.6 per cent in 2030. The dependency ratio, that is, the number of people aged 0–14 and people aged 65 and over per 100 working-age people aged 15–64, has risen from 49.6 to 54.3 over the past decade. The ageing of the population will significantly affect the demand for social and health services.

Synnytykset

Synnytyksiä oli 58 856 vuonna 2012. Tämä oli vajaan prosentin vähemmän kuin vuonna 2011. Vuoden aikana syntyneiden lasten määrä on kuitenkin lisääntynyt noin viisi prosenttia 2000-luvun alusta vuoteen 2012. Suomen kokonaishedelmällisyysluku (1,80 lasta hedelmällisyysikäistä naista kohti) oli vuonna 2012 EU:n korkeimpia. 1990-luvun alusta 35 vuotta täyttäneiden osuus synnyttäneistä lisääntyi tasaisesti noin viisi prosenttiyksikköä vuoteen 2004 (19,4 %), jonka jälkeen määrät vähenivät vuoteen 2011 asti. Sen jälkeen osuus on kasvanut, ja vuonna 2012 kaikista synnyttäjäistä yli 35-vuotiaita oli 19,5 prosenttia eli jo enemmän kuin vuonna 2004. Alle 20-vuotiaiden osuus kaikista synnyttäjäistä on sen sijaan vähentynyt ja oli kaksi prosenttia vuonna 2012, mikä on matalin sitten vuoden 1987.

Förlossningar

År 2012 föddes 58 856 barn. Detta var något under en procent färre än 2011. Antalet barn som fötts under året har emellertid ökat med cirka fem procent från början av 2000-talet till 2012. Finlands totala fruktsamhetstal (1,80 barn per kvinna i fertil ålder) var bland de högsta inom EU 2012. Från början av 1990-talet ökade andelen 35 år fyllda föderskor jämnt med cirka fem procentenheter fram till 2004 (19,4 %), varefter mängderna minskade till 2011. Efter detta har andelen ökat, och år 2012 hade 19,5 procent av alla föderskor fyllt 35, vilket är mer än 2004. Andelen föderskor under 20 år av alla föderskor har däremot minskat och var två procent 2012, vilket är den lägsta siffran sedan 1987.

Deliveries

Deliveries totalled 58 856 in 2012, a decrease of less than one per cent on 2011. However, the number of births has increased by around 5 per cent between the early 2000s and 2012. Nevertheless, Finland's total fertility rate (1.80 children/woman of childbearing age) was one of the highest in the EU in 2012. Since the early 1990s, the proportion of parturients aged 35 and over has increased steadily by about 5 percentage points in total, reaching 19.4 per cent in 2004. After that a declining trend started and continued until 2011. Since then, the numbers have increased again, and in 2012, 19.5 per cent of all parturients were aged 35 and over, which is already more than in 2004. The proportion of under-20s of all parturients has, however, decreased: it was 2 per cent in 2012, the lowest it has been since 1987.

Hedelmöityshoidot

Aloitettujen hedelmöityshoitojen määrä kääntyi ennakkotietojen mukaan vuonna 2012 selkeään laskuun. Hoitoja aloitettiin viisi prosenttia vähemmän kuin vuonna 2011. Kaikkiaan hedelmöityshoitoja aloitettiin vuonna 2011 lähes 14 500 ja vuonna 2012 ennakkotietojen mukaan vajaat 13 800. Hedelmöityshoitojen määrän laskua selittää omilla sukusoluilla tehtyjen hoitojen väheneminen. Sen sijaan luovutetuilla siittiöillä tehtyjen koeputkihedelmöityshoitojen määrä jatkoi kasvuaan. Kasvu oli 11 prosenttia vuonna 2011 ja ennakkotietojen mukaan 17 prosenttia vuonna 2012.

Vuonna 2007 voimaantullut hedelmöityshoitolaki ei näytä aiheuttaneen pitkäaikaista luovutushoitojen määrän vähenemistä. Hoitojen määrä kääntyi kasvuun heti vuonna 2009 ja on sen jälkeen kasvanut vuosittain melko tasaisesti. Noin 40 prosenttia kaikista hedelmöityshoidoista tehdään julkisessa terveydenhuollossa. Julkisen terveydenhuollon osuus hedelmöityshoidoista on 2000-luvulla kääntynyt nousuun.

Vuoden 2011 kaikista hedelmöityshoidoista alkoi yhteensä 3 149 raskautta, joista syntyi 2 536 lasta. Tämä oli 4,2 prosenttia kaikista syntyneistä lapsista.

Assisterad befruktning

Antalet påbörjade assisterade befruktningar vände enligt förhandsuppgifterna mot en klar minskning 2012. Då gavs fem procent färre behandlingar än 2011. Sammanlagt inledes år 2011 nästan 14 500 assisterade befruktningar och år 2012 enligt förhandsuppgifterna något under 13 800. Minskningen av mängden assisterade befruktningar förklaras av minskningen av behandlingar som görs med egna könsceller. Antalet behandlingar som utförs i provrör med donerade spermier fortsatte däremot att öka. Ökningen var 11 procent 2011 och enligt förhandsuppgifterna 17 procent 2012.

Lagen om assisterad befruktning, som trädde i kraft år 2007, ser inte ut att ha medfört en långsiktig minskning av antalet donationsbehandlingar. Antalet behandlingar började öka genast 2009 och har därefter ökat relativt jämnt varje år. Omkring 40 procent av alla befruktningsbehandlingar görs inom den offentliga hälso- och sjukvården. Den offentliga hälso- och sjukvårdens andel av alla befruktningsbehandlingar har börjat öka på 2000-talet.

Samtliga befruktningsbehandlingar år 2011 resulterade i totalt 3 149 graviditeter och 2 536 barns födelse. Detta var 4,2 procent av alla födda barn.

Assisted fertility treatments

Preliminary data indicate that the number of started assisted fertility treatment cycles have taken a clear downward turn in 2012. The number of treatment cycles started in 2012 was down by 5 per cent on 2011. The total number of treatment cycles started in 2011 came to nearly 14 500, while the total was just under 13 800 in 2012, according to preliminary data. One explanation for the decrease in the number of treatment cycles is the drop in the number of treatments using non-donor gametes. The number of IVF treatments (including ICSI and FET) using donor sperm continued to grow, however, increasing by 11 per cent in 2011 and by 17 per cent in 2012, according to preliminary data.

The 2007 Act on Assisted Fertility Treatments does not seem to have resulted in any long-term decrease in the number treatments using donor gametes. The number of treatment cycles started to increase already in 2009 and has been growing fairly evenly ever since. About 40 per cent of all assisted fertility treatments are performed in public health care. The public sector's share of assisted fertility treatments has started to increase in the 2000s.

Assisted fertility treatments performed in 2011 led to a total of 3149 pregnancies, which resulted in 2536 children born. This accounts for 4.2 per cent of all children born.

Raskaudenkeskeytykset

Vuonna 2012 tehtiin 10 060 raskaudenkeskeytystä eli 8,6 keskeytystä tuhatta hedelmällisyysikäistä (15–49-vuotiaista) naista kohti. Tämä on vähemmän kuin kertaakaan 2000-luvun aikana. Raskaudenkeskeytysten määrä väheni 5,7 prosenttia vuodesta 2011.

Alle 20-vuotiaiden naisten keskeytysten määrän väheneminen on 2000-luvulla ollut merkittävää. Vuonna 2012 keskeytysten määrä väheni eniten juuri tässä ikäryhmässä ja oli 10,9 keskeytystä tuhatta vastaavanikäistä naista kohden. Eniten keskeytyksiä tehtiin yhä 20–24-vuotiaille (17,5/1 000 vastaavanikäistä naista).

Keskeytysten määrä laski vuonna 2012 valtaosassa sairaanhoitopiireistä. Sairaanhoitopiireittäin 15–49-vuotiaiden naisten lukumääriin suhteutettuna keskeytyksiä tehtiin vuonna 2012 eniten Länsi-Pohjan (11,9/1 000) ja Lapin (11,1/1 000) sairaanhoitopiireissä. Pienimmät keskeytysluvut olivat Etelä-Karjalan (6,1/1 000), Etelä-Pohjanmaan (6,5/1 000) ja Keski-Pohjanmaan (6,6/1 000) sairaanhoitopiireissä.

Aborter

År 2012 utfördes 10 060 aborter, dvs. 8,6 aborter per 1 000 kvinnor i fertil ålder (15–49 år). Detta är mindre än någonsin under 2000-talet. Antalet aborter minskade med 5,7 procent från år 2011.

Minskningen av antalet aborter som görs på kvinnor i åldersklassen under 20 år har varit betydande på 2000-talet. År 2012 minskade antalet aborter mest just i denna åldersgrupp och utgjorde 10,9 aborter per tusen kvinnor i samma ålder. Flest aborter utfördes fortfarande i åldersgruppen 20–24 år (17,5/1 000 kvinnor i motsvarande ålder).

År 2012 minskade antalet aborter i de flesta sjukvårdsdistrikten. I relation till antalet kvinnor i åldern 15–49 år inom sjukvårdsdistrikten var antalet aborter år 2011 störst i Länsi-Pohja (11,9/1 000) och Lapplands (11,1/1 000) sjukvårdsdistrikt. Det lägsta antalet aborter var i Södra Karelen (6,1/1 000), Södra Österbottens (6,5/1 000) och Mellersta Österbottens (6,6/1 000) sjukvårdsdistrikt.

Induced abortions

In 2012, the total number of induced abortions was 10 060, that is, 8.6 abortions per 1 000 women of childbearing age (aged 15–49). This was the lowest number of abortions in the 2000s. The number of induced abortions decreased by 5.7 per cent on 2011.

The number of abortions among women under 20 has decreased significantly in the 2000s. In 2012, the number of abortions decreased the most among under-20s, amounting to 10.9 induced abortions per 1 000 women of the same age. Most abortions were still performed in the age group 20–24 (17.5 per 1 000 women of the same age).

The number of abortions performed decreased in most of the hospital districts in 2012. In proportion to the number of women aged 15–49 in the hospital districts, most abortions were performed in the hospital districts of Länsi-Pohja (11.9/1 000) and Lapland (11.1/1 000) in 2012. The lowest figures were found in the hospital districts of South Karelia (6.1/1 000), South Ostrobothnia (6.5/1 000), and Central Ostrobothnia (6.6/1 000).

Steriloinnit

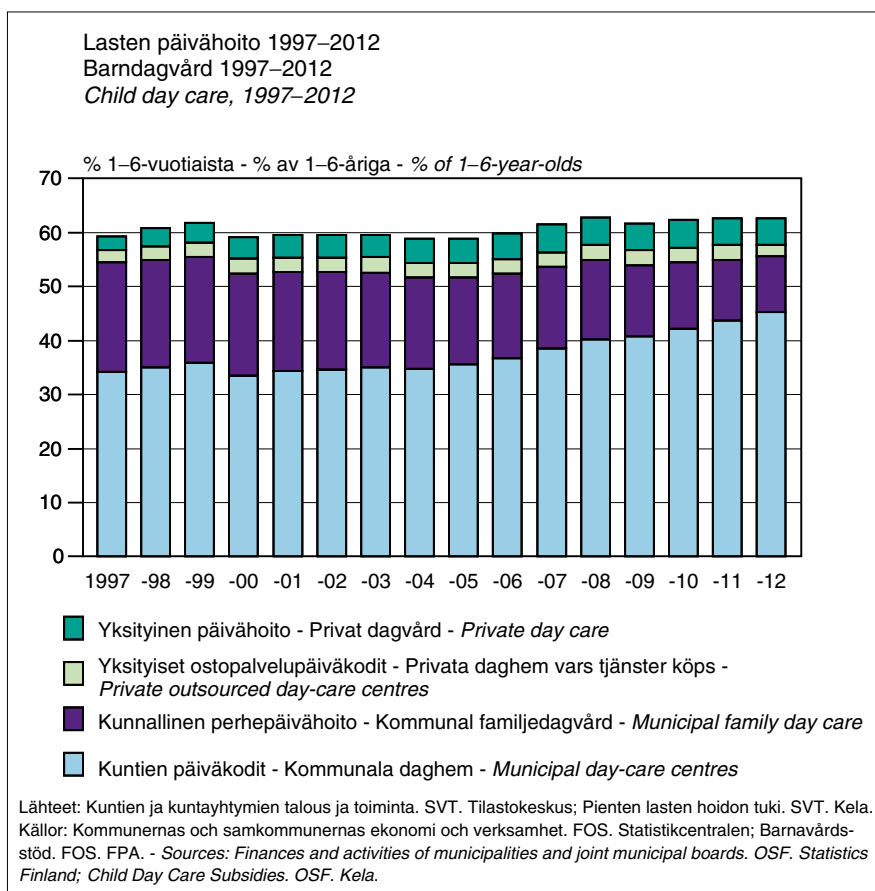
Sterilointien kokonaismäärä kasvoi kolme prosenttia vuonna 2012 edelliseen vuoteen verrattuna. Kasvu johtuu miehille tehtyjen sterilointien määrän lisääntymisestä (+9 %). Naisten sterilointeja tehtiin lähes 2 500 ja miesten sterilointeja hieman yli 2 000. Vuonna 2012 steriloinneista 55 prosenttia tehtiin naisille, kun vastaava osuus oli vielä vuonna 2000 selkeästi yli 80 prosenttia. Huolimatta muutaman viime vuoden noususta, sterilointien määrä on laskenut voimakkaasti viimeisten 15 vuoden aikana. Sterilointien määrän vähenemistä selittävät muun muassa ehkäisymenetelmien valikoiman laajeneminen ja lasten hankkimisen nousu.

Steriliseringar

Det totala antalet steriliseringar ökade med tre procent år 2012 jämfört med året innan. Ökningen berodde på att antalet steriliseringar av män ökade (+ 9 procent). Totalt steriliserades nästan 2 500 kvinnor och något över 2 000 män. År 2012 gjordes 55 procent av steriliseringarna på kvinnor, medan motsvarande andel ännu år 2000 var klart över 80 procent. Trots ökningen under de senaste åren har antalet steriliseringar minskat kraftigt under de senaste 15 åren. Det minskade antalet steriliseringar förklaras bland annat av det ökade urvalet av preventivmetoder och den höjda åldern för barnanskaffande.

Sterilisations

The total number of sterilisations increased in 2012 by three per cent on the previous year. The increase was due to a rise in male sterilisations (+9%). Nearly 2 500 women and slightly over 2 000 men were sterilised. Female sterilisations accounted for 55 per cent of all sterilisations in 2012, while in 2000 the figure was over 80 per cent. Although the number of sterilisations has been on the rise in recent years, it has fallen sharply over the past 15 years. The decrease in the number of sterilisations can be attributed to, for example, an expanding range of contraceptives and a shift to a later age of first parenthood.

Päivähoido

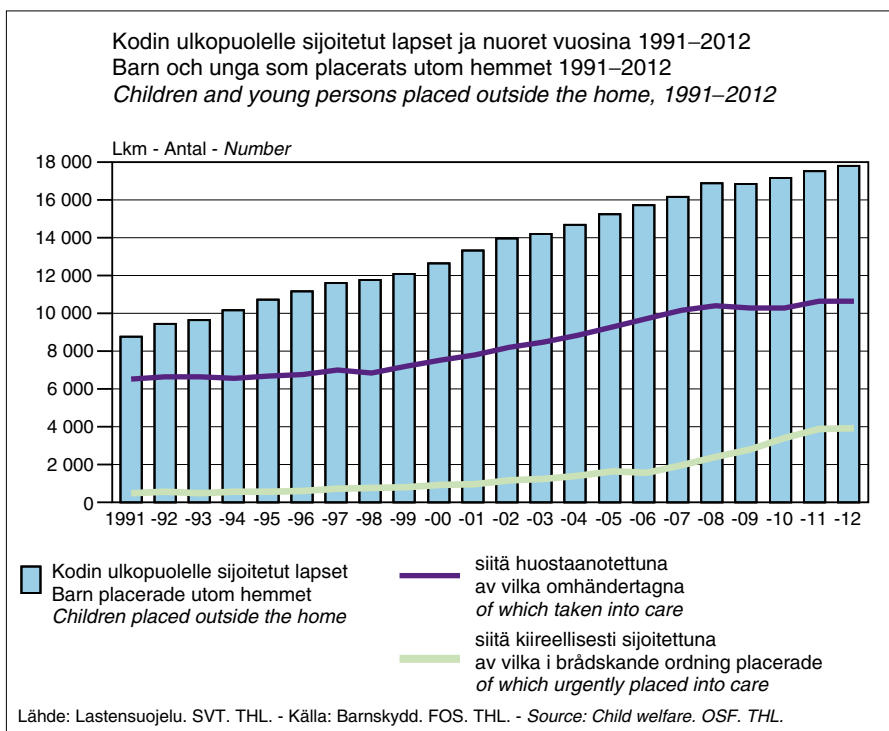
Kuntien järjestämässä päivähoidossa oli vuoden 2012 lopussa noin 211 000 lasta, mikä on runsas puolet 1–6-vuotiaista. Lapsista 173 500 oli hoidossa päiväkodeissa ja 38 000 perhepäivähoidossa. Kunnallisessa päivähoidossa olleiden lasten määrä lisääntyi 2 000 lapsella edellisestä vuodesta. Päiväkodeissa hoidettavien lasten osuus on kasvanut ja perhepäivähoidossa hoidettavien osuus vähentynyt 2000-luvulla. Kunnallisessa päivähoidossa olleista lapsista 82 prosenttia oli hoidossa päiväkodeissa. Yksityisessä päivähoidossa (yksityisen hoidon tuen piirissä) oli lapsia 17 900.

Dagvård

Den kommunala dagvården omfattade cirka 211 000 barn i slutet av år 2012, dvs. drygt hälften av alla barn i åldern 1–6 år. Av barnen vårdades 173 500 på daghem och 38 000 i familjedagvård. Antalet barn i kommunal dagvård ökade med 2 000 barn från året innan. Andelen barn som vårdas på daghem har ökat och andelen barn i familjedagvård minskat under 2000-talet. Av de barn som var i kommunal dagvård vårdades 82 procent på daghem. Totalt 17 900 barn vårdades i privat dagvård (inom ramen för stöd för privat vård).

Child day care

At the end of 2012, a total of some 211 000 children were in municipal day care, representing just over half of all children aged 1–6. The children cared for at child day-care centres totalled 173 500 and children in family care 38 000. The number of children in municipal day care increased by 2000 compared to the previous year. The percentage of children attending day-care centres has increased, while the percentage of children attending family day care has decreased in the 2000s. In municipal day care, 82 per cent of the children were cared for at day-care centres. Some 17 900 children were in private day care (received private day care allowance).

Lastensuojelu

Kodin ulkopuolelle oli vuoden 2012 aikana sijoitettuna 17 800 lasta ja nuorta. Vuoteen 2011 verrattuna sijoitettuihin olleiden määrä kasvoi 1,6 prosenttia. Vuoden 2012 aikana oli huostassa 10 700 lasta ja kiireellisesti sijoitettiin 3 900 lasta. Huostassa olleiden lasten määrä pysyi edellisen vuoden tasolla, mutta kiireellisesti sijoitettuja oli 1,5 prosenttia enemmän kuin vuonna 2011.

Kaikista sijoitetuista lapsista ja nuorista 35 prosenttia oli perhehoidossa, 15 prosenttia ammatillisessa perhekotihoidossa, 38 prosenttia laitoshuollossa ja 12 prosenttia muussa huollossa. Viimeisten vuosien aikana perheisiin sijoitettujen osuus on pysynyt lähes samana. Laitoshuollon osuus korostuu, kun mukaan otetaan myös avohuollon tukitoimin tehty lyhyemmät sijoitusjaksot. Pitämissä sijoitusjaksoissa (huostassa olleet) noin puolet lapsista oli sijoitettuna toimeksiantosopimuksella perheisiin tai sukulais-/läheisperheisiin.

Lastensuojelun sosiaalityön asiakkaana ja avohuollollisten tukitoimien piirissä oli yhteensä 87 200 lasta ja nuorta. Tämä on 7 prosenttia enemmän kuin vuonna 2011. Asiakasmäärien tuntuva kasvua selittää osaltaan vuoden 2008 uudessa lastensuojelulaissa madallettu ilmoittamiskynnys. Asiakasmäärien lisääntymiseen vaikuttaa myös se, että lastensuojelussa tukea pyritään tarjoamaan entistä varhaisemmassa vaiheessa.

Barnskydd

År 2012 var totalt cirka 17 800 barn och unga placerade utom hemmet. Antalet placerade barn ökade med drygt 1,6 procent jämfört med år 2011. Under 2012 var 10 700 barn omhändertagna, och 3 900 barn placerades i brådskande ordning. Antalet omhändertagna barn förblev på samma nivå som året innan. Antalet brådskande placerade barn var 1,5 procent större än 2011.

Av alla utom hemmet placerade barn och unga var 35 procent i familjevård, 15 procent i professionellt bedrivna familjehem, 38 procent i institutionsvård och 12 procent i annan vård. Under de senaste åren har andelen barn som placerats i familjer varit så gott som oförändrad. Andelen institutionsvård blir större när inventeringen även omfattar kortvariga placeringar som utförts som stödåtgärder inom den öppna vården. När det gäller långvariga placeringar (omhändertagna) var cirka hälften av barnen placerade genom uppdragsavtal i familjer eller hos släkt eller annan närstående familj.

Sammanlagt 87 200 barn och unga var klienter inom barnskyddets öppenvård. Detta är drygt 7 procent fler än 2011. Den avsevärda ökningen av klientmängderna förklaras delvis av att tröskeln för anmälan sänktes i den nya barnskyddslagen av 2008. Det ökade klientantalet beror också på att stödåtgärder inom barnskyddet i mån av möjlighet sätts in i ett tidigare stadium än förut.

Child welfare

In 2012, 17 800 children and young people were placed outside the home, representing an increase of 1.6 per cent on 2011. A total of 10 700 children were taken into care and 3900 children were the subject of emergency placement in 2012. The number of children placed in care stayed at the same level as the previous year, but the number of emergency placements increased by 1.5 per cent compared with 2011.

Of all children and young people placed outside the home, 35 per cent were in foster care, 15 per cent in professional family homes, 38 per cent in residential care, and the remaining 12 per cent in other care. In recent years, the percentage of children placed in foster care has remained nearly unchanged. The percentage of children placed in residential care is higher when shorter placements relating to community-based child welfare interventions are taken into account. Around half of the children placed in care for longer periods of time were placed with families or relatives/friends on the basis of foster care contracts.

There were around 87 200 children and young people who had been the subject of community-based child welfare interventions. This was 7 per cent more than in 2011. The considerable increase in numbers is partly explained by the new Child Welfare Act of 2008, which lowered the threshold for child welfare notifications. The increase also reflects the aim to offer child welfare support at an earlier stage.

Elatustuki

Kelan maksamaa elatustukea sai vuoden 2012 lopussa 99 500 lasta, mikä on 9 prosenttia alle 18-vuotiaista. Edelliseen vuoteen verrattuna määrä kasvoi 1 300:lla. Elatustukea saavien lasten määrä väheni koko 2000-luvun alun, mutta kääntyi vuonna 2009 kasvuun. Alle 18-vuotiaiden määrään suhteutettuna elatustukea saaneiden määrä on viime vuodet pysynyt lähes samantasoisena. Vuonna 2012 elatustukea maksettiin yhteensä 176 miljoonaa euroa.

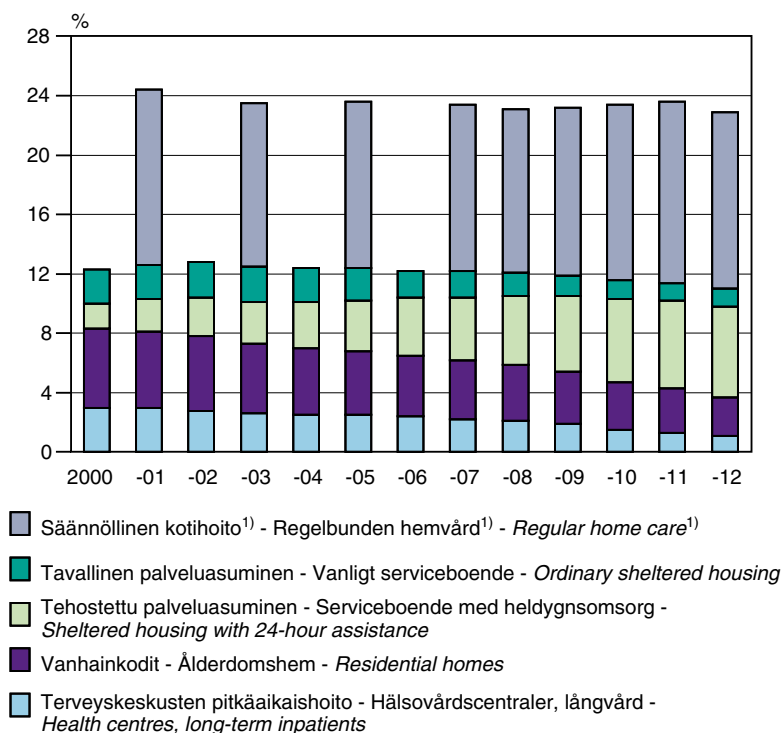
Underhållsstöd

Vid utgången av 2012 fick ungefär 99 500 barn underhållsstöd som betalas ut av FPA, vilket är 9 procent av alla barn och unga under 18 år. Antalet ökade med cirka 1 300 jämfört med året innan. Antalet barn som fick underhållsstöd har minskat i början av 2000-talet, men började åter öka år 2009. I förhållande till antalet personer under 18 år har antalet barn som får underhållsstöd emellertid varit så gott som oförändrat under de senaste åren. År 2012 fick 9 procent av barn under 18 år underhållsstöd. År 2012 utbetalades totalt 176 miljoner euro i underhållsstöd.

Maintenance allowance

At the end of 2012, maintenance allowance was paid by the Social Insurance Institution of Finland for some 99 500 children, accounting for 9 per cent of children under 18. The number increased by 1300 children on the previous year. The number of children receiving maintenance allowance was in decline throughout the early 2000s, but began to rise in 2009. However, the proportion of children receiving maintenance allowance as a percentage of all children under 18 has remained almost unchanged for the past few years, being 9 per cent in 2012. In 2012, maintenance allowance payments totalled EUR 176 million..

Ikääntyneiden (75+) palvelujen peittävyys 2000–2012
 Äldreomsorgens (75+) täckningsgrad 2000–2012
 Coverage in care and services for older (75+) people, 2000–2012

¹⁾ Kotihoidon asiakaslaskenta on tehty joka toinen vuosi vuoteen 2006 saakka. - Fram till 2006 genomfördes klientinventeringen inom hemvården vartannat år. - The count of regular home-care clients was conducted every other year up to 2006.

Lähteet: Kotihoidon laskenta 30.11. SVT. THL; Sosiaalihuollon laitos- ja asumispalvelut. SVT. THL; Perusterveydenhuolto. THL. - Källor: Klientinventering inom hemvården 30.11. FOS. THL; Institutionsvård och boendeservice inom socialvården. FOS. THL; Primärvård. THL. - Sources: Count of Regular Home-Care Clients on 30 November. OSF. THL; Institutional care and housing services in social care. OSF. THL; Primary health care. THL.

Ikääntyneiden palvelut

Ikääntyneiden laitos- ja asumispalveluissa oli vuoden 2012 lopussa 11 prosenttia 75 vuotta täyttäneistä. Säännöllistä kotihoitoa sai 11,9 prosenttia 75 vuotta täyttäneistä. Tavallisen palveluasumisen sekä vanhainkotien ja terveyskeskuksen pitkäaikaishoidon kattavuus on laskenut 2000-luvulla. Tehostetun palveluasumisen kattavuus on noussut. Kotihoidon kattavuus laski pääasiassa 2000-luvun ajan, mutta kääntyi nousuun viimeisimpien vuosien aikana. Kattavuus kuitenkin laski taas hieman vuonna 2012.

Omaishoidon tuki on lisääntynyt 2000-luvulla selvästi: asiakasmäärät ovat kasvanut yli 90 prosenttia. Omaishoidon tuella hoidettujen osuus 75 vuotta täyttäneistä on noussut 3,0 prosentista 4,5 prosenttiin.

Vanhainkodeissa oli vuoden 2012 lopussa noin 13 590 asiakasta. Asiakasmäärä on vähentynyt 2000-luvun alusta lähtien. Asiakkaita on nyt noin 7 740 vähemmän kuin vuonna 2000. Vanhainkotien lisäksi ikääntyneiden laitoshoidtoa järjestetään myös terveydenhuollon puolella. Vuoden 2012 lopussa oli terveyskeskusten vuodeosastoilla 65 vuotta täyttäneitä pitkäaikaisasiakkaita noin 5 880.

Ikääntyneiden palveluasumisen (tavallinen ja tehostettu) asiakkaina oli vuoden 2012 lopussa noin 38 560 henkilöä. Määrä on kasvanut jatkuvasti 2000-luvun alusta lähtien, jolloin ikääntyneiden palveluasumisen asiakkaita oli noin 17 300. Ympäri-vuorokautinen eli tehostettu palveluasuminen on lisääntynyt 2000-luvulla selvästi. Vuonna 2012 ikääntyneiden palveluasumisen asiakkaista neljä viidesosaa eli 32 257 oli tehostetun palveluasumisen asukaina.

Säännöllisen kotihoidon eli kotipalvelun tai kotisairaanhoidon 65 vuotta täyttä-neitä asiakkaita oli 63 355 vuoden 2012 marraskuun lopussa. Vuoden 2012 aikana sai kodinhoitoapua noin 108 380 vanhuskotitaloutta. Tukipalveluja sai 115 644 ja omais-hoidon tukea 27 021 yli 64-vuotiaista.

Äldreomsorg

I slutet av år 2012 omfattades 11 procent av alla personer som fyllt 75 år av institu-tionsvård och boendeservice för äldre. Regelbunden hemservice eller hemsjukvård fick 11,9 procent av dem som fyllt 75 år. Täckningsgraden för vanligt serviceboende samt för långvården på ålderdomshem och hälsovårdscentraler har minskat under 2000-talet. Täckningsgraden för serviceboende med heldygnsomsorg har däremot stigit under de senaste åren. Täckningsgraden minskade emellertid något igen år 2012.

Stödet för närståendevård har ökat betydligt under 2000-talet: antalet klienter har ökat med över 90 procent. Andelen personer som fyllt 75 år och som vårdas med hjälp av stöd för närståendevård har ökat från 3,0 procent till 4,5 procent.

I slutet av år 2012 hade ålderdomshemmen cirka 13 590 klienter. Antalet klienter har minskat sedan början av 2000-talet. Nu är antalet klienter cirka 7 740 färre än år 2000. Institutionsvård för äldre tillhandahölls inte bara på ålderdomshem utan också inom hälso- och sjukvården. I slutet av år 2012 fanns det cirka 5 880 långvårdsklienter över 65 år på hälsovårdscentralernas vårdavdelningar.

I slutet av 2012 fanns det cirka 38 560 klienter inom serviceboendet för äldre (med eller utan heldygnsomsorg). Antalet har ökat kontinuerligt sedan början av 2000-talet, då det beräknas ha funnits 17 300 klienter inom serviceboendet för äldre. På 2000-talet har enheterna med serviceboende med heldygnsomsorg ökat betydligt. År 2012 fick fyra femtedelar av klienterna inom serviceboendet för äldre, dvs. 32 257 personer, heldygnsomsorg.

År 2012 hade 63 355 klienter som fyllt 65 år regelbunden hemvård, dvs. hemser-vice eller hemsjukvård. Under 2012 fick cirka 108 380 äldre hushåll hemvårdshjälp. Av dem som fyllt 64 år fick 115 644 personer stödtjänster och 27 021 stöd för närstå-endevård.

Care and services for older people

At the end of 2012, 11 per cent of people aged 75 and over were receiving institutional or housing services for older people, while 11.9 per cent were receiving regular home-help services or home nursing. The coverage of services for people receiving regular sheltered housing services, care in residential homes, and long-term care in health centres has been deteriorating since the beginning of the 2000s, while the coverage of services for people receiving 24-hour assistance in sheltered housing has been improving in recent years. In 2012, however, the coverage fell again slightly. Support for informal care has clearly increased in the 2000s: client numbers are up more than 90 per cent. The proportion of people aged 75 and over who are cared for with the help of this type of support has increased from 3.0 per cent to 4.5 per cent.

Residential homes for older people had some 13 590 clients at the end of 2012. The number has been declining steadily since the beginning of the 2000s, being currently some 7740 lower than in 2000. In addition to residential homes, institutional care for older people is provided by units operating in the field of health care. At the end of 2012, there were some 5880 long-term inpatients aged 65 and over in health centres.

A total of some 38 560 people were receiving sheltered housing services for older people (both regular and with 24-hour assistance) at the end of 2012. The number has been growing steadily since the beginning of the 2000s, when it was estimated at some 17 300 clients. A marked increase has taken place in the 2000s in sheltered housing with 24-hour assistance (i.e. also in the night-time). In 2012, four in five clients in sheltered housing units for older people (32 257) were in sheltered housing with 24-hour assistance.

At the end of November 2012, a total of 63 355 clients aged 65 and over were receiving regular home-help services or home nursing. In 2012, a total of 108 380 older households received home help. Support services were delivered to 115 644 and support for informal care to 27 021 people aged 64 and over.

Vammaispalvelut

Vammaispalvelulain mukaiset palvelut ovat lisääntyneet 1990-luvun alusta lähtien. Asiaksmäärältään suurin palvelu on vaikeavammaisten kuljetuspalvelu, jota sai vuonna 2012 noin 101 220 asiakasta. Kuljetuspalvelujen asiakasmäärä on kasvanut 2000-luvulla keskimäärin 3,5 prosenttia vuodessa.

Henkilökohtaisen avustajatoiminnan asiakkaita oli vuonna 2012 noin 13 460. Henkilökohtaisen avustajatoiminnan asiakasmäärä on kasvanut 2000-luvulla keskimäärin 14,8 prosenttia. Vuodesta 2008 vuoteen 2012 henkilökohtaisen avustajatoiminnan asiakasmäärät ovat yli kaksinkertaistuneet.

Vaikeavammaisten palveluasumisen asiakkaita oli vuonna 2012 noin 4 840. Asunnon muutostöitä ja asuntoon kuuluvia välineitä ja laitteita sai noin 9 750 asiakasta. Palveluasumisen asiakasmäärä on kasvanut keskimäärin 8,7 prosenttia vuodessa 2000-luvulla.

Handikappservice

Service enligt lagen om handikappservice har ökat sedan början av 1990-talet. Färdtjänsten för gravt funktionshindrade är den största enskilda serviceformen i fråga om antalet klienter; år 2012 använde cirka 101 220 personer denna tjänst. Antalet klienter inom färdtjänsten har ökat under 2000-talet med i snitt 3,5 procent per år.

Den personliga hjälpservicen hade cirka 13 460 klienter år 2012. Antalet klienter inom den personliga hjälpservicen har ökat under 2000-talet med i snitt 14,8 procent per år. Antalet klienter inom den personliga hjälpservicen har mer än fördubblats från 2008 till 2012.

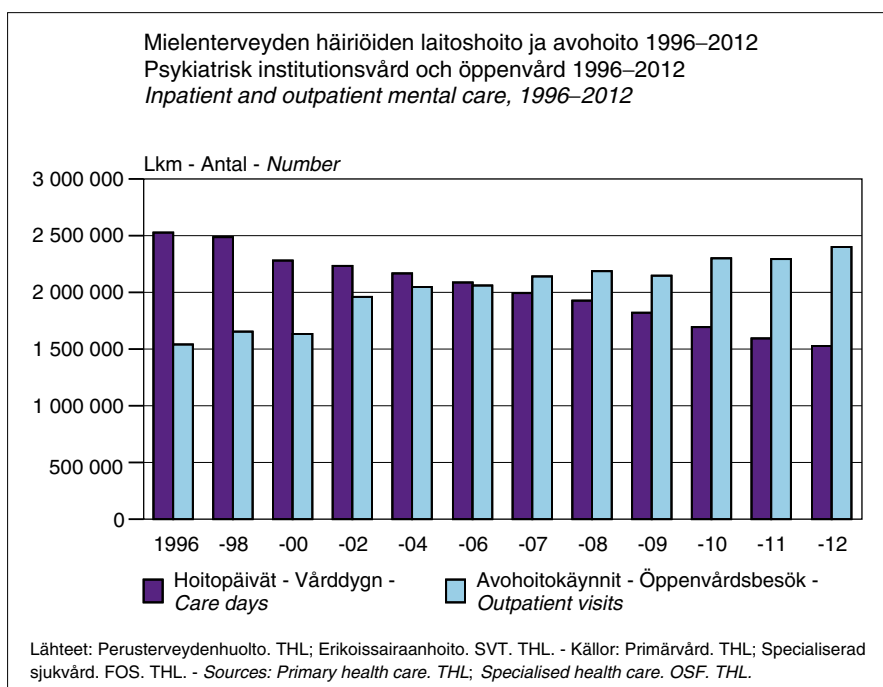
Serviceboendet för gravt funktionshindrade hade cirka 4 840 klienter år 2012. Ersättning för redskap och anordningar som hör till bostaden samt kostnader för ändringsarbeten i bostaden fick cirka 9 750 klienter. Antalet klienter inom serviceboendet har under 2000-talet ökat med i snitt 8,7 procent per år.

Services for people with disabilities

The volume of services provided under the Services and Assistance for the Disabled Act has been increasing since the early 1990s. In terms of client numbers, the most important service category is transport services for people with serious disabilities, with some 101 220 clients in 2012. Client numbers in transport services have increased in the 2000s by an average of 3.5 per cent per year.

In 2012, there were some 13 460 clients receiving personal assistant services. The number of clients receiving personal assistant services has increased by an average of 14.8 per cent in the 2000s and more than doubled between 2008 and 2012.

Some 4840 people with serious disabilities received sheltered housing services in 2012. Compensation for housing alterations and housing equipment and facilities was granted to some 9750 clients. Client numbers in sheltered housing have increased in the 2000s by an average of 8.7 per cent per year.

Mielenterveyspalvelut

Mielenterveyshuollon avohoitokäyntejä oli vuonna 2012 yhteensä 2,4 miljoonaa, joista 75 prosenttia toteutui erikoissairaanhoidossa. Erikoissairaanhoidon käynnit lisääntyivät runsaalla 20 000 käynnillä vuoteen 2011 verrattuna. Perusterveydenhuollon mielenterveys- ja päihdetyön käyntien tilastointi muuttui vuoden 2011 alusta. Perusterveydenhuollossa on vuonna 2012 toteutunut hieman yli 600 000 tilastoitua mielenterveyskäyntiä. Päihdehuollon käynnit eivät ole mukana tässä luvussa. Perusterveydenhuollon mielenterveyskäynneistä yli 90 % toteutuu muille ammattiryhmille (sairaanhoitajat, psykologit tms.) kuin lääkäreille.

Mielenterveyden häiriöiden vuoksi kertyi terveydenhuollon laitoshoidossa noin 1,5 miljoonaa hoitopäivää vuonna 2012. Hoitopäivien määrä on edelleen laskenut. Keskimääräinen hoitoaika piteni hieman vuodesta 2011. Ainoastaan 65 vuotta täyttäneiden ikäryhmässä hoitojaksot lisääntyivät hieman, mutta muutoin hoitopäivien ja -jaksojen määrä laski kaikissa ikäryhmissä. Laitoshoidossa olleiden potilaiden kokonaismäärä laski ollen 38 839 laitoshoidossa hoidettua potilasta vuonna 2012.

Mentalvårdstjänster

År 2012 registrerades totalt 2,4 miljoner öppenvårdsbesök inom mentalvården varav 75 procent inom den specialiserade sjukvården. Antalet besök inom den specialiserade sjukvården ökade med drygt 20 000 besök jämfört med år 2011. Statistikföringen av besöken inom mentalvårds- och missbrukarvårdstjänsterna i primärvården förändrades från början av 2011. Inom primärvården gjordes något över 600 000 registrera-

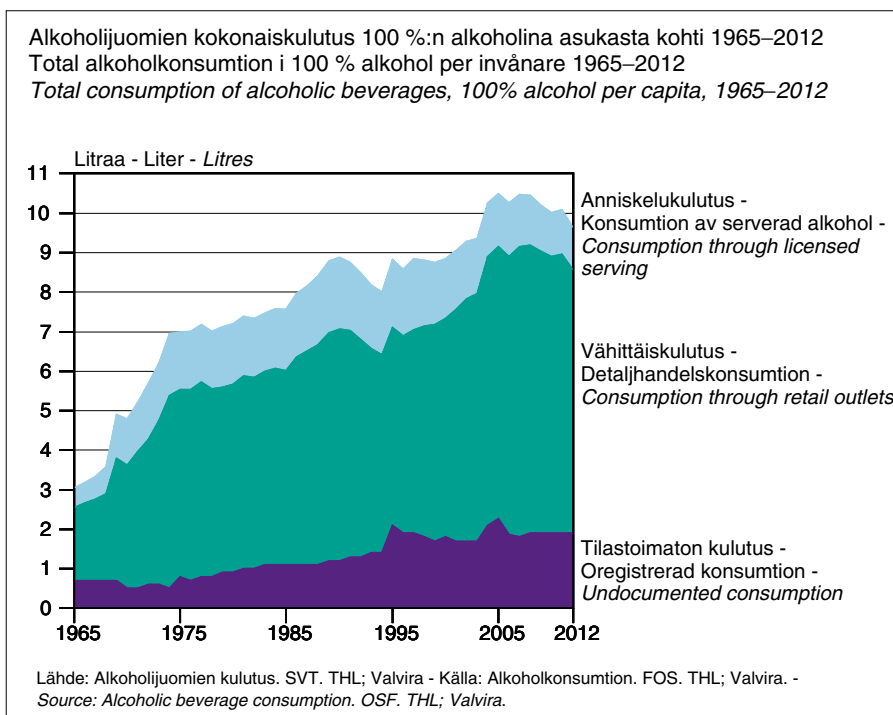
de mentalvårdsbesök år 2012. Besöken inom missbrukarvården är inte medräknade i denna siffra. Över 90 procent av mentalvårdsbesöken i primärvården gäller andra yrkesgrupper (sjukskötare, psykologer e.d.) än läkare.

År 2012 orsakade psykiska störningar cirka 1,5 miljoner vårddygna inom hälso- och sjukvårdens slutenvård. Antalet vårddygna har fortsatt att minska. Medelvårdtiden förlängdes något från 2011. Endast i åldersgruppen 65 år och äldre ökade antalet vårdperioder något, men i övrigt minskade antalet vårddygna och vårdperioder i alla åldersgrupper. Det totala antalet patienter som intagits för vård på institution minskade och utgjorde 38 839 patienter år 2012.

Mental health services

Outpatient visits in mental health services totalled some 2.4 million in 2012. Specialised health care accounted for 75 per cent of this. The number of specialised health care visits increased by just over 20 000 compared with 2011. The compilation of the statistics on primary health care visits concerning mental health and substance abuse problems were revised at the beginning of 2011. In 2012, there were just over 600 000 documented mental health visits in primary health care, not including substance-abuse-related visits. More than 90 per cent of all mental health visits in primary health care concerned other health care practitioners (nurses, psychologists, etc.) than physicians.

In 2012, mental disorders accounted for some 1.5 million care days in inpatient health care. The number of care days continued to decrease. The average length of stay was slightly higher compared with 2011. Only the age group 65 years and over had a slightly higher number of periods of care, while the number of both care days and care periods decreased in all the other age groups. The total number of patients receiving institutional care declined to 38 839 patients in 2012.

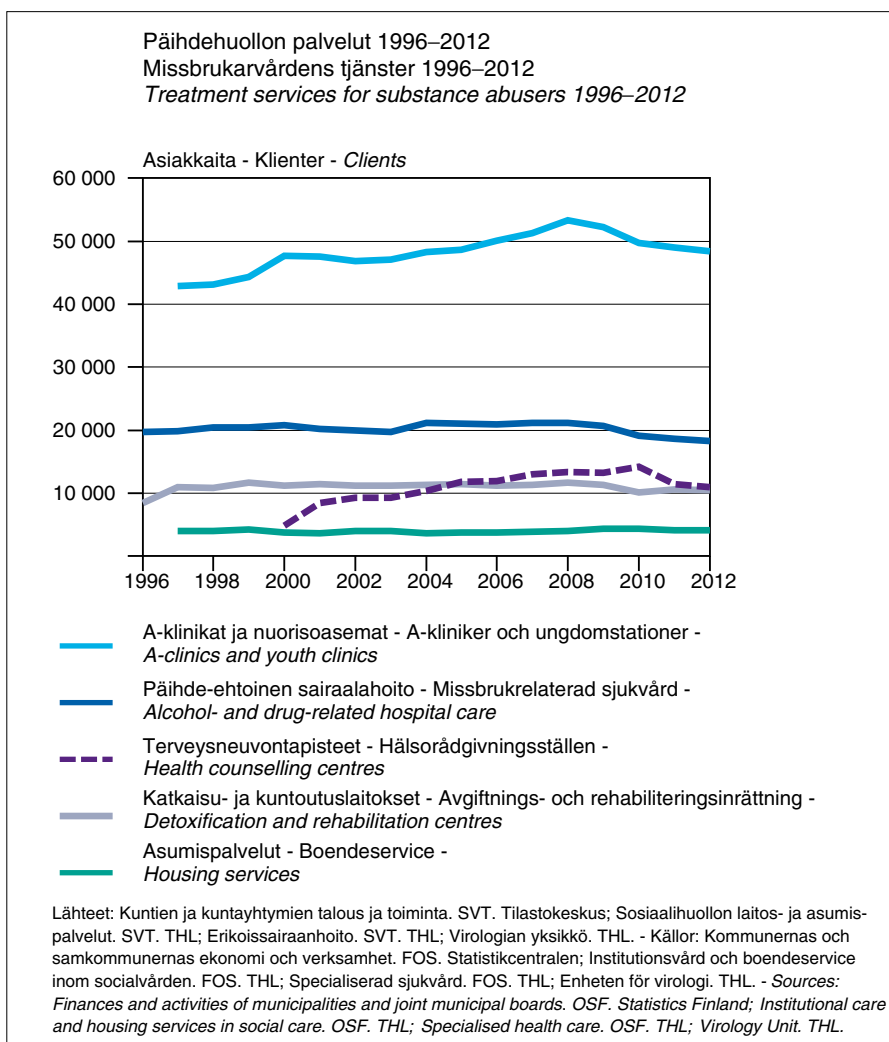
Alkoholi ja huumeet

Vuonna 2012 alkoholijuomien kokonaiskulutus oli 9,6 litraa sataprosenttista alkoholia asukasta kohti. Kokonaiskulutus väheni viisi prosenttia vuoteen 2011 verrattuna. Alkoholijuomien tilastoitu kulutus oli 7,7 litraa asukasta kohti eli 0,5 litraa vähemmän edelliseen vuoteen verrattuna. Alkoholijuomien tilastoimaton kulutus väheni noin kaksi prosenttia vuoteen 2011 verrattuna ja oli 1,9 litraa asukasta kohti.

Alkoholin kokonaiskulutus on edelleen korkeammalla tasolla kuin 2000-luvun alkuvuosina. Alkoholin kulutuksen kehitykseen ovat viime vuosina vaikuttaneet muun muassa vuoden 2004 muutokset alkoholin hinta- ja saatavuuspolitiikassa. Vuonna 2004 poistettiin Suomeen toisista EU-maista saapuvien matkustajien alkoholituonnin määrälliset rajoitukset, ja matkustajatuonnin hillitsemiseksi alkoholijuomien valmisteveroja alennettiin keskimäärin kolmanneksella. Vuodesta 2004 lähtien alkoholin kulutus samoin kuin alkoholiin liittyvät haitat lisääntyivät selkeästi, mutta viime vuosina sekä kulutetun alkoholin että alkoholihaittojen määrä näyttää kääntyneen laskuun.

Alkoholin kulutuksen hillitsemiseksi alkoholijuomien valmisteveroja korotettiin neljä kertaa vuosina 2008–2012. Veronkorotusten myötä alkoholijuomien hinnat nousivat vuosien 2008–2009 aikana keskimäärin 13 prosenttia. Vuonna 2012 hinnat nousivat edelliseen vuoteen verrattuna 6,6 prosenttia. Alkoholijuomien reaali hinnat olivat vuonna 2012 kuitenkin keskimäärin prosentin matalammalla tasolla kuin ennen alkoholiveronalennusta.

Huumausaineiden, ensisijassa kannabiksen, kokeilu ja käyttö lisääntyivät 1990-uvulla koko maassa, etenkin alle 25-vuotiaiden nuorten ja nuorten aikuisten

keskuudessa. Vuosikymmenen vaihteen jälkeen tilanne kuitenkin tasaantui. Uusimmat tiedot osoittavat kokeilujen jälleen lisääntyneen, nyt erityisesti 25–34-vuotiaiden ikäluokassa. Vuoden 2010 väestökyselyn mukaan noin 17 prosenttia 15–69-vuotiaista suomalaisista ilmoitti kokeilleensa joskus kannabista, viimeisen vuoden aikana kokeilleita oli noin 4 prosenttia.

Päihdehuollon palvelujen käyttö on jonkin verran vähentynyt viime vuosina. Vuonna 2012 A-klinikoilla ja nuorisoasemilla kävi yhteensä 48 443 asiakasta. Katkaisuhoidon- ja kuntoutuslaitoksissa hoidettiin noin 10 000 asiakasta. Päihdehuollon asumispalveluissa ja ensisuoissa oli vuonna 2012 yhteensä noin 6 400 asiakasta. Huumeiden pistoskäyttäjien terveysneuvontapalveluja käytti vuonna 2011 noin 11 400 asiakasta. A-klinikoiden asiakasmäärät ovat pienentyneet 10 prosenttia vuodesta 2008.

Vuonna 2012 sairaaloiden vuodeasastoilla hoidettiin noin 12 900 henkilöä, joilla hoidon päädiagnoosiksi oli merkitty alkoholiin liittyvä sairaus ja noin 2 000 henki-

löö, joilla päädiagnoosiksi oli merkitty huumeisiin liittyvä sairaus. Lisäksi noin 3 500 henkilöä sai hoitoa lääkeainemyrkytykseen. Alkoholisairauden vuoksi vuodeosastolla hoidettujen henkilöiden määrä on vähentynyt 17 prosenttia vuodesta 2008. Huume-sairauksien vuoksi hoidettujen määrä taas on noussut kahdeksan prosenttia vuodesta 2008.

Alkohol och narkotika

År 2012 uppgick den totala alkoholkonsumtionen till 9,6 liter hundra procentig alkohol per invånare. Den totala konsumtionen minskade med cirka fem procent jämfört med 2011. Den registrerade alkoholkonsumtionen var 7,7 liter per invånare, dvs. 0,5 liter mindre än året innan. Den oregistrerade konsumtionen minskade med cirka två procent jämfört med 2011 och var 1,9 liter per invånare.

Den totala konsumtionen av alkohol är fortfarande på en högre nivå än under de första åren på 2000-talet. Utvecklingen av alkoholkonsumtionen har under de senaste åren påverkats bland annat av 2004 års ändringar i politiken för alkoholpris och tillgång till alkohol. År 2004 slopades mängdbegränsningarna för införsel av alkoholdrycker för eget bruk från andra EU-länder till Finland, och för att tygla denna resandeförsel sänktes acciserna på alkoholdrycker med i snitt en tredjedel. Från och med år 2004 ökade alkoholkonsumtionen och likaså de alkoholrelaterade skadorna tydligt, men under de senaste åren verkar såväl mängden av konsumerad alkohol som alkoholskador ha börjat minska.

För att minska den registrerade konsumtionen av alkoholdrycker höjde Finland accisen på alkoholdrycker fyra gånger åren 2008–2011. I och med skattehöjningen steg priserna på alkoholdrycker i genomsnitt med 13 procent under åren 2008–2009. År 2012 steg priserna på alkoholdrycker med cirka 6,6 procent jämfört med året innan. År 2012 var realpriserna på alkoholdrycker dock i genomsnitt en procent lägre än före skattesänkningen.

Experimenterandet med narkotika och bruket av narkotika, framför allt cannabis, ökade i hela landet under 1990-talet, särskilt bland ungdomar och unga vuxna som inte fyllt 25 år. Efter millennieskiftet har situationen stabiliserats. De senaste uppgifterna visar att experimenten åter har ökat, denna gång särskilt i åldersgruppen 25–34 år. Enligt befolkningsenkäten år 2010 uppgav cirka 17 procent av finländarna i åldern 15–69 år att de någon gång hade prövat på cannabis – under det senaste året cirka 4 procent.

Användningen av tjänsterna för missbruksvård har minskat något under de senaste åren. År 2012 besöktes A-klinikerna och ungdomsstationerna av sammanlagt cirka 48 443 klienter. Avgiftnings- och rehabiliteringsinrättningarna hade cirka 10 000 klienter. Totalt 6 400 klienter utnyttjade serviceboendet och skyddshärbärgena inom missbrukarvården år 2012. Hälsorådgivningstjänsterna för personer som brukar narkotika intravenöst utnyttjades år 2011 av cirka 11 400 klienter. A-klinikernas klientmängder har minskat med 10 procent från 2008.

År 2012 vårdades på sjukhusens vårdavdelningar cirka 12 900 personer med en alkoholrelaterad sjukdom som huvuddiagnos och cirka 2 000 klienter med en narkotikarelaterad sjukdom som huvuddiagnos. Dessutom fick 3 500 personer vård

för läkemedelsförgiftning. Antalet personer som vårdades på vårdavdelning på grund av en alkoholrelaterad sjukdom har minskat med 17 procent från 2008. Antalet personer som vårdats på grund av narkotikarelaterade sjukdomar har däremot ökat med åtta procent från 2008.

Alcohol and drugs

In 2012, the total consumption of alcoholic beverages amounted to 9.6 litres of pure alcohol per capita. Total consumption fell by 5 per cent compared with 2011. Documented consumption of alcoholic beverages decreased by 0.5 litres per capita to 7.7 litres per capita. Undocumented consumption of alcoholic beverages fell by around 2 per cent on 2011, amounting to 1.9 litres per capita.

However, the total consumption of alcohol is still at a higher level than in the early 2000s. Among other things, this has been due to the policy changes that took place in the availability and prices of alcohol in 2004. In 2004, the restrictions on alcohol imports by passengers arriving in Finland from other EU countries were abolished and excise taxes on alcoholic beverages were cut by an average of 33 per cent in order to curb the growth of passenger imports. Alcohol consumption has been on the rise and alcohol-related harms have increased markedly since 2004, but a downward trend has been observed in both consumption and alcohol-related harms in recent years.

To curb the growth of alcohol consumption, excise taxes on alcoholic beverages were raised four times in 2008–2012. As a result of the raised taxes, the prices of alcoholic beverages rose by an average of 13 per cent in 2008–2009. In 2012, the prices of alcoholic beverages rose 6.6 per cent on the previous year. Real-term retail prices were an average of 1.0 per cent lower in 2012 than in 2003, which was the year preceding the previous cut in alcohol taxes.

Drug experimentation and use increased in the 1990s throughout the country, primarily as regards cannabis and especially among people under 25 years. After the turn of the decade, the situation nevertheless stabilised. The latest data indicate that drug experimentation has once again increased, this time especially among people aged 25–34. According to the 2010 census, approximately 17 per cent of Finns aged 15–69 reported having occasionally experimented with cannabis, and some 4 per cent had experimented with it in the last year.

The use of specialised services for substance abusers has somewhat decreased in recent years. In 2011, there were 48 400 clients at A-clinics and youth clinics and some 10 000 clients at detoxification and rehabilitation centres. In 2012, housing services and overnight shelters for substance abusers had around 6400 clients. In 2011, health counselling services for injecting drug users had about 11 400 clients. Client numbers at A-clinics have fallen by 10 per cent since 2008.

In 2012, hospital wards treated some 12 900 persons whose primary diagnosis was an alcohol-related disease and some 2000 persons whose primary diagnosis was a drug-related disease. In addition, around 3500 persons were treated for pharmaceutical poisoning. The number of patients treated for alcohol-related disease in hospital wards has decreased by 17 per cent, while the number of patients treated for drug-related diseases has increased by 8 per cent since 2008.

Tupakka

Työikäisten miesten tupakointi on vähentynyt 1980-luvulta lähtien. Työikäisten naisten tupakointi pysyi 1980-luvun alusta alkaen pitkään samalla tasolla, mutta on vähentynyt viime vuosina. Lähes viidennes (17 %) työikäisistä suomalaisista tupakoi päivittäin vuonna 2012. Miehistä (15–64-vuotiaat) päivittäin vuonna 2012 tupakoi 21 prosenttia ja naisista 14 prosenttia. Eläkeikäisistä (65–84-vuotiaat) miehistä tupakoi päivittäin 10 prosenttia ja naisista 6 prosenttia vuonna 2011. Alle 18-vuotiaista tytöistä ja pojista tupakoi päivittäin 12 prosenttia vuonna 2013.

Suomessa kulutettiin vuonna 2012 hieman vähemmän verollisia tupakkatuotteita kuin vuonna 2011. Savukkeiden verollinen kulutus väheni noin 3 prosenttia ja sikarien kulutus noin prosentin edelliseen vuoteen verrattuna. Suomalaiset toivat ulkomaanmatkoilta 602 miljoonaa verovapaata savuketta vuonna 2012. Verottomien savukkeiden kulutus väheni noin 9 prosenttia edellisestä vuodesta. Tupakkaveron korotukset vuosina 2009, 2010 ja 2012 vaikeuttavat peräkkäisten vuosien kulutuslaskujen tarkkaa vertailua.

Tupakoimattomista miestyöntekijöistä työpaikan tupakansavulle altistui päivittäin 5 prosenttia ja naisista 3 prosenttia vuonna 2012. Altistuminen työpaikan tupakansavulle on vähentynyt huomattavasti viimeisten 20 vuoden aikana.

Tobak

Tobaksrökning bland män i arbetsför ålder har minskat sedan 1980-talet. Tobaksrökning bland kvinnor i arbetsför ålder låg från början av 1980-talet länge på samma nivå, men har minskat under de senaste åren. Så gott som en femtedel (17 %) av alla finländare i arbetsför ålder rökte dagligen år 2012. Sammanlagt 21 procent av männen (15–64 år) och 14 procent av kvinnorna rökte dagligen år 2012. Sammanlagt 10 procent av männen i pensionsåldern (65–84 år) och 6 procent av kvinnorna rökte dagligen år 2011. År 2013 rökte 12 procent av flickorna och pojkarna under 18 år dagligen.

År 2012 konsumerade finländarna en något mindre mängd skattebelagda tobaksprodukter än år 2011. Den skattebelagda konsumtionen av cigaretter minskade med cirka 3 procent och konsumtionen av cigarrer ökade med cirka en procent jämfört med året innan. Finländarna införde 602 miljoner skattefria cigaretter från utlandsresor år 2012. Konsumtionen av skattefria cigaretter minskade med cirka 9 procent från året innan. Höjningarna av tobaksskatten åren 2009, 2010 och 2012 försvårar en exakt jämförelse av konsumtionssiffrorna för år som följer på varandra.

Totalt 5 procent av alla icke-rökande manliga anställda och 3 procent av kvinnorna exponerades dagligen för tobaksrök på arbetsplatsen år 2012. Exponeringen för tobaksrök på arbetsplatsen har minskat avsevärt under de senaste 20 åren.

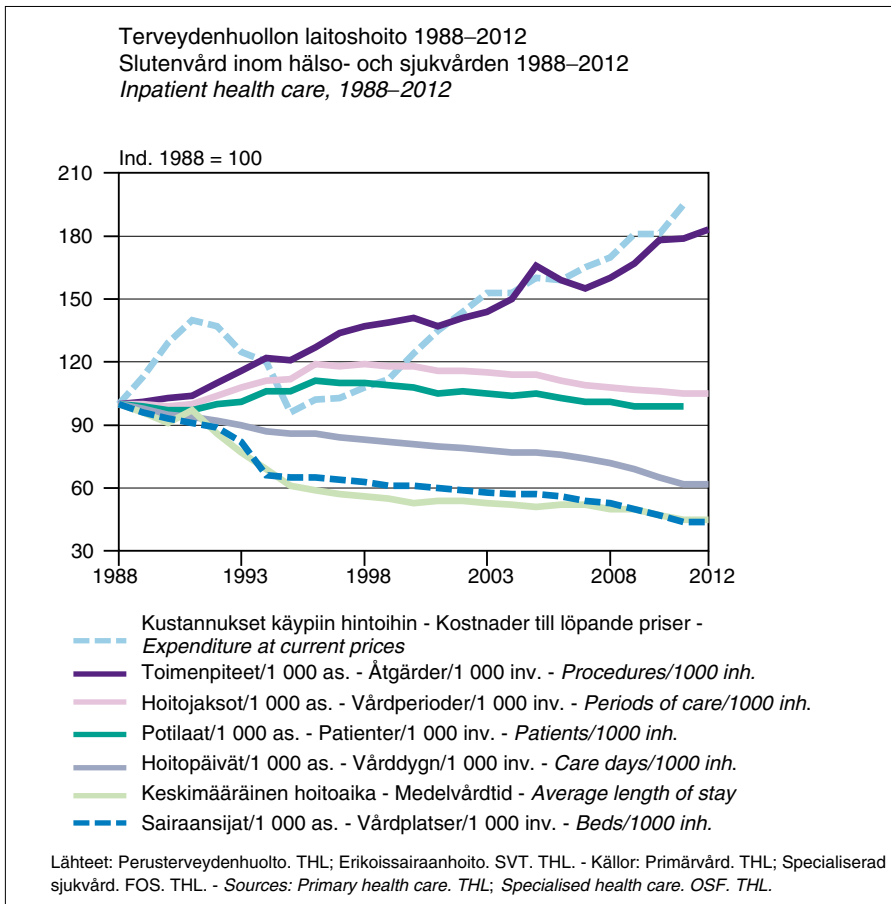
Tobacco

The prevalence of smoking among men of working age has been declining since the 1980s. Among women of working age, the prevalence of smoking remained for a long time at the level of the early 1980s, but has been declining in recent years. Nearly one in five (17%) Finns of working age smoked daily in 2012. In 2012, 21 per cent of men

and 14 per cent of women aged 15–64 smoked daily. In the retirement-age population (people aged 65–84), 10 per cent of men and 6 per cent of women smoked daily in 2011. In 2013, 12 per cent of boys and girls under 18 smoked daily.

In 2012, the consumption of taxable tobacco products decreased slightly on 2011. The decrease in taxable consumption was about 3 per cent for cigarettes and about 1 per cent for cigars compared with 2011. In 2012, Finns brought into Finland a total of 602 million tax free cigarettes from trips abroad. The consumption of untaxed cigarettes fell by some 9 per cent from the previous year. Since the excise duties on tobacco products were raised in 2009, 2010 and 2012, it is more difficult now to compare the consumption data for consecutive years.

In 2012, 5 per cent of men and 3 per cent of women who do not smoke were exposed to tobacco smoke at work. Exposure to tobacco smoke at work has decreased considerably in the past 20 years

Perusterveydenhuolto

Vuonna 2012 terveystenkeskusten avohoitokäyntejä tilastoitiin noin 24,5 miljoonaa, kun mukaan ei lasketa suun tervetystenhuoltoja. Lääkärikäyntejä näistä oli 28 prosenttia (6,8 miljoonaa käyntiä). Perusterveydenhuollon avohoitotiedonkeruu on muuttunut vuodesta 2011 alkaen AvoHILMO-tiedonkeruuseen perustuvaksi, joten pidemmät aika-sarjatarkastelut ovat siten suuntaa antavia. Pidemmän aikavälin tarkastelussa nousee esille vanha trendi, jonka mukaisesti lääkärikäynnit ovat vähentyneet ja muun ammat-tihenkilökunnan käynnit lisääntyneet. Kotisairaanhoidon ja kotihoidon muuttuneet järjestämis- ja kirjaamistavat näkyvät tilastoissa.

Vuonna 2012 ilmoitettu suun tervetystenhuollon käyntien määrä oli hieman vajaa 5 miljoonaa. Uuden tiedonkeruun kautta saadut tiedot näyttäisivät vakiintuneen aikai-sempien vuosien tasolle.

Vuonna 2012 kertyi terveystenkeskusten laitoshoidossa 5,5 miljoonaa hoitopäivää. Hoitopäivien määrä väheni edelleen noin 4 prosentilla edellisestä vuodesta. Hoidet-tuja potilaita oli 150 852. Keskimääräinen hoitoaika laski edelleen ja oli 23,0 päivää. Keskimääräinen hoitoaika on laskenut 2000-luvulla yli 7 vuorokaudella. Kaikista pe-rusterveydenhuollon laitoshoidon hoitopäivistä kohdistuu yli 75-vuotiaille noin 76 prosenttia.

Päädiagnoosiryhmittäin eniten hoitopäiviä (1,2 miljoonaa), hoitojaksoja (42 673) ja potilaita (33 327) oli tautiryhmässä verenkiertoelinten sairaudet.

Primärvård

År 2012 registrerades cirka 24,5 miljoner öppenvårdsbesök (exklusive vård av munhälsan) på hälsovårdscentralerna. Av dessa utgjorde 28 procent (6,8 miljoner besök) läkarbesök. Insamlingen av data om öppenvården inom primärvården har förändrats, och den bygger från och med 2011 på datainsamling från AvoHILMO. Därför är de längre tidsserierna approximativa. I en mer långsiktig granskning framträder den gamla trenden, enligt vilken antalet läkarbesök har minskat och antalet besök hos annan yrkesutbildad personal har ökat. Även de nya förfarandena för registrering och genomförande av hemsjukvården och hemvården syns i statistiken.

År 2012 registrerades något under 5 miljoner besök inom munhälsovården vid hälsovårdscentralerna. De uppgifter som har erhållits via den nya datainsamlingen verkar ha stabiliserats till samma nivå som under de tidigare åren.

År 2012 registrerades 5,5 miljoner vårddygn inom hälsovårdscentralernas slutenvård. Antalet vårddygn minskade fortsatt med cirka 4 procent från året innan. Antalet vårdade patienter var 150 852. Medelvårdtiden fortsatte att minska och var 23,0 dagar. Medelvårdtiden har minskat på 2000-talet med över 7 dygn. Av vårddygnen inom primärvårdens slutenvård gäller cirka 76 procent personer över 75 år.

Mätt enligt huvuddiagnosgruppen hade sjukdomsgruppen cirkulationsorganens sjukdomar flest vård dagar (1,2 miljoner), vårdperioder (42 673) och patienter (33 327).

Primary health care

In 2012, outpatient visits in health centres totalled some 24.5 million, excluding oral health care. Physician visits accounted for 28 per cent of these (over 6.8 million visits). As of 2011 the data collection on primary health care is based on the AvoHILMO Register, and therefore examinations of longer time series are only approximate. A long-term evaluation shows the repetition of an old trend: the number of physician visits has decreased, while the number of visits to other practitioners has increased. Revisions in the organisation and recording of home nursing and home care are also reflected in the statistics.

Oral health care visits totalled nearly 5 million in 2012. The number of visits retrieved through the new data collection seems to be at the same level as previously.

In 2012, inpatient care at health centres accounted for 5.5 million care days. This was some 4 per cent down on the previous year. The number of patients totalled 150 852. The average length of stay fell again, to 23.0 days, having decreased during the 2000s by over 7 days. People aged 75 and over accounted for some 76 per cent of all care days in inpatient care in primary health care.

Based on primary diagnosis, the diagnostic group for diseases of the circulatory system had the greatest number of care days (1.2 million), care periods (42 673) and patients (33 327).

Erikoissairaanhoito

Erikoissairaanhoidossa oli vuonna 2012 noin 8,4 miljoonaa avohoitokäyntiä. Avohoitokäyntien määrä on lisääntynyt 2000-luvulla 47 prosentilla. Vuonna 2012 oli noin 2,7 miljoonaa avohoitokäyntiä enemmän kuin vuonna 2000. Voimakas nousu 2000-luvulla avohoitokäyntien määrässä on ollut psykiatrian sekä syöpätautien ja sädehoidon erikoisaloilla. Verrattuna myös vuoteen 2011 eniten lisääntyivät syöpätautien ja sädehoidon erikoisalan avohoitokäynnit (4 %).

Vuonna 2012 erikoissairaanhoidossa tuotettiin edelleen noin miljoona hoitojaksoa. Varsinaiset vuodeosastohoitojaksot ovat kuitenkin vähentyneet ja lyhyet päiväkirurgiset jaksot lisääntyneet. Hoitopäiviä kertyi yhteensä noin 4,6 miljoonaa. Hoitopäivien määrä on vähentynyt 2000-luvulla enemmän kuin hoitojaksojen määrä. Tämä heijastuu keskimääräisiin hoitoaikoihin. Hoidettujen potilaiden määrä oli noin 667 000. Myös hoidettujen potilaiden määrä on laskenut 2000-luvulla, tosin vähemmän kuin hoitopäivät ja hoitojaksot. Laskua vuodesta 2003 oli kolme prosenttia. Erikoissairaanhoidon hoitopäivistä hieman yli puolet (52 prosenttia) kohdentui 18–64-vuotiaille. Alle 18-vuotiaat käyttivät hoitopäivistä 9 prosenttia ja 75 vuotta täyttäneet 22 prosenttia. Vuonna 2012 eniten hoitopäiviä oli psykiatrian erikoisosalalla (29 prosenttia hoitopäivistä), kun taas potilaita oli eniten kirurgian erikoisosalalla (44 % potilaista).

Keskimääräinen hoitoaika lyhenyi vuoteen 2011 saakka ollen silloin sama kuin vuonna 2012 (4,6 vuorokautta). Pisin keskimääräinen hoitoaika oli psykiatrian erikoisosalalla (34 vuorokautta). Somaattisilla erikoisaloilla keskimääräinen hoitoaika oli 3,4 vuorokautta. Päädiagnoosiryhmittäin eniten hoitopäiviä (noin 1,4 miljoonaa) oli tautiryhmässä mielenterveyden ja käyttäytymisen häiriöt. Ensimmäistä kertaa 2000-luvulla eniten potilaita oli vammojen ja myrkytysten (84 979 potilasta) tautiryhmässä. Lähes yhtä suuri tautiryhmä oli potilasmääriltään verenkiertoelinten sairaudet, jossa oli nyt 84 196 potilasta. Tuki- ja liikuntaelinsairauksien tautiryhmän potilaita hoidettiin vuoden aikana 81 055.

Tapaturmien seurauksena sairaaloissa hoidetaan vuosittain lähes 80 000 henkilöä. Hoitojaksoja sairaaloissa kertyy vuosittain tapaturmien vuoksi noin 100 000. Vuonna 2012 oli kaatumis- ja putoamistapaturmien (47 300 henkilöä) osuus sairaalahoitoon johtaneista tapaturmista 53 %. Lisäksi talviaikaan tapahtuvat kaatumiset jäällä ja lumella aiheuttivat sairaalahoidon tarpeen noin 4 800 henkilölle (5 % tapaturmista.) Kaatumiset ovat etenkin iäkkäiden ihmisten yleinen tapaturman syy. Jalankulkijoita ja pyöräilijöitä hoidetaan sairaaloissa vuosittain noin 3 000 ja muussa liikenteessä loukkaantuneita yli 5 000.

Specialiserad sjukvård

År 2012 registrerades cirka 8,4 miljoner öppenvårdsbesök inom den specialiserade sjukvården. Antalet öppenvårdsbesök har ökat med 47 procent på 2000-talet. År 2012 var antalet öppenvårdsbesök cirka 2,7 miljoner fler än år 2000. Den största ökningen i antalet öppenvårdsbesök på 2000-talet har skett inom specialiteterna psykiatri, cancersjukdomar och strålbehandling. Öppenvårdsbesöken inom specialiteten cancer-sjukdomar och strålbehandling ökade även jämfört med 2011.

År 2012 producerades fortsättningsvis cirka en miljon vårdperioder inom den specialiserade sjukvården. De egentliga vårdperioderna på vårdavdelning har dock minskat och de dagkirurgiska vårdperioderna har ökat. Det totala antalet vård dagar var sammanlagt cirka 4,6 miljoner. Antalet vård dagar har minskat mer än antalet vårdperioder under 2000-talet. Detta återspeglas i de genomsnittliga vårdtiderna. Antalet vårdade patienter var cirka 667 000. Även antalet vårdade patienter har minskat på 2000-talet, visserligen mindre än antalet vårddygner och vårdperioder. Nedgången var tre procent jämfört med år 2003. Något över hälften (52 procent) av vårddygna inom den specialiserade sjukvården gällde personer i åldern 18–64 år. Av vårddygna utnyttjades 9 procent av personer under 18 år och 22 procent av personer över 75 år. År 2012 hade specialiteten psykiatri mest vårddygner (29 procent av vårddygna), men specialiteten kirurgi hade mest patienter (44 % av patienterna).

Den genomsnittliga vårdtiden minskade fram till 2011, då den var densamma som 2012 (4,6 dygn). Den längsta medelvårdtiden registrerades inom specialiteten psykiatri (34 dygn). Medelvårdtiden inom de somatiska specialiteterna var 3,4 dygn. Mätt enligt huvuddiagnosgrupper var antalet vårddygner störst (cirka 1,4 miljoner) inom sjukdomsgruppen psykiska sjukdomar och beteendestörningar. För första gången på 2000-talet var antalet patienter störst inom sjukdomsgruppen skador och förgiftningar (84 979 patienter i sjukdomsgruppen). En till antalet patienter nästan lika stor grupp var sjukdomar i cirkulationsorganen, som nu hade 84 196 patienter. Under året behandlades 81 055 patienter i sjukdomsgruppen sjukdomar i muskuloskeletala systemet och bindväven.

Nästan 80 000 personer vårdas på sjukhusen varje år till följd av olycksfall. Det årliga antalet vårdperioder på sjukhus på grund av olycksfall är cirka 100 000. År 2012 utgjorde olycksfallen till följd av halkning och fall (47 300 personer) 53 % procent av alla olycksfall som ledde till sjukhusvård. Halkningar på is och snö på vintern orsakade behov av sjukhusvård för ytterligare 4 800 personer (5 % av alla olycksfall). Halkning är en vanlig orsak till olycksfall särskilt bland äldre personer. På sjukhusen vårdas årligen cirka 3 000 fotgängare och cyklister och över 5 000 personer som skadats i annan trafik.

Specialised health care services

Specialised health care had around 8.4 million outpatient visits in 2012. The number of outpatient visits has increased by 47 per cent in the 2000s and was around 2.7 million higher in 2012 than in 2000. The greatest increase has taken place in psychiatry, oncology and radiotherapy. Even compared with 2011, the greatest increase in outpatient visits took place in oncology and radiotherapy (4%).

Periods of care in specialised health care totalled still about 1.0 million in 2012. However, the number of inpatient care periods has decreased, while the number of short periods of care involving day surgery has increased. The total number of care days was about 4.6 million. The number of care days has decreased more than the number of periods of care during the 2000s, which is reflected in the average length of stay. Around 667 000 patient received care in 2012. Also the number of patients have decreased in the 2000s, although not as much as the number of care days and

care periods. Since 2003 the number of patients has dropped by 3 per cent. People aged 18–64 accounted for slightly more than half (52 per cent) of the care days in specialised health care. Under-18s accounted for 9 per cent and over-75s for 22 per cent of the care days. While psychiatry had the greatest number of care days (29% of all care days) in 2012, the specialty of surgery treated the highest number of patients (44 % of all patients).

The average length of stay was decreasing until 2011 and was in 2011 the same as in 2012 (4.6 days). The specialty of psychiatry had the highest average length of stay at 34 days. The average length of stay in the somatic specialities was 3.4 days. Based on primary diagnosis, the diagnostic group for mental and behavioural disorders had the greatest number of care days (around 1.4 million). Injuries and poisonings accounted for the highest number of patients (84 979 patients) for the first time in the 2000s. Nearly as many patients, 84 196 in total, were treated for diseases of the circulatory system. A total of 81 055 patients were treated for diseases of the musculoskeletal system.

Nearly 80 000 patients are treated for accidental injuries in hospitals every year. The number of accident-related periods of care in hospitals is around 100 000 every year. Accidental falls (47 300 patients) accounted for 53 per cent of all accidents leading to hospital care in 2012. In addition, around 4800 persons needed hospital care after falling on icy and snowy surfaces in winter (5% of all accidental injuries). Accidental falls are the most common cause of accidental injury especially among the elderly. Every year around 3000 pedestrians and cyclists and around 5000 others receive hospital care due traffic accidents.

Sairaaloiden tuottavuus

Yliopistollisten keskussairaaloiden tuottavuus on noussut viisi prosenttia vuosien 2008–2012 välillä. Keskimäärin yliopistollisissa sairaaloissa kustannukset ovat nousseet yhdeksän prosenttia ja palvelutuotanto episodeilla mitattuna 14 prosenttia vuosien 2008–2012 välillä. Keskussairaaloiden tuottavuus laski tuona aikana viisi prosenttia ja muiden sairaaloiden (lähinnä entiset aluesairaalat) tuottavuus laski prosentin.

Tuottavuus on noussut yliopistosairaloista eniten Tampereen yliopistollisessa keskussairaalassa (15 %). Tuottavuuden kasvuun on vaikuttanut palvelutuotannon voimakas kasvu vuosina 2008–2012, episodeilla mitattuna 30 prosenttia. Vastaavana aikana kustannukset nousivat 13 prosenttia. Palvelutuotannon (painotettujen suoritteiden) muutokseen on vaikuttanut palvelutuotannon kasvun ohella erityisesti aineiston laadun parantuminen kirjaamiskäytäntöjen ja tietojen poimintojen tehostumisen vuoksi. TAYS:n aineistosta on aikaisemmin puuttunut muita yliopistosairaloita huomattavasti enemmän päädiagnoosi-, sivudiagnoosi- ja toimenpidetietoja. Vuoden 2012 aineiston laatu on näiltä osin korjaantunut.

Sjukhusens produktivitet

Universitetscentralsjukhusens produktivitet har ökat med fem procent åren 2008–2012. I genomsnitt har kostnaderna vid universitetssjukhusen ökat med nio procent och serviceproduktionen mätt i episoder med 14 procent åren 2008–2012. Central-

sjukhusens produktivitet minskade med fem procent under perioden, medan de övriga sjukhusens (främst de tidigare kretssjukhusen) produktivitet minskade med en procent.

Bland universitetssjukhusen har produktiviteten ökat mest vid Tammerfors universitets centralsjukhus (15 procent). Till produktivitetsökningen har bidragit den starka tillväxten av serviceproduktionen under 2008–2012, som mätt i episoder ökat med 30 procent. Kostnaderna steg med 13 procent under samma period. Till förändringen av serviceproduktionen (de viktade prestationerna) har utöver serviceproduktionens tillväxt även bidragit att kvaliteten på materialet förbättrats tack vare effektiviserade förfaranden för registrering och urval av data. I TAYS material har tidigare funnits betydligt större brister i huvuddiagnos-, bidiagnos- och ingreppsregistreringarna. Kvaliteten på materialet för 2012 har åtgärdats till denna del.

Hospital productivity

The productivity of university central hospitals has improved by 5 per cent between 2008 and 2012. On average, costs in university hospitals have increased by 9 per cent and service provision, measured by episodes, by 14 per cent between 2008 and 2012. During the same period, productivity dropped by 5 per cent in central hospitals and by 1 per cent in other hospitals (chiefly former regional hospitals).

Productivity has improved the most, by 15 per cent, in the Tampere University Central Hospital (TAYS). A strong increase in service provision between 2008 and 2012 explains the growth in productivity. In terms of episodes, service provision grew by 30 per cent. At the same time, costs increased by 13 per cent. The growth in service provision is not the only factor explaining changes in service provision (weighted outputs); also quality of the data has improved through more efficient data recording and data sampling. Previously, the emergency room visit records at TAYS included far less entries for primary diagnoses, secondary diagnoses and procedures than at the other university hospitals. Quality of the data has, therefore, improved in this respect in 2012.

Erikoissairaanhoidon hoitoonpääsy

Hoitoa yli puoli vuotta odottaneiden lukumäärä on vähentynyt koko maassa. Vuoden 2008 lopussa 10 000 asukasta kohti oli 2,9 henkilöä odottanut hoitoa yli puoli vuotta sairaanhoitopiirin sairaaloissa, kun vuoden 2012 lopussa heitä oli 1,6 henkilöä. Yli puoli vuotta hoitoa odottaneiden määrissä on aluekohtaisia eroja.

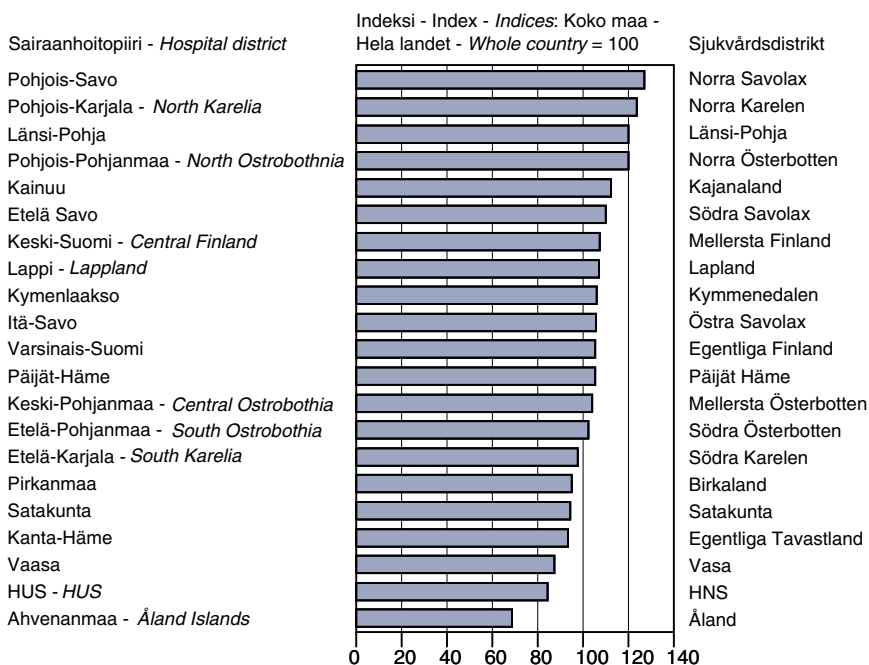
Tillgången till vård inom den specialiserade sjukvården

Antalet personer som väntat på vård över ett halvt år har minskat i hela landet. I slutet av 2008 hade 2,9 personer per 10 000 personer väntat på vård vid sjukvårdsdistriktens sjukhus över ett halvt år mot 1,6 personer i slutet av 2012. Det fanns regionala skillnader i antalet personer som väntat på vård över ett halvt år.

Access to services in specialised health care

The number of patients who have been waiting for admission for more than 6 months has decreased throughout the country. While at the end of 2008, 2.9 patients per 10 000 inhabitants had been waiting for admission for more than 6 months in hospital-district hospitals, the same rate was only 1,6 patients at the end of 2012. There were, however, regional differences in the number of patients waiting for admission for more than 6 months.

THL:n sairastavuusindeksi, ikävakioitu, 2008–2010¹⁾, sairaanhoitopiireittäin
 THL:s sjuklighetsindex, åldersspecifik, 2008–2010¹⁾, efter sjukvårdsdistrikt
 THL's morbidity index, age standardised, 2008–2010¹⁾, by hospital district

1) Yhdistetty aineisto. - Kombinerat material - Integrated data.

Lähde: THL:n sairastavuusindeksi. THL. - Källa: THL:s sjuklighet index. THL. - Source: THL's morbidity index. THL.

Alueelliset sairastavuuserot

THL julkisti vuonna 2012 sairastavuusindeksin, jonka avulla on mahdollista vertailla vakavan sairastavuuden vaihtelua alueiden välillä. Indeksi on muodostettu seitsemää keskeistä kansantautiryhmää koskevista rekisteritiedoista. Koko Suomen sairastavuus on indeksoitu lukuun 100 ja sairaanhoitopiireittaiset luvut kuvaavat sairastavuutta suhteessa koko maan tasoon. Tässä esitetyt tiedot perustuvat vuosien 2008–2010 rekisteriaineistoihin.

Ikävakioitu sairastavuus vaihtelee sairaanhoitopiireittäin Ahvenanmaan alle seitsemstäkymmenestä Pohjois-Savon vajaaseen sataankolmeenkymmeneen. Sairastavuus on ylipäänsä matalammalla tasolla eteläisessä ja läntisessä Suomessa ja vastaavasti korkeampaa idässä ja pohjoisessa. Sairaanhoitopiireille kohdentuvaa sairastavuustaakkaa paremmin kuvaavissa ikävakioimattomissa luvuissa itäisen Suomen indeksi-arvot ovat vielä jonkin verran korkeampia, sillä väestö on keskimäärin iäkäämpää. THL:n sairastavuusindeksi on tuotettu myös kunnittain. Kunnittaisia lukuja tarkasteltaessa alue-eroja koskeva yleinen kuva ei juuri muutu, mutta indeksi-arvojen vaihteluväli on huomattavasti laveampi kuin sairaanhoitopiirien osalta.

Regionala skillnader i sjukligheten

År 2012 offentliggjorde THL ett sjuklighetsindex som gör det möjligt att jämföra variationer i förekomsten av allvarlig sjuklighet i olika regioner. Indexet har bildats utifrån registeruppgifter om sju centrala grupper av folksjukdomar. Sjuklighetsindexets värde för hela Finland är 100 och de sjukvårdsdistriktsspecifika uppgifterna beskriver sjukligheten i förhållande till nivån i hela landet. De uppgifter som presenteras här bygger på registermaterial för åren 2008–2010.

Den åldersstandardiserade sjukligheten varierar beroende på sjukvårdsdistrikt från under sjuttio på Åland till något under hundratrettio i Norra Savolax. Sjukligheten är lägre i södra och västra Finland överlag och högre i öster och norr. Enligt de icke-åldersstandardiserade uppgifterna som beskriver den sjuklighetsbörda som hänförs till sjukvårdsdistrikten bättre är indexvärdena för östra Finland ännu lite högre eftersom befolkningen är i genomsnitt äldre. THL:s sjuklighetsindex har också producerats kommunvis. Vid en kommunspecifik granskning ändras inte den allmänna bilden av de regionala skillnaderna i någon större grad, men indexvärdenas variationsintervaller är betydligt större än för sjukvårdsdistriktens del.

Regional differences in morbidity

In 2012, THL published a morbidity index that enables comparisons of regional differences in the prevalence of chronic diseases. The index builds on register data on seven key chronic disease groups. Morbidity in the whole of Finland is indexed at 100, and the figures by hospital district describe morbidity in relation to the national level. The data presented here are based on register data from 2008–2010.

Age-standardised morbidity varies from just under 70 in Åland to just under 130 in Pohjois-Savo. Morbidity is lower in the south and west of the country and higher in the east and north. The figures without age standardisation, which better describe the burden of disease on hospital districts, give still slightly higher results for eastern Finland because the population there is, in average, older. THL's morbidity index data are also available by municipality. While the index values by municipality have a considerably broader range compared with the figures by hospital district, both figures give a fairly similar idea of the existing regional differences.

Tartuntataudit

Vuoden 2010 lopulla alkanut voimakas *Mycoplasma pneumoniae* -bakteerin aiheuttama hengitystieinfektioepidemia jatkui ja saavutti toisen huippunsa talvikaudella 2012. Vuonna 2012 tartuntatautirekisteriin ilmoitettiin kolminkertainen määrä (5 960) influenssa A-tapauksia edellisvuoteen verrattuna. Influenssa B -tapauksia ilmoitettiin tartuntatautirekisteriin ainoastaan 462 tapausta. Vastaava luku oli 3 444 vuonna 2011.

RSV (respiratory syntical virus) -tapauksen määrä oli 2 346 vuonna 2012 eli suurempi kuin edellisvuonna (1 524). Epidemia kesti joulukuusta 2011 aina huhtikuulle 2012. Hinkuyskätapausten määrä (536) pysyi edellisvuoden tasolla.

Listeria monocytogenes -bakteerin aiheuttamia tartuntoja (62) todettiin enemmän kuin vuonna 2011 (44 tartuntaa).

Rotavirustapausten määrä (209) jatkoi laskuaan. Tapausmäärän lasku johtuu todennäköisesti rotavirusrokotteen hyvästä tehosta.

Akutteja hepatiitti A-tartuntoja oli ennätysellisen vähän (8). Akutteja B-hepatiittitartuntoja oli vähän (38) verrattuna 90-luvun loppuun, jolloin vuosittain todettiin yli 200 tartuntaa. C-hepatiittitartuntojen määrä lähti vuonna 2010 lievään nousuun. Vuonna 2012 tartuntojen määrä (1 167) pysyi samalla tasolla. C-hepatiittitartuntoja oli eniten 24–29-vuotiailla, ja puolet tartunnoista oli saatu ruiskuhuumeiden käytön seurauksena.

Tippuritartuntojen (314) lisääntyminen jatkui. Ennätysmäärä tartuntoja todettiin 2000-luvulla jo toista vuotta peräkkäin. Hiv-tapausten määrä oli 148 vuonna 2012. Määrä on ollut viimeisenä viitenä vuotena 148–188 tapausta vuosittain. Klamydiatapausten määrä on pysynyt lähes koko 2000-luvun ajan noin kolmessatoista tuhannessa. Vuonna 2012 klamydiatapauksia oli 13 249.

Vuonna 2012 tuberkuloositapauksia oli 275, eli vähemmän kuin aiemmin 2000-luvulla. Sairastuneet olivat nuorempia kuin aikaisemmin. Reilu neljännes tuberkuloosiin sairastuneista on ulkomaalaisia.

MRSA-tapausten määrässä (1 283) ei ollut nousua edelliseen vuoteen, ja veriviljelyllä todettuja tapauksia oli vähemmän.

Meningokokki-infektioita todettiin 33 tapausta, mikä oli samaa luokkaa kuin kolmena edellisenä vuotena.

Tularematapauksia (jänisruttoa) oli kolminkertainen määrä (233) verrattuna edellisvuoteen. Tapauksia oli suhteellisesti eniten Keski- ja Etelä-Pohjanmaan sekä Vaasan sairaanhoitopiireissä.

Tuhkarokkotapaukset (4) vähenivät edellisvuodesta (27 tapausta.) Sairastuneet olivat matkustaneet Thaimaassa tai Turkissa. Vuonna 2012 malariatapauksia oli 48. Suurin osa malariatartunnoista (40) saatiin Afrikasta.

Smittsamma sjukdomar

Den starka epidemi av infektion i andningsvägarna som orsakades av bakterien *Mycoplasma pneumoniae* fortsatte och nådde sin andra kulmen under vintersäsongen 2012. Till registret över smittsamma sjukdomar anmäldes år 2012 en tredubbel mängd (5 960) influensa A-fall jämfört med året innan. Antalet influensa B-fall som anmäldes till registret över smittsamma sjukdomar var endast 462. Antalet influenssa B-fall år 2011 var 3 444.

RSV (respiratory syncytial virus) var värre (2 346) än året innan (1 524) och pågick från december 2011 ända fram till april 2012. Antalet fall av kikhosta (536) hölls på samma nivå som året innan.

Fler *Listeria monocytogenes*-infektioner (62 fall) identifierades än året innan (44). Antalet rotavirusfall (209) fortsatte att minska. Minskningen av antalet fall beror sannolikt på rotavirusvaccinets goda effekt.

Antalet akuta smittor av hepatit A var rekordlåg (8). Antalet akuta smittor av hepatit B var lågt jämfört med slutet av 90-talet, då man årligen konstaterade över 200 smittor. Antalet hepatit C-smittor började öka något 2010. År 2012 var antalet smittor (1 167) på samma nivå. Flest smittor av hepatit C påträffades i åldersklassen 24–29 år, och hälften av smittorna orsakades av användning av narkotika som injiceras.

Ökningen av smittorna av gonorré (314) fortsatte att öka. Ett rekordantal smittor konstaterade nu för andra året i rad på 2000-talet. År 2012 var antalet HIV-fall 148. Den årliga mängden har varit 148–188 fall under de senaste fem åren. Antalet klamydiafall har hållits kring cirka 13 000 nästan hela 2000-talet. År 2012 var antalet klamydiafall 13 249.

Antalet tuberkulosfall (275) var lägre 2012 än tidigare på 2000-talet. De insjuknade var yngre än tidigare. En dryg fjärdedel av dem som insjuknat i tuberkulos var utlännningar.

I antalet MRSA-fall (1 283) skedde ingen ökning jämfört med året innan, och antalet fall som konstaterats genom blododling var mindre.

Sammanlagt 33 fall av meningokockinfektioner konstaterades, vilket var i samma storleksklass om under de tre föregående åren.

Antalet fall av tularemi (harpest) var tredubbel (233) jämfört med året innan. De relativt sett flesta fallen påträffades i Mellersta och Södra Österbottens och Vasa sjukvårdsdistrikt.

Antalet fall av mässling (4) minskade jämfört med året innan (27 fall). De insjuknade hade rest i Thailand eller Turkiet. Antalet malariafall år 2012 var 48. Största delen av malariasmittorna (40) härstammade från Afrika.

Infectious diseases

The bacteria species *Mycoplasma pneumoniae* caused a strong epidemic of respiratory infections which started at the end of 2010 and reached its second peak in winter 2012. In 2012, the number of influenza A cases (5960) reported to the Infectious Diseases Register was three times higher than the year before, while only 462 influenza B cases were reported to the register. The corresponding figure was 3444 in 2011.

The number of RSV (respiratory syncytial virus) cases was 2346 in 2012, i.e. higher than the previous year (1524). The epidemic started in December 2011 and continued until April 2012. The number of whooping-cough cases (536) remained at the level of the previous year.

The bacteria species *Listeria monocytogenes* caused more infections (62) than in 2011 (44).

The number of rotavirus cases (209) continued to decrease. It is likely that the fall is due to the efficiency of the rotavirus vaccine.

The number of acute hepatitis A infections was record low (8). Also the number of acute hepatitis B infections (38) was relatively low compared with the late 1990s when more than 200 infections were reported annually. There was a slight upturn in the number of hepatitis C infections in 2010, while in 2012 the number of cases, 1167 in total, was at the same level as the year before. Hepatitis C infections were most common among 24–29 year-olds, and half of the infections were among intravenous drug users.

The number of gonorrhoea infections (314) continued to grow. A record number of infections were reported already for the second year running in the 2000s. The number of cases of HIV cases was 148 in 2012. In the past five years the number of cases has been between 148 and 188 cases per year. The number of chlamydia cases has been around 13 000 throughout most of the 2000s, and there were 13 249 chlamydia cases in 2012.

In 2012, the number of tuberculosis cases (275) was the lowest recorded in the 2000s. Those infected were younger than before, and just over one in four of the infected were foreigners.

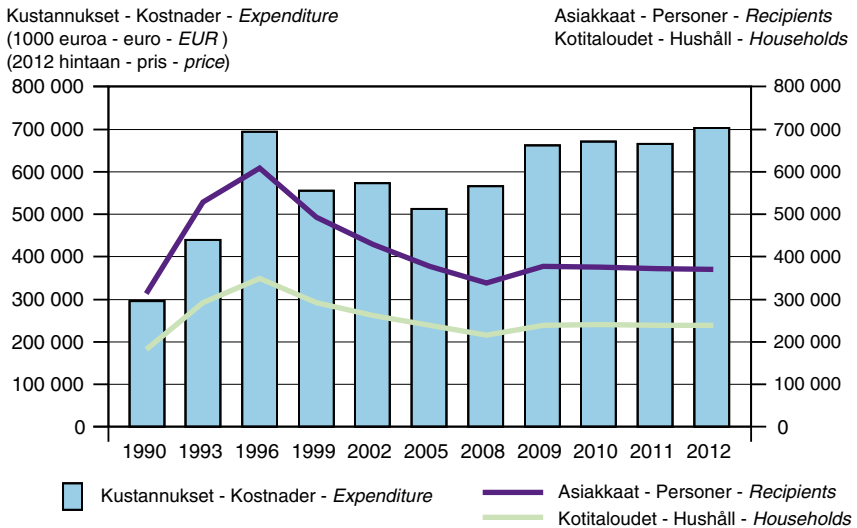
The number of MRSA cases (1283) showed no increase on the previous year, and there were fewer cases of MRSA-positive blood cultures.

Meningococcus infections amounted to 33 cases, which is roughly the same as in the three previous years.

The number of tularemia cases (rabbit fever) was three times higher (233) than the previous year. Proportionally, the highest numbers of cases were reported in the hospital districts of Central Ostrobothnia, North Ostrobothnia and Vaasa.

There were fewer measles cases (4) than the previous year (27 cases). All the infected had been travelling in Thailand or Turkey. Cases of malaria numbered 48 in 2012, and the majority of them (40) were contracted in Africa.

Toimeentulotuki 1990–2012: kustannukset (2012 hinnoin), kotitaloudet ja asiakkaat
 Utkomststödet 1990–2012: kostnader (enligt prisnivån år 2012) hushåll och personer
 Social assistance 1990–2012: expenditure (at 2012 prices), households and recipients

Lähteet: Toimeentulotuen menot. SVT. THL; Toimeentulotuki. SVT. THL; Kuntien ja kuntayhtymien talous ja toiminta. SVT. Tilastokeskus. - Källor: Utgifter för utkomststöd. FOS. THL; Utkomststöd. FOS. THL; Kommunernas och samkommunernas ekonomi och verksamhet. FOS. Statistikcentralen. - Sources: Expenditure on Social Assistance. OSF. THL; Social Assistance. OSF. THL; Finances and activities of municipalities and joint municipal boards. OSF. Statistics Finland.

Toimeentulotuki

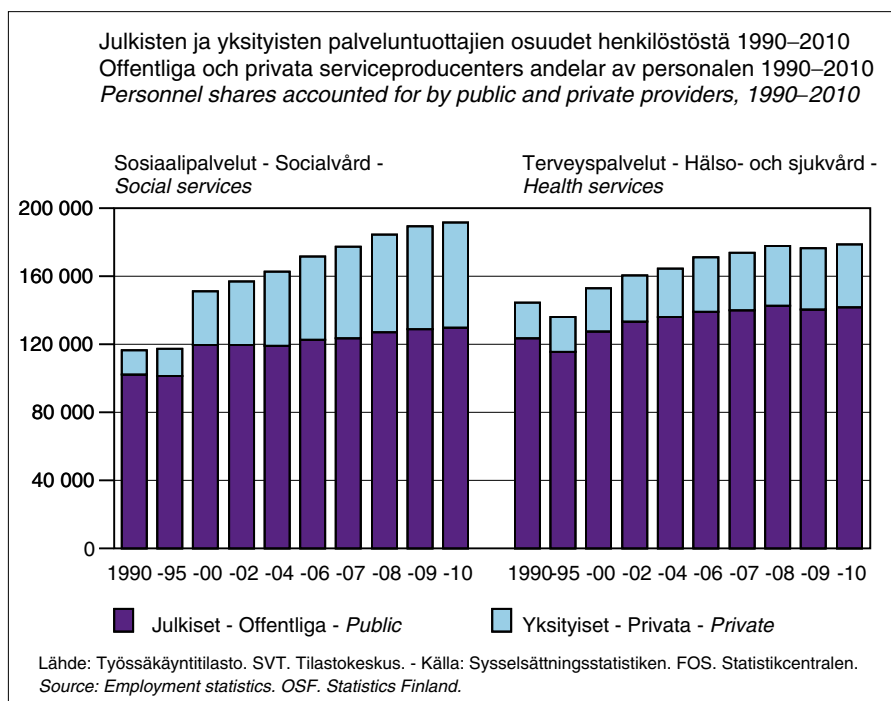
Toimeentulotukea sai vuonna 2012 yhteensä noin 238 000 kotitaloutta ja 370 000 henkilöä. Tukea saavien kotitalouksien ja henkilöiden lukumäärä oli vuonna 2012 lähes sama kuin vuonna 2011. Vuonna 2012 toimeentulotuen bruttomenot olivat 703,3 miljoonaa euroa. Menot lisääntyivät edellisestä vuodesta reaalisesti 5,6 prosenttia. Toimeentulotukea saavien väestöosuus oli 6,8 prosenttia vuonna 2012, mikä on lähes sama kuin edellisvuonna. Keskimäärin toimeentulotuen menot olivat vuodessa 130 € asukasta kohden.

Utkomststöd

År 2012 fick sammanlagt totalt cirka 238 000 hushåll och 370 000 personer utkomststöd. Antalet hushåll och personer som får stöd år 2012 var så gott densamma som år 2011. År 2012 var bruttokostnaderna för utkomststöd 703,3 miljoner euro. Realt ökade utgifterna med 5,6 procent från året innan. År 2012 var befolkningsandelen som fick utkomststöd 6,8 procent, dvs. lika stor som året innan. De årliga utgifterna för utkomststödet var i genomsnitt 130 € per invånare.

Social assistance

Altogether some 238 000 households and 370 000 individuals received social assistance in 2012. The number of households and individuals receiving social assistance was almost the same in 2012 as in 2011. In 2012, gross expenditure on social assistance amounted EUR 703.3 million. The increase on the previous year was 5.6 per cent in real terms. Social assistance recipients accounted for 6.8 per cent of the total population in 2012, which was almost the same as in the previous year. On average, annual expenditure on social assistance amounted to EUR 130 per capita

Henkilöstö

Sosiaali- ja terveyspalveluiden henkilöstön määrä oli vuonna 2010 yhteensä noin 372 300. Henkilöstömäärä kasvoi suhteellisen tasaisesti 2000-luvulla. Vuosina 2000–2010 henkilöstömäärän kasvu oli yhteensä 62 800 henkilöä (20 prosenttia). Terveyspalveluissa kasvu oli 23 700 henkilöä (15 prosenttia) ja sosiaalipalveluissa 39 000 (25 prosenttia). Sosiaalipalvelut ovat henkilöstömääriltään suurempia kuin terveyspalvelut.

Useampi kuin joka neljäs Suomen työllisistä naisista (28 prosenttia) oli vuonna 2010 sosiaali- ja terveyspalveluissa. Miesten osuus oli selvästi alempi, hieman alle 4 prosenttia. Yhteensä kaikista työllisistä lähes joka kuudes työllinen oli sosiaali- ja terveyspalvelujen toimialalla (16 prosenttia).

Terveyspalveluissa suurin toimiala oli ”sairaalapalvelut”, jossa oli yli puolet koko terveyspalvelujen henkilöstöstä. Sosiaalipalveluissa kaksi suurinta ryhmää olivat vanhusten palvelut (vanhainkodit, palvelutalot ja ryhmäkodit sekä kotipalvelut) ja lasten päivähoito. Niissä oli yli puolet koko sosiaalipalvelujen henkilöstöstä.

Viime vuosina yksityisten sosiaali- ja terveyspalvelujen henkilöstömäärä on noussut nopeammin kuin julkisten palvelujen henkilöstö, mutta vuonna 2010 edelleen noin kolme neljäsosaa oli julkisten palvelujen henkilöstöä. Yritysten palveluksessa oli yli 16 prosenttia ja järjestöjen noin 10 prosenttia työntekijöistä. Yritysten ja järjestöjen osuus oli vuonna 2010 henkilöstömäärillä mitaten merkittävä sosiaalipalveluissa (32 prosenttia). Vanhusten palveluissa osuus oli tätä vielä suurempi (lähes 34 prosenttia).

Kuntien terveys- ja sosiaalipalveluissa työskenteli 265 500 henkilöä vuonna 2012. Varsinaisten terveys- ja sosiaalipalvelujen ohella terveydenhuollon ja sosiaaliturvan

hallinnossa kunnissa oli töissä 4 600 henkeä. Hallinnon henkilöstö on aiemmin osittain sisällytynyt terveys- ja sosiaalipalveluihin.

Suomessa laillistettuja terveydenhuollon ammattilaisia on ulkomailla muutama prosentti koulutetuista. Suurin ryhmä on sairaanhoitajat tai vastaavan koulutuksen saaneet, joita oli ulkomailla noin 3 500 vuoden 2012 lopussa. Määrä on laskenut vuoden 2000 tasosta noin 800 henkilöllä.

Kansalaisuudeltaan muita kuin suomalaisia tai syntyperältään muita kuin suomalaisia oli vuonna 2010 sosiaali- ja terveydenhuollon ammattilaisten suhteellisen vähän. Muita kuin Suomen kansalaisia sosiaali- ja terveydenhuollon henkilöstöstä oli 1,7 prosenttia. Suurin osuus oli lääkäreissä, joista 3,6 prosentin kansalaisuus ei ollut suomalainen. Syntyperältään muita kuin suomalaisia henkilöstöstä oli 3,6 prosenttia. Lääkäreistä 7,6 prosenttia oli muita kuin syntyperäisiä suomalaisia.

Personal

Antalet anställda inom social- och hälsovårdstjänsterna uppgick totalt till cirka 372 300 personer år 2010. Antalet anställda ökade relativt jämnt under 2000-talet. Åren 2000–2010 ökade antalet anställda med totalt 62 800 personer (20 procent). Inom hälso- och sjukvårdstjänsterna var ökningen 23 700 personer (15 procent) och inom socialtjänsterna 39 000 personer (25 procent). Socialtjänsterna har en större personal än hälso- och sjukvårdstjänsterna.

År 2010 var fler än var fjärde förvärvsarbetande kvinna i Finland (28 procent) anställda inom social- och hälsovårdstjänsterna. Männens andel var betydligt mindre, något under 4 procent. Av alla förvärvsarbetande var nästan var sjätte anställd inom social- och hälsovårdstjänsterna (16 procent).

Det största verksamhetsområdet inom hälso- och sjukvården är sjukhusvården, som har över hälften av personalen inom hälso- och sjukvården. De två största grupperna inom den sociala servicen är äldreomsorg (älderdomshem, servicehus och gruppboende samt hemservice) samt barndagvård. I dessa fanns över över hälften av hela personalen inom socialservicen.

Under de senaste åren har antalet anställda inom privat social- och hälsovård ökat snabbare än antalet anställda inom de offentliga tjänsterna, men år 2010 arbetade fortfarande cirka tre fjärdedelar inom tjänster som produceras av den offentliga sektorn. Över 16 procent av arbetstagarna var anställda av företag och cirka 10 procent av organisationer. Utgående från antalet anställda svarade företag och organisationer år 2010 för en betydande andel av i synnerhet den sociala servicen (32 procent). Inom äldreomsorgen var andelen ännu större (nästan 34 procent).

År 2012 arbetade 265 500 personer inom den kommunala hälso- och socialvården. Vid sidan av de egentliga hälso- och socialtjänsterna arbetade sammanlagt 4 600 personer inom den kommunala administrationen av hälso- och sjukvården och socialvården. Den administrativa personalen har tidigare delvis ingått i hälso- och socialvårdstjänsterna.

Några procent av de i Finland legitimerade yrkesutbildade personerna inom hälso- och sjukvården arbetar utomlands. Den största gruppen utgörs av sjukskötare och andra motsvarande yrkesutbildade personer, vilkas antal utomlands vid utgången av år 2012 var cirka 3 500. Antalet har minskat från år 2000 med cirka 800 personer.

Det fanns relativt få utländska medborgare eller personer med annat än finskt medborgarskap i social- och hälsovårdens yrken år 2010. Av social- och hälsovårds-personalen har 1,7 procent annat än finskt medborgarskap. Andelen är störst bland läkare, där 3,6 procent hade ett annat medborgarskap än finskt. Sammanlagt 3,6 procent av personalen är av annat ursprung än finländskt. Av läkarna var 7,6 av annat ursprung än finländskt.

Personnel

The total number of personnel in the social welfare and health care services came to about 372 300 in 2010. Personnel numbers grew at a relatively steady rate throughout the 2000s. Between 2000 and 2010, personnel numbers increased by a total of 62 800 persons (20%). The increase in health services amounted to 23 700 persons (15%), while the increase in social welfare services was 39 000 (25%). The total number of personnel is slightly higher in social welfare services than in health care services.

More than one in four Finnish women in the labour force (28%) worked in social welfare and health care services in 2010, while only less than 4 per cent of men worked in the field. In total, nearly one in six persons in the labour force (16%) worked in the social welfare and health care sector.

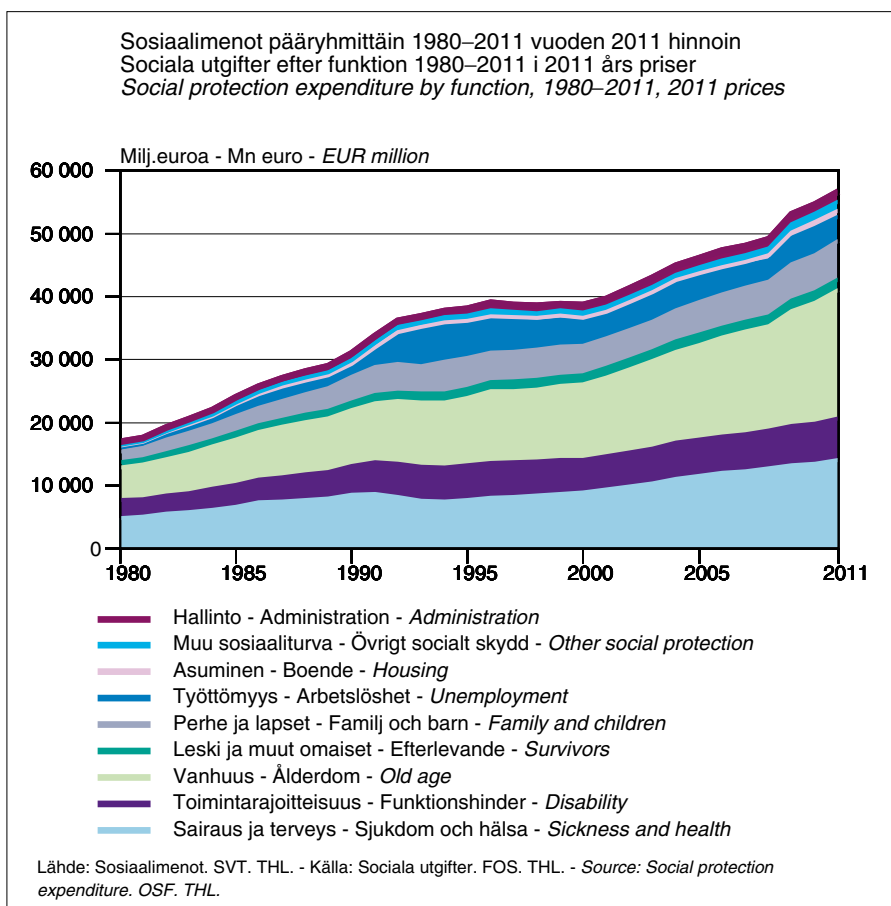
The main activity within health care services was hospital activities, which accounted for more than half of the personnel of the entire health care services sector. The two most important activities in the social welfare services sector were services for older people (residential homes, sheltered housing and group homes, and home-help services) as well as child day care. More than half of the entire personnel of the social welfare services sector were employed in these activities.

In the past few years, personnel numbers in private social welfare and health care services have risen more rapidly than personnel numbers in the corresponding public services, but three quarters of personnel still worked in public services in 2010. Business enterprises employed over 16 per cent and NGOs about 10 per cent of the personnel in the sector. Measured in personnel numbers, business enterprises and NGOs accounted for a sizeable portion, especially of social welfare services (32%) in 2010. The percentage was even higher in services for older people (almost 34%).

A total of 265 500 people worked in municipal health care and social welfare services in 2012. In addition to actual health care and social welfare services, 4600 people worked in administrative roles in the health care and social security departments of municipalities. Some of the current administrative personnel were previously included in the personnel of health care and social welfare services.

A few per cent of health care professionals licensed in Finland practise abroad. The largest groups are nurses and other similarly trained professionals, of whom there were some 3500 abroad at the end of 2012. The figure has fallen by some 800 since 2000.

There were relatively few foreign nationals or individuals of other than Finnish origin working in social welfare and health care professions in 2010. Individuals who are not Finnish nationals accounted for 1.7 per cent of all social welfare and health care personnel. Physicians had the highest percentage, with 3.6 per cent having other than Finnish citizenship. Individuals of other than Finnish origin accounted for 3.6 per cent of all personnel and for 7.6 of physicians.

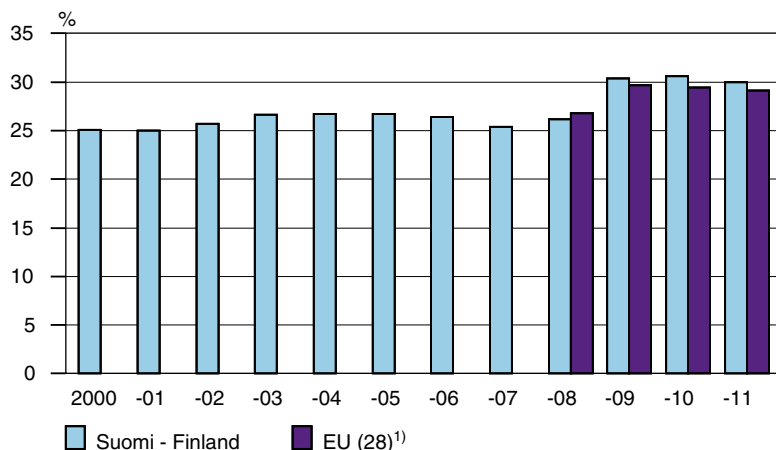
Sosiaalimenot

Vuonna 2011 Suomen sosiaalimenot olivat 56,7 miljardia euroa, mikä on reaalisesti 0,3 prosenttia enemmän kuin edellisenä vuonna. Asukasta kohden menot olivat 10 520 euroa. Suurin pääryhmä ovat vanhuuteen liittyvät palvelut ja eläkkeet (36 prosenttia). Vuonna 2011 vanhuusryhmän menot olivat 20,4 miljardia euroa, mistä valtaosa oli vanhuuseläkkeitä. Toiseksi suurin ryhmä oli sairaus ja terveys (25 prosenttia), johon käytettiin yhteensä 14,2 miljardia euroa.

Toimeentuloturvan osuus sosiaalimenoista oli 61 prosenttia ja palveluiden 39 prosenttia. Palvelujen ja toimeentuloturvan osuudet vaihtelevat kuitenkin suuresti pääryhmittäin. Sairaus- ja terveysryhmässä palveluiden osuus oli 83 prosenttia, vanhuusryhmässä 11 prosenttia ja perhe ja lapset -ryhmässä 51 prosenttia.

Sosiaalimenot suhteessa bruttokansantuotteeseen on vaihdellut 2000-luvulla 25,0–30,6 prosentin välillä. Vuonna 2011 suhde laski hieman edellisestä vuodesta. Myös EU-maiden sosiaalimenojen keskimääräinen bruttokansantuotesuhde laski vuonna 2011 29,4 prosentista 29,1 prosenttiin. Suomen sosiaalimenojen keskimääräinen bruttokansantuotesuhde on ollut viimeiset kolme vuotta hieman korkeampi kuin EU28-maiden keskiarvo.

Sosiaalimenot suhteessa bruttokansantuotteeseen Suomessa 2000–2011
ja EU28-maissa 2008–2011
Sociala utgifter i förhållande till bruttonationalprodukten i Finland 2000–2011
och EU28-länderna 2008–2011
Social protection expenditure as a share of GDP in Finland 2000–2011
and EU28-countries, 2008–2011

1) EU28-maiden tiedot saatavissa vuodesta 2008 lähtien. - Uppgifterna från EU28-länderna finns från och med 2008. - Data from EU28-countries are available since 2008.

Lähde: Eurostat, Sosiaalisen suojelun tietokanta - Källa: Eurostat, Socialt skydd -databas - Source: Eurostat, Database on social protection.

Sociale utgifter

År 2011 uppgick de sociala utgifterna i Finland till 56,7 miljarder euro, vilket reellt sett är 0,3 procent mer än året innan. Per invånare var utgifterna 10 520 euro. Den största huvudgruppen var tjänster och pensioner i anslutning till ålderdom (36 procent). År 2011 utgjorde dessa utgifter totalt 20,4 miljarder euro, varav största delen gick till ålderspension. Den näst största gruppen var sjukdom/hälso- och sjukvård (25 procent), där utgifterna var totalt 14,2 miljarder euro.

Utkomstskyddets andel av de sociala utgifterna var 61 procent och servicens andel 39 procent. Servicens och utkomstskyddets andelar varierar dock i hög grad beroende på huvudgrupp. I gruppen sjukdom/hälso- och sjukvård utgjorde servicen 83 procent, i gruppen ålderdom 11 procent och i gruppen familj och barn 51 procent av utgifterna.

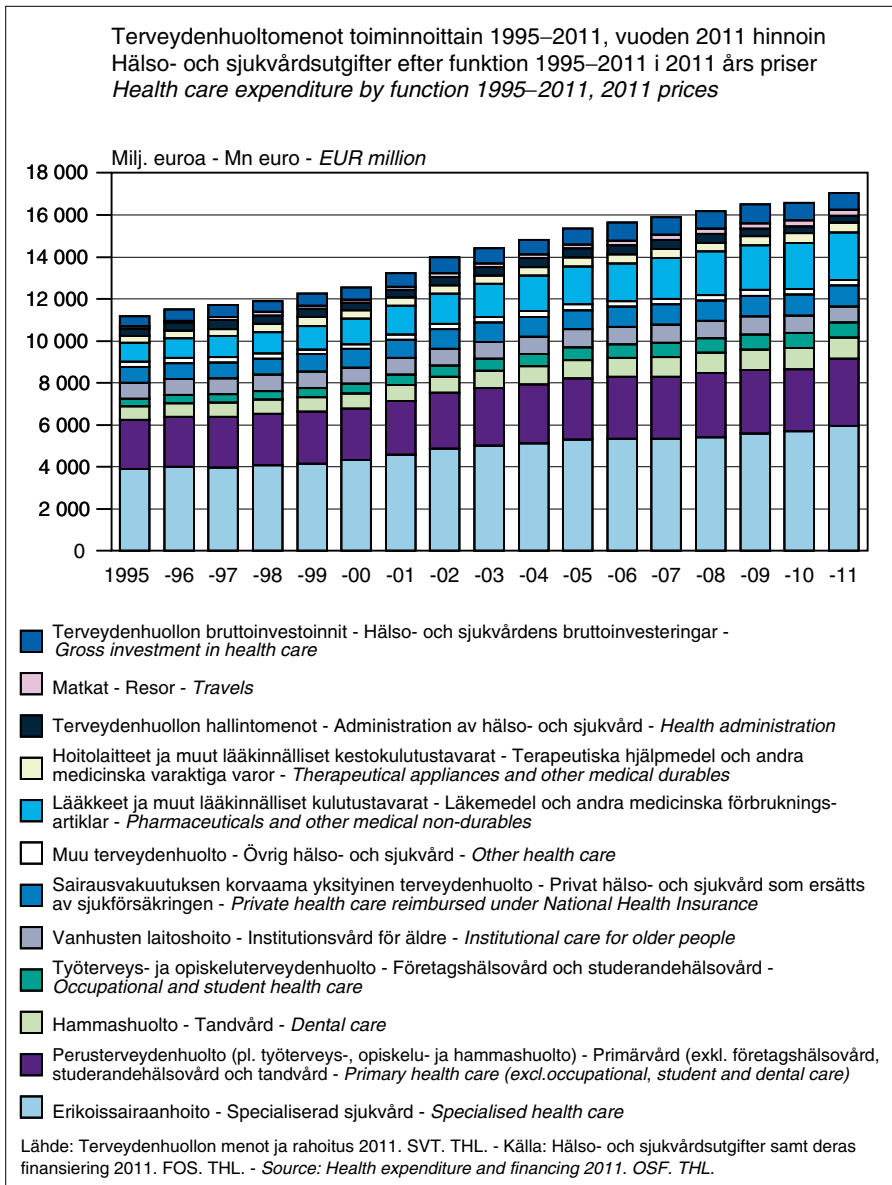
De sociala utgifternas andel av bruttonationalprodukten har under hela 2000-talet varierat mellan 25,0 och 30,6 procent. År 2011 minskade förhållandet något från året innan. Även i EU-länderna sjönk de sociala utgifternas genomsnittliga andel av bruttonationalprodukten år 2011 från 29,4 procent till 29,1 procent. De sociala utgifternas genomsnittliga andel av bruttonationalprodukten i Finland har under de senaste tre åren varit något högre än genomsnittet för EU28-länderna.

Social protection expenditure

In 2011, social expenditure in Finland totalled EUR 56.7 billion. In real terms, this was 0.3 per cent more than in the previous year. Per-capita expenditure was EUR 10 520. The greatest main category was services and pensions related to old age (36%), amounting to EUR 20.4 billion in 2011, with old-age pensions being the greatest expenditure item. The second greatest category was sickness and health (25%), representing EUR 14.2 billion.

Cash benefits accounted for 61 per cent and benefits in kind (services) for 39 per cent of total social expenditure. However, the proportions of benefits in kind and cash benefits vary greatly between the different functions of social protection. Benefits in kind accounted for 83 per cent in the sickness and health function, for 11 per cent in the old-age function, and for 51 per cent in the family and children function.

The level of social protection expenditure as a share of GDP has fluctuated between 25.0 and 30.6 per cent in the 2000s. In 2011, the percentage was slightly lower than in the previous year. Also in the EU countries the average level of social protection expenditure as a share of GDP decreased from 29.4 per cent to 29.1 per cent in 2011. For the past three years, the average level of social protection expenditure as a share of GDP has been slightly higher in Finland compared with the EU28 average.

Terveydenhuoltomenot

Vuonna 2011 Suomen terveydenhuoltomenot olivat 17,1 miljardia euroa. Edelliseen vuoteen verrattuna terveydenhuollon menot kasvoivat reaalisesti 3,0 prosenttia. Asukasta kohden menot olivat 3 165 euroa.

Terveydenhuoltomenojen suhde bruttokansantuotteeseen pysyi vuonna 2011 edellisvuoden tasolla 9,0 prosentissa.

Erikoissairaanhoidon (6,0 miljardia euroa) ja perusterveydenhuollon (3,7 miljardia euroa) menot muodostivat hieman yli puolet vuoden 2011 terveydenhuoltomenoista. Erikoissairaanhoidon menot kasvoivat reaalisesti 4,4 prosenttia. Kasvu johtui

etenkin somaattisen erikoissairaanhoidon vuodeosastohoidon sekä päiväkirurgian menojen noususta. Somaattisen erikoissairaanhoidon avohoidon osalta menot pysyivät edellisen vuoden tasolla.

Perusterveydenhuollon menot nousivat vuoteen 2010 verrattuna 7,3 prosenttia. Tämä johtui etenkin perusterveydenhuollon avohoidon menojen kasvusta.

Hälsö- och sjukvårdsutgifter

År 2011 var Finlands hälsö- och sjukvårdsutgifter 17,1 miljarder euro. Jämfört med året innan ökade hälsö- och sjukvårdsutgifterna reellt med 3,0 procent. Per invånare var utgifterna 3 165 euro.

Hälsö- och sjukvårdsutgifternas förhållande till bruttonationalprodukten hölls på samma nivå som året innan och utgjorde 9,0 procent.

Den specialiserade sjukvårdens (6,0 miljarder euro) och primärvårdens (3,7 miljarder euro) utgifter utgjorde drygt hälften av hälsö- och sjukvårdsutgifterna år 2011. Reellt ökade utgifterna för den specialiserade sjukvården med 4,4 procent från året innan. Ökningen berodde särskilt på ökningen av utgifterna för vård på vårdavdelning inom den somatiska specialiserade sjukvården samt för dagkirurgi. Vad gäller öppenvården inom somatisk specialiserad sjukvård hölls utgifterna på samma nivå som året innan.

Utgifterna för primärvården steg med 7,3 procent jämfört med 2010. Detta berodde särskilt på ökningen av kostnaderna för öppenvården inom primärvården.

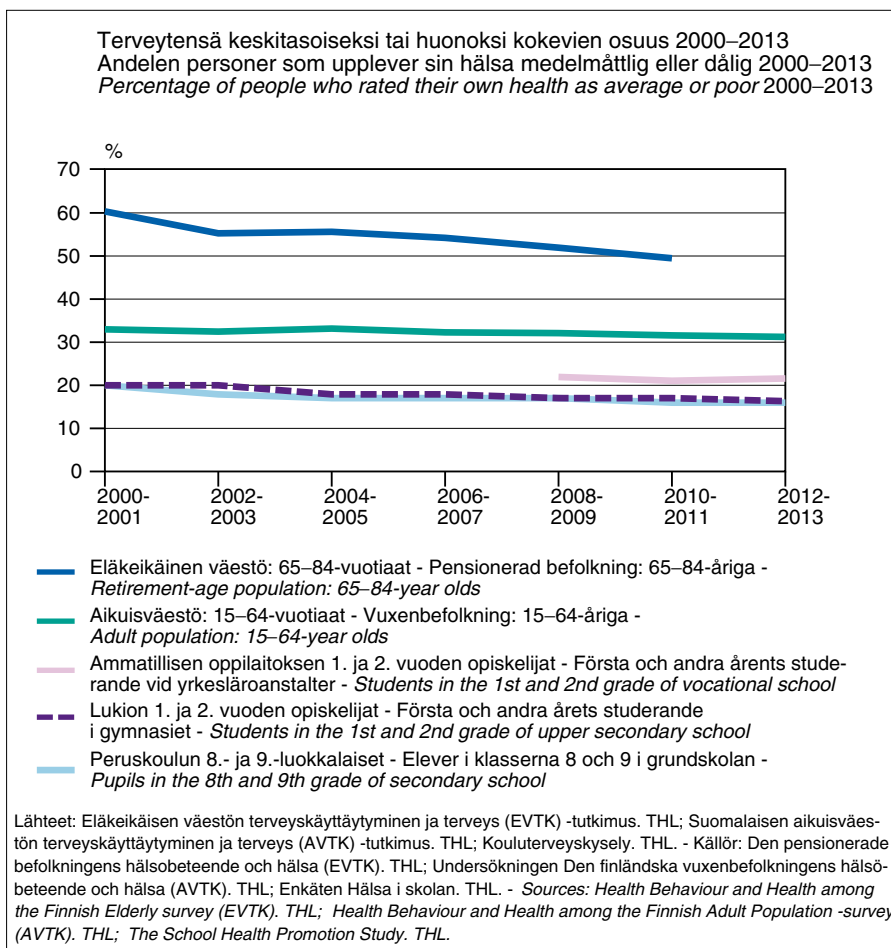
Health Expenditure

Health expenditure in Finland amounted to EUR 17.1 billion in 2011. Health expenditure increased in real terms by 3.0 per cent on the previous year. Per-capita expenditure amounted to EUR 3 165.

Health expenditure as a proportion of GDP remained at the level of the previous year at 9.0 per cent.

Expenditure on specialised health care (EUR 6.0 billion) and primary health care (EUR 3.7 billion) together accounted for slightly over half of the total in 2011. Specialised health care expenditure increased by 4.4 per cent in real terms. The growth was mainly due to an increase in expenditure on somatic inpatient care and day surgery, while expenditure on somatic outpatient care remained at the level of the previous year.

Expenditure on primary health care increased by 7.3 per cent on 2010, mainly due to a rise in expenditure on outpatient care.

Väestön terveys ja terveystäyttyminen

Peruskoululaisista (8.- ja 9.-luokkalaiset) ja lukiolaisista (1. ja 2. vuoden opiskelijat) vajaa viidesosa ja ammattiin opiskelevista (1. ja 2. vuoden opiskelijat) runsas viidesosa kokee terveydentilansa keskinkertaiseksi tai huonoksi. Nuorten kokemus omasta terveydentilastaan on pysynyt samalla tasolla viime vuosina. Noin kolmannes aikuisväestöstä (15–64-v.) kokee terveytensä korkeintaan keskitasoiseksi. Osuus on pysynyt lähes samana viime vuosina. Eläkeikäisestä väestöstä (65–84-v.) noin puolet piti vuonna 2011 terveydentilaansa korkeintaan keskitasoisena. Heidän kokemuksensa terveydestään on parantunut 2000-luvun alusta.

Kaksi kolmesta peruskoululaisesta ja hieman pienempi osa toisen asteen opiskeli-joista jätti syömättä kouluateriaalla yhden tai useamman aterianosista. Ammatillisissa oppilaitoksissa opiskelijat söivät aiempaa yleisemmin kaikki aterianosat kouluruoalla, kun taas peruskoulussa ja lukiossa kaikkien aterianosien syöminen vähentyi. Aikuis-ikäryhmissä tuoreita kasviksia päivittäin syövien osuus on kasvanut vuosikymmenen (2002–2013) aikana. Vuosikymmenen vaihteessa alle 65-vuotiaista noin kaksi viides-

tä ja 65 vuotta täyttäneistä miltei joka kolmas söi tuoreita kasviksia joka päivä. Liikuntaa harrastamattomien osuus on pienentynyt kaikissa väestöryhmissä viimeisen kymmenen vuoden aikana.

Ylipainoisten nuorten osuus kasvoi 2000-luvun puoliväliin saakka, minkä jälkeen osuus on pysynyt lähes samana. Ylipainoisten osuus on kuitenkin lisääntynyt vuosikymmenen alusta alle 65-vuotiaiden aikuisten joukossa. Eläkeikäinen väestö poikkeaa muusta väestöstä: ylipainoisten osuus on pysynyt miltei samana koko tarkastelujakson ajan.

Päivittäin tupakoi reilu kymmenesosa peruskoululaisista ja vajaa kymmenesosa lukiolaisista. Ammattiin opiskelevista päivittäin tupakoivia on reilu kolmasosa. Nuorten tupakointi on selvästi harvinaisempaa kuin 2000-luvun alkupuolella. Tupakointi on vähentynyt aikuisväestön keskuudessa.

Humalahakuinen alkoholin käyttö on vähentynyt 2000-luvulla peruskoululaisilla sekä lukiolaispojilla. Lukiolaistytöjen humalajuominen on samalla tasolla kuin 2000-luvun alkupuolella. Humalahakuinen juominen on yleisintä ammattiin opiskelevilla. 15–64-vuotiaiden humalahakuinen alkoholin käyttö lisääntyi hiukan vuosikymmenen puolivälissä, mutta laski sitten 2000-luvun alun tasolle. Humalajuominen oli vuosina 2012–2013 yleisintä 45–54-vuotiaiden miesten ja harvinaisinta 25–34-vuotiaiden naisten ikäryhmässä.

Opiskeluun liittyvät vaikeudet olivat yleisimpiä lukiolaisilla ja harvinaisimpia ammattiin opiskelevilla. Ne ovat vähentyneet lukion pojilla ja lisääntyneet ammattiin opiskelevilla tytöillä 2010-luvun puolella. Työ- ja toimintakykyä haittaavasta sairaudesta tai vammasta ilmoittaneiden 15–64-vuotiaiden osuus on pysynyt lähes samalla tasolla vuosina 2002–2013. Vuonna 2011 eläkeikäisestä väestöstä noin joka kymmenes koki vaikeuksia ulkona liikkumisessa.

Väestön terveystäyttyymisen ja terveyden kuvaukset perustuvat THL:n vuosittain tai muutaman vuoden välein toteuttamiin väestökyselyihin: Kouluterveyskyselyyn, Suomalaisen aikuisväestön terveystäyttyminen ja terveys (AVTK) -tutkimukseen sekä Eläkeikäisen väestön terveystäyttyminen ja terveys (EVTK) -tutkimukseen. Kouluterveyskyselyn aineisto kerätään koululaisilta ja opiskelijoilta luokkakyselynä koko maassa. Kyselyllä pyritään tavoittamaan kaikki koulutuksen piirissä olevat 14–20-vuotiaat. AVTK-tutkimusta varten poimitaan väestörekisteristä vuosittain 5 000 henkilön satunnaisotos 15–64-vuotiaista Suomen kansalaisista. EVTK-tutkimusta varten poimitaan väestörekisteristä kahden vuoden välein sukupuolen ja 5-vuotiskäryhmän mukaan ositettu 2 400 henkilön otos 65–84-vuotiaista Suomen kansalaisista. Väestökyselyin saatu tieto on vastaajien antamaa tietoa omasta terveystäyttymisestään ja terveydestään. Näin se poikkeaa luonteeltaan rekistereistä ja tilastoista saatavasta tiedosta.

Befolkningens hälsa och hälsobeteende

En knapp femtedel av grundskoleleverna (elever i klass 8 och 9) och gymnasisterna (studerande i åk 1 och 2) och en dryg femtedel av yrkesstuderande (studerande i åk 1 och 2) upplever att deras hälsotillstånd är medelmåttigt eller dåligt. De ungas upplevelse av sitt eget hälsotillstånd har hållits på samma nivå under de senaste åren.

Cirka en tredjedel av den vuxna befolkningen (15–64 år) upplever sin hälsa vara högst medelmåttig. Andelen har varit nästan oförändrad de senaste åren. Av den pensionerade befolkningen (65–84 år) ansåg cirka hälften år 2011 sitt hälsotillstånd vara högst medelmåttigt. Deras självupplevda hälsa har förbättrats från början av 2000-talet.

Två av tre grundskolelever och en något mindre andel av studerandena på andra stadiet lät bli att äta en eller flera delar av måltiden vid skolmåltiderna. Studerande vid yrkesläroanstalterna åt oftare än tidigare alla delar av skolmåltiden, medan ätandet av alla måltidsdelar minskade i grundskolan och gymnasiet. I de vuxna åldersgrupperna har andelen personer med dagligt intag av färska grönsaker ökat under de senaste tio åren (2000–2011). I skiftet av decenniet åt cirka två femtedelar av personer under 65 år och nästan var tredje av dem som fyllt 65 år färska grönsaker varje dag. Andelen av dem som inte motionerade har minskat i alla befolkningsgrupper under de senaste tio åren.

Andelen överviktiga unga ökade fram till mitten av 2000-talet, varefter andelen har varit så gott som oförändrad. Andelen överviktiga har emellertid ökat från början av decenniet bland vuxna under 65 år. Den pensionerade befolkningen avviker från den övriga befolkningen: andelen överviktiga har varit så gott som oförändrad under hela granskningsperioden.

En dryg tiondel av grundskoleleverna och en knapp tiondel av gymnasisterna röker dagligen. En tredjedel av de yrkesstuderande röker dagligen. Rökning är klart sällsyntare bland unga än under första hälften av 2000-talet. Bland den vuxna befolkningen har rökning minskat.

Alkoholföräringen i berusningssyfte har minskat på 2000-talet bland grundskolelever och pojkar i gymnasiet. Bland flickorna i gymnasiet har alkoholföräringen i berusningssyfte hållits på samma nivå som under 2000-talets första hälft. Alkoholföräring i berusningssyfte är vanligast bland yrkesstuderande. Alkoholföräring i berusningssyfte bland 15–64-åringar ökade något i mitten av decenniet, men minskade sedan till samma nivå som i början av 2000-talet. Under åren 2010–2011 var berusningsdrickandet vanligast bland 45–54-åriga män och mest sällsynt bland 35–44-åriga kvinnor.

Svårigheter i samband med studier är vanligast bland gymnasieelever och mer sällsynta bland yrkesstuderande. De har minskat bland pojkar i gymnasiet och ökat bland yrkesstuderande flickor på 2010-talet. Andelen 15–64-åringar som uppgav en sjukdom eller en skada som förorsakar en nedsättning av arbets- och funktionsförmågan har varit så gott som på samma nivå åren 2000–2011. Av den pensionerade befolkningen upplevde år 2011 cirka var tionde svårigheter med att röra sig utomhus.

Beskrivningarna av befolkningens hälsobeteende och hälsa baserar sig på befolkningsenkäter som THL genomför årligen eller med några års mellanrum: Enkäten Hälsa i skolan, undersökningen om den vuxna befolkningens hälsobeteende och hälsa (AVTK) samt undersökningen om den pensionerade befolkningens hälsobeteende och hälsa (EVTK). Materialet för enkäten Hälsa i skolan samlas in av elever och studerande som en klassenkät i hela landet. Målet är att nå alla 14–20-åringar som är under utbildning med enkäten. För AVTK-undersökningen väljs ur befolkningsregistret årligen ett randomiserat urval av 5 000 personer som representerar befolkningen i åldern 15–64 år. För EVTK-undersökningen väljs ur befolkningsregistret med två års mellanrum ett

urval av 2 400 finska medborgare i åldern 65–84 år, stratifierat efter kön och 5-årsåldersgrupp. Data som insamlats genom befolkningsenkäter består av respondenternas egna uppgifter om sitt eget hälsobeteende och sin hälsa. På det sättet avviker materialet från de uppgifter som fås av register och statistik.

Population health and health behaviour

Nearly one in five comprehensive school pupils (year 8 and 9) and upper secondary school students (year 1 and 2) and just over one in five vocational school students (year 1 and 2) rated their health as average or poor. Young people's perception of their own health has remained at the same level in recent years. About one third of adults (aged 15–64) rate their own health as average at best. This percentage has remained unchanged over the past few years. In 2011, about half of retirement-age people (age 65–84) rated their own health as average at best. Their perceived state of health has improved since the early 2000s.

Two in three comprehensive school pupils and a slightly lower share of upper secondary and vocational school students left one or more of the components of their meals uneaten. Eating all the components of their school meals was more common among vocational school students than previously, while the trend was the opposite in comprehensive schools and upper secondary schools. Among adults, the percentage of those who eat fresh vegetables every day has increased during this decade (2002–2013). At the turn of the decade, around two out of five people under 65 and almost one in three people aged 65 and over had fresh vegetables every day. During the past ten years, the percentage of people who do not exercise at all has fallen in all population groups.

The proportion of overweight young people increased until the mid-2000s and has since then remained roughly the same. However, the proportion of overweight people has increased among adults under 65 since the beginning of the decade. People of retirement age are an exception in this respect: the proportion of overweight people has remained almost unchanged throughout the period under review.

Just over one in ten comprehensive school pupils and just under one in ten upper secondary school students smoked daily. Just over one in three vocational school students smoked daily. Smoking among young people is clearly less common than in the early 2000s. Smoking has decreased among adults.

In the 2000s, binge drinking has become less common in comprehensive school and among boys in upper secondary school. Binge drinking among girls in upper secondary school has remained at the level of the early 2000s. Binge drinking is the most common among vocational school students. Binge drinking among adults aged 15–64 increased slightly halfway through the decade, but subsequently fell again to the level of the start of the decade. In 2012–2013, binge drinking was most common among men aged 45–54 and rarest among women aged 25–34.

Upper secondary school students were the most likely and vocational school students the least likely to experience problems with their school work. Problems with school work have decreased among boys in upper secondary school and increased among girls in vocational school in the 2010s. The proportion of people aged 15–64 who reported having an illness or disability which reduced their work ability or

functional capacity has remained unchanged between 2002 and 2013. In 2011, around one in ten persons in the retirement-age population experienced difficulties with mobility outside the home.

Data on population health and health behaviour derive from surveys carried out by THL every year or every few years: the School Health Promotion Study, Health Behaviour and Health among the Finnish Adult Population, and Health Behaviour and Health among the Finnish Retirement-Age Population. Data for the School Health Promotion Study are collected from pupils and students across the country. The aim is to reach all pupils and students aged 14–20. For the study on Health Behaviour and Health among the Finnish Adult Population, a random sample of 5000 Finnish citizens aged 15–64 is drawn from the Population Register each year. For the study on Health Behaviour and Health among the Finnish Retirement-Age Population, a sample of 2400 Finnish citizens aged 65–84 is drawn from the Population Register every two years. The sample is stratified for gender and age according to five-year age groups. The data in the surveys consist of information provided by the respondents on their own health and health behaviour. It is consequently different in nature from data that derive from registers and statistics.

Symbolit

0,0	Suure pienempi kuin puolet käytetystä yksiköstä
-	Ei yhtään havaintoa
.	Tieto on epälooginen esitettäväksi
..	Tietoa ei ole saatu, se on liian epävarma esitettäväksi tai se on salassapitosäännön alainen
*	Ennakkotieto
e	Ennuste
b	Aikasarjakatkos
d	Eroja laskentatavassa

Teckenförklaring

0,0	Mindre än hälften av den använda enheten
-	Värdet noll
.	Uppgift kan inte förekomma
..	Uppgift inte tillgänglig, alltför osäker för att anges eller sekretessbelagd
*	Preliminär uppgift
e	Estimat
b	Avbrott i tidsserier
d	Skillnader i metodik

Explanation of symbols

0.0	Magnitude less than half of unit employed
-	Nil observations
..	Data not available or too uncertain for presentation, or subject to secrecy
.	Category not applicable
*	Preliminary data
e	Estimate
b	Break in series
d	Differences in methodology

1. Väestö ikäryhmittäin vuosien 1990–2012 lopussa
Befolkningen efter åldersgrupp vid utgången av åren 1990–2012
Population by age group at year-end, 1990–2012

Vuosi År Year	Ikäryhmä • Åldersgrupp • Age group								Yhteensä Totalt Total
	0–6	7–14	15–24	25–49	50–64	65–74	75–84	85+	
1990	440 930	523 273	646 991	1 931 970	782 349	389 897	231 125	51 943	4 998 478
1995	454 940	516 830	632 169	1 952 541	827 929	432 277	233 122	67 018	5 116 826
1996	451 979	516 588	635 973	1 924 196	860 429	435 613	237 675	69 867	5 132 320
1997	445 328	516 022	644 802	1 892 869	895 840	438 068	241 706	72 714	5 147 349
1998	436 772	514 373	656 317	1 859 721	933 643	435 402	248 496	74 922	5 159 646
1999	427 688	515 313	660 272	1 833 883	966 978	435 783	254 329	77 056	5 171 302
2000	419 710	516 623	659 008	1 813 430	995 146	436 789	262 014	78 395	5 181 115
2001	411 026	520 561	654 819	1 800 447	1 020 677	437 697	270 014	79 660	5 194 901
2002	403 648	523 361	650 392	1 784 231	1 046 099	440 655	276 964	80 945	5 206 295
2003	399 889	520 208	650 625	1 770 767	1 065 048	444 997	285 539	82 659	5 219 732
2004	398 826	515 734	651 469	1 756 713	1 082 929	450 525	297 340	83 075	5 236 611
2005	400 107	506 797	654 878	1 744 795	1 107 838	448 198	304 378	88 589	5 255 580
2006	401 941	499 240	657 351	1 734 315	1 115 391	465 025	309 948	93 744	5 276 955
2007	404 650	489 940	659 186	1 730 678	1 140 799	462 640	314 299	98 292	5 300 484
2008	408 927	482 235	658 617	1 732 525	1 151 942	472 847	315 424	103 797	5 326 314
2009	414 405	473 918	659 108	1 730 467	1 163 088	483 362	318 388	108 691	5 351 427
2010	419 160	468 517	659 864	1 726 017	1 160 677	505 492	321 389	114 160	5 375 276
2011	422 063	466 919	660 647	1 721 353	1 150 645	535 907	324 630	119 103	5 401 267
2012	424 552	466 840	660 471	1 716 664	1 139 954	565 327	329 282	123 584	5 426 674

Lähde: Väestörakenne. SVT. Tilastokeskus. • Källa: Befolkningsstruktur. FOS. Statistikcentralen. • Source: Population Structure. OSF. Statistics Finland.

2. Väestö ikäryhmittäin vuosien 1990–2012 lopussa, %
Befolkningen efter åldersgrupp vid utgången av åren 1990–2012, %
Population by age group at year-end, 1990–2012, %

Vuosi År Year	Ikäryhmä • Åldersgrupp • Age group								Yhteensä Totalt Total	
	0–6	7–14	15–24	25–49	50–64	65–74	75–84	85+	65+	75+
	%									
1990	8,8	10,5	12,9	38,7	15,7	7,8	4,6	1,0	100	13,5
1995	8,9	10,1	12,4	38,2	16,2	8,4	4,6	1,3	100	14,3
1996	8,8	10,1	12,4	37,5	16,8	8,5	4,6	1,4	100	14,5
1997	8,7	10,0	12,5	36,8	17,4	8,5	4,7	1,4	100	14,6
1998	8,5	10,0	12,7	36,0	18,1	8,4	4,8	1,5	100	14,7
1999	8,3	10,0	12,8	35,5	18,7	8,4	4,9	1,5	100	14,8
2000	8,1	10,0	12,7	35,0	19,2	8,4	5,1	1,5	100	15,0
2001	7,9	10,0	12,6	34,7	19,6	8,4	5,2	1,5	100	15,2
2002	7,8	10,1	12,5	34,3	20,1	8,5	5,3	1,6	100	15,3
2003	7,7	10,0	12,5	33,9	20,4	8,5	5,5	1,6	100	15,6
2004	7,6	9,8	12,4	33,5	20,7	8,6	5,7	1,6	100	15,9
2005	7,6	9,6	12,5	33,2	21,1	8,5	5,8	1,7	100	16,0
2006	7,6	9,5	12,5	32,9	21,1	8,8	5,9	1,8	100	16,5
2007	7,6	9,2	12,4	32,7	21,5	8,7	5,9	1,9	100	16,5
2008	7,7	9,1	12,4	32,5	21,6	8,9	5,9	1,9	100	16,7
2009	7,7	8,9	12,3	32,3	21,7	9,0	5,9	2,0	100	17,0
2010	7,8	8,7	12,3	32,1	21,6	9,4	6,0	2,1	100	17,5
2011	7,8	8,6	12,2	31,9	21,3	9,9	6,0	2,2	100	18,1
2012	7,8	8,6	12,2	31,6	21,0	10,4	6,1	2,3	100	18,8

Lähde: Väestörakenne. SVT. Tilastokeskus. • Källa: Befolkningsstruktur. FOS. Statistikcentralen. • Source: Population Structure. OSF. Statistics Finland.

3. Keskiväkiluku ikäryhmittäin 1990–2012
Medelbefolkningen efter åldersgrupp 1990–2012
Mean population by age group, 1990–2012

Vuosi År Year	Ikäryhmä • Åldersgrupp • Age group								Yhteensä Totalt Total
	0–6	7–14	15–24	25–49	50–64	65–74	75–84	85+	
1990	441 406	521 830	650 833	1 920 622	784 392	386 239	230 287	50 823	4 986 431
1995	455 308	516 699	631 629	1 961 029	817 058	429 987	230 593	65 489	5 107 790
2000	423 699	515 968	659 640	1 823 657	981 062	436 286	258 172	77 726	5 176 209
2001	415 368	518 592	656 914	1 806 939	1 007 912	437 243	266 014	79 028	5 188 008
2002	407 338	521 961	652 606	1 792 339	1 033 388	439 176	273 489	80 303	5 200 599
2003	401 770	521 785	650 509	1 777 499	1 055 574	442 826	281 252	81 802	5 213 015
2004	399 358	517 971	651 047	1 763 740	1 073 989	447 761	291 440	82 867	5 228 172
2005	399 467	511 266	653 174	1 750 754	1 095 384	449 362	300 859	85 832	5 246 096
2006	401 024	503 019	656 115	1 739 555	1 111 615	456 612	307 163	91 167	5 266 268
2007	403 296	494 590	658 269	1 732 497	1 128 095	463 833	312 124	96 018	5 288 720
2008	406 789	486 088	658 902	1 731 602	1 146 371	467 744	314 862	101 045	5 313 399
2009	411 666	478 077	658 863	1 731 496	1 157 515	478 105	316 906	106 244	5 338 871
2010	416 783	471 218	659 486	1 728 242	1 161 883	494 427	319 889	111 426	5 363 352
2011	420 612	467 718	660 256	1 723 685	1 155 661	520 700	323 010	116 632	5 388 272
2012	423 308	466 880	660 559	1 719 009	1 145 300	550 617	326 956	121 344	5 413 971

Lähde: Väestörakenne. SVT. Tilastokeskus. • Källa: Befolkningsstruktur. FOS. Statistikcentralen. • Source: Population Structure. OSF. Statistics Finland.

4. Väestöennuste ikäryhmittäin 2020–2060
Befolkningsprognos efter åldersgrupp 2020–2060
Population projection by age group for 2020–2060

Vuosi År Year	Ikäryhmä • Åldersgrupp • Age group							Yhteensä Totalt Total		
	0–6	7–14	15–49	50–64	65–74	75–84	85+		65+	75+
2020	434 583	498 013	2 351 278	1 074 325	714 898	400 825	157 095	5 631 017	1 272 818	557 920
2025	434 453	504 881	2 395 513	1 021 986	681 660	528 078	181 977	5 748 548	1 391 715	710 055
2030	427 394	509 318	2 413 201	1 002 141	675 865	593 758	226 001	5 847 678	1 495 624	819 759
2035	422 546	504 711	2 419 176	1 023 005	660 723	580 202	314 788	5 925 151	1 555 713	894 990
2040	426 134	496 893	2 426 192	1 069 168	618 594	587 551	360 366	5 984 898	1 566 511	947 917
2050	437 593	503 207	2 429 940	1 085 678	675 711	555 029	408 700	6 095 858	1 639 440	963 729
2060	435 914	512 717	2 459 287	1 064 488	710 365	622 861	422 003	6 227 635	1 755 229	1 044 864

Lähde: Väestöennuste. SVT. Tilastokeskus. • Källa: Befolkningsprognos. FOS. Statistikcentralen. • Source: Population Projection. OSF. Statistics Finland.

5. Väestöennuste ikäryhmittäin 2020–2060, %
Befolkningsprognos efter åldersgrupp 2020–2060, %
Population projection by age group for 2020–2060, %

Vuosi År Year	Ikäryhmä • Åldersgrupp • Age group							Yhteensä Totalt Total		
	0–6	7–14	15–49	50–64	65–74	75–84	85+		65+	75+
‰										
2020	7,7	8,8	41,8	19,1	12,7	7,1	2,8	100	22,6	9,9
2025	7,6	8,8	41,7	17,8	11,9	9,2	3,2	100	24,2	12,4
2030	7,3	8,7	41,3	17,1	11,6	10,2	3,9	100	25,6	14,0
2035	7,1	8,5	40,8	17,3	11,2	9,8	5,3	100	26,3	15,1
2040	7,1	8,3	40,5	17,9	10,3	9,8	6,0	100	26,2	15,8
2050	7,2	8,3	39,9	17,8	11,1	9,1	6,7	100	26,9	15,8
2060	7,0	8,2	39,5	17,1	11,4	10,0	6,8	100	28,2	16,8

Lähde: Väestöennuste. SVT. Tilastokeskus. • Källa: Befolkningsprognos. FOS. Statistikcentralen. • Source: Population Projection. OSF. Statistics Finland.

6. Väestö maakunnittain vuoden 2012 lopussa ja väestöennuste 2020
Befolkningen efter landskap vid utgången av 2012 och befolkningsprognos för 2020
Population by region at the end of 2012 and population projection for 2020

Maakunta Landskap Region	Vuosi • År • Year 2012				Ennuste • Prognos • Projection			
	Yhteensä • År • Year 2012				Yhteensä • År • Year 2020			
	Totalt Total	Ikäryhmä • Åldersgrupp •			Totalt Total	Ikäryhmä • Åldersgrupp •		
		0–6	75+	75+ %		0–6	75+	75+ %
Koko maa • Hela landet • <i>Whole country</i>	5 426 674	364 915	452 866	8,3	5 631 017	434 583	557 920	9,9
Uusimaa • Nyland	1 566 835	111 146	95 437	6,1	1 690 499	135 127	131 787	7,8
Varsinais-Suomi • Egentliga Finland	468 936	29 529	42 306	9,0	484 209	34 638	51 392	10,6
Satakunta • Satakunta	224 934	13 635	23 430	10,4	223 393	15 633	27 671	12,4
Kanta-Häme • Egentliga Tavastland	175 472	11 605	16 372	9,3	184 522	13 771	19 723	10,7
Pirkanmaa • Birkaland	496 568	33 964	41 871	8,4	525 201	41 154	50 948	9,7
Päijät-Häme • Päijänne-Tavastland	202 548	12 184	18 532	9,1	208 729	14 466	24 059	11,5
Kymenlaakso • Kymmenedalen	181 421	10 031	18 794	10,4	177 991	11 519	22 087	12,4
Etelä-Karjala • Södra Karelen • <i>South Karelia</i>	132 355	7 414	14 179	10,7	131 079	8 378	16 626	12,7
Etelä-Savo • Södra Savolax	153 426	7 890	18 002	11,7	146 042	8 752	20 654	14,1
Pohjois-Savo • Norra Savolax	248 233	14 937	24 282	9,8	246 869	17 501	27 853	11,3
Pohjois-Karjala • Norra Karelen • <i>North Karelia</i>	165 754	9 661	16 405	9,9	164 318	11 478	19 182	11,7
Keski-Suomi • Mellersta Finland • <i>Central Finland</i>	275 161	18 932	24 147	8,8	282 644	22 419	29 119	10,3
Etelä-Pohjanmaa • Södra Österbotten • <i>South Ostrobothnia</i>	194 058	13 347	19 629	10,1	195 844	15 908	21 739	11,1
Pohjanmaa • Österbotten • <i>Ostrobothnia</i>	179 663	12 894	17 231	9,6	188 253	15 843	20 058	10,7
Keski-Pohjanmaa • Mellersta Österbotten • <i>Central Ostrobothnia</i>	68 610	5 340	5 958	8,7	70 122	6 360	7 141	10,2
Pohjois-Pohjanmaa • Norra Österbotten • <i>North Ostrobothnia</i>	400 670	34 475	28 175	7,0	421 125	40 659	35 061	8,3
Kainuu • Kajanaland	80 685	4 626	8 594	10,7	77 147	5 254	9 726	12,6
Lappi • Lappland • <i>Lapland</i>	182 844	11 438	17 120	9,4	181 786	13 457	19 970	11,0
Åhvenanmaa • Åland • <i>Åland Islands</i>	28 501	1 867	2 402	8,4	31 244	2 266	3 124	10,0

Lähde: Väestörakenne. SVT. Tilastokeskus; Väestöennuste. SVT. Tilastokeskus. • Källa: Befolkningsstruktur. FOS. Statistikcentralen; Befolkningsprognos. FOS. Statistikcentralen. • Source: Population Structure. OSF. Statistics Finland; Population Projection. OSF. Statistics Finland.

7. Syntyneet lapset, perinataali- ja imeväiskuolleet 1990–2012 Födda barn, perinataalt döda barn och döda spädbarn 1990–2012 Births and perinatal and infant deaths, 1990–2012

Vuosi År Year	Syntyneet lapset ¹⁾ • Födda barn ¹⁾ • Births ¹⁾			Pienipainoiset Låg födelsevikt Low birth weight < 2 500 g/gr %	Lapsi kotona Barnet hemma Child at home 7 vrk/dygn/ days %	Perinataali- kuolleet Perinataalt döda Perinatal deaths /1 000 ²⁾		Imeväiskuolleet Döda spädbarn Infant deaths /1 000 ³⁾	
	Yhteensä Total Total	Elävänä syntyneet Levande födda Live births	Kuolleena syntyneet Dödfödda Stillbirths						
1990	65 770	65 455	315	3,9	83,2	517	7,9	371	5,7
1991	65 627	65 305	322	4,0	86,4	549	8,4	369	5,7
1992	66 947	66 671	276	4,1	89,9	474	7,1	329	4,9
1993	65 037	64 761	276	4,1	91,3	438	6,7	281	4,3
1994	65 138	64 884	254	4,2	92,0	438	6,7	306	4,7
1995	63 120	62 818	302	4,3	91,8	435	6,9	245	3,9
1996	60 715	60 471	244	4,4	91,4	379	6,2	226	3,7
1997	59 294	59 052	242	4,2	92,2	371	6,3	241	4,1
1998	57 034	56 796	238	4,4	92,2	375	6,6	227	4,0
1999	57 650	57 440	210	4,6	91,8	329	5,7	218	3,8
2000	56 768	56 538	230	4,6	92,3	328	5,8	205	3,6
2001	55 996	55 785	211	4,5	92,2	308	5,5	171	3,1
2002	55 547	55 333	214	4,5	92,5	309	5,6	166	3,0
2003	56 632	56 449	183	4,3	92,3	280	4,9	182	3,2
2004	57 759	57 569	190	4,4	92,2	303	5,2	195	3,4
2005	57 820	57 635	185	4,3	92,2	288	5,0	175	3,0
2006	59 051	58 859	192	4,5	93,0	286	4,8	170	2,9
2007	58 933	58 727	206	4,5	92,8	303	5,1	163	2,8
2008	59 801	59 607	194	4,3	93,5	290	4,8	161	2,7
2009	60 790	60 583	207	4,5	92,4	301	5,0	163	2,7
2010	61 372	61 192	180	4,5	92,8	248	4,0	135	2,2
2011	60 258	60 094	164	4,3	92,5	242	4,0	140	2,3
2012	59 856	59 693	163	4,2	93,0	234	3,9

1) THL:n syntyneiden lasten rekisterissä on tiedot kaikista Suomessa syntyneistä lapsista, kun taas Tilastokeskuksen virallisissa väestötilastoissa on tiedot niistä syntyneistä lapsista, joiden äidin vakituinen asuinpaikka on lapsen syntymähetkellä Suomessa synnytyspaikasta riippumatta • I THL register över födda barn finns uppgifter om alla barn som fötts i Finland, medan Statistikcentralens offentliga befolkningsstatistik innehåller uppgifter om de barn vars mamma stadigvarande bor i Finland vid barnets födelse oberoende av var förlossningen skers. • In THL's Medical birth register THL includes data on all children born in Finland, while Statistics Finland's official population statistics contain data on all children born whose mother has a permanent domicile in Finland at the time of the child's birth whatever the place of delivery.

2) Kuolleena syntyneet ja alle 7 vrk:n iässä kuolleet 1 000 syntynyttä kohti. • Dödfödda och döda före 7 dagars ålder per 1 000 födda. • Stillbirths and deaths before 7 days per 1000 births.

3) Alle vuoden iässä kuolleet (pl. kuolleena syntyneet) 1 000 elävänä syntynyttä kohti syntymävuoden mukaan. Lähde: Tilastokeskus. • Döda före ett års ålder (exkl. dödfödda) per 1 000 levande födda efter födelseår. Källa: Statistikcentralen. • Deaths before the age of one year (stillbirths excluded) per 1000 live births by year of birth. Source: Statistics Finland.

Lähde: Perinataaltilasto. SVT. THL. • Källa: Perinatalstatistik. FOS. THL. • Source: Perinatal statistics. OFS. THL.

8. Synnyttäjät 1990–2012
Föderskor 1990–2012
Parturients, 1990–2012

Vuosi År Year	Synnyttäjät Föderskor Parturients	Ikäryhmä • Åldersgrupp • Age group						Keski-ikä • Medelålder • Mean age	
		–19	35+	15–19	20–34	35–49	15–49	Kaikki Alla All	Esisynnyttäjät Förstföderskor Primiparas
		%	%	/1 000 ¹⁾	/1 000 ¹⁾	/1 000 ¹⁾	/1 000 ¹⁾		
1990	64 960	2,8	13,9	12,4	99,5	16,0	51,6	29,1	26,8
1995	62 193	2,5	15,1	9,8	100,9	15,6	49,0	29,7	27,5
1996	59 727	2,6	15,9	9,8	96,8	15,9	47,4	29,7	27,6
1997	58 343	2,5	16,7	9,0	94,7	16,5	46,7	29,8	27,7
1998	56 048	2,6	17,5	9,2	90,8	16,7	45,2	29,9	27,7
1999	56 699	2,8	18,1	9,8	92,0	17,7	46,1	29,9	27,6
2000	55 851	2,9	18,4	10,1	91,2	17,9	45,8	29,9	27,6
2001	55 135	3,1	18,9	10,6	90,1	18,2	45,6	29,9	27,6
2002	54 698	3,3	19,2	11,2	89,4	18,6	45,6	29,9	27,6
2003	55 788	2,9	19,4	10,4	91,6	19,3	46,8	30,0	27,8
2004	56 878	2,9	19,4	10,6	93,3	19,9	48,0	30,0	27,8
2005	56 961	2,8	19,0	10,3	93,8	19,7	48,3	30,0	27,9
2006	58 158	2,6	18,7	9,5	96,1	20,1	49,5	30,0	27,9
2007	58 025	2,5	18,5	9,2	95,6	20,2	49,5	30,0	28,0
2008	58 925	2,4	18,1	8,7	96,8	20,3	50,3	30,1	28,1
2009	59 918	2,4	17,8	8,6	97,9	20,6	51,2	30,1	28,1
2010	60 422	2,3	18,0	8,5	97,9	21,2	51,7	30,1	28,2
2011	59 385	2,1	18,7	7,8	95,0	21,8	50,9	30,2	28,4
2012	59 038	2,0	19,5	7,6	93,1	22,7	50,7	30,3	28,4

Vuosi År Year	Siviilisääty • Civilstånd • <i>Marital status</i>			Aiemmat raskaudet Tidigare graviditeter <i>Previous pregnancies</i>				Aiemmat synnytykset Tidigare förlossningar <i>Previous deliveries</i>			
	Naimisissa	Avoliitossa	Muut	0	1	2	3–	0	1	2	3–
	Gift	Samboende	Övriga								
	<i>Married</i>	<i>Cohabiting</i>	<i>Others</i>								
%											
1990	74,2	17,6	6,8	30,1	30,4	20,3	18,3	39,2	33,5	17,3	8,5
1995	66,8	22,3	11,0	30,2	30,8	19,3	19,5	38,9	34,4	16,9	9,6
1996	64,2	23,4	11,9	30,5	30,2	19,4	19,7	39,6	34,0	16,7	9,5
1997	62,9	26,0	10,2	30,8	30,3	18,6	20,1	40,1	34,0	16,0	9,6
1998	61,9	27,0	10,1	30,8	30,0	18,9	20,1	40,1	33,8	16,0	9,9
1999	59,8	28,2	10,1	31,1	29,6	18,9	20,2	40,4	33,0	16,3	10,0
2000	58,2	28,3	12,7	31,2	30,0	18,6	20,1	40,6	33,3	16,0	9,9
2001	57,2	30,0	13,4	31,5	29,8	18,7	19,8	40,9	33,1	16,0	9,9
2002	60,6	32,0	13,5	31,8	29,7	18,6	19,8	41,5	33,0	15,5	9,9
2003	60,9	32,8	12,7	32,4	29,7	18,4	19,5	42,2	32,9	15,3	9,6
2004	59,7	34,0	8,5	32,5	29,3	18,2	19,9	42,1	32,6	15,1	10,0
2005	59,9	33,4	8,8	32,6	29,8	18,1	19,5	42,5	32,9	14,7	9,8
2006	59,9	30,3	9,6	32,4	30,3	17,8	19,3	42,2	33,3	14,5	9,7
2007	59,3	32,8	7,8	32,1	30,3	18,0	19,3	42,0	33,3	14,5	9,8
2008	58,6	33,6	7,6	32,1	30,2	17,9	19,8	42,0	33,6	14,6	9,8
2009	57,8	32,4	9,5	32,4	30,0	17,7	19,8	42,3	33,4	14,6	9,7
2010	57,8	32,5	9,5	32,2	30,2	17,8	19,8	42,2	33,7	14,5	9,7
2011	57,8	32,0	9,9	31,5	30,2	18,1	20,1	41,2	34,1	14,7	10,0
2012	57,5	31,9	10,3	31,7	29,9	18,0	20,3	41,4	34,0	14,7	9,9

1) Synnyttäjiä tuhatta vastaavanikäistä naista kohti. • Föderskor per 1 000 kvinnor i samma ålder. • Parturients per 1000 women of the same age.

Lähde: Perinataaltilasto. SVT. THL. • Källa: Perinatalstatistik. FOS. THL. • Source: Perinatal statistics. OFS. THL.

9. Synnytykset ja eräät synnytystoimenpiteet 1990–2012
Förlossningar och några förlossningsåtgärder 1990–2012
Deliveries and some interventions, 1990–2012

Vuosi År Year	Synnytys sairaalat Förlossningssjukhus Delivery hospitals	Synnytyksiä/sairaala Förlossningar/sjukhus Deliveries/hospital	Monisikiöinen Flerbörd Multiple	Ennen aikainen ²⁾ Prematur ²⁾ Premature ²⁾
			/100 000 ¹⁾	%
1990	49	1 326	1 208	5,4
1995	45	1 382	1 447	5,7
1996	44	1 358	1 617	6,1
1997	44	1 326	1 603	5,7
1998	44	1 274	1 734	5,9
1999	43	1 319	1 649	6,2
2000	40	1 396	1 626	6,3
2001	40	1 378	1 545	6,0
2002	37	1 478	1 532	6,0
2003	36	1 550	1 500	5,7
2004	34	1 673	1 521	5,8
2005	34	1 675	1 496	5,7
2006	34	1 711	1 513	5,9
2007	34	1 706	1 548	5,7
2008	34	1 733	1 471	5,8
2009	32	1 872	1 437	5,7
2010	32	1 888	1 551	5,8
2011	31	1 916	1 446	5,6
2012	31	1 904	1 365	5,7

Vuosi År Year	Toimenpiteet • Åtgärder • Interventions			
	Jokin kivunlievitys ³⁾ Någon smärtlindring ³⁾ Any pain relief ³⁾	Epiduraali ³⁾ Epidural ³⁾ Epidural ³⁾	Keisarileikkaus Kejsarsnitt Caesarean section	Imukuppi-/pihtisynnytys Vakuumentraktor/tång Vacuum extraction/forceps
	%			
1990	..	11,3	13,7	3,4
1995	78,0	22,0	15,8	5,1
1996	79,3	28,5	15,9	5,5
1997	79,2	26,5	15,8	5,4
1998	82,2	31,7	15,6	5,2
1999	83,7	35,5	16,0	5,8
2000	84,9	39,0	16,0	6,1
2001	84,8	40,2	16,7	6,0
2002	86,5	42,3	16,6	6,2
2003	87,1	45,2	16,4	6,5
2004	88,4	45,5	16,6	7,0
2005	87,6	41,8	16,5	7,5
2006	89,8	40,8	16,3	8,2
2007	89,2	44,2	16,5	8,2
2008	89,6	44,9	16,7	8,5
2009	89,8	45,1	15,9	8,5
2010	90,7	46,1	16,3	8,7
2011	91,6	47,3	16,3	8,6
2012	91,7	48,2	16,3	8,7

1) 100 000 synnytystä kohti. • Per 100 000 förlossningar. • Per 100 000 deliveries.

2) Ennen täyttä 37 raskausviikkoa. • Före 37 graviditetsveckor. • Before 37 gestational weeks.

3) Alatiesynnytyksen yhteydessä. • Vid vaginal förlossning. • In vaginal delivery.

Lähde: Perinataaltilasto. SVT. THL. • Källa: Perinatalstatistik. FOS. THL. • Source: Perinatal statistics. OFS. THL.

10. Synnyttäjät, syntyneet lapset ja perinataalikuolleet sairaanhoitopiireittäin 2012
Föderskor, födda barn och perinatalt döda efter sjukvårdsdistrikt 2012
Parturients, births and perinatal deaths by hospital district, 2012

Sairaanhoitopiiri Sjukvårdsdistrikt Hospital district	Synnyttäjät • Föderskor • Parturients				Syntyneet lapset • Födda barn • Births			
	Yhteensä Totalt Total	Keski-ikä Medelålder Mean age			Elävänä syntyneet Levande födda Live births	Kuol- leena synty- neet Död födda Still- births	Perinataali- kuolleet Perinatalt döda Perinatal deaths	
		Kaikki Alla All	Ensisynnyt- täjät Först föderskor Primiparas					
	/1 000 ¹⁾	vuosia • år • years				/1 000 ²⁾		
Koko maa • Hela landet • Whole country	59 038	50,7	30,3	28,4	59 693	163	234	3,9
Helsinki ja Uusimaa • Helsingfors och Nyland • Helsinki and Uusimaa	17 885	47,3	31,2	29,6	18 068	41	63	3,5
-Helsinki • Helsingfors	7 260	45,7	31,6	30,3	7 349	17	26	3,5
-Uusimaa • Nyland	10 625	48,5	30,9	29,1	10 719	24	37	3,4
Varsinais-Suomi • Egentliga Finland	4 762	46,5	30,3	28,5	4 810	13	21	4,4
Satakunta	2 117	48,8	29,7	27,6	2 135	10	12	5,6
Kanta-Häme • Centrala Tavastland	1 680	47,4	30,1	27,9	1 700	6	9	5,3
Pirkanmaa • Birkaland	5 756	51,2	30,3	28,5	5 839	14	19	3,2
Päijät-Häme	2 063	48,2	30,0	27,7	2 080	3	7	3,4
Kymenlaakso • Kymmenedalen	1 552	46,7	29,9	27,8	1 565	7	8	5,1
Etelä-Karjala • Södra Karelen • South Karelia	1 115	44,5	30,5	28,5	1 132	4	4	3,5
Etelä-Savo • Södra Savolax	791	41,6	29,8	27,4	796	6	7	8,7
Itä-Savo • Östra Savolax	324	41,1	29,6	27,7	328	1	3	9,1
Pohjois-Karjala • Norra Karelen • North Karelia	1 594	49,3	29,3	27,1	1 617	6	8	4,9
Pohjois-Savo • Norra Savolax	2 433	49,3	29,6	27,4	2 474	5	6	2,4
Keski-Suomi • Mellersta Finland • Central Finland	3 030	56,9	30,2	28,0	3 053	12	19	6,2
Etelä-Pohjanmaa • Syd-Österbot- ten • South Ostrobothnia	2 239	58,4	29,9	27,6	2 261	7	7	3,1
Vaasa • Vasa	2 014	58,2	29,6	27,5	2 033	3	7	3,4
Keski-Pohjanmaa • Mellersta Österbotten • Central Ostrobothnia	914	58,4	29,7	26,8	928	1	4	4,3
Pohjois-Pohjanmaa • Norra Österbotten • North Ostrobothnia	5 767	67,9	29,7	27,3	5 835	16	22	3,8
Kainuu • Kajanaland	690	49,2	29,0	26,2	705	2	2	2,8
Länsi-Pohja	660	54,7	29,2	27,0	663	2	2	3,0
Lappi • Lappland • Lapland	1 134	48,8	29,6	27,2	1 143	3	3	2,6
Ahvenanmaa • Åland	285	47,4	30,9	29,0	288	1	1	3,5

1) Synnyttäjiä tuhatta hedelmällisyyssikäistä (15–49 v.) naista kohti. • Föderskor per 1 000 kvinnor i fertil ålder (15–49 år). • Parturients per 1000 women of childbearing age (15–49 years).

2) Kuolleena syntyneet ja alle 7 vrk:n iässä kuolleet 1 000 syntynyttä kohti. • Dödfödda och döda före 7 dagars ålder per 1 000 födda. • Stillbirths and deaths before the age of 7 days per 1000 births

Lähde: Perinataaltilasto. SVT. THL. • Källa: Perinatalstatistik. FOS. THL. • Source: Perinatal statistics. OFS. THL.

11. Hedelmätyshoidot 1992–2012 Assisterad befruktning 1992–2012 Assisted fertility treatments, 1992–2012

Vuosi År Year	Klinikoita Kliniker Clinics	Hoitoja • Behandlingar • Treatments			Synnytyksiä ³⁾ Förlösningar ³⁾ Deliveries ³⁾	Kaikista synnytyk- sistä ⁵⁾ Av alla för- lossningar ⁵⁾ Of all deliveries ⁵⁾	Syntyneitä lapsia ³⁾ Födda barn ³⁾ Births ³⁾	Kaikista synty- neistä ⁵⁾ Av alla födda barn ⁵⁾ Of all births ⁵⁾
		omilla suku- soluilla egna könsceller own gametes	luovutetuilla suku- soluilla ³⁾ donerade könsceller ³⁾ donor gametes ³⁾	julkisella sektorilla ⁴⁾ inom offentliga sektorn ⁴⁾ public sector ⁴⁾				
				%		%		%
IVF+ICSI+FET ¹⁾								
1992	13	2 331	58	47,7	366	0,6	479	0,7
1993	14	3 189	97	46,6	489	0,8	632	1,0
1994	15	4 382	173	39,7	611	1,0	751	1,2
1995	15	5 043	188	41,5	761	1,3	958	1,6
1996	16	6 417	220	44,7	1 177	2,0	1 374	2,3
1997	18	7 336	264	39,9	1 270	2,3	1 473	2,6
1998	18	7 159	340	40,6	1 309	2,3	1 484	2,6
1999	18	6 968	403	33,8	1 276	2,3	1 451	2,6
2000	18	6 811	425	36,1	1 266	2,3	1 388	2,5
2001	17	6 766	916	30,0	1 329	2,4	1 561	2,8
2002	17	7 114	1 003	30,5	1 494	2,7	1 721	3,1
2003	17	6 990	1 080	30,2	1 561	2,9	1 810	3,3
2004	18	7 798	1 114	28,6	1 611	2,8	1 839	3,2
2005	18	7 691	1 122	31,6	1 634	2,8	1 844	3,2
2006	18	7 839	1 075	31,0	1 763	3,1	1 985	3,4
2007	18	7 792	1 085	31,1	1 786	3,1	1 994	3,4
2008	19	8 226	1 026	31,1	1 724	2,9	1 898	3,1
2009	19	7 836	1 176	33,5	1 870	3,1	2 052	3,4
2010	18	8 141	1 190	35,3	1 950	3,3	2 164	3,6
2011	18	8 302	1 229	38,7	1 918	3,2	2 045	3,4
2012 ¹⁾	18	8 039	1 298	40,6
IUI ²⁾								
2006	27	3 652	758	44,1	358	0,6	393	0,7
2007	27	3 782	822	39,1	430	0,7	458	0,8
2008	26	3 753	629	40,8	432	0,7	467	0,8
2009	25	3 730	803	39,4	457	0,8	496	0,8
2010	24	4 061	956	38,1	496	0,8	525	0,9
2011	23	3 903	1 029	41,8	473	0,8	493	0,8
2012 ¹⁾	23	3 381	1 038	41,9

1) Sisältää aloitetut IVF-kierrat (koeputkihedelmöitys), ICSI-kierrat (mikrohedelmöitys) ja pakastetun alkion siirrot (FET). • Behandlingar inbegriper påbörjade IVF-cykler (provörsbefruktning), ICSI-cykler (mikroinjektion) och återföringar av frysta embryon (FET). • Treatments include started in vitro fertilisation (IVF) cycles, microinjection (ICSI) cycles, and transfers of frozen embryos (FET).

2) Sisältää keinosiemennykset (IUI) • Inbegriper inseminationer (IUI) • Includes inseminations (IUI).

3) Munasoluluvutukset on tilastoitu vuodesta 1996, siittiö- ja alkionluovutukset 2001. • Äggdonationer är statistikfört sedan 1996, sperm- och embryodonationer sedan 2001. • Oocyte donations have been recorded since 1996, sperm and embryo donations since 2001.

4) Sisältää julkisessa terveydenhuollossa aloitettujen hoitojen osuuden kaikista hoidoista. Yliopisto- ja keskussairaaloiden hoitojen lisäksi lukuun sisältyy Väestöliiton Oulun klinikan tiedot v. 1994–1998. • Inbegriper andelen behandlingar som inletts inom den offentliga hälso- och sjukvården. • Utöver behandlingarna vid universitets- och centralsjukhusen inbegriper siffran också uppgifter för Finska Befolkningsförbundets klinik i Uleåborg år 1994–1998. • Refers to treatments in public health-care services as a percentage of all treatments and comprises data from university and central hospitals as well as data from the clinic of the Family Federation of Finland in Oulu 1994–1998.

5) Vuosi viittaa hedelmöitysvuoteen. Luku perustuu syntyneiden lasten rekisterin tietoihin. • Året hänvisar till befruktningsåret. Talet grundar sig på data från registret över födda barn. • The year refers to the year of fertilization. The figure is based on data in the Medical birth register.

* Ennakkotieto • Preliminär uppgift • Provisional data.

Lähde: Hedelmätyshoidot. SVT. THL. • Källa: Assisterad befruktning. FOS. THL. • Source: Assisted fertility treatments. OSF. THL.

12. Hedelmöityshoidot¹⁾ tyypeittäin 1992–2012
Assisterad befruktning¹⁾ efter typ 1992–2012
Assisted fertility treatments¹⁾ by type, 1992–2012

Vuosi År Year	Kiertoja/Hoitoja Cykler/Behandlingar Cycles/Treatments	Siirtoja Återföringar Transfers	Raskauksia Graviditeter Pregnancies	Synnytyksiä ²⁾ Förlossningar ²⁾ Deliveries ²⁾	Lapsia Barn Births
IVF					
1992	2 155	1 709	461	356	432
1995	2 568	2 019	510	385	490
2000	2 651	2 242	671	528	630
2005	2 810	2 433	678	517	584
2006	2 849	2 530	748	581	658
2007	2 931	2 538	774	583	648
2008	2 925	2 561	767	568	622
2009	2 621	2 267	728	543	584
2010	2 632	2 202	781	630	693
2011	2 552	2 180	702	542	582
2012 ¹⁾	2 527	2 244
ICSI					
1992	-	-	-	-	-
1995	1 233	1 092	330	243	316
2000	1 672	1 514	417	321	390
2005	1 921	1 361	487	368	409
2006	1 927	1 751	505	407	460
2007	1 793	1 593	490	394	447
2008	2 027	1 831	553	412	452
2009	1 970	1 714	575	451	498
2010	2 229	1 921	597	475	541
2011	2 347	1 961	593	452	480
2012 ¹⁾	2 194	1 921
FET					
1992	..	176	41	36	47
1995	..	1 242	200	135	152
2000	..	2 488	448	330	368
2005	..	2 960	671	491	544
2006	..	3 063	710	541	593
2007	..	3 068	736	556	616
2008	..	3 274	766	528	586
2009	..	3 245	795	586	640
2010	..	3 280	815	588	636
2011	..	3 403	875	656	693
2012 ¹⁾	..	3 318
IUI					
2006	3 652	..	354	258	288
2007	3 782	..	450	318	339
2008	3 753	..	436	336	367
2009	3 730	..	464	350	384
2010	4 061	..	469	371	396
2011	3 903	..	439	340	357
2012 ¹⁾	3 381

1) Ilman luovutetuilla sulusoluilla tehtyjä hedelmöityshoitoja • Behandlingar med donerade könsceller ingår inte. • *Treatments with donor gametes not included.*

2) Synnytyksiä, joissa vähintään yksi elävänä syntynyt. • Förlossningar med minst ett levande fött barn. • *Deliveries with at least one live birth.*

*) Ennakkotieto • Preliminär uppgift • *Provisional data.*

Lähde: Hedelmöityshoidot. SVT. THL. • Källa: Assisterad befruktning. FOS. THL. • *Source: Assisted fertility treatments. OSF. THL.*

13. Hedelmöityshoitojen¹⁾ tulokset 1992–2011
Resultat av assisterad befruktning¹⁾ 1992–2011
Results of assisted fertility treatments¹⁾, 1992–2011

Vuosi År Year	Raskauksia/siirto tai IUI-hoito Graviditeter/återföring eller IUI-behandling Pregnancies/transfer or IUI treatment				Synnytyksiä/siirto tai IUI-hoito ²⁾ Förlossningar/återföring eller IUI-behandling ²⁾ Deliveries/transfer or IUI treatment ²⁾			
	IVF	ICSI	FET	IUI	IVF	ICSI	FET	IUI
	%				%			
1992	27,0	-	23,3	..	20,8	-	20,5	..
1995	25,3	30,2	16,1	..	19,1	22,3	10,9	..
1996	31,9	28,2	17,0	..	23,8	21,1	11,4	..
1997	27,2	28,6	18,8	..	21,2	21,7	12,8	..
1998	31,0	28,4	17,9	..	24,1	21,1	11,8	..
1999	29,6	28,2	19,9	..	22,0	21,2	13,6	..
2000	29,9	27,5	18,0	..	23,6	21,2	13,3	..
2001	28,1	24,5	20,4	..	22,1	18,8	14,4	..
2002	28,6	28,3	20,8	..	22,8	21,2	15,0	..
2003	31,8	30,6	22,3	..	24,2	23,4	16,1	..
2004	26,7	27,8	23,5	..	20,8	21,4	17,0	..
2005	27,9	28,1	22,7	..	21,2	21,2	16,6	..
2006	29,6	28,8	23,2	9,7	23,0	23,2	17,7	7,1
2007	30,5	30,8	24,0	11,9	23,0	24,7	18,1	8,4
2008	29,9	30,2	23,4	11,6	22,2	22,5	16,1	9,0
2009	32,1	33,5	24,5	12,4	24,0	26,3	18,1	9,4
2010	35,5	31,1	24,8	11,5	28,6	24,7	17,9	9,1
2011	32,2	30,2	25,7	11,2	24,9	23,0	19,3	8,7

Vuosi År Year	Monisikiöisiä synnytyksiä Flerbördsförlossningar Multiple births				Siirrettyjen alkuiden määrä Antal återförda embryon Number of embryos transferred		
	IVF	ICSI	FET	IUI	IVF	ICSI	FET
	%				Keskiarvo • Medeltal • Mean		
1992	27,9	-	22,2	..	2,4	-	2,5
1995	25,1	30,9	16,7	..	2,1	2,1	1,9
1996	24,8	24,8	18,9	..	2,0	2,0	1,9
1997	27,3	25,2	13,8	..	1,9	2,0	1,8
1998	25,2	25,4	11,8	..	1,9	2,0	1,8
1999	22,5	30,3	11,0	..	1,8	1,9	1,8
2000	18,7	22,3	12,1	..	1,8	1,8	1,7
2001	21,3	20,1	10,8	..	1,7	1,7	1,7
2002	14,6	16,8	10,7	..	1,6	1,7	1,6
2003	11,4	16,6	10,7	..	1,6	1,6	1,6
2004	12,8	14,0	10,6	..	1,5	1,6	1,5
2005	12,3	10,9	10,6	..	1,5	1,5	1,5
2006	11,7	12,2	9,2	11,2	1,4	1,5	1,5
2007	10,8	12,3	9,8	6,3	1,4	1,5	1,4
2008	8,9	9,7	10,4	9,2	1,4	1,4	1,4
2009	7,0	10,2	9,2	9,4	1,3	1,4	1,4
2010	9,4	12,8	7,3	5,9	1,3	1,4	1,4
2011	6,8	6,0	5,3	4,7	1,3	1,3	1,3

1) Ilman luovutetuilla sukusoluilla tehtyjä hedelmöityshoitoja. • Behandlingar med donerade könsceller ingår inte. • Treatments with donor gametes not included.

2) Synnytyksiä, joissa vähintään yksi elävänä syntynyt. • Förlossningar med minst ett levande fött barn. • Deliveries with at least one live birth.

Lähde: Hedelmöityshoidot. SVT. THL. • Källa: Assisterad befruktning. FOS. THL. • Source: Assisted fertility treatments. OSF. THL.

14. Epämuodostumatapaukset 2005–2011¹⁾
Missbildningsfall 2005–2011¹⁾
Births with congenital anomalies, 2005–2011¹⁾

	Syntymävuosi • Födelseår • Year of birth							
	2005 ³⁾	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2005–2011
Yhteensä • Totalt • Total	2 292	2 672	2 498	2 649	2 779	2 950	2 855	18 695
Esiintyvyys (1/10 000 vastasyntyntä) ²⁾ • Prevalens (1/10 000 nyfödda) ²⁾ • Birth prevalence (1/10 000 births) ²⁾	396	452	424	443	457	481	474	447
Elävänä syntyneitä • Levande födda • Live births	2 261	2 640	2 462	2 617	2 745	2 908	2 821	18 454
Osuus kaikista elävänä syntyneistä (%) ²⁾ • Andel av alla levande födda (%) ²⁾ • Proportion of all live births (%) ²⁾	3,9	4,5	4,2	4,4	4,5	4,8	4,7	4,4
Kuolleena syntyneitä • Dödfödda • Stillbirths	31	32	36	32	34	42	34	241
Osuus kaikista kuolleena syntyneistä (%) ²⁾ • Andel av alla dödfödda (%) ²⁾ • Proportion of all stillbirths (%) ²⁾	16,8	16,7	17,5	16,5	16,4	23,3	20,7	18,1
Perinataalisesti kuolleita • Perinataalt döda • Perinatal deaths	80	72	77	73	71	69	73	515
Osuus kaikista perinataalikaudella kuolleista (%) ²⁾ • Andel av alla perinataalt döda (%) ²⁾ • Proportion of all perinatal deaths (%) ²⁾	27,8	25,2	25,4	25,2	23,6	27,8	30,2	26,3
Imeväisiässä kuolleita • Döda spädbarn • Infant deaths	81	75	66	64	67	54	60	467
Osuus kaikista imeväisiässä kuolleista (%) ²⁾ • Andel av alla döda spädbarn (%) ²⁾ • Proportion of all infant deaths (%) ²⁾	46,3	44,1	40,5	39,8	41,1	40,0	42,9	42,2
Kuolleena syntyneitä ja imeväisiässä kuolleita • Dödfödda och döda spädbarn • Stillbirths and infant deaths	112	107	102	96	101	96	94	708
Osuus kaikista kuolleena syntyneistä ja imeväis- iässä kuolleista (%) ²⁾ • Andel av alla dödfödda och döda spädbarn (%) ²⁾ • Proportion of all stillbirths and infant deaths (%) ²⁾	31,1	29,6	27,6	27,0	27,3	30,5	30,9	29,1

1) Epämuodostumarekisteriin hyväksytyt, elävänä ja kuolleena syntyneet syntymävuoden mukaan. • I missbildningsregistret inkluderade levande födda och dödfödda efter födelseår • Live births and stillbirths included in the Register of congenital malformations by year of birth.

2) Kaikkien vastasyntyneiden määrä syntyneiden lasten rekisterin / THL mukaan. • Antalet alla nyfödda enligt födelseregistret / THL. • Number of all births according to the Medical birth register / THL.

3) Epämuodostumarekisterin tietojen keräystapaa muutettu vuodesta 2005. • Missbildningsregistrets datainsamlingsmetod ändrats från och med 2005. • The data collection practices were modified in 2005.

Lähde: Synnynnäiset epämuodostumat. SVT. THL. • Källa: Medfödda missbildningar. FOS. THL. • Source: Congenital malformations. OSF. THL.

15. Kansainvälisesti seurattavat epämuodostumat 2005–2011 Missbildningar som övervakas internationellt 2005–2011 Congenital anomalies monitored internationally, 2005–2011

Epämuodostuma ⁵⁾ Missbildning ⁵⁾ Congenital anomaly ⁵⁾	Syntymävuosi • Födelseår • Year of birth							
	2005 ⁴⁾	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2005–2011
	Lukumäärä ¹⁾ • Antal ¹⁾ • Number ¹⁾							
	Esiintyvyy ²⁽³⁾ • Prevalens ²⁽³⁾ • Prevalence ²⁽³⁾							
Anenkefalia (aivottomuus) • Anencefali • Anencephaly	0	1	1	2	3	4	2	13
	0,00	0,17	0,17	0,33	0,49	0,65	0,33	0,31
Spina bifida (selkärankahalkio) • Spina bifida • Spina bifida	13	8	11	16	15	12	9	84
	2,25	1,35	1,87	2,68	2,47	1,96	1,49	2,01
Suurten suonten transpositio • Transposition av de stora kärlen • Transposition of great vessels (TGA)	19	21	15	25	20	23	22	145
	3,29	3,56	2,55	4,18	3,29	3,75	3,65	3,47
Fallot'n tetralogia • Fallots tetralogi • Tetralogy of Fallot (TOF)	23	25	27	17	17	21	14	144
	3,98	4,23	4,58	2,84	2,80	3,42	2,32	3,44
Vajaakehittynyt sydämen vasen puolisko • Hypoplastiskt vänsterkammarsyndrom • Hypoplasia of left heart syndrome (HLHS)	17	12	11	9	18	20	14	101
	2,94	2,03	1,87	1,50	2,96	3,26	2,32	2,42
Suulakiha • Kluven gom • Cleft palate (CP)	81	80	70	80	91	77	73	552
	14,01	13,55	11,88	13,38	14,97	12,55	12,11	13,20
Huulisuulakiha • Kluven läpp med eller utan kluven gom • Cleft lip with or without cleft palate (CL/P)	56	50	58	63	53	53	42	375
	9,69	8,47	9,84	10,53	8,72	8,64	6,97	8,97
Ruokatorven umpeuma/ahtauma • Atresi/stenos av esofagus • Oesophageal atresia/stenosis	21	24	18	19	28	18	28	156
	3,63	4,06	3,05	3,18	4,61	2,93	4,65	3,73
Anorektaaliumpeuma/-ahtauma • Anorektal atresi/stenos • Anorectal atresia/stenosis	26	44	23	20	19	31	26	189
	4,50	7,45	3,90	3,34	3,13	5,05	4,31	4,52
Molempien munuaisten puuttuminen • Njuragenesi, dubbelsidig • Renal agenesis, bilateral	4	2	2	5	3	4	2	22
	0,69	0,34	0,34	0,84	0,49	0,65	0,33	0,53
Raajapuuttuma • Reduktionsmissbildning av extremitet • Limb reduction defect	26	29	39	33	34	40	43	244
	4,50	4,91	6,62	5,52	5,59	6,52	7,14	5,84
Palleatyrä • Diafragmabräck • Diaphragmatic hernia	13	14	15	11	10	9	12	84
	2,25	2,37	2,55	1,84	1,65	1,47	1,99	2,01
Napanuoratyä (omfaloseele) • Omfalocoele • Omphalocele	14	11	4	14	7	14	10	74
	2,42	1,86	0,68	2,34	1,15	2,28	1,66	1,77
Gastroskiä • Gastroschisis • Gastroschisis	10	15	15	11	15	15	11	92
	1,73	2,54	2,55	1,84	2,47	2,44	1,83	2,20
Trisomia 13 • Trisomi 13 • Trisomy 13	3	8	3	3	5	2	2	26
	0,52	1,35	0,51	0,50	0,82	0,33	0,33	0,62
Trisomia 18 • Trisomi 18 • Trisomy 18	17	7	6	9	10	5	7	61
	2,94	1,19	1,02	1,50	1,65	0,81	1,16	1,46
Trisomia 21, yhteensä • Trisomi 21, totalt • Trisomy 21, total	71	85	82	82	79	62	79	540
	12,28	14,39	13,91	13,71	13,00	10,10	13,11	12,92
Trisomia 21, äidin ikä < 35 • Trisomi 21, moderns ålder < 35 • Trisomy 21, maternal age < 35	37	52	42	50	33	36	40	290
	7,91	10,83	8,76	10,22	6,61	7,16	8,17	8,51
Trisomia 21, äidin ikä ≥ 35 • Trisomi 21, moderns ålder ≥ 35 • Trisomy 21, maternal age ≥ 35	34	33	40	32	46	26	39	250
	30,87	29,86	36,48	29,40	42,35	23,40	34,46	32,38

1) Epämuodostumarekisteriin hyväksytty, elävänä ja kuolleena syntyneet syntymävuoden mukaan. • I missbildningsregistret inkluderade levande födda och dödfödda efter födelseår. • Live births and stillbirths included in the Register of congenital malformations, by year of birth.

2) 1/10 000 vastasyntyntä. • 1/10 000 nyfödda. • 1/10 000 births.

3) Kaikkien vastasyntyneiden määrä syntyneiden lasten rekisterin / THL mukaan. • Antalet alla nyfödda enligt födelseregistret / THL. • Number of all births according to the Medical birth register / THL.

4) Epämuodostumarekisterin tietojen keräystapaa muutettu vuodesta 2005. • Missbildningsregistrets datainsamlingsmetod ändrats från och med 2005. • The data collection practices were modified in 2005.

5) Määritely International Clearinghouse for Birth Defects Surveillance and Research (ICBDSR) mukaan. • Definitionen efter ICBDSR. • Definitions according to ICBDSR.

Lähde: Synnynäiset epämuodostumat. SVT. THL. • Källa: Medfödda missbildningar. FOS. THL. • Source: Congenital malformations. OSF. THL

16. Lailliset raskaudenkeskeytykset ikäryhmittäin 1969–2012

Legala aborter efter åldersgrupp 1969–2012

Legal induced abortions by age group, 1969–2012

Vuosi År Year	Keskey- tyksiä Aborter Induced abortions	/1 000 elävänä syntynyttä levande födda live births	Ikäryhmittäin tuhatta vastaavan ikäistä naista kohti ¹⁾ Efter åldersgrupp per 1 000 kvinnor i samma ålder ¹⁾ By age group per 1000 women of the same age ¹⁾							
			15–19 ²⁾	20–24	25–29	30–34	35–39	40–44	45–49 ³⁾	15–49
1969	8 175	121,2	3,6	8,1	10,2	10,8	9,9	6,9	1,0	7,0
1970	14 757	225,8	8,3	15,4	17,8	18,0	16,6	11,8	1,6	12,7
1975	21 547	327,9	21,2	26,0	22,0	17,6	17,1	13,2	1,7	17,9
1980	15 037	238,4	19,4	19,7	12,2	11,0	10,3	8,2	1,7	12,3
1981	14 120	222,5	17,9	18,3	11,5	10,2	9,9	7,9	1,4	11,5
1982	13 861	209,7	17,9	18,7	11,0	9,8	9,5	6,9	1,3	11,2
1983	13 323	199,7	21,2	16,4	10,3	9,3	8,2	5,4	0,8	10,7
1984	13 640	209,7	20,9	17,1	10,9	9,7	8,8	5,4	0,8	10,9
1985	13 787	220,3	20,7	17,6	11,3	9,8	9,1	5,1	0,8	11,0
1986	13 316	219,7	19,5	18,3	11,0	10,0	8,6	4,8	0,6	10,6
1987	12 986	217,4	17,5	18,4	11,8	9,3	8,1	5,7	0,9	10,3
1988	12 738	201,6	16,7	19,4	12,1	9,1	7,9	5,1	0,8	10,1
1989	12 646	199,7	16,7	18,7	12,9	9,4	7,8	5,0	0,8	10,1
1990	12 217	186,6	15,6	18,3	12,5	9,8	7,4	4,7	0,9	9,7
1991	11 737	179,7	13,5	17,5	13,1	9,7	7,6	4,4	0,8	9,3
1992	11 069	166,0	12,4	16,5	12,8	9,8	7,2	3,9	0,7	8,7
1993	10 375	160,2	10,9	15,5	12,8	9,7	6,9	3,4	0,5	8,2
1994	10 013	154,3	10,7	14,5	13,0	10,0	6,4	3,2	0,5	7,9
1995	9 872	157,1	11,0	14,5	12,9	9,6	6,6	3,0	0,4	7,8
1996	10 423	172,3	11,4	15,1	13,8	11,0	7,1	2,9	0,4	8,3
1997	10 251	173,6	12,0	14,6	13,3	10,9	7,1	2,9	0,3	8,2
1998	10 751	189,3	13,0	15,1	13,6	11,7	7,7	3,0	0,2	8,7
1999	10 837	188,7	14,1	15,7	13,7	10,9	7,7	2,9	0,3	8,8
2000	10 933	193,3	14,8	16,0	13,0	11,2	7,9	3,0	0,2	9,0
2001	10 740	192,5	15,4	15,0	13,2	10,8	7,6	3,3	0,2	8,9
2002	10 977	198,4	16,3	16,6	12,6	10,7	7,7	3,3	0,2	9,1
2003	10 768	190,8	15,3	17,0	12,3	10,7	8,0	2,9	0,3	9,0
2004	11 166	194,0	15,7	18,5	12,7	10,7	7,9	3,2	0,2	9,4
2005	10 972	190,4	15,0	18,2	12,8	10,4	7,9	3,4	0,2	9,3
2006	10 690	181,6	14,2	18,2	12,3	10,0	7,9	3,3	0,2	9,1
2007	10 580	180,2	13,5	18,1	12,8	10,3	7,6	3,0	0,2	9,0
2008	10 482	175,9	12,8	18,1	12,8	9,9	7,5	3,2	0,4	8,9
2009	10 503	173,4	12,9	17,9	12,7	10,6	7,3	3,0	0,3	9,0
2010	10 302	168,4	12,2	17,1	13,1	9,9	7,8	3,1	0,2	8,8
2011	10 662	177,4	12,6	18,5	13,0	10,5	7,5	3,1	0,2	9,1
2012	10 061	169,1	10,9	17,5	12,9	9,7	7,2	3,0	0,3	8,6

1) Vuosina 1969–1985: ikä = raskaudenkeskeytysvuosi miinus syntymävuosi, vuodesta 1986 ikä toimenpidepäivänä. • År 1969–1985: ålder = abortår minus födelseår, från år 1986 ålder på ingreppsdagen. • Years 1969–1985: age = year of procedure minus year of birth, from 1986 age on the day of procedure.

2) Alle 20-vuotiaiden keskeytykset tuhatta 15–19-vuotiaista naista kohden. • Antal aborter bland kvinnor under 20 år per 1 000 kvinnor i åldern 15–19 år. • Number of induced abortions among women under 20 per thousand women aged 15–19.

3) Yli 45-vuotiaiden raskaudenkeskeytykset tuhatta 45–49-vuotiaista naista kohden. • Antal aborter bland kvinnor 45 år eller mera per 1 000 kvinnor i åldern 45–49 år. • Number of abortions among women aged 45 or more per 1000 women aged 45–49.

Lähde: Raskaudenkeskeytykset. SVT. THL. • Källa: Aborter. FOS. THL. • Source: Induced abortions. OSF. THL.

17. Lailliset raskaudenkeskeytykset keskeytysperusteen mukaan 2012
Legala aborter efter indikation 2012
Legal induced abortions by indication, 2012

	Peruste • Indikation • <i>Indication</i>			
	Lääketieteellinen Medicinsk <i>Medical</i>	Sosiaalinen Social <i>Social</i>	Eettinen Etisk <i>Ethical</i>	Alle 17 vuotta Under 17 år <i>Age under 17</i>
Siviilisääty • <i>Marital status</i>				
Naimisissa • <i>Married</i>	14	1 553	3	-
Avoliitossa • <i>In domestic partnership</i>	16	2 435	3	14
Naimaton • <i>Single</i>	11	4 615	9	280
Leski • <i>Widowed</i>	-	15	-	-
Eronnut • <i>Divorced</i>	3	610	1	1
Tuntematon • <i>Unknown</i>	1	15	-	-
Yhteensä • <i>Total</i>	45	9 243	16	295
Ikä²⁾ • <i>Age²⁾</i>				
-13	-	-	-	2
14	-	11	-	19
15	-	48	-	78
16	1	126	-	177
17	-	310	-	19
18	2	494	-	-
19	-	559	-	-
20-24	10	2 817	8	-
25-29	10	2 054	3	-
30-34	10	1 487	2	-
35-39	9	1 024	2	-
40-44	2	288	1	-
45-50	1	24	-	-
50-	-	1	-	-
Yhteensä • <i>Total</i>	45	9 243	16	295
Synnytykset • <i>Deliveries</i>				
0	16	4 802	8	294
1	10	1 750	4	1
2	9	1 646	2	-
3	4	741	1	-
4	4	192	1	-
5	1	54	-	-
6	-	9	-	-
7	-	2	-	-
8	-	3	-	-
9-	-	5	-	-
Tuntematon • <i>Unknown</i>	1	39	-	-
Yhteensä • <i>Total</i>	45	9 243	16	295

1) Useampi peruste mahdollinen. • Mera än en indikation möjligt. • *More than one indication possible.*

2) Ikä toimenpidepäivänä. • Ålder på ingreppsdagen. • *Age on the day of procedur.*

Lähde: Raskaudenkeskeytykset. SVT. THL. • Källa: Aborter. FOS. THL. • *Source: Induced abortions. OSF. THL.*

40 vuotta täyttänyt Fyllt 40 år Age 40 and over	4 lasta 4 barn 4 children	Sikiövaurio Fosterskada Fetal detect	Rajoittunut kyky huolehtia lapsista Begränsad förmåga att ta hand om barn Limited ability to take care of children	Yhteensä ¹⁾ Totalt ¹⁾ Total ¹⁾	
					Civilstånd
131	112	188	4	2 005	Gift
68	44	111	5	2 696	Samboende
46	11	30	2	5 004	Ogift
3	1	-	-	19	Änka
53	34	9	-	711	Fränskild
1	-	2	-	19	Okänd
302	202	340	11	10 454	Totalt
					Ålder ²⁾
-	-	-	-	2	-13
-	-	-	-	30	14
-	-	-	-	126	15
-	-	-	-	304	16
-	-	1	-	330	17
-	-	2	-	498	18
-	-	1	-	560	19
-	4	46	2	2 887	20-24
-	32	76	2	2 177	25-29
-	69	98	5	1 671	30-34
-	64	78	1	1 178	35-39
265	30	35	1	622	40-44
36	3	3	-	67	45-50
1	-	-	-	2	50-
302	202	340	11	10 454	Totalt
					Förlossningar
27	-	139	4	5 290	0
48	-	114	-	1 927	1
107	-	50	6	1 820	2
78	7	21	-	852	3
23	135	7	-	362	4
12	41	3	1	112	5
1	13	0	-	23	6
1	4	2	-	9	7
-	2	1	-	6	8
-	-	2	-	7	9-
5	-	1	-	46	Okänd
302	202	340	11	10 454	Totalt

18. Lailliset raskaudenkeskeytykset sairaanhoitopiireittäin ja ikäryhmittäin 2012
Legal abortions after sjukvårdsdistrikt och ålder 2012
Legal induced abortions by hospital district and age group, 2012

Sairaanhoitopiiri Sjukvårdsdistrikt Hospital district	Ikäryhmittäin tuhatta vastaavanikäistä naista kohti Efter åldersgrupp per 1 000 kvinnor i samma ålder By age group per 1000 women of the same age							
	15–19 ¹⁾	20–24	25–29	30–34	35–39	40–44	45–49 ²⁾	15–49
Koko maa • Hela landet • Whole country	10,9	17,5	12,9	9,7	7,2	3,0	0,3	8,6
Helsinki ja Uusimaa • Helsingfors och Nyland • <i>Helsinki and Uusimaa</i>	13,8	19,1	12,4	11,2	8,4	3,7	0,2	9,6
–Helsinki • Helsingfors	12,8	16,3	11,9	9,9	9,1	3,1	0,4	9,4
–Uusimaa • Nyland	11,5	21,3	15,1	9,3	7,4	3,4	0,2	9,0
Varsinais-Suomi • Egentliga Finland	12,4	16,3	13,1	9,0	6,3	3,2	0,4	8,6
Satakunta	9,4	17,4	10,3	8,4	4,7	3,1	0,3	7,3
Kanta-Häme • Centrala Tavastland	13,5	24,2	12,6	11,2	7,6	2,8	0,3	9,7
Pirkanmaa • Birkaland	10,4	16,7	13,0	9,3	5,6	3,0	0,5	8,4
Päijät-Häme	10,0	19,4	17,4	9,8	9,7	2,3	0,3	9,4
Kymenlaakso • Kymmenedalen	11,4	19,9	15,4	10,5	6,7	3,9	0,3	9,0
Etelä-Karjala • Södra Karelen • <i>South Karelia</i>	6,2	14,9	11,0	6,1	6,5	1,0	0,4	6,1
Etelä-Savo • Södra Savolax	9,3	18,9	12,7	11,5	6,1	2,5	–	8,1
Itä-Savo • Östra Savolax	5,7	10,7	17,8	8,5	12,7	5,0	–	7,9
Pohjois-Karjala • Norra Karelen • <i>North Karelia</i>	12,3	13,5	10,7	10,2	7,3	3,5	0,4	8,2
Pohjois-Savo • Norra Savolax	9,7	16,3	12,3	8,3	6,4	4,0	0,5	8,1
Keski-Suomi • Mellersta Finland • <i>Central Finland</i>	9,7	16,1	11,6	9,8	6,3	2,5	0,3	8,2
Etelä-Pohjanmaa • Syd-Österbotten • <i>South Ostrobothnia</i>	10,4	11,8	10,2	6,8	4,9	2,0	–	6,5
Vaasa • Vasa	8,4	13,7	10,2	12,5	6,1	2,9	0,4	7,8
Keski-Pohjanmaa • Mellersta Österbotten • <i>Central Ostrobothnia</i>	9,5	14,7	10,2	7,2	4,6	1,5	–	6,8
Pohjois-Pohjanmaa • Norra Österbotten • <i>North Ostrobothnia</i>	10,1	15,3	11,6	9,7	6,8	2,3	0,2	8,1
Kainuu • Kajanaland	9,4	15,7	11,9	10,9	7,1	2,0	0,4	7,7
Länsi-Pohja	11,1	27,0	17,1	16,5	12,2	2,3	0,5	11,9
Lappi • Lappland • <i>Lapland</i>	12,7	22,2	11,9	17,4	10,8	3,9	0,2	11,1
Ahvenanmaa • Åland	10,7	21,6	22,8	8,7	7,9	5,1	–	10,0

1) Alle 20-vuotiaiden raskaudenkeskeytykset tuhatta 15–19-vuotiaista naista kohden. • Antal aborter bland kvinnor under 20 år per 1 000 kvinnor i åldern 15–19 år. • *Number of abortions among under-20s per 1000 women aged 15–19.*

2) Yli 45-vuotiaiden raskaudenkeskeytykset tuhatta 45–49-vuotiaista naista kohden. • Antal aborter bland kvinnor 45 år eller mera per 1 000 kvinnor i åldern 45–49 år. • *Number of abortions among women aged 45 or more per 1000 women aged 45–49.*

Lähde: Raskaudenkeskeytykset. SVT. THL. • Källa: Aborter. FOS.THL. • *Source: Induced abortions. OSF. THL.*

19. Steriloinnit 1950–2012
Steriliseringar 1950–2012
Sterilisations, 1950–2012

Vuosi År Year	Naiset Kvinnor Women	Miehet Män Men	Yhteensä Totalt Total
1950	108	12	120
1955	1 227	9	1 236
1960	3 154	46	3 200
1965	3 183	23	3 206
1970	5 677	50	5 727
1971	3 990	270	4 260
1972	3 330	377	3 707
1973	2 746	279	3 025
1974	2 214	209	2 423
1975	2 221	154	2 375
1976	1 970	188	2 158
1977	1 942	209	2 151
1978	2 085	225	2 310
1979	2 172	226	2 398
1980	2 747	188	2 935
1981	3 422	205	3 627
1982	4 493	214	4 707
1983	4 867	224	5 091
1984	5 585	225	5 810
1985	8 675	558	9 233
1986	11 753	853	12 606
1987	12 083	695	12 778
1988	11 954	589	12 543
1989	12 392	611	13 003
1990	12 864	593	13 457
1991	12 782	512	13 294
1992	12 234	505	12 739
1993	11 074	480	11 554
1994	10 926	598	11 524
1995	10 521	792	11 313
1996	12 561	1 810	14 371
1997	10 992	2 202	13 194
1998	9 596	1 921	11 517
1999	9 041	1 798	10 839
2000	8 700	1 772	10 472
2001	7 264	1 766	9 030
2002	6 726	1 596	8 322
2003	5 907	1 644	7 551
2004	5 657	1 617	7 274
2005	5 108	1 822	6 930
2006	3 829	1 475	5 304
2007	3 328	1 405	4 733
2008	2 987	1 457	4 444
2009	2 579	1 311	3 890
2010	2 482	1 477	3 959
2011	2 509	1 898	4 407
2012	2 473	2 067	4 540

Lähde: Steriloinnit. SVT. THL. • Källa: Steriliseringar. FOS. THL. • Source: Sterilisations. OSF. THL.

20. Steriloinnit perusteen mukaan 2012

Steriliseringar 2012

Sterilisations by indication, 2012

	Peruste • Indikation • Indication				
	Synnyttänyt 3 lasta Fött 3 barn Given birth to 3 children	3 alaikäistä lasta 3 minderåriga barn 3 children under 18	Täyttänyt 30 vuotta Fyllt 30 år Age 30 and over	Lääketie- teellinen Medicinsk Medical	Ehkäisy- vaikeudet Svårigheter att förhindra en graviditet Contraception difficult
Naiset • Women					
Siviilisääty • Marital status					
Naimisissa • Married	775	202	1 343	27	138
Avoliitossa • In domestic partnership	244	56	528	8	64
Naimaton • Single	33	4	146	6	19
Leski • Widow	4	-	7	-	-
Eronnut • Divorced	81	18	180	2	24
Yhteensä • Total	1 137	280	2 204	43	245
Ikäryhmä²⁾ • Age group²⁾					
-19	-	-	-	-	-
20-24	5	2	-	-	2
25-29	90	28	-	15	22
30-34	265	65	499	12	56
35-39	463	121	890	11	77
40-44	278	58	695	4	79
45-49	36	6	118	1	8
50-	-	-	2	-	1
Yhteensä • Total	1 137	280	2 204	43	245
Synnytykset • Deliveries					
0	-	-	168	2	23
1	1	8	194	3	31
2	19	28	790	15	103
3	647	132	642	11	52
4	308	73	273	7	28
5	93	23	76	1	6
6	35	7	31	2	2
7	15	3	13	1	-
8	6	1	5	-	-
9-	13	5	12	1	-
Yhteensä • Total	1 137	280	2 204	43	245
Miehet • Men					
Siviilisääty • Marital status					
Naimisissa • Married	-	430	1 413	-	83
Avoliitossa • In domestic partnership	-	81	355	-	18
Naimaton • Single	-	8	89	-	1
Leski • Widow	-	-	3	-	-
Eronnut • Divorced	-	19	126	-	3
Tuntematon • Unknown	-	-	3	-	-
Yhteensä • Total	-	538	1 989	-	105
Ikäryhmä²⁾ • Age group²⁾					
-19	-	-	-	-	-
20-24	-	-	-	-	1
25-29	-	29	-	-	7
30-34	-	97	359	-	23
35-39	-	203	635	-	33
40-44	-	139	547	-	25
45-49	-	53	316	-	10
50-	-	17	132	-	6
Yhteensä • Total	-	538	1 989	-	105

1) Useampi peruste mahdollinen. • Mera än en indikation möjligt. • More than one indication possible.

2) Ikä toimenpidepäivänä • Ålder på ingreppsdag • Age on the day of procedure.

Lähde: Steriloinnit. SVT. THL. • Källa: Steriliseringar. FOS. THL. • Source: Sterilisations. OSF. THL.

Jätkeläisten vaikea sairaus tai ruumiinvika Risk för sjukdom eller kropps- lyte hos avkomlingarna <i>Offspring at risk fo serious defect or diseaser</i>	Rajoittunut kyky huolehtia lapsista Begränsad förmåga att ta hand om barn <i>Limited ability to take care of children</i>	Tuntematon Okänd <i>Unknown</i>	Yhteensä ¹⁾ Totalt ¹⁾ <i>Total¹⁾</i>	
-	-	9	2 494	Kvinnor
-	1	7	908	Civilstånd
1	1	1	211	Gift
-	-	-	11	Samboende
-	-	-	305	Ogift
1	2	17	3 929	Änka
				Fränskild
				Totalt
				Åldersgrupp ²⁾
-	-	-	-	-19
1	-	-	10	20-24
-	2	2	159	25-29
-	-	2	899	30-34
-	-	8	1 570	35-39
-	-	4	1 118	40-44
-	-	1	170	45-49
-	-	-	3	50-
1	2	17	3 929	Totalt
				Förlossningar
1	2	1	197	0
-	-	4	241	1
-	-	8	963	2
-	-	3	1487	3
-	-	1	690	4
-	-	-	199	5
-	-	-	77	6
-	-	-	32	7
-	-	-	12	8
-	-	-	31	9-
1	2	17	3 929	Totalt
				Män
-	-	6	1 932	Civilstånd
-	-	1	455	Gift
-	1	-	99	Samboende
-	-	1	4	Ogift
-	-	-	148	Änkling
-	-	-	3	Fränskild
-	1	8	2 641	Okänd
				Totalt
				Åldersgrupp ²⁾
-	-	-	-	-19
-	-	-	1	20-24
-	1	1	38	25-29
-	-	2	481	30-34
-	-	-	871	35-39
-	-	2	713	40-44
-	-	2	381	45-49
-	-	1	156	50-
-	1	8	2 641	Totalt

21. Lasten päivähoito 1985–2012
Barndagvård 1985–2012
Child day care, 1985–2012

Vuosi År Year	Kunnallinen päivähoito ¹⁾ Kommunal dagvård ¹⁾ Municipal day care ¹⁾				Yksityinen päivähoito Privat dagvård Private day care	Lapsia hoidossa yhteensä Barn i dag- vård, totalt Children in day care, total	1–6- vuotiaista av 1–6- åringarna of 1–6- year-olds	Esiopetus ²⁾ Förskoleundervisning ²⁾ Pre-primary education ²⁾
	Päiväkodit Daghem Day-care centres	Perhepäi- vähoito Familje- dagvård Family day care	Lapsia hoidossa yhteensä Barn i dag- vård totalt Children in day care, total	1–6- vuotiaista Av 1–6- åringarna Of 1–6- year-olds				Esiopetuksen piirissä lapsia yhteensä Barn i förskole- undervisning, totalt Children in pre-primary education, total
	31.12.		%		31.12.		%	20.9.
1985	96 263	76 672	172 935	44
1986	97 452	82 944	180 396	46
1987	100 935	87 137	188 072	49
1988	103 000	89 549	192 549	50
1989	106 876	91 830	198 706	52
1990	110 582	90 064	200 646	53
1991	113 512	82 864	196 376	52
1992	112 692	70 605	183 297	48
1993	112 580	61 757	174 337	45
1994	118 130	62 625	180 755	46
1995	124 437	65 481	189 918	48
1996	140 407	76 866	217 273	55
1997	140 991	78 389	219 380	57	9 710	229 090	59	..
1998	142 598	75 706	218 304	57	12 760	231 064	61	..
1999	142 538	72 429	214 967	58	13 822	228 789	62	..
2000	131 857	68 630	200 487	55	14 060	214 547	59	58 654
2001	132 011	65 125	197 136	56	14 511	211 647	60	61 374
2002	130 413	62 837	193 250	55	14 449	207 699	60	59 724
2003	130 564	60 021	190 585	55	14 114	204 699	60	58 976
2004	128 011	57 658	185 669	54	14 851	200 520	59	56 587
2005	131 078	54 975	186 053	54	15 368	201 421	59	57 580
2006	135 652	53 680	189 332	55	16 352	205 684	60	57 452
2007	142 584	52 681	195 265	56	17 480	212 745	62	56 695
2008	150 239	51 311	201 550	58	17 648	219 198	63	56 209
2009	154 090	46 637	200 727	57	17 278	218 005	62	57 279
2010	160 735	44 012	204 747	57	18 341	223 088	62	58 013
2011	168 110	40 988	209 098	58	17 860	226 958	63	57 934
2012	173 460	37 603	211 063	58	17 918	228 981	63	58 705

1) Vuosina 1985–1988 tiedoissa ei ole mukana ostopalveluja. • Köpta tjänster ingår inte i uppgifterna från 1985–1988. • Purchased services are not included in the figures for 1985 to 1988.

2) Esiopetusluvuissa ei ole mukana Ahvenanmaan tietoja vuosina 2000, 2010–2012. • Åland ingår inte i sifferuppgifterna om förskole undervisningen åren 2000 och 2010–2012. • The pre-primary education figures do not include the data for Åland in 2000 and 2010–2012.

Lähteet: Kuntien ja kuntayhtymien talous ja toiminta. SVT. Tilastokeskus; Esiopetus: Esi- ja peruskouluopetus. SVT. Tilastokeskus; Pienten lasten hoidon tuki. SVT. Kela. • Källor: Kommunernas och samkommunernas ekonomi och verksamhet. FOS. Statistikcentralen; Förskoleundervisning: För- och grundskoleundervisning. FOS. Statistikcentralen; Barnavårdsstöd. FOS. Fpa. • Source: Finances and activities of municipalities and joint municipal boards. OSF. Statistics Finland; Pre-primary education: Pre-primary and comprehensive school education. OSF. Statistics Finland; Child Day Care Subsidies. OSF. Kela.

22. Lasten päivähoito maakunnittain 2012
Barndagvård efter landskap 2012
Child day care by region, 2012

Maakunta Landskap Region	Kunnallinen päivähoito Kommunal dagvård <i>Municipal day care</i>	Yksityinen päivähoito ¹⁾ Privat dagvård ¹⁾ <i>Private day care¹⁾</i>	Lapsia hoidossa yhteensä Barn i dag- vård, totalt <i>Children in day care, total</i>	1–6- vuotiaista av 1–6- åringarna <i>of 1–6 year-olds</i>	Esiopetus ²⁾ Förskoleunder- visning ²⁾ <i>Pre-primary education²⁾</i>
	31.12.			%	20.9.
Koko maa • Hela landet • Whole country	211 063	17 918	228 981	63	58 705
Uusimaa • Nyland	68 242	8 351	76 593	69	16 823
Varsinais-Suomi • Egentliga Finland	17 364	1 350	18 714	63	4 890
Satakunta • Satakunta	7 552	574	8 126	60	2 343
Kanta-Häme • Egentliga Tavastland	6 429	963	7 392	64	1 968
Pirkanmaa • Birkaland	20 848	1 738	22 586	66	5 502
Päijät-Häme • Päijänne-Tavastland	6 801	883	7 684	63	2 039
Kymenlaakso • Kymmenedalen	5 890	294	6 184	62	1 684
Etelä-Karjala • Södra Karelen • <i>South Karelia</i>	4 486	212	4 698	63	1 228
Etelä-Savo • Södra Savolax	4 424	327	4 751	60	1 400
Pohjois-Savo • Norra Savolax	8 453	433	8 886	59	2 582
Pohjois-Karjala • Norra Karelen • <i>North Karelia</i>	5 446	145	5 591	58	1 511
Keski-Suomi • Mellersta Finland • <i>Central Finland</i>	9 381	185	9 566	51	3 212
Etelä-Pohjanmaa • Södra Österbotten • <i>South Ostrobothnia</i>	7 618	140	7 758	58	2 212
Pohjanmaa • Österbotten • <i>Ostrobothnia</i>	8 394	148	8 542	66	2 119
Keski-Pohjanmaa • Mellersta Österbotten • <i>Central Ostrobothnia</i>	2 717	95	2 812	53	870
Pohjois-Pohjanmaa • Norra Österbotten • <i>North Ostrobothnia</i>	15 875	1 867	17 742	51	5 686
Kainuu • Kajanaland	2 426	41	2 467	53	794
Lappi • Lappland • <i>Lapland</i>	7 185	164	7 349	64	1 842
Ahvenanmaa • Åland • <i>Åland Islands</i>	1 532	-	1 532	81	..

1) Ml. maakunta tuntematon • Inkl. landskap okänd • *Incl. region unknown.*

2) Esiopetusluvuissa ei ole mukana Ahvenanmaan tietoja vuosina 2000, 2010–2012. • Åland ingår inte i sifferuppgifterna om förskoleundervisningen åren 2000, och 2010–2012. • *The pre-primary education figures do not include the data for Åland in 2000 and 2010–2012.*

Lähteet: Kuntien ja kuntayhtymien talous ja toiminta. SVT. Tilastokeskus; Esiopetus: Esi- ja peruskouluopetus. SVT. Tilastokeskus; Pienten lasten hoidon tuki. SVT. Kela. • Källor: Kommunernas och samkommunernas ekonomi och verksamhet. FOS. Statistikcentralen; Förskoleundervisning: För- och grundskoleundervisning. FOS. Statistikcentralen; Barnavårdsstöd. FOS. Fpa. • *Source: Finances and activities of municipalities and joint municipal boards. OSF. Statistics Finland; Pre-primary education: Pre-primary and comprehensive school education. OSF. Statistics Finland; Child Day Care Subsidies. OSF. Kela.*

23. Lastensuojelu 1970–2012
Barnskydd 1970–2012
Child welfare, 1970–2012

Vuosi År Year	Kodin ulkopuolelle sijoitetut Placeringar utom hemmet Placements outside the home						Avohuollon piirissä lapsia ja nuoria Barn och unga i öppen vård Children and young people receiving community care	
	Perhe- hoito Familje- vård Foster care	Laitos- ja muu huolto Institutions- vård och annan vård Residential care and other care	Yhteensä Totalt Total	Sijoitetut 0–17-v. vastaavasta ikäryhmästä Andelen placerade 0–17-åringar av åldersgruppen 0–17-year-olds placed outside home, % of relevant age group	Huostaan- otetut ¹⁾ Omhänder- tagna ¹⁾ Children taken into care ¹⁾	joista tahdon- vastaiset av vilka "mot viljan" of which involuntarily	Yhteensä Totalt Total	0–20-v. lastensuojelu- asiakkaat vastaavasta ikäryhmästä Klienter inom barnskyddet, 0–20 år, från motsvarande åldersgrupp Child welfare clients aged 0–20, % of the population of the same age
	%						%	
1970	5 476	7 108	12 584
1975	5 378	5 548	10 926
1980	4 917	4 260	9 177
1987	4 645	3 750	8 395	..	6 428	634
1991	4 780	4 014	8 794	0,7	6 345	727
1992	4 701	4 754	9 455	0,7	6 382	812	23 456	..
1995	5 132	5 607	10 739	0,8	6 392	940	30 686	..
2000	5 587	7 087	12 674	0,9	7 336	1 221	49 351 ²⁾	3,7
2001	5 726	7 623	13 349	1,0	7 526	1 249	49 610	3,7
2002	5 726	8 268	13 994	1,0	7 998	1 337	54 326	4,1
2003	5 568	8 640	14 208	1,0	8 421	1 448	56 379	4,3
2004	5 428	9 262	14 690	1,1	8 801	1 454	59 912	4,6
2005	5 426	9 835	15 261	1,1	9 322	1 635	59 101 ³⁾	4,6
2006	5 508	10 216	15 724	1,2	9 655	1 688	59 058	4,6
2007	5 509	10 685	16 194	1,2	10 333	1 893	62 485	4,8
2008	5 583	11 324	16 907	1,3	10 822	1 867	67 347	5,2
2009	5 589	11 269	16 858	1,3	11 148	1 895	70 787	5,5
2010	5 775	11 406	17 181	1,2	11 426	2 021	78 633	6,1
2011	5 899	11 644	17 543	1,4	12 007	2 115	81 459	6,3
2012	6 290	11 540	17 830	1,4	12 106	2 149	87 196	6,8

1) Huostaanoton käsite on muuttunut vuoden 1984 jälkeen. Tilastotietoa ennen vuotta 1984 ei voida esittää vertailukelpoisena aikasarjana. Luku sisältää myös kiireelliset sijoitukset. • Begreppet omhändertagande har ändrats efter 1984. Statistiska uppgifter från före 1984 inte kan redovisas som jämförbara i tidsserien. Barn som placerats i brådskaning ingår också i antalen. • As the concept of taking into care has changed since 1984. Statistical data collected before 1984 cannot be presented as comparable in the time series. Children in emergency placement included also.

2) Espoon mukaantulo avohuollon asiakastilastointiin vuonna 2000 nosti vuosimuutosta. • Inkludering av Esbo i statistiken för år 2000 ökade årsförändringen. • The inclusion of Espoo in the 2000 statistics increased the annual change.

3) Muutamissa suuremmissa kaupungeissa siirryttiin vuonna 2005 kokonaan uuteen asiakastietojärjestelmään, jonka käyttöön otettiin yhteydessä tarkennettiin lastensuojelun avohuollon asiakkaiden määritelmää. • År 2005 tog man i några av de större städerna i bruk ett helt nytt klientdatasystem. I samband med ibruktagandet preciseras bland annat definitionerna av klienterna i barnskyddets öppenvård. • Some of the bigger cities took into use a new customer data system 2005. The definitions of clients in community care child welfare interventions were specified at the introductory phase of the new system.

Lähde: Lastensuojelu. SVT. THL. • Källa: Barnskydd. FOS. THL. • Source: Child welfare. OSF. THL.

24. Lastensuojelu maakunnittain 2012
Barnskydd efter landskap 2012
Child welfare by region, 2012

Maakunta Landskap Region	Kodin ulkopuolelle sijoitetut Placeringar utom hemmet Placements outside the home						Avohuollon piirissä lapsia ja nuoria Barn och unga i öppen vård Children and young people receiving community care	
	Perhe- hoito Familje vård Foster care	Laitos- ja muu huolto Institu- tions vård och annan vård Residential care and other care	Yhteensä Totalt Total	Sijoitetut 0–17-v. vastaavasta ikäryhmästä Andelen placerade 0–17-åringar av ålders- gruppen 0–17-year- olds placed outside home, % of relevant age group	Huostaan- otetut Omhänder- tagna Children taken into care	joista tahdon- vastaiset av vilka "mot viljan" of which involun- tarily	Yhteensä Totalt Total	0–20-v. lastensuojelu- asiakkaat vastaavasta ikäryhmästä Klienter inom barnskyddet, 0–20 år, från mots- varande åldersgrupp Child welfare clients aged 0–20, % of the popula- tion of the same age
				%				%
Koko maa • Hela landet • Whole country	6 290	11 540	17 830	1,4	12 106	2 149	87 196	6,8
Uusimaa • Nyland	1 758	3 643	5 401	1,5	4 018	332	27 699	7,4
Varsinais-Suomi • Egentliga Finland	434	1 016	1 450	1,3	1 025	196	6 941	6,5
Satakunta	280	411	691	1,4	522	169	3 278	6,5
Kanta-Häme • Egentliga Tavastland	251	350	601	1,4	412	106	3 211	7,8
Pirkanmaa • Birkaland	680	919	1 599	1,3	1 089	271	7 731	6,7
Päijät-Häme • Päijänne-Tavastland	224	545	769	1,7	505	78	3 183	7,0
Kymenlaakso • Kymmenedalen	213	400	613	1,6	408	64	2 912	7,5
Etelä-Karjala • Södra Karelen • South Karelia	136	297	433	1,5	272	69	1 889	6,8
Etelä-Savo • Södra Savolax	156	324	480	1,4	246	57	1 794	5,8
Pohjois-Savo • Norra Savolax	391	569	960	1,7	653	145	4 802	8,6
Pohjois-Karjala • Norra Karelen • North Karelia	227	469	696	1,8	437	85	1 713	4,7
Keski-Suomi • Mellersta Finland • Central Finland	401	630	1 031	1,6	649	187	5 644	8,6
Etelä-Pohjanmaa • Södra Öster- botten • South Ostrobothnia	143	310	453	0,9	287	88	2 843	5,9
Pohjanmaa • Österbotten • Ostrobothnia	103	171	274	0,6	180	30	1 579	3,5
Keski-Pohjanmaa • Mellersta Österbotten • Central Ostrobothnia	49	121	170	0,8	99	6	1 013	5,5
Pohjois-Pohjanmaa • Norra Ös- terbotten • North Ostrobothnia	515	753	1 268	1,1	753	170	7 342	6,4
Kainuu • Kajanaland	91	185	276	1,7	160	18	1 192	6,8
Lappi • Lappland • Lapland	211	405	616	1,5	367	74	2 197	5,3
Åhvenanmaa • Åland • Åland Islands	27	22	49	0,7	24	4	233	3,5

Lähde: Lastensuojelu. SVT. THL. • Källa: Barnskydd. FOS. THL. • Source: Child welfare. OSF. THL.

25. Asiakkaita lastensuojelun piirissä 2012
Klienter inom barnskyddet 2012
Clients in child welfare interventions 2012

Kodin ulkopuolelle sijoitetut • Placeringar utom hemmet • Placements outside the home				
Ikäryhmä Åldersgrupp Age group	Kodin ulkopuolelle sijoitetut yhteensä Placeringar utom hemmet totalt Placements outside the home, total	joista huostassa av vilka omhändertagna of which taken into care	Uudet sijoitukset Nya placeringar New placements	Uudet huostaanotetut Nya omhändertagna New children taken into care
0–2	1 250	609	858	476
3–6	1 918	1 389	714	437
7–12	4 184	3 342	1 259	840
13–15	3 958	3 116	1 409	1 119
16–17	3 694	3 650	1 071	984
18–20	2 826	-	243	-
Yhteensä • Totalt • Total	17 830	12 106	5 554	3 856

Avohuollon piirissä lapsia ja nuoria • Barn och ungdomar i öppenvård •
Children and young people receiving community care

Vuosi År Year	0–17- vuotiaita 0–17- åringar 0–17- year-olds	uudet asiakkaat nya klienter new clients	jälki- huolto efter- vård after- care	18–20- vuotiaita 18–20- åringar 18–20- year-olds	uudet asiakkaat nya klienter new clients	jälki- huolto efter- vård after- care	Lapsia ja nuoria yhteensä Barn och ungdomar totalt Children and young people, total	uudet asiakkaat nya klienter new clients	jälki- huolto efter- vård after- care
1996	30 565	8 676	298	2 704	442	1 029	33 269	9 118	1 327
1997	32 681	8 694	300	3 128	549	1 098	35 809	9 243	1 398
1998	36 255	8 642	920	3 411	544	1 637	39 666	9 186	2 557
1999	39 883	11 245	453	3 796	542	1 721	43 679	11 787	2 174
2000	45 661	12 904	423	3 690	714	2 078	49 351	13 618	2 501
2001	45 263	12 276	388	4 347	709	2 131	49 610	12 985	2 519
2002	49 464	13 954	404	4 862	670	2 316	54 326	14 624	2 720
2003	51 785	14 637	529	4 594	648	2 360	56 379	15 285	2 889
2004	55 063	15 773	505	4 849	582	2 692	59 912	16 355	3 197
2005	54 553	16 537	454	4 548	633	2 746	59 101	17 170	3 200
2006	54 594	16 941	381	4 464	459	2 728	59 058	17 400	3 109
2007	57 622	18 817	506	4 863	530	3 339	62 485	19 347	3 845
2008	59 055	24 062	747	8 292	- ¹⁾	3 529	67 347	24 062	4 276
2009	62 925	28 052	757	7 856	- ¹⁾	4 125	70 787	28 052	4 882
2010	70 256	31 445	847	8 377	- ¹⁾	4 221	78 633	31 445	5 068
2011	72 236	34 167	1 021	9 223	614	5 724	81 459	34 781	6 745
2012	77 577	37 266	1 071	9 619	736	5 931	87 196	38 002	7 002

1) Vuosina 2008–2010 ei kerätty tietoa uusista 18 vuotta täyttäneistä asiakkaista. • Åren 2008–2010 insamlades inte uppgifter om nya klienter som fyllt 18 år. • Data on new clients aged 18 and over were not collected in 2008–2010.

Lähde: Lastensuojelu. SVT. THL. • Källa: Barnskydd. FOS. THL. • Source: Child welfare. OSF. THL.

26. Lapsen elatus ja huolto 1985–2012
Underhåll och vårdnad av barn 1985–2012
Child maintenance and custody, 1985–2012

Vuosi År Year	Sosiaalitoimen vahvistamia sopimuksia Avtal som fastställts av socialväsendet <i>Agreements confirmed by municipal social services</i>		Elatustukea saaneet lapset Barn som fått under- hållsstöd <i>Children in receipt of main- tenance allowance</i>	0–17- vuoti- aista av 0–17 årin- garna of 0–17- year- olds	Elatusvelvollisia, joilla suoritetta- vana erääntyvää elatusapua Underhålls- skyldiga som har underhålls- bidrag som förfallit till betalning <i>Liable parents with unsettled maintenance payments</i>	Maksettu lapsille Utbetalda stöd och bidrag <i>Payments to children</i>		
	lapsen huollos- ta, tapaamis- oikeudesta ja asumisesta vårdnad av barn, umgängerätt och boende <i>on child custody, right of access and residence</i>	elatus- avusta underhålls- bidrag <i>on mainte- nance payment</i>				elatus tukea under- hållsstöd <i>mainte- nance allowance</i>	perittyjä elatusapuja indrivet under- hållsbidrag <i>mainte- nance payments recovered</i>	yhteensä euroa/lapsi totalt, euro/barn <i>EUR total/child (incl. both)</i>
			31.12.	%	31.12.	1 000 €	1 000 €	€
1985	6 473	7 278	70 284	6,1	46 028	50 958	11 363	887
1986	7 870	7 973	69 650	6,1	45 682	53 617	11 593	936
1987	8 922	8 750	69 200	6,1	45 192	53 434	13 669	970
1988	12 401	10 788	70 101	6,2	44 654	61 895	11 215	1 043
1989	14 074	11 229	71 333	6,3	44 842	65 929	10 947	1 078
1990	17 047	11 673	73 085	6,4	45 544	73 907	10 089	1 149
1991	20 290	14 386	78 725	6,8	48 384	81 545	12 311	1 192
1992	23 369	18 028	85 582	7,3	52 414	88 983	14 282	1 207
1993	25 683	21 312	92 593	7,9	55 979	101 300	15 705	1 264
1994	28 568	25 042	98 481	8,4	58 875	108 623	14 147	1 247
1995	30 911	26 808	103 101	8,8	61 148	119 520	15 353	1 308
1996	32 759	29 878	106 409	9,2	63 009	123 712	12 852	1 283
1997	33 780	30 968	107 902	9,3	63 850	126 411	12 992	1 292
1998	34 743	32 241	108 497	9,4	64 014	127 302	12 803	1 291
1999	36 254	34 269	108 959	9,5	63 860	133 501	10 688	1 323
2000	36 727	34 316	107 962	9,5	62 941	139 439	9 558	1 380
2001	38 048	34 808	107 154	9,5	61 991	137 842	9 407	1 374
2002	38 313	35 646	106 858	9,6	61 588	144 149	10 091	1 443
2003	39 331	36 111	105 898	9,6	60 891	143 355	9 838	1 447
2004	40 052	35 056	104 495	9,4	58 253	141 767	9 590	1 448
2005	40 124	34 559	102 743	9,3	53 585	139 281	8 486	1 438
2006	40 676	33 573	98 582	9,0	51 016	136 144	7 946	1 462
2007	41 552	35 237	96 111	8,8	48 813	144 014	6 877	1 570
2008	42 792	35 693	93 703	8,6	46 619	140 517	6 683	1 571
2009	43 711	39 643	95 899	8,8	41 751	151 357	6 174	1 643
2010	44 961	42 598	97 776	9,0	40 051	163 264	7 317	1 745
2011	44 933	44 385	98 182	9,1	31 691	167 664	7 970	1 789
2012	45 139	46 457	99 496	9,2	29 420	176 479	7 678	1 851

Lähteet: Sopimukset: Lapsen elatus ja huolto. SVT. THL. Lapsen elatus: V.1985–2008: Lapsen elatus ja huolto. SVT. THL ja v. 2009–: Elatustuki. Kela. • Källor: Avtal: Underhåll och vårdnad av barn. FOS. THL. Underhåll av barn: År 1985–2008: Underhåll och vårdnad av barn. FOS. THL och år 2009–: Underhållstödet. FPA. • Sources: Agreements: Child maintenance and custody. OSF. THL. Child maintenance: in 1985–2008: Child maintenance and custody. OSF. THL and year 2009–: Child Maintenance Allowance. Social Insurance Institution.

27. Lapsen elatus ja huolto maakunnittain 2012
 Underhåll och vårdnad av barn efter landskap 2012
 Child maintenance and custody by region, 2012

Maakunta Region	Sosiaalitoimen vahvistamia sopimuksia Avtal som fastställts av socialväsendet <i>Agreements confirmed by municipal social services</i>		Elatustukea saaneet lapset Barn som fått underhållsstöd <i>Children in receipt of maintenance allowance</i>	0–17- vuotiaista Av 0–17- åringarna <i>Of 0–17- year-olds</i>
	lapsen huollosta, tapaamis- oikeudesta ja asumisesta vårdnad av barn, umgän- gesrätt och boende <i>on child custody, right of access and residence</i>	elatusavusta underhålls- bidrag <i>on maintenance payment</i>		
			31.12.	%
Koko maa • Whole country	45 139	46 457	99 496 ¹⁾	9,2 ¹⁾
Uusimaa	12 388	12 075	29 874	9,4
Varsinais-Suomi	3 979	3 962	8 736	9,8
Satakunta	1 666	1 535	4 302	10,2
Kanta-Häme	1 473	1 870	3 420	9,7
Pirkanmaa	4 223	4 223	8 765	9,0
Päijät-Häme	1 452	1 455	4 230	11,2
Kymenlaakso	1 551	2 103	3 409	10,5
Etelä-Karjala • South Karelia	1 075	1 296	2 175	9,4
Etelä-Savo	1 167	1 599	2 501	9,7
Pohjois-Savo	2 312	2 457	4 397	9,4
Pohjois-Karjala • North Karelia	1 372	1 292	3 097	10,2
Keski-Suomi • Central Finland	2 516	2 390	4 933	9,0
Etelä-Pohjanmaa • South Ostrobothnia	1 681	1 869	3 334	8,2
Pohjanmaa • Ostrobothnia	1 443	951	2 234	6,0
Keski-Pohjanmaa • Central Ostrobothnia	592	488	968	6,2
Pohjois-Pohjanmaa • North Ostrobothnia	3 585	3 874	7 842	8,0
Kainuu	614	794	1 385	9,5
Lappi • Lapland	1 764	2 108	3 708	10,7
Åhvenanmaa • Åland Islands	286	116	266	4,7

1) Ml. maakunta tuntematon. • Inkl. landskap okänd. • Incl. region unknown.

Lähteet: Sopimukset: Lapsen elatus ja huolto. SVT. THL. Lapsen elatus: Elatustuki. Kela. • Källor: Avtal: Underhåll och vårdnad av barn. FOS.THL. Underhåll av barn: Underhållstödet. FPA. • Sources: Agreements: Child maintenance and custody. OSF. THL. Child Maintenance: Child maintenance allowance. Social Insurance Institution.

Elatusvelvollisia, joilla suoritettavana erääntyvää elatusapua Underhållsskyldiga som har underhållsbidrag som förfallit till betalning <i>Liable parents with unsettled maintenance payments</i>	Maksettu lapsille Utbetalda stöd och bidrag <i>Payments to children</i>			Landskap
	elatustukea underhållsstöd <i>maintenance allowance</i>	perittyjä elatusapuja indrivet underhållsbidrag <i>maintenance payments recovered</i>	yhteensä euroa/lapsi totalt, euro/barn <i>EUR total/child (incl. both)</i>	
31.12.	1 000 €	1 000 €	€	
29 420 ¹⁾	176 479 ¹⁾	7 678 ¹⁾	1 851 ¹⁾	Hela landet
8 854	54 230	2 776	1 908	Nyland
2 495	15 460	616	1 840	Egentliga Finland
1 251	7 668	303	1 853	Satakunta
889	6 029	275	1 843	Egentliga Tavastland
2 521	15 504	699	1 849	Birkaland
1 427	7 380	306	1 817	Päijänne-Tavastland
934	5 982	281	1 837	Kymmenedalen
454	3 742	146	1 788	Södra Karelen
740	4 384	151	1 813	Södra Savolax
1 209	7 753	267	1 824	Norra Savolax
891	5 497	131	1 817	Norra Karelen
1 407	8 679	259	1 812	Mellersta Finland
615	5 653	173	1 747	Södra Österbotten
569	3 816	116	1 760	Österbotten
242	1 636	47	1 738	Mellersta Österbotten
1 774	13 656	405	1 793	Norra Österbotten
356	2 352	88	1 762	Kajanaland
960	6 494	257	1 821	Lappland
39	480	30	1 920	Åland

28. Perittävänä olevat elatusavut ja vanhentuneet elatusvelkasaatavat 1993–2012
Oindrivna underhållsbidrag och preskriberade fordringar av underhåll 1993–2012
Maintenance payments to be recovered and time-barred maintenance debt, 1993–2012

Vuosi År Year	Kunnan perittävänä olevaa elatusapua elatusvelvollisilta jäljellä ¹⁾ Underhållsbidrag som återstår för kommunen att driva in från de underhållsskyldiga ¹⁾ <i>Remaining maintenance payment debt to be recovered by municipalities¹⁾</i>			Vanhentuneet elatusvelkasaatavat Underhållsfordringar som preskriberats <i>Time-barred maintenance debt</i>		
	Yhteensä Totalt Total	siitä • av vilket • of which kunnalle tilitet- tävää elatustuen korvausta ¹⁾ ersättning för underhållsstöd som redovisas för kommunen ¹⁾ <i>recompense to be paid to municipality for maintenance al- lowance payments¹⁾</i>	lapselle tilitettävää elatusapua underhållsbidrag som redovisas för barnet <i>maintenance payments to be paid to children</i>	Yhteensä Totalt Total	siitä • av vilket • of which kunnan saatavat ¹⁾ kommunens fordringar ¹⁾ <i>payments owed to municipality¹⁾</i>	lapsen saatavat barnets for- dringar <i>payments owed to child</i>
	1 000 €					
1993	318 654	263 651	55 003
1994	349 468	291 208	58 260
1995	374 020	313 852	60 169
1996	402 637	339 286	63 352
1997	420 376	355 424	64 951
1998	439 934	373 052	66 882
1999	455 920	389 602	66 318
2000	471 659	406 546	65 110
2001	482 582	418 254	64 328
2002	488 412	425 669	62 736
2003	492 787	432 061	60 730
2004	495 298	435 532	59 757
2005	267 793 ²⁾	243 428	24 364	233 395 ³⁾	197 346	36 053
2006	257 697	234 853	22 845	20 892	18 741	2 155
2007	248 010	226 922	21 084	20 249	18 144	2 101
2008	232 202	212 941	19 249	20 140	18 125	2 002
2009 ¹⁾	236 844	216 833	20 011	19 052	17 259	1 793
2010	235 045	216 288	18 757	22 032	19 681	2 351
2011	222 252	205 444	16 808	18 215	16 282	1 933
2012	217 593	201 436	16 157	17 942	16 074	1 868

1) Elatustuen toimeenpanoon liittyvät tehtävät siirtyivät kunnilta Kelalle 1.4.2009. • Uppgiften att verkställa underhållstödet överfördes från kommunerna på Folkpensionsantalten den 1 april 2009. • *Practical arrangements surrounding maintenance allowance formerly handled by the municipalities, were transferred to KELA as of 1 April 2009.*

2) Elatusvelkasaatavia vanhentunut 233,4 milj. euroa • Preskriberade fordringar av underhåll 233,4 miljoner euro • *Time-barred maintenance debt EUR 233.4 million in total.*

3) Vuoden 1999 alusta voimaan tulleen elatusapulain muutoksen vuoksi ovat vuoden 1999 ja sitä vanhemmat elatusvelkasaatavat vanhentuneet. • I början av 1999 trädde en ändring av lagen om underhållsbidrag i kraft och till följd av den preskriberades fordringar av underhåll från 1999 och tidigare. • *Due to a legislative reform concerning maintenance payments, effective in early 1999, maintenance debt for 1999 and from before 1999 has become time-barred.*

Lähteet: V. 1993–2008: Lapsen elatus ja huolto. SVT. THL ja v. 2009–: Elatustuki. Kela. • Källor: År 1993–2008: Underhåll och vårdnad av barn. FOS. THL och år 2009–: Underhållstödet. FPA. • *Sources: In 1993–2008: Child maintenance and custody. OSF. THL and year 2009–: Child Maintenance Allowance. Social Insurance Institution.*

29. Kasvatus- ja perheneuvonta ja ensi- ja turvakodit 1997–2012

Mödra- och skyddshem samt rådgivning i uppfostrings- och familjefrågor 1997–2012

Child guidance and family counselling, mother-and-baby-homes and shelters for battered family members, 1997–2012

Vuosi År Year	Kasvatus- ja perheneuvonta Rådgivning i uppfostrings- och familjefrågor <i>Child guidance and family counselling</i>		Ensikodit Mödrahem <i>Mother-and-baby-homes</i>		Turvakodit Skyddshem <i>Shelters for battered family members</i>	
	Asiakkaita/v. Klienter/år <i>Clients/year</i>	joista lapsia av vilka barn <i>of which children</i>	Asiakkaita/v. Klienter/år <i>Clients/year</i>	joista lapsia av vilka barn <i>of which children</i>	Asiakkaita/v. Klienter/år <i>Clients/year</i>	joista lapsia av vilka barn <i>of which children</i>
		%		%		%
1997	71 885	40,6	427	60,2	3 698	48,2
1998	70 513	39,9	491	57,6	3 789	53,9
1999	71 278	39,9	429	58,0	3 496	50,9
2000	72 142	41,7	540	55,0	3 501	50,0
2001	73 400	43,4	458	56,8	3 366	54,0
2002	69 788	43,3	489	50,3	3 576	52,9
2003	69 270	43,9	582	50,3	3 625	51,1
2004	71 856	44,0	605	51,7	3 388	53,9
2005	70 627	43,8	637	52,6	3 606	53,2
2006	72 791	44,7	735	51,6	3 671	54,2
2007	74 548	44,7	720	50,4	3 740	55,1
2008	77 562	45,5	818	51,2	3 668	55,1
2009	76 760	45,7	955	46,7	3 488	54,1
2010	75 390	46,6	786	50,8	3 186	54,9
2011	77 925	45,9	896	50,9	3 067	52,6
2012	79 824	48,2	833	49,3	3 089	51,7

Kasvatus- ja perheneuvonta • Rådgivning i uppfostrings- och familjefrågor • *Child guidance and family counselling*
Lapset • Barn • *Children*

Vuosi År Year	Yhteensä Totalt Total	Ikäryhmä • Åldersgrupp • <i>Age group</i>		
		0–6	7–15	16–21
2006	32 544	9 715	19 965	2 864
2007	33 343	9 538	21 244	2 561
2008	35 294	9 763	21 961	3 570
2009	35 083	9 255	21 338	4 490
2010	35 118	9 434	21 494	4 190
2011	35 775	10 725	21 655	3 395
2012	38 458	11 099	23 795	3 564

Lähde: Kuntien ja kuntayhtymien talous ja toiminta. SVT. Tilastokeskus. • Källa: Kommunernas och samkommunernas ekonomi och verksamhet. FOS. Statistikcentralen. • Source: Finances and activities of municipalities and joint municipal boards. OSF. Statistics Finland.

30 Ikääntyneiden palvelujen rakenne ja peittävyys 1990–2012
Äldreomsorgens servicestruktur och täckningsgrad 1990–2012
Service structure and coverage in care and services for older people, 1990–2012

Vuosi År Year	Omaishoidon tuki Stöd för när- stående Support for informal care	Säännöllinen kotihoito Regelbunden hemvård Regular home care	Tavallinen palvelu- asuminen Vanligt service- boende Ordinary sheltered housing	Tehostettu palve- luasuminen Serviceboende med heldygnsom- sorg Sheltered housing with 24-hour assistance	Vanhainkodat Ålderdoms- hem Residential homes	Terveyskeskusten pitkäaikais- hoito Hälsövärd- centraler, långvård Health centres, long-term inpatients
Asiakkaita/v. Klienter/år Clients/year	30.11.	31.12.	31.12.	31.12.	31.12.	31.12.

65 vuotta täyttäneet asiakkaat, lkm ja % 65 v. täyttäneistä • Klienter i åldern 65 år och över, antal och % av 65 år över •
Clients aged 65 and over, number and % of all aged 65 and over

1990	13 196	2,0	25 659	3,8	11 311	1,7
1995	11 294	1,5	51 788	7,1	22 546	3,1	12 255	1,7
2000	14 355	1,8	10 007	1,3	6 799	0,9	20 630	2,7	12 164	1,6
2001	15 920	2,0	50 957	6,5	9 935	1,3	9 055	1,2	20 092	2,6	12 136	1,5
2002	17 025	2,1	10 661	1,3	10 646	1,3	20 132	2,5	11 718	1,5
2003	17 868	2,2	49 603	6,1	10 586	1,3	12 091	1,5	19 395	2,4	11 194	1,4
2004	18 650	2,2	10 669	1,3	13 551	1,6	19 424	2,3	11 078	1,3
2005	19 796	2,4	53 149	6,3	10 072	1,2	15 639	1,9	18 899	2,2	11 325	1,3
2006	20 370	2,3	8 598	1,0	18 064	2,1	18 538	2,1	11 249	1,3
2007	21 765	2,5	54 770	6,3	8 419	1,0	20 026	2,3	18 515	2,1	10 607	1,2
2008	22 981	2,6	55 021	6,2	7 846	0,9	22 070	2,5	17 721	2,0	10 327	1,2
2009	23 548	2,6	56 729	6,2	6 856	0,8	24 777	2,7	16 692	1,8	9 242	1,0
2010	24 656	2,6	60 432	6,4	6 675	0,7	27 711	2,9	15 656	1,7	7 598	0,8
2011	26 055	2,7	63 826	6,5	6 147	0,6	29 771	3,0	15 104	1,5	6 786	0,7
2012	27 021	2,7	63 355	6,2	6 198	0,6	31 408	3,1	13 249	1,3	5 877	0,6

75 vuotta täyttäneet asiakkaat, lkm ja % 75 v. täyttäneistä • Klienter i åldern 75 år och över, antal och % av 75 år och över •
Clients aged 75 and over, number and % of all aged 75 and over

1990	9 326	3,3	22 180	7,8	9 608	3,4
1995	8 041	2,7	40 177	13,4	19 535	6,5	10 312	3,4
2000	10 300	3,0	7 900	2,3	5 857	1,7	18 093	5,3	10 360	3,0
2001	11 340	3,2	41 132	11,8	7 951	2,3	7 791	2,2	17 755	5,1	10 362	3,0
2002	12 270	3,4	8 694	2,4	9 127	2,6	17 786	5,0	10 024	2,8
2003	12 938	3,5	40 585	11,0	8 682	2,4	10 393	2,8	17 212	4,7	9 640	2,6
2004	13 531	3,6	8 882	2,3	11 760	3,1	17 246	4,5	9 584	2,5
2005	14 517	3,7	44 082	11,2	8 521	2,2	13 554	3,4	16 878	4,3	9 871	2,5
2006	14 898	3,7	7 407	1,8	15 748	3,9	16 671	4,1	9 766	2,4
2007	15 983	3,9	46 042	11,2	7 311	1,8	17 472	4,2	16 677	4,0	9 264	2,2
2008	17 006	4,1	46 303	11,0	6 875	1,6	19 231	4,6	15 923	3,8	8 994	2,1
2009	18 379	4,1	48 049	11,3	6 037	1,4	21 659	5,1	14 971	3,5	8 074	1,9
2010	18 379	4,2	51 271	11,8	5 851	1,3	24 434	5,6	14 022	3,2	6 649	1,5
2011	19 439	4,4	54 166	12,2	5 411	1,2	26 300	5,9	13 482	3,0	5 944	1,3
2012	20 205	4,5	53 703	11,9	5 474	1,2	27 769	6,1	11 878	2,6	5 109	1,1

30 jatk. • forts. • cont.

30. jatk. • forts. • cont.

Vuosi År Year	Omaishoidon tuki Stöd för när- stående Support for informal care	Säännöllinen kotihoito Regelbunden hemvård Regular home care	Tavallinen palvelu- asuminen Vanligt service- boende Ordinary shel- tered housing	Tehostettu pal- veluasuminen Serviceboende med heldygns- omsorg Sheltered housing with 24-hour assistance	Vanhainkodit Ålderdoms- hem Residential homes	Terveyskeskus- ten pitkäaikais- hoito Hälsövärd- centraler, långvård Health centres, long-term inpatients
Asiakkaita/v. Klienter/år Clients/year		30.11.	31.12.	31.12.	31.12.	31.12.
85 vuotta täyttäneet asiakkaat, lkm ja % 85 v. täyttäneistä • Klienter i åldern 85 år och över, antal och % av 85 år och över • Clients aged 85 and over, number and % of all aged 85 and over						
1990	3 454 6,6	9 910 19,1	4 239 8,2
1995	3 369 5,0	14 618 21,8	10 301 15,4	5 257 7,8
2000	4 158 5,3	3 360 4,3	2 856 3,6	9 863 12,6	5 478 7,0
2001	4 455 5,6	16 613 20,9	3 393 4,3	3 825 4,8	9 703 12,2	5 482 6,9
2002	4 653 5,7	3 825 4,7	4 522 5,6	9 769 12,1	5 195 6,4
2003	4 845 5,9	16 698 20,2	3 853 4,7	5 094 6,2	9 451 11,4	4 954 6,0
2004	4 750 5,7	3 956 4,8	5 703 6,9	9 305 11,2	4 855 5,8
2005	5 286 6,0	18 197 20,5	3 925 4,4	6 670 7,5	9 215 10,4	5 082 5,7
2006	5 478 5,8	3 645 3,9	7 903 8,4	9 276 9,9	5 137 5,5
2007	5 830 5,9	19 975 20,3	3 671 3,7	9 042 9,2	9 234 9,4	4 900 5,0
2008	6 100 5,9	20 924 20,2	3 601 3,5	10 190 9,8	9 031 8,7	4 784 4,6
2009	6 394 5,9	22 434 20,6	3 218 3,0	11 779 10,8	8 613 7,9	4 333 4,0
2010	6 808 6,0	24 529 21,5	3 250 2,8	13 556 11,9	8 138 7,1	3 586 3,1
2011	7 255 6,1	26 567 22,3	3 080 2,6	14 883 12,5	7 991 6,7	3 257 2,7
2012	7 633 6,2	27 128 22,0	3 183 2,6	15 952 12,9	7 044 5,7	2 813 2,3

Lähteet: Omaishoidontuki: Kuntien ja kuntayhtymien talous ja toiminta. SVT. Tilastokeskus; Säännöllinen kotihoito: Kotihoidon las-
kenta 30.11. SVT. THL; Tavallinen ja tehostettu palveluasuminen: Sosiaalihuollon laitos- ja asumispalvelut. SVT. THL; Vanhain-
kodit v.1990–1999: Kuntien ja kuntayhtymien talous ja toiminta. SVT. Tilastokeskus ja v. 2000–: Sosiaalihuollon laitos- ja asumispalvelut
SVT. THL; Terveyskeskukset: Perusterveydenhuolto. THL. • Källor: Stöd för närstående: Kommunernas och samkommunernas ekonomi
och verksamhet. FOS. Statistikcentralen; Regelbunden hemvård: Klientinventering inom hemvården 30.11. FOS. THL; Vanligt serviceboende
och serviceboende med heldygnsomsorg: Institutionsvård och boendeservice inom socialvården. FOS. THL; Ålderdomshem år 1990–1999:
Kommunernas och samkommunernas ekonomi och verksamhet. FOS. Statistikcentralen och år 2000–: Institutionsvård och boendeservice inom
socialvården. FOS. THL; Hälsövärdcentraler: Primärvård. THL. • Sources: Support for informal care: Finances and activities of municipalities
and joint municipal boards. OSF. Statistics Finland; Regular home care: Count of regular home-care clients on 30 November. OSF. THL; Ordinary
sheltered housing and sheltered housing with 24-hour assistance: Institutional care and housing services in social care. OSF. THL; Residential
homes in 1990–1999: Finances and activities of municipalities and joint municipal boards. OSF. Statistics Finland and year 2000–: Institutional
care and housing services in social care. OSF. THL; Health centres: Primary health care. THL.

31. Ikääntyneiden palvelujen rakenne ja peittävyys maakunnittain 2012
 Äldreomsorgens servicestruktur och täckningsgrad efter landskap 2012
 Service structure and coverage in care and services for older people by region, 2012

Maakunta Region	Omaishoidon tuki Stöd för närstående- vård Support for informal care		Säännöllinen kotihoito Regelbunden hemvård Regular home care		Tavallinen palveluasuminen Vanligt serviceboende Ordinary sheltered housing	
	Asiakkaita/v. Klienter/år Clients/year		30.11.		31.12.	
75 vuotta täyttäneet asiakkaat, lkm ja % 75 v. täyttäneistä • Klienter i åldern 75 år och över, antal och % av 75 år och över • Clients aged 75 and over, number and % of all aged 75 and over						
Koko maa • Whole country	20 205	4,5	53 703	11,9	5 474	1,2
Uusimaa	3 369	3,5	10 092	10,6	1 156	1,2
Varsinais-Suomi	1 797	4,2	5 214	12,3	634	1,5
Satakunta	1 033	4,4	2 760	11,7	155	0,7
Kanta-Häme	628	3,8	1 801	11,0	257	1,6
Pirkanmaa	1 312	3,2	5 055	12,1	408	1,0
Päijät-Häme	685	3,7	1 748	9,4	104	0,6
Kymenlaakso	893	4,8	2 117	11,3	432	2,3
Etelä-Karjala • South Karelia	712	5,0	1 885	13,2	244	1,7
Etelä-Savo	835	4,6	2 620	14,7	205	1,1
Pohjois-Savo	1 202	5,0	2 829	11,7	227	0,9
Pohjois-Karjala • North Karelia	542	3,3	1 806	11,0	309	1,9
Keski-Suomi • Central Finland	1 199	5,0	2 830	11,7	319	1,3
Etelä-Pohjanmaa • South Ostrobothnia	1 253	6,4	2 440	12,4	416	2,1
Pohjanmaa • Ostrobothnia	676	3,8	1 899	11,0	105	0,6
Keski-Pohjanmaa • Central Ostrobothnia	386	6,5	640	10,7	53	0,9
Pohjois-Pohjanmaa • North Ostrobothnia	1 846	6,6	4 183	14,8	164	0,6
Kainuu	638	7,4	1 134	13,2	99	1,2
Lappi • Lapland	1 085	6,3	2 315	13,5	182	1,1
Ahvenanmaa • Åland Islands	114	4,7	334	13,9	5	0,2

Lähteet: Omaishoidontuki: Kuntien ja kuntayhtymien talous ja toiminta. SVT. Tilastokeskus; Säännöllinen kotihoito: Kotihoidon laskenta 30.11. SVT. THL; Tavallinen ja tehostettu palveluasuminen: Sosiaalihuollon laitos- ja asumispalvelut. SVT. THL; Vanhainkodit v.1990–1999: Kuntien ja kuntayhtymien talous ja toiminta. SVT. Tilastokeskus ja v. 2000–: Sosiaalihuollon laitos- ja asumispalvelut SVT. THL; Terveyskeskukset: Perusterveydenhuolto. THL. • Källor: Stöd för närståendevård: Kommunernas och samkommunernas ekonomi och verksamhet. FOS. Statistikcentralen Regelbunden hemvård: Klientinventering inom hemvården 30.11. FOS. THL; Vanligt serviceboende and serviceboende med heldygnsomsorg: Institutionsvård och boendeservice inom socialvården. FOS. THL; Älderdomshem: Institutionsvård och boendeservice inom socialvården. FOS. THL. Hälsovårdscentraler: Primär vård. THL • Sources: Support for informal care: Finances and activities of municipalities and joint municipal boards. OSF. Statistics Finland regular home care: Klientinventering inom hemvården 30.11. OSF. THL; Ordinary sheltered housing and sheltered housing with 24-hour assistance: Institutional care and housing services in social care. OSF. THL; Residential homes: Institutional care and housing services in social care. OSF. THL Health centres: Primary health care. THL

Tehostettu palveluasuminen Serviceboende med heldygnsomsorg Sheltered housing with 24-hour assistance		Vanhainkodit Ålderdomshem Residential homes		Terveyskeskusten pitkäaikaishoito Hälsövärdscentraler, långvård Health centres, long-term inpatients		Landskap
31.12.		31.12.		31.12.		
27 769	6,1	11 878	2,6	5 109	1,1	Hela landet
5 526	5,8	3 043	3,2	633	0,7	Nyland
2 271	5,4	1 318	3,1	544	1,3	Egentliga Finland
1 687	7,1	755	3,2	231	1,0	Satakunta
884	5,4	504	3,1	94	0,6	Egentliga Tavastland
1 853	4,4	1 324	3,2	535	1,3	Birkaland
1016	5,5	209	1,1	503	2,7	Päijänne-Tavastland
1 438	7,7	592	3,1	91	0,5	Kymmenedalen
742	5,2	317	2,2	197	1,4	Södra Karelen
1 207	6,8	305	1,7	288	1,6	Södra Savolax
1 602	6,6	426	1,8	216	0,9	Norra Savolax
1 279	7,8	111	0,7	377	2,3	Norra Karelen
1 562	6,5	789	3,3	204	0,8	Mellersta Finland
1 234	6,3	615	3,1	260	1,3	Södra Österbotten
1 169	6,8	356	2,1	330	1,9	Österbotten
546	9,2	61	1,0	20	0,3	Mellersta Österbotten
1 811	6,4	809	2,9	186	0,7	Norra Österbotten
658	7,7	84	1,0	75	0,9	Kajanaland
1 192	7,0	189	1,1	309	1,8	Lappland
92	3,8	71	3,0	16	0,7	Åland

32. Ikä- ja sukupuolirakenne ikääntyneiden palveluissa 2012
 Ålders- och könsstruktur inom äldreomsorgen 2012
 Age and sex structure in care and services for older people, 2012

	Säännöllinen kotihoito Regelbunden hemvård Regular home care	Tavallinen palvelu- asuminen Vanligt service- boende Ordinary sheltered housing	Tehostettu palvelu- asuminen Serviceboende med heldygns- omsorg Sheltered housing with 24-hour assis- tance	Vanhain- kodit Ålder- domshem Residen- tial homes	Terveys- keskusten pitkäaikais- hoito Hälsovårds- centraler, långvård Health centres, long-term inpatients
	Asiakkaita • Klienter • Clients				
	30.11.	31.12.	31.12.	31.12.	31.12.
65–74					
Miehet • Män • Men	4 512	351	1 664	659	407
Naiset • Kvinnor • Women	5 140	373	1 975	712	361
Yhteensä • Totalt • Total	9 652	724	3 639	1 371	768
75–84					
Miehet • Män • Men	8 504	675	3 731	1 703	866
Naiset • Kvinnor • Women	18 071	1 616	8 086	3 131	1 430
Yhteensä • Totalt • Total	26 575	2 291	11 817	4 834	2 296
85+					
Miehet • Män • Men	6 372	726	3 013	1 508	562
Naiset • Kvinnor • Women	20 756	2 457	12 939	5 536	2 251
Yhteensä • Totalt • Total	27 128	3 183	15 952	7 044	2 813
75+					
Miehet • Män • Men	14 876	1 401	6 744	3 211	1 428
Naiset • Kvinnor • Women	38 827	4 073	21 025	8 667	3 681
Yhteensä • Totalt • Total	53 703	5 474	27 769	11 878	5 109
65+					
Miehet • Män • Men	19 388	1 752	8 408	3 870	1 835
Naiset • Kvinnor • Women	43 967	4 446	23 000	9 379	4 042
Yhteensä • Totalt • Total	63 355	6 198	31 408	13 249	5 877
65–74					
Miehet • Män • Men, %	46,7	48,5	45,7	48,1	53,0
Naiset • Kvinnor • Women, %	53,3	51,5	54,3	51,9	47,0
Yhteensä • Totalt • Total, %	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
75–84					
Miehet • Män • Men, %	32,0	29,5	31,6	35,2	37,7
Naiset • Kvinnor • Women, %	68,0	70,5	68,4	64,8	62,3
Yhteensä • Totalt • Total, %	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
85+					
Miehet • Män • Men, %	23,5	22,8	18,9	21,4	20,0
Naiset • Kvinnor • Women, %	76,5	77,2	81,1	78,6	80,0
Yhteensä • Totalt • Total, %	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
75+					
Miehet • Män • Men, %	27,7	25,6	24,3	27,0	28,0
Naiset • Kvinnor • Women, %	72,3	74,4	75,7	73,0	72,0
Yhteensä • Totalt • Total, %	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
65+					
Miehet • Män • Men, %	30,6	28,3	26,8	29,2	31,2
Naiset • Kvinnor • Women, %	69,4	71,7	73,2	70,8	68,8
Yhteensä • Totalt • Total, %	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

Lähteet: Säännöllinen kotihoito: Kotihoidon laskenta 30.11. SVT. THL; Sosiaalihuollon laitospalvelut. SVT. THL; Perusterveydenhuolto. THL. • Källor: Regelbunden hemvård: Klientinventering inom hemvården 30.11. FOS. THL; Institutionsvård och boendeservice inom socialvården. FOS. THL; Primärvård. THL. • Sources: Regular home care: Count of regular home-care clients on 30 November. OSF. THL; Institutional care and housing services in social care. OSF. THL; Primary health care. THL.

33. Peittävyys ikääntyneiden palveluissa iän ja sukupuolen mukaan 2012
 Täckningsgrad inom äldreomsorgen efter ålder och kön 2012
 Coverage in care and services for older people by age and sex, 2012

	Säännöllinen kotihoito Regelbunden hemvård <i>Regular home care</i>	Tavallinen palvelu- asuminen Vanligt service- boende <i>Ordinary sheltered housing</i>	Tehostettu palvelu- asuminen Serviceboende med heldygn- omsorg <i>Sheltered housing with 24-hour assis- tance</i>	Vanhainkodit Ålderdoms- hem <i>Residential homes</i>	Terveys- keskusten pitkäaikais- hoito Hälsovårds- centraler, långvård <i>Health centres, long-term inpatients</i>
	Asiakkaita • Klienter • Clients				
	31.11.	31.12.	31.12.	31.12.	31.12.
% ikäryhmästä • av åldersgruppen • of age group					
65–74					
Miehet • Män • Men	1,7	0,1	0,6	0,2	0,2
Naiset • Kvinnor • Women	1,7	0,1	0,7	0,2	0,1
Yhteensä • Totalt • Total	1,7	0,1	0,6	0,2	0,1
75–84					
Miehet • Män • Men	6,4	0,5	2,8	1,3	0,7
Naiset • Kvinnor • Women	9,2	0,8	4,1	1,6	0,7
Yhteensä • Totalt • Total	8,1	0,7	3,6	1,5	0,7
85+					
Miehet • Män • Men	18,6	2,1	8,8	4,4	1,6
Naiset • Kvinnor • Women	23,2	2,7	14,5	6,2	2,5
Yhteensä • Totalt • Total	22,0	2,6	12,9	5,7	2,3
75+					
Miehet • Män • Men	8,9	0,8	4,1	1,9	0,9
Naiset • Kvinnor • Women	13,5	1,4	7,3	3,0	1,3
Yhteensä • Totalt • Total	11,9	1,2	6,1	2,6	1,1
65+					
Miehet • Män • Men	4,5	0,4	1,9	0,9	0,4
Naiset • Kvinnor • Women	7,5	0,8	3,9	1,6	0,7
Yhteensä • Totalt • Total	6,2	0,6	3,1	1,3	0,6

Lähteet: Säännöllinen kotihoito: Kotihoidon laskenta 30.11. SVT. THL; Sosiaalihuollon laitos- ja asumispalvelut. SVT. THL; Perusterveydenhuolto. THL • Källor: Regelbunden hemvård: Klientinventering inom hemvården 30.11. FOS. THL; Institutionsvård och boendeservice inom socialvården. FOS. THL; Primärvård THL. • Sources: Regular home care: Count of regular home-care clients on 30 November .OSF. THL; Institutional care and housing services in social care. OSF. THL; Primary health care. THL.

34. Ikääntyneiden laitoshoido ja asumispalvelut 1997–2012

Institutionsvård och boendeservice för äldre 1997–2012

Institutional care and housing services for older people, 1997–2012

Vuosi År Year	Tavallinen palvelu- asuminen Vanligt service- boende <i>Ordinary sheltered housing</i>	Tehostettu palveluasuminen Serviceboende med heldygnssomsorg <i>Sheltered housing with 24-hour assistance</i>			Vanhainkodit Ålderdomshem <i>Residential home</i>		
	As. Kl. Clt 31.12.	As. ¹⁾ Kl. ¹⁾ Clt ¹⁾ 31.12.	As./v. ¹⁾ Kl./år ¹⁾ Clt ¹⁾ /year ¹⁾	Hoito- päiviä/v. ¹⁾ Vård- dygn/år ¹⁾ Care days/year ¹⁾	As. ¹⁾ Kl. ¹⁾ Clt ¹⁾ 31.12.	As. ¹⁾ Kl. ¹⁾ Clt ¹⁾	Hoito- päiviä/v. ¹⁾ Vård- dygn/år ¹⁾ Care days/year ¹⁾
1997	21 950	..	8 214 224
2000	10 007	7 302	10 777	2 560 630	21 325	40 087	7 856 748
2005	10 072	16 497	24 510	5 832 074	19 488	36 665	7 135 437
2006	8 598	18 799	28 031	6 708 776	19 082	36 592	6 969 429
2007	8 419	20 771	31 440	7 388 962	19 016	37 434	6 992 464
2008	7 846	22 890	34 967	8 177 839	18 229	35 639	6 760 901
2009	6 856	25 684	38 522	9 036 027	17 118	35 037	6 395 212
2010	6 675	28 644	43 586	9 978 186	16 082	33 429	6 198 362
2011	6 147	30 798	47 438	10 827 510	15 525	32 345	5 801 665
2012	6 198	32 257	50 617	11 468 831	13 587	29 950	5 207 346

Vuosi År Year	Vanhainkodit ja tehostettu palvelu- asuminen yhteensä Ålderdomshem och serviceboende med heldygnssomsorg totalt <i>Residential homes and sheltered housing with 24-hour assistance total</i>			Terveyskeskusten vuodeosastot Hälsövärdscentralernas vårdavdelningar <i>Health centres, inpatient care</i>			75 vuotta täyttäneet asiakkaat Klienter i åldern 75 år och över <i>Clients aged 75 and over</i>		
	As. ¹⁾ Kl. ¹⁾ Clt ¹⁾ 31.12.	As./v. ¹⁾ Kl./år ¹⁾ Clt ¹⁾ /year ¹⁾	Hoito- päiviä/v. ¹⁾ Vård- dygn/år ¹⁾ Care days/year ¹⁾	Pitk.as. Långv.kl. Clt ¹⁾ in long- term care 31.12.	As./v. Kl./ år Clt ¹⁾ /year	Hoito- päiviä/v. Vård- dygn/år Care days/year	Pitk.as. Långv. kl. Clt ¹⁾ in long- term care 31.12.	As./v. Kl./ år Clt ¹⁾ /year	Hoito- päiviä/v. Vård- dygn/år Care days/year
1997	25 890	45 633	9 494 588	12 290	106 011	6 690 626	10 397	77 711	5 486 094
2000	28 627	49 813	10 417 378	12 164	116 383	6 865 167	10 360	86 935	5 677 595
2005	35 985	59 075	12 967 511	11 325	114 877	6 626 474	9 871	89 638	5 589 466
2006	37 881	62 023	13 678 205	11 249	115 492	6 670 911	9 766	90 719	5 664 453
2007	39 787	65 796	14 381 426	10 607	116 066	6 462 984	9 264	91 718	5 491 894
2008	41 119	67 395	14 938 740	10 327	120 003	6 411 474	8 994	95 058	5 439 915
2009	42 802	69 877	15 431 239	9 242	121 027	6 123 544	8 074	95 853	5 200 521
2010	44 726	72 921	16 176 548	7 598	121 020	5 610 641	6 649	96 215	4 777 483
2011	46 323	75 549	16 629 175	6 786	121 984	5 195 140	5 944	96 597	4 412 263
2012	45 844	76 060	16 676 177	5 877	123 406	4 972 325	5 109	97 484	4 184 388

1) Mukana myös alle 65-vuotiaat asiakkaat. • Omfattar även klienter under 65 år. • Includes also clients aged under 65.

Lähteet: Sosiaalihuollon laitosp- ja asumispalvelut. SVT. THL; Perusterveydenhuolto. THL. • Källor: Institutionsvård och boendeservice inom socialvården. FOS. THL; Primärvård. THL. • Sources: Institutional care and housing services in social care. OSF. THL; Primary health care. THL.

35. Ikääntyneiden kotipalvelut 1990–2012
Hemservice för äldre 1990–2012
Home-help services for older people, 1990–2012

Ikääntyneiden kodinhoitoapu • Hemvårdshjälp för äldre • Home help for older people

Vuosi År Year	Kotitalouksia vuoden aikana • Hushåll under året • Households during year						Käynnit/vuosi Besök/år Visits/year
	65+	65 v. täyttäneistä av 65 år och över of 65 and over	75+	75 v. täyttäneistä av 75 år och över of 75 and over	85+	85 v. täyttäneistä av 85 år och över of 85 and over	
		%		%		%	
1990	125 571	18,7	89 100	31,5	22 036	42,4	..
1995	86 466	11,8	66 379	22,1	23 895	35,7	..
2000	83 148	10,7	67 210	19,7	27 280	34,8	..
2005	85 604	10,3	71 850	18,3	30 489	34,4	..
2008	96 219	10,8	80 638	19,2	36 875	35,5	21 758 082
2009	103 863	11,4	87 202	20,4	40 523	37,3	22 392 938
2010	105 120	11,2	88 888	20,4	42 659	37,4	22 662 908
2011	107 599	11,0	90 800	20,5	44 718	37,5	23 467 314
2012	108 383	10,6	91 414	20,2	45 536	36,8	24 867 682

Tukipalvelut • Stödtjänster • Support services

Vuosi År Year	Asiakkaita/vuosi • Klienter/år • Clients/year					
	65+	65 v. täyttäneistä av 65 år och över of 65 and over	75+	75 v. täyttäneistä av 75 år och över of 75 and over	85+	85 v. täyttäneistä av 85 år och över of 85 and over
		%		%		%
1990	103 096	15,3
1995	97 967	13,4
2000	105 195	13,5
2005	108 249	12,9
2008	116 857	13,1	97 602	23,3	44 181	42,6
2009	116 347	12,8	97 617	22,9	45 932	42,3
2010	116 202	12,3	97 789	22,5	47 759	41,8
2011	118 386	12,1	99 604	22,4	49 942	41,9
2012	115 644	11,4	98 821	21,8	51 475	41,6

Säännöllisen kotihoidon piirissä olleet 75 vuotta täyttäneet asiakkaat • Regelbunden hemvård, klienter 75 år och över • Regular home care, clients aged 75 and over

30.11.	75+ Yhteensä • Totalt • Total	Kotipalvelun tai kotisairaanhoidon käynnit/kk • Besök av hemservicen eller hemsjukvården/månad • Home-help or home-nursing visits/month			
		%			
		1–8	9–16	17–40	40–
1995	40 177	47,2	16,6	19,5	16,7
1999	41 669	40,4	17,1	19,3	23,2
2003	40 585	42,3	11,7	18,8	27,2
2005	44 082	40,1	13,0	18,8	28,1
2008	46 303	40,8	9,6	19,4	30,2
2009	48 049	38,2	10,8	20,3	30,7
2010	51 271	38,0	11,2	19,7	31,1
2011	54 166	39,8	9,2	19,5	31,5
2012	53 703	36,7	9,8	20,1	33,4

Lähteet: Kuntien ja kuntayhtymien talous ja toiminta. SVT. Tilastokeskus; Säännöllinen kotihoito: Kotihoidon laskenta 30.11. SVT. THL • Källor: Kommunernas och samkommunernas ekonomi och verksamhet. FOS. Statistikcentralen; Regelbunden hemvård: Klientinventering inom hemvården 30.11. FOS. THL • Sources: Finances and activities of municipalities and joint municipal boards. OSF. Statistics Finland; Regular home care: Count of regular home-care clients on 30 November OSF. THL

36. Muistisairaiden asiakkaiden käyttämät sosiaali- ja terveysterveyspalvelut 2002–2012¹⁾
Social- och hälsovård som mottagits av klienter med minnessjukdomar 2002–2012¹⁾
Social welfare and health services used by clients with memory disorders, 2002–2012¹⁾

	Asiakkaita • Klienter • Clients 31.12.			
	2002	2003	2004	2005
Säännöllinen kotihoito • Regular home care	..	6 541	..	8 522
Miehet • Men	..	1 702	..	2 427
Naiset • Women	..	4 839	..	6 095
Tavallinen palveluasuminen • Ordinary sheltered housing	1 547	1 676	1 838	1 796
Miehet • Men	358	401	452	469
Naiset • Women	1 189	1 275	1 386	1 327
Tehostettu palveluasuminen • Sheltered housing, 24-hour assistance	3 916	4 769	5 720	6 682
Miehet • Men	811	981	1 252	1 529
Naiset • Women	3 105	3 788	4 468	5 153
Vanhainkodi • Residential homes	7 958	8 058	8 445	8 614
Miehet • Men	1 825	1 855	1 973	2 030
Naiset • Women	6 133	6 203	6 472	6 584
Terveyskeskusten pitkäaikaishoito • Health centres, long-term inpatients	6 255	6 217	6 202	6 545
Miehet • Men	1 380	1 440	1 443	1 544
Naiset • Women	4 875	4 777	4 759	5 001
Terveyskeskusten lyhytaikaishoito • Health centres, short-term inpatients	1 564	1 792	1 777	1 981
Miehet • Men	509	628	631	670
Naiset • Women	1 055	1 164	1 146	1 311
Erikoissairaanhoidon laitoshoido • Inpatient care in specialised health care	713	776	808	809
Miehet • Men	316	338	370	371
Naiset • Women	397	438	438	438

	% kaikista asiakkaista • av alla klienter • of all clients			
	2002	2003	2004	2005
Säännöllinen kotihoito • Regular home care	..	11,3	..	13,8
Miehet • Men	..	9,5	..	12,3
Naiset • Women	..	12,0	..	14,4
Tavallinen palveluasuminen • Ordinary sheltered housing	12,6	13,5	14,7	15,1
Miehet • Men	9,2	9,9	11,0	12,0
Naiset • Women	14,1	15,2	16,5	16,6
Tehostettu palveluasuminen • Sheltered housing, 24-hour assistance	34,1	36,8	40,0	40,5
Miehet • Men	27,6	29,9	34,0	35,2
Naiset • Women	36,4	39,2	42,1	42,4
Vanhainkodit • Residential homes	38,4	40,3	42,1	44,2
Miehet • Men	35,3	36,9	38,2	40,6
Naiset • Women	39,4	41,4	43,5	45,4
Terveyskeskusten pitkäaikaishoito • Health centres, long-term inpatients	49,4	51,4	51,8	53,7
Miehet • Men	40,8	43,3	43,1	45,0
Naiset • Women	52,5	54,4	55,1	57,1
Terveyskeskusten lyhytaikaishoito • Health centres, short-term inpatients	20,7	22,0	23,0	24,7
Miehet • Men	18,1	20,4	21,1	21,4
Naiset • Women	22,3	22,9	24,2	26,9
Erikoissairaanhoidon laitoshoido • Inpatient care in specialised health care	5,6	5,8	6,4	6,2
Miehet • Men	5,1	5,3	5,9	5,8
Naiset • Women	6,1	6,4	6,8	6,5

1) Aineiston poimintakriteerien muutoksesta johtuen tiedot eivät ole vertailukelpoisia aikaisempina vuosina julkaistujen tietojen kanssa. Tietojen tarkentuminen johtuu erikoissairaanhoidon avohoidon mukaan ottamisesta poimintaan • På grund av ändrade kriterier för insamling av uppgifter inte jämförbara med de uppgifter som publicerats för tidigare år. Uppgifterna har precisats till följd av att öppenvården inom den specialiserade sjukvården har upptagits i selektionen. • As the data collection criteria have been revised, the data are not comparable with the statistical reports for previous years. The more precise data is a result of including outpatient specialised health care in the sampling.

2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	
..	9 815	10 668	11 295	12 377	13 006	13 363	Regelbunden hemvård
..	2857	3 125	3 266	3 698	3 993	4 150	Män
..	6 958	7 543	8 029	8 679	9 013	9 213	Kvinnor
1 713	1 711	1 651	1 405	1 437	1 425	1 365	Vanligt serviceboende
441	436	429	364	372	402	382	Män
1 272	1 275	1 222	1 041	1 065	1 023	983	Kvinnor
7 761	9 024	10 172	11 720	13 650	15 008	16 382	Serviceboende med heldygnsomsorgn
1 721	2 089	2 465	2 917	3 458	3 809	4 149	Män
6 040	6 935	7 707	8 803	10 192	11 199	12 233	Kvinnor
8 767	9 189	9 061	8 587	8 275	8 006	7 022	Ålderdomshem
2 180	2 269	2 275	2 284	2 223	2 165	1 986	Män
6 587	6 920	6 786	6 303	6 052	5 841	5 036	Kvinnor
6 679	6 526	6 417	5 824	4 707	4 176	3 621	Hälsovårdscentraler, långvård
1 573	1 655	1 664	1 474	1 276	1 143	1 050	Män
5 106	4 871	4 753	4 350	3 431	3 033	2 571	Kvinnor
2 119	1 993	2 189	2 265	2 197	2 236	2 314	Hälsovårdscentraler, korttidsvård
744	682	800	805	762	844	827	Män
1 375	1 311	1 389	1 460	1 435	1 392	1 487	Kvinnor
866	792	681	676	665	610	573	Slutenvård inom den specialiserade sjukvården
402	377	318	317	279	291	267	Män
464	415	363	359	386	319	306	Kvinnor

2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	
..	15,6	17,0	17,5	18,2	18,2	18,9	Regelbunden hemvård
..	14,3	15,4	15,7	16,7	17,1	17,9	Män
..	16,3	17,7	18,4	18,9	18,7	19,5	Kvinnor
17,8	18,4	19,1	18,6	19,3	20,8	19,8	Vanligt serviceboende
14,7	15,3	16,3	15,9	15,9	18,9	17,5	Män
19,2	19,7	20,4	19,7	20,8	21,7	20,8	Kvinnor
41,3	43,4	44,4	45,6	47,7	48,7	50,8	Serviceboende med heldygnsomsorgn
35,4	38,6	40,0	41,9	43,9	45,0	46,7	Män
43,3	45,2	46,1	47,0	49,1	50,2	52,4	Kvinnor
45,9	48,3	49,7	50,2	51,5	51,6	51,7	Ålderdomshem
43,5	45,3	46,6	47,8	49,5	48,6	48,8	Män
46,8	49,4	50,9	51,1	52,2	52,8	52,9	Kvinnor
55,0	57,0	57,4	58,4	57,6	57,4	57,4	Hälsovårdscentraler, långvård
45,7	49,2	49,0	49,6	49,8	48,9	49,8	Män
58,6	60,2	61,1	62,1	61,1	61,4	61,1	Kvinnor
26,2	25,0	26,0	27,5	26,1	27,1	27,7	Hälsovårdscentraler, korttidsvård
24,1	22,3	24,2	24,4	22,6	25,1	25,5	Män
27,5	26,7	27,1	29,6	28,4	28,5	29,1	Kvinnor
7,0	6,9	6,1	6,2	6,2	5,8	5,7	Slutenvård inom den specialiserade sjukvården
6,6	6,6	5,7	5,8	5,2	5,5	5,1	Män
7,5	7,2	6,5	6,6	7,3	6,0	6,3	Kvinnor

Lähteet: Sosiaalihuollon laitos- ja asumispalvelut. SVT. THL; Säännöllinen kotihoito: Kotihoidon laskenta 30.11. SVT. THL; Perusterveydenhuolto. THL. Erikoissairaanhoito. SVT. THL. • Källor: Institutionsvård och boendeservice inom socialvården. FOS. THL; Regelbunden hemvård: Klientinventering inom hemvården 30.11. FOS. THL; Primärvård. THL; Specialiserad sjukvård. FOS. THL. • Sources: Institutional care and housing services in social care. OSF. THL; Regular home care: Count of regular home-care clients on 30 November OSF. THL; Primary health care. THL; Specialised health care. OSF. THL.

37. Vammaispalvelulain mukaiset palvelut 1990–2012

Tjänster enligt handikappservicelagen 1990–2012

Services under the Services and Assistance for the Disabled Act, 1990–2012

Vuosi År Year	Vaikeavammaisten kuljetuspalvelut Färdtjänster för gravt funktions- hindrade Transport services for people with serious disabilities	Henkilökohtainen avustajatoiminta Personlig hjälp Personal assistant services	Tulkkaus- palvelut ¹⁾ Tolk tjänster ¹⁾ Interpreter services ¹⁾	Asunnon muutostyöt ja asuntoon kuuluvat välineet ja laitteet Ändringsarbeten i bostaden samt redskap och anordnin- gar som hör till bostaden Housing alterations and housing equipment and facilities	Vaikeavammaisten palveluasuminen Serviceboende för gravt funktions- hindrade Sheltered housing for people with serious disabilities
Asiakkaita/vuosi • Klienter/år • Clients/year					
1990	35 000	1 336	2 328
1995	45 839	1 835	2 808
2000	66 568	2 817	3 137	..	1 874
2005	80 937	4 322	3 530	7 713	2 721
2009	91 376	6 598	4 088	9 082	4 008
2010	94 828	8 985	4 591	9 580	4 310
2011	97 557	11 304	4 873	9 655	4 630
2012	101 221	13 457	5 159	9 753	4 844
Ikäryhmittäin • Efter åldersgrupp • By age group					
0–17	2 507	1 041	569	568	73
18–64	31 618	9 025	3 118	4 114	3 583
65+	67 096	3 391	1 472	5 071	1 188

1) Tulkkauspalvelujen järjestämismallisuus siirtyi kunnilta Kelalle 1.9.2010. Vuosien 2010, 2011 ja 2012 osalta tilastossa ovat vammaisten henkilöiden tulkkauspalvelusta annetun lain (133/2010) perusteella tulkkauspalveluihin oikeutetut 31.12. • Skyldigheten att ordna tolkningstjänster övergick från kommunerna till FPA 1.9.2010. I statistiken för åren 2010 och 2011 ingår de personer som med stöd av lagen om tolkningstjänst för handikappade personer är berättigade till tolkningstjänster 31.12. • Duty to provide interpreter services was transferred from the municipalities to KELA as of 1 September 2010. The statistics for 2010 and 2011 include those who were entitled to interpreter services on 31 December under the Act on interpreter services for persons with disabilities (133/2010).

Lähde: Kuntien ja kuntayhtymien talous ja toiminta. SVT. Tilastokeskus; Kelan vammaisasetuudet ja -palvelut. SVT. Kela • Källa: Kommunernas och samkommunernas ekonomi och verksamhet. FOS. Statistikcentralen; Handikappförmåner och -tjänster från FPA. FOS. FPA. • Sources: Finances and activities of municipalities and joint municipal boards. OSF. Statistics Finland.

38. Vammaisten työllistämistoiminta ja omaishoidon tuki 1990–2012

Sysselsättningsverksamhet för funktionshindrade och stöd för närståendevård 1990–2012

Support to employment of disabled people and support for informal care, 1990–2012

Vuosi År Year	Kehitysvammaisten työ- ja toimintakeskukset Arbets- och aktivitets- center för personer med utvecklingsstörning Day and sheltered work centres for people with intellectual disabilities	Vajaakuntoisten työkeskukset Arbetscenter för funktionshindrade Sheltered work centres for disabled people	Vammaisten työllistämistä tukeva toiminta Verksamhet i sys- selsättningsyfte för funktionshindrade Activities to support employment of disabled people	Vammaisten työ- ja päivätoiminta Arbets- och dag- verksamhet för funktionshindrade Day and sheltered work centres for people with various disabilities	Omaishoidon tuki, alle 65-v. Stöd för när- ståendevård, under 65 år Support for informal care, under 65 years
Asiakkaita/vuosi • Klienter/år • Clients/year			Asiakkaita • Klienter • Clients 31.12.		As./v. • Kl./år • Clts/year
1990	7 836
1995	9 499	3 151	6 957
2000	10 929	3 301	8 090
2005	12 005	2 993	10 427
2009	2 289	15 032	12 396
2010	2 458	15 805	12 910
2011	2 109	15 833	13 397
2012	1 812	16 607	13 575

Lähde: Kuntien ja kuntayhtymien talous ja toiminta. SVT. Tilastokeskus. • Källa: Kommunernas och samkommunernas ekonomi och verksamhet. FOS. Statistikcentralen. • Sources: Finances and activities of municipalities and joint municipal boards. OSF. Statistics Finland.

39. Vammaisten laitos- ja asumispalvelut 1995–2012
Institutionsvård och boendeservice för funktionshindrade 1995–2012
Institutional care and housing services for disabled people, 1995–2012

Vuosi År Year	Vammaisten laitokset ¹⁾ Institu- tioner för funktions- hindrade ¹⁾ <i>Institutions for people with disabilities¹⁾</i>	Kehitysvammaisten asumispalvelut Boendeservice för personer med utvecklingsstörning <i>Housing services for people with intellectual disabilities</i>		Vammaisten ryhmä- muotoiset asumispalvelut Boendeservice i grupp för funktionshindrade <i>Group housing services for people with disabilities</i>		Vammaisten palvelu- ja tukiasunnot ²⁾ Service- och stödbostäder för funktions- hindrade ²⁾ <i>Sheltered and supported housing for people with disabilities²⁾</i>	Perhehoidossa kehitys- vammaisia ³⁾ Personer med utvecklings- störning i familjevård ³⁾ <i>Family care for people with intellectual disabilities³⁾</i>
		Autettu asu- minen Assisterat boende <i>Housing with 24-hour assis- tance</i>	Ohjattu asuminen Styrt boende <i>Housing with part-time assistance</i>	Henkilökunta läsnä yöllä Personal närvarande också på natten <i>Staff also available at night</i>	Henkilökunta ei läsnä yöllä Ingen personal närvarande på natten <i>No staff available at night</i>		
		Asiakkaita • Klienter • Clients 31.12.					
1995	3 699	2 173	1 304
2000	2 960	3 344	2 476	1 510	1 270
2001	2 865	3 617	2 502	1 520	1 200
2002	2 754	3 992	2 549	1 588	1 122
2003	2 728	4 230	2 717	1 571	1 161
2004	2 625	4 694	2 655	1 642	1 156
2005	2 515	4 874	2 649	1 861	1 095
2006	2 554	5 371	2 362	1 758	1 270
2007	2 589	5 699	2 588	1 760	1 262
2008	2 449	5 962	2 540	1 844	1 269
2009	2 252	6 298	2 441	2 113	1 284
2010	2 177	6 913	2 443	2 184	1 333
2011	1 982	7 062	2 412	2 201	1 346
2012	1 789	7 617	2 396	2 293	1 244

1) Vuodesta 2006 lähtien on kerätty tieto "Vammaisten laitokset" eli mukana on jonkin verran muitakin vammaisia kuin kehitysvammaisia. • Från och med 2006 har uppgifter om institutionsvård för funktionshindrade samlats in, dvs. uppgifterna inbegriper även andra funktionshindrade än personer med utvecklingsstörning. • From 2006 onwards the data collection has concerned institutions for people with disabilities, i.e., the data covers not only people with intellectual disabilities but also some people with other disabilities.

2) Vuoteen 2005 asti tieto kerättiin erikseen kehitysvammaisten ja muiden vammaisten osalta, ja tässä taulukossa nämä määrät on laskettu yhteen. • Fram till 2005 samlades uppgifterna in separat för personer med utvecklingsstörning och för andra funktionshindrade. I denna tabell har antalen sammanräknats. • Up to 2005 data were collected separately for people with intellectual and other disabilities. In this table these numbers have been added together.

3) Vuodesta 2006 lähtien on kerätty tieto "Vammaisten perhehoito" eli mukana on jonkin verran muitakin vammaisia kuin kehitysvammaisia. • Från och med 2006 har uppgifter om familjevård för funktionshindrade samlats in, dvs. uppgifterna inbegriper även andra funktionshindrade än personer med utvecklingsstörning. • From 2006 onwards the data collection has concerned family care for people with disabilities, i.e. the data includes not only people with intellectual disabilities but also some people with other disabilities

Lähde: Kuntien ja kuntayhtymien talous ja toiminta. SVT. Tilastokeskus. • Källa: Kommunernas och samkommunernas ekonomi och verksamhet. FOS. Statistikcentralen. • Finances and activities of municipalities and joint municipal boards. OSF. Statistics Finland.

40. Vammaisten osallistumista, toimintaa ja työntekoa tukevat palvelut maakunnittain 2012
Tjänster som stödjer funktionshindrades delaktighet, verksamhet och arbete efter landskap 2012
Services supporting disabled people's participation, activities and employment by region, 2012

Maakunta <i>Region</i>	Vaikeavammaisten kuljetuspalvelut Färdtjänster för gravt funktionshindrade <i>Transport services for people with serious disabilities</i>	Henkilökohtainen avustajatoiminta Personlig hjälp <i>Personal assistant services</i>	Asunnon muutostyöt ja asuntoon kuuluvat välineet ja laitteet Ändringsarbeten i bostaden samt redskap och anordningar som hör till bostaden <i>Housing alterations and housing equipment and facilities</i>
	As./v. • Kl./år • Clts/year		
Koko maa • Whole country	101 221	13 457	9 753
Uusimaa	24 547	3 249	2 263
Varsinais-Suomi	8 682	1 191	914
Satakunta	6 446	675	451
Kanta-Häme	3 182	328	347
Pirkanmaa	10 869	842	736
Päijät-Häme	4 964	415	364
Kymenlaakso	3 299	409	327
Etelä-Karjala • <i>South Karelia</i>	2 312	387	180
Etelä-Savo	3 900	550	317
Pohjois-Savo	4 761	821	438
Pohjois-Karjala • <i>North Karelia</i>	2 496	686	343
Keski-Suomi • <i>Central Finland</i>	4 999	683	297
Etelä-Pohjanmaa • <i>South Ostrobothnia</i>	3 463	627	486
Pohjanmaa • <i>Ostrobothnia</i>	3 252	340	372
Keski-Pohjanmaa • <i>Central Ostrobothnia</i>	1 610	208	164
Pohjois-Pohjanmaa • <i>North Ostrobothnia</i>	5 578	1 024	893
Kainuu	2 213	304	318
Lappi • <i>Lapland</i>	4 212	645	492
Ahvenanmaa • <i>Åland Islands</i>	436	73	51

1) Tulkkauspalvelujen järjestämisvelvollisuus siirtyi kunnilta Kelalle 1.9.2010. Vuosien 2010 ja 2011 osalta tilastossa ovat vammaisten henkilöiden tulkkauspalvelusta annetun lain (133/2010) perusteella tulkkauspalveluihin oikeutetut 31.12. • Skyldigheten att ordna tolkningstjänster övergick från kommunerna till FPA 1.9.2010. I statistiken för åren 2010 och 2011 ingår de personer som med stöd av lagen om tolkningstjänst för handikappade personer är berättigade till tolkningstjänster 31.12. • *Duty to provide interpreter services was transferred from the municipalities to KELA as of 1 September 2010. The statistics for 2010 and 2011 include those who were entitled to interpreter services on 31 December under the Act on interpreter services for persons with disabilities (133/2010).*

Lähde: Kuntien ja kuntayhtymien talous ja toiminta. SVT. Tilastokeskus; Kelan vammaiseturvet ja -palvelut. SVT. Kela • Källa: Kommunernas och samkommunernas ekonomi och verksamhet. FOS. Statistiskcentralen; Handikappförmåner och -tjänster från FPA. FOS. FPA. • *Sources: Finances and activities of municipalities and joint municipal boards. OSF. Statistics Finland.*

Tulkkauspalvelut ¹⁾ Tolktjänster ¹⁾ <i>Interpreter services¹⁾</i>	Vammaisten työllistymistä tukeva toiminta Verksamhet i samsättningssyfte för funktionshindrade <i>Activities to support employment of disabled people</i>	Vammaisten työ- ja päivätoiminta Arbets- och dagverksamhet för funktionshindrade <i>Day and sheltered work centres for people with various disabilities</i>	Landskap
As. • Kl. • C/ts 31.12.			
5 159	1 812	16 607	Hela landet
1 473	311	2 981	Nyland
662	210	1 274	Egentliga Finland
234	63	857	Satakunta
164	70	589	Egentliga Tavastland
464	57	1 176	Birkaland
152	56	644	Päijänne-Tavastland
112	126	504	Kymmenedalen
128	17	428	Södra Karelen
116	15	555	Södra Savolax
213	192	879	Norra Savolax
221	23	966	Norra Karelen
314	87	954	Mellersta Finland
217	110	720	Södra Österbotten
138	167	494	Österbotten
34	18	381	Mellersta Österbotten
286	233	1 827	Norra Österbotten
71	-	424	Kajanaland
152	31	867	Lappland
8	26	87	Åland

41. Vammaisten laitos- ja asumispalvelut maakunnittain 2012
Institutionsvård och boendeservice för funktionshindrade efter landskap 2012
Institutional care and housing services for disabled people by region, 2012

Maakunta Region	Vammaisten laitokset ¹⁾ Institutioner för funktionshindrade ¹⁾ Institutions for people with disabilities ¹⁾	Vammaisten ryhmämuotoiset asumispalvelut Boendeservice i grupp för handikappade Group housing services for people with disabilities	
		Henkilökunta läsnä myös yöllä Personal närvarande också på natten Staff also available at night	Henkilökunta ei läsnä yöllä Ingen personal närvarande på natten No staff available at night

Asiakkaita • Klienter • Clients 31.12.

Koko maa • Whole country	1 789	7 617	2 396
Uusimaa	420	1 452	444
Varsinais-Suomi	233	651	146
Satakunta	137	385	65
Kanta-Häme	5	269	70
Pirkanmaa	226	396	180
Päijät-Häme	9	380	62
Kymenlaakso	103	321	114
Etelä-Karjala • South Karelia	26	197	79
Etelä-Savo	87	236	167
Pohjois-Savo	99	574	215
Pohjois-Karjala • North Karelia	75	261	90
Keski-Suomi • Central Finland	39	452	127
Etelä-Pohjanmaa • South Ostrobothnia	72	237	104
Pohjanmaa • Ostrobothnia	31	365	22
Keski-Pohjanmaa • Central Ostrobothnia	7	124	23
Pohjois-Pohjanmaa • North Ostrobothnia	103	807	185
Kainuu	39	160	116
Lappi • Lapland	78	298	161
Ahvenanmaa • Åland Islands	0	52	26

1) Vuodesta 2006 lähtien on kerätty tieto "Vammaisten perhehoito" eli mukana on jonkin verran muitakin vammaisia kuin kehitysvammaisia. • Från och med 2006 har uppgifter om familjevård för funktionshindrade samlats in, dvs. uppgifterna inbegriper även andra funktionshindrade än personer med utvecklingsstörning. • From 2006 onwards the data collection has concerned family care for people with disabilities, i.e. the data includes not only people with intellectual disabilities but also some people with other disabilities.

2) Vuoteen 2005 asti tieto kerättiin erikseen kehitysvammaisten ja muiden vammaisten osalta, ja tässä taulukossa nämä määrät on laskettu yhteen. • Fram till 2005 samlades uppgifterna in separat för personer med utvecklingsstörning och för andra funktionshindrade. I denna tabell har antalen sammanräknats. • Up to 2005 data were collected separately for people with intellectual and other disabilities. In this table these numbers have been added together.

3) Vuodesta 2006 lähtien on kerätty tieto "Vammaisten perhehoito" eli mukana on jonkin verran muitakin vammaisia kuin kehitysvammaisia. • Från och med 2006 har uppgifter om familjevård för funktionshindrade samlats in, dvs. uppgifterna inbegriper även andra funktionshindrade än personer med utvecklingsstörning. • From 2006 onwards the data collection has concerned family care for people with disabilities, i.e. the data includes not only people with intellectual disabilities but also some people with other disabilities.

Lähde: Kuntien ja kuntayhtymien talous ja toiminta. SVT. Tilastokeskus. • Källa: Kommunernas och samkommunernas ekonomi och verksamhet. FOS. Statistikcentralen • Finances and activities of municipalities and joint municipal boards. OSF. Statistics Finland.

Vammaisten palvelu- ja tukiasunnot ²⁾ Service- och stödbostäder för funktionshindrade ²⁾ <i>Sheltered and supported housing for people with disabilities²⁾</i>	Perhehoidossa kehitysvammaisia ³⁾ Personer med utvecklingsstörning i familjevård ³⁾ <i>Family care for people with intellectual disabilities³⁾</i>	Vaikeavammaisten palveluasuminen Serviceboende för gravt funktionshindrade <i>Sheltered housing for people with serious disabilities</i>	Landskap
Asiakkaita. • Klienter • Clients 31.12	Asiakkaita/v. • Klienter/år • Clients/year		
2 293	1 244	4 844	Hela landet
389	317	1 010	Nyland
156	59	514	Egentliga Finland
78	55	331	Satakunta
30	161	206	Egentliga Tavastland
209	67	465	Birkaland
41	73	136	Päijänne-Tavastland
78	11	164	Kymmenedalen
48	3	93	Södra Karelen
111	26	173	Södra Savolax
110	58	160	Norra Savolax
178	100	180	Norra Karelen
127	83	261	Mellersta Finland
37	15	218	Södra Österbotten
63	23	191	Österbotten
59	12	52	Mellersta Österbotten
334	89	364	Norra Österbotten
74	57	84	Kajanaland
149	34	205	Lappland
22	1	37	Åland

42. Kehitysvammaisten laitos- ja asumispalvelujen asiakkaat 2012
Klienter inom institutionsvård och boendeservice för personer med utvecklingsstörning 2012
Clients in institutional care and housing services for people with intellectual disabilities, 2012

Ikäryhmä Ålders- grupp Age group	Kehitysvammalaitokset Institutioner för pers. med utv.störning Institutions for people with intellectual disabilities			Autettu asuminen Assisterat boende Housing with 24-hour assistance			Ohjattu asuminen Styrt boende Housing with part- time assistance
	As. Kl. C/its 31.12.	joista pitkä- aikais- hoidossa av vilka långvårds- klienter of which in long-term care	Hoito- päiviä/v. Vård- dygn/år. Care days/year	As. Kl. C/its 31.12.	joista pitkä- aikais- hoidossa av vilka långvårds- klienter of which in long-term care	Hoito- päiviä/v. Vård- dygn/år. Care days/year	As. Kl. C/its 31.12.
0-5	12	5	5 192	11	3	4 086	-
6-17	187	117	72 591	166	112	66 627	4
18-49	767	720	295 840	3 679	3 475	1 341 527	1 141
50+	646	638	258 414	2 739	2 590	995 717	892
Yhteensä Totalt Total	1 612	1 480	632 037	6 595	6 180	2 407 957	2 037
Miehet Män Men	1 005	923	392 782	3 624	3 387	1 321 817	1 121
Naiset Kvinnor Women	607	557	239 255	2 971	2 793	1 086 140	916

Lähde: Sosiaalihuollon laitos- ja asumispalvelut. SVT. THL. • Källa: Institutionsvård och boendeservice inom socialvården. FOS. THL. •
Source: Institutional care and housing services in social care. OSF. THL.

43. Kehitysvammaisten laitos- ja asumispalvelujen asiakkaat maakunnittain 2012

Klienter inom institutionsvård och boendeservice för personer med utvecklingsstörning efter landskap 2012

Clients in institutional care and housing services for people with intellectual disabilities by region, 2012

Maakunta Landskap Region	Kehitysvammalaitokset Institutioner för pers. med utv. störning <i>Institutions for people with intellec- tual disabilities</i>			Autettu asuminen Assisterat boende <i>Housing with 24-hour assistance</i>			Ohjattu asuminen Styrt boende <i>Housing with part-time assistance</i>
	As. Kl. C/ts 31.12.	joista pitkä- aikais- hoidossa av vilka långvårds- klienter <i>of which in long-term care</i>	Hoito- päiviä/v. Vård- dygn/år. <i>Care days/year</i>	As. Kl. C/ts 31.12.	joista pitkä- aikais- hoidossa av vilka långvårds- klienter <i>of which in long-term care</i>	Hoito- päiviä/v. Vård- dygn/år. <i>Care days/year</i>	As. Kl. C/ts 31.12.
Koko maa • Hela landet • Whole country	1 612	1 480	632 037	6 595	6 180	2 407 957	2 037
Uusimaa • Nyland	412	379	155 718	1 462	1 346	537 759	418
Varsinais-Suomi • Egentliga Finland	214	207	80 267	477	459	171 124	195
Satakunta	90	83	34 827	268	243	94 659	40
Kanta-Häme • Egentliga Tavastland	9	9	3 517	253	245	92 959	68
Pirkanmaa • Birkaland	224	210	88 433	329	279	119 077	143
Päijät-Häme • Päijänne-Tavastland	4	4	1 680	338	324	125 540	73
Kymenlaakso • Kymmenedalen	65	58	25 327	236	221	84 471	109
Etelä-Karjala • Södra Karelen • <i>South Karelia</i>	13	11	5 485	198	192	71 351	75
Etelä-Savo • Södra Savolax	77	65	32 291	257	244	88 596	159
Pohjois-Savo • Norra Savolax	90	83	40 775	481	454	173 631	112
Pohjois-Karjala • Norra Karelen • <i>North Karelia</i>	69	61	27 945	284	258	102 224	74
Keski-Suomi • Mellersta Finland • <i>Central Finland</i>	25	23	9 907	316	304	116 335	95
Etelä-Pohjanmaa • Södra Österbotten • <i>South Ostrobothnia</i>	80	70	30 026	250	233	91 135	98
Pohjanmaa • Österbotten • <i>Ostrobothnia</i>	29	26	11 470	206	192	77 031	22
Keski-Pohjanmaa • Mellersta Österbotten • <i>Central Ostrobothnia</i>	9	5	2 958	94	93	36 650	24
Pohjois-Pohjanmaa • Norra Österbotten • <i>North Ostrobothnia</i>	95	86	37 305	680	654	255 509	150
Kainuu • Kajanaland	32	28	12 880	130	123	45 151	83
Lappi • Lappland • <i>Lapland</i>	75	72	31 103	275	257	102 902	99
Åhvenanmaa • Åland • <i>Åland Islands</i>	123	61	59	21 837	..

Lähde: Sosiaalihuollon laitos- ja asumispalvelut. SVT. THL. • Källa: Institutionsvård och boendeservice inom socialvården. FOS. THL. •
Source: Institutional care and housing services in social care. OSF. THL.

44. Mielenterveyshuollon avohoitokäynnit 1997–2012
Öppenvårdsbesök inom mentalvården 1997–2012
Outpatient visits in mental health services, 1997–2012

	1997	2000	2003	2006	2010	2011	2012
Perusterveydenhuollon käynnit ¹⁾ • Besök inom primärvård ¹⁾ • Visits in primary health care ¹⁾							
Lääkäri • Läkare • Physician	28 992	58 764	99 232	92 740	98 237	53 706	53 087
Muu kuin lääkäri • Annan än läkare • Other practitioner	298 048	446 925	615 665	554 601	590 719	467 154	548 145
Yhteensä • Totalt • Total	327 040	505 689	714 897	647 341	688 956	520 860	601 232
Erikoissairaanhoidon käynnit • Besök inom specialiserad sjukvård • Visits in specialised health care							
Aikuispsykiatria • Vuxenpsykiatri • Adult psychiatry	1 131 421	959 419	1 127 158	1 158 950	1 240 224	1 372 710	1 375 903
Nuorisopsykiatria • Ungdomspsykiatri • Adolescent psychiatry	66 655	91 982	104 215	136 275	217 422	237 436	251 704
Lastenpsykiatria • Barnpsykiatri • Child psychiatry	76 326	79 241	102 827	119 122	159 983	165 096	171 899
Yhteensä • Totalt • Total	1 274 402	1 130 642	1 334 200	1 414 347	1 617 629	1 775 242	1 799 506
Mielenterveyskäynnit ¹⁾ • Besök inom mentalvård ¹⁾ • Mental health visits ¹⁾							
Yhteensä • Totalt • Total	1 601 442	1 636 331	2 049 097	2 061 688	2 306 585	2 258 667	1 799 506
Asukasta kohti • Per invånare • Per inhabitant	0,31	0,32	0,39	0,39	0,42	0,41	0,33

1) Perusterveydenhuollon avohoidon tiedonkeruu muuttui 2011. Aikaisempien vuosien tiedot eivät ole vertailukelpoisia vuosien 2011–2012 tietojen kanssa. • Insamlingen av data om öppenvården inom primärvården förändrades 2011. Uppgifterna för 2011 och senare år är inte jämförbara med uppgifterna för de tidigare åren. • Data collection for outpatient visits in primary health care has been revised in 2011. Data for previous years are not comparable with the data for 2011–2012.

Lähteet: Perusterveydenhuolto. THL; Erikoissairaanhoido. SVT. THL. • Källor: Primärvård. THL; Specialiserad sjukvård. FOS. THL. • Sources: Primary health care. THL; Specialised health care. OSF. THL.

45. Mielenterveyden häiriöiden laitoshoido erikoisaloittain 1997–2012
Psykiatrisk institutionsvård efter specialitet 1997–2012
Inpatient mental health care by speciality, 1997–2012

	1997	2000	2003	2006	2010	2011	2012
Psykiatria ¹⁾ • Psykiatri ¹⁾ • <i>Psychiatry</i> ¹⁾							
Hoitojaksot • Vårdperioder • <i>Periods of care</i>	43 469	48 933	47 199	44 416	39 390	38 682	37 516
Keskim. hoitoaika • Medelvårdtid • <i>Average length of stay</i>	49,2	39,7	36,3	35,8	35,1	32,7	34,3
Hoitopäivät • Vårddygn • <i>Care days</i>	1 959 645	1 827 462	1 751 156	1 659 433	1 386 750	1 322 736	1 279 470
Potilaat • Patienter • <i>Patients</i>	28 930	30 234	29 478	29 592	27 094	26 595	25 872
Yleislääketiede • Allmänmedicin • <i>General practice</i>							
Hoitojaksot • Vårdperioder • <i>Periods of care</i>	24 056	24 579	21 439	19 460	16 101	15 488	14 932
Keskim. hoitoaika • Medelvårdtid • <i>Average length of stay</i>	15,4	13,5	15,7	16,0	17,4	16,7	14,3
Hoitopäivät • Vårddygn • <i>Care days</i>	423 576	408 727	382 124	391 143	277 234	245 209	224 564
Potilaat • Patienter • <i>Patients</i>	15 653	16 064	14 123	13 260	11 107	10 632	10 386
Muut • Övriga • <i>Others</i>							
Hoitojaksot • Vårdperioder • <i>Periods of care</i>	9 678	9 452	8 169	9 086	7 757	7 469	7 322
Keskim. hoitoaika • Medelvårdtid • <i>Average length of stay</i>	6,4	4,7	4,6	4,6	4,0	4,1	4,0
Hoitopäivät • Vårddygn • <i>Care days</i>	59 862	46 497	37 075	41 859	32 487	30 283	29 080
Potilaat • Patienter • <i>Patients</i>	8 091	7 835	6 854	7 635	6 362	6 364	6 143
Yhteensä • Totalt • <i>Total</i>							
Hoitojaksot • Vårdperioder • <i>Periods of care</i>	77 203	82 964	76 807	72 962	63 248	61 639	59 770
Keskim. hoitoaika • Medelvårdtid • <i>Average length of stay</i>	33,3	27,9	27,2	26,6	26,8	25,2	25,6
Hoitopäivät • Vårddygn • <i>Care days</i>	2 443 083	2 282 686	2 170 355	2 092 435	1 696 471	1 598 228	1 533 114
Potilaat • Patienter • <i>Patients</i>	47 767	49 241	46 158	46 143	40 897	39 891	38 839

1) Tähän on poimittu ne psykiatrian erikoisan potilaat/hoitojaksot/hoitopäivät, joissa potilaan päädiagnoosina on mielenterveyden häiriö (diagnoosit F00–F99 dementiaa ja muita elimellisiä aivo-oireyhtymiä sekä kehitysvammaisuutta lukuun ottamatta). Psykiatrian erikoisan kokonaismäärät löytyvät taulukosta 74. • Denna tabell visar de patienter/vårdperioder/vårddygn inom specialiteten psykiatri där huvud-diagnosen är psykiska sjukdomar och syndrom (diagnoserna F00–F99, med undantag av diagnoser som tyder på demens, andra organiska psykiska störningar samt utvecklingsstörning). Tabell 74 visar de totala antalen för specialiteten psykiatri. • *The figures here include all patients/periods of care/care days in psychiatry where the patient's primary diagnosis is mental disorder (diagnoses F00–F99, except for dementia and other organic, including symptomatic, mental disorders, and mental retardation). The total numbers for psychiatry appear from Table 74.*

Lähteet: Perusterveydenhuolto. THL; Erikoissairaanhoido. SVT. THL. • Källor: Primärvård. THL; Specialiserad sjukvård. FOS. THL. • Sources: Primary health care. THL; Specialised health care. OSF. THL.

46. Mielenterveyden häiriöiden laitoshoidon ikäryhmittäin 1997–2012
Psykiatrisk institutionsvård efter åldersgrupp 1997–2012
Inpatient mental health care by age group, 1997–2012

Ikäryhmä • Åldersgrupp • Age group	1997	2000	2003	2006	2010	2011	2012
0–17							
Hoitojaksot • Vårdperioder • Periods of care	6 407	8 111	7 825	7 893	7 438	6 933	6 618
Keskim. hoitoaika • Medelvårdtid • Average length of stay	26,2	25,2	25,1	25,4	24,0	24,1	23,4
Hoitopäivät • Vårddygn • Care days	173 595	202 881	202 552	209 765	178 287	167 081	157 561
Potilaat • Patienter • Patients	4 732	5 804	5 494	5 515	5 353	5 154	4 885
18–24							
Hoitojaksot • Vårdperioder • Periods of care	6 224	7 310	6 642	5 388	5 263	5 703	5 607
Keskim. hoitoaika • Medelvårdtid • Average length of stay	23,4	21,3	25,0	30,9	28,8	26,3	27,0
Hoitopäivät • Vårddygn • Care days	155 322	170 824	189 793	184 739	153 184	163 261	159 395
Potilaat • Patienter • Patients	3 868	4 489	4 321	3 595	3 575	3 806	3 784
25–64							
Hoitojaksot • Vårdperioder • Periods of care	53 323	56 400	52 104	48 832	40 968	39 078	37 460
Keskim. hoitoaika • Medelvårdtid • Average length of stay	31,2	25,8	25,2	24,7	25,2	23,3	23,3
Hoitopäivät • Vårddygn • Care days	1 576 811	1 434 711	1 352 994	1 265 045	1 028 713	956 047	919 352
Potilaat • Patienter • Patients	31 469	31 431	29 529	29 687	25 605	24 493	23 694
65+							
Hoitojaksot • Vårdperioder • Periods of care	11 249	11 143	10 236	10 849	9 579	9 925	10 085
Keskim. hoitoaika • Medelvårdtid • Average length of stay	52,6	44,8	40,3	34,2	34,8	32,7	34,8
Hoitopäivät • Vårddygn • Care days	537 355	474 270	425 016	432 886	336 287	311 839	296 806
Potilaat • Patienter • Patients	7 842	7 704	7 025	7 549	6 527	6 649	6 687

Lähteet: Perusterveydenhuolto. THL; Erikoissairaanhoido. SVT. THL. • Källor: Primärvård. THL; Specialiserad sjukvård. THL. • Sources: Primary health care. OSF. THL; Specialised health care. OSF. THL.

47. Mielenterveyden häiriöiden laitoshoidon maakunnittain 2012
Psykiatrisk institutionsvård efter landskap 2012
Inpatient mental health care by region, 2012

Maakunta Landskap Region	Hoitojaksot Vårdperioder Periods of care	Keskimääräinen hoitoaika Medelvårdtid Average length of stay	Hoitopäivät Vårddygn Care days	Potilaat Patienter Patients
Koko maa • Hela landet • Whole country	59 770	25,6	1 533 114	38 839
Uusimaa • Nyland	14 180	32,2	420 134	9 563
Varsinais-Suomi • Egentliga Finland	4 136	23,5	103 640	2 885
Satakunta	2 825	19,7	57 769	1 839
Kanta-Häme • Egentliga Tavastland	1 931	25,9	40 668	1 194
Pirkanmaa • Birkaland	5 881	24,4	149 310	3 682
Päijät-Häme • Päijänne-Tavastland	2 137	24,4	63 355	1 518
Kymenlaakso • Kymmenedalen	1 415	42,2	46 634	1 155
Etelä-Karjala • Södra Karelen • South Karelia	1 540	17,8	30 732	1 043
Etelä-Savo • Södra Savolax	1 363	26,4	42 751	1 038
Pohjois-Savo • Norra Savolax	4 083	18,0	86 014	2 571
Pohjois-Karjala • Norra Karelen • North Karelia	2 398	26,4	54 138	1 502
Keski-Suomi • Mellersta Finland • Central Finland	2 995	20,9	60 242	1 928
Etelä-Pohjanmaa • Södra Österbotten • South Ostrobothnia	2 867	20,7	60 402	1 550
Pohjanmaa • Österbotten • Ostrobothnia	1 598	31,2	57 926	1 066
Keski-Pohjanmaa • Mellersta Österbotten • Central Ostrobothnia	775	23,9	20 635	496
Pohjois-Pohjanmaa • Norra Österbotten • North Ostrobothnia	5 193	26,2	126 493	3 265
Kainuu • Kajanaland	1 334	21,7	39 236	758
Lappi • Lappland • Lapland	2 499	20,9	62 913	1 572
Åhvenanmaa • Åland • Åland Islands	345	14,1	5 912	182

Lähteet: Perusterveydenhuolto. THL; Erikoissairaanhoido. SVT. THL. • Källor: Primärvård. THL; Specialiserad sjukvård. THL. • Sources: Primary health care. OSF. THL; Specialised health care. THL..

48. Psykiatrian asumispalvelut 1995–2012
Boendeservice inom psykiatrin 1995–2012
Housing services for people with mental disorders, 1995–2012

Vuosi År Year	Palveluntuottaja • Serviceproducent • Service provider			
	Kunnallinen (sosiaalihoolto) Kommunal (socialvård) <i>Municipal (social care)</i>	Kunnallinen (terveydenhoolto) Kommunal (hälso- och sjukvård) <i>Municipal (health care)</i>	Yksityinen Privat <i>Private</i>	Yhteensä Totalt <i>Total</i>
	Asiakkaita • Klienter • Clients 31.12.			
1995	523	468	889	1 880
2000	482	41	2 572	3 095
2001	359	149	3 133	3 641
2002	454	158	3 569	4 181
2003	388	257	4 090	4 735
2004	407	181	4 465	5 053
2005	475	211	4 907	5 593
2006	521	232	5 155	5 908
2007	480	236	5 816	6 532
2008	554	186	6 323	7 063
2009	520	168	6 472	7 160
2010	509	159	6 544	7 212
2011	616	156	7 027	7 799
2012	711	157	7 141	8 009

Lähteet: Vuosi 1995 Kuntien ja kuntayhtymien talous ja toiminta. SVT. Tilastokeskus; Vuodesta 2000 lähtien Sosiaalihuollon laitos- ja asumispalvelut. SVT. THL. • Källor: År 1995 Kommunernas och samkommunernas ekonomi och verksamhet. FOS. Statistikcentralen; Från och med 2000 Institutionsvård och boendeservice inom socialvården. FOS. THL. • Sources: Year 1995 Finances and activities of municipalities and joint municipal boards. OSF. Statistics Finland; From 2000- Institutional care and housing services in social care. OSF. THL.

49. Alkoholijuomien tilastoitu kulutus asukasta kohti 1960–2012

Registrerad alkoholkonsumtion per invånare 1960–2012

Documented consumption of alcoholic beverages, per capita, 1960–2012

Vuosi År Year	Litraa 100 %:n alkoholia • Liter 100 % alkohol • <i>100% alcohol, litres</i>		Euroa (käyvin hinnoin) • Euro (till löpande priser) • <i>EUR (at current prices)</i>	
	Asukasta kohti Per invånare <i>Per capita</i>	15 vuotta täyttänyttä kohti Per invånare 15 år och över <i>Per capita, aged 15 and over</i>	Asukasta kohti Per invånare <i>Per capita</i>	15 vuotta täyttänyttä kohti Per invånare 15 år och över <i>Per capita, aged 15 and over</i>
Kulutus yhteensä • Konsumtion totalt • <i>Consumption, total</i>				
1960	1,85	2,69	15	21
1970	4,30	5,84	59	80
1980	6,31	7,94	233	292
1990	7,69	9,53	632	783
2000	7,04	8,59	677	826
2005	8,23	9,95	718	867
2006	8,41	10,14	744	897
2007	8,69	10,45	773	930
2008	8,54	10,26	794	953
2009	8,31	9,96	809	970
2010	8,12	9,72	819	980
2011	8,20	9,81	839	1 004
2012	7,75	9,27	848	1 015

Vähittäiskulutus • Detaljhandelskonsumtion • <i>Consumption through retail outlets</i>				
1960	1,40	2,04	9	14
1970	3,12	4,24	36	49
1980	4,77	6,00	143	180
1990	5,87	7,28	376	466
2000	5,54	6,76	417	509
2005	6,89	8,33	449	543
2006	7,05	8,51	466	562
2007	7,35	8,85	491	591
2008	7,29	8,75	510	613
2009	7,14	8,56	535	642
2010	7,00	8,38	546	654
2011	7,06	8,46	557	668
2012	6,67	7,99	565	676

Anniskelukulutus • Konsumtion av serverad alkohol • <i>Consumption through licensed serving</i>				
1960	0,45	0,65	5	8
1970	1,18	1,61	23	31
1980	1,54	1,94	90	113
1990	1,82	2,25	256	318
2000	1,51	1,84	260	317
2005	1,34	1,62	268	324
2006	1,36	1,64	278	335
2007	1,33	1,61	282	340
2008	1,26	1,51	283	340
2009	1,17	1,40	274	328
2010	1,12	1,34	273	327
2011	1,13	1,36	282	337
2012	1,07	1,28	284	339

Lähde: Alkoholijuomien kulutus. SVT. THL; Valvira • Källa: Alkoholkonsumtion. FOS. THL; Valvira • *Source: Alcoholic beverage consumption. OSF. THL; Valvira.*

50. Alkoholijuomien tilastoitu kulutus 100 %:n alkoholina asukasta kohti 1960–2012
 Registrerad alkoholkonsumtion i 100 % alkohol per invånare 1960–2012
Documented consumption of alcoholic beverages, 100% alcohol per capita, 1960–2012

Vuosi År Year	Viinaa Brännvin <i>Vodka, gin, etc.</i>	Muita väkeviä juomia Övriga starka drycker <i>Other strong beverages</i>	Väkeviä viinejä Starkvin <i>Fortified wines</i>	Mietoja viinejä Lättvin <i>Light wines</i>	Siideriä Cider <i>Ciders</i>	Long drink -juomia Long drink <i>Long drinks</i>	Vahvaa olutta Starköl <i>Strong beer</i>	Keski- olutta Mellanöl <i>Medium beer</i>	Yhteensä Totalt <i>Total</i>
Kulutus yhteensä, litraa • Konsumtion totalt, liter • <i>Consumption total, litres</i>									
1960	0,86	0,45	0,12	0,00	0,00	0,01	0,09	0,26	1,85
1970	1,09	0,66	0,34	0,00	0,00	0,04	0,56	1,42	4,30
1980	1,81	0,98	0,45	0,00	0,00	0,19	1,05	1,54	6,31
1990	1,89	0,91	0,24	0,56	0,02	0,20	1,53	2,32	7,69
2000	1,27	0,55	0,14	0,88	0,49	0,21	0,32	3,18	7,04
2005	1,57	0,76	0,16	1,22	0,47	0,25	0,25	3,55	8,23
2006	1,57	0,80	0,15	1,28	0,51	0,30	0,24	3,55	8,41
2007	1,55	0,82	0,15	1,37	0,53	0,36	0,23	3,69	8,69
2008	1,45	0,79	0,15	1,39	0,51	0,41	0,21	3,63	8,54
2009	1,35	0,72	0,14	1,40	0,45	0,45	0,21	3,58	8,31
2010	1,25	0,69	0,13	1,42	0,44	0,45	0,20	3,54	8,12
2011	1,20	0,68	0,12	1,46	0,42	0,47	0,20	3,65	8,20
2012	1,15	0,65	0,12	1,46	0,36	0,44	0,19	3,38	7,75
Vähittäiskulutus, litraa • Detaljhandelskonsumtion, liter • <i>Consumption through retail outlets, litres</i>									
1960	0,80	0,28	0,09	0,00	0,00	0,00	0,05	0,14	1,40
1970	0,88	0,50	0,31	0,00	0,00	0,02	0,28	0,97	3,12
1980	1,55	0,81	0,44	0,00	0,00	0,09	0,43	1,20	4,77
1990	1,63	0,78	0,24	0,50	0,01	0,14	0,63	1,95	5,87
2000	1,10	0,45	0,14	0,79	0,35	0,17	0,19	2,34	5,54
2005	1,40	0,66	0,16	1,11	0,37	0,18	0,15	2,86	6,89
2006	1,39	0,69	0,15	1,17	0,40	0,22	0,14	2,89	7,05
2007	1,38	0,71	0,15	1,25	0,42	0,27	0,13	3,06	7,35
2008	1,30	0,68	0,15	1,27	0,41	0,31	0,12	3,06	7,29
2009	1,21	0,63	0,14	1,29	0,37	0,34	0,12	3,05	7,14
2010	1,12	0,60	0,13	1,29	0,35	0,34	0,11	3,05	7,00
2011	1,07	0,59	0,12	1,32	0,34	0,36	0,11	3,16	7,06
2012	1,03	0,56	0,12	1,32	0,29	0,34	0,1	2,91	6,67
Anniskelukulutus, litraa • Konsumtion av serverad alkohol, liter • <i>Consumption through licensed serving, litres</i>									
1960	0,06	0,17	0,03	0,00	0,00	0,01	0,04	0,12	0,45
1970	0,21	0,17	0,03	0,00	0,00	0,02	0,28	0,45	1,18
1980	0,26	0,17	0,01	0,00	0,00	0,09	0,62	0,35	1,54
1990	0,26	0,13	0,01	0,07	0,01	0,07	0,90	0,37	1,82
2000	0,17	0,10	0,00	0,09	0,14	0,04	0,13	0,84	1,51
2005	0,17	0,10	0,00	0,10	0,11	0,07	0,10	0,69	1,36
2006	0,18	0,11	0,00	0,11	0,11	0,08	0,10	0,66	1,36
2007	0,17	0,11	0,00	0,12	0,11	0,09	0,10	0,63	1,33
2008	0,16	0,11	0,00	0,12	0,10	0,10	0,09	0,57	1,26
2009	0,14	0,09	0,00	0,12	0,09	0,11	0,09	0,53	1,17
2010	0,13	0,09	0,00	0,13	0,08	0,11	0,09	0,50	1,12
2011	0,13	0,09	0,00	0,14	0,08	0,11	0,09	0,49	1,13
2012	0,12	0,09	0,00	0,14	0,07	0,10	0,09	0,46	1,07

Lähde: Alkoholijuomien kulutus. SVT. THL; Valvira • Källa: Alkoholkonsumtion. FOS. THL; Valvira • Source: Alcoholic beverage consumption. OSF. THL; Valvira.

51. Alkoholijuomien myynti 100 %:n alkoholina maakunnittain 2012
Försäljning av alkoholdrycker i 100 % alkohol efter län 2012
Sales of alcoholic beverages by region, 100% alcohol, 2012

Maakunta Landskap Region	Väkeviä juomia Starka drycker Strong beverages	Viinejä Vin Wines	Siideriä Cider Ciders	Long drink -juomia Long drink Long drinks	Mallas- juomia Malt- drycker Beers	Yhteensä Totalt Total
1 000 litraa • liter • litres						
Koko maa • Hela landet • Whole country	9 758	8 577	1 979	2 367	19 356	42 037
Uusimaa • Nyland	2 203	3 239	606	583	5 382	12 014
Varsinais-Suomi • Egentliga Finland	836	775	164	202	1 640	3 616
Satakunta • Satakunta	485	285	73	111	805	1 759
Kanta-Häme • Egentliga Tavastland	330	256	64	77	668	1 394
Pirkanmaa • Birkaland	907	731	183	220	1 699	3 740
Päijät-Häme • Päijänne-Tavastland	365	303	77	94	859	1 698
Kymenlaakso • Kymmenedalen	327	269	67	77	708	1 448
Etelä-Karjala • Södra Karelen • South Karelia	253	212	56	60	595	1 176
Etelä-Savo • Södra Savolax	318	241	63	79	686	1 386
Pohjois-Savo • Norra Savolax	545	335	105	125	943	2 053
Pohjois-Karjala • Norra Karelen • North Karelia	313	191	59	75	582	1 219
Keski-Suomi • Mellersta Finland • Central Finland	535	379	98	124	988	2 125
Etelä-Pohjanmaa • Södra Österbotten • South Ostrobothnia	380	174	54	87	546	1 241
Pohjanmaa • Österbotten • Ostrobothnia	231	222	43	60	459	1 014
Keski-Pohjanmaa • Mellersta Österbotten • Central Ostrobothnia	139	82	20	29	198	467
Pohjois-Pohjanmaa • Norra Österbotten • North Ostrobothnia	750	434	135	185	1 357	2 860
Kainuu • Kajanaland	206	102	31	44	323	705
Lappi • Lappland • Lapland	607	296	75	130	855	1 963
Ahvenanmaa • Åland • Åland Islands	28	52	6	7	65	158

Asukasta kohti, litraa • Per invånare, liter • Per capita, litres						
Koko maa • Hela landet • Whole country	1,80	1,58	0,36	0,44	3,57	7,75
Uusimaa • Nyland	1,41	2,07	0,39	0,37	3,43	7,67
Varsinais-Suomi • Egentliga Finland	1,78	1,65	0,35	0,43	3,50	7,71
Satakunta • Satakunta	2,14	1,26	0,32	0,49	3,56	7,78
Kanta-Häme • Egentliga Tavastland	1,88	1,46	0,36	0,44	3,81	7,94
Pirkanmaa • Birkaland	1,83	1,48	0,37	0,44	3,43	7,55
Päijät-Häme • Päijänne-Tavastland	1,80	1,49	0,38	0,46	4,24	8,38
Kymenlaakso • Kymmenedalen	1,80	1,48	0,37	0,43	3,90	7,98
Etelä-Karjala • Södra Karelen • South Karelia	1,90	1,59	0,42	0,45	4,47	8,83
Etelä-Savo • Södra Savolax	2,08	1,58	0,41	0,51	4,49	9,08
Pohjois-Savo • Norra Savolax	2,19	1,35	0,42	0,50	3,80	8,27
Pohjois-Karjala • Norra Karelen • North Karelia	1,89	1,15	0,35	0,45	3,51	7,36
Keski-Suomi • Mellersta Finland • Central Finland	1,95	1,38	0,35	0,45	3,59	7,72
Etelä-Pohjanmaa • Södra Österbotten • South Ostrobothnia	1,96	0,90	0,28	0,45	2,81	6,40
Pohjanmaa • Österbotten • Ostrobothnia	1,29	1,23	0,24	0,33	2,55	5,64
Keski-Pohjanmaa • Mellersta Österbotten • Central Ostrobothnia	2,02	1,19	0,29	0,42	2,88	6,80
Pohjois-Pohjanmaa • Norra Österbotten • North Ostrobothnia	1,87	1,08	0,34	0,46	3,39	7,14
Kainuu • Kajanaland	2,55	1,26	0,38	0,54	4,00	8,74
Lappi • Lappland • Lapland	3,32	1,62	0,41	0,71	4,68	10,74
Ahvenanmaa • Åland • Åland Islands	1,00	1,83	0,21	0,25	2,27	5,55

Lähteet: Alkoholijuomien kulutus. SVT. THL; Valvira • Källor: Alkoholkonsumtion. FOS. THL; Valvira • Sources: Alcoholic beverage consumption. OSF. THL; Valvira.

52. Alkoholijuomien myynti juomaryhmittäin 1990–2012
Försäljning av alkoholdrycker per varugrupp 1990–2012
Sales of alcoholic beverages by type of beverage, 1990–2012

Vuosi År <i>Year</i>	Väkeviä juomia <i>Starka drycker Strong beverages</i>	Väkeviä viinejä <i>Starkvin Fortified wines</i>	Mietoja viinejä <i>Lättvin Light wines</i>	Siideriä <i>Cider Ciders</i>	Long drink- juomia <i>Long drink Long drinks</i>	Vahvaa olutta <i>Stark öl Strong beer</i>	Keski- olutta <i>Mellanöl Medium beer</i>	Yhteensä 100 %:n alkoholina Totalt 100 % alkohol <i>Total 100% alcohol</i>
1 000 litraa • liter • <i>litres</i>								
Vähittäismyynti • Detaljhandel • <i>Retail sales</i>								
1990	33 173	6 533	20 834	612	12 401	59 436	220 001	29 113
2000	22 239	4 265	35 618	38 715	14 364	16 968	267 408	28 680
2008	30 036	4 573	54 330	46 484	32 590	10 988	358 887	38 813
2009	27 959	4 380	55 021	41 662	37 017	10 780	359 954	38 215
2010	26 464	4 088	55 748	40 329	37 686	9 909	360 801	37 617
2011	25 602	3 744	57 938	38 402	39 712	9 586	376 779	38 154
2012	24 696	3 739	57 584	33 489	37 605	8 981	349 250	36 218
Toimitukset anniskeluun • Leveranser till servering • <i>Deliveries to licensed serving</i>								
1990	5 002	204	3 035	973	6 051	84 054	42 069	9 054
2000	3 872	95	3 664	14 911	4 041	12 386	96 432	7 800
2008	4 120	74	5 211	10 861	9 958	9 304	67 417	6 688
2009	3 661	62	5 032	9 951	10 497	8 910	62 283	6 239
2010	3 462	63	5 381	9 348	10 541	8 603	58 767	6 008
2011	3 562	62	5 975	9 264	10 622	9 180	58 304	6 117
2012	3 296	60	5 970	8 457	9 938	9 222	55 248	5 819
Yhteensä • Totalt • <i>Total</i>								
1990	38 174	6 737	23 869	1 585	18 452	143 490	262 070	38 167
2000	26 111	4 359	39 282	53 626	18 405	29 354	363 840	36 480
2008	34 156	4 647	59 541	57 345	42 548	20 292	426 304	45 501
2009	31 620	4 442	60 054	51 613	47 514	19 691	422 237	44 454
2010	29 926	4 150	61 129	49 677	48 227	18 512	419 567	43 625
2011	29 164	3 806	63 913	47 666	50 334	18 767	435 083	44 271
2012	27 992	3 799	63 554	41 946	47 543	18 203	404 498	42 037

Lähde: Alkoholijuomien kulutus. SVT. THL; Valvira • Källa: Alkoholkonsumtion. FOS. THL; Valvira • *Source: Alcoholic beverage consumption. OSF. THL; Valvira.*

53. Alkoholijuomien vähittäismyyntiverkosto 1990–2012
Distributionsnät för detaljhandel med alkoholdrycker 1990–2012
Network for the retail sales of alcoholic beverages, 1990–2012

Vuosi År Year	Alkon myymälät Alkos butiker <i>Alko stores</i>	Vähittäismyyntipaikat Detaljhandelsställen <i>Retail outlets</i> ≤ 4.7 %	Tilaviini- ja sahtimyymlät Gårdsvins- och sahtibutiker <i>Stores for selling fruit wine and sahti</i>	Alkon luovutuspaikat Alkos utlämningsställen <i>Alko delivery points</i>
1990	240	6 706	-	-
2000	275	7 348	49	124
2005	327	6 699	49	139
2006	331	6 398	48	136
2007	338	6 229	47	130
2008	344	6 093	44	124
2009	346	5 947	40	122
2010	343	5 755	35	118
2011	348	5 586	32	110
2012	351	5 511	31	108

Lähde: Valvira. • Källa: Valvira • Source: Valvira.

54. Alkoholijuomien anniskeluverkosto 1990–2012
Nät för servering av alkoholdrycker 1990–2012
Network for the licensed serving of alcoholic beverages, 1990–2012

Vuosi År Year	Anniskeluravintolat • Restauranger med serveringstillstånd • <i>Licensed restaurants</i>					
	Anniskeluluvat ¹⁾ • Serveringstillstånd ¹⁾ • <i>Serving licences¹⁾</i>				Asiakaspaikkoja ²⁾ • Gästplatser ²⁾ • <i>Seating for customers²⁾</i>	
	A-luvat A-tillstånd <i>A licences</i>	B-luvat B-tillstånd <i>B licences</i>	Yhteensä Totalt <i>Total</i>	C-luvat C-tillstånd <i>C licences</i>	A+B-luvat A+B-tillstånd <i>A+B licences</i>	C-luvat ³⁾ C-tillstånd ³⁾ <i>C licences³⁾</i> ≤ 4.7 %
1990	2 181	379	2 560	3 128	532 212	..
2000	4 640	264	4 904	4 050	1 616 404	332 974
2005	5 321	225	5 546	2 912	1 945 277	262 751
2006	5 441	247	5 688	2 706	1 971 228	243 078
2007	5 579	263	5 842	2 524	1 972 990	235 692
2008	5 694	270	5 964	2 358	2 024 869	223 992
2009	5 750	289	6 039	2 259	2 077 588	220 178
2010	5 812	312	6 124	2 178	2 091 621	215 553
2011	5 847	319	6 166	2 112	2 125 118	213 509
2012	5 916	351	6 267	2 024	2 121 319	209 026

1) A-luvat: kaikki alkoholijuomat, B-luvat: miedot alkoholijuomat, C-luvat: enintään 4,7 til-% alkoholijuomat • A-tillstånd: alla alkoholdrycker, B-tillstånd: svaga alkoholdrycker, C-tillstånd: alkoholdrycker med högst 4,7 % volymprocent. • *A licences: all alcoholic beverages, B licences: light alcoholic beverages, C licences: alcoholic beverages with no more than 4.7% by volume*

2) Käytössä olleet asiakaspaikat. • Gästplatser i bruk. • *Number of seats in use*

3) Vuodesta 1999 anniskelulupien mukaiset asiakaspaikat. • Från 1999 gästplatser enligt serveringstillstånd. • *From 1999 seating for customers according to serving licences*

Lähde: Valvira. • Källa: Valvira • Source: Valvira.

55. Alkoholijuomien myynnin reaalihintaindeksejä 2001–2012
 Realprisindex för försäljning av alkoholdrycker 2001–2012
Real price indices for the sales of alcoholic beverages, 2001–2012

Vuosi År Year	Viinat Brännvin <i>Vodka, gin, etc.</i>	Muut väkevät juomat Övriga starka drycker <i>Other strong beverages</i>	Väkevät viinit Starkvin <i>Fortified wines</i>	Miedot viinit Lättvin <i>Light wines</i>	Siiderit Cider <i>Ciders</i>	Long drink- juomat Long drink <i>Long drinks</i>	Vahva olut Starköl <i>Strong beer</i>	Keskiolut Mellanöl <i>Medium beer</i>	Kaikki juomat Alla drycker <i>All beverages</i>
2000=100									
Myynti yhteensä • Försäljning totalt • <i>Sales total</i>									
2001	98,2	97,9	96,5	96,9	100,7	100,5	99,9	101,7	99,8
2002	97,4	97,4	95,2	96,3	103,1	103,5	102,1	103,9	101,0
2003	97,2	97,5	94,9	96,9	104,3	103,8	104,7	105,8	102,0
2004	78,4	83,3	76,2	95,7	100,9	98,2	99,0	98,8	93,1
2005	74,4	81,1	71,8	95,2	100,1	97,7	98,4	95,3	90,7
2006	73,4	80,9	70,9	94,2	99,8	97,8	98,9	93,7	89,8
2007	72,3	80,6	70,0	92,8	98,4	97,1	98,7	91,5	88,7
2008	76,1	85,8	71,9	94,0	98,5	97,3	99,1	92,6	90,5
2009	82,2	91,6	77,4	98,6	102,3	101,8	103,9	99,2	96,2
2010	85,2	93,7	80,2	99,8	102,1	104,6	105,8	103,3	99,0
2011	83,2	91,8	79,5	98,0	99,7	104,1	104,8	101,0	97,4
2012	85,5	93,6	82,9	98,9	103,4	108,1	108,1	106,7	101,0
Vähittäismyynti • Detaljhandel • <i>Retail sales</i>									
2001	97,8	97,0	96,3	95,7	101,6	101,2	99,2	102,4	99,6
2002	96,5	95,6	94,9	94,7	104,9	104,8	99,4	104,2	100,2
2003	95,3	95,2	94,4	94,7	106,2	105,2	100,2	105,9	100,7
2004	66,6	73,4	74,8	92,8	100,0	95,5	88,2	93,5	86,9
2005	60,4	69,8	70,2	91,4	98,1	94,1	85,8	88,7	83,3
2006	59,2	69,4	69,4	90,1	97,5	94,2	85,9	87,1	82,4
2007	57,9	69,2	68,4	88,5	95,8	93,7	84,9	85,4	81,5
2008	62,5	75,9	70,4	88,9	95,5	94,3	85,6	86,3	83,3
2009	68,9	82,2	75,7	93,3	99,9	100,4	91,7	92,7	89,2
2010	72,1	84,0	78,3	94,1	99,2	104,3	95,4	96,0	91,7
2011	69,9	81,7	77,2	91,6	96,2	104,2	93,9	92,6	89,1
2012	72,7	84,1	80,7	92,0	100,9	108,9	97,1	98,7	93,2
Anniskelu • Servering • <i>Licensed serving</i>									
2001	99,6	99,4	99,8	101,2	99,5	99,5	100,4	100,6	100,2
2002	100,5	100,5	100,3	102,5	100,8	101,5	104,3	103,4	102,3
2003	102,4	101,3	103,0	106,1	102,0	101,6	108,6	105,7	104,3
2004	98,9	99,2	102,9	108,5	102,1	100,5	107,9	107,2	104,3
2005	98,9	99,4	101,6	112,2	102,4	101,2	108,7	106,0	104,0
2006	98,7	99,4	100,7	112,7	102,5	101,1	109,6	104,3	103,2
2007	98,6	99,2	100,3	112,3	101,7	100,2	109,9	101,2	101,9
2008	99,5	101,4	100,2	116,8	102,2	100,0	110,1	102,5	103,4
2009	103,7	105,9	109,0	122,4	105,1	102,2	113,7	109,2	108,5
2010	105,5	108,3	116,5	125,6	105,6	103,6	114,0	115,2	112,0
2011	104,4	107,3	123,5	126,3	104,1	102,4	113,4	115,8	112,0
2012	104,5	108,1	121,9	129,5	106,2	105,4	116,8	119,7	114,8

Lähde: Alkoholijuomien hintaindeksi. SVT. THL • Källa: Prisindex för alkoholdrycker. FOS. THL • *Source: Alcoholic beverage price index. OSF. THL*

56. Päihdepalvelut 1990–2012
Missbrukarvård 1990–2012
Services for substance abusers, 1990–2012

Vuosi År Year	A-klinikat ja nuorisoasemat ¹⁾ A-kliniker och ungdomsstationer ¹⁾ A-clinics and youth clinics ¹⁾		Asumispalvelut ja ensisuoijat Boendeservice och skyddshärbärgen Housing services and overnight shelters		Katkaisuhoito- ja kuntoutuslaitos Avgiftnings- och rehabiliteringsin- rättning Detoxification and rehabilitation	
	Käynnit/vuosi Besök/år Visits/year	/1 000 asukasta invånare inhabitants	Hoitopäiviä/ vuosi Vårddygn/år Care days/year	/1 000 asukasta invånare inhabitants	Hoitopäiviä/ vuosi Vårddygn/år Care days/year	/1 000 asukasta invånare inhabitants
1990	305 349	67,1	720 671	144,2	427 286	85,5
1995	332 679	65,0	604 765	118,2	272 936	53,3
2000	385 659	74,4	575 437	111,1	278 473	53,7
2005	451 999	86,0	638 785	121,5	341 457	65,0
2010	790 361	147,0	313 326	58,3
2011	750 039	138,9	297 134	55,0
2012	813 407	149,9	280 487	51,7

1) Vuodesta 2005 lähtien myös korvaushoitopoliklinikkien käynnit • Från och med 2005 också besök på substitutionsbehandlings-
 polikliniker • Data from 2005 onwards includes visits in substitution treatment clinics.

Lähteet: A-klinikat ja nuorisoasemat: A-klinikkasäätiö; Asumispalvelut ja ensisuoijat: Kuntien ja kuntayhtymien talous ja toiminta. SVT. Tilas-
 tokeskus; Katkaisuhoito- ja kuntoutuslaitos: Sosiaalihuollon laitos- ja asumispalvelut. SVT. THL. • Källor: A-kliniker och ungdomsstationer:
 A-kliniktiftelsen; Boendeservice och skyddshärbärgen: Kommunernas och samkommunernas ekonomi och verksamhet. FOS. Statistikcent-
 ralen; Avgiftnings- och rehabiliteringsinrättning: Institutionsvård och boendeservice inom socialvården. FOS. THL. • Sources: A-clinics and
 youth clinics: A-Clinic Foundation; Housing services and overnight shelters: Finances and activities of municipalities and joint municipal boards.
 OSF. Statistics Finland; Detoxification and rehabilitation centres: Institutional care and housing services in social care. OSF. THL.

57. Päihdesairauksien¹⁾ sairaalahoito 1996–2012
Alkohol- och narkotikarelaterad¹⁾ sjukhusvård 1996–2012
Alcohol- and drug-related¹⁾ hospital care, 1996–2012

Vuosi År Year	Asiakkaat Klienter Clients	Sairaaloiden hoitojaksot Vårdperioder på sjukhus Periods of care in hospitals	Sairaaloiden hoitopäivät • Vårddygn på sjukhus • Care days in hospitals				/1000 asukasta invånare inhabi- tants
			Yhteensä Total Totalt	niistä • av vilka • of which	alkoholi alkohol alcohol	huumausaine narkotika narcotic drug	lääkeaine- myrkytykset ²⁾ läkemedel förgiftningar ²⁾ medicine poisoning ²⁾
1996	20 549	31 063	237 331	207 508	26 829	2 994	46,4
2000	21 446	32 897	231 883	192 030	30 985	8 868	44,8
2005	21 597	32 998	255 829	218 225	28 349	9 255	48,7
2010	19 671	29 891	224 344	189 784	25 921	8 639	41,7
2011	19 182	29 261	204 539	170 551	25 675	8 313	37,9
2012	18 349	28 698	200 468	161 714	30 550	8 204	33,8

1) Päihdesairaus tarkoittaa sairautta, jossa päädiagnoosina on alkoholin tai huumeiden käytöstä aiheutunut sairaus, kts. tarkem-
 pi luettelo diagnooseista kohdasta Määritelmät. • Alkohol- och narkotikarelaterad sjukhusvård avser sådan vård där huvuddiag-
 nosen är en sjukdom som orsakats av alkohol eller narkotika, en närmare förteckning över diagnoserna finns under Definitioner. •
 Alcohol- and drug-related hospital care refers to hospital care where the primary diagnosis is a condition caused by alcohol or drug use.
 A list of specific diagnoses is available in the section 'Definitions'.

2) Huumesairauksien ja myrkytysten tilastointitapaa on muutettu. Luvut eivät ole vertailukelpoisia aiempien vuosikirjojen tietojen kans-
 sa. • Statistikföringen om narkotikarelaterade sjukdomar och förgiftningar har förändrats. Uppgifterna är inte jämförbara med de tidigare
 statistiska årsböckerna. • The compilation of the statistics on drug-related diseases and drug poisonings has been revised. The figures are
 not comparable with data in previous yearbooks.

Lähde: Perusterveydenhuolto. THL; Erikoissairaanhoito. SVT. THL. • Källa: Primärvård. THL; Specialiserad sjukvård. FOS. THL. • Source: Primary
 health care. THL; Specialised health care. OSF. THL.

58. Päihdepalvelut maakunnittain 2012
Missbrukarvård efter län 2012
Services for substance abusers by region, 2012

Maakunta Län Region	A-klinikat ja nuorisosemat A-kliniker och ungdomsstationer <i>A-clinics and youth clinics</i>		Asumispalvelut ja ensisuojat Boendeservice och skyddshärbärgen <i>Housing services and overnight shelters</i>			Katkaisuhoito- ja kuntoutuslaitokset Avgiftnings- och rehabi- literationsinrättningar <i>Detoxification and rehabilitati- on centres</i>		
	Asiak- kaita Klien- ter <i>Clients</i>	/1 000 asukasta invånare <i>inhabi- tants</i>	Asiak- kaita Klien- ter <i>Clients</i>	Hoitopäi- viä/vuosi Vård- dagn/år <i>Care days/year</i>	/1 000 asukasta invånare <i>inhabi- tants</i>	Asiak- kaita Klien- ter <i>Clients</i>	Hoitopäi- viä/vuosi Vård- dagn/år <i>Care days/year</i>	/1 000 asukasta invånare <i>inhabi- tants</i>
Koko maa • Hela landet • <i>Whole country</i>	48 443	8,9	6 408	813 407	149,9	10 465	280 487	51,7
Uusimaa • Nyland	14 091	9,0	2 171	230 014	146,8	4 019	129 878	82,9
Varsinais-Suomi • Egentliga Finland	3 362	7,2	606	74 380	158,6	594	17 235	36,8
Satakunta	2 191	9,7	227	27 289	120,7	441	4 977	22,0
Kanta-Häme • Egentliga Tavastland	1 955	11,1	105	20 736	118,2	269	5 986	34,1
Pirkanmaa • Birkaland	3 460	7,0	849	119 102	240,5	890	20 478	41,3
Päijät-Häme • Päijänne- Tavastland	1 540	7,6	270	42 062	207,7	463	11 827	58,4
Kymenlaakso • Kymmenedalen	2 687	14,8	141	32 377	178,5	735	14 934	82,3
Etelä-Karjala • Södra Karelén • <i>South Karelia</i>	1 018	7,7	139	27 426	206,0	327	7 897	59,3
Etelä-Savo • Södra Savolax	1 575	10,3	225	20 299	133,0	302	11 644	76,3
Pohjois-Savo • Norra Savolax	1 925	7,8	396	43 839	176,6	381	7 464	30,1
Pohjois-Karjala • Norra Karelén • <i>North Karelia</i>	1 370	8,3	61	7 974	48,1	327	10 520	63,5
Keski-Suomi • Mellersta Finland • <i>Central Finland</i>	2 234	8,1	889	103 731	377,0	496	9 074	33,0
Etelä-Pohjanmaa • Södra Österbotten • <i>South Ostrobothnia</i>	906	4,7	30	6 459	33,3	63	1 703	8,8
Pohjanmaa • Österbotten • <i>Ostrobothnia</i>	1 847	10,3	37	9 494	52,8	280	8 873	49,4
Keski-Pohjanmaa • Mellersta Österbotten • <i>Central Ostrobothnia</i>	739	10,8	36	8 679	126,5	23	1 156	16,8
Pohjois-Pohjanmaa • Norra Österbotten • <i>North Ostrobothnia</i>	4 488	11,2	175	29 553	73,8	587	9 045	22,6
Kainuu • Kajanaland	874	10,8	1	366	4,5	58	1 255	15,6
Lappi • Lappland • <i>Lapland</i>	1 863	10,2	50	9 627	52,7	247	5 614	30,7
Ahvenanmaa • Åland • <i>Åland Islands</i>	318	11,2	-	-	-	16	791	27,8

Lähteet: A-klinikat, nuorisosemat, asumispalvelut ja ensisuojat: Kuntien ja kuntayhtymien talous ja toiminta. SVT. Tilastokeskus; Katkaisuhoito- ja kuntoutuslaitos: Sosiaalihuollon laitos- ja asumispalvelut. SVT. THL. • Källor: A-kliniker, ungdomsstationer, boendeservice och skyddshärbärgen: Kommunernas och samkommunernas ekonomi och verksamhet. FOS.Statistikcentralen; Avgiftnings- och rehabiliteringsinrättning: Institutionsvård och boendeservice inom socialvården. FOS. THL. • Sources: A-clinics, youth clinics, housing services and overnight shelters: Finances and activities of municipalities and joint municipal boards. OSF. Statistics Finland; Detoxification and rehabilitation centres: Institutional care and housing services in social care. OSF. THL.

59. Päihdesairauksien¹⁾ sairaalahoido maakunnittain 2012
 Alkohol- och narkotikarelaterad¹⁾ efter landskap sjukhusvård 2012
 Alcohol- and drug-related¹⁾ hospital care by region, 2012

Maakunta Landskap Region	Asiak- kaat Klienter Clients	Sairaaloiden hoitojaksot Vårdperioder på sjukhus Periods of hospital care	Sairaaloiden hoitopäivät • Vårddygn på sjukhus • Care days in hospitals				/1 000 asukasta invånare inhabi- tants
			Yhteensä Totalt Total	niistä • av vilka • of which	alkoholi alkohol alcohol	huumaus- aine narkotika narcotic drug	lääkeaine- myrkytykset ²⁾ läkemedel förgiftningar ²⁾ poisoning ²⁾
Koko maa • Hela landet • Whole country	18 349	28 698	200 468	161 714	30 550	8 204	33,8
Uusimaa • Nyland	3 743	5 238	51 400	39 203	10 686	1 511	23,9
Varsinais-Suomi • Egentliga Finland	1 516	2 276	15 452	12 131	2 160	1 161	32,3
Satakunta	972	1 562	8 117	6 959	797	361	43,2
Kanta-Häme • Egentliga Tavastland	583	872	5 839	4 480	1 161	198	33,2
Pirkanmaa • Birkaland	1 878	2 968	27 150	21 316	4 996	838	37,8
Päijät-Häme • Päijänne- Tavastland	794	1 191	8 062	6 900	583	579	39,2
Kymenlaakso • Kymmenedalen	537	784	4 906	3 746	950	210	29,6
Etelä-Karjala • Södra Karelen • South Karelia	517	795	7 077	6 337	676	64	39,1
Etelä-Savo • Södra Savolax	488	754	5 831	4 891	689	251	31,8
Pohjois-Savo • Norra Savolax	1 344	2 230	12 501	9 204	2 868	429	54,1
Pohjois-Karjala • Norra Karelen • North Karelia	910	1 585	6 920	6 008	470	442	54,9
Keski-Suomi • Mellersta Finland • Central Finland	1 081	1 856	9 051	7 900	593	558	39,3
Etelä-Pohjanmaa • Södra Österbotten • South Ostrobothnia	584	1 132	7 058	6 449	526	83	30,1
Pohjanmaa • Österbotten • Ostrobothnia	405	621	5 168	4 609	353	206	22,5
Keski-Pohjanmaa • Mellersta Österbotten • Central Ostrobothnia	215	366	2 304	1 861	311	132	31,3
Pohjois-Pohjanmaa • Norra Österbotten • North Ostrobothnia	1 480	2 475	11 024	8 625	1 754	645	36,9
Kainuu • Kajanaland	362	557	3 554	3 313	169	72	44,9
Lappi • Lappland • Lapland	788	1 237	8 201	7 213	589	399	43,1
Ahvenanmaa • Åland • Åland Islands	76	113	551	379	142	30	26,7

1) Päihdesairaus tarkoittaa sairautta, jossa päädiagnoosina on alkoholin tai huumeiden käytöstä aiheutunut sairaus, kts. tarkempi luettelo diagnooseista kohdasta Määritelmät • Alkohol- och narkotikarelaterad sjukhusvård avser sådan vård där huvuddiagnosen är en sjukdom som orsakats av alkohol eller narkotika, en närmare förteckning över diagnoserna finns under Definitioner. • Alcohol- and drug-related hospital care refers to hospital care where the primary diagnosis is a condition caused by alcohol or drug use. A list of specific diagnoses is available in the section 'Definitions'.

2) Huumesairauksien ja myrkytysten tilastointitapaa on muutettu. Luvut eivät ole vertailukelpoisia aiempien vuosikirjojen tietojen kanssa. • Statistikföringen om narkotikarelaterade sjukdomar och förgiftningar har förändrats. Uppgifterna är inte jämförbara med de tidigare statistiska årsböckerna. • The compilation of the statistics on drug-related diseases and drug poisonings has been revised. The figures are not comparable with data in previous yearbooks.

Lähde: Perusterveydenhuolto. THL; Erikoissairaanhoito. SVT. THL. • Källa: Primärvård. THL; Specialiserad sjukvård. FOS. THL. • Source: Primary health care. THL; Specialised health care. OSF. THL.

60. Päihdehuollon huumeasiakkaat 2012 Narkotikaberoende klienter inom missbrukarvården 2012 *Drug clients in services for substance abusers, 2012*

Huumeiden käytön vuoksi päihdepalveluihin hakeutuneet asiakkaat¹⁾ • Klienter som sökt tjänster inom missbrukarvården på grund av användning av droger¹⁾ • *Clients visiting services for substance abusers on account of drug use¹⁾*

	Kaikki asiakkaat Alla klienter <i>All clients</i> n=2 688	Korvaushoito- asiakkaat Substitutions- vårdsklienter <i>Opioid substitution clients</i> n=730	1. kertaa hoitoon hakeutuneet Sökt vård för första gången <i>Seeking treatment for the first time</i> n=347
Mies • Man • <i>Man, %</i>	68	69	67
Nainen • Kvinna • <i>Woman, %</i>	32	31	33
Ikäkeskiarvo, vuotta • Medelålder, år • <i>Average age, years</i>	30,9	33,8	25,9
Opioidit ongelmallisin päihde • Opioider det mest problematiska missbruksmedlet • <i>Opioids as primary drug, %</i>	55	82	30
Kannabis ongelmallisin päihde • Cannabis det mest problematiska missbruksmedlet • <i>Cannabis as primary drug, %</i>	13	4	33
Käyttänyt joskus huumeita pistämällä • Har ibland använt narkotika intravenöst • <i>Have used drugs intravenously at somepoint, %</i>	74	95	40
Aikaisempia hoitokontakteja • Tidigare vårdkontakter • <i>Previous service contacts, %</i>	85	97	-
Avohoidossa • Öppenvård • <i>Outpatient care, %</i>	64	78	65

Hoitoon hakeutumiseen johtaneet päihteet²⁾ • Missbruksmedel som lett till att klienten sökt vård²⁾ •
Intoxicants that caused a client to seek treatment²⁾

	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
% asiakkaita • % av klienter • % of clients							
Opiaatit • Opiat • <i>Opiates</i>	52	58	61	66	74	78	65
Stimulantit • Stimulant • <i>Stimulants</i>	50	50	46	45	49	47	41
Kannabis • Cannabis • <i>Cannabis</i>	53	48	46	45	50	44	49
Uni- ja rauhoittavat lääkkeet • Sömnmedel och sedativa • <i>Soporifics and sedatives</i>	42	46	47	46	41	40	41
Alkoholi • Alcohol • <i>Alcohol</i>	37	37	36	33	31	30	32

1) Tiedot perustuvat vapaaehtoiseen tiedonkeruuseen terveydenhuollon ja sosiaalihuollon avo- ja laitoshuollon yksiköiltä, jotka hoitavat huumeiden tai lääkkeiden päihdekäytön vuoksi päihdepalveluihin hakeutuneita asiakkaita. Tiedonkeruu kattaa noin kolmasosan Suomessa annettusta huumehoitosta. 79 yksikköä toimitti tiedot yhteensä 2 688 asiakkaasta vuonna 2012. • Uppgifterna bygger på frivillig datainsamling från enheter för öppen- och slutenvård inom hälso- och sjukvården och socialvården som vårdar klienter som sökt tjänster inom missbrukarvården på grund av användning av narkotika eller läkemedel i berusningssyfte. Datainsamlingen omfattar uppskattningsvis en tredjedel av de narkotikaberoende klienterna i Finland. Totalt 79 enheter inlämnade uppgifter om sammanlagt 2 688 klienter år 2012. • *The data are based on voluntary data collection by outpatient and inpatient units in health care and social services that treat clients who have sought treatment in substance abuse services for drug use or for the use of medicines for intoxication purposes. The data collection covers around a third of all drug treatment provided in Finland. In 2012, 79 units submitted the data for a total of 2688 clients*

2) Enintään 3 ongelmallisinta päihdettä. • Högst 3 av de berusningsmedel som orsakat mest problem. • *Maximum 3 drugs causing most problems.*

Lähde: Päihdehuollon huumeasiakkaat. THL. • Källa: Narkotikaberoende klienter inom missbrukarvården. THL. • *Source: Drug clients in services for substance abusers. THL.*

61. Päihdehoidon palvelujen asiakkaat 2012

Klienter inom missbruksrelaterad vård 2012

Clients in treatment services for substance abusers, 2012

Ikäryhmä Åldersgrupp Age group	Asiakkaita • Klienter • Clients			Sairaalat • Sjukhus • Hospitals		
	A-klinikat A-kliniker A-clinics	Nuoriso- asemat Ungdoms- stationer Youth clinics	Katkaisuhoito- ja kuntoutuslaitokset Avgiftnings- och rehabiliterings- inrättningar Detoxification and rehabilitation centres	Päädiaagnoosina • Som huvuddiagnos • As primary diagnosis		
				Alkoholi Alkohol Alcohol	Lääkeaine- myrkytykset ¹⁾ Läkemedel förgiftningar ¹⁾ Medicine poisoning ¹⁾	Huumausaine Narkotika Narcotic drug
Yhteensä • Totalt • Total	10 465	12 857	3 515	1 977
	%					
-19	1,5	3,8	14,6	11,3
20-29	17,3	4,6	21,8	38,0
30-39	20,3	8,3	16,0	26,0
40-49	22,9	19,4	17,9	9,8
50-59	24,1	30,1	15,5	5,7
60+	14	33,8	14,2	9,2
Yhteensä • Totalt • Total	100	100	100	100
Miehet • Män • Men	73,4	77,8	41,3	64,9

Ikäryhmä Åldersgrupp Age group	Sairaaloiden asiakkaat • Klienter på sjukhus • Clients of care in hospitals		
	Päädiaagnoosina • Som huvuddiagnos • As primary diagnosis		
	Alkoholi Alkohol Alcohol	Lääkeainemyrkytykset ¹⁾ Läkemedel förgiftningar ¹⁾ Medicine poisoning ¹⁾	Huumausaine Narkotika Narcotic drug
Yhteensä • Totalt • Total	12 857	3 515	1 977
	%		
-19	39,6	42,0	18,4
20-29	28,0	36,4	35,6
30-39	49,9	26,1	24,0
40-49	75,2	19,0	5,8
50-59	85,5	12,1	2,5
60+	86,5	9,9	3,6
			Yhteensä Totalt Total

1) Huumesairauksien ja myrkytysten tilastointitapaa on muutettu. Luvut eivät ole vertailukelpoisia aiempien vuosikirjojen tietojen kanssa. • Statistikföringen om narkotikarelaterade sjukdomar och förgiftningar har förändrats. Uppgifterna är inte jämförbara med de tidigare statistiska årsböckerna. • The compilation of the statistics on drug-related diseases and drug poisonings has been revised. The figures are not comparable with data in previous yearbooks.

Lähteet: A-klinikat ja nuorisoasemat: A-klinikkasäätiö; Katkaisuhoito- ja kuntoutuslaitos: Sosiaalihuollon laitos- ja asumispalvelut. SVT. THL; Sairaaloiden hoitojakso: Perusterveydenhuolto. THL; Erikoissairaanhoido. SVT. THL. • Källor: A-kliniker och ungdomsstationer: A-klinikstiftelsen; Avgiftnings- och rehabiliteringsinrättning: Institutionsvård och boendeservice inom socialvården. FOS. THL; Vårdperiod på sjukhus: Primär vård. THL; Specialiserad sjukvård. FOS. THL. • Sources: A-clinics and youth clinics: A-Clinic Foundation. Detoxification and rehabilitation centres: Institutional care and housing services in social care. OSF. THL; Periods of hospital care: Primary health care. THL; Specialised health care. OSF. THL.

62. Päihdehaittakustannukset 2011
Skadestnader för alkohol och narkotika 2011
Cost of detrimental effects of alcohol and drugs, 2011

	Alkoholi Alkohol <i>Alcohol</i>	Huumaussaineet ja lääkkeiden väärinkäyttö Narkotika och missbruk av läkemedel <i>Drugs and medicine abuse</i>		
	Milj. € • Mn € • EUR million			
Välittömät kustannukset • Direktna kostnader • <i>Direct costs</i>	min ¹⁾	max ¹⁾	min ¹⁾	max ¹⁾
Terveystenhoito • Hälso- och sjukvård • <i>Health care</i>	84	148	34	57
Eläkkeet ja sairauspäivärahat • Pensioner och sjukdagpenningar • <i>Pensions and sickness allowances</i>	187	279	7	22
Sosiaalipalvelut ja -turva • Social service och socialskydd • <i>Social services and social security</i>	215	257	67	94
Järjestyksen ja turvallisuuden ylläpito • Upprätthålland av ordning och säkerhet • <i>Costs of maintaining public order and safety</i>	246	246	73	73
Oikeusjärjestelmä ja vankeinhoito • Rättssystem och kriminalvård • <i>Legal system and prison administration</i>	132	141	56	58
Onnettomuus- ja rikosvahingot • Olycks- och brottsskador • <i>Accident and crime damage</i>	360	360	113	113
Muut kustannukset • Övriga kostnader • <i>Other costs</i>	23	23	6	6
Kustannukset yhteensä • Kostnader sammanlagt • <i>Total costs</i>	1248	1454	355	423

Menetelmäkuvaus suomeksi • Metod beskrivning på finska • *Description of the method in Finnish:* Jääskeläinen, M. 2012. Päihdehaittakustannuslaskennan menetelmät - Esimerkkinä vuoden 2010 päihdehaittakustannuslaskenta. THL, Luokitukset, termistöt ja tilasto-ohjeet 5/2012.

1) Haittakustannusten minimi ja maksimi ovat laskennallisia arvioita, joiden väliin todellisten kustannusten oletetaan sijoittuvan. • Skadestnadernas minimioch maximibelopp är beräknade uppskattningar och de faktiska kostnaderna antas placera sig mellan dem. • *The minimum and maximum costs arising from alcohol-related harm are calculated estimates, and the real costs are assumed to be some where in between the two.*

Lähde: Päihdehaittakustannukset. THL. • Källa: Skadestnader för alkohol och andra droger. THL. • *Source: Costs of alcohol and drug harm. THL.*

63. Valtion alkoholitulot (käyvin hinnoin) 1960–2012
Statens alkoholinkomster (till löpande priser) 1960–2012
State revenues from alcohol (at current prices), 1960–2012

Vuosi År Year	Alkoholijuomavero Skatt på alkohol- drycker <i>Tax on alcoholic beverages</i>	Osuus valtion vero- ja veron- luonteista tuloista Andel av statens skatter och inkomster av skattenatur <i>As a share of taxes and other similar revenue</i>	Valtion alkoholitulot ¹⁾ Statens alkoholinkomster ¹⁾ <i>State revenues from alcohol¹⁾</i>	Osuus valtion tuloista (ilman rahoitustaloustoimia) Andel av statsinkomsterna (exkl. finanstransaktioner) <i>As a share of state revenue (before financial transactions)</i>
	Milj. € • Mn € • <i>EUR million</i>	%	Milj. € • Mn € • <i>EUR million</i>	%
1960	2	..	48	8,2
1970	79	..	183	10,5
1980	351	..	719	9,8
1990	814	..	1 969	8,4
2000	1 245	3,9	1 882	4,8
2005	973	3,0	1 658	4,2
2007	1 015	2,8	1 782	4,1
2008	1 092	2,9	1 892	4,3
2009	1 207	3,8	1 991	5,3
2010	1 284	4,0	2 087	5,4
2011	1 281	3,5	2 132	4,9
2012	1 381	3,7	2 246	5,0

1) Sisältää alkoholijuomaveron ja arvonlisäveron • Inbegriper alkoholskatt och mervärdesskatt • *Includes tax on alcoholic beverages and value-added tax.*

Lähde: Valtiovarainministeriö; THL. • Källa: Finansministeriet; THL. • *Source: Ministry of Finance; THL.*

64. Tupakkatuotteiden kulutus (joulu-marraskuu) 1980–2012
Konsumtion av tobaksprodukter (december-november) 1980–2012
Consumption of tobacco products (December-November), 1980–2012

Vuosi År Year	Savukkeet • Cigaretter • <i>Cigarettes</i>		Sikarit Cigarrer Cigars	Irtotupakka Löstobak Loose tobacco	Nuuska ja purutupakka Snus och tuggtobak Snus and chewing tobacco	Yhteensä • Totalt • Total		
	Verolliset Skattebe- lagda <i>Taxable</i>	Verottomat Skattefria <i>Untaxable</i>				1 000 kg ²⁾	1 000 kg ¹⁾	Milj. kpl ²⁾ Milj. st. ²⁾ Mill. pcs ²⁾
	Milj. kpl Milj. st. Mill. pcs	Milj. kpl Milj. st. Mill. pcs						
1980	6 886	..	64	1 013	22	5 639	.	8 508
1985	7 129	..	64	855	26	5 643	.	8 508
1990	7 465	..	88	646	89	5 763	.	8 547
1991	7 623	..	80	739	103	5 958	.	8 840
1992	6 365	..	82	810	99	5 210	.	7 693
1993	5 920	..	65	1 016	92	5 087	.	7 548
1994	5 729	..	64	1 118	93	5 063	.	7 513
1995	5 142	..	63	1 041	14	4 523	.	6 807
1996	4 876	..	63	944	.	4 239	.	6 391
1997	4 794	..	67	1 062	.	4 312	.	6 495
1998	4 850	..	67	1 045	.	4 332	.	6 525
1999	4 753	..	73	1 007	.	4 242	.	6 375
2000	4 754	..	80	1 005	.	4 255	.	6 380
2001	4 849	..	80	945	.	4 257	.	6 383
2002	4 897	..	85	940	.	4 293	.	6 428
2003 ³⁾	4 789	..	86	..	.	3 285	.	..
2004 ³⁾	4 941	..	89	..	.	3 389	.	..
2005 ³⁾	5 023	..	94	..	.	3 453	.	..
2006 ³⁾	5 050	763	98	..	.	3 478	3 975	..
2007 ³⁾	4 952	812	103	..	.	3 425	3 952	..
2008 ³⁾	7 128	715	110	..	.	4 853	5 318	..
2009 ³⁾	4 935	738	113	..	285	3 433	3 914	..
2010	4 715	598	123	657	330	3 968	4 356	5 849
2011	4 798	665	126	826	340	4 197	4 629	6 195
2012 ³⁾	4 665	602	125	..	445	3 282	3 674	..

1) Pl. nuuska ja purutupakka • Exkl. snus och tuggtobak • Excl. snus and chewing tobacco

2) Pl. verottomat savukkeet, nuuska ja purutupakka • Exkl. skattefria cigaretter, snus och tuggtobak • Excl. untaxable cigarettes, snus and chewing tobacco

3) Irtotupakka ei sisälly vuosien 2003–2009 ja 2012 osalta yhteensä-sarakkeisiin, koska tiedot ovat liikesalaisuuksia. • Löstobak ingår inte i kolumnen "Totalt" år 2003–2009 och 2012, eftersom uppgifterna är affärshemligheter. • Loose tobacco is not included in the Total columns for 2003–2009 and 2012 because the data are trade secrets.

Lähde: Tupakkatilasto. SVT. THL. • Källa: Tobaksstatistik. FOS. THL. • Source: Tobacco statistics. OSF. THL.

65. Tupakkatuotteiden kulutus (joulu-marraskuu) 15 vuotta täyttäneitä kohti 1980–2012
Konsumtion av tobaksprodukter (december-november) per 15 år fylld invånare 1980–2012
Consumption of tobacco products (December-November) per persons aged 15 or over, 1980–2012

Vuosi År Year	Savukkeet • Cigaretter • Cigarettes		Sikarit Cigarrar Cigars	Irtotupakka Löstobak Loose tobacco	Nuuska ja purutupakka Snus och tuggtobak Snus and chewing tobacco	Yhteensä • Totalt • Total		
	Verolliset Skattebe- lagda Taxable	Verottomat Skattefria Untaxable				g ²⁾	g ¹⁾	Kpl ²⁾ St. ²⁾ Pcs ²⁾
	Kpl St. Pcs	Kpl St. Pcs						
1980	1 808	.	17	266	.	1 480	.	2 234
1981	1 837	.	16	248	.	1 481	.	2 234
1982	1 826	.	14	234	.	1 456	.	2 200
1983	1 860	.	15	231	.	1 477	.	2 231
1984	1 796	.	16	227	.	1 433	.	2 161
1985	1 804	.	16	216	.	1 428	.	2 154
1986	1 804	.	17	198	.	1 413	.	2 126
1987	1 857	.	19	190	.	1 441	.	2 168
1988	1 894	.	20	177	.	1 453	.	2 187
1989	1 880	.	21	168	.	1 436	.	2 159
1990	1 855	.	22	161	22	1 432	.	2 124
1991	1 883	.	20	183	25	1 472	.	2 183
1992	1 562	.	20	199	24	1 278	.	1 888
1993	1 445	.	16	248	22	1 242	.	1 842
1994	1 392	.	16	272	23	1 230	.	1 825
1995	1 243	.	15	252	.	1 094	.	1 646
1996	1 174	.	15	227	.	1 020	.	1 538
1997	1 148	.	16	254	.	1 033	.	1 556
1998	1 156	.	16	249	.	1 032	.	1 555
1999	1 127	.	17	239	.	1 006	.	1 511
2000	1 122	.	19	237	.	1 085	.	1 506
2001	1 140	.	19	222	.	1 001	.	1 500
2002	1 146	.	20	220	.	1 005	.	1 505
2003 ³⁾	1 116	.	20	..	.	765	.	..
2004 ³⁾	1 146	.	21	..	.	787	.	..
2005 ³⁾	1 159	.	22	..	.	797	.	..
2006 ³⁾	1 158	175	22	..	.	797	911	..
2007 ³⁾	1 128	185	23	..	.	780	900	..
2008 ³⁾	1 108	162	25	..	.	770	1 203	..
2009 ³⁾	1 109	166	25	..	64	772	880	..
2010	1 054	134	27	147	74	887	973	1 307
2011	1 066	148	28	183	76	933	1 029	1 377
2012 ³⁾	1 031	133	28	..	98	725	812	..

1) Pl. nuuska ja purutupakka • Exkl. snus och tuggtobak • *Excl. snus and chewing tobacco*

2) Pl. verottomat savukkeet, nuuska ja purutupakka • Exkl. skattefria cigaretter, snus och tuggtobak • *Excl. untaxable cigarettes, snus and chewing tobacco*

3) Irtotupakka ei sisälly vuosien 2003–2009 ja 2012 osalta yhteensä-sarakkeisiin, koska tiedot ovat liikesalaisuuksia. • Löstobak ingår inte i kolumnen "Totalt" år 2003–2009 och 2012, eftersom uppgifterna är affärshemligheter. • *Loose tobacco is not included in the Total columns for 2003–2009 and 2012 because the data are trade secrets*

Lähde: Tupakkatilasto. SVT. THL. • Källa: Tobaksstatistik. FOS. THL. • *Source: Tobacco statistics. OSF. THL*

66. Kodin ulkopuolella työskentelevien tupakoimattomien työntekijöiden altistuminen tupakansavulle työpaikalla¹⁾ päivittäin sukupuolen ja iän mukaan (%) 1985–2012
Icke-rökande anställda som arbetar utanför hemmet som exponeras dagligen för tobaksrök på arbetsplatsen¹⁾ efter kön och ålder (%) 1985–2012
Non-smokers working outside the home exposed daily to tobacco smoke at workplace¹⁾ by gender and age (%) 1985–2012

Vuosi År Year	Miehet • Män • Males					Naiset • Kvinnor • Females					
	Ikä • Ålder • Age					Ikä • Ålder • Age					
	15–24	25–44	45–64	Yhteensä Totalt Total	N	15–24	25–44	45–64	Yhteensä Totalt Total	N	Yhteensä Totalt Total
1985	34	58	44	48	791	18	31	32	28	997	37
1986	31	56	51	49	919	20	29	31	28	1 176	37
1987	37	57	42	48	874	20	23	29	25	1 134	35
1988	32	57	43	48	897	19	25	28	24	1 084	35
1989	22	58	41	44	899	19	25	27	24	1 078	34
1990	33	52	46	46	889	18	23	24	22	1 103	33
1991	29	44	41	40	864	17	19	21	20	1 115	28
1992	28	45	38	39	816	13	20	25	21	1 078	29
1993	25	43	41	38	783	13	22	21	20	1 016	28
1994	22	37	38	34	864	12	15	15	14	990	24
1995	18	25	22	22	801	11	9	15	12	1 023	16
1996	22	28	26	26	818	12	10	10	10	1 039	17
1997	16	24	18	20	796	11	6	13	9	1 040	14
1998	23	23	24	23	854	14	11	12	12	971	17
1999	16	23	21	21	813	8	7	8	7	1 054	13
2000	19	20	20	20	834	10	9	9	9	1 044	14
2001	14	18	19	18	835	11	10	10	10	1 052	13
2002	12	15	19	16	789	10	7	5	7	988	11
2003	13	13	15	14	831	11	7	6	7	980	10
2004	11	12	14	13	810	9	6	6	6	991	9
2005	11	16	13	14	808	9	4	5	5	971	9
2006	12	12	15	13	777	12	4	3	5	996	9
2007	17	13	11	12	754	9	7	5	6	1 038	9
2008	10	8	12	10	769	10	2	3	4	1 039	7
2009	10	6	7	7	703	10	2	4	4	993	5
2010	6	6	7	7	707	5	3	4	4	935	5
2011	11	8	6	7	669	9	2	4	4	967	5
2012	8	5	5	5	650	7	3	3	3	907	4

1) Vuodesta 1995 lähtien tupakointi työtiloissa on ollut kiellettyä. • Rökning i arbetsutrymmen har varit förbjuden sedan 1995. • Smoking at workplaces has been prohibited from 1995.

Lähde: Suomalaisen aikuisväestön terveyskäyttäytyminen ja terveys (AVTK) -tutkimus. THL. • Källa: Undersökningen Den finländska vuxenbefolkningens hälsobeteende och hälsa (AVTK). THL. • Source: Health behaviour and health among the Finnish adult population -survey (AVTK). THL.

67. Lääkäri- ja hammaslääkärikäynnit 1997–2012
Läkar- och tandläkarbesök 1997–2012
Appointments with physicians and dentists, 1997–2012

Vuosi År Year	Terveyskeskusten lääkärikäynnit ¹⁾ Läkarbesök på hälsovårdscentraler ¹⁾ <i>General practitioner visits in health centres¹⁾</i>	Sairausvakuutuksen korvaamat yksityis- lääkärikäynnit Privatläkarbesök som sjukförsäkringen ersätter <i>Appointments with private physicians reimbursed under National Health Insurance</i>	Sairausvakuutuksen korvaamat yksityisen työterveyshuollon lääkärikäynnit Läkarbesök inom privat företagshälsovård som sjukförsäkringen ersätter <i>Occupational health care appointments with private service providers reimbursed under National Health Insurance</i>	Käyntien lukumäärä yhteensä Antal besök totalt <i>Visits, total</i>
1997	10 722 214	3 264 168	1 844 048	15 830 430
2000	10 350 203	3 349 146	2 260 459	15 959 808
2003	9 444 262	3 575 274	2 511 846	15 531 382
2006	9 060 851	3 502 665	2 713 219	15 276 735
2007	8 775 698	3 639 664	2 769 652	15 185 014
2008	8 692 294	3 710 641	2 982 869	15 385 804
2009	8 228 390	3 757 700	2 968 133	14 954 223
2010	<u>8 395 823</u>	3 725 013	3 072 168	15 193 004
2011	7 277 347	3 752 038
2012	6 766 550	3 763 714

Vuosi År Year	Terveyskeskusten hammaslääkäri- käynnit ¹⁾ Tandläkarbesök på hälsovårdscentralerna ¹⁾ <i>Appointments with health-centre dentists¹⁾</i>	Sairausvakuutuksen korvaamat yksityiset hammaslääkärikäynnit Privata tandläkarbesök som sjukförsäkringen ersätter <i>Appointments with dentists in private practice reimbursed under National Health Insurance</i>	Käyntien lukumäärä yhteensä Antal besök totalt <i>Visits, total</i>
1997	4 364 498	979 957	5 344 455
2000	4 121 788	1 199 394	5 321 182
2003	4 071 688	2 898 667	6 970 355
2006	3 906 605	2 807 746	6 714 351
2007	3 899 370	2 843 685	6 743 055
2008	3 897 444	2 863 328	6 760 772
2009	3 836 638	2 854 870	6 691 508
2010	<u>3 765 196</u>	2 531 358	<u>6 296 554</u>
2011 ¹⁾	3 104 686	2 530 935	5 635 621
2012	3 331 440	2 536 057	5 867 497

1) Tiedonkeruu muuttui vuonna 2011. Aikaisempien vuosien tiedot eivät ole vertailukelpoisia vuosien 2011–2012 kanssa. • Datainsamlingen förändrades 2011. Uppgifterna för 2011 och senare år är inte jämförbara med uppgifterna för de tidigare åren. • The data collection was revised in 2011. Data for previous years are not comparable with the data for 2011–2012.

Lähteet: Perusterveydenhuolto. THL; Tilasto sairaanhoitokorvauksista. SVT. Kela; Tilasto työterveyshuollosta. SVT. Kela. • Källor: Primärvård. THL; Statistik över sjukvårdsersättningar. FOS. FPA; Statistik över företagshälsovård. FOS. FPA. • Sources: Primary health care. THL; Statistics on reimbursements for medical expenses. OSF. Kela; Statistics on occupational health care. OSF. Kela.

68. Terveyskeskuskäynnit palvelumuodoittain 1997–2012¹⁾
Hälsövärdscentralbesök efter serviceform 1997–2012¹⁾
Health-centre visits by type of activity 1997–2012¹⁾

	1997	2003	2006	2011	2012
Lääkärikäynnit yhteensä • Läkarbesök totalt • <i>Physician visits, total</i>	10 722 214	9 444 262	9 060 851	7 277 566	6 766 550
Muut kuin lääkärikäynnit • Andra än läkarbesök • <i>Other practitioner visits, total</i>	14 579 001	15 424 239	15 804 191	21 580 759	17 691 600
Käynnit yhteensä • Besök totalt • <i>Visits, total</i>	25 301 215	24 868 501	24 865 042	28 858 325	24 458 150
Käynnit/asukas • Besök/invånare • <i>Visits per inhabitant</i>	4,9	4,8	4,7	5,3	4,5
Palvelumuoto • Serviceform • Type of activity					
Avosairaanhoito • Öppen sjukvård • <i>Outpatient medical visits</i>	11 318 631	10 580 847
Äitiysneuvola • Mödrarådgivningsbyrå • - <i>Prenatal clinic</i>	976 585	998 031	1 036 483	960 274	951 569
Lastenneuvola • Barnarådgivningsbyrå • <i>Child-health-clinic</i>	1 445 503	1 263 564	1 240 475	1 351 957	1 399 448
Perhesuunnitteluneuvola • Familjerådgivningsbyrå • <i>Family-planning-clinic</i>	282 589	237 478	205 694	190 910	205 101
Kouluterveydenhuolto ²⁾ • Skolhälsovård ²⁾ • <i>School-health-care²⁾</i>	1 790 222	1 631 398	1 582 420	1 430 839	1 389 130
Opiskeluterveydenhuolto ²⁾ • Studerandehälsö- vård ²⁾ • <i>Student-health-care²⁾</i>	351 242	299 563	331 946	475 790	477 161
Työterveyshuollon käynnit • Företagshälsovård • <i>Occupational healthcare</i>	782 290	1 102 210	1 249 538	743 921	409 257
Mielenterveystyö • Mentalhälsoarbete • <i>Mental health</i>	327 040	714 897	647 341	520 860	601 232
Fysioterapia • Fysioterapi • <i>Physiotherapy</i>	1 279 085	1 370 495	1 400 936	796 037	1 071 415
Muu erityisterapia ja kuntoutus ³⁾ • Annan rehabilitering och specialterapi ³⁾ • <i>Other special therapy and rehabilitation³⁾</i>	931 843	718 074
Muu avohoito ⁴⁾ • Andra öppenvård ⁴⁾ • <i>Other outpatient visits⁴⁾</i>	14 350 424	13 703 686	13 541 928	1 093 364	1 081 372
Kotihoito • Hemvård • <i>Home-care</i>	5 420 741	14 472 269
Kotisairaanhoito • Hemsjukvård • <i>Home-nursing</i>	3 716 235	3 547 166	3 628 281	9 036 848	5 572 594
Kotipalvelu • Hemtjänst • <i>Home-help</i>	6 268 001	5 433 577
Tieto puuttuu • Uppgifter saknas • <i>Missing</i>	7 050	950

1) Tiedonkeruu muuttui vuonna 2011. Aikaisempien vuosien tiedot eivät ole vertailukelpoisia vuosien 2011–2012 kanssa. • Datainsamlingen förändrades 2011. Uppgifterna för 2011 och senare år är inte jämförbara med uppgifterna för de tidigare åren. • *The data collection was revised in 2011. Data for previous years are not comparable with the data for 2011–2012.*

2) Lukiolaisten käynnit sisältyvät 1.7.2007 lähtien opiskeluterveydenhuoltoon, aikaisemmin kouluterveydenhuollon käynneissä. • Gymnasieelevers besök ingår från och med 1.7.2007 i studerandehälsovården. Tidigare ingick de i skolhälsovården. • *Since 1 July 2007, student health care includes visits by upper secondary students. These were previously included in school health-care visits.*

3) AvoHILMO -palvelumuodot. • AvoHILMO serviceform • AvoHILMO type of activity: T52 - T56, T58 - T59

4) AvoHILMO -palvelumuodot. • AvoHILMO serviceform • AvoHILMO type of activity: T24, T28, T29, T80, T81, T90

Lähde: Perusterveydenhuolto. THL. • Källa: Primärvård. THL. • Source: Primary health care. THL.

69. Terveyskeskusten suun terveydenhuolto ikäryhmittäin 2003–2012¹⁾
Hälsövärdscentralernas munhälsövård efter åldersgrupp 2003–2012¹⁾
Oral health care in health-centres by age group, 2003–2012¹⁾

Ikäryhmä • Åldersgrupp • Age group	2003	2006	2009	2010	2011	2012
0–17						
Hammaslääkärikäynnit • Tandläkarbesök • <i>Dentist visits</i>	1 849 805	1 587 332	1 403 869	1 352 813	1 016 074	1 053 241
Käynnit yhteensä • Besök totalt • <i>Visits, total</i>	2 363 069	2 175 623	2 029 667	1 988 817	1 742 263	1 855 135
Potilaat • Patienter • <i>Patients</i>	856 791	817 696	797 613	773 376	631 448	671 552
18–55						
Hammaslääkärikäynnit • Tandläkarbesök • <i>Dentist visits</i>	1 666 492	1 642 703	1 661 990	1 614 168
Käynnit yhteensä • Besök totalt • <i>Visits, total</i>	1 903 983	1 939 366	1 993 044	1 944 996
Potilaat • Patienter • <i>Patients</i>	712 547	750 081	778 052	760 929
18–64						
Hammaslääkärikäynnit • Tandläkarbesök • <i>Dentist visits</i>	1 682 019	1 814 184
Käynnit yhteensä • Besök totalt • <i>Visits, total</i>	2 230 330	2 439 408
Potilaat • Patienter • <i>Patients</i>	764 659	837 277
56+						
Hammaslääkärikäynnit • Tandläkarbesök • <i>Dentist visits</i>	555 391	676 570	770 779	798 215
Käynnit yhteensä • Besök totalt • <i>Visits, total</i>	657 887	827 163	953 796	985 716
Potilaat • Patienter • <i>Patients</i>	230 120	299 472	343 337	360 719
65+						
Hammaslääkärikäynnit • Tandläkarbesök • <i>Dentist visits</i>	407 100	464 001
Käynnit yhteensä • Besök totalt • <i>Visits, total</i>	549 575	637 539
Potilaat • Patienter • <i>Patients</i>	178 550	207 073
Yhteensä • Totalt • Total						
Hammaslääkärikäynnit • Tandläkarbesök • <i>Dentist visits</i>	4 071 688	3 906 605	3 836 638	3 765 196	3 105 199	3 331 439
Käynnit yhteensä • Besök totalt • <i>Visits, total</i>	4 924 939	4 942 152	4 976 507	4 919 529	4 522 174	4 932 099
Potilaat • Patienter • <i>Patients</i>	1 800 458	1 867 249	1 919 002	1 895 024	1 574 660	1 715 910

1) Tiedonkeruu muuttui vuonna 2011. Aikaisempien vuosien tiedot eivät ole vertailukelpoisia vuosien 2011–2012 kanssa. • Datainsamlingen förändrades 2011. Uppgifterna för 2011 och senare år är inte jämförbara med uppgifterna för de tidigare åren. • The data collection was revised in 2011. Data for previous years are not comparable with the data for 2011–2012.

Lähde: Perusterveydenhuolto. THL. • Källa: Primärvård. THL. • Source: Primary health care. THL.

70. Terveyskeskusten¹⁾ laitoshoidon ikäryhmittäin 1997–2012
Hälsövärdscentralernas¹⁾ slutenvård efter åldersgrupp 1997–2012
Health-centre¹⁾ inpatient care by age group, 1997–2012

Ikäryhmä • Åldersgrupp • Age group	1997	2003	2006	2010	2011	2012
0–64						
Hoitojaksot • Vårdperioder • Periods of care	48 523	49 997	48 187	48 613	46 261	45 501
Keskim. hoitoaika • Medelvårdtid • Average length of stay	12,9	12,9	13,7	12,7	11,5	11,4
Hoitopäivät • Vårddygn • Care days	641 433	698 921	706 676	626 913	561 194	535 810
Potilaat • Patienter • Patients	31 453	31 845	31 084	31 320	29 942	29 054
65–74						
Hoitojaksot • Vårdperioder • Periods of care	50 244	48 907	43 522	42 476	42 958	44 219
Keskim. hoitoaika • Medelvårdtid • Average length of stay	22,1	21,5	20,5	18,3	18,5	17,1
Hoitopäivät • Vårddygn • Care days	1 204 532	1 106 962	1 006 458	833 158	781 246	786 172
Potilaat • Patienter • Patients	29 752	28 541	26 064	25 745	26 209	26 849
75–84						
Hoitojaksot • Vårdperioder • Periods of care	80 437	91 318	91 537	92 847	90 201	91 575
Keskim. hoitoaika • Medelvårdtid • Average length of stay	32,2	29,9	29,4	24,3	23,8	22,5
Hoitopäivät • Vårddygn • Care days	2 771 644	2 868 182	2 864 912	2 334 292	2 130 978	2 003 226
Potilaat • Patienter • Patients	47 697	53 329	54 260	54 172	52 996	52 933
85+						
Hoitojaksot • Vårdperioder • Periods of care	44 249	54 972	56 349	69 839	70 586	73 822
Keskim. hoitoaika • Medelvårdtid • Average length of stay	66,2	55,2	53,9	37,9	36,3	34,3
Hoitopäivät • Vårddygn • Care days	2 714 450	2 712 687	2 799 541	2 443 191	2 270 552	2 172 428
Potilaat • Patienter • Patients	29 365	34 013	35 851	41 629	42 745	43 716
Yhteensä • Totalt • Total						
Hoitojaksot • Vårdperioder • Periods of care	223 453	245 194	239 595	253 775	250 006	255 117
Keskim. hoitoaika • Medelvårdtid • Average length of stay	32,5	30,4	30,4	24,8	24,2	23,0
Hoitopäivät • Vårddygn • Care days	7 332 059	7 386 752	7 377 587	6 237 554	5 743 970	5 497 636
Potilaat • Patienter • Patients	136 613	145 966	145 635	151 129	150 251	150 852

1) Terveyskeskuksissa yleislääketieteen erikoisalalla annettu hoito. • Den vård som ges inom specialiteten allmänmedicin vid hälsövärdscentraler. • Care given in the speciality of general practice in health centres.

Lähde: Perusterveydenhuolto. THL. • Källa: Primärvård. THL. • Source: Primary health care. THL.

71. Terveyskeskusten¹⁾ laitohoito maakunnittain 2012
Hälsövärdscentralernas¹⁾ slutenvård efter landskap 2012
Health-centre¹⁾ inpatient care by region, 2012

Maakunta Landskap Region	Hoitojaksot Vårdperioder Periods of care	Keskimääräinen hoitoaika Medelvårdtid Average length of stay	Hoitopäivät Vårddygn Care days	Potilaat Patienter Patients
Koko maa • Hela landet • <i>Whole country</i>	255 117	23,0	5 497 636	150 852
Uusimaa • Nyland	47 522	23,7	1 015 137	29 439
Varsinais-Suomi • Egentliga Finland	17 270	29,6	486 042	11 237
Satakunta	12 370	21,9	275 955	7 724
Kanta-Häme • Egentliga Tavastland	5 581	26,8	124 079	3 395
Pirkanmaa • Birkaland	21 963	26,7	543 448	13 563
Päijät-Häme • Päijänne-Tavastland	9 179	38,7	367 796	5 987
Kymenlaakso • Kymmenedalen	3 886	34,9	128 657	3 127
Etelä-Karjala • Södra Karelen • <i>South Karelia</i>	4 071	46,3	175 561	2 976
Etelä-Savo • Södra Savolax	7 598	33,5	224 861	4 760
Pohjois-Savo • Norra Savolax	18 046	16,9	286 605	9 760
Pohjois-Karjala • Norra Karelen • <i>North Karelia</i>	12 802	25,9	285 209	7 209
Keski-Suomi • Mellersta Finland • <i>Central Finland</i>	20 222	14,9	291 883	11 225
Etelä-Pohjanmaa • Södra Österbotten • <i>South Ostrobothnia</i>	18 593	15,1	285 216	9 354
Pohjanmaa • Österbotten • <i>Ostrobothnia</i>	8 795	33,2	265 469	5 033
Keski-Pohjanmaa • Mellersta Österbotten • <i>Central Ostrobothnia</i>	4 622	13,5	60 679	2 595
Pohjois-Pohjanmaa • Norra Österbotten • <i>North Ostrobothnia</i>	22 640	12,9	292 597	12 068
Kainuu • Kajanaland	4 764	16,5	86 297	3 036
Lappi • Lappland • <i>Lapland</i>	14 650	21,8	282 778	8 001
Ahvenanmaa • Åland • <i>Åland Islands</i>	276	105,1	17 848	236

1) Terveyskeskuksissa yleislääketieteen erikoisalalla annettu hoito. • Den vård som ges inom specialiteten allmänmedicin vid hälsövärdscentraler. • Care given in the speciality of general practice in health centres.

Lähde: Perusterveydenhuolto. THL. • Källa: Primärvård. THL. • Source: Primary health care. THL.

72. Terveyskeskusten¹⁾ laitohoito päädiagnoosin mukaan 1997–2012
Hälsövärdscentralernas¹⁾ slutenvård efter huvuddiagnos 1997–2012
Health-centre¹⁾ inpatient care by primary diagnosis, 1997–2012

	1997	2003	2006	2010	2011	2012
Tartunta- ja loistaudit • Vissa infektionssjukdomar och parasitsjukdomar • <i>Infectious and parasitic diseases</i>						
Hoitojaksot • Vårdperioder • <i>Periods of care</i>	6 813	11 047	10 806	15 744	14 406	15 032
Keskim. hoitoaika • Medelvårdtid • <i>Average length of stay</i>	12,8	11,4	10,7	10,5	10,5	10,4
Hoitopäivät • Vårddygn • <i>Care days</i>	75 556	109 555	115 153	156 216	147 093	157 548
Potilaat • Patienter • <i>Patients</i>	6 191	9 844	9 604	13 553	12 328	12 746
Kasvaimet • Tumörer • <i>Neoplasms</i>						
Hoitojaksot • Vårdperioder • <i>Periods of care</i>	12 104	14 290	15 428	18 095	18 560	18 674
Keskim. hoitoaika • Medelvårdtid • <i>Average length of stay</i>	24,7	23,8	23,4	20,0	19,2	18,8
Hoitopäivät • Vårddygn • <i>Care days</i>	278 061	323 771	344 370	355 946	354 292	348 110
Potilaat • Patienter • <i>Patients</i>	7 842	9 207	9 908	11 356	11 560	11 743
Veren ja verta muodostavien elinten sairaudet • Sjukdomar i blod och blodbildande organ • <i>Diseases of the blood and blood-forming organs</i>						
Hoitojaksot • Vårdperioder • <i>Periods of care</i>	2 615	3 104	3 177	3 829	3 486	3 742
Keskim. hoitoaika • Medelvårdtid • <i>Average length of stay</i>	11,2	7,9	8,3	7,0	7,2	6,6
Hoitopäivät • Vårddygn • <i>Care days</i>	30 041	31 372	29 818	28 083	25 803	24 761
Potilaat • Patienter • <i>Patients</i>	1 942	2 226	2 297	2 838	2 556	2 575
Umpierityssairaudet, ravitsemissairaudet ja aineenvaihduntasairaudet • Endokrina sjukdomar, nutritionsrubbningar och ämnesomsättningsjukdomar • <i>Endocrine, nutritional and metabolic diseases</i>						
Hoitojaksot • Vårdperioder • <i>Periods of care</i>	9 277	8 109	7 142	6 617	6 248	5 932
Keskim. hoitoaika • Medelvårdtid • <i>Average length of stay</i>	20,3	20,8	20,2	16,3	16,0	17,4
Hoitopäivät • Vårddygn • <i>Care days</i>	203 843	178 624	164 193	114 026	105 161	105 660
Potilaat • Patienter • <i>Patients</i>	7 150	6 522	5 877	5 549	5 269	5 044
Mielenterveyden ja käyttäytymisen häiriöt • Psykiska sjukdomar och syndrom samt beteendestörningar • <i>Mental and behavioural disorders</i>						
Hoitojaksot • Vårdperioder • <i>Periods of care</i>	31 691	31 365	29 951	26 837	25 631	25 258
Keskim. hoitoaika • Medelvårdtid • <i>Average length of stay</i>	56,8	57,1	60,7	53,1	51,8	49,8
Hoitopäivät • Vårddygn • <i>Care days</i>	2 165 260	2 060 489	2 063 238	1 462 332	1 230 014	1 085 692
Potilaat • Patienter • <i>Patients</i>	24 971	25 368	24 669	21 278	20 060	19 303
Hermoston sairaudet • Sjukdomar i nervsystemet • <i>Diseases of the nervous system</i>						
Hoitojaksot • Vårdperioder • <i>Periods of care</i>	11 917	13 179	12 909	13 494	13 419	13 984
Keskim. hoitoaika • Medelvårdtid • <i>Average length of stay</i>	47,6	45,4	54,6	52,8	54,5	55,7
Hoitopäivät • Vårddygn • <i>Care days</i>	713 198	737 074	859 443	836 868	765 469	760 847
Potilaat • Patienter • <i>Patients</i>	8 949	9 988	10 741	11 855	11 555	11 796

72. jatk. • forts. • cont.

72. jatk. • forts. • cont.

	1997	2003	2006	2010	2011	2012
Silmän ja sen apuelinten sairaudet • Sjukdomar i ögat och närliggande organ • <i>Diseases of the eye and adnexa</i>						
Hoitojaksot • Vårdperioder • <i>Periods of care</i>	768	540	459	420	473	499
Keskim. hoitoaika • Medelvårdtid • <i>Average length of stay</i>	21,7	15,3	36,3	13,5	10,3	19,0
Hoitopäivät • Vårddygn • <i>Care days</i>	20 580	12 881	11 158	8 611	8 496	9 568
Potilaat • Patienter • <i>Patients</i>	717	525	436	396	439	439
Korvan ja kartiolisäkkeen sairaudet • Sjukdomar i örat och mastoidutskottet • <i>Diseases of the ear and the mastoid process</i>						
Hoitojaksot • Vårdperioder • <i>Periods of care</i>	767	636	676	852	915	916
Keskim. hoitoaika • Medelvårdtid • <i>Average length of stay</i>	6,2	6,3	5,0	4,9	6,4	4,7
Hoitopäivät • Vårddygn • <i>Care days</i>	6 021	5 470	5 282	5 996	6 249	6 525
Potilaat • Patienter • <i>Patients</i>	675	613	627	806	847	863
Verenkiertoelinten sairaudet • Cirkulationsorganens sjukdomar • <i>Diseases of the circulatory system</i>						
Hoitojaksot • Vårdperioder • <i>Periods of care</i>	46 812	48 164	44 558	44 408	43 182	42 673
Keskim. hoitoaika • Medelvårdtid • <i>Average length of stay</i>	41,2	39,9	41,7	33,6	32,6	30,5
Hoitopäivät • Vårddygn • <i>Care days</i>	1 864 354	1 851 452	1 802 760	1 450 357	1 294 745	1 209 674
Potilaat • Patienter • <i>Patients</i>	35 089	36 468	34 682	34 767	33 954	33 327
Hengityselinten sairaudet • Andningsorganens sjukdomar • <i>Diseases of the respiratory system</i>						
Hoitojaksot • Vårdperioder • <i>Periods of care</i>	20 068	24 075	21 323	24 831	27 973	29 696
Keskim. hoitoaika • Medelvårdtid • <i>Average length of stay</i>	45,8	40,3	33,2	22,4	19,9	16,5
Hoitopäivät • Vårddygn • <i>Care days</i>	419 863	454 144	390 895	366 389	374 552	372 128
Potilaat • Patienter • <i>Patients</i>	16 152	19 515	17 146	19 789	22 305	23 239
Ruuansulatuselinten sairaudet • Matsmältningsorganens sjukdomar • <i>Diseases of the digestive system</i>						
Hoitojaksot • Vårdperioder • <i>Periods of care</i>	10 483	10 924	10 424	11 240	11 423	11 400
Keskim. hoitoaika • Medelvårdtid • <i>Average length of stay</i>	14,7	12,1	15,3	12,5	11,1	10,8
Hoitopäivät • Vårddygn • <i>Care days</i>	121 964	133 907	138 409	124 043	127 909	119 015
Potilaat • Patienter • <i>Patients</i>	8 591	8 908	8 482	9 011	9 252	9 237
Ihon ja ihonalaiskudosten sairaudet • Hudens och underhudens sjukdomar • <i>Diseases of the skin and subcutaneous tissue</i>						
Hoitojaksot • Vårdperioder • <i>Periods of care</i>	1 828	2 102	1 983	2 096	2 061	2 198
Keskim. hoitoaika • Medelvårdtid • <i>Average length of stay</i>	22,5	20,0	18,9	21,7	18,7	18,8
Hoitopäivät • Vårddygn • <i>Care days</i>	36 089	40 940	40 528	42 567	41 054	40 622
Potilaat • Patienter • <i>Patients</i>	1 571	1 656	1 577	1 730	1 683	1 758

72. jatk. • forts. • cont.

72. jatk. • forts. • cont.

	1997	2003	2006	2010	2011	2012
Tuki- ja liikuntaelinten sekä sidekudosten sairaudet • Sjukdomar i muskuloskeletala systemet och bindväven • <i>Diseases of the musculoskeletal system and connective tissue</i>						
Hoitojaksot • Vårdperioder • <i>Periods of care</i>	11 804	12 259	13 589	13 832	13 598	14 653
Keskim. hoitoaika • Medelvårdtid • <i>Average length of stay</i>	19,7	19,5	18,1	15,2	14,0	14,1
Hoitopäivät • Vårddygn • <i>Care days</i>	305 414	273 401	279 610	223 376	210 261	213 775
Potilaat • Patienter • <i>Patients</i>	9 706	10 515	11 791	11 750	11 827	12 557
Virtsä- ja sukupuolielinten sairaudet • Sjukdomar i urin- och könsorganen • <i>Diseases of the genitourinary system</i>						
Hoitojaksot • Vårdperioder • <i>Periods of care</i>	8 776	11 668	12 208	15 425	15 806	16 167
Keskim. hoitoaika • Medelvårdtid • <i>Average length of stay</i>	18,2	15,0	15,0	12,5	12,2	12,0
Hoitopäivät • Vårddygn • <i>Care days</i>	122 312	160 920	164 717	181 149	192 744	193 565
Potilaat • Patienter • <i>Patients</i>	7 357	9 704	10 347	12 956	13 463	13 575
Raskaus, synnytys ja lapsivuoteus • Graviditet, förlossning och barnsängstid • <i>Pregnancy, childbirth and the puerperium</i>						
Hoitojaksot • Vårdperioder • <i>Periods of care</i>	205	62	63	64	85	99
Keskim. hoitoaika • Medelvårdtid • <i>Average length of stay</i>	2,9	2,0	1,7	2,0	1,9	3,0
Hoitopäivät • Vårddygn • <i>Care days</i>	616	125	104	128	165	293
Potilaat • Patienter • <i>Patients</i>	177	52	52	59	50	81
Eräät perinataaliaikana alkaneet tilat • Vissa perinatala tillstånd • <i>Certain conditions originating in the perinatal period</i>						
Hoitojaksot • Vårdperioder • <i>Periods of care</i>	20	1	2	3	2	-
Keskim. hoitoaika • Medelvårdtid • <i>Average length of stay</i>	78,4	1,0	3,0	38,0	10,0	-
Hoitopäivät • Vårddygn • <i>Care days</i>	411	673	6	84	20	-
Potilaat • Patienter • <i>Patients</i>	20	3	2	3	2	-
Synnynnäiset epämuodostumat ja kromosomipoikkeavuudet • Medfödda missbildningar, deformiteter och kromosomavvikelser • <i>Congenital malformations, deformations and chromosomal abnormalities</i>						
Hoitojaksot • Vårdperioder • <i>Periods of care</i>	202	161	163	135	145	163
Keskim. hoitoaika • Medelvårdtid • <i>Average length of stay</i>	34,6	33,1	48,3	48,6	42,2	24,3
Hoitopäivät • Vårddygn • <i>Care days</i>	10 566	11 098	7 805	6 664	6 899	5 269
Potilaat • Patienter • <i>Patients</i>	150	137	126	130	136	132
Muualla luokittelemattomat oireet, sairaudenmerkit sekä poikkeavat kliiniset- ja laboratoriolöydökset • Symtom, sjukdomstecken och onormala kliniska fynd och laboratoriefynd som ej klassificerats annorstädes • <i>Symptoms, signs and abnormal clinical and laboratory findings, not elsewhere classified</i>						
Hoitojaksot • Vårdperioder • <i>Periods of care</i>	20 340	22 157	20 713	20 853	19 476	19 733
Keskim. hoitoaika • Medelvårdtid • <i>Average length of stay</i>	11,4	9,6	10,0	9,0	8,7	8,4
Hoitopäivät • Vårddygn • <i>Care days</i>	270 079	234 671	210 217	181 957	174 050	169 845
Potilaat • Patienter • <i>Patients</i>	17 148	18 333	17 363	17 542	16 494	16 771

72. jatk. • forts. • cont.

72. jatk. • forts. • cont.

	1997	2003	2006	2010	2011	2012
Vammat, myrkytykset ja eräät muut ulkoisten syiden seuraukset • Skador, förgiftningar och vissa andra följder av yttre orsaker • <i>Injury and poisoning and certain other consequences of external causes</i>						
Hoitojaksot • Vårdperioder • <i>Periods of care</i>	17 633	19 456	20 565	24 034	23 200	24 226
Keskim. hoitoaika • Medelvårdtid • <i>Average length of stay</i>	27,6	28,6	26,7	23,2	24,3	23,5
Hoitopäivät • Vårddygn • <i>Care days</i>	579 699	606 219	597 038	590 249	584 986	582 014
Potilaat • Patienter • <i>Patients</i>	15 937	17 316	18 569	20 936	20 539	21 280
Muut syyt • Andra orsaker • <i>Other causes</i>						
Hoitojaksot • Vårdperioder • <i>Periods of care</i>	9 257	11 860	13 431	10 955	9 891	10 051
Keskim. hoitoaika • Medelvårdtid • <i>Average length of stay</i>	10,0	11,4	9,8	8,7	9,0	8,3
Hoitopäivät • Vårddygn • <i>Care days</i>	105 794	152 706	148 732	100 759	89 689	88 039
Potilaat • Patienter • <i>Patients</i>	5 435	5 815	6 188	5 206	5 081	4 860

1) Terveyskeskuksissa yleislääketieteen erikoisalalla annettu hoito. • Den vård som ges inom specialiteten allmänmedicin vid hälsovårdscentraller. • *Care given in the speciality of general practice in health centres.*

Lähde: Perusterveydenhuolto. THL. • Källa: Primärvård. THL. • *Source: Primary health care. THL.*

73. Erikoissairaanhoidon toiminta 1997–2012
Specialiserad sjukvård 1997–2012
Activities in specialised health care, 1997–2012

Vuosi År Year	Avohoitokäynnit Besök inom öppenvården Outpatient visits	Päiväkirurgiset jaksot Dagkirurgiska perioder Periods of care in day surgery	Vuodeosaston hoitojaksot Vårdperioder i slutenvården Care periods in inpatient care
1997	6 281 993	82 748	1 038 514
2000	5 693 185	136 858	961 888
2003	5 971 708	156 722	929 611
2006	6 807 911	179 179	895 841
2009	7 477 719	184 085	839 417
2010	7 858 114	190 277	827 132
2011	8 217 725	199 959	816 365
2012	8 353 076	200 726	801 282

Lähde: Erikoissairaanhoito. SVT. THL • Källa: Specialiserad sjukvård. FOS. THL • Source: Specialised health care. OSF. THL

74. Erikoissairaanhoidon avohoitokäynnit suurimmilla erikoisaloilla 1997–2012
Öppenvårdsbesök inom den specialiserade sjukvården efter de största specialiteterna 1997–2012
Outpatient visits in specialised health care by major specialties, 1997–2012

Vuosi År Year	Käynnit yhteensä Besök totalt Visits, total	Sisätaudit Invärtes sjukdomar Internal medicine	Kirurgia Kirurgi Surgery	Naistentaudit ja synnytykset Kvinnosjukdomar och förlossningar Obstetrics and gynaecology	Lastentaudit Barnsjukdomar Paediatrics
1997	6 281 993	938 108	945 012	469 994	356 069
2000	5 693 185	1 027 128	956 997	458 167	335 023
2003	5 971 708	1 084 749	963 220	483 189	327 159
2006	6 807 911	1 234 204	1 102 792	490 406	340 269
2009	7 477 719	1 444 495	1 182 390	533 203	360 641
2010	7 858 114	1 500 757	1 206 625	567 655	369 342
2011	8 217 725	1 539 024	1 270 062	570 341	373 605
2012	8 353 076	1 569 275	1 261 254	562 880	373 624

Vuosi År Year	Korva-, nenä- ja kurkkutaudit Öron-, näs- och halssjukdomar Otorhino- laryngology	Iho- ja sukupuoli- taudit Hud- och könssjuk- domar Dermatology and venereology	Syöpätaudit ja sädehoito Cancersjukdomar och strålbehandling Oncology and radiotherapy	Psykiatria Psykiatri Psychiatry	Käyntien lukumäärä yhteensä/ asukas Antal besök totalt/ invånare Visits, total per inhabitant
1997	389 260	273 055	238 863	1 274 402	1,2
2000	343 466	279 664	291 615	937 266	1,1
2003	337 031	271 321	334 529	1 068 754	1,1
2006	347 872	286 773	377 982	1 400 334	1,3
2009	369 222	291 449	437 370	1 476 792	1,4
2010	374 853	291 106	470 481	1 617 629	1,5
2011	399 736	299 058	471 664	1 775 242	1,5
2012	402 113	308 989	489 987	1 799 506	1,5

Lähde: Erikoissairaanhoito. SVT. THL • Källa: Specialiserad sjukvård. FOS. THL • Source: Specialised health care. OSF. THL

75 Erikoissairaanhoidon laitoshoido maakunnittain 2012
Slutenvård inom den specialiserade sjukvården efter länsskap 2012
Inpatient care in specialised health care by region, 2012

Maakunta Länsskap Region	Hoitojaksot Vårdperioder Periods of care	Keskimmääräinen hoitoaika Medelvårdtid Average length of stay	Hoitopäivät Vårddygn Care days	Potilaat Patienter Patients
Koko maa • Hela landet • Whole country	1 002 008	4,6	4 625 963	667 201
Uusimaa • Nyland	213 708	5,1	1 062 248	155 496
Varsinais-Suomi • Egentliga Finland	91 888	4,5	420 349	60 893
Satakunta	50 761	4,3	217 918	32 519
Kanta-Häme • Egentliga Tavastland	34 798	4,6	151 594	22 894
Pirkanmaa • Birkaland	99 248	4,4	439 344	62 409
Päijät-Häme • Päijänne-Tavastland	39 700	4,4	179 477	26 679
Kymenlaakso • Kymmenedalen	38 877	5,0	181 925	25 366
Etelä-Karjala • Södra Karelen • South Karelia	26 028	5,0	127 628	17 125
Etelä-Savo • Södra Savolax	33 931	4,5	160 568	21 687
Pohjois-Savo • Norra Savolax	60 415	4,4	272 897	36 662
Pohjois-Karjala • Norra Karelen • North Karelia	35 228	4,8	156 835	22 851
Keski-Suomi • Mellersta Finland • Central Finland	48 212	3,9	186 892	32 096
Etelä-Pohjanmaa • Södra Österbotten • South Ostrobothnia	32 559	4,4	142 092	22 887
Pohjanmaa • Österbotten • Ostrobothnia	37 957	4,3	166 969	23 596
Keski-Pohjanmaa • Mellersta Österbotten • Central Ostrobothnia	13 466	4,3	61 106	9 052
Pohjois-Pohjanmaa • Norra Österbotten • North Ostrobothnia	77 079	4,7	355 377	51 578
Kainuu • Kajanaland	18 009	4,9	98 321	11 673
Lappi • Lappland • Lapland	40 261	4,6	196 322	25 790
Ahvenanmaa • Åland • Åland Islands	5 680	4,8	29 023	3 611

Lähde: Erikoissairaanhoido. SVT. THL. • Källa: Specialiserad sjukvård. FOS. THL. • Source: Specialised health care. OSF. THL.

76. Erikoissairaanhoidon laitoshoido ikäryhmittäin 1997–2012
Slutenvård inom den specialiserade sjukvården efter åldersgrupp 1997–2012
Inpatient care in specialised health care by age group, 1997–2012

Ikäryhmä • Åldersgrupp • Age group	1997	2003	2006	2010	2011	2012
0–17						
Hoitojaksot • Vårdperioder • Periods of care	141 067	123 259	116 750	113 240	113 531	109 193
Keskim. hoitoaika • Medelvårdtid • Average length of stay	4,0	4,3	4,4	4,1	3,9	3,9
Hoitopäivät • Vårddygn • Care days	568 610	529 429	525 548	463 398	447 345	430 705
Potilaat • Patienter • Patients	97 028	86 843	84 407	82 343	84 095	80 855
18–64						
Hoitojaksot • Vårdperioder • Periods of care	605 674	578 679	567 187	528 336	523 846	508 149
Keskim. hoitoaika • Medelvårdtid • Average length of stay	6,5	5,6	5,3	5,0	4,7	4,7
Hoitopäivät • Vårddygn • Care days	3 852 849	3 292 797	3 077 673	2 642 005	2 531 959	2 424 827
Potilaat • Patienter • Patients	412 461	392 338	391 876	373 392	371 897	362 052
65–74						
Hoitojaksot • Vårdperioder • Periods of care	182 201	170 246	165 116	158 874	165 554	170 157
Keskim. hoitoaika • Medelvårdtid • Average length of stay	7,2	5,6	5,1	4,6	4,5	4,7
Hoitopäivät • Vårddygn • Care days	1 240 181	933 976	844 909	736 001	752 999	755 957
Potilaat • Patienter • Patients	98 613	94 586	93 595	93 723	98 623	101 493
75–84						
Hoitojaksot • Vårdperioder • Periods of care	141 633	157 540	165 296	155 733	153 125	152 440
Keskim. hoitoaika • Medelvårdtid • Average length of stay	8,7	5,9	5,5	4,8	4,7	4,6
Hoitopäivät • Vårddygn • Care days	1 052 111	933 493	911 655	738 711	715 689	701 047
Potilaat • Patienter • Patients	78 067	87 273	90 819	89 457	88 672	88 308
85+						
Hoitojaksot • Vårdperioder • Periods of care	42 084	48 577	53 104	58 808	60 268	62 069
Keskim. hoitoaika • Medelvårdtid • Average length of stay	11,7	7,0	6,4	5,2	5,2	5,4
Hoitopäivät • Vårddygn • Care days	370 664	333 289	338 593	307 819	311 136	313 427
Potilaat • Patienter • Patients	25 444	28 759	31 266	35 338	36 612	37 685
Yhteensä • Totalt • Total						
Hoitojaksot • Vårdperioder • Periods of care	1 112 659	1 078 301	1 067 453	1 014 991	1 016 324	1 002 008
Keskim. hoitoaika • Medelvårdtid • Average length of stay	6,8	5,6	5,3	4,8	4,6	4,6
Hoitopäivät • Vårddygn • Care days	7 084 415	6 022 984	5 698 378	4 887 934	4 759 128	4 625 963
Potilaat • Patienter • Patients	708 117	686 398	688 389	671 022	676 526	667 201

Lähde: Erikoissairaanhoido. SVT. THL. • Källa: Specialiserad sjukvård. FOS. THL. • Source: Specialised health care. OSF. THL.

77. Erikoissairaanhoidon laitoshoido erikoisaloittain 1997–2012
Slutenvård inom den specialiserade sjukvården efter specialitet 1997–2012
Inpatient care in specialised health care by specialty, 1997–2012

	1997	2003	2006	2010	2011	2012
Sisätaudit • Invärtes sjukdomar • Internal medicine						
Hoitojaksot • Vårdperioder • Periods of care	245 532	236 179	235 449	204 720	203 789	199 245
Keskim. hoitoaika • Medelvårdtid • Average length of stay	7,1	5,5	5,2	4,7	4,6	4,7
Hoitopäivät • Vårddygn • Care days	1 583 192	1 303 279	1 239 205	963 369	945 957	924 869
Potilaat • Patienter • Patients	156 791	152 600	151 658	135 506	136 096	132 949
Kirurgia • Kirurgi • Surgery						
Hoitojaksot • Vårdperioder • Periods of care	345 607	344 527	362 826	363 194	371 403	370 518
Keskim. hoitoaika • Medelvårdtid • Average length of stay	4,2	3,6	3,4	3,1	3,0	2,9
Hoitopäivät • Vårddygn • Care days	1 442 042	1 250 696	1 231 280	1 129 873	1 101 460	1 078 092
Potilaat • Patienter • Patients	269 544	270 243	285 153	285 121	292 785	290 588
Neurokirurgia • Neurokirurgi • Neurosurgery						
Hoitojaksot • Vårdperioder • Periods of care	9 198	9 916	10 813	12 195	12 504	12 572
Keskim. hoitoaika • Medelvårdtid • Average length of stay	5,6	5,0	5,0	4,4	4,1	4,1
Hoitopäivät • Vårddygn • Care days	51 367	49 858	53 664	53 365	51 629	51 690
Potilaat • Patienter • Patients	7 647	8 349	8 987	10 015	10 263	10 338
Naistentaudit ja synnytykset • Kvinnosjukdomar och förlossningar • Obstetrics and gynaecology						
Hoitojaksot • Vårdperioder • Periods of care	149 576	136 801	128 571	115 684	114 292	112 392
Keskim. hoitoaika • Medelvårdtid • Average length of stay	3,4	2,9	2,9	2,8	2,8	2,7
Hoitopäivät • Vårddygn • Care days	510 710	400 765	368 038	325 408	315 465	305 154
Potilaat • Patienter • Patients	121 127	108 445	102 027	96 831	95 432	94 473
Lastentaudit • Barnsjukdomar • Paediatrics						
Hoitojaksot • Vårdperioder • Periods of care	75 163	60 592	55 409	49 920	46 278	45 022
Keskim. hoitoaika • Medelvårdtid • Average length of stay	3,8	3,7	3,9	3,8	3,8	3,8
Hoitopäivät • Vårddygn • Care days	291 074	222 956	216 303	188 187	176 316	170 478
Potilaat • Patienter • Patients	48 542	41 383	39 579	35 480	33 438	32 461
Silmätaudit • Ögonsjukdomar • Ophthalmology						
Hoitojaksot • Vårdperioder • Periods of care	45 300	52 662	52 501	59 825	57 041	53 757
Keskim. hoitoaika • Medelvårdtid • Average length of stay	1,5	1,2	1,2	1,1	1,1	1,1
Hoitopäivät • Vårddygn • Care days	69 750	64 982	62 032	67 179	63 358	58 260
Potilaat • Patienter • Patients	39 450	44 010	41 647	48 452	46 768	44 566

77. jatk. • forts. • cont.

77. jatk. • forts. • cont.

	1997	2003	2006	2010	2011	2012
Korva-, nenä- ja kurkkutaudit • Öron-, näs- och halssjukdomar • <i>Otorhinolaryngology</i>						
Hoitojaksot • Vårdperioder • <i>Periods of care</i>	62 118	52 854	49 822	47 787	50 132	49 229
Keskim. hoitoaika • Medelvårdtid • <i>Average length of stay</i>	1,8	1,6	1,5	1,4	1,4	1,4
Hoitopäivät • Vårddygn • <i>Care days</i>	112 855	86 114	75 951	69 247	70 497	68 564
Potilaat • Patienter • <i>Patients</i>	55 723	47 482	44 848	43 027	45 506	44 415
Iho- ja sukupuolitaudit • Hud- och könssjukdomar • <i>Dermatology and venereology</i>						
Hoitojaksot • Vårdperioder • <i>Periods of care</i>	9 316	6 213	4 800	3 359	3 170	3 120
Keskim. hoitoaika • Medelvårdtid • <i>Average length of stay</i>	7,0	5,6	5,8	6,2	6,0	5,8
Hoitopäivät • Vårddygn • <i>Care days</i>	64 948	34 865	27 911	20 843	19 001	17 956
Potilaat • Patienter • <i>Patients</i>	6 665	4 328	3 523	2 610	2 380	2 394
Syöpätaudit ja sädehoito • Cancersjukdomar och strålbehandling • <i>Oncology and radiotherapy</i>						
Hoitojaksot • Vårdperioder • <i>Periods of care</i>	17 996	23 391	18 418	17 035	16 909	16 500
Keskim. hoitoaika • Medelvårdtid • <i>Average length of stay</i>	6,1	4,1	4,5	4,5	4,5	4,2
Hoitopäivät • Vårddygn • <i>Care days</i>	109 901	96 510	83 406	77 576	75 613	69 096
Potilaat • Patienter • <i>Patients</i>	6 609	7 795	7 842	7 761	7 675	7 406
Psykiatria • Psykiatri • <i>Psychiatry</i>						
Hoitojaksot • Vårdperioder • <i>Periods of care</i>	46 420	50 212	47 837	42 136	41 224	39 943
Keskim. hoitoaika • Medelvårdtid • <i>Average length of stay</i>	51,5	36,7	35,5	35,2	32,5	34,0
Hoitopäivät • Vårddygn • <i>Care days</i>	2 137 080	1 867 792	1 774 304	1 474 189	1 397 866	1 360 451
Potilaat • Patienter • <i>Patients</i>	31 212	31 637	32 030	29 125	28 522	27 734
Neurologia • Neurologi • <i>Neurology</i>						
Hoitojaksot • Vårdperioder • <i>Periods of care</i>	40 852	44 586	45 200	46 126	47 962	47 679
Keskim. hoitoaika • Medelvårdtid • <i>Average length of stay</i>	7,4	6,4	6,3	5,4	5,6	5,6
Hoitopäivät • Vårddygn • <i>Care days</i>	298 241	283 955	281 837	250 491	276 717	263 695
Potilaat • Patienter • <i>Patients</i>	31 564	34 974	35 985	36 754	38 014	37 735
Keuhkosairaudet • Lungsjukdomar • <i>Respiratory medicine</i>						
Hoitojaksot • Vårdperioder • <i>Periods of care</i>	45 227	40 364	37 163	32 530	33 854	32 719
Keskim. hoitoaika • Medelvårdtid • <i>Average length of stay</i>	5,5	4,8	4,9	4,9	5,0	5,0
Hoitopäivät • Vårddygn • <i>Care days</i>	251 360	197 256	181 016	160 898	169 563	163 253
Potilaat • Patienter • <i>Patients</i>	28 270	27 246	25 310	23 495	24 774	23 886

77. jatk. • forts. • cont.

77. jatk. • forts. • cont.

	1997	2003	2006	2010	2011	2012
Muut • Andra • <i>Others</i>						
Hoitojaksot • Vårdperioder • <i>Periods of care</i>	20 354	20 004	18 644	20 480	17 766	19 312
Keskim. hoitoaika • Medelvårdtid • <i>Average length of stay</i>	9,7	8,2	5,4	4,9	5,3	4,6
Hoitopäivät • Vårddygn • <i>Care days</i>	161 895	163 956	103 431	107 309	95 686	94 405
Potilaat • Patienter • <i>Patients</i>	16 643	15 954	15 669	17 396	15 212	16 279
Muut kuin psykiatria yhteensä (somaattinen) • Andra än psykiatri totalt (somatisk) • <i>Other than psychiatry (somatic), total</i>						
Hoitojaksot • Vårdperioder • <i>Periods of care</i>	1 066 239	1 028 089	1 019 616	972 855	975 100	962 065
Keskim. hoitoaika • Medelvårdtid • <i>Average length of stay</i>	4,8	4,0	3,8	3,5	3,4	3,4
Hoitopäivät • Vårddygn • <i>Care days</i>	4 947 335	4 155 192	3 924 074	3 413 745	3 361 262	3 265 512
Potilaat • Patienter • <i>Patients</i>	686 057	663 562	665 268	649 592	655 607	646 838

Lähde: Erikoissairaanhoito. SVT. THL. • Källa: Specialiserad sjukvård. FOS. THL. • *Source: Specialised health care. OSF. THL.*

78. Erikoissairaanhoidon laitoshoido päädiagnoosin mukaan 1997–2012
Slutenvård inom den specialiserade sjukvården efter huvuddiagnos 1997–2012
Inpatient care in specialised health care by primary diagnosis, 1997–2012

	1997	2003	2006	2010	2011	2012
Tartunta- ja loistaudit • Vissa infektionssjukdomar och parasitsjukdomar • <i>Infectious and parasitic diseases</i>						
Hoitojaksot • Vårdperioder • <i>Periods of care</i>	23 942	26 402	28 334	26 145	24 711	24 209
Keskim. hoitoaika • Medelvårdtid • <i>Average length of stay</i>	6,2	5,4	5,3	5,6	5,7	5,7
Hoitopäivät • Vårddygn • <i>Care days</i>	146 885	143 587	152 006	144 572	141 726	140 382
Potilaat • Patienter • <i>Patients</i>	20 586	23 223	24 751	22 570	21 199	20 658
Kasvaimet • Tumörer • <i>Neoplasms</i>						
Hoitojaksot • Vårdperioder • <i>Periods of care</i>	109 342	112 771	108 003	99 271	97 682	96 229
Keskim. hoitoaika • Medelvårdtid • <i>Average length of stay</i>	5,5	4,5	4,4	4,3	4,2	4,1
Hoitopäivät • Vårddygn • <i>Care days</i>	596 606	512 022	482 778	424 380	407 884	392 050
Potilaat • Patienter • <i>Patients</i>	51 250	51 460	52 217	53 369	53 330	53 397
Veren ja verta muodostavien elinten sairaudet • Sjukdomar i blod och blodbildande organ • <i>Diseases of the blood and blood-forming organs</i>						
Hoitojaksot • Vårdperioder • <i>Periods of care</i>	8 910	8 198	7 823	7 145	7 129	6 780
Keskim. hoitoaika • Medelvårdtid • <i>Average length of stay</i>	4,7	4,1	3,9	3,6	3,6	3,9
Hoitopäivät • Vårddygn • <i>Care days</i>	42 484	34 106	31 554	26 244	25 950	25 175
Potilaat • Patienter • <i>Patients</i>	5 804	5 199	5 230	5 056	5 087	4 928
Umpierityssairaudet, ravitsemussairaudet ja aineenvaihduntasairaudet • Endokrina sjukdomar, nutritionsrubbingar och ämnesomsättningssjukdomar • <i>Endocrine, nutritional and metabolic diseases</i>						
Hoitojaksot • Vårdperioder • <i>Periods of care</i>	17 682	14 738	14 499	14 085	14 411	14 390
Keskim. hoitoaika • Medelvårdtid • <i>Average length of stay</i>	6,6	5,5	5,0	4,2	4,1	3,9
Hoitopäivät • Vårddygn • <i>Care days</i>	111 792	79 761	72 796	59 345	59 477	59 113
Potilaat • Patienter • <i>Patients</i>	13 885	11 807	11 917	11 682	11 918	12 175
Mielenterveyden ja käyttäytymisen häiriöt • Psykiska sjukdomar och syndrom samt beteendestörningar • <i>Mental and behavioural disorders</i>						
Hoitojaksot • Vårdperioder • <i>Periods of care</i>	57 912	59 326	57 484	50 615	49 659	48 417
Keskim. hoitoaika • Medelvårdtid • <i>Average length of stay</i>	43,6	31,7	30,2	29,4	27,4	28,6
Hoitopäivät • Vårddygn • <i>Care days</i>	2 204 904	1 910 604	1 805 568	1 488 789	1 423 521	1 373 640
Potilaat • Patienter • <i>Patients</i>	39 372	38 262	39 129	35 123	34 668	33 665
Hermoston sairaudet • Sjukdomar i nervsystemet • <i>Diseases of the nervous system</i>						
Hoitojaksot • Vårdperioder • <i>Periods of care</i>	40 510	42 010	42 115	38 727	38 771	38 528
Keskim. hoitoaika • Medelvårdtid • <i>Average length of stay</i>	5,5	4,4	4,2	3,8	3,8	3,9
Hoitopäivät • Vårddygn • <i>Care days</i>	195 729	184 645	178 077	148 660	150 738	147 730
Potilaat • Patienter • <i>Patients</i>	29 403	31 357	32 158	30 018	30 095	29 938

78. jatk. • forts. • cont.

78. jatk. • forts. • cont.

	1997	2003	2006	2010	2011	2012
Silmän ja sen apuelinten sairaudet • Sjukdomar i ögat och närliggande organ • <i>Diseases of the eye and adnexa</i>						
Hoitojaksot • Vårdperioder • <i>Periods of care</i>	43 347	51 871	52 037	59 372	58 514	54 479
Keskim. hoitoaika • Medelvårdtid • <i>Average length of stay</i>	1,6	1,3	1,2	1,1	1,1	1,1
Hoitopäivät • Vårddygn • <i>Care days</i>	67 601	65 596	62 222	67 767	65 987	60 788
Potilaat • Patienter • <i>Patients</i>	38 034	43 543	41 661	48 578	48 540	45 831
Korvan ja kartiolisäkkeen sairaudet • Sjukdomar i örat och mastoidutskottet • <i>Diseases of the ear and the mastoid process</i>						
Hoitojaksot • Vårdperioder • <i>Periods of care</i>	16 360	15 106	15 850	15 714	17 564	16 729
Keskim. hoitoaika • Medelvårdtid • <i>Average length of stay</i>	2,4	1,5	1,4	1,2	1,2	1,2
Hoitopäivät • Vårddygn • <i>Care days</i>	30 012	23 347	22 070	19 795	21 672	20 344
Potilaat • Patienter • <i>Patients</i>	14 931	13 878	14 529	14 421	16 295	15 586
Verenkiertoelinten sairaudet • Cirkulationsorganens sjukdomar • <i>Diseases of the circulatory system</i>						
Hoitojaksot • Vårdperioder • <i>Periods of care</i>	149 066	140 465	135 252	123 468	123 496	123 728
Keskim. hoitoaika • Medelvårdtid • <i>Average length of stay</i>	6,6	5,5	5,2	4,9	4,7	4,7
Hoitopäivät • Vårddygn • <i>Care days</i>	931 143	768 394	699 473	592 493	585 717	584 672
Potilaat • Patienter • <i>Patients</i>	97 352	92 424	90 367	83 710	84 681	84 196
Hengityselinten sairaudet • Andningsorganens sjukdomar • <i>Diseases of the respiratory system</i>						
Hoitojaksot • Vårdperioder • <i>Periods of care</i>	92 297	76 293	69 302	69 181	72 057	69 525
Keskim. hoitoaika • Medelvårdtid • <i>Average length of stay</i>	4,4	4,2	4,1	3,8	3,7	3,7
Hoitopäivät • Vårddygn • <i>Care days</i>	401 797	316 280	284 811	262 190	273 131	257 610
Potilaat • Patienter • <i>Patients</i>	71 872	61 769	55 277	55 919	58 135	55 888
Ruuansulatuselinten sairaudet • Matsmältningsorganens sjukdomar • <i>Diseases of the digestive system</i>						
Hoitojaksot • Vårdperioder • <i>Periods of care</i>	85 430	83 288	84 455	84 698	86 157	86 972
Keskim. hoitoaika • Medelvårdtid • <i>Average length of stay</i>	4,4	3,8	3,6	3,3	3,2	3,1
Hoitopäivät • Vårddygn • <i>Care days</i>	371 652	318 371	304 758	280 261	274 574	270 762
Potilaat • Patienter • <i>Patients</i>	69 740	67 029	67 962	67 567	68 764	69 285
Ihon ja ihonalaiskudosten sairaudet • Hudens och underhudens sjukdomar • <i>Diseases of the skin and subcutaneous tissue</i>						
Hoitojaksot • Vårdperioder • <i>Periods of care</i>	15 005	11 924	11 379	9 950	9 874	9 743
Keskim. hoitoaika • Medelvårdtid • <i>Average length of stay</i>	5,5	4,8	4,6	4,6	4,4	4,4
Hoitopäivät • Vårddygn • <i>Care days</i>	82 066	57 288	52 866	46 100	42 775	43 347
Potilaat • Patienter • <i>Patients</i>	11 668	9 411	9 121	8 101	7 968	7 905

78. jatk. • forts. • cont.

78. jatk. • forts. • cont.

	1997	2003	2006	2010	2011	2012
Tuki- ja liikuntaelinten sekä sidekudosten sairaudet • Sjukdomar i muskuloskeletala systemet och bindväven • <i>Diseases of the musculoskeletal system and connective tissue</i>						
Hoitojaksot • Vårdperioder • <i>Periods of care</i>	102 813	102 410	110 764	95 557	96 027	95 094
Keskim. hoitoaika • Medelvårdtid • <i>Average length of stay</i>	4,6	3,7	3,3	2,8	2,7	2,6
Hoitopäivät • Vårddygn • <i>Care days</i>	466 471	374 145	362 970	268 108	257 958	249 904
Potilaat • Patienter • <i>Patients</i>	82 473	82 676	91 311	81 860	82 192	81 055
Virts- ja sukupuolielinten sairaudet • Sjukdomar i urin- och könsorganen • <i>Diseases of the genitourinary system</i>						
Hoitojaksot • Vårdperioder • <i>Periods of care</i>	62 828	58 360	56 436	53 731	53 854	54 327
Keskim. hoitoaika • Medelvårdtid • <i>Average length of stay</i>	3,8	3,3	3,1	2,8	2,7	2,6
Hoitopäivät • Vårddygn • <i>Care days</i>	235 414	189 699	173 832	150 826	146 394	142 061
Potilaat • Patienter • <i>Patients</i>	52 985	49 467	47 696	45 621	45 697	45 762
Raskaus, synnytys ja lapsivuoteus • Graviditet, förlossning och barnsängstid • <i>Pregnancy, childbirth and the puerperium</i>						
Hoitojaksot • Vårdperioder • <i>Periods of care</i>	87 758	80 747	79 074	76 897	75 815	74 725
Keskim. hoitoaika • Medelvårdtid • <i>Average length of stay</i>	3,9	3,4	3,4	3,2	3,2	3,1
Hoitopäivät • Vårddygn • <i>Care days</i>	338 375	278 291	266 891	246 440	240 572	234 163
Potilaat • Patienter • <i>Patients</i>	75 313	69 159	68 906	68 427	67 267	66 348
Eräät perinataaliaikana alkaneet tilat • Vissa perinatala tillstånd • <i>Certain conditions originating in the perinatal period</i>						
Hoitojaksot • Vårdperioder • <i>Periods of care</i>	7 264	8 284	8 817	9 780	9 635	9 811
Keskim. hoitoaika • Medelvårdtid • <i>Average length of stay</i>	9,1	8,7	8,5	7,7	7,6	7,5
Hoitopäivät • Vårddygn • <i>Care days</i>	67 533	72 431	75 187	75 290	74 555	73 565
Potilaat • Patienter • <i>Patients</i>	5 441	7 342	8 015	8 251	8 752	8 931
Synnynnäiset epämuodostumat ja kromosomipoikkeavuudet • Medfödda missbildningar, deformiteter och kromosomavvikelser • <i>Congenital malformations, deformations and chromosomal abnormalities</i>						
Hoitojaksot • Vårdperioder • <i>Periods of care</i>	13 424	10 680	10 470	10 344	10 361	10 169
Keskim. hoitoaika • Medelvårdtid • <i>Average length of stay</i>	4,1	4,3	4,0	3,5	3,4	3,4
Hoitopäivät • Vårddygn • <i>Care days</i>	55 300	40 949	42 474	35 750	35 708	36 730
Potilaat • Patienter • <i>Patients</i>	8 907	7 505	7 364	7 569	7 546	7 460
Muualla luokittelemattomat oireet, sairaudenmerkit sekä poikkeavat kliiniset ja laboratoriolöydökset • Symptom, sjukdomstecken och onormala kliniska fynd och laboratoriefynd som ej klassificeras annorstäd • <i>Symptoms, signs and abnormal clinical and laboratory findings, not elsewhere classified</i>						
Hoitojaksot • Vårdperioder • <i>Periods of care</i>	65 747	64 841	61 057	53 135	53 230	51 533
Keskim. hoitoaika • Medelvårdtid • <i>Average length of stay</i>	3,2	3,0	2,8	2,5	2,4	2,4
Hoitopäivät • Vårddygn • <i>Care days</i>	212 267	192 294	173 647	133 729	127 424	121 979
Potilaat • Patienter • <i>Patients</i>	56 453	55 631	52 836	46 150	46 379	44 942

78. jatk. • forts. • cont.

78. jatk. • forts. • cont.

	1997	2003	2006	2010	2011	2012
Vammat, myrkytykset ja eräät muut ulkoisten syiden seuraukset • Skador, förgiftningar och vissa andra följder av yttre orsaker • <i>Injury and poisoning and certain other consequences of external causes</i>						
Hoitojaksot • Vårdperioder • <i>Periods of care</i>	90 431	90 860	97 393	100 377	103 096	102 453
Keskim. hoitoaika • Medelvårdtid • <i>Average length of stay</i>	5,2	4,4	4,0	3,6	3,5	3,4
Hoitopäivät • Vårddygn • <i>Care days</i>	469 468	400 612	395 718	367 044	361 501	347 418
Potilaat • Patienter • <i>Patients</i>	73 658	74 606	79 616	82 800	85 212	84 979
Muut syyt • Andra orsaker • <i>Other causes</i>						
Hoitojaksot • Vårdperioder • <i>Periods of care</i>	22 394	19 701	16 837	13 131	13 791	14 093
Keskim. hoitoaika • Medelvårdtid • <i>Average length of stay</i>	2,4	2,9	3,3	3,0	3,0	2,9
Hoitopäivät • Vårddygn • <i>Care days</i>	54 430	59 094	57 098	39 825	40 759	42 576
Potilaat • Patienter • <i>Patients</i>	20 947	17 519	14 737	11 626	12 254	12 629

Lähde: Erikoissairaanhoito. SVT. THL. • Källa: Specialiserad sjukvård. FOS. THL. • *Source: Specialised health care. OSF. THL.*

79. Tapaturmat ja väkivalta ulkoisen syyn mukaan¹⁾, vuodeosastohoito 2002–2012
Olycksfall och våld efter yttre orsak¹⁾, vård på vårdavdelning 2002–2012
Accidental injuries and violence by external cause¹⁾, inpatient care, 2002–2012

ICD -10 • ulkoinen syy • yttre orsak • external cause	2002	2006	2010	2011	2012
Tapaturmat ja väkivalta yhteensä • Olycksfall och våld totalt • <i>Accidental injuries and violence total</i>					
Hoitojaksot • Vårdperioder • <i>Periods of care</i>	99 901	103 956	109 087	110 481	110 391
Keskim. hoitoaika • Medelvårdtid • <i>Average length of stay</i>	8,6	8,0	7,5	7,5	7,3
Liikennetapaturmat • Transportolyckor • <i>Transport accidents</i>					
Hoitojaksot • Vårdperioder • <i>Periods of care</i>	8 187	8 865	8 799	8 903	8 707
Keskim. hoitoaika • Medelvårdtid • <i>Average length of stay</i>	7,6	6,8	5,9	6,8	6,9
niistä • av vilka • <i>of which:</i>					
Jalankulkijan liikennetapaturmat • Transportolyckor med fotgängare • <i>Pedestrian injured in transport accident</i>					
Hoitojaksot • Vårdperioder • <i>Periods of care</i>	875	887	946	1 073	1 057
Keskim. hoitoaika • Medelvårdtid • <i>Average length of stay</i>	12,8	11,5	9,9	6,3	7,3
Pyöräilytapaturmat • Trafikolyckor med cyklister • <i>Pedal cyclist injured in transport accident</i>					
Hoitojaksot • Vårdperioder • <i>Periods of care</i>	2 400	2 566	2 448	2 398	2 233
Keskim. hoitoaika • Medelvårdtid • <i>Average length of stay</i>	5,5	5,6	4,9	4,8	4,6
Muut maaliikennetapaturmat • Andra landtransportolyckor • <i>Other land transport accidents</i>					
Hoitojaksot • Vårdperioder • <i>Periods of care</i>	4 470	4 832	4 764	4 743	4 828
Keskim. hoitoaika • Medelvårdtid • <i>Average length of stay</i>	7,9	6,8	5,9	8,2	8,2
Muut tapaturmat • Andra olyckor • <i>Other accidental injuries</i>					
Hoitojaksot • Vårdperioder • <i>Periods of care</i>	73 721	74 620	82 441	84 913	89 271
Hoitojakson keskipituus • Vårdperiodens medellängd • <i>Average time of care</i>	8,7	8,6	8,4	8,2	7,9
niistä • av vilka • <i>of which:</i>					
Kaatumiset ja putoamiset • Fall • <i>Falls</i>					
Hoitojaksot • Vårdperioder • <i>Periods of care</i>	56 874	54 914	60 392	60 061	62 275
Keskim. hoitoaika • Medelvårdtid • <i>Average length of stay</i>	10,2	10,4	10,3	10,3	10,1
niistä • av vilka • <i>of which:</i>					
Kaatumiset jää- tai lumikelillä • Fall i is- och snöföre • <i>Falls on same level involving ice and snow</i>					
Hoitojaksot • Vårdperioder • <i>Periods of care</i>	5 464	5 349	5 002	4 804	5 169
Keskim. hoitoaika • Medelvårdtid • <i>Average length of stay</i>	4,7	3,9	4,3	5,0	5,0
Myrkytykset • Förgiftningar • <i>Poisonings</i>					
Hoitojaksot • Vårdperioder • <i>Periods of care</i>	1 102	1 178	1 188	1 152	1 085
Keskim. hoitoaika • Medelvårdtid • <i>Average length of stay</i>	2,3	2,4	2,3	2,1	2,7
niistä • av vilka • <i>of which:</i>					
Alkoholimyrkytys • Alkoholförgiftning • <i>Alcohol poisoning</i>					
Hoitojaksot • Vårdperioder • <i>Periods of care</i>	248	345	286	323	297
Keskim. hoitoaika • Medelvårdtid • <i>Average length of stay</i>	2,2	2,4	1,4	1,4	1,9

79. jatk. • forts. • cont.

79. jatk. • forts. • cont.

	2002	2006	2010	2011	2012
Muut myrkytykset • Andra förgiftningar • <i>Other poisonings</i>					
Hoitojaksot • Vårdperioder • <i>Periods of care</i>	854	833	902	829	788
Keskim. hoitoaika • Medelvårdtid • <i>Average length of stay</i>	2,3	2,4	2,6	2,4	3,1
Itsemurhayritys tai muu tahallinen itsensä vahingoittaminen • Försök till självmord eller annan avsiktlig självtillfogad skada • <i>Attempted suicide or other deliberate self-harm</i>					
Hoitojaksot • Vårdperioder • <i>Periods of care</i>	3 181	3 266	3 739	3 791	3 756
Keskim. hoitoaika • Medelvårdtid • <i>Average length of stay</i>	2,6	3,0	2,6	2,7	2,6
Murha, tappo tai muu tahallinen pahoinpitely • Mord, dråp eller annan uppsåtlig misshandel • <i>Murder, manslaughter or other purposeful injury</i>					
Hoitojaksot • Vårdperioder • <i>Periods of care</i>	1 909	1 877	1 663	1 588	1 433
Keskim. hoitoaika • Medelvårdtid • <i>Average length of stay</i>	3,6	5,1	6,6	4,5	4,1
Muut tai tapaturman ulkoinen syy puuttuu • Andra eller uppgifter om olycksfallets yttre orsak saknas • <i>Others, or external cause of injury missing</i>					
Hoitojaksot • Vårdperioder • <i>Periods of care</i>	12 903	15 328	12 445	11 286	7 224
Keskim. hoitoaika • Medelvårdtid • <i>Average length of stay</i>	10,4	7,2	4,0	4,8	4,1
Lonkkamurtumat ²⁾ • Höftfrakturer ²⁾ • <i>Hip fractures²⁾</i>					
Hoitojaksot • Vårdperioder • <i>Periods of care</i>	13 011	12 308	13 263	13 007	13 166
Keskim. hoitoaika • Medelvårdtid • <i>Average length of stay</i>	21,7	19,7	17,9	18,1	17,0

1) ICD -10

2) Lonkkamurtumista aiheutuneet hoitojaksot on poimittu ICD-10 -luokituksen koodeilla, joissa päädiagnoosi on välillä S72.0–S72.2. Hoitojaksojen määrä ei kuitenkaan kerro vuosittain ilmenevien lonkkamurtumatapauksen määrää, sillä lonkkamurtuman hoito vaatii yleensä useamman kuin yhden hoitojakson. • Vårdperioder på grund av höftfrakturer har plockats med koderna för ICD-10 klassificering, där huvuddiagnosen är mellan S72.0–S72.2. Antalet vårdperioder anger emellertid inte antalet årliga fall av höftfrakturer, eftersom behandling av höftfraktur vanligen kräver fler än en vårdperiod. • *Periods of care arising from hip fractures have been selected using ICD-10 codes for which the primary diagnosis is S72.0–S72.2. The number of periods of care does not, in itself, indicate the number of hip fractures occurring annually, since a hip fracture typically requires more than one period of care.*

Lähde: Perusterveydenhuolto. THL; Erikoissairaanhoido. SVT. THL. • Källa: Primärvård. THL; Specialiserad sjukvård. FOS. THL. • Source: Primary health care. THL; Specialised health care. OSF. THL.

80. Tapaturmat ja väkivalta, vuodeosastohoito ikäryhmittäin 2012
Olycksfall och våld, slutenvård efter åldersgrupp 2012
Accidental injuries and violence, inpatient care by age group, 2012

ICD -10 • ulkoinen syy yttre orsak • external cause	Hoitojaksot • Vårdperioder • Periods of care							
	Yhteensä Totalt Total	Ikäryhmä • Åldersgrupp • Age group						
		0–14	15–24	25–44	45–64	65–74	75–84	85+
Tapaturmat ja väkivalta • Olycksfall och våld • Accidental injuries and violence								
Yhteensä • Totalt • Total	110 391	7 737	10 605	19 642	28 559	13 133	16 886	13 829
Miehet • Män • Men	57 436	4 635	7 040	13 623	17 065	6 278	5 756	3 039
Naiset • Kvinnor • Women	52 955	3 102	3 565	6 019	11 494	6 855	11 130	10 790
Liikennetapaturmat • Transportolyckor • Transport accidents								
Yhteensä • Totalt • Total	8 707	756	2 042	2 079	2 269	833	584	144
Miehet • Män • Men	5 563	486	1 417	1 455	1 414	452	273	66
Naiset • Kvinnor • Women	3 144	270	625	624	855	381	311	78
niistä • av vilka • of which:								
Jalankulkijan liikennetapaturmat • Transportolyckor med fotgängare • Pedestrian in transport accident								
Yhteensä • Totalt • Total	1 057	72	128	219	328	132	122	56
Miehet • Män • Men	530	41	82	132	157	63	32	23
Naiset • Kvinnor • Women	527	31	46	87	171	69	90	33
Pyöräilytapaturmat • Trafikolyckor med cyklister • Pedal cyclist injured in transport accident								
Yhteensä • Totalt • Total	2 233	381	202	415	714	255	223	43
Miehet • Män • Men	1 343	247	125	289	421	134	100	27
Naiset • Kvinnor • Women	890	134	77	126	293	121	123	16
Muut maaliikennetapaturmat • Andra landtransportolyckor • Other land transport accidents								
Yhteensä • Totalt • Total	4 828	267	1 494	1 286	1 082	427	230	42
Miehet • Män • Men	3 220	170	1 034	898	730	239	133	16
Naiset • Kvinnor • Women	1 608	97	460	388	352	188	97	26
Muut tapaturmat • Andra olyckor • Other accidental injuries								
Yhteensä • Totalt • Total	89 271	6 561	6 477	13 534	22 276	11 435	15 657	13 331
Miehet • Män • Men	44 739	3 933	4 480	9 514	13 354	5 394	5 220	2 844
Naiset • Kvinnor • Women	44 532	2 628	1 997	4 020	8 922	6 041	10 437	10 487
niistä • av vilka • of which:								
Kaatumiset ja putoamiset • Fall • Falls								
Yhteensä • Totalt • Total	62 275	3 805	2 823	6 339	13 994	8 988	13 919	12 407
Miehet • Män • Men	27 210	2 268	1 893	4 249	7 823	3 987	4 445	2 545
Naiset • Kvinnor • Women	35 065	1 537	930	2 090	6 171	5 001	9 474	9 862
niistä • av vilka • of which:								
Kaatumiset jää- tai lumikelillä • Fall i is- och snöföre • Falls on same level involving ice and snow								
Yhteensä • Totalt • Total	5 169	508	395	757	1 681	846	685	297
Miehet • Män • Men	2 441	344	273	426	778	325	208	87
Naiset • Kvinnor • Women	2 728	164	122	331	903	521	477	210

80. jatc. • forts. • cont.

80. • jatk. • forts. • cont.

	Hoitojaksot • Vårdperioder • Periods of care							
ICD -10 • ulkoinen syy yttre orsak • external cause	Yhteensä	Ikäryhmä • Åldersgrupp • Age group						
	Totalt Total	0–14	15–24	25–44	45–64	65–74	75–84	85+
Myrkytykset • Förgiftningar • Poisonings								
Yhteensä • Totalt • Total	1 085	343	190	169	200	73	60	50
Miehet • Män • Men	570	207	85	96	118	32	17	15
Naiset • Kvinnor • Women	515	136	105	73	82	41	43	35
niistä • av vilka • of which:								
Alkoholimyrkytys • Alkoholförgiftning • Alcohol poisoning								
Yhteensä • Totalt • Total	297	152	79	18	38	5	4	1
Miehet • Män • Men	191	99	43	10	30	5	3	1
Naiset • Kvinnor • Women	106	53	36	8	8	-	1	-
Muut myrkytykset • Andra förgiftningar • Other poisonings								
Yhteensä • Totalt • Total	788	191	111	151	162	68	56	49
Miehet • Män • Men	379	108	42	86	88	27	14	14
Naiset • Kvinnor • Women	409	83	69	65	74	41	42	35
Itsemurhayritys tai muu tahallinen itsensä vahingoittaminen • Försök till självmord eller annan avsiktlig självtillfogad skada • Attempted suicide or other deliberate self-harm								
Yhteensä • Totalt • Total	3 756	67	838	1 460	1 146	153	63	29
Miehet • Män • Men	1 679	9	280	782	513	59	24	12
Naiset • Kvinnor • Women	2 077	58	558	678	633	94	39	17
Murha, tappo tai muu tahallinen pahoinpitely • Mord, dråp eller annan uppsåtlig misshandel • Murder, manslaughter or other purposeful injury								
Yhteensä • Totalt • Total	1 433	40	343	634	357	41	13	5
Miehet • Män • Men	1 166	24	293	532	278	30	8	1
Naiset • Kvinnor • Women	267	16	50	102	79	11	5	4
Muut tai tapaturman ulkoinen syy puuttuu • Andra eller uppgifter om yttre orsak saknas • Others, or external cause of injury missing								
Yhteensä • Totalt • Total	7 224	313	905	1 935	2 511	671	569	320
Miehet • Män • Men	4 289	183	570	1 340	1 506	343	231	116
Naiset • Kvinnor • Women	2 935	130	335	595	1 005	328	338	204
Lonkkamurtumat ¹⁾ • Höftfrakturer ¹⁾ • Hip fractures ¹⁾								
Yhteensä • Totalt • Total	13 166	23	44	137	1 345	1 836	4 696	5 085
Miehet • Män • Men	4 166	14	30	97	765	777	1 413	1070
Naiset • Kvinnor • Women	9 000	9	14	40	580	1 059	3 283	4 015

1) Lonkkamurtumista aiheutuneet hoitojaksot on poimittu ICD-10 luokituksen koodeilla, joissa päädiagnoosi on välillä S72.0–S72.2. Hoitojaksojen määrä ei kuitenkaan kerro vuosittain ilmenevien lonkkamurtumatapausten määrää, sillä lonkkamurtuman hoito vaatii yleensä useamman kuin yhden hoitojakson. • Vårdperioder på grund av höftfrakturer har plockats med koderna för ICD-10 klassificering, där huvuddiagnosen är mellan S72.0–S72.2. Antalet vårdperioder anger emellertid inte antalet årliga fall av höftfrakturer, eftersom behandling av höftfraktur vanligen kräver fler än en vårdperiod. • Periods of care arising from hip fractures have been selected using ICD-10 codes for which the primary diagnosis is S72.0–S72.2. The number of periods of care does not, in itself, indicate the number of hip fractures occurring annually, since a hip fracture typically requires more than one period of care.

Lähde: Perusterveydenhuolto. THL; Erikoissairaanhoido. SVT. THL. • Källa: Primärvård. THL; Specialiserad sjukvård. FOS. THL. • Source: Primary health care. THL; Specialised health care. OSF. THL.

81. Tapaturman paikka tai olosuhteet, vuodeosastohoito ikäryhmittäin ja sukupuolittain 2012
Olycksplats eller -förhållanden, slutenvård efter åldersgrupp och kön 2012
Location or circumstances of accidental injury, inpatient care by age group and sex 2012

Tapaturmatyyppi Olyckstyp Type of accident	Hoitojakso ¹⁾ • Vårdperioder ¹⁾ • Periods of care ¹⁾								
	Yhteensä Totalt Total	Ikäryhmä • Åldersgrupp • Age group							
		0–6	7–14	15–24	25–44	45–64	65–74	75–84	85+
Kotitapaturma • Olycka i hemmet • <i>Accidental injury at home</i>									
Yhteensä • Totalt • <i>Total</i>	32 792	1 724	515	446	1 367	5 267	4 985	9 597	8 891
Miehet • Män • <i>Men</i>	12 337	989	298	255	831	2 962	2 222	2 989	1 791
Naiset • Kvinnor • <i>Women</i>	20 455	735	217	191	536	2 305	2 763	6 608	7 100
Palveluasumiseen liittyvä tapaturma ²⁾ • Olycka i sammanband med serviceboende ²⁾ • <i>Sheltered housing associated accident²⁾</i>									
Yhteensä • Totalt • <i>Total</i>	1 914	5	3	4	17	158	192	614	921
Miehet • Män • <i>Men</i>	559	4	1	3	13	83	85	186	184
Naiset • Kvinnor • <i>Women</i>	1 355	1	2	1	4	75	107	428	737
Urheilu- tai liikuntatapaturma • Idrotts- eller motionsrelaterad olycka • <i>Sports and physical training injury</i>									
Yhteensä • Totalt • <i>Total</i>	5 310	75	746	1 484	1 853	861	176	88	27
Miehet • Män • <i>Men</i>	3 740	46	478	1 096	1 396	593	86	34	11
Naiset • Kvinnor • <i>Women</i>	1 570	29	268	388	457	268	90	54	16
Muu vapaa-ajan tapaturma • Annan fritidsolycka • <i>Other injury while engaged in leisure activity</i>									
Yhteensä • Totalt • <i>Total</i>	23 972	795	1 569	1 995	4 267	7 308	3 616	2 971	1 451
Miehet • Män • <i>Men</i>	12 978	448	966	1 344	2 922	4 213	1 676	1 041	368
Naiset • Kvinnor • <i>Women</i>	10 994	347	603	651	1 345	3 095	1 940	1 930	1083
Tapaturma sairaalassa tai sairaalaloihin liittyvä ulkoinen tekijä • Olycka på sjukhus eller till sjukhusförhållanden anknyttande yttre faktor • <i>In-hospital accident or other hospital associated external cause</i>									
Yhteensä • Totalt • <i>Total</i>	1 719	8	6	7	33	137	216	575	737
Miehet • Män • <i>Men</i>	594	5	3	7	15	92	113	205	154
Naiset • Kvinnor • <i>Women</i>	1 125	3	3	-	18	45	103	370	583
Työtapaturma tai työhön liittyvä ulkoinen tekijä • Arbetsolycka eller till arbetet anknyttande yttre faktor • <i>Occupational accident or work-related external cause</i>									
Yhteensä • Totalt • <i>Total</i>	4 685	1	2	414	1 659	2 488	102	16	3
Miehet • Män • <i>Men</i>	3 520	-	1	354	1 325	1 753	75	9	3
Naiset • Kvinnor • <i>Women</i>	1 165	1	1	60	334	735	27	7	-
Tapaturma koulussa tai päiväkodissa • Olycka i skola eller på daghem • <i>Accident at school or day care</i>									
Yhteensä • Totalt • <i>Total</i>	760	156	475	99	18	6	1	3	2
Miehet • Män • <i>Men</i>	488	98	313	62	8	4	1	2	-
Naiset • Kvinnor • <i>Women</i>	272	58	162	37	10	2	-	1	2
Muuntyyppinen tapaturma • Annan typ av olycksfall • <i>Other type of accident</i>									
Yhteensä • Totalt • <i>Total</i>	4 944	63	106	705	1 234	1 618	533	429	256
Miehet • Män • <i>Men</i>	2 893	34	62	495	831	966	288	155	62
Naiset • Kvinnor • <i>Women</i>	2 051	29	44	210	403	652	245	274	194

81. jatk. • forts. • cont

81. jatk. • forts. • cont.

Tapaturmatyyppi Olyckstyp Type of accident	Hoitojaksot ¹⁾ • Vårdperioder ¹⁾ • Periods of care ¹⁾								
	Yhteensä Totalt Total	Ikäryhmä • Åldersgrupp • Age group							
		0–6	7–14	15–24	25–44	45–64	65–74	75–84	85+
Määrittämätön tapaturmatyyppi • Ospecificerad typ av olycksfall • Unspecified type of accident									
Yhteensä • Totalt • Total	9 986	111	174	1 073	2 391	3 384	1 198	1 042	613
Miehet • Män • Men	5 894	66	103	692	1 675	2 070	618	484	186
Naiset • Kvinnor • Women	4 092	45	71	381	716	1 314	580	558	427
Ei tietoa (ei merkitty) • Uppgift saknas (inte angiven) • Not known (not classified)									
Yhteensä • Totalt • Total	3 189	6	21	252	701	1 072	408	391	338
Miehet • Män • Men	1 736	4	14	173	501	630	223	123	68
Naiset • Kvinnor • Women	1 453	2	7	79	200	442	185	268	270
Yhteensä • Totalt • Total	89 271	2 944	3 617	6 479	13 540	22 299	11 427	15 726	13 239
Miehet • Män • Men	44 739	1 694	2 239	4 481	9 517	13 366	5 387	5 228	2 827
Naiset • Kvinnor • Women	44 532	1 250	1 378	1 998	4 023	8 933	6 040	10 498	10 412

1) ICD-10-luokituksen hoitojaksot, joissa diagnoosi välillä S00–T78 (hoidettavana on ollut tapaturma) ja ulkoinen syy välillä W00–X59. Tapaturmatyyppi-muuttujaa ei käytetä liikennetapaturmien, väkivallan, itsensä vahingoittamisen tai lääketieteellisen hoidon komplikaatioiden yhteydessä. • Vårdperioder med diagnoserna S00–T78 (olycksrelaterade skador som behandlats) och den yttre orsaken W00–X59 enligt sjukdomsklassifikationen ICD-10. Variabeln olyckstyp används inte i samband med trafikolyckor, våld, självtillfogad skada eller komplikationer vid medicinsk vård. • Periods of care where the principal diagnosis is in the range S00–T78 (Injury, poisonings and certain other consequences of external causes) and the external cause in the range W00–X59 (Other external causes of accidental injury), in accordance with the ICD-10 code sets. The accident type variable is not used in connection with transport accidents, violence, intentional self-harm or complications of surgical and medical care.

2) Palveluasumiseen liittyvän tapaturman koodi otettu käyttöön vuonna 2010. Tieto ei ole vielä kattava • Koden för olycksfall som anknyter till serviceboende togs i bruk 2010. Uppgiften är ännu inte täckande. • A code for accidental injury in sheltered housing was introduced in 2010. The data are not yet comprehensive.

Lähde: Perusterveydenhuolto. THL; Erikoissairaanhoido. SVT. THL. • Källa: Primärvård. THL; Specialiserad sjukvård. FOS. THL. • Source: Primary health care. THL; Specialised health care. OSF. THL.

82. Hoitojaksot toimenpideryhmittäin 2000–2012
Vårdperioder med åtgärder efter åtgärdsgrupp 2000–2012
Periods of care with procedures by category, 2000–2012

	2000	2006	2010	2011	2012
Hermoston toimenpiteet • Åtgärder på nervsystemet • Operations on the nervous system					
Hoitojaksot • Vårdperioder • Periods of care	19 147	23 883	32 990	31 961	33 857
Päiväkirurgian %-osuus • Dagkirurgins procentandel • Percentage for day surgery	25,7	37,1	28,2	31,0	29,7
Keskim. hoitoaika • Medelvårdtid • Average length of stay	4,1	4,0	4,7	4,3	4,8
Potilaat • Patienter • Patients	17 295	21 228	29 208	28 301	29 885
Jonotusaika (keskiarvo) • Väntetid (medeltal) • Waiting time (mean)	66,9	84,0	57,6	61,7	53,2
Jonotusaika (mediaani) • Väntetid (median) • Waiting time (median)	36	51	31	35	26
Umpierityselinten toimenpiteet • Åtgärder på endokrina organ • Operations on the endocrine system					
Hoitojaksot • Vårdperioder • Periods of care	2 274	2 345	2 661	2 721	2 993
Päiväkirurgian %-osuus • Dagkirurgins procentandel • Percentage for day surgery	0,1	1,5	1,7	1,4	1,3
Keskim. hoitoaika • Medelvårdtid • Average length of stay	3,5	2,8	2,1	1,8	1,9
Potilaat • Patienter • Patients	2 191	2 268	2 569	2 633	2 877
Jonotusaika (keskiarvo) • Väntetid (medeltal) • Waiting time (mean)	110,2	94,0	74,7	80,7	77,6
Jonotusaika (mediaani) • Väntetid (median) • Waiting time (median)	56	50	48	58	55
Silmän alueen toimenpiteet • Åtgärder i ögonregionen • Operations on the eye and adjacent structures					
Hoitojaksot • Vårdperioder • Periods of care	42 323	50 499	58 558	57 270	53 569
Päiväkirurgian %-osuus • Dagkirurgins procentandel • Percentage for day surgery	68,0	83,9	88,2	88,3	89,0
Keskim. hoitoaika • Medelvårdtid • Average length of stay	1,3	1,2	1,1	1,1	1,1
Potilaat • Patienter • Patients	37 254	40 968	48 057	47 847	45 252
Jonotusaika (keskiarvo) • Väntetid (medeltal) • Waiting time (mean)	202,6	113,1	102,1	83,3	84,8
Jonotusaika (mediaani) • Väntetid (median) • Waiting time (median)	159	92	86	71	76
Korvan, nenän ja kurkunpään toimenpiteet • Åtgärder på öron, näsa, hals och struphuvud • Operations on the ear, nose and larynx					
Hoitojaksot • Vårdperioder • Periods of care	19 507	20 137	21 625	22 795	22 639
Päiväkirurgian %-osuus • Dagkirurgins procentandel • Percentage for day surgery	43,6	65,6	70,6	73,0	73,9
Keskim. hoitoaika • Medelvårdtid • Average length of stay	1,5	1,3	1,4	1,3	1,3
Potilaat • Patienter • Patients	18 381	19 112	20 419	21 607	21 497
Jonotusaika (keskiarvo) • Väntetid (medeltal) • Waiting time (mean)	145,9	80,0	63,7	63,6	64,0
Jonotusaika (mediaani) • Väntetid (median) • Waiting time (median)	56	52	35	36	33
Hampaiden, leuan, suun ja nielun toimenpiteet • Åtgärder på tänder, käkar, munhåla och svalg • Operations on the teeth, jaw, mouth and pharynx					
Hoitojaksot • Vårdperioder • Periods of care	29 428	24 038	23 716	24 893	24 566
Päiväkirurgian %-osuus • Dagkirurgins procentandel • Percentage for day surgery	43,6	60,2	60,7	62,8	66,2
Keskim. hoitoaika • Medelvårdtid • Average length of stay	1,6	1,6	1,8	1,5	1,5
Potilaat • Patienter • Patients	28 637	23 165	22 642	23 844	23 571
Jonotusaika (keskiarvo) • Väntetid (medeltal) • Waiting time (mean)	87,4	71,0	65,8	68,1	66,1
Jonotusaika (mediaani) • Väntetid (median) • Waiting time (median)	45	49	47	49	42
Sydämen ja rintaontelon suonien toimenpiteet • Åtgärder på hjärtat och stora intratorakla kärlen • Operations on the heart and major thoracic vessels					
Hoitojaksot • Vårdperioder • Periods of care	22 309	32 456	34 943	32 688	37 613
Päiväkirurgian %-osuus • Dagkirurgins procentandel • Percentage for day surgery	2,0	3,5	5,0	5,2	5,3
Keskim. hoitoaika • Medelvårdtid • Average length of stay	5,0	4,4	4,6	4,7	4,6
Potilaat • Patienter • Patients	16 557	26 496	29 381	27 620	31 392
Jonotusaika (keskiarvo) • Väntetid (medeltal) • Waiting time (mean)	43,5	48,5	28,7	27,4	22,5
Jonotusaika (mediaani) • Väntetid (median) • Waiting time (median)	28	27	9	7	1

82. jatk. • forts. • cont

82. jatk. • forts. • cont.

	2000	2006	2010	2011	2012
Rintaontelon seinämän ja keuhkojen toimenpiteet ¹⁾ • Åtgärder på bröstvägg och lungor ¹⁾ • <i>Operations on the chest wall and lung¹⁾</i>					
Hoitojaksot • Vårdperioder • <i>Periods of care</i>	2 948	2 859	3 227	3 230	3 319
Päiväkirurgian %-osuus • Dagkirurgins procentandel • <i>Percentage for day surgery</i>	4,4	1,6	0,8	0,5	1,3
Keskim. hoitoaika • Medelvårdtid • <i>Average length of stay</i>	9,5	8,8	8,0	7,5	7,6
Potilaat • Patienter • <i>Patients</i>	2 658	2 580	2 906	2 914	2 997
Jonotusaika (keskiarvo) • Väntetid (medeltal) • <i>Waiting time (mean)</i>	22,6	30,5	28,8	31,7	24,4
Jonotusaika (mediaani) • Väntetid (median) • <i>Waiting time (median)</i>	11	14	11	13	9
Rintarauhasen toimenpiteet • Åtgärder på bröst • <i>Operations on the mammary gland</i>					
Hoitojaksot • Vårdperioder • <i>Periods of care</i>	8 059	8 668	9 836	10 394	10 420
Päiväkirurgian %-osuus • Dagkirurgins procentandel • <i>Percentage for day surgery</i>	13,0	18,1	17,6	19,5	23,2
Keskim. hoitoaika • Medelvårdtid • <i>Average length of stay</i>	3,0	2,5	2,1	2,0	1,9
Potilaat • Patienter • <i>Patients</i>	7 402	7 955	8 995	9 593	9 561
Jonotusaika (keskiarvo) • Väntetid (medeltal) • <i>Waiting time (mean)</i>	85,5	88,3	62,3	65,8	65,3
Jonotusaika (mediaani) • Väntetid (median) • <i>Waiting time (median)</i>	15	18	22	23	24
Ruuansulatuskanavan toimenpiteet • Åtgärder på gastrointestinalkanalen • <i>Operations on the digestive system</i>					
Hoitojaksot • Vårdperioder • <i>Periods of care</i>	52 163	52 999	64 654	66 265	69 900
Päiväkirurgian %-osuus • Dagkirurgins procentandel • <i>Percentage for day surgery</i>	12,0	20,9	18,7	19,2	19,4
Keskim. hoitoaika • Medelvårdtid • <i>Average length of stay</i>	4,5	4,2	3,9	3,8	3,8
Potilaat • Patienter • <i>Patients</i>	49 116	49 419	57 673	59 179	61 882
Jonotusaika (keskiarvo) • Väntetid (medeltal) • <i>Waiting time (mean)</i>	115,1	93,3	61,1	59,5	50,5
Jonotusaika (mediaani) • Väntetid (median) • <i>Waiting time (median)</i>	58	51	30	29	20
Virtsateiden ja miehen sukupuolielinten toimenpiteet • Åtgärder på urinvägar och manliga genitalier • <i>Operations on the urinary system and the male genital organs</i>					
Hoitojaksot • Vårdperioder • <i>Periods of care</i>	19 797	19 989	23 405	23 024	24 664
Päiväkirurgian %-osuus • Dagkirurgins procentandel • <i>Percentage for day surgery</i>	22,6	27,7	25,0	26,5	26,3
Keskim. hoitoaika • Medelvårdtid • <i>Average length of stay</i>	3,8	3,4	3,0	2,8	2,8
Potilaat • Patienter • <i>Patients</i>	17 586	17 499	20 244	19 979	21 349
Jonotusaika (keskiarvo) • Väntetid (medeltal) • <i>Waiting time (mean)</i>	79,5	61,8	66,4	70,9	62,2
Jonotusaika (mediaani) • Väntetid (median) • <i>Waiting time (median)</i>	36	35	37	37	33
Naisen sukupuolielinten toimenpiteet • Åtgärder på kvinnliga genitalier • <i>Operations on the female genital organs</i>					
Hoitojaksot • Vårdperioder • <i>Periods of care</i>	50 858	35 017	26 971	26 450	26 317
Päiväkirurgian %-osuus • Dagkirurgins procentandel • <i>Percentage for day surgery</i>	41,9	39,7	34,0	35,1	36,5
Keskim. hoitoaika • Medelvårdtid • <i>Average length of stay</i>	2,4	2,1	1,9	1,8	1,8
Potilaat • Patienter • <i>Patients</i>	47 705	32 572	25 540	25 141	25 000
Jonotusaika (keskiarvo) • Väntetid (medeltal) • <i>Waiting time (mean)</i>	73,8	64,9	67,2	65,3	66,2
Jonotusaika (mediaani) • Väntetid (median) • <i>Waiting time (median)</i>	34	42	42	43	41
Raskauteen ja synnytykseen liittyvät toimenpiteet • Obstetriska ingrepp • <i>Obstetric procedures</i>					
Hoitojaksot • Vårdperioder • <i>Periods of care</i>	21 156	28 342	32 186	31 891	25 932
Päiväkirurgian %-osuus • Dagkirurgins procentandel • <i>Percentage for day surgery</i>	11,8	6,3	1,8	1,8	1,9
Keskim. hoitoaika • Medelvårdtid • <i>Average length of stay</i>	4,5	3,9	3,6	3,6	3,6
Potilaat • Patienter • <i>Patients</i>	20 329	27 016	31 268	31 037	25 260
Jonotusaika (keskiarvo) • Väntetid (medeltal) • <i>Waiting time (mean)</i>	8,3	11,6	4,9	4,9	3,3
Jonotusaika (mediaani) • Väntetid (median) • <i>Waiting time (median)</i>	3	6	1	1	-

82. jatk. • forts. • cont.

82. jatk. • forts. • cont.

	2000	2006	2010	2011	2012
Tuki- ja liikuntaelinten toimenpiteet • Åtgärder på muskuloskeletal a systemet • <i>Operations on the musculoskeletal system</i>					
Hoitojaksot • Vårdperioder • <i>Periods of care</i>	110 566	129 450	130 275	132 452	132 784
Päiväkirurgian %-osuus • Dagkirurgins procentandel • <i>Percentage for day surgery</i>	26,5	37,0	37,9	40,1	40,0
Keskim. hoitoaika • Medelvårdtid • <i>Average length of stay</i>	3,6	3,0	2,8	2,7	2,7
Potilaat • Patienter • <i>Patients</i>	99 984	118 124	118 731	121 007	120 888
Jonotusaika (keskiarvo) • Väntetid (medeltal) • <i>Waiting time (mean)</i>	134,6	126,6	77,3	75,6	71,4
Jonotusaika (mediaani) • Väntetid (median) • <i>Waiting time (median)</i>	73	88	50	48	41
Verisuonien toimenpiteet • Åtgärder på perifera kärl • <i>Operations on the peripheral vessels</i>					
Hoitojaksot • Vårdperioder • <i>Periods of care</i>	15 864	16 682	18 494	18 916	20 678
Päiväkirurgian %-osuus • Dagkirurgins procentandel • <i>Percentage for day surgery</i>	26,3	29,4	21,7	23,9	24,3
Keskim. hoitoaika • Medelvårdtid • <i>Average length of stay</i>	3,4	3,5	3,4	3,2	3,2
Potilaat • Patienter • <i>Patients</i>	14 946	15 322	16 576	17 125	18 707
Jonotusaika (keskiarvo) • Väntetid (medeltal) • <i>Waiting time (mean)</i>	187,6	111,9	62,7	62,1	53,4
Jonotusaika (mediaani) • Väntetid (median) • <i>Waiting time (median)</i>	76	40	20	23	17
Ihon ja ihonalaiskudoksen toimenpiteet • Åtgärder på hud och subkutana vävnader • <i>Operations on the skin and subcutaneous tissue</i>					
Hoitojaksot • Vårdperioder • <i>Periods of care</i>	13 958	14 271	16 583	17 328	17 429
Päiväkirurgian %-osuus • Dagkirurgins procentandel • <i>Percentage for day surgery</i>	35,0	43,1	37,5	39,0	40,0
Keskim. hoitoaika • Medelvårdtid • <i>Average length of stay</i>	4,3	4,4	4,2	4,1	3,9
Potilaat • Patienter • <i>Patients</i>	12 815	13 069	14 771	15 491	15 553
Jonotusaika (keskiarvo) • Väntetid (medeltal) • <i>Waiting time (mean)</i>	83,6	73,9	53,8	50,6	47,4
Jonotusaika (mediaani) • Väntetid (median) • <i>Waiting time (median)</i>	30	30	23	23	20
Pientoimenpiteet • Mindre ingrepp • <i>Minor surgical procedures</i>					
Hoitojaksot • Vårdperioder • <i>Periods of care</i>	8 199	17 844	17 935	20 209	17 869
Keskim. hoitoaika • Medelvårdtid • <i>Average length of stay</i>	5,5	5,3	5,3	5,0	5,2
Potilaat • Patienter • <i>Patients</i>	6 487	14 959	15 021	17 187	14 823
Jonotusaika (keskiarvo) • Väntetid (medeltal) • <i>Waiting time (mean)</i>	34,2	42,8	32,5	32,6	29,3
Jonotusaika (mediaani) • Väntetid (median) • <i>Waiting time (median)</i>	19	16	7	8	6
Tähystystoimenpiteet • Endoskopiska åtgärder • <i>Transluminal endoscopy</i>					
Hoitojaksot • Vårdperioder • <i>Periods of care</i>	16 236	17 049	16 993	16 716	17 050
Keskim. hoitoaika • Medelvårdtid • <i>Average length of stay</i>	3,9	3,9	3,8	3,6	3,5
Potilaat • Patienter • <i>Patients</i>	14 575	15 567	15 485	15 378	15 658
Jonotusaika (keskiarvo) • Väntetid (medeltal) • <i>Waiting time (mean)</i>	64,0	64,0	41,3	42,5	36,1
Jonotusaika (mediaani) • Väntetid (median) • <i>Waiting time (median)</i>	24	27	16	16	10
Muut toimenpiteet ¹⁾ • Andra åtgärder ¹⁾ • <i>Other procedures¹⁾</i>					
Hoitojaksot • Vårdperioder • <i>Periods of care</i>	5 159	22 810	58 781	54 564	73 975
Keskim. hoitoaika • Medelvårdtid • <i>Average length of stay</i>	3,8	3,7	5,2	5,2	4,9
Potilaat • Patienter • <i>Patients</i>	2 870	15 923	48 946	45 125	63 482
Jonotusaika (keskiarvo) • Väntetid (medeltal) • <i>Waiting time (mean)</i>	25,6	23,7	15,0	14,5	8,4
Jonotusaika (mediaani) • Väntetid (median) • <i>Waiting time (median)</i>	20	14	-	-	-

1) V. 2006 muiden toimenpiteiden ryhmään on siirretty rintaontelon seinämän ja keuhkojen toimenpiteiden ryhmästä radiologiset toimenpiteet, joissa toimenpidetiedon 3. merkki on numeerinen. • År 2006: Radiologiska åtgärder, i gruppen Åtgärder på bröstvägg och lungor har överförts till gruppen Andra åtgärder, där åtgärdskodens tredje tecken är numeriskt. • Year 2006: Radiological procedures with a numerical third character in the procedure code have been transferred from the category 'Operations on the chest wall and lung' to the category 'Other procedures'.

Lähde: Perusterveydenhuolto. THL; Erikoissairaanhoito. SVT. THL. • Källa: Primärvård. THL; Specialiserad sjukvård. FOS. THL. • Source: Primary health care. THL; Specialised health care. OSF. THL.

83. Toimenpiteet ja toimenpiteelliset hoitojaksot 2000–2012 Åtgärder och vårdperioder med åtgärder 2000–2012 Procedures and periods of care with procedures, 2000–2012

Toimenpide • Åtgärd • Procedure	2000	2006	2009	2010	2011	2012
Toimenpiteelliset hoitojaksot yhteensä • Vårdperioder med åtgärder totalt • <i>Periods of care with procedures total</i>	474 112	543 363	578 753	621 731	625 083	645 038
joista kirurgiset toimenpiteet (leikkaukset) • av vilka kirurgiska åtgärder (operationer) • <i>of which surgical procedures (operations)</i>	414 007	424 964	420 507	429 317	435 340	427 766
joista päiväkirurgisia • av vilka dagkirurgiska • <i>of which day surgery</i>	129 067	171 349	175 971	179 513	187 628	188 409

Lähde: Perusterveydenhuolto. THL; Erikoissairaanhoito. SVT. THL. • Källa: Primärvård. THL; Specialiserad sjukvård. FOS. THL. • Source: Primary health care. THL; Specialised health care. OSF. THL.

84 Eräät kirurgiset toimenpiteet 2000–2012 Vissa kirurgiska åtgärder 2000–2012 Certain surgical procedures, 2000–2012

Toimenpide • Åtgärd • Procedure	2000	2006	2009	2010	2011	2012
Kilpirauhasleikkaukset • Operationer på sköldkörteln • <i>Operations on the thyroid gland</i>	1 894	1 812	1 850	1 986	2 027	2 200
Sepelvaltimoiden ohitusleikkaus (ei PTCA) • Aortokoronar bypassoperation (exkl. PTCA) • <i>Coronary bypass operation (excl. PTCA)</i>	4 651	2 832	1 659	1 748	1 814	2 221
Sepelvaltimoiden laajennus (PTCA) • Dilatation av koronarartär (PTCA) • <i>Dilatation of the coronary artery (PTCA)</i>	4 490	8 120	8 097	8 278	8 678	9 275
Rinnan poisto kokonaan tai osapoisto • Total masektomi eller delsektion av bröstkörtel • <i>Partial or total mastectomy</i>	5 888	5 846	6 285	6 451	6 725	6 457
Sappirakon leikkaus • Operation på gallblåsan • <i>Operation on the gallbladder</i>	8 724	8 052	7 613	7 652	7 935	8 100
Eturauhasen höyläys • Resektion av prostata • <i>Prostatectomy, TURP</i>	3 095	2 901	2 963	2 979	2 746	2 989
Eturauhasen avoin poisto • Öppen prostatektomi • <i>Prostatectomy, open</i>	756	1 034	1 110	1 116	1 068	1 142
Kohdun poisto • Öppen hysterektomi • <i>Hysterectomy</i>	9 614	6 162	5 172	5 501	5 171	5 044
Keisarleikkaus • Kejsarsnitt • <i>Caesarean section</i>	8 807	9 188	9 019	9 030	8 776	7 550
Nikamavälilevytyrän poistot • Diskbråcksoperationer • <i>Excisions of intervertebral disc hernia</i>	4 016	3 014	2 863	2 878	2 778	2 796
Lonkan tekonivelleikkaukset • Protetiska artroplastker på höftleden • <i>Hip replacements</i>	7 730	10 070	10 098	10 676	10 489	10 936
Lonkan tekonivelten uusintaleikkaukset • Reoperationer på höftledsprotaser • <i>Hip replacement reoperations</i>	1 202	1 466	1 343	1 390	1 589	1 669
Umpilisäkkeen poisto • Appendektomi • <i>Appendectomy</i>	7 573	6 381	6 336	6 374	6 359	6 409
Kaihileikkaukset • Kataraktoperationer • <i>Cataract surgery</i>	33 317	37 560	39 737	43 454	42 657	39 191
Nielu- ja kitarisaleikkaukset • Adenotonsillektomi • <i>Tonsillectomy and adenoidectomy</i>	20 295	13 660	13 082	12 516	13 977	13 277
Nivus- ja reistryräleikkaukset • Operationer för ljumsk- och femoralbräck • <i>Operations on inguinal and femoral hernia</i>	11 792	11 795	11 197	10 851	11 335	11 352
Naisen sterilisaatioleikkaukset • Sterilisationsoperationer på kvinnor • <i>Female sterilisation</i>	7 304	3 074	1 692	1 502	1 502	1 369
Polven tähytys • Knäartroskopi • <i>Knee arthroscopy</i>	5 836	3 835	2 677	2 463	2 288	1 958
Polven nivelkierukkaleikkaukset • Operationer på knäledens menisker • <i>Arthroscopic operations of the meniscus of knee</i>	11 477	13 653	12 598	11 815	12 204	11 214

Lähde: Perusterveydenhuolto. THL; Erikoissairaanhoito. SVT. THL. • Källa: Primärvård. THL; Specialiserad sjukvård. FOS. THL. • Source: Primary health care. THL; Specialised health care. OSF. THL.

85. Terveystienhuollon avo- ja laitoshoido maakunnittain 2012
Öppen- och slutenvård inom hälsovården efter länskap 2012
Inpatient and outpatient care by region, 2012

Maakunta Länskap Region	Hoitojaksot ¹⁾ Vårdperioder ¹⁾ Periods of care ¹⁾	Hoitopäivät ¹⁾ Vårddygn ¹⁾ Care days ¹⁾	/asukas /invånare per inhabitant	Avohoito- käynnit Besök inom öppenvården Outpatient visits	/asukas /invånare per inhabitant
Koko maa • Hela landet • <i>Whole country</i>	1 267 738	10 459 086	1,9	33 230 328	6,1
Uusimaa • Nyland	264 310	2 190 713	1,4	9 691 082	6,2
Varsinais-Suomi • Egentliga Finland	109 720	949 558	2,0	3 093 513	6,6
Satakunta	63 145	494 444	2,2	1 522 822	6,7
Kanta-Häme • Egentliga Tavastland	40 698	288 898	1,6	750 023	4,3
Pirkanmaa • Birkaland	121 551	992 711	2,0	2 801 185	5,7
Päijät-Häme • Päijänne-Tavastland	49 072	553 295	2,7	998 390	4,9
Kymenlaakso • Kymmenedalen	43 060	315 796	1,7	1 492 183	8,2
Etelä-Karjala • Södra Karelen • <i>South Karelia</i>	30 258	307 252	2,3	752 571	5,7
Etelä-Savo • Södra Savolax	43 202	423 093	2,8	822 102	5,4
Pohjois-Savo • Norra Savolax	78 663	572 117	2,3	1 416 330	5,7
Pohjois-Karjala • Norra Karelen • <i>North Karelia</i>	48 706	465 809	2,8	959 172	5,8
Keski-Suomi • Mellersta Finland • <i>Central Finland</i>	69 466	488 711	1,8	1 881 188	6,8
Etelä-Pohjanmaa • Södra Österbotten • <i>South Ostrobothnia</i>	51 164	427 669	2,2	1 162 734	6,0
Pohjanmaan • Österbotten • <i>Ostrobothnia</i>	46 786	448 013	2,5	929 164	5,2
Keski-Pohjanmaa • Mellersta Österbotnia • <i>Central Ostrobothnia</i>	18 109	122 051	1,8	404 445	5,9
Pohjois-Pohjanmaa • Norra Österbotten • <i>North Ostrobothnia</i>	101 473	685 215	1,7	2 422 991	6,0
Kainuu • Kajanaland	22 821	185 143	2,3	484 412	6,0
Lappi • Lappland • <i>Lapland</i>	55 082	480 700	2,6	1 400 101	7,7
Ahvenanmaa • Åland • <i>Åland Islands</i>	5 956	46 871	1,6	164 757	5,8

1) Lukuun sisältyy terveystienhuollon ja erikoissairaanhoitolaisten hoitojen lisäksi valtion ja yksityisten sairaaloiden yleislääketieteen alan vuode-osastohoito • Antalet inbegriper utöver hälsovårdscentralers och specialiserad sjukvårds slutenvård också slutenvården inom allmänmedicin vid statliga och privata sjukhus. • In addition to inpatient care in health centres and inpatient specialised health care, the figure includes inpatient care in the field of general practice in state and private hospitals

Lähde: Perusterveydenhuolto. THL; Erikoissairaanhoito. SVT. THL. • Källa: Primärvård. THL; Specialiserad sjukvård. FOS. THL. • Source: Primary health care. THL; Specialised health care. OSF. THL.

86. Yliopistosairaaloiden tuottavuuden kehitys, indeksi, 2008–2012
Utvecklingen av universitetssjukhusens produktivitet, index, 2008–2012
University hospital productivity trends, index, 2008–2012

	2008	2009	2010	2011	2012
	2008=100				
	Painotetut episodit, indeksi • Viktade episoder, index • <i>Weighted episodes, index</i>				
Helsingin yliopistollinen sairaala • Helsingfors universitetssjukhus • <i>Helsinki University Central Hospital</i>	100	105	108	111	111
Kuopion yliopistollinen sairaala • Kuopio universitetssjukhus • <i>Kuopio University Hospital</i>	100	101	112	112	114
Oulun yliopistollinen sairaala • Uleåborgs universitetssjukhus • <i>Oulu University Hospital</i>	100	103	106	109	114
Tampereen yliopistollinen sairaala • Tammerfors universitetssjukhus • <i>Tampere University Hospital</i>	100	103	108	114	130
Turun yliopistollinen sairaala • Åbo universitetssjukhus • <i>Turku University Hospital</i>	100	104	107	108	107
Yhteensä • Totalt • Total	100	104	108	111	114
	Deflatoidut kustannukset, indeksi • Deflaterade kostnader, index • <i>Deflated costs, index</i>				
Helsingin yliopistollinen sairaala • Helsingfors universitetssjukhus • <i>Helsinki University Central Hospital</i>	100	102	101	104	104
Kuopion yliopistollinen sairaala • Kuopio universitetssjukhus • <i>Kuopio University Hospital</i>	100	105	108	110	115
Oulun yliopistollinen sairaala • Uleåborgs universitetssjukhus • <i>Oulu University Hospital</i>	100	101	102	106	110
Tampereen yliopistollinen sairaala • Tammerfors universitetssjukhus • <i>Tampere University Hospital</i>	100	102	107	113	113
Turun yliopistollinen sairaala • Åbo universitetssjukhus • <i>Turku University Hospital</i>	100	105	106	108	110
Yhteensä • Totalt • Total	100	103	104	107	109
	Episodituottavuus, indeksi • Episodproduktivitet, index • <i>Episode productivity, index</i>				
Helsingin yliopistollinen sairaala • Helsingfors universitetssjukhus • <i>Helsinki University Central Hospital</i>	100	103	106	107	106
Kuopion yliopistollinen sairaala • Kuopio universitetssjukhus • <i>Kuopio University Hospital</i>	100	96	104	102	99
Oulun yliopistollinen sairaala • Uleåborgs universitetssjukhus • <i>Oulu University Hospital</i>	100	102	104	102	104
Tampereen yliopistollinen sairaala • Tammerfors universitetssjukhus • <i>Tampere University Hospital</i>	100	100	101	101	115
Turun yliopistollinen sairaala • Åbo universitetssjukhus • <i>Turku University Hospital</i>	100	99	101	99	97
Yhteensä • Totalt • Total	100	101	104	104	105

Lähde: Sairaaloiden tuottavuus. THL • Sjukhusens produktivitet. THL • *Hospital productivity. THL*

87. Yliopistosairaaloiden suoritteiden kehitys, indeksi, 2008–2012
Utvecklingen av universitetssjukhusens prestationer, index, 2008–2012
Development of university hospital outputs, index, 2008–2012

	2008	2009	2010	2011	2012
	2008=100				
	Painotetut avo- ja laitoshoitajaksot ¹⁾ • Viktade öppen- och slutenvårdperioder ¹⁾ • Weighted outpatient and inpatient periods of care ¹⁾				
Helsingin yliopistollinen sairaala • Helsingfors universitetssjukhus • Helsinki University Central Hospital	100	107	111	113	113
Kuopion yliopistollinen sairaala • Kuopio universitetssjukhus • Kuopio University Hospital	100	101	114	113	114
Oulun yliopistollinen sairaala • Uleåborgs universitetssjukhus • Oulu University Hospital	100	105	108	111	117
Tampereen yliopistollinen sairaala • Tammerfors universitetssjukhus • Tampere University Hospital	100	106	113	121	136
Turun yliopistollinen sairaala • Åbo universitetssjukhus • Turku University Hospital	100	105	107	108	107
Yhteensä • Totalt • Total	100	101	107	111	115
	Painotetut laitoshoitajaksot • Viktade slutenvård perioder • Weighted inpatient periods of care				
Helsingin yliopistollinen sairaala • Helsingfors universitetssjukhus • Helsinki University Central Hospital	100	99	101	105	103
Kuopion yliopistollinen sairaala • Kuopio universitetssjukhus • Kuopio University Hospital	100	101	110	110	110
Oulun yliopistollinen sairaala • Uleåborgs universitetssjukhus • Oulu University Hospital	100	105	107	109	114
Tampereen yliopistollinen sairaala • Tammerfors universitetssjukhus • Tampere University Hospital	100	101	107	106	122
Turun yliopistollinen sairaala • Åbo universitetssjukhus • Turku University Hospital	100	102	104	104	102
Yhteensä • Totalt • Total	100	100	101	104	106
	Painotetut päivystyskäynnit • Viktade jourbesök • Weighted emergency room visits				
Helsingin yliopistollinen sairaala • Helsingfors universitetssjukhus • Helsinki University Central Hospital	100	125	119	121	120
Kuopion yliopistollinen sairaala • Kuopio universitetssjukhus • Kuopio University Hospital	100	110	170	133	139
Oulun yliopistollinen sairaala • Uleåborgs universitetssjukhus • Oulu University Hospital	100	80	80	82	83
Tampereen yliopistollinen sairaala • Tammerfors universitetssjukhus • Tampere University Hospital	100	103	107	199	219
Turun yliopistollinen sairaala • Åbo universitetssjukhus • Turku University Hospital	100	97	88	88	98
Yhteensä • Totalt • Total	100	98	105	107	116
	Painotetut ajanvarauskäynnit • Viktade tidsbes- tällda besök • Weighted visits by appointment				
Helsingin yliopistollinen sairaala • Helsingfors universitetssjukhus • Helsinki University Central Hospital	100	125	133	133	136
Kuopion yliopistollinen sairaala • Kuopio universitetssjukhus • Kuopio University Hospital	100	100	117	120	124
Oulun yliopistollinen sairaala • Uleåborgs universitetssjukhus • Oulu University Hospital	100	111	114	122	134
Tampereen yliopistollinen sairaala • Tammerfors universitetssjukhus • Tampere University Hospital	100	121	131	155	165
Turun yliopistollinen sairaala • Åbo universitetssjukhus • Turku University Hospital	100	115	123	124	122
Yhteensä • Totalt • Total	100	106	127	133	142

1) DRG-pisteet. • DRG-poäng. • DRG points.

Lähde: Sairaaloiden tuottavuus. THL. • Sjukhusens produktivitet. THL. • Hospital productivity. THL

88. Somaattisen erikoissairaanhoidon ikä- ja sukupuolivakioidut episodit ja laskennalliset kustannukset asukasta kohti sekä kustannusten poikkeama maan keskiarvoon sairaanhoitopiireittäin 2012
De ålders- och könsstandardiserade episoderna och kalkylmässiga kostnaderna för den specialiserade somatiska sjukvården per invånare och kostnadsavvikelsen från medelvärde för hela landet per sjukvårdsdistrikt 2012

Age- and gender-standardised episodes in somatic specialised health care as well as calculated per capita expenditure and hospital-district-specific cost deviations from the national average 2012

Alue • District	Vakioidut episodit/ asukas, indeksi ¹⁾ Standardiserade episo- der/invånare, index ¹⁾ Standardised episodes per capita, index ¹⁾	Vakioidut laskennalliset laskennalliset kustannukset/as, indeksi ¹⁾ Standardiserade kal- kylmässiga kostnader/ invånare, index ¹⁾ Standardised calculated expenditure per capita, index ¹⁾
Helsinki ja Uusimaa ²⁾ • Helsinki and Uusimaa ²⁾		
HYKS -sairaanhoitoalue • Helsinki University Central Hospital area	90	93
Hyvinkään sairaanhoitoalue • Health care district of Hyvinkää	97	91
Lohjan sairaanhoitoalue • Health care district of Lohja	102	101
Länsi-Uudenmaan sairaanhoitoalue • Länsi-Uusimaa hospital area	104	104
Porvoon sairaanhoitoalue • Health care district of Porvoo	103	96
Varsinais-Suomi	103	107
Satakunta	97	97
Kanta-Häme	100	100
Pirkanmaa	104	101
Päijät-Häme	96	91
Kymenlaakso	109	106
Etelä-Karjala • South Karelia	100	101
Etelä-Savo	99	100
Itä-Savo	116	128
Pohjois-Karjala • North Karelia	102	86
Pohjois-Savo	118	108
Keski-Suomi • Central Finland	88	91
Etelä-Pohjanmaa • South Ostrobothnia	89	97
Vaasa • Vasa	103	110
Keski-Pohjanmaa • Central Ostrobothnia	100	106
Pohjois-Pohjanmaa • North Ostrobothnia	111	109
Kainuu • Kajanaland	113	106
Länsi-Pohja	119	118
Lappi • Lapland	103	111

1) Koko maa=100 • Hela landet=100 • Whole country = 100

2) HUS:ssa tarkastelu sairaanhoitoalueisiin kuuluvien kuntien osalta • För HNS görs granskningen för de kommuner som tillhör sjukvårdsområdena • In Helsinki and Uusimaa hospital area, examination covers member municipalities

Lähde: Sairaaloiden tuottavuus. THL • Sjukhusens produktivitet. THL • Hospital productivity THL.

Kustannusten poikkeama maan keskiarvosta Kostnadsavvikelse från medelvärde för hela landet <i>Cost deviation from the national average</i>			Område
Kustannusten poikkeama yhteensä Kostnadsavvikelse totalt <i>Cost deviation, total</i>	Käytöstä johtuva kustannusten poikkeama Kostnadsavvikelse på grund av användning <i>Cost deviation due to usage</i>	Tuottavuudesta johtuva kustannusten poikkeama Kostnadsavvikelse på grund av produktivitet <i>Cost deviation due to productivity</i>	
€/ 10 000 asukasta • invånare • <i>inhabitants</i>			
			Helsingfors och Nyland ²⁾
-652 369	-915 139	262 769	Sjukvårdsområdet HUCS
-803 634	-297 699	-505 935	Hyvinge sjukvårdsområde
94 274	170 089	-75 814	Lojo sjukvårdsområde
416 615	385 589	31 025	Västra Nylands sjukvårdsområde
-347 848	284 470	-632 318	Borgå sjukvårdsområde
634 417	297 885	336 532	Egentliga Finland
-257 365	-255 027	-2 337	Satakunta
31 485	-24 803	56 288	Centrala Tavastland
120 774	332 500	-211 725	Birkaland
-865 426	-428 357	-437 069	Päijät-Häme
582 020	946 268	-364 248	Kymmenedalen
147 392	30 053	117 338	Södra Karelen
-21 396	-74 532	53 135	Södra Savolax
2 999 205	1 684 518	1 314 686	Östra Savolax
-1 443 073	151 688	-1 594 762	Norra Karelen
816 661	1 747 191	-930 529	Norra Savolax
-867 892	-1 131 402	263 510	Mellesta Finland
-295 281	-1 127 003	831 721	Syd-Österbotten
943 617	330 531	613 085	Vasa
542 185	-46 683	588 869	Mellersta Österbotten
794 014	958 158	-164 143	Norra Österbotten
640 492	1 270 024	-629 531	Kajanaland
1 791 580	1 861 215	-69 635	Länsi-Pohja
1 104 896	331 458	773 438	Lappland

89. Erikoissairaanhoidoa yli 6 kk jonottaneet 31.12. sairaanhoitopiireittäin vuosina 2008–2012¹⁾
Antalet personer som 31.12 stått i kö till specialiserad sjukvård i mer än 6 månader 2008–2012¹⁾
Patients waiting over 6 months for access to specialised health care on 31 Dec, 2008–2012¹⁾

Sairaanhoitopiiri • Hospital district	2008		2009	
		/ 10 000 asukasta invånare inhabitants		/ 10 000 asukasta invånare inhabitants
Yhteensä • Total	1 546	2,9	3527	6,6
Helsinki ja Uusimaa • Helsinki and Uusimaa	520	3,5	1816	12,0
Varsinais-Suomi	17	0,4	166	3,6
Satakunta	299	13,1	86	3,8
Kanta-Häme	45	2,6	87	5,0
Pirkanmaa	155	3,2	238	4,9
Päijät-Häme	59	2,8	26	1,2
Kymenlaakso	28	1,6	46	2,6
Etelä-Karjala • South Karelia	30	2,4	5	0,4
Etelä-Savo	30	2,8	46	4,3
Itä-Savo	7	1,3	9	2,0
Pohjois-Karjala • North Karelia	2	0,1	35	2,1
Pohjois-Savo	39	1,6	80	3,2
Keski-Suomi • Central Finland	94	3,5	115	4,2
Etelä-Pohjanmaa • South Ostrobothnia	33	1,7	24	1,2
Vaasa	-	-	74	4,5
Keski-Pohjanmaa • Central Ostrobothnia	21	2,7	53	7,1
Pohjois-Pohjanmaa • North Ostrobothnia	83	2,1	576	14,6
Kainuu	4	0,5	34	4,3
Länsi-Pohja	23	3,5	1	0,2
Lappi • Lapland	57	4,8	10	0,8

1) Sairaanhoitopiirien sairaaloihin hoitoa odottavissa on sairaanhoitopiirin jäsenkuntien hoitoa odottavat. Erityisvastualueiden tiedoissa mukana myös alueen kuntien erikoislääkärijohtojen yksiköiden hoitoa odottaneet. • I antalet patienter som väntar på vård vid sjukhusen inom sjukvårdsdistriktet ingår patienter från sjukvårdsdistriktets medlemskommuner som väntar på vård. I uppgifterna om specialupptagningsområdena ingår även de patienter som väntar på vård vid de specialiserade enheterna i kommunerna i regionen. • Data on patients waiting for admission to hospital-district hospitals include data on clients residing in the hospital district's member municipalities. Data on the catchment areas for highly specialised medical care include also data on clients waiting for admission to specialist-led health centre units.

Lähde: Erikoissairaanhoidon hoitoonpääsy. THL. • Källa: Tillgången till vård inom den specialiserade sjukvården. THL. • Source: Access to services in specialised health care. THL.

2010	/ 10 000 asukasta invånare <i>inhabitants</i>	2011	/ 10 000 asukasta invånare <i>inhabitants</i>	2012	/ 10 000 asukasta invånare <i>inhabitants</i>	Sjukvårdsdistrikt
1 138	2,1	711	1,3	837	1,6	Totalt
15	0,1	107	0,7	401	2,6	Helsingfors och Nyland
166	3,6	40	0,9	11	0,2	Egentliga Finland
133	5,8	112	4,9	2	0,1	Satakunta
25	1,4	23	1,3	86	4,9	Centrala Tavastland
169	3,5	-	-	33	0,7	Birkaland
9	0,4	11	0,5	9	0,4	Päijät-Häme
231	13,2	6	0,3	-	-	Kymmenedalen
30	2,3	8	0,6	61	4,6	Södra Karelen
4	0,4	38	3,6	4	0,4	Södra Savolax
3	0,7	3	0,6	11	2,4	Östra Savolax
44	2,6	8	0,5	47	2,8	Norra Karelen
47	1,9	141	5,7	3	0,1	Norra Savolax
25	0,9	9	0,3	48	1,7	Mellesta Finland
89	4,5	50	2,5	2	0,1	Syd-Österbotten
24	1,5	8	0,5	4	0,2	Vasa
10	1,3	3	0,4	8	1,1	Mellersta Österbotten
47	1,2	84	2,1	11	0,3	Norra Österbotten
23	2,9	24	3,0	81	10,4	Kajanaland
4	0,6	36	5,5	15	2,3	Länsi-Pohja
40	3,4	-	-	Lappland

90. Rekisteröidyt näkövammaiset 2012
 Registrerade synskadade 2012
 Registered visually impaired persons, 2012

Näkövammaan syy ¹⁾ • Synskadans etiologi ¹⁾ • <i>Etiology of visual impairment¹⁾</i>	
Henkilöitä • Personer • <i>Persons</i>	18 324 %
Ikääntyneiden makuladegeneraatio (AMD) • Senil makuladegeneration • <i>Age-related macular degeneration</i>	40,4
Perinnöllinen • Nedärvd • <i>Hereditary</i>	14,8
Neurologinen • Neurologisk • <i>Neurological</i>	13,1
Synnyntäinen • Medfödd • <i>Congenital</i>	9,0
Glaukooma • Glaukom • <i>Glaucoma</i>	6,9
Diabeettinen retinopatia • Diabetisk retinopati • <i>Diabetic retinopathy</i>	5,8
Tulehdukset • Infektioner • <i>Infections</i>	2,6
Patologinen likitaittoisuus • Grav myopi • <i>Myopia maligna</i>	2,6
Onnettomuudet • Olyckshändelse • <i>Accidental</i>	1,4
Kasvaimet • Tumörer • <i>Neoplasms</i>	1,2
Muu etiologia • Annan etiologi • <i>Other etiology</i>	1,3
Tuntematon, ei ilmoitettu • Okänd, inte angiven • <i>Unknown, not reported</i>	10,9
Näkövammaan diagnoosi ikäryhmittäin • Synskadediagnos efter åldersgrupp • <i>Diagnosis of visual impairment by age group</i>	
Alle 18-vuotiaat • Under 18 år • <i>Aged under 18</i>	
Henkilöitä • Personer • <i>Persons</i>	734 %
Näköraitojen viat • Skador på synbanorna • <i>Disorders of optic nerve and visual pathways</i>	32,6
Synnyntäiset epämuodostumat • Medfödda missbildningar • <i>Congenital malformations</i>	22,1
Tarkemmin määrittämätön heikkonäköisyys • Ospecificerad synsvaghet • <i>Unspecified poor vision</i>	14,7
Verkkokalvon perinnölliset rappeutumet • Ärftliga näthinne degenerationer • <i>Hereditary retinal dystrophies</i>	9,8
Keskosen verkkokalvosairaus (ROP) • Retinopati av prematuritet • <i>Retinopathy of prematurity</i>	3,2
Tarkemmin määrittämätön sokeus • Ospecificerad blindhet • <i>Unspecified visual loss</i>	2,9
Albinismi • Albinism • <i>Ocular albinism</i>	2,7
Silmävärve • Nystagmus • <i>Nystagmus</i>	2,6
Patologinen likitaittoisuus • Grav myopi • <i>Myopia maligna</i>	1,6
Näkökentän kaventumat • Begränsat synfält • <i>Visual field defects</i>	1,6
Kaikki muut diagnoosit • Alla andra diagnoser • <i>All other diagnoses</i>	5,0
Yhteensä • Totalt • <i>Total</i>	100,0

1) Samalla henkilöllä voi olla useampi vaihtoehto • Samma person kan ingå i flera av procenttalen • *Same person can have several alternatives.*

90. jatk. • forts. • *cont.*

90. jatk. • forts. • cont.

18–64-vuotiaat • åringar • <i>years-olds</i>	
Henkilöitä • Personer • <i>Persons</i>	5 029
	%
Verkkokalvon perinnölliset rappeutumat • Ärftliga näthinne degenerationer • <i>Hereditary retinal dystrophies</i>	21,5
Näköratojen viat • Skador på synbanorna • <i>Disorders of optic nerve and visual pathways</i>	18,9
Synnyinnäiset epämuodostumat • Medfödda missbildningar • <i>Congenital malformations</i>	12,3
Diabeettinen retinopatia • Diabetisk retinopati • <i>Diabetic retinopathy</i>	8,8
Tarkemmin määrittämätön heikkonäköisyys • Ospecificerad synsvaghet • <i>Unspecified poor vision</i>	6,1
Näkökentän kaventumat • Begränsat synfelt • <i>Visual field defects</i>	3,5
Patologinen likitaitteisuus • Grav myopi • <i>High myopia</i>	3,4
Keskosen verkkokalvosairaus (ROP) • Retinopati av prematuritet • <i>Retinopathy of prematurity</i>	3,3
Suonikalvon viat • Skador på åderhinnan • <i>Disorders of choroid</i>	3,0
Glaukooma • Glaukom • <i>Glaucoma</i>	2,4
Tarkemmin määrittämätön sokeus • Ospecificerad blindhet • <i>Unspecified visual loss</i>	2,3
Silmävärve • Nystagmus • <i>Nystagmus</i>	1,9
Ikääntyneiden makuladegeneraatio (AMD) • Senil makuladegeneration • <i>Age-related macular degeneration</i>	1,5
Kaikki muut diagnoosit • Alla andra diagnoser • <i>All other diagnoses</i>	5,6
Yhteensä • Totalt • <i>Total</i>	100,0

65 vuotta täyttäneet • 65 år och över • <i>65 years and over</i>	
Henkilöitä • Personer • <i>Persons</i>	12 561
	%
Ikääntyneiden makuladegeneraatio (AMD) • Senil makuladegeneration • <i>Age-related macular degeneration</i>	58,3
Glaukooma • Glaukom • <i>Glaucoma</i>	9,1
Verkkokalvon perinnölliset rappeutumat • Ärftliga näthinne degenerationer • <i>Hereditary retinal dystrophies</i>	4,7
Diabeettinen retinopatia • Diabetisk retinopati • <i>Diabetic retinopathy</i>	4,5
Näköratojen viat • Skador på synbanorna • <i>Disorders of optic nerve and visual pathways</i>	3,3
Verkkokalvon reikä • Näthinnehål • <i>Macular hole</i>	3,2
Tarkemmin määrittämätön heikkonäköisyys • Ospecificerad synsvaghet • <i>Unspecified poor vision</i>	3,1
Sarveiskalvon viat • Skador på hornhinnan • <i>Disorders of cornea</i>	2,4
Patologinen likitaitteisuus • Grav myopi • <i>High myopia</i>	1,9
Verkkokalvon verisuonitukos • Blodpropp i näthinna • <i>Retinal vascular occlusion</i>	1,7
Näkökentän kaventumat • Begränsat synfelt • <i>Visual field defects</i>	1,5
Kaikki muut diagnoosit • Alla andra diagnoser • <i>All other diagnoses</i>	6,4
Yhteensä • Totalt • <i>Total</i>	100,0

Lähde: Näkövammarekisteri, Näkövammaisten Keskusliitto ry., THL. • Källa: Synskaderegister, De synskadades centralförbund r.f., THL. • Source: Finnish Register of Visual Impairment, Finnish Federation of the Visually Impaired, THL.

91. Tärkeimpien tartuntatautien tapausmäärät 2000–2012

Antalet sjukdomsfall av de viktigaste smittsamma sjukdomarna 2000–2012

Incidence of the main infectious diseases 2000–2012

	2000	2001	2002	2003	2004
Hengitystieinfektiot • <i>Respiratory tract infections</i>					
Chlamydia pneumoniae • <i>Chlamydia pneumoniae</i>	291	244	267	430	245
Mycoplasma pneumoniae • <i>Mycoplasma pneumoniae</i>	740	1 012	632	547	1 298
Legionella • <i>Legionella</i>	7	17	18	21	15
Adenovirus • <i>Adenovirus</i>	466	439	814	654	421
Influenssa A -virus • <i>Influenza A</i>	1 472	932	1 382	2 411	178
Influenssa B -virus • <i>Influenza B</i>	41	250	177	745	16
RSV (respiratory syncytial virus) • <i>RSV (respiratory syncytial virus)</i>	1 889	1 892	1 690	1 877	1 478
Bordetella pertussis (hinkuyskä) • <i>Whooping cough</i>	839	316	581	1 264	1 631
Suolistoinfektiot • <i>Gastrointestinal infections</i>					
Salmonella • <i>Salmonella</i>	2 774	2 919	2 356	2 290	2 276
Shigella • <i>Shigella</i>	80	228	87	66	111
Yersinia • <i>Yersinia</i>	641	731	695	649	686
Kampylobakteerit • <i>Campylobacter</i>	3 527	3 796	3 597	3 179	3 585
EHEC (Enterohemorrainen E. coli) • <i>EHEC (Enterohaemorrhagic E. coli)</i>	17	18	17	15	10
Rotavirus • <i>Rotavirus</i>	1 437	1 395	1 551	2 185	1 323
Norovirus • <i>Norovirus</i>	367	229	837 ^{d)}	381	125
Clostridium difficile (toksiini, 2008–) • <i>Clostridium difficile</i>
Hepatiitit • <i>Hepatitides</i>					
Hepatiitti A -virus • <i>Hepatitis A</i>	51	51	393	243	42
Hepatiitti B -virus, akuutti • <i>Hepatitis B, acute</i>	244	133	179	106	59
Hepatiitti C -virus • <i>Hepatitis C</i>	1 628	1 354	1 282	1 172	1 235
Sukupuolitaudit • <i>Sexually transmitted diseases</i>					
Chlamydia trachomatis • <i>Chlamydia</i>	11 731	12 144	13 668	12 866	13 378
Neisseria gonorrhoeae (tippuri) • <i>Gonorrhoea</i>	284	247	235	189	252
Treponema pallidum (kuppaa) • <i>Syphilis</i>	204	159	129	133	111
Hiv • HIV	142	130	129	130	126
Mykobakteeri-infektiot • <i>Mycobacterium infections</i>					
Tuberkuloosi • <i>Tuberculosis</i>	546	502	479	415	336
Resistentit bakteerit • <i>Drug-resistant bacteria</i>					
MRSA kaikki tapaukset • <i>MRSA all cases</i>	1 478
Muut bakteerit • <i>Other bacteria</i>					
Listeria monocytogenes • <i>Listeria</i>	18	28	20	42	35
Neisseria meningitidis • <i>Meningococcus</i>	48	51	49	41	44
Borrelia • <i>Borrelia (Lyme disease)</i>	895	691	884	753	1 135
Francisella tularensis (jänisrutto) • <i>Tularemia</i>	926	29	106	823	151
Muut virukset • <i>Other viruses</i>					
Sikotautivirus • <i>Mumps</i>	-	2	4	1	1
Tuhkarokkovirus • <i>Measles</i>	2	1	-	-	-
Vihuriokkovirus • <i>Rubella</i>	-	-	3	-	-
Puumalavirus • <i>Puumala virus</i>	774	1 057	2 603	1 566	1 431
Tick-borne encephalitis -virus (punkkienkefaliitti) • <i>Tick-borne encephalitis</i>	42	33	38	16	29
Parasiitit • <i>Parasites</i>					
Plasmodium spp. (malaria) • <i>Malaria</i>	38	38	31	22	27

Lähde: Tartuntatautirekisteri. THL. - Källa: Det riksomfattande registret över smittsamma sjukdomar. THL. • Source: National Infectious Diseases Register. THL.

2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	
								Luftvägsinfektioner
113	99	135	185	93	216	400	205	Lungklamydia
1 881	1 480	1 436	1 077	1 248	1 945	7 807	4 666	Mykoplasma
15	20	46	30	43	31	54	62	Legionella
710	658	569	659	622	901	768	677	Adenovirus
1 029	770	1 788	1 949	12 566	417	1 900	5 960	Influenza A
126	416	153	1 775	769	140	3 444	462	Influenza B
2 330	1 426	1 572	1 900	1 611	2 597	1 524	2 346	RSV (respiratory syncytial virus)
552	536	480	511	267	343	555	536	Kikhosta
								Tarminfektioner
2 503	2 585	2 757	3 142	2 339	2 439	2 099	2 199	Salmonella
125	74	112	124	118	162	127	93	Shigellainfektioner
639	798	480	608	635	523	542	553	Yersinia
4 006	3 444	4 107	4 453	4 050	3 945	4 251	4 251	Campylobacter
21	14	12	8	29	21	27	30	EHEC (Enterohemorrhagisk E. coli)
1 428	2 191	973	1 337	1 092	426	292	209	Rotavirus
326	645	2 807	2 574	2 209	2 742	1 591	1 748	Norovirus
..	..	28	6 301	5 684	4 825	5 382	5 256	Clostridium difficile
								Hepatiter
26	26	15	22	22	14	14	8	Hepatit A
37	39	28	52	27	44	24	38	Hepatit B, akut
1 244	1 168	1 165	1 142	1 051	1 144	1 132	1 167	Hepatit C
								Sexuellt överförda sjukdomar
12 744	13 878	13 968	13 873	13 317	12 835	13 662	13 249	Klamydia
240	236	195	200	239	257	288	314	Gonorré
143	130	187	216	200	210	179	206	Syfilis
138	193	188	148	178	188	176	156	Hiv
								Mykobakterieinfektioner
372	299	348	345	422	326	326	275	Tuberkulos
								Resistenta bakterier
1 382	1 332	1 299	1 775	1 269	1 269	1 327	1 283	MRSA alla fall
								Andra bakterier
37	46	40	40	34	72	44	62	Listeria
40	45	43	29	33	34	34	33	Meningokock
1 236	1 138	1 332	1 277	1 467	1 444	1 662	1 587	Borrelia (Lyme disease)
62	475	403	116	405	91	75	233	Tularemi
								Andra virus
6	8	6	5	1	4	2	3	Påssjuka
1	-	-	5	2	5	27	4	Mässling
-	1	-	-	-	-	3	-	Röda hund
2 526	1 898	1 743	3 259	1 927	1 443	1 833	841	Puumalavirus
								Fästingburen encephalit
16	17	20	23	26	44	43	43	Parasiter
								Malaria
25	31	22	42	34	33	34	48	

92. Eräiden tartuntatauti ilmaantuvuus sairaanhoitopiireittäin 2012
Incidensen av vissa smittsamma sjukdomar efter sjukvårdsdistrikt 2012
Incidence of certain infectious diseases by hospital district, 2012

Sairaanhoitopiiri Sjukvårdsdistrikt <i>Hospital district</i>	Borrelia <i>Borrelia</i>	Chlamydia trachomatis <i>Klamydia</i> <i>Chlamydia</i>	Kampylo- bakteerit <i>Campylobacter</i> <i>Campylobacter</i>	Puumalavirus <i>Puumalavirus</i> <i>Puumala virus</i>
	100 000 asukasta kohti • Per 100 000 invånare • Per 100 000 capita			
Koko maa • Hela landet • <i>Whole country</i>	29	245	79	16
Helsinki ja Uusimaa • Helsingfors och Nyland • <i>Helsinki and Uusimaa</i>	35	282	113	5
Varsinais-Suomi • Egentliga Finland	32	287	87	8
Satakunta	12	210	59	8
Kanta-Häme • Centrala Tavastland	3	196	62	13
Pirkanmaa • Birkaland	1	263	55	13
Päijät-Häme	8	226	50	9
Kymenlaakso • Kymmenedalen	51	212	66	5
Etelä-Karjala • Södra Karelen • <i>South Karelia</i>	50	180	66	20
Etelä-Savo • Södra Savolax	12	221	60	58
Itä-Savo • Östra Savolax	11	161	35	53
Pohjois-Karjala • Norra Karelen • <i>North Karelia</i>	9	183	77	23
Pohjois-Savo • Norra Savolax	16	225	73	54
Keski-Suomi • Mellersta Finland • <i>Central Finland</i>	4	255	76	36
Etelä-Pohjanmaa • Syd-Österbotten • <i>South Ostrobothnia</i>	1	176	69	32
Vaasa • Vasa	30	153	70	21
Keski-Pohjanmaa • Mellersta Österbotten • <i>Central Ostrobothnia</i>	5	166	52	24
Pohjois-Pohjanmaa • Norra Österbotten • <i>North Ostrobothnia</i>	1	228	57	19
Kainuu • Kajanaland	1	192	74	15
Länsi-Pohja	2	266	38	2
Lappi • Lappland • <i>Lapland</i>	3	309	59	7
Ahvenanmaa • Åland	1 908	384	25	4

Lähde: Tartuntatautirekisteri. THL. • Källa: Det riksomfattande registret över smittsamma sjukdomar. THL. • Source: National Infectious Diseases Register. THL.

93. Syöpäsairauksien ikävakioitu ilmaantuvuus 1979–2011¹⁾
 Ålderstandardiserad incidens av olika cancersjukdomar 1979–2011¹⁾
 Age-adjusted incidence of cancer diseases, 1979–2011¹⁾

	1979– 1983	1984– 1988	1989– 1993	1994– 1998	1999– 2003	2004– 2008	2009	2010	2011
	100 000 asukasta kohti • Per 100 000 invånare • Per 100 000 capita								
Yhteensä • Totalt • Total									
Miehet • Män • Men	269,5	267,4	263,7	287,9	293,7	304,6	304,0	294,5	294,3
Naiset • Kvinnor • Women	191,9	204,8	219,3	234,1	241,2	247,9	253,1	257,2	262,6
Mahasyöpä • Magcancer • Cancer of the stomach									
Miehet • Män • Men	23,1	19,3	15,3	12,6	9,9	8,3	7,7	6,9	6,8
Naiset • Kvinnor • Women	12,6	10,6	8,5	6,8	5,5	4,9	4,3	3,7	3,9
Paksusuolen syöpä • Tjocktarmscancer • Cancer of the colon									
Miehet • Män • Men	11,0	12,3	13,0	14,7	14,7	15,9	15,8	15,5	16,2
Naiset • Kvinnor • Women	10,9	11,0	11,8	12,3	12,7	12,8	12,0	12,7	12,7
Peräsuolen syöpä • Ändtarmscancer • Cancer of the rectum									
Miehet • Män • Men	10,3	10,2	10,8	11,3	11,4	12,0	11,7	11,3	11,7
Naiset • Kvinnor • Women	6,8	6,8	6,7	7,2	7,3	7,5	6,6	6,4	6,8
Haimasyöpä • Cancer i bukspottskörteln • Cancer of the pancreas									
Miehet • Män • Men	10,1	10,4	9,3	9,4	9,1	10,0	10,7	9,5	8,5
Naiset • Kvinnor • Women	6,7	6,8	7,0	6,6	6,9	7,4	6,9	6,6	6,7
Kehukojen tai henkitorven syöpä • Lungcancer eller cancer i luftstrupen • Cancer of the lung or trachea									
Miehet • Män • Men	71,9	62,7	51,9	45,2	37,5	33,7	32,9	30,0	28,8
Naiset • Kvinnor • Women	7,2	8,1	8,4	9,4	10,1	11,5	11,3	11,5	12,7
Rintasyöpä • Bröstcancer • Cancer of the breast									
Miehet • Män • Men	0,2	0,3	0,3	0,4	0,4	0,4	0,5	0,4	0,4
Naiset • Kvinnor • Women	47,8	58,3	67,4	75,1	83,2	87,7	92,2	94,6	96,7
Kohdunkaulan syöpä • Cancer i livmoderhalsen • Cancer of the uterine cervix									
Naiset • Kvinnor • Women	5,3	3,9	3,4	4,2	4,1	3,9	4,3	3,6	4,6
Kohdunrungon syöpä • Cancer i livmoderkroppen • Cancer of the uterine corpus									
Naiset • Kvinnor • Women	11,7	12,0	13,4	14,6	14,4	14,6	13,9	13,5	14,4
Munasarjasyöpä • Cancer i äggstockarna • Cancer of the ovary									
Naiset • Kvinnor • Women	9,9	9,8	10,8	10,7	10,0	9,3	8,5	8,8	8,1

93. jatk. • forts. • cont.

93. jatk. • forts. • cont.

	1979– 1983	1984– 1988	1989– 1993	1994– 1998	1999– 2003	2004– 2008	2009	2010	2011
	100 000 asukasta kohti • Per 100 000 invånare • Per 100 000 capita								
Eturauhasen syöpä • Prostatacancer • <i>Cancer of the prostate</i>									
Miehet • Män • <i>Men</i>	35,9	38,2	44,9	69,4	88,0	99,1	89,6	89,3	85,7
Munuaissyöpä • Njuncancer • <i>Cancer of the kidney</i>									
Miehet • Män • <i>Men</i>	9,1	11,1	11,7	12,1	10,9	9,8	10,5	10,8	11,5
Naiset • Kvinnor • <i>Women</i>	5,1	6,3	6,6	6,6	6,1	6,3	6,9	6,5	6,2
Rakkosyöpä • Cancer i urinblåsan • <i>Cancer of the urinary bladder</i>									
Miehet • Män • <i>Men</i>	13,2	14,6	15,8	15,9	13,9	13,1	13,4	12,6	13,0
Naiset • Kvinnor • <i>Women</i>	2,7	2,7	3,4	3,4	3,0	2,8	2,7	2,7	2,7
Ihomelanooma • Hudmelanom • <i>Melanoma of the skin</i>									
Miehet • Män • <i>Men</i>	5,6	7,5	7,6	8,3	9,1	11,1	14,1	12,9	14,0
Naiset • Kvinnor • <i>Women</i>	5,5	6,6	6,5	6,8	7,8	9,3	11,5	13,0	13,8
Non-Hodgkin lymfooma • Non-Hodgkin-lymfom • <i>Non-Hodgkin lymphoma</i>									
Miehet • Män • <i>Men</i>	7,8	8,7	11,0	12,1	12,2	12,4	14,5	13,4	14,0
Naiset • Kvinnor • <i>Women</i>	5,4	6,6	8,0	8,9	9,0	9,2	9,7	9,9	9,1
Leukemia • Leukemi • <i>Leukaemia</i>									
Miehet • Män • <i>Men</i>	9,6	9,4	8,3	8,6	9,0	8,6	9,0	7,9	7,0
Naiset • Kvinnor • <i>Women</i>	6,6	6,4	6,0	6,1	6,0	5,8	6,3	5,6	6,2

1) Per 100 000, ikävakioitu maailman standardiväestöön. • Per 100 000 personer, ålderstandardiserat enligt världens standardbefolkning. • Per 100 000, age-adjusted to the World Standard Population.

Lähde: Syöpärekisteri, Suomen Syöpäyhdistys ry, THL. • Källa: Cancerregister, Cancerföreningen i Finland, THL. • Source: Cancer Registry, Cancer Society of Finland, THL.

94. THL:n sairastavuusindeksi sairaanhoitopiireittäin (yhdistetty aineisto 2008–2010)
 THL:s sjuklighetsindex per sjukvårdsdistrikt (kombinerat material 2008–2010)
 THL's morbidity index by hospital district (integrated data 2008–2010)

Yliopistosairaalan erityisvastuualue ja sairaanhoitopiiri Specialupptagningsområde för universitets sjukhus och sjukvårdsdistrikt <i>University hospital catchment area for highly specialised medical care and hospital district</i>	THL:n sairastavuusindeksi • THL:s sjuklighet index • <i>THL's morbidity index</i>			
	Koko maa • Hela landet • <i>Whole contry</i> = 100			
	Ikävakioitu Ålders standardi- seradt <i>Age stan- dardised</i>	Luottamusväli Konfidensintervall <i>Confidence interval</i>	Ikävaki- oimaton Icke ålders- standardi- serad <i>Non-stand- dardised</i>	Luottamusväli Konfidensintervall <i>Confidence interval</i>
Helsingin yliopistollinen sairaala • Helsingfors universitets sjukhus • <i>Helsinki University Central Hospital</i>	87,9	87,7 – 88,2	83,0	82,8 – 83,3
Turun yliopistollinen sairaala • Åbo universitets- sjukhus • <i>Turku University Hospital</i>	100,9	100,5 – 101,4	104,0	103,5 – 104,4
Tampereen yliopistollinen sairaala • Tammerfors universitetssjukhus • <i>Tampere University Hospital</i>	97,0	96,7 – 97,3	98,6	98,3 – 98,9
Kuopion yliopistollinen sairaala • Kuopio universitets- sjukhus • <i>Kuopio University Hospital</i>	116,9	116,5 – 117,3	123,1	122,7 – 123,6
Oulun yliopistollinen sairaala • Uleåborgs universitets sjukhus • <i>Oulu University Hospital</i>	115,3	114,8 – 115,8	114,7	114,2 – 115,1
Helsinki ja Uusimaa • Helsingfors och Nyland • <i>Helsinki and Uusimaa</i>	84,5	84,2 – 84,7	77,4	77,2 – 77,7
Varsinais-Suomi • Egentliga Finland	105,6	105,0 – 106,2	106,8	106,2 – 107,4
Satakunta • Satakunta	94,6	93,9 – 95,2	102,4	101,7 – 103,1
Kanta-Häme • Centrala Tavastland	93,5	92,6 – 94,3	96,4	95,6 – 97,3
Pirkanmaa • Birkaland	95,1	94,5 – 95,6	93,6	93,1 – 94,1
Päijät-Häme • Päijät-Häme	105,6	104,8 – 106,4	111,0	110,2 – 111,8
Kymenlaakso • Kymmenedalen	106,3	105,5 – 107,2	114,6	113,7 – 115,6
Etelä-Karjala • Södra Karelen • <i>South Karelia</i>	97,9	96,9 – 98,8	105,8	104,8 – 106,8
Etelä-Savo • Södra Savolax	110,3	109,2 – 111,3	123,7	122,5 – 124,9
Itä-Savo • Östra Savolax	105,8	104,1 – 107,5	120,5	118,6 – 122,4
Pohjois-Karjala • Norra Karelen • <i>North Karelia</i>	123,7	122,8 – 124,7	131,9	130,9 – 133,0
Pohjois-Savo • Norra Savolax	127,0	126,1 – 127,8	133,2	132,3 – 134,0
Keski-Suomi • Mellersta Finland • <i>Central Finland</i>	107,5	106,8 – 108,2	108,7	107,9 – 109,4
Etelä-Pohjanmaa • Syd-Österbotten • <i>South Ostrobothnia</i>	102,4	101,6 – 103,1	107,8	107,0 – 108,6
Vaasa • Vasa	87,6	86,8 – 88,4	88,2	87,4 – 89,0
Keski-Pohjanmaa • Mellersta Österbotten • <i>Central Ostrobothnia</i>	104,1	102,7 – 105,4	105,9	104,5 – 107,3
Pohjois-Pohjanmaa • Norra Österbotten • <i>North Ostrobothnia</i>	120,0	119,4 – 120,7	113,2	112,6 – 113,8
Kainuu • Kajanaland	112,4	111,1 – 113,7	122,9	121,5 – 124,3
Länsi-Pohja • Länsi-Pohja	120,1	118,6 – 121,6	127,6	125,9 – 129,2
Lappi • Lappland • <i>Lapland</i>	107,3	106,2 – 108,3	112,5	111,4 – 113,6
Ahvenanmaa • Åland	68,9	67,2 – 70,6	69,1	67,4 – 70,9

Lähde: THL:n sairastavuusindeksi. THL • THL:s sjuklighet index. THL • *THL's morbidity index. THL*

95. Toimeentulotuki 1970–2012
Utkomststöd 1970–2012
Social assistance, 1970–2012

Vuosi År Year	Kotitalouksia Hushåll Households	Henkilöitä • Personer • Persons			100 asukasta kohti • Per 100 invånare • Per 100 inhabitants		
		Yhteensä Totalt Total	Täysi-ikäisiä Myndiga Aged 18 and over	Uusia asiakkaita Nya klienter New recipients	Yhteensä Totalt Total	Täysi-ikäisiä Myndiga Aged 18 and over	Uusia asiakkaita Nya klienter New recipients
1970	110 866	235 870	5,0
1975	96 458	192 006	4,1
1980	92 306	167 985	3,5
1981	89 376	162 791	3,4
1982	93 120	168 351	3,5
1983	95 785	172 185	3,5
1984 ¹⁾
1985	129 252	239 805	163 709	..	4,9	4,4	..
1986	153 124	283 171	194 525	..	5,7	5,1	..
1987	163 619	295 009	206 380	..	6,0	5,4	..
1988	163 163	287 729	204 577	113 673	5,8	5,4	2,3
1989	165 260	284 842	205 128	..	5,7	5,3	..
1990	181 604	314 009	225 609	143 132	6,3	5,9	2,9
1991	222 653	396 109	285 411	202 639	7,9	7,4	4,0
1992	258 864	464 635	333 911	219 419	9,2	8,6	4,3
1993	292 559	528 126	376 927	232 171	10,4	9,6	4,6
1994	329 393	577 274	421 784	234 945	11,3	10,7	4,6
1995	339 020	583 922	430 304	213 513	11,4	10,9	4,2
1996	349 591	609 636	444 478	220 358	11,9	11,2	4,3
1997	344 705	593 797	434 918	189 479	11,5	10,9	3,7
1998	313 337	534 930	391 824	155 784	10,4	9,8	3,0
1999	291 961	492 694	362 516	154 578	9,5	9,0	3,0
2000	271 686	454 353	334 673	141 398	8,8	8,3	2,7
2001	264 122	443 155	323 579	144 948	8,5	8,0	2,8
2002	262 570	429 806	314 086	138 318	8,3	7,7	2,7
2003	261 430	424 126	310 210	134 774	8,1	7,5	2,6
2004	251 017	401 031	294 827	128 163	7,7	7,1	2,4
2005	238 848	377 376	279 559	100 305 ²⁾	7,2	6,7	1,9
2006	226 617	358 369	265 107	96 313	6,8	6,3	1,8
2007	217 842	342 492	253 370	93 433	6,5	6,0	1,8
2008	215 570	339 394	249 865	98 156	6,4	5,9	1,8
2009	238 755	377 688	279 662	126 257	7,1	6,6	2,4
2010	240 257	375 152	279 867	100 402	7,0	6,5	1,9
2011	239 212	371 898	277 277	100 284	6,9	6,4	1,9
2012	238 373	370 454	275 719	101 560	6,8	6,3	1,9

1) Toimeentulotukea koskeva lainsäädäntö tuli voimaan vuonna 1984, eikä toimeentulotukitilastoa kerätty. • Lagstiftningen om utkomststöd trädde i kraft 1984, och ingen utkomststödsstatistik utarbetades. • Legislation on social assistance came into force in 1984 and no statistics on social assistance were collected that year.

2) Kotitalouden määritelmää muutettiin vuonna 2005. Muutos vähensi uusien asiakkaiden lukumäärää. • Definitionen av hushåll ändrades 2005. Ändringen minskade antalet nya klienter. • The definition of a household was changed in 2005. This decreased the number of new clients.

Lähde: Toimeentulotuki. SVT. THL. • Källa: Utkomststöd. FOS. THL. • Source: Social assistance. OSF. THL.

96. Toimeentulotuki maakunnittain 2012
Utkomststöd efter landskap 2012
Social assistance by region, 2012

Maakunta Landskap Region	Kotitalouksia Hushåll Households	Henkilöitä • Personer • Persons		100 asukasta kohti Per 100 invånare Per 100 inhabitants	
		Yhteensä Totalt Total	Uusia asiakkaita Nya klienter New recipients	Yhteensä Totalt Total	Uusia asiakkaita Nya klienter New recipients
Koko maa • Hela landet • Whole country	238 373	370 454	101 560	6,8	1,9
Uusimaa • Nyland	76 094	118 443	30 513	7,6	1,9
Varsinais-Suomi • Egentliga Finland	17 112	27 018	7 284	5,8	1,6
Satakunta • Satakunta	7 908	12 045	3 543	5,3	1,6
Kanta-Häme • Egentliga Tavastland	6 931	10 828	3 109	6,2	1,8
Pirkanmaa • Birkaland	22 676	34 537	9 419	7,0	1,9
Päijät-Häme • Päijänne-Tavastland	9 210	13 554	3 697	6,7	1,8
Kymenlaakso • Kymmenedalen	8 867	13 353	4 054	7,4	2,2
Etelä-Karjala • Södra Karelen • South Karelia	5 607	8 194	2 455	6,2	1,8
Etelä-Savo • Södra Savolax	5 918	8 941	2 570	5,9	1,7
Pohjois-Savo • Norra Savolax	12 475	19 317	5 140	7,8	2,1
Pohjois-Karjala • Norra Karelen • North Karelia	9 775	14 433	3 673	8,7	2,2
Keski-Suomi • Mellersta Finland • Central Finland	13 290	20 932	5 784	7,6	2,1
Etelä-Pohjanmaa • Södra Östergötten • South Ostrobothnia	7 268	12 169	3 563	6,3	1,8
Pohjanmaa • Östergötten • Ostrobothnia	4 849	8 344	2 217	4,6	1,2
Keski-Pohjanmaa • Mellersta Östergötten • Central Ostrobothnia	2 129	3 468	1 197	5,1	1,7
Pohjois-Pohjanmaa • Norra Östergötten • North Ostrobothnia	15 066	24 741	7 699	6,2	1,9
Kainuu • Kajanaland	3 750	5 815	1 596	7,2	2,0
Lappi • Lappland • Lapland	8 988	13 602	3 808	7,4	2,1
Ahvenanmaa • Åland • Åland Islands	460	720	239	2,5	0,8

Lähde: Toimeentulotuki. SVT. THL. • Källa: Utkomststöd. FOS. THL. • Source: Social assistance. OSF. THL.

97 Toimeentulotuki iän mukaan 1991–2012
Utkomststöd efter ålder 1991–2012
Social assistance by age, 1991–2012

Vuosi År Year	Ikäryhmä • Åldersgrupp • Age group									Puuttuu Saknas Missing	Yhteensä Totalt Total
	–19	20–24	25–29	30–39	40–49	50–59	60–64	65–74	75+		
Viitehenkilöt • Referenspersoner • Reference persons											
1991	9 893	42 029	35 162	56 474	41 765	19 112	5 813	6 985	5 321	99	222 653
1995	21 152	73 305	48 129	74 407	68 480	30 276	6 774	9 765	6 685	47	339 020
2000	13 949	50 521	30 988	56 893	57 603	39 673	7 210	8 854	5 972	23	271 686
2001	15 071	47 867	29 815	53 913	55 592	40 059	7 694	8 360	5 739	12	264 122
2002	15 443	48 061	29 864	51 923	54 445	41 629	7 291	8 156	5 745	13	262 570
2003	15 517	48 562	30 450	49 392	53 425	42 853	7 208	8 078	5 934	11	261 430
2004	14 643	47 444	29 093	45 688	50 925	42 265	7 387	7 828	5 737	7	251 017
2005	13 808	44 521	27 846	42 311	48 197	41 464	7 846	7 278	5 570	7	238 848
2006	13 034	40 371	26 323	39 878	46 204	40 506	7 913	6 979	5 399	10	226 617
2007	12 802	36 517	25 035	38 039	44 133	40 394	8 857	6 710	5 351	4	217 842
2008	13 103	34 653	25 438	37 205	43 637	39 582	10 105	6 621	5 226	–	215 570
2009	15 578	41 292	29 767	41 057	46 493	40 828	11 447	6 984	5 307	2	238 755
2010	15 691	43 187	30 212	40 607	44 885	40 792	12 265	7 257	5 361	–	240 257
2011	15 682	42 595	29 777	41 001	43 705	40 497	12 744	7 852	5 359	–	239 212
2012	15 627	43 642	29 491	41 879	42 056	39 614	12 942	8 013	5 109	–	238 373
Muut perheenjäsenet • Övriga familjemedlemmar • Other family members											
1991	112 352	8 563	9 414	15 632	8 699	3 049	900	954	396	13 497	173 456
1995	157 430	15 449	14 767	25 129	18 562	6 521	1 386	1 765	618	3 275	244 902
2000	122 181	10 098	8 346	16 618	13 663	7 260	1 364	1 568	624	945	182 667
2001	122 077	9 340	7 746	15 376	13 040	7 104	1 441	1 501	647	761	179 033
2002	118 156	9 104	7 104	12 589	10 647	6 144	1 081	1 276	504	631	167 236
2003	115 159	8 979	7 083	11 933	10 393	6 232	975	1 292	483	167	162 696
2004	107 375	8 545	6 416	10 680	8 948	5 609	908	1 114	388	31	150 014
2005	98 953	7 911	5 868	9 636	8 376	5 455	938	968	404	19	138 528
2006	94 262	7 443	5 611	9 198	7 819	5 182	996	874	376	–	131 761
2007	89 928	6 371	5 318	8 464	7 463	4 888	999	850	349	20	124 650
2008	90 140	5 943	5 188	8 273	7 266	4 764	1 110	771	369	–	123 824
2009	99 165	7 394	6 661	9 864	8 263	5 127	1 250	823	386	–	138 933
2010	96 451	7 191	6 456	9 438	7 890	4 925	1 348	856	340	–	134 895
2011	95 566	6 751	6 116	9 503	7 439	4 776	1 324	875	336	–	132 686
2012	95 693	6 669	5 920	9 705	7 216	4 596	1 276	732	274	–	132 081
Yhteensä 100 asukasta kohti • Totalt per 100 invånare • Total per 100 inhabitants											
1991	9,6	15,2	11,8	9,2	6,5	4,1	2,6	2,0	2,0		7,9
1995	13,7	29,1	18,1	13,0	10,4	6,3	3,4	2,7	2,4		11,4
2000	10,7	18,5	12,8	10,1	9,1	6,4	3,3	2,4	1,9		8,8
2001	10,9	17,6	12,0	9,7	8,8	6,3	3,3	2,3	1,8		8,5
2002	10,7	17,5	11,6	9,3	8,5	6,1	3,1	2,1	1,7		8,3
2003	10,5	17,4	11,4	9,1	8,3	6,2	3,0	2,1	1,7		8,1
2004	9,9	16,8	10,7	8,5	7,9	5,9	3,0	2,0	1,6		7,7
2005	9,2	15,7	10,2	7,9	7,5	5,8	2,9	1,8	1,5		7,2
2006	8,7	14,4	9,6	7,5	7,2	5,7	2,8	1,7	1,4		6,8
2007	8,4	13,1	9,1	7,2	6,9	5,7	2,8	1,6	1,4		6,5
2008	8,4	12,5	9,0	7,0	6,8	5,7	3,0	1,6	1,3		6,4
2009	9,4	15,0	10,6	7,8	7,4	6,0	3,2	1,6	1,3		7,1
2010	9,2	15,4	10,6	7,7	7,3	6,0	3,4	1,6	1,3		7,0
2011	9,1	14,8	10,4	7,6	7,2	6,0	3,6	1,6	1,3		6,9
2012	9,2	14,8	10,4	7,6	7,0	5,9	3,6	1,5	1,2		6,8

Lähde: Toimeentulotuki. SVT. THL. • Källa: Utkomststöd. FOS. THL. • Source: Social assistance. OSF. THL.

98 Toimeentulotuki kotitaloustyyppin mukaan 1992–2012
Utkomststöd efter hushållstyp 1992–2012
Social assistance by type of household, 1992–2012

Vuosi År Year	Yksinasuvat • Ensamboende • <i>Singles living alone</i>		Yksin- huoltajat Ensam försörjare <i>Single parents</i>	Parit • Par • <i>Couples</i>		Yhteensä Totalt <i>Total</i>
	Miehet Män <i>Men</i>	Naiset Kvinnor <i>Women</i>		Ilman lapsia Utan barn <i>Without children</i>	Lapsia Med barn <i>With children</i>	
1992	96 038	60 737	27 042	30 960	44 087	258 864
1993	107 065	68 615	32 511	34 609	49 759	292 559
1994	121 679	80 602	34 721	40 325	52 066	329 393
1995	129 220	84 214	34 302	40 882	50 402	339 020
1996	131 826	86 535	36 343	41 657	53 230	349 591
1997	130 074	88 293	36 125	40 671	49 542	344 705
1998	120 115	80 197	34 538	35 465	43 022	313 337
1999	112 585	75 539	33 282	33 109	37 446	291 961
2000	106 006	70 716	31 977	29 991	32 996	271 686
2001	103 589	68 408	32 668	27 000	32 457	264 122
2002	107 489	69 795	33 770	22 413	29 103	262 570
2003	107 942	70 403	33 231	21 731	28 123	261 430
2004	105 409	68 912	31 788	19 605	25 303	251 017
2005	101 103	66 286	29 708	18 513	23 238	238 848
2006	96 152	62 879	28 158	17 649	21 779	226 617
2007	92 554	61 401	27 382	16 321	20 184	217 842
2008	92 139	60 672	27 348	15 644	19 767	215 570
2009	103 373	65 086	28 353	18 668	23 275	238 755
2010	104 726	66 600	28 391	18 283	22 257	240 257
2011	104 802	66 977	28 441	17 276	21 716	239 212
2012	105 014	66 835	28 357	16 459	21 708	238 373

100 vastaavanlaista kotitaloutta kohti • Per 100 likartat hushåll • *Per 100 corresponding households*

1992	15,4	8,5	27,3	4,8	8,0	9,8
1993	16,8	9,6	31,6	5,3	9,1	11,0
1994	18,7	11,1	32,0	6,1	9,7	12,3
1995	19,6	11,5	30,7	6,1	9,6	12,6
1996	19,8	11,8	31,9	6,1	10,2	12,9
1997	19,4	12,0	31,3	5,9	9,6	12,6
1998	17,7	10,8	29,5	5,1	8,5	11,4
1999	16,5	10,2	28,1	4,7	7,5	10,6
2000	15,4	9,4	27,0	4,2	6,7	9,8
2001	14,9	9,1	27,6	3,7	6,7	9,5
2002	15,3	9,2	28,6	3,0	6,1	9,4
2003	15,3	9,3	28,1	2,9	5,9	9,3
2004	14,8	9,1	26,9	2,6	5,3	8,9
2005	14,1	8,7	25,2	2,4	4,9	8,4
2006	13,3	8,2	23,9	2,3	4,6	7,9
2007	12,7	7,9	23,3	2,1	4,3	7,6
2008	12,5	7,8	23,4	2,0	4,2	7,4
2009	13,9	8,3	24,1	2,3	5,0	8,2
2010	13,9	8,4	24,1	2,3	4,8	8,2
2011	13,7	8,3	24,1	2,1	4,7	8,1
2012	13,6	8,2	24,0	2,0	4,7	8,0

Lähde: Toimeentulotuki. SVT. THL. • Källa: Utkomststöd. FOS. THL. • Source: Social assistance. OSF. THL.

99. Toimeentulotuen kustannukset 1985–2012
Kostnader utkomststöd 1985–2012
Expenditure on social assistance, 1985–2012

Vuosi År Year	Käyvät hinnat • Löpande priser • Current prices			2012 hinnat • 2012 års priser • 2012 prices		
	Bruttomenot Bruttoutgifter Gross expenditure	Varsinainen toimeentulotuki Egentligt utkomststöd Primary social assistance		Bruttomenot Bruttoutgifter Gross expenditure	Varsinainen toimeentulotuki Egentligt utkomststöd Primary social assistance	
		Kotitalous Hushåll Household	Henkilö Person Person		Kotitalous Hushåll Household	Henkilö Person Person
		1 000 €			1 000 €	
		euroa/kk • euro/månad • EUR/month			euroa/kk • euro/månad • EUR/month	
1985	100 933	141	73	191 876	268	139
1986	118 380	163	86	217 283	299	158
1987	139 828	174	94	247 623	308	166
1988	144 661	187	104	244 115	316	176
1989	161 565	213	122	255 731	337	193
1990	197 705	241	137	295 132	360	205
1991	261 842	264	146	375 240	378	209
1992	315 404	274	151	440 808	383	211
1993	372 867	272	148	510 398	372	203
1994	425 197	267	152	575 685	361	206
1995	452 142	265	154	606 000	355	206
1996	520 992	271	155	694 283	361	207
1997	548 695	279	162	722 416	367	213
1998	466 223	270	158	605 278	351	205
1999	433 526	274	163	556 239	352	209
2000	427 796	284	170	530 969	352	211
2001	462 622	304	182	560 016	368	220
2002	481 497	315	193	573 915	375	230
2003	489 205	331	204	577 926	391	241
2004	459 092	327	206	541 322	386	243
2005	439 164	330	210	513 276	386	245
2006	445 871	346	219	512 119	397	252
2007	476 094	373	238	533 672	418	267
2008	526 186	400	255	566 638	431	275
2009	615 412	442	280	662 724	476	302
2010	631 600	436	280	671 999	464	298
2011	647 878	444	287	666 113	456	295
2012	703 324	478	308	703 324	478	308

Lähteet: Toimeentulotuen menot. SVT. THL; Toimeentulotuki. SVT. THL; Kuntien ja kuntayhtymien talous ja toiminta. SVT. Tilastokeskus. • Källor: Utgifter för utkomststöd. FOS. THL; Utkomststöd. FOS. THL; Kommunernas och samkommunernas ekonomi och verksamhet. FOS. Statistikcentralen. • Sources: Expenditure on Social Assistance. OSF. THL; Social Assistance. OSF. THL; Finances and activities of municipalities and joint municipal boards. OSF. Statistics Finland.

100 Sosiaali- ja terveystalvelujen henkilöstö 2000–2010

Personalen inom social- och hälsovårdstjänster under 2000–2010

Personnel in the social welfare and health care services, 2000–2010

Toimiala ¹⁾	2000		2005	2007	2009	2010	
Näringsgren ¹⁾	Yksityinen						Yksityinen
Activity ¹⁾	Privata						Privata
	%						%
Sosiaali- ja terveystalvelut • Sociala tjänster och hälso- och sjukvård • Health and social work	307 000	18,5	334 700	351 500	366 700	372 300	26,2
Terveystalvelut • Hälso- och sjukvård • Human health activities	153 300	16,6	168 600	173 900	177 000	179 900	20,6
Sairaalapalvelut • Sluten sjukvård • Hospital activities	81 200	7,8	92 200	94 000	95 400	96 650	7,5
Muut lääkäripalvelut ²⁾ • Övrig läkarverksamhet ²⁾ • Other medical practice activities ²⁾	63 600	17,1	65 800	67 900	67 400	68 300	24,3
Muut terveydenhuoltopalvelut • Övriga hälso- och sjukvårdstjänster • Other health services	8 300	99,9	10 600	12 000	14 200	15 000	88,0
Sosiaalipalvelut • Sociala tjänster • Social work activities	151 200	20,7	165 100	177 600	189 700	192 400	31,6
Vanhusten palvelut • Vård för äldre • Care for the elderly	54 900	25,9	65 600	72 900	72 000	73 500	33,9
niistä • av vilka • of which:							
Vanhusten laitokset • Anstaltsvård för äldre • Institutions for the elderly	21 500	15,3	20 400	22 030	24 000	23 500	14,8
Palvelutalot ja ryhmäkodit • Servicehus och grupphem • Service centres and residential homes	15 700	59,0	27 000	31 120	23 500	29 000	..
Kotipalvelut • Hemservice • Home help services	17 700	9,5	18 200	19 750	24 500	21 000	..
Lasten päivähoito • Barndagvård • Child day care	58 300	8,7	58 700	60 200	61 600	61 500	11,0
Kaikki muu sosiaalitoiminta • Övriga sociala tjänster • Other social work activities	38 000	31,4	40 800	44 400	56 100	57 300	52,4

1) Vuodet 2000 ja 2005 TOL-2002, vuodet 2007–2010 TOL-2008. Vuosien 2007–2010 luvuissa on pyritty mahdollisimman suureen yhteensopivuuteen aikaisemman toimialaluokituksen kanssa. • År 2000 och 2005 TOL-2002, år 2007–2010 TOL-2008. I siffrorna för åren 2007–2010 har eftersträvat så hög kompatibilitet med den tidigare branschklassificeringen som möjligt. • Years 2000 and 2005 TOL-2002, years 2007–2010 TOL-2008. Regarding the figures for 2007–2010, the aim has been to ensure the highest possible level of comparability with the earlier Standard Industrial Classification

2) Sisältää hammashoidon ja kunnalliset terveyskeskukset. • Med tandvård och kommunala hälsocentraler. • Including dental care and municipal health centres.

Lähde: Työssäkäyntitilasto. SVT. Tilastokeskus. • Källa: Sysselsättningsstatistiken. FOS. Statistikcentralen. • Source: Employment statistics. OSF. Statistics Finland.

101. Sosiaali- ja terveyspalvelujen henkilöstö maakunnittain 2010
 Personalen inom social- och hälsovårdstjänster efter landskap 2010
 Personnel in the social welfare and health care services by region, 2010

Maakunta Region	Toimiala (TOL-2008) • Näringsgren • Activity					
	Varsinaiset sairaalapalvelut Egentiga sjukhustjänster Hospital activities proper			Terveyskeskus- ja vastaavat yleis- lääkäripalvelut ¹⁾ Allmänpraktiserande läkarverksamhet ¹⁾ General medical practice activities ¹⁾		
	Julkinen Offentliga Public	Yksityinen Privata Private	Yhteensä Totalt Total	Julkinen Offentliga Public	Yksityinen Privata Private	Yhteensä Totalt Total
Koko maa • Whole country	89 290	7 260	96 640	51 520	16 620	68 310
Uusimaa	24 570	1 950	26 530	10 750	6 710	17 520
Varsinais-Suomi	8 630	710	9 340	3 680	1 730	5 420
Satakunta	3 680	330	4 010	2 070	460	2 530
Kanta-Häme	2 540	120	2 670	1 500	420	1 920
Pirkanmaa	7 930	1000	8 930	3 770	1 720	5 500
Päijät-Häme • Päijänne-Tavastland	2 970	130	3 100	3 420	530	3 940
Kymenlaakso	2 380	190	2 570	1 770	390	2 170
Etelä-Karjala • South Karelia	2 090	50	2 140	940	310	1 260
Etelä-Savo	2 420	400	2 820	1 560	250	1 810
Pohjois-Savo	5 740	430	6 170	2 970	600	3 580
Pohjois-Karjala • North Karelia	2 580	160	2 740	1 900	300	2 200
Keski-Suomi • Central Finland	3 750	260	4 010	3 530	640	4 180
Etelä-Pohjanmaa • South Ostrobothnia	2 980	240	3 220	2 760	350	3 120
Pohjanmaa • Ostrobothnia	3 470	190	3 660	2 400	460	2 860
Keski-Pohjanmaa • Central Ostrobothnia	1 770	50	1 820	580	70	660
Pohjois-Pohjanmaa • North Ostrobothnia	6 840	770	7 610	4 410	1 190	5 610
Kainuu	1 100	60	1 160	1 360	120	1 490
Lappi • Lapland	2 790	250	3 050	2 160	280	2 470
Ahvenanmaa • Åland Islands	1 090	-	1 090	-	80	90
	%					
Koko maa • Whole country	92,4	7,5	100	75,4	24,3	100
Uusimaa	92,6	7,3	100	61,4	38,3	100
Varsinais-Suomi	92,4	7,6	100	67,8	31,9	100
Satakunta	91,8	8,1	100	81,8	18,1	100
Kanta-Häme	95,4	4,6	100	78,0	21,8	100
Pirkanmaa	88,8	11,1	100	68,5	31,2	100
Päijät-Häme • Päijänne-Tavastland	95,8	4,1	100	86,6	13,3	100
Kymenlaakso	92,6	7,3	100	81,5	18,1	100
Etelä-Karjala • South Karelia	97,8	2,1	100	74,8	24,9	100
Etelä-Savo	85,8	14,1	100	86,0	13,9	100
Pohjois-Savo	93,0	7,0	100	82,9	16,9	100
Pohjois-Karjala • North Karelia	94,2	5,8	100	86,5	13,4	100
Keski-Suomi • Central Finland	93,3	6,5	100	84,5	15,3	100
Etelä-Pohjanmaa • South Ostrobothnia	92,4	7,4	100	88,6	11,1	100
Pohjanmaa • Ostrobothnia	94,7	5,2	100	83,8	16,0	100
Keski-Pohjanmaa • Central Ostrobothnia	97,0	2,9	100	88,7	11,3	100
Pohjois-Pohjanmaa • North Ostrobothnia	89,9	10,1	100	78,6	21,2	100
Kainuu	94,6	5,2	100	91,7	8,3	100
Lappi • Lapland	91,5	8,2	100	87,4	11,5	100
Ahvenanmaa • Åland Islands	99,8	-	100	-	97,6	100

1) Sisältää yksityiset lääkäripalvelut, hammashoidon ja kunnalliset terveyskeskukset • Innehåller privata läkartjänster, tandvård och kommunala hälsovårdscentraler • Comprises private practitioners, dental care and municipal health centres.

Muut terveystoiminnat yhteensä Andra hälso- och sjukvård totalt <i>Other human health activities total</i>			Terveystoiminnat yhteensä Hälsö- och sjukvård totalt <i>Health care services total</i>			Landskap
Julkinen Offentliga <i>Public</i>	Yksityinen Privata <i>Private</i>	Yhteensä Totalt <i>Total</i>	Julkinen Offentliga <i>Public</i>	Yksityinen Privata <i>Private</i>	Yhteensä Totalt <i>Total</i>	
1 130	13 200	14 990	141 940	37 080	179 950	Hela landet
470	4 140	4 810	35 790	12 800	48 860	Nyland
30	1 000	1 080	12 340	3 430	15 840	Egentliga Finland
-	550	560	5 750	1 330	7 100	Satakunta
30	330	380	4 070	870	4 970	Egentliga Tavastland
-	1 260	1 350	11 700	3 970	15 780	Birkaland
10	360	410	6 400	1 010	7 450	Päijänne-Tavastland
-	360	370	4 150	940	5 110	Kymmenedalen
-	350	380	3 030	710	3 770	Södra Karelen
130	270	420	4 110	910	5 050	Södra Savolax
300	590	930	9 010	1 630	10 680	Norra Savolax
150	420	580	4 640	870	5 530	Norra Karelen
-	650	690	7 280	1 550	8 890	Mellersta Finland
-	450	460	5 740	1 040	6 800	Södra Österbotten
-	390	410	5 860	1 040	6 930	Österbotten
-	260	260	2 350	380	2 740	Mellersta Österbotten
-	1 170	1 200	11 250	3 120	14 430	Norra Österbotten
-	190	200	2 460	370	2 850	Kajanaland
-	450	470	4 940	990	5 980	Lappland
-	50	50	1 090	130	1 220	Åland
7,6	88,0	100	78,9	20,6	100	Hela landet
9,8	86,0	100	73,2	26,2	100	Nyland
2,8	92,8	100	77,9	21,7	100	Egentliga Finland
0,0	97,7	100	81,0	18,7	100	Satakunta
8,3	86,7	100	82,0	17,4	100	Egentliga Tavastland
0,0	93,4	100	74,2	25,2	100	Birkaland
3,0	88,9	100	85,9	13,6	100	Päijänne-Tavastland
0,0	96,5	100	81,2	18,3	100	Kymmenedalen
0,0	91,6	100	80,3	18,7	100	Södra Karelen
31,9	63,5	100	81,4	18,1	100	Södra Savolax
32,2	63,7	100	84,4	15,2	100	Norra Savolax
26,1	71,5	100	83,9	15,7	100	Norra Karelen
0,0	94,2	100	81,9	17,5	100	Mellersta Finland
0,0	96,8	100	84,4	15,2	100	Södra Österbotten
0,7	96,3	100	84,6	15,1	100	Österbotten
-	98,1	100	85,7	14,0	100	Mellersta Österbotten
0,2	96,9	100	78,0	21,6	100	Norra Österbotten
-	93,0	100	86,4	13,0	100	Kajanaland
-	96,2	100	82,6	16,5	100	Lappland
-	90,0	100	88,8	10,5	100	Åland

101. jatk. • forts. • cont.

101. jatk. • forts. • cont.

Maakunta Region	Toimiala (TOL-2008) • Näringsgren • Activity					
	Sosiaalihuollon laitospalvelut Vård och omsorg med boende Residential care activities			Sosiaalihuollon avopalvelut Öppna sociala insatser Social work activities without accommodation		
	Julkinen Offentliga Public	Yksityinen Privata Private	Yhteensä Totalt Total	Julkinen Offentliga Public	Yksityinen Privata Private	Yhteensä Totalt Total
Koko maa • Whole country	41 850	39 320	81 300	88 300	22 450	111 070
Uusimaa	8 030	11 310	19 360	27 070	8 360	35 520
Varsinais-Suomi	4 770	2 960	7 740	7 820	1 830	9 670
Satakunta	2 760	1 830	4 590	3 070	560	3 640
Kanta-Häme	1 510	1 370	2 890	2 670	560	3 240
Pirkanmaa	4 130	3 340	7 490	8 030	1 770	9 840
Päijät-Häme • Päijänne-Tavastland	780	1 520	2 300	2 740	630	3 390
Kymenlaakso	2 060	1 560	3 630	2 000	830	2 830
Etelä-Karjala • South Karelia	1 040	960	2 010	2 000	540	2 560
Etelä-Savo	1 680	1 610	3 300	2 480	860	3 350
Pohjois-Savo	1 600	1 850	3 450	4 230	1 220	5 470
Pohjois-Karjala • North Karelia	1 200	1 300	2 500	2 750	710	3 460
Keski-Suomi • Central Finland	2 610	2 030	4 640	3 960	1 260	5 230
Etelä-Pohjanmaa • South Ostrobothnia	1 910	1 350	3 270	3 150	390	3 540
Pohjanmaa • Ostrobothnia	1 800	950	2 750	3 780	490	4 280
Keski-Pohjanmaa • Central Ostrobothnia	530	440	970	1 050	240	1 290
Pohjois-Pohjanmaa • North Ostrobothnia	2 830	3 020	5 870	6 250	1 130	7 420
Kainuu	550	680	1 230	1 340	300	1 650
Lappi • Lapland	1 650	1 200	2 860	3 040	720	3 770
Ahvenanmaa • Åland Islands	400	60	450	870	50	920
%						
Koko maa • Whole country	51,5	48,4	100	79,5	20,2	100
Uusimaa	41,5	58,4	100	76,2	23,5	100
Varsinais-Suomi	61,6	38,2	100	80,9	18,9	100
Satakunta	60,2	39,8	100	84,5	15,3	100
Kanta-Häme	52,3	47,5	100	82,3	17,3	100
Pirkanmaa	55,1	44,7	100	81,6	18,0	100
Päijät-Häme • Päijänne-Tavastland	33,9	66,0	100	80,9	18,5	100
Kymenlaakso	56,9	43,0	100	70,4	29,4	100
Etelä-Karjala • South Karelia	51,6	48,0	100	78,2	21,2	100
Etelä-Savo	50,9	48,8	100	74,0	25,7	100
Pohjois-Savo	46,4	53,4	100	77,4	22,3	100
Pohjois-Karjala • North Karelia	48,0	51,9	100	79,3	20,6	100
Keski-Suomi • Central Finland	56,2	43,6	100	75,6	24,1	100
Etelä-Pohjanmaa • South Ostrobothnia	58,5	41,3	100	88,9	11,0	100
Pohjanmaa • Ostrobothnia	65,5	34,5	100	88,4	11,5	100
Keski-Pohjanmaa • Central Ostrobothnia	55,0	45,0	100	81,3	18,6	100
Pohjois-Pohjanmaa • North Ostrobothnia	48,3	51,5	100	84,3	15,3	100
Kainuu	44,6	55,2	100	81,0	18,0	100
Lappi • Lapland	57,8	41,9	100	80,7	19,0	100
Ahvenanmaa • Åland Islands	87,0	12,8	100	94,5	5,3	100

Lähde: Työssäkäyntitilasto. SVT. Tilastokeskus. • Källa: Sysselsättningsstatistiken. FOS. Statistikcentralen. • Source: Employment statistics. OSF. Statistics Finland.

Sosiaalihuollon palvelut yhteensä Sociala tjänster totalt <i>Social services total</i>			Sosiaali- ja terveystalpalvelut yhteensä Sociala tjänster och hälso- och sjukvård totalt <i>Social and health services total</i>			Landskap
Julkinen Offentliga <i>Public</i>	Yksityinen Privata <i>Private</i>	Yhteensä Totalt <i>Total</i>	Julkinen Offentliga <i>Public</i>	Yksityinen Privata <i>Private</i>	Yhteensä Totalt <i>Total</i>	
130 150	61 770	192 370	272 090	98 840	372 320	Hela landet
35 100	19 670	54 880	70 890	32 460	103 750	Nyland
12 590	4 790	17 400	24 920	8 220	33 240	Egentliga Finland
5 840	2 380	8 230	11 580	3 710	15 320	Satakunta
4 180	1 930	6 130	8 250	2 800	11 090	Egentliga Tavastland
12 160	5 120	17 330	23 860	9 090	33 110	Birkaland
3 520	2 150	5 690	9 920	3 160	13 140	Päijänne-Tavastland
4 060	2 390	6 460	8 210	3 330	11 570	Kymmenedalen
3 040	1 510	4 570	6 070	2 210	8 340	Södra Karelen
4 160	2 470	6 650	8 260	3 390	11 690	Södra Savolax
5 830	3 070	8 920	14 840	4 690	19 600	Norra Savolax
3 950	2 010	5 960	8 580	2 880	11 490	Norra Karelen
6 570	3 280	9 880	13 840	4 840	18 760	Mellersta Finland
5 060	1 740	6 810	10 810	2 780	13 620	Södra Österbotten
5 580	1 440	7 030	11 450	2 480	13 960	Österbotten
1 580	680	2 260	3 930	1 060	5 000	Mellersta Österbotten
9 090	4 160	13 290	20 340	7 280	27 710	Norra Österbotten
1 890	980	2 880	4 350	1 350	5 730	Kajanaland
4 700	1 920	6 630	9 640	2 900	12 610	Lappland
1 270	110	1 380	2 350	240	2 600	Åland
67,7	32,1	100	73,1	26,5	100	Hela landet
64,0	35,8	100	68,3	31,3	100	Nyland
72,3	27,5	100	75,0	24,7	100	Egentliga Finland
70,9	28,9	100	75,6	24,2	100	Satakunta
68,2	31,5	100	74,4	25,2	100	Egentliga Tavastland
70,2	29,5	100	72,1	27,4	100	Birkaland
61,9	37,7	100	75,5	24,0	100	Päijänne-Tavastland
62,8	37,0	100	71,0	28,8	100	Kymmenedalen
66,5	33,0	100	72,7	26,5	100	Södra Karelen
62,5	37,2	100	70,7	29,0	100	Södra Savolax
65,4	34,4	100	75,7	23,9	100	Norra Savolax
66,2	33,7	100	74,7	25,1	100	Norra Karelen
66,5	33,3	100	73,8	25,8	100	Mellersta Finland
74,3	25,5	100	79,4	20,4	100	Södra Österbotten
79,5	20,5	100	82,0	17,8	100	Österbotten
70,0	29,9	100	78,6	21,2	100	Mellersta Österbotten
68,4	31,3	100	73,4	26,3	100	Norra Österbotten
65,5	33,9	100	75,9	23,5	100	Kajanaland
70,8	28,9	100	76,4	23,0	100	Lappland
92,0	7,8	100	90,5	9,1	100	Åland

102. Kuntien sosiaali- ja terveyspalvelujen henkilöstö toimialoittain 2012

Personalen inom kommunernas social- och hälsovårdstjänster efter näringsgrenar 2012

Municipal personnel in the social welfare and health care services in 2012, by type of service

Toimiala (TOL-2008) • Näringsgren • <i>Activity</i>		
86	Terveyspalvelut • Hälso- och sjukvård • <i>Human health activities</i>	136 900
86101	Varsinaiset sairaalapalvelut • Egentiga sjukhustjänster • <i>Hospital activities proper</i>	83 800
86102	Kuntoutuslaitokset ja sairaskodit • Rehabiliteringsinrättningar och sjukhem • <i>Rehabilitation centres and nursing homes</i>	500
86210	Terveyskeskus- ja vastaavat yleislääkäripalvelut • Allmänpraktiserande läkarverksamhet • <i>General medical practice activities</i>	44 000
86903	Kuvantamistutkimukset • Diagnostisk bildbehandling • <i>Diagnostic imaging examinations</i>	8 600
87–88	Sosiaalipalvelut • Sociala tjänster • <i>Social services</i>	124 000
87	Sosiaalihuollon laitospalvelut • Vård och omsorg med boende • <i>Residential care activities</i>	36 300
8710	Sosiaalihuollon hoitolaitokset • Boende med sjuksköterskevård • <i>Residential nursing care activities</i>	16 070
87101	Ikäntyneiden hoitolaitokset • Boende med sjuksköterskevård för äldre • <i>Residential nursing care activities for the elderly</i>	15 550
87102	Vammaisten hoitolaitokset ¹⁾ • Boende med sjuksköterskevård för funktionshindrade personer ¹⁾ • <i>Residential nursing care activities for the disabled¹⁾</i>	520
8720	Kehitysvammaisten sekä mielenterveys- ja päihdeongelmaisten asumispalvelut • Boende med särskild service för personer med utvecklingsstörning, psykiska funktionshinder eller missbruksproblem • <i>Residential care activities for mental retardation, mental health and substance abuse</i>	7 210
87201	Kehitysvammaisten laitokset ja asumispalvelut • Anstalter och boende med särskild service för personer med utvecklingsstörning • <i>Residential nursing and care activities for mental retardation</i>	6 640
87202	Mielenterveysongelmaisten asumispalvelut • Boende med särskild service för personer med psykiska funktionshinder • <i>Residential care activities for mental health</i>	70
87203	Päihdeongelmaisten laitokset • Anstalter för personer med missbruksproblem • <i>Institutions for substance abusers</i>	380
87204	Päihdeongelmaisten asumispalvelut • Boende med särskild service för personer med missbruksproblem • <i>Residential care activities for substance abuse</i>	120
8730	Vanhusten ja vammaisten asumispalvelut • Vård och omsorg i särskilda boendeformer för äldre och funktionshindrade personer • <i>Residential care activities for the elderly and disabled</i>	9 630
87301	Ikäntyneiden palveluasuminen • Boende med särskild service för äldre • <i>Sheltered housing activities for the elderly</i>	9 400
87302	Vammaisten palveluasuminen (pl. kehitysvammaisten palveluasuminen) • Boende med särskild service för funktionshindrade (exkl. boende med särskild service för personer med utvecklingsstörning) • <i>Sheltered housing activities for the disabled (excl. sheltered housing activities for mental retardation)</i>	230
8790	Muut sosiaalihuollon laitospalvelut	3 390
87901	Lasten ja nuorten laitokset ja ammatillinen perhehoito • Anstalter för barn och unga och professionell familjevård • <i>Residential and professional family care activities for children and young people</i>	2 300
87902	Ensi- ja turvakodit • Mödra- och skyddshem • <i>Mother and child homes and shelters</i>	10
87909	Muut laitokset ja asumispalvelut • Andra anstalter och annat boende med särskild service • <i>Other institutions and housing services</i>	1 080

102. jatk. • forts. • *cont.*

102. jatk. • forts. • cont.

Toimiala (TOL-2008) • Näringsgren • Activity		
88 Sosiaalihuollon avopalvelut • Öppna sociala insatser • Social work activities without accommodation		87 700
8810 Vanhusten ja vammaisten sosiaalihuollon avopalvelut • Öppna sociala insatser för äldre och funktionshindrade personer • Social work activities without accommodation for the elderly and disabled		22 500
88101 Kotipalvelut ikääntyneille ja vammaisille • Hemservice för äldre och funktionshindrade personer • Home help services for the elderly and disabled		16 670
88102 Ikääntyneiden päivätoiminta • Dagverksamhet för äldre • Day activity services for the elderly		920
88103 Vammaisten päivä- ja työtoiminta • Dag- och arbetsverksamhet för funktionshindrade personer • Day activity and sheltered work services for the disabled		2 740
88109 Muut vanhusten ja vammaisten avopalvelut • Andra öppna instanser för äldre och funktionshindrade personer • Other services without accommodation for the elderly and disabled		2 160
8891 Lasten päivähoitopalvelut • Barndagvård • Child day-care activities		55 500
88911 Lasten päiväkodit • Barndaghem • Child day-care homes		51 840
88919 Muu lasten päivähoito • Annan barndagvård • Other child day-care		3 660
8899 Muualla luokittelemattomat sosiaalihuollon avopalvelut • Övriga öppna socialainstanter • Other social work activities without accommodation n.e.c.		9 710
88991 Kotipalvelut muille kuin ikääntyneille ja vammaisille • Hemservice för andra än äldre och funktionshindrade personer • Home help services for others than the elderly and disabled		160
88992 Päivä- ja työtoiminta muille kuin ikääntyneille ja vammaisille • Dag- och arbetsverksamhet för andra än äldre och funktionshindrade personer • Day activity and sheltered work services for others than the elderly and disabled		1 240
88993 Avomuotoinen päihdekuntoutus • Öppen rehabilitering för personer med missbruksproblem • Outpatient rehabilitation for intoxicant abusers		640
88999 Muut muualla luokittelemattomat sosiaalihuollon avopalvelut • Andra öppna sociala instanser som inte klassificerats på annat håll • Other social work activities without accommodation n.e.c.		7 670
87–88 Sosiaalipalvelut ja 86 Terveyspalvelut yhteensä • Sociala tjänster och 86 Hälso- och sjukvård totalt • Social services and 86 Human health activities total		260 900
84122 Terveystenhuollon ja sosiaaliturvan hallinto • Administration av hälsovård och socialskydd • Administration of health care and social security		4 600
87–88 Sosiaalipalvelut, 86 Terveyspalvelut ja 84122 Terveystenhuollon ja sosiaaliturvan hallinto yhteensä • Sociala tjänster, 86 Hälso- och sjukvård och 84122 Administration av hälsovård och socialskydd totalt • Social services, 86 Human health activities and 84122 Administration of health care and social security total		265 500

1) Pl. kehitysvammaisten laitospalvelut • Exkl. anstaltsvård för personer med utvecklingsstörning • Excl. residential nursing care activities for mental retardation

Lähde: Kuntasektorin palkat. SVT. Tilastokeskus • Källa: Löner inom kommunsektorn. FOS. Statistikcentralen. • Source: Local government sector wages and salaries. OSF. Statistics Finland.

103 Sosiaali- ja terveyspalvelujen henkilöstö ammattiryhmittäin 2010
 Personalen inom social- och hälsovårdstjänster efter yrkeskategorier 2010
Personnel in the social welfare and health care services 2010, by occupational group

Ammattiluokitus 2010 • <i>Classification of occupations 2010</i>		2010	2010
			Miehiä Män Men
			%
1341	Lastenhoidon johtajat • <i>Child care services managers</i>	2 180	8,4
1342	Terveydenhuollon johtajat • <i>Health services managers</i>	570	46,5
1343	Vanhustenhuollon johtajat • <i>Old-age care services managers</i>	480	15,3
1344	Sosiaalihuollon johtajat • <i>Social welfare managers</i>	1 600	32,9
11xx	Muut johtajat • <i>Other managers</i>	1 440	34,8
2111	Fyysikot ja astronomit • <i>Physicists and astronomers</i>	150	65,5
2113	Kemistit • <i>Chemists</i>	160	28,0
2131	Biologit, kasvi- ja eläintieteilijät ym. erityisasiantuntijat • <i>Biologists, botanists, zoologists and related professionals</i>	170	20,0
2212	Ylilääkärit ja erikoislääkärit • <i>Specialist medical practitioners</i>	16 300	41,7
2221	Ylihoitajat ja osastonhoitajat • <i>Nursing professionals</i>	5 720	6,3
22211	Ylihoitajat • <i>Matrons</i>	450	7,3
22212	Osastonhoitajat • <i>Ward sisters</i>	5 270	6,2
2261	Hammaslääkärit • <i>Dentists</i>	3 990	29,7
2262	Proviisorit • <i>Pharmacists</i>	100	18,3
2265	Ravitsemusalan erityisasiantuntijat • <i>Dieticians and nutritionists</i>	210	2,9
2266	Kuulontutkijat ja puheterapeutit • <i>Audiologists and speech therapists</i>	1 030	1,0
2269	Muut muualla luokittelemattomat terveydenhuollon erityisasiantuntijat • <i>Health professionals not elsewhere classified</i>	880	27,8
2342	Lastentarhanopettajat • <i>Early childhood educators</i>	14 920	2,8
2634	Psykologit • <i>Psychologists</i>	3 330	13,9
2635	Sosiaalityön erityisasiantuntijat • <i>Social work and counselling professionals</i>	7 590	10,1
2xxx	Muut erityisasiantuntijat • <i>Other professionals</i>	3 620	31,5
3211	Lääketieteellisen kuvantamis- ja laitetekniikan asiantuntijat • <i>Medical imaging and therapeutic equipment technicians</i>	2 700	11,0
3212	Bioanalytikot (terveydenhuolto) • <i>Medical and pathology laboratory technicians</i>	5 280	4,0
3213	Farmaseutit • <i>Pharmaceutical technicians and assistants</i>	550	4,8
3221	Sairaanhoitajat ja terveydenhoitajat ja kätilöt • <i>Nursing and midwifery associate professionals</i>	60 240	6,1
32211	Sairaanhoitajat • <i>Nurses</i>	50 060	7,3
32212	Terveydenhoitajat • <i>Public health nurses</i>	8 020	0,6
3222	Kätilöt • <i>Midwifery associate professionals</i>	2 170	0,3
3251	Suuhygienistit • <i>Dental assistants and therapists</i>	1 480	1,4
3255	Fysioterapeutit ym. • <i>Physiotherapy technicians and assistants</i>	8 060	18,1
3258	Sairaankuljetuksen ensihoitajat • <i>Ambulance workers</i>	1 680	67,8
3259x	Toimintaterapeutit ja vastaavat • <i>Occupational therapists and similar</i>	2 260	11,3
3412	Sosiaalialan ohjaajat ja neuvojat ym. • <i>Social work associate professionals</i>	19 880	20,3
3xxx	Muut asiantuntijat • <i>Other associate professionals</i>	13 350	11,7
4xxx	Toimisto- ja asiakaspalvelutyöntekijät • <i>Clerical support workers</i>	10 820	10,4

2010	2010	2010	Yrkesklassificering 2010
Julkinen sektori Offentlig Public	Syntyperältään muut kuin suomalaiset Av annat ursprung än finländskt <i>Persons originally from outside Finland</i>	Muun kuin Suomen passin omaavat Annat än finskt medborgarskap <i>Not Finnish nationals</i>	
82,2	1,8	0,9	Chefer inom barnomsorg
51,1	1,1	0,2	Chefer inom hälso- och sjukvård
32,4	1,3	0,0	Chefer inom äldreomsorg
40,7	2,1	0,6	Chefer inom socialvård
23,6	1,3	0,1	Övriga chefer
97,2	1,4	0,7	Fysiker och astronomer
87,8	1,8	1,8	Kemister
72,1	4,8	4,2	Biologer, botanister, zoologer m.fl.
75,7	7,6	3,5	Örläkare och specialistläkare
87,2	0,6	0,1	Överskötare och avdelningsskötare
83,1	0,4	0,0	Överskötare
87,5	0,6	0,1	Avdelningsskötare
55,0	4,7	2,2	Tandläkare
95,2	1,9	0,0	Provisorer
90,4	1,0	0,5	Specialister inom näringslära
66,4	0,9	0,1	Audiologer och logopedier
71,3	9,6	6,9	Övriga specialister inom hälso- och sjukvården utan annan klassificering
89,4	2,1	1,0	Barnträdgårdslärare
67,7	1,8	0,5	Psykologer
61,9	1,8	0,7	Specialister inom socialt arbete
59,6	5,7	2,6	Specialister inom övriga branscher
78,7	1,4	0,3	Experter, bilddiagnostik och medicinteknisk utrustning
83,7	2,0	0,5	Bioanalytiker (hälsovården)
95,6	2,2	0,5	Farmaceuter
85,6	2,7	1,0	Sjukskötare m.fl.
86,3	2,9	1,2	Sjukskötare
78,2	1,2	0,2	Hälsovårdare
97,1	2,3	0,6	Barnmorskor
61,6	2,1	0,5	Munhygienister
38,6	1,6	0,5	Fysioterapeuter m.fl.
39,8	1,7	0,6	Akutvårdare inom sjuktransporten
39,8	1,6	0,7	Övriga experter inom hälso- och sjukvården utan annan klassificering
61,4	3,1	1,0	Handledare och rådgivare inom socialsektorn
77,4	1,8	0,6	Övriga experter
55,9	2,8	1,3	Kontors- och kundtjänstpersonal

103. jatk. • forts. • cont.

103. jatk. • forts. • cont.

		2010	2010
Ammattiluokitus 2010 • <i>Classification of occupations 2010</i>			Miehiä Män <i>Men</i>
			%
5311	Lastenhoitotyöntekijät • <i>Child care workers</i>	38 210	2,3
5312	Koulunkäyntiavustajat • <i>Teachers' aides</i>	480	9,9
5321	Lähihoitajat • <i>Health care assistants</i>	72 820	8,8
53211	Mielenterveyshoitajat • <i>Practical mental nurses</i>	4 290	36,6
53212	Kehitysvammaisten hoitajat • <i>Mental handicap nurses</i>	5 510	11,4
53213	Sosiaalialan hoitajat • <i>Social work assistants</i>	32 290	7,0
53219	Muut lähihoitajat • <i>Other practical nurses</i>	30 730	6,3
5322	Kodinhoitajat (kotipalvelutoiminta) • <i>Home-based personal care workers</i>	20 950	5,5
53221	Kotityöpalvelutyöntekijät • <i>Household service workers</i>	16 780	2,8
53222	Henkilökohtaiset avustajat, omaishoitajat ym. • <i>Personal care workers, family carers, etc.</i>	4 170	16,3
5329	Muut terveydenhuoltoalan työntekijät • <i>Personal care workers in health services not elsewhere classified</i>	9 080	9,1
53291	Hammashoitajat • <i>Dental assistants</i>	4 760	1,0
53292	Välinehuoltajat • <i>Equipment maintenance assistants</i>	2 000	4,4
53293	Apteekkien lääketyöntekijät • <i>Pharmaceutical assistants</i>	240	2,9
53294	Hierojat ja kuntohoitajat • <i>Massage therapists and practical rehabilitation nurses</i>	2 090	32,8
5xxx	Muut palvelutyöntekijät • <i>Other service occupations</i>	5 980	24,7
678x	Muut työntekijät tasot 6–8 • <i>Other occupations levels 6–8</i>	2 810	70,8
91123	Sairaala- ja laitospulaiset • <i>Hospital and institutional helpers</i>	20 700	8,4
91124	Päiväkotiapulaiset • <i>Kindergarten assistants</i>	3 540	4,1
9xxx	Muut työntekijät • <i>Elementary occupations</i>	6 900	21,4
Yhteensä sosiaali- ja terveyspalvelut • <i>Social welfare and health care services total</i>		372 300	11,6

Lähde: Työssäkäyntitilasto. SVT. Tilastokeskus. • Källa: Sysselsättningsstatistiken. FOS. Statistikcentralen. • Source: *Employment statistics*. OSF. Statistics Finland.

2010	2010	2010	
Julkinen sektori Offentlig Public	Syntyperältään muut kuin suomalaiset Av annat ursprung än finländskt <i>Persons originally from outside Finland</i>	Muun kuin Suomen passin omaavat Annat än finskt medborgarskap <i>Not Finnish nationals</i>	Yrkesklassificering 2010
89,8	3,3	1,5	Personal inom barnomsorgen
53,7	4,1	2,3	Skolgångsbiträden
66,1	4,3	1,9	Närvårdare
70,9	1,6	0,4	Mentalhälsövårdare
73,8	3,8	1,8	Vårdare av utvecklingshämmande
56,5	5,0	2,4	Vårdare inom socialsektorn
74,1	3,9	1,6	Övriga närvårdare
83,1	3,3	1,6	Hemvårdare (hemvårdstjänster)
80,8	2,7	1,3	Hemvårdspersonal
93,9	5,0	2,1	Personliga assistenter, närståendevårdare m.fl.
63,0	3,5	1,3	Övrig personal inom hälso- och sjukvården
66,9	3,1	1,1	Tandskötare
87,4	5,6	2,0	Instrumentvårdare
97,1	2,5	1,3	Läkemedelsarbetare på apotek
26,6	2,4	1,1	Massörer och konditionsskötare
47,2	3,5	1,6	Övriga kundtjänstepersonal
62,4	4,3	2,5	Övriga personal nivå 6-8
72,8	7,5	4,5	Sjukhus- och vårdbiträden
81,6	7,5	4,6	Daghemsbiträden
53,1	6,2	3,8	Övriga arbetstagare
73,1	3,6	1,7	Socialtjänster och hälso- och sjukvård totalt

104. Suomessa laillistetut terveydenhuollon ammattilaiset¹⁾ ulkomailla 2000–2012
I Finland legitimerade yrkesutbildade¹⁾ personer inom hälso- och sjukvården, 2000–2012
Health care professionals¹⁾ licensed in Finland who practice abroad, 2000–2012

Ammattiryhmä • Yrkeskategori • Occupational group	2000	2003	2006	2009	2011	2012
Ulkomailla 31.12. olleet yhteensä • Utomlands 31.12. totalt. • <i>Abroad on 31 Dec, total</i>						
Lääkärit • Läkare • <i>Physicians</i>	870	910	850	840	880	865
Sairaanhoitajat • Sjukskötare • <i>Nurses</i>	4 075	4 310	4 020	3 585	3 500	3 500
Muut terveydenhuollon ammatit • Andra hälso- och sjukvårdsyrken • <i>Other health care occupations</i>	3 500	3 670	3 610	3 290	3 270	3 300
Ulkomailla olleet sairaanhoitajat 31.12. • Sjukskötare utomlands 31.12 • <i>Nurses abroad 31 Dec, total</i>						
Ruotsi • Sverige • <i>Sweden</i>	1 620	1 780	1 640	1 395	1 345	1 250
Norja • Norge • <i>Norway</i>	795	760	630	570	535	525
Yhdistynyt kuningaskunta • Storbritannien • <i>United Kingdom</i>	295	355	355	355	350	345
Sveitsi • Schweiz • <i>Switzerland</i>	325	340	325	295	285	245
USA • USA	170	190	200	185	205	200
Saksa • Tyskland • <i>Germany</i>	300	275	245	195	175	155
Australia • Australien • <i>Australia</i>	35	45	60	65	70	70
Tanska • Danmark • <i>Denmark</i>	75	75	75	65	65	55
Kanada • Kanada • <i>Canada</i>	60	65	55	55	50	45
Espanja • Spanien • <i>Spain</i>	60	60	55	50	45	45
Hollanti • Nederländerna • <i>Netherlands</i>	45	40	40	40	45	40
Viro • Estland • <i>Estonia</i>	5	10	10	25	35	35
Itävalta • Österrike • <i>Austria</i>	35	35	35	30	30	30
Ranska • Frankrike • <i>France</i>	25	30	35	30	30	30
Italia • Italien • <i>Italy</i>	35	35	35	35	30	30
Muut maat yhteensä • Andra länder totalt • <i>Other countries total</i>	195	215	225	195	205	205
Yhteensä • Totalt • Total	4 075	4 310	4 020	3 585	3 500	3 500

1) 62-vuotiaat ja nuoremmat. • 62 år och yngre. • *Aged 62 and under.*

Lähde: Terveydenhuollon ammattihenkilöt. SVT. THL. • Källa: Yrkesutbildade personer inom hälso- och sjukvården. FOS. THL. • *Source: Health care professionals. OSF. THL.*

105. Ulkomaan kansalaisten tai syntyperältään muiden kuin suomalaisten osuuksia eräissä sosiaali- ja terveyspalvelujen ammateissa 2000–2010
Andelar utländska medborgare eller av annan härkomst än finsk i vissa yrken inom social- och hälsovårdstjänster 2000–2010
Percentage of foreign nationals or persons originally from outside Finland in certain occupations in the social welfare and health care services, 2000–2010

Ammattiryhmä • Yrkeskategori • Occupational group		2000	2006	2009	2010	2000	2006	2009	2010
						%			
Ulkomaisten kansalaiset • Utländska medborgare • Foreign citizens									
2221	Lääkärit • Läkare • Physicians	255	420	565	570	1,9	2,8	3,6	3,5
2222	Hammaslääkärit • Tandläkare • Dentists	40	65	90	90	0,9	1,6	2,3	2,2
2332	Lastentarhanopettajat • Barnträdgårdslärare • Pre-primary education teaching professionals	70	95	120	145	0,6	0,8	0,9	1,0
2446	Sosiaalityöntekijät ja vastaavat asiantuntijat • Socialarbetare och liknande experter • Social workers and similar professionals	30	20	45	50	0,4	0,4	0,8	1,0
32311, 32312, 3232	Sairaala-, terveydenhoitajat ja kätilöt yhteensä • Sjukskötare, hälsovårdare och barnmorskor totalt • Nurses, public health nurses and midwives total	130	270	530	615	0,3	0,5	0,9	1,0
3460	Sosiaalialan ohjaajat ja kasvattajat • Handledare och socialpedagoger • Social work instructors and educators	40	150	220	205	0,7	1,0	1,1	1,0
51321	Apu-, perus- ja lähihoitajat • Primärskötare och närvårdare • Practical nurses	150	380	895	1 380	0,5	1,0	1,8	1,9
91321	Sairaala- ja hoitoapulaiset • Sjukhus- och vårdbiträden • Assistant nurses and hospital ward assistants	230	415	860	940	0,9	1,8	4,1	4,5
Yhteensä • Totalt • Total		2 265	3 385	5 635	6 060	0,7	1,0	1,5	1,7
Syntyperältään muut kuin suomalaiset • Utländsk bakgrund • Foreign descent									
2221	Lääkärit • Läkare • Physicians	570	910	1 180	1 240	4,2	6,1	7,5	7,6
2222	Hammaslääkärit • Tandläkare • Dentists	95	140	190	185	2,2	3,4	4,8	4,7
2332	Lastentarhanopettajat • Barnträdgårdslärare • Pre-primary education teaching professionals	140	200	270	320	1,3	1,7	1,9	2,1
2446	Sosiaalityöntekijät ja vastaavat asiantuntijat • Socialarbetare • Social workers	70	65	120	140	0,9	1,3	2,0	1,8
32311, 32312, 3232	Sairaala-, terveydenhoitajat ja kätilöt yhteensä • Sjukskötare, hälsovårdare och, barnmorskor totalt • Nurses, public health nurses and midwives total	420	855	1 415	1 610	1,0	1,6	2,4	2,7
3460	Sosiaalialan ohjaajat ja kasvattajat • Handledare och socialpedagoger • Social work instructors and educators	95	380	610	615	1,8	2,4	3,1	3,1
51321	Apu-, perus- ja lähihoitajat • Primärskötare och närvårdare • Practical nurses	345	975	2 085	3 100	1,2	2,5	4,1	4,3
91321	Sairaala- ja hoitoapulaiset • Sjukhus- och vårdbiträden • Assistant nurses and hospital ward assistants	425	740	1 395	1 550	1,7	3,2	6,6	7,5
Yhteensä • Totalt • Total		4 810	7 795	12 480	13 310	1,6	2,3	3,4	3,6

Lähde: Työssäkäyntitilasto. SVT. Tilastokeskus. • Källa: Sysselsättningsstatistiken. FOS. Statistikcentralen. • Source: Employment statistics. OSF. Statistics Finland.

106. Sosiaalimenot pääryhmittäin 1980–2011
Sociala utgifter efter funktion 1980–2011
Social protection expenditure by function, 1980–2011

Vuosi År Year	Sairaus ja terveys Sjukdom/ hälso- och sjukvård Sickness and health	Toiminta- rajoit- teisuus Funk- tions- hinder Disability	Vanhuus Ålder- dom Old age	Leski ja muut omaiset Efter- levande Surviv- ors	Perhe ja lapset Famij och barn Family and children	Työttö- myys Arbets- löshet Unemp- loy- ment	Asumi- nen Boende Housing	Muu sosiaali- turva Övrigt socialt skydd Other social protection	Hallinto Adminis- tration Adminis- tration	Yhteensä Totalt Total
Milj. € (käyvin hinnoin) • Mn € (till löpande priser) • EUR million (at current prices)										
1980	1 808	1 049	1 957	313	622	275	69	53	188	6 334
1985	3 707	1 939	4 081	566	1 475	969	100	180	420	13 436
1990	6 075	3 312	6 312	890	2 879	1 299	161	408	765	22 101
1991	6 499	3 715	6 975	985	3 241	2 140	215	535	749	25 053
1992	6 257	4 042	7 515	1 067	3 439	3 527	313	606	758	27 525
1993	5 949	4 210	7 881	1 118	3 378	4 476	320	581	758	28 670
1994	5 864	4 303	8 099	1 130	3 942	4 523	411	591	837	29 700
1995	6 144	4 394	8 480	1 144	3 920	4 220	441	615	843	30 200
1996	6 462	4 447	9 031	1 175	3 775	4 221	387	710	952	31 161
1997	6 676	4 466	9 096	1 208	3 835	4 061	365	741	834	31 281
1998	6 943	4 427	9 379	1 217	3 918	3 683	440	671	984	31 662
1999	7 196	4 448	9 782	1 252	3 980	3 537	497	663	844	32 200
2000	7 637	4 467	10 233	1 276	4 007	3 372	467	671	1 011	33 142
2001	8 263	4 621	11 023	1 340	4 088	3 314	401	724	1 057	34 831
2002	8 880	4 800	11 793	1 388	4 169	3 509	413	785	1 174	36 910
2003	9 399	4 970	12 448	1 415	4 281	3 707	430	814	1 252	38 716
2004	10 005	5 178	13 068	1 446	4 495	3 845	436	811	1 284	40 567
2005	10 528	5 262	13 697	1 470	4 705	3 770	437	813	1 318	42 001
2006	11 139	5 369	14 531	1 507	4 848	3 622	439	950	1 397	43 802
2007	11 683	5 570	15 451	1 549	5 101	3 430	431	984	1 415	45 615
2008	12 654	5 947	16 301	1 591	5 414	3 346	778	1 054	1 485	48 572
2009	13 078	6 244	17 989	1 666	5 687	4 147	852	1 234	1 530	52 427
2010	13 468	6 419	19 116	1 724	5 845	4 370	923	1 301	1 480	54 645
2011	14 156	6 558	20 384	1 700	6 095	3 879	973	1 444	1 506	56 695

Lähde: Sosiaalimenot. SVT. THL. • Källa: Sociala utgifter. FOS. THL. • Source: Social protection expenditure. OSF. THL.

107. Toimeentuloturvan ja palveluiden osuus sosiaalimenoista pääryhmittäin 1980–2011
Utkomstskyddets och tjänsternas andel av de sociala utgifterna efter funktion 1980–2011
Cash benefits and benefits in kind as a share of social protection expenditure by function, 1980–2011

Pääryhmä • Funktion • <i>Function</i>	1980	1985	1990	1995	2000	2005	2009	2010	2011
	%								
Sairaus ja terveys • Sjukdom/hälsö- och sjukvård • <i>Sickness and health</i>									
Toimeentuloturva • Utkomstskydd • <i>Cash benefits</i>	19,6	23,2	22,0	19,6	20,0	17,6	17,1	17,1	16,9
Palvelut • Tjänster • <i>Benefits in kind</i>	80,4	76,8	78,0	80,4	80,0	82,4	82,9	82,9	83,1
Toimintarajoitteisuus • Funktionshinder • <i>Disability</i>									
Toimeentuloturva • Utkomstskydd • <i>Cash benefits</i>	94,8	84,1	83,6	83,4	77,3	72,6	69,6	68,7	66,5
Palvelut • Tjänster • <i>Benefits in kind</i>	5,2	15,9	16,4	16,6	22,7	27,4	30,4	31,3	33,5
Vanhuus • Ålderdom • <i>Old age</i>									
Toimeentuloturva • Utkomstskydd • <i>Cash benefits</i>	91,5	89,9	89,4	90,2	89,7	89,0	88,6	89,0	89,2
Palvelut • Tjänster • <i>Benefits in kind</i>	8,5	10,1	10,6	9,8	10,3	11,0	11,4	11,0	10,8
Leski ja muut omaiset • Efterlevande • <i>Survivors</i>									
Toimeentuloturva • Utkomstskydd • <i>Cash benefits</i>	99,9	99,0	99,0	99,2	99,6	99,7	99,7	99,8	99,7
Palvelut • Tjänster • <i>Benefits in kind</i>	0,1	1,0	1,0	0,8	0,4	0,3	0,3	0,2	0,3
Perhe ja lapset • Familj och barn • <i>Family and children</i>									
Toimeentuloturva • Utkomstskydd • <i>Cash benefits</i>	57,2	57,3	58,0	66,7	58,6	54,6	50,9	50,6	49,0
Palvelut • Tjänster • <i>Benefits in kind</i>	42,8	42,7	42,0	33,3	41,4	45,4	49,1	49,4	51,0
Työttömyys • Arbetslöshet • <i>Unemployment</i>									
Toimeentuloturva • Utkomstskydd • <i>Cash benefits</i>	72,3	86,3	84,9	93,8	91,0	89,9	89,2	87,8	86,0
Palvelut • Tjänster • <i>Benefits in kind</i>	27,7	13,7	15,1	6,2	9,0	10,1	10,8	12,2	14,0
Asuminen • Boende • <i>Housing</i>									
Toimeentuloturva • Utkomstskydd • <i>Cash benefits</i>	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Palvelut • Tjänster • <i>Benefits in kind</i>	100	100	100	100	100	100	100	100	100
Muu • Övrigt • <i>Other</i>									
Toimeentuloturva • Utkomstskydd • <i>Cash benefits</i>	67,2	54,0	52,6	71,5	62,8	53,9	53,6	52,1	55,0
Palvelut • Tjänster • <i>Benefits in kind</i>	32,8	46,0	47,4	28,5	37,2	46,1	46,4	47,9	45,0
Sosiaalimenot yhteensä • Sociala utgifterna totalt • <i>Social protection expenditure total</i>									
Toimeentuloturva • Utkomstskydd • <i>Cash benefits</i>	65,8	65,3	63,8	70,4	66,2	63,2	61,8	61,9	61,2
Palvelut • Tjänster • <i>Benefits in kind</i>	34,2	34,7	36,2	29,6	33,8	36,8	38,2	38,1	38,8

Lähde: Sosiaalimenot. SVT. THL. • Källa: Sociala utgifter. FOS. THL. • Source: Social protection expenditure. OSF. THL.

108. Sosiaalimenojen rahoitus 1980–2011

Finansiering av de sociala utgifterna 1980–2011

Social protection expenditure by source of finance, 1980–2011

Vuosi År Year	Valtio Staten State	Kunnat Kommunerna Municipalities	Työnantajat Arbetsgivarna Employers	Vakuutetut Försäkradet Insured	Muut tulot Övriga inkomster Other income
%					
1980	24,0	12,6	49,6	7,7	6,1
1985	26,6	15,3	42,0	8,7	7,3
1990	25,0	15,6	44,1	8,0	7,4
1991	28,8	15,3	40,9	7,2	7,8
1992	29,4	15,2	36,7	10,4	8,3
1993	30,3	15,1	34,7	12,3	7,7
1994	30,6	15,8	32,9	14,2	6,4
1995	29,1	16,7	33,6	13,7	7,0
1996	28,3	16,2	35,2	13,1	7,3
1997	26,9	17,3	35,4	13,4	6,9
1998	25,5	18,2	37,0	12,3	7,0
1999	24,7	18,7	37,4	12,5	6,7
2000	24,0	19,1	37,6	12,0	7,2
2001	23,3	19,3	38,5	11,5	7,4
2002	23,7	19,5	39,1	11,0	6,7
2003	24,7	19,5	38,8	10,8	6,2
2004	24,6	19,1	38,7	10,8	6,8
2005	24,6	19,0	38,1	11,3	7,0
2006	24,7	18,6	37,8	11,6	7,3
2007	24,1	18,7	37,6	11,7	7,9
2008	24,6	18,2	37,6	10,9	8,7
2009	26,9	18,1	37,3	11,2	6,5
2010	28,4	17,7	35,8	12,1	6,0
2011	27,6	18,4	35,4	12,0	6,6

Lähde: Sosiaalimenot. SVT. THL. • Källa: Sociala utgifter. FOS. THL. • Source: Social protection expenditure. OSF. THL.

109. Terveysthuollon menot toimintoittain 1995–2011
Hälsö- och sjukvårdsutgifter efter funktion 1995–2011
Health expenditure by function, 1995–2011

Toiminnot • Funktion • Function	1995	2000	2005	2007	2009	2010	2011
	Milj. € (käyvin hinnoin) • Mn € (till löpande priser) • EUR milion (at current prices)						
Erikoissairaanhoido • Specialiserad sjukvård • Specialised health care	2 462	3 085	4 372	4 726	5 269	5 509	5 971
Perusterveydenhuolto ¹⁾ • Primärvård ¹⁾ • Primary health care ¹⁾	1 461	1 743	2 405	2 612	2 843	2 850	3 174
Suun tervetdenhuolto • Munhälsövärd • Oral health care	409	516	714	825	928	956	1 023
Työterveys- ja opiskeluterveydenhuolto • Företagshälsövärd och studerandehälsövärd • Occupational and student health care	231	336	498	576	665	691	727
Vanhusten laitoshoido • Institutionsvärd för äldre • Institutional care for older people	480	549	699	768	822	798	765
Sairausvakuutuksen korvaama yksityinen terveydenhuolto • Privat hälsö- och sjukvård som ersätts av sjukförsäkringen • Private health care reimbursed under National Health Insurance	476	621	761	859	938	962	1 010
Muu tervetdenhuolto • Övrig hälsö- och sjukvård • Other health care	161	170	222	229	248	249	245
Läkkeet ja muut lääkinnälliset kulutustavarat • Läkemedel och andra medicinska förbrukningsartiklar • Pharmaceuticals and other medical non-durables	1 038	1 455	2 118	2 140	2 247	2 226	2 256
Hoitolaitteet ja muut lääkinnälliset kestokulutustavarat • Terapeutiska hjälpmiddel och andra medicinska varaktiga varor • Therapeutical appliances and other medical durables	205	264	345	392	417	457	475
Terveysthuollon hallintomenot • Administration av hälsö- och sjukvård • Health administration	226	265	348	381	323	319	311
Matkat • Resor • Travels	100	133	187	221	261	278	305
Terveysthuollon bruttoinvestoinnit • Hälsö- och sjukvårdens bruttoinvesteringar • Gross investment in health care	293	407	601	737	841	778	792
Terveysthuoltomenot yhteensä • Totala hälsö- och sjukvårdsutgifter • Total Health Expenditure	7 541	9 543	13 270	14 464	15 802	16 072	17 052

1) Pl. työterveys-, opiskelu- ja suun tervetdenhuolto • Exkl. företagshälsövärd, studerandehälsövärd och munhälsövärd. • Excl. occupational, student and oral health care.

Lähde: Terveysthuollon menot ja rahoitus. SVT. THL. • Källa: Hälsö- och sjukvårdsutgifter samt deras finansiering. FOS. THL. • Source: Health expenditure and financing. OSF. THL.

110. Terveysthuollon menot rahoittajittain 1995–2011
Hälsö- och sjukvårdsutgifter efter finansier 1995–2011
Health expenditure by source of funding, 1995–2011

Rahoittajat • Finansier • Source of funding	1995	2000	2005	2007	2009	2010	2011
	%						
Julkinen rahoitus • Offentlig sektor • General government	71,7	71,5	74,0	74,6	75,4	74,8	75,5
Yleinen julkishallinto (pl. Kela) • Offentlig sektor exkl. sociala trygghetsfonder • General government excluding social security funds	59,0	57,4	59,2	59,7	60,4	60,0	61,1
Valtio • Staten • Central government	26,5	17,8	21,5	22,5	24,8	24,9	24,4
Kunnat • Kommunala sektorer • Local/municipal government	32,5	39,6	37,8	37,2	35,6	35,2	36,7
Kela • Sociala trygghetsfonder • Social security funds	12,7	14,1	14,8	14,9	15,0	14,7	14,4
Yksityinen rahoitus • Privat sektor • Private sector	28,3	28,5	26,0	25,4	24,6	25,2	24,5
Avustuskassat • Privata socialförsäkringar • Private social insurance	0,5	0,5	0,4	0,4	0,4	0,4	0,3
Yksityinen vakuutus • Privata försäkringsbolag (ej för socialförsäkringar) • Private insurance enterprises (other than social insurance)	2,0	2,0	1,7	1,8	1,7	1,8	1,8
Kotitaloudet • Privata hushållsutgifter ur egen ficka • Private household out-of-pocket expenditure	22,6	22,4	20,1	19,4	18,5	19,2	18,6
Kotitalouksia palvelevat voittoa tavoittelemattomat yhteisöt • Hushållens icke-vinstdrivande organisationer (HIO) • Non-profit institutions serving households (other than social insurance)	1,2	1,2	1,2	1,3	1,1	1,1	1,0
Työnantajat • Bolag (ej sjukförsäkringar) • Corporations (other than health insurance)	2,0	2,4	2,5	2,6	2,9	2,8	2,9
Yhteensä • Totalt • Total	100	100	100	100	100	100	100

Lähde: Terveysthuollon menot ja rahoitus. SVT. THL • Källa: Hälsö- och sjukvårdsutgifter samt deras finansiering. FOS. THL • Source: Health expenditure and financing. OSF. THL

111. Sosiaalimenot asukasta kohti ostovoimapariteetin mukaan EU- ja ETA-maissa 2005–2011
 Sociala utgifter per invånare enligt köpkraftsparitet i EU- och EES-länder 2005–2011
 Social protection expenditure per capita by purchasing power parity in EU and EEA countries, 2005–2011

Maa • Land • Country	2005	2008	2009	2010	2011
€					
Suomi • Finland • Finland	6 488	7 599	7 944	8 318	8 549
Ruotsi • Sverige • Sweden	8 306	9 024	8 993	9 034	9 119
Norja • Norge • Norway	8 602	9 879	10 159	10 563	10 907
Tanska • Danmark • Denmark	7 922	9 165	9 604	10 118	10 078
Islanti • Island • Iceland	6 080	6 712	6 958	6 870	7 275
Alankomaat • Nederländerna • Netherlands	8 291	9 752	10 004	10 157	10 377
Belgia • Belgien • Belgium	7 270	8 017	8 275	8 665	8 952
Bulgaria • Bulgarien • Bulgaria	1 199	1 682	1 791	1 996	2 134
Espanja • Spanien • Spain	4 722	5 539	5 901	5 989	6 031
Irlanti • Irland • Ireland	5 488	6 481	7 295	8 130	8 639
Iso-Britania • Storbritannien • Great Britain	7 203	7 276	7 449	6 976	6 975
Italia • Italien • Italy	6 006	7 047	7 108	7 518	7 486
Itävalta • Österrike • Austria	8 099	8 864	9 040	9 492	9 556
Kreikka • Grekland • Greece	4 951	6 020	6 147	6 199	6 172
Kroatia • Kroatien • Croatia	:	2 965	3 022	3 052	3 094
Kypros • Cypren • Cyprus	3 702	4 782	4 849	5 135	5 277
Latvia • Lettland • Latvia	1 436	1 927	2 134	2 410	2 278
Liettua • Litauen • Lithuania	1 704	2 692	2 932	2 940	2 957
Luxemburg • Luxemburg • Luxembourg	11 495	12 867	13 086	13 160	13 275
Malta • Malta • Malta	3 154	3 622	3 870	4 024	4 010
Portugali • Portugal • Portugal	4 255	4 587	4 901	5 087	4 985
Puola • Polen • Poland	2 302	2 767	2 911	3 198	3 384
Ranska • Frankrike • France	7 880	8 460	8 691	9 079	9 326
Romania • Rumänien • Romania	1 054	1 731	1 953	2 156	2 066
Saksa • Tyskland • Germany	7 868	8 218	8 584	9 132	9 295
Slovakia • Slovakien • Slovakia	2 344	3 009	3 261	3 541	3 583
Slovenia • Slovenien • Slovenia	4 390	4 817	4 861	5 067	5 231
Sveitsi • Schweiz • Switzerland	7 931	8 766	9 045	9 306	9 476
Tšekki • Tjeckien • Czech Republic	3 483	3 744	4 084	4 166	4 275
Unkari • Ungern • Hungary	3 253	3 755	3 829	3 893	4 064
Viro • Estland • Estonia	1 773	2 560	2 826	2 830	2 807
EU28	:	6 676	6 933	7 152	7 260
EU27	6 077	6 705	6 964	7 184	7 292

Lähde: Eurostat, Sosiaalisen suojelun tietokanta. (ESSPROS). • Källa: Eurostat, Socialt skydd -databas. (ESSPROS). • Source: Eurostat, Database on social protection. (ESSPROS). <http://epp.eurostat.ec.europa.eu>

112. Sosiaalimenojen BKT-suhde EU- ja ETA-maissa 2005–2011

Sociala utgifternas andel av BNP i EU- och EES-länder 2005–2011

Social protection expenditure as a share of GDP in EU and EEA countries, 2005–2011

Maa • Land • Country	2005	2008	2009	2010	2011
	%				
Suomi • Finland • <i>Finland</i>	26,7	26,2	30,4	30,6	30,0
Ruotsi • Sverige • <i>Sweden</i>	31,1	29,5	32,0	30,4	29,6
Norja • Norge • <i>Norway</i>	23,7	22,2	26,0	25,6	25,2
Tanska • Danmark • <i>Denmark</i>	30,2	30,7	34,7	34,3	34,3
Islanti • Island • <i>Iceland</i>	21,7	22,0	25,4	24,5	25,0
Alankomaat • Nederländerna • <i>Netherlands</i>	27,9	28,5	31,6	32,1	32,3
Belgia • Belgien • <i>Belgium</i>	27,3	28,3	30,6	30,1	30,4
Bulgaria • Bulgarien • <i>Bulgaria</i>	15,1	15,5	17,2	18,1	17,7
Espanja • Spanien • <i>Spain</i>	20,6	22,2	25,4	25,8	26,1
Irlanti • Irland • <i>Ireland</i>	17,5	21,5	26,5	28,5	29,6
Iso-Britania • Storbritannien • <i>Great Britain</i>	25,8	25,8	28,6	27,4	27,3
Italia • Italien • <i>Italy</i>	26,3	27,7	29,9	29,9	29,7
Itävalta • Österrike • <i>Austria</i>	28,8	28,5	30,7	30,6	29,5
Kreikka • Grekland • <i>Greece</i>	24,9	26,2	28,0	29,1	30,2
Kroatia • Kroatien • <i>Croatia</i>	..	18,7	20,8	21,0	20,6
Kypros • Cypren • <i>Cyprus</i>	18,4	19,5	21,1	22,1	22,8
Latvia • Lettland • <i>Latvia</i>	12,8	12,7	16,9	17,8	15,1
Liettua • Litauen • <i>Lithuania</i>	13,2	16,1	21,2	19,1	17,0
Luxemburg • Luxemburg • <i>Luxembourg</i>	21,7	21,4	24,3	23,1	22,5
Malta • Malta • <i>Malta</i>	17,8	18,2	19,6	19,4	18,9
Portugali • Portugal • <i>Portugal</i>	24,5	24,3	26,8	26,8	26,5
Puola • Polen • <i>Poland</i>	19,7	18,6	19,2	19,2	19,2
Ranska • Frankrike • <i>France</i>	31,5	31,3	33,6	33,8	33,6
Romania • Rumänien • <i>Romania</i>	13,4	14,3	17,1	17,6	16,3
Saksa • Tyskland • <i>Germany</i>	30,1	28,0	31,5	30,6	29,4
Slovakia • Slovakien • <i>Slovakia</i>	16,5	16,1	18,8	18,7	18,2
Slovenia • Slovenien • <i>Slovenia</i>	23,0	21,4	24,2	25,0	25,0
Sveitsi • Schweiz • <i>Switzerland</i>	27,1	24,6	26,8	26,8	26,6
Tšekki • Tjeckien • <i>Czech Republic</i>	18,4	18,0	20,3	20,2	20,4
Unkari • Ungern • <i>Hungary</i>	21,9	22,9	24,3	23,1	23,0
Viro • Estland • <i>Estonia</i>	12,6	14,9	19,0	18,0	16,1
EU28	..	26,8	29,7	29,4	29,1
EU27	27,0	26,8	29,6	29,3	29,0

Lähde: Eurostat, Sosiaalisen suojelun tietokanta. (ESSPROS). • Källa: Eurostat, Socialt skydd -databas. (ESSPROS). • Source: Eurostat, Database on social protection. (ESSPROS). <http://epp.eurostat.ec.europa.eu>

113. Terveysthuoltomenojen BKT-suhde OECD-maissa 1995–2012
Hälsö- och sjukvårdsutgifternas andel av BNP i OECD-länder 1995–2012
Health expenditure as a share of GDP in OECD countries, 1995–2012

Maa • Land • Country	1995	2000	2005	2007	2009	2010	2011	2012
	%							
Suomi • Finland • Finland	7,8	7,2	8,4	8,0	9,2	9,0	9,0	9,1 ^e
Ruotsi • Sverige • Sweden	8,0	8,2	9,1	8,9	9,9	9,5	9,5	..
Norja • Norge • Norway	7,9	8,4	9,0	8,7	9,7	9,4	9,3	9,4
Tanska • Danmark • Denmark	8,1	8,7	9,8	10,0	11,5	11,1	10,9	..
Islanti • Island • Iceland	8,2	9,5	9,4	9,1	9,6	9,3	9,0	8,9 ^e
Alankomaat • Nederländerna • Netherlands	8,3	8,0	10,9	10,8	11,9	12,1	11,9	..
Australia • Australien • Australia	7,3	8,1	8,5	8,6	9,0	8,9
Belgia • Belgien • Belgium	7,6 ^d	8,1 ^d	10,0 ^d	9,5 ^d	10,6 ^d	10,5 ^d	10,5 ^d	..
Chile • Chile • Chile	5,2	6,4	6,6	6,5	7,9	7,4	7,5	7,6 ^e
Espanja • Spanien • Spain	7,4	7,2	8,3	8,5	9,6	9,6	9,3	..
Irlanti • Irland • Ireland	6,6	6,1	7,6	7,9	10,0	9,3	8,9	..
Iso-Britania • Storbritannien • Great Britain	6,8	7,0	8,3	8,5	9,9	9,6	9,4	..
Israel • Israel • Israel	7,6	7,5	7,9	7,6	7,7	7,7	7,7	..
Italia • Italien • Italy	7,1	7,9	8,7	8,5	9,4	9,4	9,2	9,2
Itävalta • Österrike • Austria	9,6	10,0	10,4	10,3	11,2	11,0	10,8	..
Japani • Japan • Japan	6,8 ^b	7,6	8,2	8,2	9,5	9,6
Kanada • Kanada • Canada	9,0	8,8	9,8	10,0	11,4	11,4	11,2	11,2 ^e
Kreikka • Grekland • Greece	8,7	8,0	9,7	9,8	10,2	9,5	9,1	..
Korea • Korea • Korea	3,7	4,3	5,6	6,4	7,1	7,3	7,4	7,5 ^e
Luxemburg • Luxemburg • Luxembourg	5,6	7,5 ^b	7,9	7,1	8,0	7,2	6,6	..
Meksiko • Mexico • Mexico	5,1	5,1 ^d	5,9 ^d	5,8 ^{de}	6,4 ^{de}	6,2 ^{de}
Portugali • Portugal • Portugal	7,5 ^b	9,3 ^b	10,4	10,0	10,8	10,8	10,2	..
Puola • Polen • Portugal	5,5	5,5	6,2	6,3	7,2	7,0	6,9	..
Ranska • Frankrike • France	10,4 ^b	10,1	11,0	10,9	11,7	11,7	11,6	..
Saksa • Tyskland • Germany	10,1	10,4	10,8	10,5	11,8	11,5	11,3	..
Slovakia • Slovakien • Slovakia	..	5,5	7,0 ^b	7,8	9,2	9,0	7,9 ^b	..
Slovenia • Slovenien • Slovenia	7,5	8,3	8,4	7,9	9,2	8,9	8,9	8,8 ^e
Sveitsi • Schweiz • Switzerland	9,3 ^b	9,9	10,9	10,2	11,0	10,9	11,0	11,3 ^e
Tšekki • Tjeckien • Czech Republic	6,7 ^b	6,3 ^b	6,9	6,5	8,0	7,4	7,5	..
Turkki • Turkiet • Turkey	2,5	4,9	5,4	6,0
Unkari • Ungern • Hungary	7,3	7,2	8,4	7,7	7,7	8,0	7,9	7,8 ^e
USA • USA • USA	13,7	13,7	15,8	16,2	17,7	17,7	17,7	..
Uusi-Seelanti • Nya Zeeland • New Zealand	7,1	7,6	8,4 ^d	8,5 ^d	10,0 ^d	10,2 ^d	10,3 ^d	..
Viro • Estland • Estonia	..	5,3	5,0	5,2	7,0	6,3	5,9	..
OECD (34)	7,5	7,8	8,7	8,6	9,7	9,5	9,5	9,1

Lähde: OECD -tilastotietokanta. • Källa: OECD statistikdatabas. • Source: OECD StatExtracts. <http://stats.oecd.org> (27.10.2013)

114. Kaikki aterianosat kouluruoalla syövien 14–20 vuotiaiden osuus 2002–2013
Andelen 14–20-åriga som äter alla delar av måltiden vid skollunchen 2002–2013
Percentage of 14–20-year-olds who eat all the components of their school meals, 2002–2013

Koulutyyppi ja sukupuoli		2002–	2004–	2006–	2008–	2010–	2013
Skoltyp och kön		2003	2005	2007	2009	2011	
Type of school and gender	N	160 090	197 418	191 146	181 104
		%					
Peruskoulun 8.- ja 9.-luokkalaiset • Elever i klasserna 8 och 9 i grundskolan • Pupils in the 8th and 9th grade of secondary school	33	32	30	31	
Pojat • Pojkar • Boys	33	32	31	33	
Tytöt • Flickor • Girls	33	31	30	30	
Lukion 1. ja 2. vuoden opiskelijat • Första och andra årets studerande i gymnasiet • Students in the 1st and 2nd grade of upper secondary school	40	39	37	38	
Pojat • Pojkar • Boys	41	40	39	41	
Tytöt • Flickor • Girls	39	38	35	35	
Ammatillisen oppilaitoksen 1. ja 2. vuoden opiskelijat • Första och andra årets stude- rande vid yrkesläroanstalter • Students in the 1st and 2nd grade of vocational school	37	36	39	
Pojat • Pojkar • Boys	37	37	42	
Tytöt • Flickor • Girls	37	35	35	

Lähde: Kouluterveyskysely. THL. • Källa: Enkäten Hälsa i skolan. THL. • Source: The School Health Promotion Study. THL.

115. Tuoreita kasviksia päivittäin syövien 15–64-vuotiaiden osuus 2002–2013
Andelen 15–64-åriga som äter färska grönsaker dagligt 2002–2013
Percentage of 15–64-year-olds who eat fresh vegetables daily, 2002–2013

Ikäryhmä ja sukupuoli		2002–	2004–	2006–	2008–	2010–	2012–
Åldersgrupp och kön		2003	2005	2007	2009	2011	2013
Age group and gender	N	6 421	6 448	6 363	6 019	5 499	5 059
		%					
<hr/>							
15–64		35	38	40	42	43	43
Miehet • Män • Men		27	29	30	34	32	34
Naiset • Kvinnor • Women		41	46	48	48	51	50
15–24		19	24	26	26	27	29
Miehet • Män • Men		12	18	18	21	18	15
Naiset • Kvinnor • Women		24	30	32	30	33	39
25–34		29	33	37	41	41	42
Miehet • Män • Men		20	24	26	32	31	33
Naiset • Kvinnor • Women		36	41	44	47	48	48
35–44		36	38	38	41	43	47
Miehet • Män • Men		27	28	27	33	31	40
Naiset • Kvinnor • Women		43	47	47	47	53	53
45–54		43	44	46	47	48	45
Miehet • Män • Men		35	33	33	40	36	36
Naiset • Kvinnor • Women		49	53	55	52	57	53
55–64		43	48	47	50	48	46
Miehet • Män • Men		36	38	38	40	38	38
Naiset • Kvinnor • Women		49	56	55	58	56	52

Lähde: Suomalaisen aikuisväestön terveystäyttyminen ja terveys (AVTK) -tutkimus. THL. • Källa: Undersökningen Den finländska vuxenbefolkningens hälsobeteende och hälsa (AVTK). THL. • Source: Health Behaviour and Health among the Finnish Adult Population -survey (AVTK). THL.

116. Tuoreita kasviksia päivittäin syövien 65–84-vuotiaiden osuus 2001–2011
Andelen 65–84-åriga som äter färska grönsaker dagligt 2001–2011
Percentage of 65–84-year-olds who eat fresh vegetables daily, 2001–2011

Ikäryhmä ja sukupuoli Åldersgrupp och kön Age group and gender	N	2001	2003	2005	2007	2009	2011
		1 897	1 796	1 825	1 804	1 675	1 680
	%						
65–84		26	26	27	28	31	31
Miehet • Män • <i>Men</i>		26	25	27	25	31	29
Naiset • Kvinnor • <i>Women</i>		27	28	27	30	30	32
65–69		32	28	32	32	37	34
Miehet • Män • <i>Men</i>		29	26	31	27	37	32
Naiset • Kvinnor • <i>Women</i>		35	29	32	36	38	36
70–74		22	26	26	30	29	34
Miehet • Män • <i>Men</i>		23	25	26	28	27	31
Naiset • Kvinnor • <i>Women</i>		21	27	26	31	31	36
75–79		28	26	23	23	26	25
Miehet • Män • <i>Men</i>		28	25	24	24	29	26
Naiset • Kvinnor • <i>Women</i>		28	27	22	23	24	24
80–84		20	26	23	21	24	26
Miehet • Män • <i>Men</i>		22	24	22	16	23	24
Naiset • Kvinnor • <i>Women</i>		19	28	25	26	25	28

Lähde: Eläkeikäisen väestön terveystäyttyminen ja terveys (EVTK) -tutkimus. THL. • Källa: Den pensionerade befolkningens hälsobeteende och hälsa (EVTK). THL. • Source: Health Behaviour and Health among the Finnish Elderly -survey (EVTK). THL.

117. Ylipainoisten (BMI ≥ 25 kg/m²) 14–20-vuotiaiden osuus 2002–2013
Övervikt (BMI ≥ 25 kg/m²) 14–20-åriga 2002–2013
Overweight (BMI ≥ 25 kg/m²) 14–20-year-olds, 2002–2013

Koulutyyppi ja sukupuoli		2002–	2004–	2006–	2008–	2010–	2013
Skoltyp och kön		2003	2005	2007	2009	2011	
Type of school and gender	N	129 742	144 378	149 287	182 726	176 723	161 698
		%					
Peruskoulun 8.– ja 9.-luokkalaiset • Elever i klasserna 8 och 9 i grundskolan • Pupils in the 8th and 9th grade of secondary school		13	15	16	15	16	16
Pojat • Pojkar • Boys		17	18	20	19	19	20
Tytöt • Flickor • Girls		10	11	11	11	12	13
Lukion 1. ja 2. vuoden opiskelijat • Första och andra årets studerande i gymnasiet • Students in the 1st and 2nd grade of upper secondary school		12	13	14	13	14	15
Pojat • Pojkar • Boys		15	16	18	17	17	18
Tytöt • Flickor • Girls		8	9	10	10	11	11
Ammatillisen oppilaitoksen 1. ja 2. vuoden opiskelijat • Första och andra årets stude- rande vid yrkesläroanstalter • Students in the 1st and 2nd grade of vocational school		21	21	21
Pojat • Pojkar • Boys		26	25	26
Tytöt • Flickor • Girls		17	17	17

Lähde: Kouluterveyskysely. THL. • Källa: Enkäten Hälsa i skolan. THL. • Source: The School Health Promotion Study. THL.

118. Ylipainoisten (BMI ≥ 25 kg/m²) 15–64-vuotiaiden osuus 2002–2013
Övervikt (BMI ≥ 25 kg/m²) 15–64-åriga 2002–2013
Overweight (BMI ≥ 25 kg/m²) 15–64-year-olds, 2002–2013

Ikäryhmä ja sukupuoli		2002–	2004–	2006–	2008–	2010–	2012–
Åldersgrupp och kön		2003	2005	2007	2009	2011	2013
Age group and gender	N	6 485	6 552	6 397	5 982	5 507	5 043
		%					
15–64		45	47	48	49	50	50
Miehet • Män • Men		54	56	56	57	59	58
Naiset • Kvinnor • Women		37	39	42	43	43	43
15–24		18	19	19	18	22	20
Miehet • Män • Men		22	24	24	21	28	23
Naiset • Kvinnor • Women		14	15	15	16	17	18
25–34		37	40	40	38	40	39
Miehet • Män • Men		48	57	50	51	49	51
Naiset • Kvinnor • Women		28	26	33	30	35	32
35–44		46	49	51	53	54	49
Miehet • Män • Men		57	62	61	62	66	62
Naiset • Kvinnor • Women		37	39	41	47	43	39
45–54		55	54	57	58	57	57
Miehet • Män • Men		66	63	65	65	67	66
Naiset • Kvinnor • Women		44	46	50	52	50	50
55–64		63	64	63	63	63	65
Miehet • Män • Men		68	68	66	70	68	70
Naiset • Kvinnor • Women		59	61	60	57	59	61

Lähde: Suomalaisen aikuisväestön terveystäyttyminen ja terveys (AVTK) -tutkimus. THL. • Källa: Undersökningen Den finländska vuxenbefolkningens hälsobeteende och hälsa (AVTK). THL. • Source: Health Behaviour and Health among the Finnish Adult Population -survey (AVTK). THL.

119. Ylipainoisten (BMI ≥ 25 kg/m²) 65–84-vuotiaiden osuus 2001–2011
Övervikt (BMI ≥ 25 kg/m²) 65–84-åriga 2001–2011
Overweight (BMI ≥ 25 kg/m²) 65–84-year-olds, 2001–2011

Ikäryhmä ja sukupuoli Åldersgrupp och kön Age group and gender	N	2001	2003	2005	2007	2009	2011
		1 901	1 830	1 829	1 818	1 708	1 684
		%					
65–84		65	63	63	65	64	65
Miehet • Män • Men		67	64	62	65	66	63
Naiset • Kvinnor • Women		64	62	65	65	62	66
65–69		71	67	64	67	65	64
Miehet • Män • Men		72	67	65	70	66	66
Naiset • Kvinnor • Women		69	66	64	63	65	62
70–74		70	65	66	67	64	65
Miehet • Män • Men		69	67	61	65	69	65
Naiset • Kvinnor • Women		70	63	71	68	60	66
75–79		60	59	65	62	65	68
Miehet • Män • Men		65	58	65	62	66	63
Naiset • Kvinnor • Women		55	59	65	63	63	73
80–84		52	56	55	61	60	60
Miehet • Män • Men		50	58	53	59	60	56
Naiset • Kvinnor • Women		54	54	57	64	60	64

Lähde: Eläkeikäisen väestön terveystäytyminen ja terveys (EVTK) -tutkimus. THL. • Källa: Den pensionerade befolkningens hälsobeteende och hälsa (EVTK). THL. • Source: Health Behaviour and Health among the Finnish Elderly -survey (EVTK). THL.

120. Vähän tai ei lainkaan hengästyttävää liikuntaa harrastavien 14–20-vuotiaiden osuus 2002–2013
Andelen 14–20-åriga som utövar lite eller ingen tröttande motion alls 2002–2013
Percentage of 14–20-year-olds who did little or no exercise that left them out of breath, 2002–2013

Koulutyyppi ja sukupuoli Skoltyp och kön Type of school and gender	N	2002– 2003	2004– 2005	2006– 2007	2008– 2009	2010– 2011	2013
		151 814	157 024	160 648	198 285	191 278	180 280
		%					
Peruskoulun 8.- ja 9.-luokkalaisten • Elever i klasserna 8 och 9 i grundskolan • Pupils in the 8th and 9th grade of secondary school		41	39	38	35	34	32
Pojat • Pojkar • Boys		36	35	35	33	33	32
Tytöt • Flickor • Girls		46	44	40	37	36	33
Lukion 1. ja 2. vuoden opiskelijat • Första och andra årets studerande i gymnasiet • Students in the 1st and 2nd grade of upper secondary school		35	34	32	32	31	29
Pojat • Pojkar • Boys		29	28	27	29	28	27
Tytöt • Flickor • Girls		41	39	36	36	34	30
Ammatillisen oppilaitoksen 1. ja 2. vuoden opiskelijat • Första och andra årets studerande vid yrkesläroanstalter • Students in the 1st and 2nd grade of vocational school		49	48	47
Pojat • Pojkar • Boys		44	43	44
Tytöt • Flickor • Girls		54	53	50

Lähde: Kouluterveyskysely. THL. • Källa: Enkäten Hälsa i skolan. THL. • Source: The School Health Promotion Study. THL.

121. Vähän tai ei lainkaan vapaa-ajan liikuntaa harrastavien 15–64-vuotiaiden osuus 2002–2013
Andelen 15–64-åriga som på sin fritid utövar lite eller ingen motion alls 2002–2013
Percentage of 15–64-year-olds who did little or no exercise, 2002–2013

Ikäryhmä ja sukupuoli Åldersgrupp och kön Age group and gender	N	2002– 2003	2004– 2005	2006– 2007	2008– 2009	2010– 2011	2012– 2013
		6 512	6 550	6 382	5 980	5 518	5 044
		%					
15–64		37	36	32	30	29	29
Miehet • Män • Men		40	39	35	33	32	32
Naiset • Kvinnor • Women		35	34	29	28	26	26
15–24		35	32	29	25	26	24
Miehet • Män • Men		32	30	28	24	26	27
Naiset • Kvinnor • Women		37	33	30	26	26	22
25–34		39	41	32	32	29	26
Miehet • Män • Men		43	42	34	36	31	27
Naiset • Kvinnor • Women		36	40	31	30	28	24
35–44		42	39	37	34	33	27
Miehet • Män • Men		48	46	40	40	37	33
Naiset • Kvinnor • Women		38	34	35	30	30	23
45–54		37	35	33	31	29	32
Miehet • Män • Men		41	42	40	35	36	37
Naiset • Kvinnor • Women		33	30	28	29	25	28
55–64		33	34	28	28	26	30
Miehet • Män • Men		36	36	32	32	29	32
Naiset • Kvinnor • Women		31	33	25	25	23	28

Lähde: Suomalaisen aikuisväestön terveystäyttyminen ja terveys (AVTK) -tutkimus. THL. • Källa: Undersökningen Den finländska vuxenbefolkningens hälsobeteende och hälsa (AVTK). THL. • Source: Health Behaviour and Health among the Finnish Adult Population -survey (AVTK). THL.

122. Vähän tai ei lainkaan liikuntaa harrastavien 65–84-vuotiaiden osuus 2001–2011
Andelen 65–84-åriga som utövar lite eller ingen motion alls 2001–2011
Percentage of 65–84-year-olds who did little or no exercise, 2001–2011

Ikäryhmä ja sukupuoli Åldersgrupp och kön Age group and gender	N	2001 1 906	2003 1 825	2005 1 835	2007 1 807	2009 1 726	2011 1 699
		%					
65–84		13	11	10	11	11	12
Miehet • Män • <i>Men</i>		12	12	11	10	12	11
Naiset • Kvinnor • <i>Women</i>		13	11	10	11	10	12
65–69		8	8	6	7	7	11
Miehet • Män • <i>Men</i>		7	10	6	7	9	11
Naiset • Kvinnor • <i>Women</i>		8	7	6	6	5	11
70–74		10	9	10	9	10	10
Miehet • Män • <i>Men</i>		12	11	10	8	12	10
Naiset • Kvinnor • <i>Women</i>		8	7	9	9	8	10
75–79		16	14	11	12	12	14
Miehet • Män • <i>Men</i>		16	14	13	13	15	12
Naiset • Kvinnor • <i>Women</i>		16	15	8	11	10	16
80–84		22	19	21	22	18	14
Miehet • Män • <i>Men</i>		20	18	20	19	17	15
Naiset • Kvinnor • <i>Women</i>		25	20	22	26	18	13

Lähde: Eläkeikäisen väestön terveystäytyminen ja terveys (EVTK) -tutkimus. THL. • Källa: Den pensionerade befolkningens hälsobeteende och hälsa (EVTK). THL. • Source: Health Behaviour and Health among the Finnish Elderly –survey(EVTK). THL.

123. Päivittäin tupakoivien 14–20-vuotiaiden osuus 2002–2013
Andelen 14–20-åriga som röker dagligen 2002–2013
Percentage of 14–20-year-olds who smoke daily, 2002–2013

Koulutyyppi ja sukupuoli Skoltyp och kön Type of school and gender	N	2002– 2003	2004– 2005	2006– 2007	2008– 2009	2010– 2011	2013
		152 006	155 760	159 566	196 724	190 426	180 316
		%					
Peruskoulun 8.- ja 9.-luokkalaisten • Elever i klasserna 8 och 9 i grundskolan • Pupils in the 8th and 9th grade of secondary school		21	18	15	15	15	13
Pojat • Pojkar • Boys		22	18	16	17	17	15
Tytöt • Flickor • Girls		20	17	14	14	14	12
Lukion 1. ja 2. vuoden opiskelijat • Första och andra årets studerande i gymnasiet • Students in the 1st and 2nd grade of upper secondary school		18	15	11	10	11	8
Pojat • Pojkar • Boys		17	14	11	10	10	8
Tytöt • Flickor • Girls		19	15	12	11	11	8
Ammatillisen oppilaitoksen 1. ja 2. vuoden opiskelijat • Första och andra årets studerande vid yrkesläroanstalter • Students in the 1st and 2nd grade of vocational school		39	40	36
Pojat • Pojkar • Boys		39	40	35
Tytöt • Flickor • Girls		40	39	37

Lähde: Kouluterveyskysely. THL. • Källa: Enkäten Hälsa i skolan. THL. • Source: The School Health Promotion Study. THL.

124. Päivittäin tupakoivien 15–64-vuotiaiden osuus 2002–2013
Andelen 15–64-åriga som röker dagligen 2002–2013
Percentage of 15–64-year-olds who smoke daily, 2002–2013

Ikäryhmä ja sukupuoli Åldersgrupp och kön Age group and gender	N	2002– 2003	2004– 2005	2006– 2007	2008– 2009	2010 2011	2012– 2013
		6 594	6 656	6 500	6 159	5 613	5 146
		%					
15–64		23	22	21	20	18	16
Miehet • Män • Men		27	27	25	23	23	20
Naiset • Kvinnor • Women		20	19	18	17	15	14
15–24		23	21	19	15	16	13
Miehet • Män • Men		24	21	22	16	15	16
Naiset • Kvinnor • Women		22	22	17	14	16	10
25–34		26	23	23	20	18	18
Miehet • Män • Men		32	28	29	24	22	19
Naiset • Kvinnor • Women		21	19	18	17	15	18
35–44		23	24	23	20	18	14
Miehet • Män • Men		25	32	27	25	21	18
Naiset • Kvinnor • Women		20	18	19	17	16	12
45–54		24	25	21	24	20	19
Miehet • Män • Men		28	30	23	28	26	25
Naiset • Kvinnor • Women		20	21	19	20	15	14
55–64		19	18	20	18	19	16
Miehet • Män • Men		25	22	25	21	24	20
Naiset • Kvinnor • Women		15	15	15	15	15	13

Lähde: Suomalaisen aikuisväestön terveystäyttyminen ja terveys (AVTK) -tutkimus. THL. • Källa: Undersökningen Den finländska vuxenbefolkningens hälsobeteende och hälsa (AVTK). THL. • Source: Health Behaviour and Health among the Finnish Adult Population -survey (AVTK). THL.

125. Päivittäin tupakoivien 65–84-vuotiaiden osuus 2001–2011

Andelen 65–84-åriga som röker dagligen 2001–2011

Percentage of 65–84-year-olds who smoke daily, 2001–2011

Ikäryhmä ja sukupuoli Åldersgrupp och kön Age group and gender	N	2001 1 949	2003 1 863	2005 1 863	2007 1 847	2009 1 741	2011 1 723
		%					
65–84		9	9	7	8	7	8
Miehet • Män • <i>Men</i>		12	12	9	11	10	10
Naiset • Kvinnor • <i>Women</i>		5	6	4	5	5	6
65–69		11	12	9	13	12	12
Miehet • Män • <i>Men</i>		15	18	12	17	16	14
Naiset • Kvinnor • <i>Women</i>		7	7	6	10	8	9
70–74		9	9	7	7	8	8
Miehet • Män • <i>Men</i>		15	13	11	10	9	9
Naiset • Kvinnor • <i>Women</i>		3	5	4	5	6	7
75–79		7	8	4	4	3	5
Miehet • Män • <i>Men</i>		8	8	7	6	4	7
Naiset • Kvinnor • <i>Women</i>		5	8	2	3	2	3
80–84		5	3	3	4	3	3
Miehet • Män • <i>Men</i>		7	3	3	5	3	4
Naiset • Kvinnor • <i>Women</i>		4	2	3	2	2	2

Lähde: Eläkeikäisen väestön terveyskäyttäytyminen ja terveys (EVTK) -tutkimus. THL. • Källa: Den pensionerade befolkningens hälsobeteende och hälsa (EVTK). THL. • Source: Health Behaviour and Health among the Finnish Elderly -survey (EVTK). THL.

126. Humalahakuisesti alkoholia kuukausittain juovien 14–20-vuotiaiden osuus 2002–2013
Andelen 14–20-åriga som månatligen dricker alkohol i berusningssyfte 2002–2013
Percentage of 14–20-year-olds who engage in binge drinking at least once a month, 2002–2013

Koulutyyppi ja sukupuoli		2002–	2004–	2006–	2008–	2010–	2013
Skoltyp och kön		2003	2005	2007	2009	2011	
Type of school and gender	N	152 664	157 405	161 134	198 102	190 785	181 098
		%					
<hr/>							
Peruskoulun 8.- ja 9.-luokkalaiset • Elever i klasserna 8 och 9 i grundskolan • Pupils in the 8th and 9th grade of secondary school		20	22	18	17	15	12
Pojat • Pojkar • Boys		21	23	18	17	15	13
Tytöt • Flickor • Girls		18	21	17	16	16	11
Lukion 1. ja 2. vuoden opiskelijat • Första och andra årets studerande i gymnasiet • Students in the 1st and 2nd grade of upper secondary school		23	29	26	25	25	20
Pojat • Pojkar • Boys		28	33	30	28	26	21
Tytöt • Flickor • Girls		18	24	23	23	23	18
Ammatillisen oppilaitoksen 1. ja 2. vuoden opiskelijat • Första och andra årets studerande vid yrkesläroanstalter • Students in the 1st and 2nd grade of vocational school		40	39	35
Pojat • Pojkar • Boys		43	42	37
Tytöt • Flickor • Girls		37	36	32

Lähde: Kouluterveyskysely. THL. • Källa: Enkäten Hälsa i skolan. THL. • Source: The School Health Promotion Study. THL.

127. Humalahakuisesti alkoholia viikoittain käyttävien 15–64-vuotiaiden osuus 2002–2013
Andelen 15–64-åriga som varje vecka dricker alkohol i berusningssyfte 2002–2013
Percentage of 15–64-year-olds who engaged in binge drinking at least once a week, 2002–2013

Ikäryhmä ja sukupuoli Åldersgrupp och kön Age group and gender	N	2002– 2003	2004– 2005	2006– 2007	2008– 2009	2010– 2011	2012– 2013
		%					
15–64		15	17	16	15	14	13
Miehet • Män • <i>Men</i>		24	26	26	25	24	23
Naiset • Kvinnor • <i>Women</i>		7	8	8	8	7	6
15–24		16	15	14	15	11	10
Miehet • Män • <i>Men</i>		22	19	22	21	13	16
Naiset • Kvinnor • <i>Women</i>		10	11	7	10	10	5
25–34		15	14	15	13	14	11
Miehet • Män • <i>Men</i>		25	25	25	22	25	23
Naiset • Kvinnor • <i>Women</i>		6	6	8	7	6	4
35–44		14	17	16	14	13	12
Miehet • Män • <i>Men</i>		24	29	26	25	24	22
Naiset • Kvinnor • <i>Women</i>		6	8	8	6	5	5
45–54		16	19	19	19	17	16
Miehet • Män • <i>Men</i>		26	31	31	31	29	26
Naiset • Kvinnor • <i>Women</i>		7	9	10	10	8	8
55–64		14	16	16	15	15	14
Miehet • Män • <i>Men</i>		23	25	26	23	23	23
Naiset • Kvinnor • <i>Women</i>		6	8	8	8	8	7

Lähde: Suomalaisen aikuisväestön terveyskäyttäytyminen ja terveys (AVTK) -tutkimus. THL • Källa: Undersökningen Den finländska vuxenbefolkningens hälsobeteende och hälsa (AVTK). THL • Source: Health Behaviour and Health among the Finnish Adult Population -survey (AVTK). THL.

128. Terveystentilansa huonoksi tai keskinkertaiseksi kokevien 14–20-vuotiaiden osuus 2002–2013
Andelen 14–20-åriga som upplever sitt hälsotillstånd dåligt eller medelmåttigt 2002–2013
Percentage of 14–20-year-olds who assess their health 'poor' or 'average', 2002–2013

Koulutyyppi ja sukupuoli Skoltyp och kön Type of school and gender	N	2002– 2003	2004– 2005	2006– 2007	2008– 2009	2010– 2011	2013
		153 160	157 406	160 795	199 231	191 616	181 767
		%					
Peruskoulun 8.- ja 9.-luokkalaiset • Elever i klasserna 8 och 9 i grundskolan • Pupils in the 8th and 9th grade of secondary school		18	17	17	17	16	16
Pojat • Pojkar • Boys		15	14	14	14	13	13
Tytöt • Flickor • Girls		22	20	20	20	19	19
Lukion 1. ja 2. vuoden opiskelijat • Första och andra årets studerande i gymnasiet • Students in the 1st and 2nd grade of upper secondary school		20	18	18	17	17	16
Pojat • Pojkar • Boys		17	16	16	15	14	14
Tytöt • Flickor • Girls		23	21	20	19	19	18
Ammatillisen oppilaitoksen 1. ja 2. vuoden opiskelijat • Första och andra årets studerande vid yrkesläroanstalter • Students in the 1st and 2nd grade of vocational school		22	21	22
Pojat • Pojkar • Boys		18	17	17
Tytöt • Flickor • Girls		26	26	27

Lähde: Kouluterveyskysely. THL. • Källa: Enkäten Hälsa i skolan. THL. • Source: The School Health Promotion Study. THL.

129. Terveytensä huonoksi tai keskitasoiseksi kokevien 15–64-vuotiaiden osuus 2002–2013
Andelen 15–64-åriga som upplever sitt hälsotillstånd dåligt eller medelmåttigt 2002–2013
Percentage of 15–64-year-olds who assess their health 'poor' or 'average', 2002–2013

Ikäryhmä ja sukupuoli Åldersgrupp och kön Age group and gender	N	2002– 2003	2004– 2005	2006– 2007	2008– 2009	2010– 2011	2012– 2013
		6 568	6 626	6 468	6 130	5 593	5 118
		%					
15–64		32	33	32	32	32	31
Miehet • Män • Men		34	35	34	32	34	32
Naiset • Kvinnor • Women		31	32	31	32	30	31
15–24		20	20	21	19	17	18
Miehet • Män • Men		17	17	19	16	17	17
Naiset • Kvinnor • Women		23	22	22	21	17	19
25–34		24	26	24	24	23	22
Miehet • Män • Men		24	28	23	23	21	21
Naiset • Kvinnor • Women		24	25	25	24	24	22
35–44		32	31	30	26	29	26
Miehet • Män • Men		33	33	31	27	29	25
Naiset • Kvinnor • Women		32	28	30	25	29	27
45–54		35	37	35	38	38	34
Miehet • Män • Men		38	41	40	38	41	37
Naiset • Kvinnor • Women		33	33	31	38	35	32
55–64		47	48	45	44	41	44
Miehet • Män • Men		51	49	46	45	45	44
Naiset • Kvinnor • Women		43	47	43	44	38	44

Lähde: Suomalaisen aikuisväestön terveyskäyttäytyminen ja terveys (AVTK) -tutkimus. THL. • Källa: Undersökningen Den finländska vuxenbefolkningens hälsobeteende och hälsa (AVTK). THL. • Source: Health Behaviour and Health among the Finnish Adult Population -survey (AVTK). THL.

130. Terveystensä huonoksi tai keskitasoiseksi kokevien 65–84-vuotiaiden osuus 2001–2011
Andelen 65–84-åriga som upplever sitt hälsotillstånd vara dåligt eller medelmåttigt 2001–2011
Percentage of 65–84-year-olds who assess their health 'poor' or 'average', 2001–2011

Ikäryhmä ja sukupuoli Åldersgrupp och kön Age group and gender	N	2001	2003	2005	2007	2009	2011
		1 973	1 848	1 841	1 832	1 730	1 700
		%					
65–84		60	55	55	54	52	49
Miehet • Män • <i>Men</i>		59	55	54	53	52	48
Naiset • Kvinnor • <i>Women</i>		61	55	56	54	51	51
65–69		55	47	44	45	41	40
Miehet • Män • <i>Men</i>		53	46	47	47	44	41
Naiset • Kvinnor • <i>Women</i>		56	48	41	43	39	38
70–74		52	51	55	50	51	45
Miehet • Män • <i>Men</i>		56	49	54	50	54	43
Naiset • Kvinnor • <i>Women</i>		48	52	56	50	48	47
75–79		67	62	60	58	58	60
Miehet • Män • <i>Men</i>		66	65	57	56	57	55
Naiset • Kvinnor • <i>Women</i>		68	59	64	60	59	65
80–84		76	70	71	74	64	64
Miehet • Män • <i>Men</i>		73	73	73	76	62	64
Naiset • Kvinnor • <i>Women</i>		79	67	70	72	66	64

Lähde: Eläkeikäisen väestön terveyskäyttäytyminen ja terveys (EVTK) -tutkimus. THL • Källa: Den pensionerade befolkningens hälsobeteende och hälsa (EVTK). THL. • Source: Health Behaviour and Health among the Finnish Elderly –survey (EVTK). THL.

131. Vaikeuksia opiskelussa kokevien 14–20-vuotiaiden osuus 2002–2013
Andelen 14–20-åriga som upplever svårigheter i studierna 2002–2013
Percentage of 14–20-year-olds who experience difficulties with school work or studies, 2002–2013

Koulutyyppi ja sukupuoli Skoltyp och kön Type of school and gender	2002– 2003	2004 2005	2006– 2007	2008– 2009	2010– 2011	2013
N	152 004	156 674	160 499	197 824	190 846	178 463
	%					
Peruskoulun 8.- ja 9.-luokkalaisten • Elever i klasserna 8 och 9 i grundskolan • Pupils in the 8th and 9th grade of secondary school	31	31	32	33	33	34
Pojat • Pojkar • Boys	34	33	34	35	35	35
Tytöt • Flickor • Girls	27	28	30	31	32	32
Lukion 1. ja 2. vuoden opiskelijat • Första och andra årets studerande i gymnasiet • Students in the 1st and 2nd grade of upper secondary school	38	37	37	37	38	37
Pojat • Pojkar • Boys	41	40	41	40	40	38
Tytöt • Flickor • Girls	35	34	34	35	36	36
Ammatillisen oppilaitoksen 1. ja 2. vuoden opiskelijat • Första och andra årets studerande vid yrkesläroanstalter • Students in the 1st and 2nd grade of vocational school	31	30	32
Pojat • Pojkar • Boys	30	28	29
Tytöt • Flickor • Girls	33	32	35

Lähde: Kouluterveyskysely. THL. • Källa: Enkäten Hälsa i skolan. THL. • Source: The School Health Promotion Study. THL.

132. Toimintakykyä haittaavasta sairaudesta ilmoittavien 15–64-vuotiaiden osuus 2002–2013
Andelen 15–64-åriga som rapporterar att ha sjukdom som påverkar funktionsförmåga 2002–2013
Percentage of 15–64-year-olds who report having an illness that hampers ability to function 2002–2013

Ikäryhmä ja sukupuoli Åldersgrupp och kön Age group and gender	2002– 2003	2004– 2005	2006– 2007	2008– 2009	2010– 2011	2012– 2013
N	6 534	6 576	6 431	6 086	5 555	5 095
	%					
15–64	17	18	19	19	19	20
Miehet • Män • Men	19	19	21	20	22	21
Naiset • Kvinnor • Women	16	18	18	19	17	20
15–24	7	7	9	9	7	8
Miehet • Män • Men	8	7	8	8	9	9
Naiset • Kvinnor • Women	6	6	10	9	7	8
25–34	9	10	11	10	10	12
Miehet • Män • Men	9	12	11	10	11	12
Naiset • Kvinnor • Women	9	8	11	10	10	12
35–44	15	15	15	13	15	14
Miehet • Män • Men	16	15	19	13	16	14
Naiset • Kvinnor • Women	13	15	12	13	15	15
45–54	21	21	22	22	23	22
Miehet • Män • Men	21	21	25	24	26	22
Naiset • Kvinnor • Women	21	21	19	20	20	22
55–64	32	34	33	33	31	33
Miehet • Män • Men	36	34	35	32	33	34
Naiset • Kvinnor • Women	28	33	32	34	28	32

Lähde: Suomalaisen aikuisväestön terveystäyttyminen ja terveys (AVTK) -tutkimus. THL. • Källa: Undersökningen Den finländska vuxenbefolkningens hälsobeteende och hälsa (AVTK). THL. • Source: Health Behaviour and Health among the Finnish Adult Population -survey (AVTK). THL.

133. Ulkona liikkumisessa vaikeuksia kokevien 65–84-vuotiaiden osuus 2001–2011
Andelen 65–84-åriga som har svårt att klara av att röra sig utomhus 2001–2011
Percentage of 65–84-year-olds who have difficulties to move about outdoors, 2001–2011

Ikäryhmä ja sukupuoli Åldersgrupp och kön Age group and gender	N	2001 1 732	2003 1 703	2005 1 786	2007 1 772	2009 1 671	2011 1 645
		%					
65–84		15	13	14	13	12	11
Miehet • Män • <i>Men</i>		13	10	11	10	11	8
Naiset • Kvinnor • <i>Women</i>		17	15	17	15	12	13
65–69		6	5	6	4	5	6
Miehet • Män • <i>Men</i>		4	3	3	4	6	5
Naiset • Kvinnor • <i>Women</i>		8	6	8	4	5	6
70–74		11	10	10	10	10	8
Miehet • Män • <i>Men</i>		10	9	10	8	12	7
Naiset • Kvinnor • <i>Women</i>		11	11	11	11	8	8
75–79		21	17	18	18	14	13
Miehet • Män • <i>Men</i>		21	14	17	15	13	8
Naiset • Kvinnor • <i>Women</i>		21	19	19	21	15	18
80–84		34	29	33	29	25	22
Miehet • Män • <i>Men</i>		30	24	28	23	20	21
Naiset • Kvinnor • <i>Women</i>		39	34	38	35	30	24

Lähde: Eläkeikäisen väestön terveystäytyminen ja terveys (EVTK) -tutkimus. THL. • Källa: Den pensionerade befolkningens hälsobeteende och hälsa (EVTK). THL. • Source: Health Behaviour and Health among the Finnish Elderly -survey (EVTK). THL.

134. Masentuneisuutta kokevien 14–20-vuotiaiden osuus 2000–2011

Andelen 14–20-åriga som upplever depressiva symptom 2000–2011

Percentage of 14–20-year-olds who experience depression, 2000–2011

Koulutyyppi ja sukupuoli Skoltyp och kön Type of school and gender	N	2000– 2001	2002– 2003	2004– 2005	2006– 2007	2008– 2009	2010– 2011
		%					
Peruskoulun 8.- ja 9.-luokkalaiset • Elever i klasserna 8 och 9 i grundskolan • Pupils in the 8th and 9th grade of secondary school		13	12	13	13	13	13
Pojat • Pojkar • Boys		8	7	8	8	8	8
Tytöt • Flickor • Girls		17	16	17	18	18	18
Lukion 1. ja 2. vuoden opiskelijat • Första och andra årets studerande i gymnasiet • Students in the 1st and 2nd grade of upper secondary school		9	10	10	10	10	10
Pojat • Pojkar • Boys		7	7	7	7	7	7
Tytöt • Flickor • Girls		12	13	13	14	13	13
Ammatillisen oppilaitoksen 1. ja 2. vuoden opiskelijat • Första och andra årets stude- rande vid yrkesläroanstalter • Students in the 1st and 2nd grade of vocational school		12	12
Pojat • Pojkar • Boys		8	7
Tytöt • Flickor • Girls		15	16

Lähde: Kouluterveyskysely. THL. • Källa: Enkäten Hälsa i skolan. THL. • Source: The School Health Promotion Study. THL.

135. Masennusoireita kokneiden 15–64-vuotiaiden osuus 2002–2013

Andelen 15–64-åriga som upplever symptom av depression 2002–2013

Percentage of 15–64-year-olds who experienced symptoms of depression, 2002–2013

Ikäryhmä ja sukupuoli Åldersgrupp och kön Age group and gender	N	2002– 2003	2004– 2005	2006– 2007	2008– 2009	2010– 2011	2012– 2013
		%					
15–64		15	13	12	11	10	10
Miehet • Män • Men		12	10	9	9	8	9
Naiset • Kvinnor • Women		17	14	13	12	12	11
15–24		18	17	13	13	13	14
Miehet • Män • Men		10	7	8	9	8	8
Naiset • Kvinnor • Women		24	25	16	16	16	18
25–34		15	13	15	11	12	14
Miehet • Män • Men		13	13	11	8	10	11
Naiset • Kvinnor • Women		17	13	17	13	14	15
35–44		16	13	11	11	10	9
Miehet • Män • Men		15	13	10	9	9	9
Naiset • Kvinnor • Women		16	12	11	12	10	9
45–54		15	11	11	10	11	8
Miehet • Män • Men		12	11	10	8	11	8
Naiset • Kvinnor • Women		17	11	12	12	11	8
55–64		12	10	9	10	8	9
Miehet • Män • Men		12	9	8	8	6	9
Naiset • Kvinnor • Women		11	12	10	11	10	9

Lähde: Suomalaisen aikuisväestön terveystäyttyminen ja terveys (AVTK) -tutkimus. THL. • Källa: Undersökningen Den finländska vuxenbefolkningens hälsobeteende och hälsa (AVTK). THL. • Source: Health Behaviour and Health among the Finnish Adult Population -survey (AVTK). THL.

136. Masennusoireita kokeneiden 65–84-vuotiaiden osuus 2001–2011

Andelen 65–84-åriga som upplever depression 2001–2011

Percentage of 65–84-year-olds who experienced symptoms of depression, 2001–2011

Ikäryhmä ja sukupuoli Åldersgrupp och kön Age group and gender	N	2001 1 949	2003 1 863	2005 1 863	2007 1 847	2009 1 741	2011 1 723
		%					
65–84		10	9	10	8	8	9
Miehet • Män • <i>Men</i>		10	7	6	7	7	8
Naiset • Kvinnor • <i>Women</i>		10	10	13	10	9	11
65–69		10	6	9	8	7	9
Miehet • Män • <i>Men</i>		10	5	5	7	8	8
Naiset • Kvinnor • <i>Women</i>		10	7	13	8	7	10
70–74		7	7	10	7	7	9
Miehet • Män • <i>Men</i>		7	6	8	4	5	7
Naiset • Kvinnor • <i>Women</i>		6	8	12	9	9	11
75–79		12	10	10	9	8	10
Miehet • Män • <i>Men</i>		12	8	6	7	6	8
Naiset • Kvinnor • <i>Women</i>		13	12	15	11	11	13
80–84		12	14	10	11	8	9
Miehet • Män • <i>Men</i>		11	11	8	9	8	8
Naiset • Kvinnor • <i>Women</i>		12	18	12	13	8	11

Lähde: Eläkeikäisen väestön terveystäyttyminen ja terveys (EVTk) -tutkimus, THL. • Källa: Den pensionerade befolkningens hälsobeteende och hälsa (EVTk). THL. • Source: Health Behaviour and Health among the Finnish Elderly –survey (EVTk). THL.

Sosiaali- ja terveysalan seurantaindikaattorit

Sosiaali- ja terveysalan tilastollinen vuosikirja 2013 sisältää indikaattoriosion, jossa julkaistaan kootusti sosiaali- ja terveysalan keskeisten valtakunnallisten hankkeiden ja ohjelmien seurantaindikaattoreita. Mukana ovat ohjelmat ja hankkeet, joiden seurantaindikaattorit ovat selkeästi määriteltyjä ja joista on saatavissa tietoja myös kunta- ja aluetasolla. Aluetiedot ovat saatavilla Tilasto- ja indikaattoripankki SOTKANetistä (www.sotkanet.fi) valitsemalla hakusivulla indikaattoriryhmäksi ”Indikaattorihankkeet”. SOTKANetissä on myös taustatietoa siitä, miten kukin indikaattori on laskettu ja mikä on sen lähde.

Vuosikirjassa ovat mukana myös Kaste-ohjelman, Paras-hankkeen ja Terveys 2015 -kansanterveysohjelman seurantaindikaattorit. Vuosikirjan indikaattoriosiosta löytyvät lisäksi alan keskeiset kansainväliset indikaattorit (ns. Eurooppa-indikaattorit).

Kaste 2012–2015 -ohjelman tavoiteindikaattorit

Sosiaali- ja terveydenhuollon kansallinen kehittämisohjelma (Kaste) on sosiaali- ja terveysministeriön lakisääteinen strateginen ohjausväline sosiaali- ja terveyspolitiikan johtamiseen. Valtioneuvoston 2.2.2012 hyväksymässä ohjelmassa määritellään Suomen vuosien 2012–2015 sosiaali- ja terveystoiminnan tavoitteet, kehittämistoiminnan ja valvonnan painopisteet sekä niiden toteuttamista tukevat uudistus- ja lainsäädäntöhankkeet, ohjeet ja suositukset.

Ohjelman tavoitteet:

1. Hyvinvointi- ja terveyserot kaventuvat ja
2. Sosiaali- ja terveydenhuollon rakenteet ja palvelut on järjestetty asiakaslähtöisesti.

Tavoitteiden toteutumista seurataan parillakymmenellä seurantaindikaattorilla. SOTKANet-verkkopalvelussa on julkaistu kaikki valmiina olevat, tavoitteiden mukaiset indikaattorit tai tavoiteindikaattoreita määritelmällisesti lähellä olevat muuttujat. Kokonaisuutta täydennetään SOTKANetiin sitä mukaa, kun uudet tavoiteindikaattorit täsmentyvät.

Lisätietoa: www.stm.fi/vireilla/kehittamisohjelmat_ja_hankkeet/kaste

Paras-hankkeen indikaattorit

Kunta- ja palvelurakenneuudistuksen (Paras) tarkoituksena on kunta- ja palvelurakenteen vahvistaminen, palvelujen tuotantotapojen ja organisoiminnan uudistaminen sekä valtionosuusjärjestelmän ja palveluiden ohjauksen kehittäminen. Paras-hankkeen tavoitteena on turvata asukkailla kuntien järjestämisvastuulla olevat hyvinvointipalvelut myös tulevaisuudessa. Kunta- ja palvelurakenneuudistusta koskeva lainsäädäntö tuli voimaan 23.2.2007. Kunta- ja palvelurakenneuudistusta koskevan lainsäädännön tilalle laadittiin kuntarakennelaki, joka tuli voimaan 1.7.2013.

Kunta- ja palvelurakenneuudistukseen liittyen sosiaali- ja terveysministeriö, Suomen Kuntaliitto ja THL ovat valinneet joukon indikaattoreita, joilla kuvataan kuntien sosiaali- ja terveyshoitoa. Indikaattorien tarkoituksena on auttaa kuntia toiminnan

suunnittelussa tuomalla esiin tärkeitä palvelujen tarpeeseen vaikuttavia tekijöitä ja vertailutietoa siitä, miten eri tavoin tarpeeseen on vastattu.

Terveys 2015 -indikaattorit

Valtioneuvoston periaatepäätös Terveys 2015 -kansanterveysohjelmasta on pitkän aikavälin terveyspoliittinen ohjelma, jonka taustana on Maailman terveysjärjestön WHO:n Terveyttä kaikille -ohjelma ja Suomen Terveyttä kaikille vuoteen 2000 mennessä -ohjelma.

Ohjelmassa esitetään kahdeksan kansanterveyttä koskevaa tavoitetta sekä useita toimintaa linjaavia kannanottoja, jotka sisältävät haasteita eri tahoille: kunnille, elinkeinoelämälle, järjestöille jne. Kaikki tavoitteet koskevat keskeisiä ongelmia, joiden korjaaminen on mahdollista vain eri tahojen yhteistyönä.

SOTKANet-verkkopalveluun on koottu Terveys 2015 -kansanterveysohjelman tavoitteiden mukaiset keskeiset seurantaindikaattorit. Indikaattorit on tehty Kansanterveyslaitoksen, THL:n ja Työterveyslaitoksen yhteistyönä.

Lisätietoa: www.stm.fi/vireilla/kehittamisohjelmat_ja_hankkeet/terveys2015

Hyvinvointia kuvaavat THL:n avainindikaattorit

THL:n avainindikaattoriohjelmassa (INDI 2009–2012) asiantuntijat määrittivät suppean väestön terveyden, hyvinvoinnin sekä sosiaali- ja terveyspalvelujen avainindikaattoreiden kokoelman. Avainindikaattorit valittiin, jotta päättäjät ja suunnittelijat löytäisivät helpommin runsaan tiedon keskeltä väestön terveyttä, hyvinvointia ja palveluja kuvaavat keskeiset, luotettavat ja vertailukelpoiset indikaattorit.

Avainindikaattorit tarjoavat yleiskuvan hyvinvoinnin ja terveyden sekä sosiaali- ja terveyspalvelujen kehityksestä Suomessa. Avainindikaattorit on tarkoitettu myös kuntien, maakuntien ja sairaanhoitopiirien väestön hyvinvoinnin seurantaan esimerkiksi hyvinvointikertomustyyssä.

Avainindikaattorit on julkaistu Hyvinvointikompassi.fi -verkkopalvelussa ja ne on koottu SOTKANet -verkkopalveluun omaksi indikaattoriryhmäksi. Hyvinvointikompassi esittää avainindikaattorit havainnollisesti kahta käyttäjän valitsemaa aluetta vertaillen. SOTKANet puolestaan mahdollistaa useamman alueen vertailun sekä tarjoaa nopean numerotiedon siirron excel ja csv -muodoissa.

Eurooppa-indikaattorit

SOTKANetistä löytyvät keskeiset avainluvut eurooppalaisten terveydentilasta ja sosiaali- ja terveyspalvelujen käytöstä. Tiedot on koottu pääosin Eurostatin, Euroopan komission terveys- ja kuluttaja-asioiden toimeenpanoviraston pääosaston (SANCO) ja Pohjoismaisen sosiaalilastokomitean (NOSOSCO) keräämistä sosiaali- ja terveysindikaattoreista. Lisäksi on käytetty joitakin OECD:n terveysalan tietoja (Health Data).

Vuosikirjaan on koottu Eurooppa-tietoja seuraavilta aihealueilta: väestötiedot ja sosio-ekonomiset muuttujat, terveydentila, terveyttä määrittävät tekijät, terveys- ja sosiaalipalveluiden käyttö sekä sosiaali- ja terveydenhuollon resurssit.

Uppföljningsindikatorer inom socialvården och hälso- och sjukvården

År 2013 innehåller Statistisk årsbok om socialvård och hälso- och sjukvård ett indikatoravsnitt. I avsnittet redovisas i sammanfattad form uppföljningsindikatorer för centrala landsomfattande projekt och program inom socialvården och hälso- och sjukvården. Man har inbegripit program och projekt med tydligt definierade uppföljningsindikatorer, om vilka det också finns att få uppgifter på kommun- och regionnivå.

Regionala uppgifter hittas i Statistik- och indikatorbanken SOTKANet (www.sotkanet.fi) genom att på söksidan välja ”Andra indikatorprojekt” som indikatorgrupp. SOTKANet innehåller också bakgrundsinformation om hur varje indikator beräknats och vilken källa den har.

I årsboken ingår uppföljningsindikatorer för det nationella utvecklingsprogrammet för social- och hälsovården (Kaste), kommun- och servicestrukturreformen och folkhälsoprogrammet Hälsa 2015. Dessutom innehåller indikatoravsnittet också internationella social-, hälso- och sjukvårdsindikatorer (s.k. europeiska indikatorer).

Målindikatorer för det nationella utvecklingsprogrammet för social- och hälsovården 2012–2015

Det nationella utvecklingsprogrammet för social- och hälsovården (Kaste) är social- och hälsovårdsministeriets lagstadgade strategiska styrmedel för ledning av social- och hälsopolitiken. I programmet, som godkändes av statsrådet den 2 februari 2012, fastställs de finländska social- och hälsopolitiska målen för 2012–2015, tyngdpunkterna i utvecklingsverksamheten och tillsynen samt de reform- och lagstiftningsprojekt, anvisningar och rekommendationer som stödjer dem

Programmål:

1. Skillnaderna i välfärd och hälsa minskar och
2. Social- och hälsovårdens strukturer och tjänster ordnas klientorienterat.

Hur målen nås följs genom ett tjugotal uppföljningsindikatorer. Indikatorbanken SOTKANet innehåller alla färdiga och målenliga indikatorer, eller variabler som definitionsmässigt ligger nära målindikatorerna. Innehållet i SOTKANet kompletteras vartefter som nya målindikatorer fastställs.

Mer information: : www.stm.fi/sv/under_arbete/utvecklingsprojekt/kaste

Indikatorer för kommun- och servicestrukturreformen (Paras)

Syftet med kommun- och servicestrukturreformen Paras är att stärka kommun- och servicestrukturen och att utveckla statsandelssystemet, styrningen av service och sätten att producera och organisera service. Projektet har som mål att garantera invånarna även i framtiden sådana välfärdstjänster som kommunerna är skyldiga att tillhandahålla. Lagstiftningen om kommun- och servicestrukturreformen trädde i kraft den 23 februari 2007. I stället för lagstiftningen om kommun- och servicestruktur-reformen utarbetades kommunstrukturlagen, som trädde i kraft 1.7.2013.

I anslutning till kommun- och servicestrukturreformen har social- och hälsovårdsministeriet, Finlands Kommunförbund och THL valt ut ett antal indikatorer som ger en sammanfattad helhetsbild av kommunernas social- och hälsoförvaltning. Tanken är att kommunerna ska ha hjälp av indikatorerna i sin verksamhetsplanering, eftersom de dels lyfter fram viktiga faktorer som påverkar servicebehovet, dels ger benchmarkinginformation om på vilka olika sätt man svarat på behovet.

Mer information: : www.stm.fi/sv/under_arbete/utvecklingsprojekt/paras

Indikatorer för Hälsa 2015

Statsrådets principbeslut om folkhälsoprogrammet Hälsa 2015 är ett hälsopolitiskt program på lång sikt. Det bygger på Världshälsoorganisationens program om hälsa för alla. Folkhälsoprogrammets tyngdpunkt ligger på hälsofrämjande och det är en fortsättning på det finländska programmet Hälsa för alla år 2000.

I folkhälsoprogrammet har det uppställts åtta folkhälsomål. Det innehåller också många ställningstaganden som styr verksamheten och som innehåller utmaningar för olika parter: kommunerna, näringslivet, organisationerna osv. Alla mål rör centrala problem, som kan lösas endast genom att olika parter samarbetar.

Indikatorbanken SOTKANet innehåller centrala uppföljningsindikatorer, som är i enlighet med målen för folkhälsoprogrammet Hälsa 2015. Folkhälsoinstitutet, THL och Arbetshälsoinstitutet har utarbetat indikatorerna tillsammans

Mer information: www.stm.fi/sv/under_arbete/utvecklingsprojekt/halsa_2015

THL:s nyckelindikatorer som beskriver välfärd

I THL:s nyckelindikatorprogram (INDI 2009–2012) definierade experter en begränsad uppsättning nyckelindikatorer för befolkningens hälsa och välfärd samt för social- och hälsovårdstjänsterna. Nyckelindikatorerna valdes för att göra det lättare för beslutsfattare och planerare att hitta centrala, tillförlitliga och jämförbara indikatorer för befolkningens hälsa, välfärd och tjänster i det stora utbudet av information.

Nyckelindikatorerna ger en allmän bild av hur hälsan, välfärden och social- och hälsovårdstjänsterna har utvecklats i Finland. Nyckelindikatorerna är också avsedda för uppföljning av befolkningens välfärd i kommunerna, landskapen och sjukvårdsdistrikten exempelvis inom arbetet med välfärdsberättelser.

Nyckelindikatorerna har publicerats i nättjänsten Välfärdskompassen, Hyvinvointikompassi.fi, och de har också samlats i en separat indikatorgrupp i nättjänsten SOTKANet. Välfärdskompassen presenterar nyckelindikatorerna åskådligt genom en jämförelse av två områden som användaren väljer. I SOTKANet är det däremot möjligt att jämföra flera områden med varandra. I denna tjänst är det också möjligt att snabbt överföra sifferuppgifter i Excel- och csv-format

Europeiska indikatorer

SOTKANet innehåller viktiga nyckeltal om européernas hälsotillstånd och deras konsumtion av service inom socialvård och hälso- och sjukvård. Uppgifterna har huvudsakligen sammanställts på grundval av social- och hälsoindikatorer som

Eurostat, Europeiska kommissionens generaldirektorat för hälso- och konsumentfrågor (Sanco) och Nordiska socialstatistikkommittén (NOSOSKO) utarbetat. Dessutom har vissa OECD:s uppgifter inom hälsoområdet (Health Data) använts.

Det finns europeiska uppgifter om följande: befolkningsdata och socioekonomiska variabler, hälsotillstånd, bestämningsfaktorer för hälsan, konsumtion av social service och av hälso- och sjukvård samt resurser i socialvården och hälso- och sjukvården

Indicators for monitoring the field of social welfare and health

The 2013 edition of the Statistical Yearbook on Social Welfare and Health Care includes a section on indicators presenting a set of indicators for monitoring key national projects and programmes in the field of social welfare and health. The section contains programmes and projects that have clearly defined indicators and on which there is available data also at the level of municipalities and areas. Area-level information is available in the SOTKANet Statistics and Indicator Bank (www.sotkanet.fi) through the search page, by selecting 'Other indicator projects' as indicator group. SOTKANet also includes background information on the calculation and source of each indicator.

Yearbook contains the monitoring indicators for the national development programme for social welfare and health care (Kaste), the national project to restructure local government and services (Paras), and the Health 2015 public health programme. Besides these, the section also includes key international indicators in the field (so-called European Indicators).

Target indicators for the Kaste programme, years 2012–2015

The National Development Programme for Social Welfare and Health Care (Kaste) is a statutory strategic measure of the Ministry of Social Affairs and Health in managing social welfare and healthcare policy. Adopted by the Government on 2 February 2012, the programme defines the aims and focal development and supervision areas of social welfare and health-care policy in Finland in 2012–2015, as well as the reforms and legislative projects, guidelines and recommendations in support of the implementation of these.

Objectives of the programme:

1. Inequalities in wellbeing and health will be reduced
2. Social welfare and health care structures and services will be organised in a client-oriented way

Target attainment is monitored with a total of some 20 indicators. The SOTKANet online service includes all completed indicators that are in line with the targets as well as variables that are by definition closely linked to the target indicators. The data will be complemented as the work to further define the new target indicators continues. More information: : www.stm.fi/en/strategies_and_programmes/kaste

Indicators for the Paras project

The national project to restructure local government and services (Paras) aims at strengthening the municipal and service structure, reforming the production and organisation of municipal services, and developing the state subsidy system and services. Another objective of the PARAS project is to ensure municipal health-care services for all local residents in future. The legislation on restructuring local

government and services entered into force on 23 February 2007. The Act on the Restructuring of Local Government and Services was replaced by the Municipal Structures Act which entered into force on 1 July 2013.

With regard to the restructuring project, the Ministry of Social Affairs and Health, the Association of Finnish Local and Regional Authorities, and THL have selected a set of indicators to provide an overview of the municipal health and social sector. The indicators are designed to help municipalities in their operational planning by shedding light key factors impacting on the need for services and by providing comparative data on the different ways in which this need has been met.

More information:: www.stm.fi/en/strategies_and_programmes/paras

Health 2015 indicators

The Government resolution on the Health 2015 public health programme outlines the long-term objectives for Finland's national health policy. The foundation for the strategy is provided by the Health for All programme of the WHO. The main focus of the Health 2015 programme is on health promotion. It is a continuation of the Finnish national HFA 2000 programme.

Health 2015 presents eight targets for public health and a number of statements concerning lines of action, which focus on challenges faced by various bodies: municipalities, business and industry, organisations etc. All of the targets deal with key issues requiring concerted action by the bodies concerned.

The SOTKANet online service contains the key indicators for monitoring the targets of the Health 2015 public health programme. The indicators have been compiled jointly by experts from the National Public Health Institute, THL and the Finnish Institute of Occupational Health.

More information:

- Government Resolution on the Health 2015 public health programme. Ministry of Social Affairs and Health. Publications 2001:6
- Health inequalities in Finland. Trends in socioeconomic health differences 1980-2005 Ministry of Social Affairs and Health. Publications 2007:9

THL's key indicators for welfare

THL's key indicator programme (INDI 2009–2012) was a project where experts defined a concise collection of key indicators for population health and welfare, and social and health services. The aim of the programme was to provide policy-makers and planners with easy access to key, reliable and comparable indicators that describe population health and welfare as well as services.

Key indicators give an overview of health and welfare trends and development of social and health services in Finland. Key indicators are also intended to support municipalities, regions and hospital districts to monitor the population's welfare through, for example, welfare reports.

The key indicators are published on the Welfare Compass website (www.hyvinvointikompassi.fi). They also form a specific group of indicators in the SOTKANet

Statistics and Indicator bank The Welfare Compass allows users to compare the key indicators for two regions of their choice. SOTKANet allows users to compare several regions at once and swiftly export numerical data in Excel or CSV format.

European indicators

SOTKANet includes key figures on health and use of health and social services in European countries. The set of European-level indicators is mostly based on the social and health indicators gathered by Eurostat, the Directorate-General for Health and Consumer Production (Sanco) of the European Commission, and the Nordic Social-Statistical Committee NOSOSCO. OECD Health Data has been used as an additional source.

Data are available on the following themes: demographic and socio-economic factors, health status, health determinants, use of health and social services as well as social and health-care resources.

137. KASTE 2012–2015 -ohjelman seurantaindikaattorit
Uppföljningsindikatorer för programmet KASTE 2012–2015
Target indicators for the KASTE 2012–2015 project

	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Riskiryhmien mahdollisuutta osallisuuteen, hyvinvointiin ja terveyteen parannetaan • Riskgruppernas möjligheter till delaktighet, välfärd och hälsa förbättras • <i>Improving the opportunities of risk groups for inclusion, wellbeing and health</i>						
Kokee terveydentilansa keskinkertaiseksi tai huonoksi, % 8. ja 9. luokan oppilaista • Medelmåttigt eller dåligt hälsotillstånd, % av eleverna i årskurs 8 och 9 • <i>In moderate or poor health, as % of all pupils in 8th and 9th year of comprehensive school</i> (SOTKANet ID=286)	16,9	16,9	16,4	16,4
Terveytensä enintään keskitasoiseksi kokevia 25–64-vuotiaita, % vastaavanikäisestä väestöstä • 25–64-åringar med medelmåttigt eller sämre hälsa enligt egen uppfattning, % av befolkningen i samma ålder • <i>Own health perceived as average or poorer by those aged 25–64, as % of total population of same age</i> (SOTKANet ID=717)	34,6	34,5	34,6	33,6	33,1	..
65–84-vuotiaat, jotka kokevat terveytensä keskinkertaiseksi tai huonoksi, % vastaavanikäisestä väestöstä • 65–84-åringar som upplever sitt hälsotillstånd som medelmåttigt eller dåligt, % av befolkningen i samma ålder • <i>Own health perceived as average or poor by people aged 65–84, as % of total population of same age</i> (SOTKANet ID=4180)	..	51,5	..	49,4
Elämänlaatunsa keskimäärin hyväksi tuntevien osuus (%) • Procentuell andel personer som upplever en genomsnittligt god livskvalitet • <i>Persons who rate their quality of life as good on average (%)</i> (SOTKANet ID=3127)	..	65,0
25-vuotiaan perusasteen koulutuksen suorittaneen elinajanodote • Förväntad livslängd för 25-åringar med utbildning på grundnivå • <i>Life expectancy of 25-year-olds with basic education</i> (SOTKANet ID=201)	52,6	52,7	52,9
25-vuotiaan keskiasteen koulutuksen suorittaneen elinajanodote • Förväntad livslängd för 25-åringar med utbildning på mellannivå • <i>Life expectancy of 25-year-olds with upper secondary education</i> (SOTKANet ID=202)	55,6	55,7	55,8
25-vuotiaan korkea-asteen koulutuksen suorittaneen elinajanodote • Förväntad livslängd för 25-åringar med högre utbildning • <i>Life expectancy of 25-year-olds with higher education</i> (SOTKANet ID=203)	58,1	58,1	58,3
25-vuotiaan elinajanodote • Förväntad livslängd för 25-åringar • <i>Life expectancy of 25-year-olds</i> (SOTKANet ID=204)	55,6	55,7	55,9
Koulutuksen ulkopuolelle jääneet 17–24-vuotiaat, % vastaavanikäisestä väestöstä • 17–24-åriga personer utanför utbildningssystemet, % av befolkningen i samma ålder • <i>Those aged 17–24 not in education or training, as % of total population of same age</i> (SOTKANet ID=3219)	11,8	11,4	11,4	11,2
Ei yhtään läheistä ystävää, % 8.- ja 9.-luokan oppilaista • Inga nära vänner, % av eleverna i årskurs 8 och 9 • <i>Has no close friends, as % of all pupils in 8th and 9th year of comprehensive school</i> (SOTKANet ID=292)	9,8	9,8	9,1	9,1

137. jatk. • forts. • cont.

137. jatk. • forts. • cont.

	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Kodin ulkopuolelle sijoitetut 0–17-vuotiaat, % vastaavanikäisestä väestöstä • 0–17-åringar som placerats utanför hemmet, % av befolkningen i samma ålder • <i>Placements outside the home for those aged 0–17, as % of total population of same age</i> (SOTKAnet ID=191)	1,3	1,3	1,3	1,4	1,4	..
Kunnan yleinen pienituloisuusaste • Kommunens allmänna risk för fattigdom • General at-risk-of-poverty rate for the municipality (SOTKAnet ID=3099)	14,9	14,8	14,9	15,0
Gini-kerroin, käytettävissä olevat tulot • Ginikoefficient, disponibel inkomst • <i>Gini coefficient, disposable income</i> (SOTKAnet ID=3126)	28,4	27,6	28,2	28,5
Vaikeasti työllistyvät, % 15–64-vuotiaista • Svårsysselsatta, % av 15–64-åringarna • <i>Persons who are difficult to employ, as % of persons aged 15–64</i> (SOTKAnet ID=3071)	3,1	3,7	4,1	4,0	4,1	..
Asunnottomat yksinäiset / 1000 asukasta • Ensamstående bostadslösa / 1 000 invånare • <i>Lone homeless persons per 1000 inhabitants</i> (SOTKAnet ID=2618)	1,5	1,5	1,5	1,4	1,5	..
Toimeentulotukea saaneet henkilöt vuoden aikana, % asukkaista • Utkomststödstagarna under året, % av invånarna • <i>Social assistance, recipient persons during year, as % of total population</i> (SOTKAnet ID=493)	6,4	7,1	7,0	6,9	6,8	..
Väestön terveydentilan seuranta ja arviointi kunnan johdossa, pistemäärä • Uppföljning och bedömning av befolkningens hälsotillstånd i kommunens ledning, poäng • <i>Public health monitoring and evaluation in municipal management, score</i> (SOTKAnet ID=3137)	53,7	..	71,2
Hyvinvointi- ja terveyseroja kaventavat tavoitteet kunnan toiminta- ja taloussuunnitelmassa, pistemäärä • Mål för att minska ojämlikheten i hälsa och välfärd i kommu- nens plan för verksamheten och ekonomin, poäng • <i>Goals to reduce welfare and health inequalities in the municipality's action and finance plan, score</i> (SOTKAnet ID=3141)	66,0	..	67,6
Ikäihmisten palveluiden rakennetta ja sisältöä uudistetaan • Struktur och innehåll i tjänsterna för äldre förnyas • <i>Reforming the structure and content of services for older people)</i>						
75–84-vuotiaat, jotka kykenevät liikkumaan yksin ulkona ilman vaikeuksia, % vastaavanikäisestä väestöstä • 75– 84-åringar som kan röra sig ute på egen hand utan problem, % av befolkningen i samma ålder • <i>People aged 75–84 able to move alone outdoors without difficulty, as % of total population of same age</i> (SOTKAnet ID=3073)	..	80,8	..	82,6
Säännöllisen kotihoidon piirissä 30.11. olleet 75 vuotta täyttäneet asiakkaat, % vastaavanikäisestä väestöstä • Personer i åldrarna 75 år och över som fick regelbunden hemvård 30.11, % av befolkningen i samma ålder • <i>Regular home care, clients aged 75 and over on 30 Nov, as % of population of same age</i> (SOTKAnet ID=3216)	11,0	11,3	11,8	12,2	11,9	..

137. jatk. • forts. • cont.

137. jatk. • forts. • cont.

	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Ikääntyneiden tehostetun palveluasumisen 75 vuotta täyttäneet asiakkaat 31.12., % vastaavanikäisestä väestöstä • Klienter i åldrarna 75 år och över inom serviceboende för äldre med heldygnsomsorg 31.12, % av befolkningen i samma ålder • <i>Service housing with 24-hour assistance for older people, clients aged 75 and over on 31 Dec, as % of total population of same age</i> (SOTKANet ID=3261)	4,6	5,1	5,6	5,9	6,1	..
Vanhainkodeissa tai pitkäaikaisessa laitoshoidossa terveyskeskuksissa olevat 75 vuotta täyttäneet 31.12., % vastaavanikäisestä väestöstä • Klienter i åldrarna 75 år och över på ålderdomshem eller i långvarig institutionsvård på hälsovårdscentraler 31.12, % av befolkningen i samma ålder • <i>Care in residential homes or long-term institutional care in health centres, clients aged 75 and over on 31 Dec, as % of total population of same age</i> (SOTKANet ID=3367)	5,9	5,4	4,7	4,4	3,8	..
Palvelurakennetta ja peruspalveluja uudistetaan • Servicestrukturen och primärservicen förnyas • <i>Reforming the service structure and basic public services</i>						
Erikoissairaanhoidoa yli 6 kk jonottaneet 31.12. / 10 000 asukasta • Antalet personer som 31.12 stått i kö till specialiserad sjukvård i mer än 6 månader/10 000 invånare • <i>Patients waiting over 6 months for access to specialised health care on 31 Dec per 10 000 inhabitants</i> (SOTKANet ID=3130)	2,9	6,6	2,1	1,3	1,6	..
Lasten- ja nuorisopsykiatriseen hoitoon yli 3 kk jonottaneet alle 23-vuotiaat 31.12. • Antalet personer under 23 år som 31.12 stått i kö till barn- och ungdomspsykiatrisk vård i mer än 3 månader • <i>Persons aged under 23 waiting over 3 months for access to child and adolescent psychiatry on 31 Dec</i> (SOTKANet ID=3131)	91	60	63	14	51	..
Terveydenedistämisasiivisuus (TEA) kunnan strategisessa johtamisessa, pistemäärä • Hälsofrämjande verksamhet (TEA) i kommunens strategiska ledning, poäng • <i>Health promotion capacity building (TEA) in the municipality's strategic management, score</i> (SOTKANet ID=4072)	61,2	..	72,0
Johtamisella tuetaan palvelurakenteen uudistamista ja työhyvinvointia • Genom ledarskap stöds förnyandet av servicestrukturen och välbefinnandet i arbetet • <i>Supporting the restructuring of services and wellbeing at work by means of management</i>						
Täyttämättömien lääkäritehtävien (lääkärivaje) osuus kaikista terveyskeskusten lääkäritehtävistä, % • Andelen lediga läkartjänster vid hälsovårdscentralerna (underskott av läkare) av alla läkartjänster vid hälsovårdscentralerna, % • <i>Vacant physicians' positions at municipal health centres (shortage of doctors) as a percentage of the total number of positions for physicians at municipal health centres, %</i> (SOTKANet ID=3892)	11,0	6,8	6,0	6,5	6,3	..
Täyttämättömien terveyskeskushammaslääkäriin virkojen/toimien (hammaslääkärivaje) osuus kaikista terveyskeskushammaslääkäriin viroista/toimista, % • Andelen lediga tandläkartjänster vid hälsovårdscentralerna (underskott av tandläkare) av alla tandläkartjänster vid hälsovårdscentralerna, % • <i>Unfilled dentist's positions at municipal health centres (shortage of dentists) as a percentage of the total number of positions for dentists at municipal health centres, %</i> (SOTKANet ID=3854)	11,6	12,0	11,4	12,5	10,0	9,3

138. PARAS-hankkeen indikaattorit

Indikatorer för kommun- och servicestrukturreformen PARAS

Indicators for the PARAS project

	2000	2003	2006	2009	2010	2011	2012
Palvelujen tarpeeseen vaikuttavia taustatekijöitä • Bakgrunds faktorer som påverkar servicebehovet • <i>Factors affecting the need for services</i>							
Työttömät, % työvoimasta • Arbetslösa, % av arbetskraften • <i>Unemployed people, as % of labour force</i> (SOTKANet ID=181)	12,8	11,3	9,7	10,3	10,2	9,4	9,8
Pitkäaikaistyöttömät, % työttömistä • Långtidsarbetslösa, % av de arbetslösa • <i>Long-term unemployed, as % of unemployed population</i> (SOTKANet ID=326)	27,7	25,1	26,0	15,7	20,4	23,4	24,2
Nuorisotyöttömät, % 18–24-vuotiaasta työvoimasta • Arbetslösa ungdomar, % av arbetskraften i åldrarna 18–24 år • <i>Unemployed young people, as % of labour force aged 18–24</i> (SOTKANet ID=189)	15,3	13,4	10,2	13,8	13,0	11,9	12,4
Koulutuksen ulkopuolelle jääneet 17–24-vuotiaat, % vastaavanikäisestä väestöstä • 17–24-åriga personer utanför utbildningssystemet, % av befolkningen i samma ålder • <i>Those aged 17–24 not in education or training, as % of total population of same age</i> (SOTKANet ID=3219)	11,8	11,8	11,4	11,4	11,4	11,2	..
Poliisin tietoon tulleet henkeen ja terveyteen kohdistuneet rikokset / 1 000 asukasta • Brott mot liv och hälsa som kommit till polisens kännedom / 1 000 invånare • <i>Offences against life and health recorded by the police per 1000 inhabitants</i> (SOTKANet ID=3113)	5,9	6,1	6,4	6,7	6,6	7,9	7,5
Alkoholijuomien myynti asukasta kohti 100 %:n alkoholina, litraa • Försäljning av alkoholdrycker omräknad till liter 100-procentig alkohol per invånare • <i>Sale of alcoholic beverages per capita, as litres of pure alcohol</i> (SOTKANet ID=714)	7,0	7,7	8,4	8,3	8,1	8,2	7,7
Toimeentulotukea saaneet henkilöt vuoden aikana, % asukkaista • Utkomststödstagarna under året, % av invånarna • <i>Social assistance, recipient persons during year, as % of total population</i> (SOTKANet ID=493)	8,8	8,1	6,8	7,1	7,0	6,9	6,8
Erityiskorvattaviin lääkkeisiin oikeutettuja, % väestöstä • Personer med rätt till specialersättningsgilla läkemedel % av befolkningen • <i>Entitled to special refunds on medicines as % of total population</i> (SOTKANet ID=3223)	21,1	22,2	23,0	23,5	23,6	23,8	24,4
Erityiskorvattaviin lääkkeisiin diabeteksen vuoksi oikeutettu ja 40 vuotta täyttäneitä, % vastaavanikäisestä väestöstä • Personer i åldrarna 40 år och över med rätt till specialersättningsgilla läkemedel på grund av diabetes, % av befolkningen i samma ålder • <i>Entitled to special refunds on medicines for diabetes in those aged 40 and over, as % of total population of same age</i> (SOTKANet ID=683)	4,5	5,1	5,8	6,8	7,4	8,2	8,7
Mielenterveyden ja käyttäytymisen häiriöiden vuoksi työkyvyttömyyseläkettä saaneet, % 16–64-vuotiaista • Personer som fått invalidpension på grund av psykisk störning eller beteenderubbning, % av i åldrarna 16–64 år • <i>Disability pension for mental and behavioural disorders recipients, as % of aged 16–64</i> (SOTKANet ID=3218)	3,0	3,1	3,3	3,4	3,4	3,3	3,3

138. jatk. • forts. • cont.

138. jatk. • forts. • cont.

	2000	2003	2006	2009	2010	2011	2012
Nykyinen tilanne, kustannuksilla katsottuna • Nuläge ur kostnadsperspektiv • <i>Current situation, by expenditure</i>							
Sosiaali- ja terveystoimen nettokustannukset, euroa/asukas • Social- och hälsoförvaltningens nettokostnader i euro/invånare • <i>Net expenditure of the municipal health and social sector, euro per capita</i> (SOTKANet ID=1073)	1 822	2 193	2 567	3 061	3 103	3 272	3 445
Perusterveydenhuollon (mukaanlukien hammashuolto) nettokustannukset, euroa/asukas • Nettokostnaderna för primärvården (inklusive tandvården) i euro/invånare • <i>Net expenditure on primary health care (including dental care), euro per capita</i> (SOTKANet ID=1072)	366	445	521	600	605	631	663
Erikoissairaanhoidon nettokustannukset, euroa/asukas • Nettokostnaderna för den specialiserade sjukvården i euro/invånare • <i>Net expenditure on specialised health care, euro per capita</i> (SOTKANet ID=1071)	564	691	810	954	974	1 028	1 067
Päihdehuollon nettokustannukset, euroa/asukas • Nettokostnaderna för missbrukarvården, euro/invånare • <i>Net expenditure on care and services for substance abusers, euro per capita</i> (SOTKANet ID=1273)	15,1	20,0	24,4	29,9	29,7	31,2	32,9
Palvelujärjestelmään tai tarpeen arviointiin vaikuttavat • Påverkar servicesystemet eller behovsbedömningen • <i>Affecting the service system or need evaluation</i>							
Perusterveydenhuollon avohoidon kaikki lääkärikäynnit / 1 000 asukasta ¹⁾ • Läkarbesök inom primärvårdens öppenvård / 1 000 invånare ¹⁾ • <i>Outpatient physician visits in primary health care per 1000 inhabitants¹⁾</i> (SOTKANet ID=1552)	1 998	1 809	1 717	1 535	1 562	1 347	1 247
Erikoissairaanhoidon avohoitokäynnit / 1 000 asukasta • Öppenvårdsbesök inom den specialiserade sjukvården / 1 000 invånare • <i>Outpatient visits in specialised health care per 1000 inhabitants</i> (SOTKANet ID=1560)	1 196	1 253	1 306	1 395	1 459	1 518	1 536
Perusterveydenhuollon avohoidon lääkärin potilaat yhteensä, % väestöstä ¹⁾ • Läkarens patienter inom primärvården totalt % av befolkningen ¹⁾ • <i>Patients seen by a physician in primary health care as % of total population¹⁾</i> (SOTKANet ID=3224)	65,5	64,8	64,2	58,8	59,6	50,0	48,5
Yksityislääkärikäynneistä korvausta saaneet, % väestöstä • Personer som fått ersättning för besök hos privatläkare, % av befolkningen • <i>Reimbursement for visits to private physicians, recipients as % of total population</i> (SOTKANet ID=692)	26,9	28,8	28,9	30,1	29,8	30,1	29,7
Hammaslääkärikäynnit terveyskeskuksissa / 1 000 asukasta ¹⁾ • Tandläkarbesök på hälsovårdscentral / 1 000 invånare ¹⁾ • <i>Dentist visits in health centres per 1000 inhabitants¹⁾</i> (SOTKANet ID=2397)	796	780	740	717	700	575	614

1) Tiedonkeruu muuttui vuonna 2011. Aikaisempien vuosien tiedot eivät ole vertailukelpoisia vuosien 2011–2012. • Datainsamlingen förändrades 2011. Uppgifterna för 2011 och senare år är inte jämförbara med uppgifterna för de tidigare åren. • *The data collection was revised in 2011. Data for previous years are not comparable with the data for 2011–2012.*

138. jatk. • forts. • cont.

138. jatk. • forts. • cont.

	2000	2003	2006	2009	2010	2011	2012
Yksityisen hammashuollon käynnit / 1 000 asukasta • Privat tandvård besök / 1 000 invånare • <i>Visits in private dental care per 1000 inhabitants</i> (SOTKAnet ID=3217)	231,5	555,3	532,1	533,5	530,0	518,9	524,1
Perusterveydenhuollon vuodeosastohoidon hoitopäivät / 1 000 asukasta • Slutenvårdens vårdtyggn inom primärvården / 1 000 invånare • <i>Inpatient primary health care, care days per 1000 inhabitants</i> (SOTKAnet ID=1267)	1 456,3	1 412,2	1 400,8	1 274,9	1 162,7	1 068,5	1 017,4
Somaattisen erikoissairaanhoidon hoitopäivät / 1 000 asukasta • Vårdtyggn i specialiserad somatisk vård / 1 000 invånare • <i>Specialised somatic health care, care days per 1000 inhabitants</i> (SOTKAnet ID=1259)	817,4	776,5	723,7	634,3	621,2	605,8	586,5
Psykiatrian laitoshoidon hoitopäivät / 1 000 asukasta • Vårdtyggn i psykiatrisk institutionsvård / 1 000 invånare • <i>Psychiatric inpatient care, care days per 1000 inhabitants</i> (SOTKAnet ID=1263)	376,1	357,9	336,2	292,7	274,0	258,5	250,5
Kotona asuvat 75 vuotta täyttäneet, % vastaavan- ikäisestä väestöstä • Personer i åldrarna 75 år och över som bor hemma, % av befolkningen i samma ålder • <i>Living at home among those aged 75 and over, as % of total population of same age</i> (SOTKAnet ID=1570)	89,8	89,7	89,4	89,4	89,5	89,5	90,0
Säännöllisen kotihoidon piirissä 30.11. olleet 75 vuotta täyttäneet asiakkaat, % vastaavanikäisestä väestöstä • Personer i åldrarna 75 år och över som fick regelbunden hemvård 30.11,% av befolkningen i samma ålder • <i>Regular home care, clients aged 75 and over on 30 Nov, as % of population of same age</i> (SOTKAnet ID=3216)	..	11,0	..	11,3	11,8	12,2	11,9
Kunnan kustantamassa päivähoitossa olleet 1–6-vuotiaat, % vastaavanikäisestä väestöstä • 1–6-åringar i dagvård som finansieras av kommunen, % av befolkningen i samma ålder • <i>Children aged 1–6 in municipally funded day care, as % of total population of same age</i> (SOTKAnet ID=2955)	52,9	53,3	54,3	56,1	56,6	57,2	57,4
Kodin ulkopuolelle sijoitetut 0–17-vuotiaat, % vastaavan- ikäisestä väestöstä • 0–17-åringar som placerats utanför hemmet, % av befolkningen i samma ålder • <i>Placements outside the home for those aged 0–17, as % of total population of same age</i> (SOTKAnet ID=191)	0,9	1,0	1,2	1,3	1,3	1,4	1,4
Lastensuojelun avohuollolisten tukitoimien piirissä 0–17-vuotiaita vuoden aikana, % vastaavanikäisestä väestöstä • 0–17-åringar som omfattas av stödåtgärder inom barnskyddets öppenvård, % av befolkningen i samma ålder • <i>Support in community care as part of a child welfare intervention, recipients aged 0–17 during year, as % of total population of same age</i> (SOTKAnet ID=1245)	4,0	4,7	5,0	5,8	6,5	6,7	7,2

139. Terveys 2015 -indikaattorit

Hälsa 2015 -indikatorerna

Health 2015 public health programme

	2000	2003	2006	2009	2011	2012	2013
Lapset ja nuoret • Barn och unga • Children and youth							
Lasten pienituloisuusaste • Risk för fattigdom bland barn • <i>At-risk-of-poverty-rate for children</i> (SOTKANet ID=228)	11,0	12,3	13,5	14,6	14,9
Huostassa olleet 0–17-vuotiaat viimeisimmän sijoitustiedon mukaan, % vastaavanikäisestä väestöstä • Omhändertagna 0–17-åringar indelade efter uppgift om enaste placeringsställe, % av befolkningen i samma ålder • <i>Children aged 0–17 years placed in care according to the last placement decision, as % of total population of same age</i> (SOTKANet ID=1244)	0,6	0,8	0,9	1,0	1,1	1,1	..
Imeväiskuoolleisuus / 1 000 elävänä syntynyttä • Spädbarnsdödlighet / 1 000 levande födda • <i>Infant mortality per 1000 live births</i> (SOTKANet ID=3100)	3,6	3,2	2,9	2,6	2,4	2,4	..
Tupakoi päivittäin, % 8.- ja 9.-luokan oppilaista • Röker dagligen, % av eleverna i klasserna 8 och 9 • <i>Daily smokers, as % of all pupils in 8th and 9th year comprehensive school</i> (SOTKANet ID=288)	23,6	20,8	14,9	15,1	15,0	..	13
Tosi humalassa vähintään kerran kuukaudessa, % 8.- ja 9.-luokan oppilaista • Ordentligt berusad minst en gång i månaden, % av eleverna i klasserna 8 och 9 • <i>Heavy drinking at least once a month, as % of all pupils in 8th and 9th year of comprehensive school</i> (SOTKANet ID=289)	26,0	19,5	17,5	16,5	15,5	..	12
Kokeillut laittomia huumeita ainakin kerran, % 8.- ja 9.-luokan oppilaista • Prövat minst en gång på olagliga droger, % av eleverna i klasserna 8 och 9 • <i>Has experimented with illegal drugs at least once, as % of all pupils in 8th and 9th year of comprehensive school</i> (SOTKANet ID=290)	9,5	8,9	6,0	6,2	8,0	..	9
Kokee terveydentilansa keskinkertaiseksi tai huonoksi, % 8.- ja 9.-luokan oppilaista • Medelmåttigt eller dåligt hälsotillstånd, % av eleverna i årskurs 8 och 9 • <i>In moderate or poor health, as % of all pupils in 8th and 9th year of comprehensive school</i> (SOTKANet ID=286)	20,2	18,2	17,4	16,9	16,4	..	16
Päihdesairauksien vuodeosastohoitojaksot 15–24-vuotiailla / 1 000 vastaavanikäistä • Vårdperioder inom slutenvård till följd av alkohol- och narkotikarelaterade sjukdomar i åldrarna 15–24 år / 1 000 i samma åldrar • <i>Diseases related to substance abuse in those aged 15–24, periods of inpatient care per 1000 persons of same age</i> (SOTKANet ID=1279)	3,8	3,5	3,2	3,6	3,4	3,4	..
Alkoholi- ja huumekuolleisuus 15–34-vuotiailla / 100 000 vastaavanikäistä • Alkohol- och narkotikadödlighet i åldrarna 15–34 år / 100 000 i samma åldrar • <i>Alcohol and drug mortality among those aged 15–34 per 100 000 persons of of same age</i> (SOTKANet ID=3101)	11,3	7,9	8,9	10,2	11,0	11,5	..

139. jatk. • forts. • cont.

139. jatk. • forts. • cont.

	2000	2003	2006	2009	2011	2012	2013
Työikäiset • Personer i arbetsför ålder • Working age people							
Erittäin hyvän ruumiillisen työkyvyn omaavien osuus 25–64-vuotiaista työllisistä • Personer i åldrarna 25–64 med mycket god fysisk arbets- förmåga, % av den sysselsatta befolkningen i samma ålder • <i>Very good work ability with respect to physical demands in those aged 25–64, as % of employed population of same age</i> (SOTKANet ID=1282)	34,6	35,8	35,4	41,1	..	36,4	..
Erittäin hyvän henkisen työkyvyn omaavat 25–64-vuotiaat, % vastaavanikäisestä työllisestä väestöstä • Personer i åldrarna 25–64 år med mycket god psykisk arbetsför- måga, % av den sysselsatta i befolkningen i samma ålder • <i>Very good work ability with respect to mental demands in those aged 25–64, as % of employed population of same age</i> (SOTKANet ID=1283)	27,9	27,4	28,9	36,0	..	34,3	..
35–54-vuotiaille myönnettyjen työkyvyttömyyseläkkeiden ikävakioitu alkavuus • Åldersstandardiserad incidens av nya invalidpensioner som beviljats personer i åldern 35–54 år • <i>Age-standardised incidence of new disability pensions granted to persons aged 35–54</i> (SOTKANet ID=1566)	..	8,0	7,5	6,9	6,5	6,1	..
15–64-vuotiaat, jotka eivät pysty levähtämättä juoksemaan sataa metriä, % vastaavanikäisestä väestöstä • 15–64-åringar som inte klarar av att springa 100 meter utan vila, % av befolkningen i samma ålder • <i>Unable to run 100 metres without resting in those aged 15–64, as % of total population of same age</i> (SOTKANet ID=1571)	7,3	6,4	7,5	7,9	8,1	8,1	7,5
Nykyiseen työhönsä erittäin tai melko tyytyväiset 25–64- vuotiaat, % vastaavanikäisestä työllisestä väestöstä • Personer i åldrarna 25–64 år som är mycket eller ganska nöjda med sitt nuvarande arbete, % av den sysselsatta befolkningen i samma ålder • <i>Those aged 25–64 who are rather or very satisfied with their current job, as % of employed population of same age</i> (SOTKANet ID=1284)	85,5	82,5	79,9	86,4	..	87,0	..
Erittäin tai melko paljon stressiä kokevat 25–64-vuotiaat, % vastaavanikäisestä työllisestä väestöstä • Personer i åldrarna 25–64 som utsätts för mycket eller ganska mycket stress, % av den sysselsatta befolkningen i samma ålder • <i>Experiencing a rather high or very high level of stress among those aged 25–64, as % of employed population of same age</i> (SOTKANet ID=1285)	13,1	12,6	9,7	7,6	..	8,9	..
Niiden osuus 25–64-vuotiaista työllisistä, jotka uskovat terveytensä puolesta pystyvänsä työskentelemään nykyisessä ammattissaan eläkeikään saakka • Andelen personer i åldrarna 25–64 som tror att deras hälsa kommer att tillåta dem att fortsätta i sitt nuvarande yrke fram till pensionsåldern, % av den sysselsatta befolkningen i samma ålder • <i>Those aged 25–64 who believe their health will allow them to practice their current profession until retirement, as % of employed labour force of same age</i> (SOTKANet ID=1286)	78,2	77,5	77,9	76,6	..	82,9	..

139. jatk. • forts. • cont.

139. jatk. • forts. • cont.

	2000	2003	2006	2009	2011	2012	2013
50-vuotiaan työssäoloajan odote, vuotta • Förväntad tid i arbete för en 50-åring, år • <i>Work life expectancy at age 50, year</i> (SOTKANet ID=1567)	8,1	8,7	9,4	9,9	10,3	10,4	..
Alkoholikuolleisuus 35–64-vuotiailla / 100 000 vastaavanikäistä • Alkoholdödlighet i åldrarna 35–64 år / 100 000 i samma åldrar • <i>Alcohol mortality among population aged 35–64 per 100 000 persons of same age</i> (SOTKANet ID=3104)	55,9	56,0	72,8	72,1	64,6	66,2	..
Itsemurhakuolleisuus 20–34-vuotiailla / 100 000 vastaavanikäistä • Dödsfall till följd av självmord i åldrarna 20–34 år / 100 000 i samma åldrar • <i>Suicide mortality among population aged 20–34 per 100 000 persons of same age</i> (SOTKANet ID=3102)	28,6	22,0	23,1	24,1	20,1
Tapaturmakuolleisuus 20–34-vuotiailla / 100 000 vastaavanikäistä • Dödsfall till följd av olycksfall i åldrarna 20–34 år / 100 000 samma åldrar • <i>Accidental deaths among population aged 20–34 per 100 000 persons of same age</i> (SOTKANet ID=3103)	21,8	23,8	22,8	24,4	23,2
Työ- tai toimintakykyä häittaavan sairauden esiintyvyys 20–34-vuotiailla, % vastaavanikäisestä väestöstä • Förekomst av sjukdom som försämrar arbets- eller funktions- förmågan hos 20–34-åringar, % av befolkningen i samma ålder • <i>A disease that lessens work ability or functioning in those aged 20–34, as % of total population of same age</i> (SOTKANet ID=1798)	8,7	7,5	10,6	10,8	9,8	12,4	12,0
Viimeisen kuukauden aikana pitkäaikaisesti tai toistuvasti unet- tomuutta kokeneiden osuus 25–64-vuotiaista työllisistä • Personer i åldrarna 25–64 år som lidit av långvarig eller upprepad sömnlöshet under den senaste månaden, % av den sysselsatta befolkningen i samma ålder • <i>Self-reported repeated or persistent insomnia in the previous month in those aged 25–64, as % of employed population of same age</i> (SOTKANet ID=1289)	21,8	24,0	25,0	20,9	..	21,0	..
Työterveyshuoltoaan kiitettävänä tai hyvänä pitävät 25–64- vuotiaat, % vastaavanikäisestä työllisestä väestöstä • Personer i åldrarna 25–64 år som anser att deras företags- hälsovård är utmärkt eller god, % av den sysselsatta befolkningen i samma ålder • <i>Occupational health services regarded as good or very good by those aged 25–64, as % of employed population of same age</i> (SOTKANet ID=1287)	65,7	72,8	73,9	77,3	..	85,9	..
Terveytensä enintään keskitasoisesti kokevia 25–64-vuotiaita, % vastaavanikäisestä väestöstä • 25–64-åringar med medelmåttig eller sämre hälsa enligt egen uppfattning, % av befolkningen i samma ålder • <i>Own health perceived as average or poorer by those aged 25–64, as % of total population of same age</i> (SOTKANet ID=717)	35,5	36,0	35,0	34,5	33,6	33,1	..

139. jatk. • forts. • cont.

139. jatk. • forts. • cont.

	2000	2003	2006	2009	2011	2012	2013
Työn aiheuttaman tai pahentaman oireen/vaivan ilmoittavien osuus 25–64-vuotiaista työllisistä • Personer i åldrarna 25–64 år som uppger ett symtom/besvär som orsakats eller förvärrats av arbetet, % av den sysselsatta befolkningen i samma ålder • <i>Self-reported symptom/condition due to or aggravated by work among those aged 25–64, as % of employed population of same age</i> (SOTKANet ID=1288)	28,7	31,6	27,7	40,8	..	22,7	..
Ikääntyvät • Äldre personer • Older people							
Kotona asuvat 75 vuotta täyttäneet, % vastaavanikäisestä väestöstä • Personer i åldrarna 75 år och över som bor hemma, % av befolkningen i samma ålder • <i>Living at home among those aged 75 and over, as % of total population of same age</i> (SOTKANet ID=1570)	89,8	89,7	89,4	89,4	89,5	90,0	..
Kotona asuvat 75–84-vuotiaat, % vastaavanikäisestä väestöstä • Personer i åldrarna 75–84 år som bor hemma, % av befolkningen i samma ålder • <i>Living at home among those aged 75–84, as % of total population of same age</i> (SOTKANet ID=1250)	93,7	93,7	93,5	93,6	93,9	94,2	..
Kotona asuvat 85 vuotta täyttäneet, % vastaavanikäisestä väestöstä • Personer i åldrarna 85 år och över som bor hemma, % av befolkningen i samma ålder • <i>Living at home among those aged 85 and over, as % of total population of same age</i> (SOTKANet ID=1251)	76,6	76,2	75,9	77,0	77,8	78,9	..
Erityiskorvattaviin lääkkeisiin oikeutettuja 65 vuotta täyttäneitä, % vastaavanikäisestä väestöstä • Personer i åldrarna 65 år och över med rätt till specialersättningsgilla läkemedel, % av befolkningen i samma ålder • <i>Entitled to special refunds on medicines, in those aged 65 and over, as % of total population of same age</i> (SOTKANet ID=236)	61,7	62,0	62,9	62,5	61,7	63,2	..
Erityiskorvattaviin lääkkeisiin astman vuoksi oikeutettuja 65 vuotta täyttäneitä, % vastaavanikäisestä väestöstä • Personer i åldrarna 65 år och över med rätt till specialersättningsgilla läkemedel på grund av astma, % av befolkningen i samma ålder • <i>Entitled to special refunds on medicines for asthma in those aged 65 and over, as % of total population of same age</i> (SOTKANet ID=1808)	7,3	7,8	8,4	8,6	8,8	8,8	..
Erityiskorvattaviin lääkkeisiin diabeteksen vuoksi oikeutettuja 65 vuotta täyttäneitä, % vastaavanikäisestä väestöstä • Personer i åldrarna 65 år och över med rätt till specialersättningsgilla läkemedel på grund av diabetes, % av befolkningen i samma ålder • <i>Entitled to special refunds on medicines for diabetes in those aged 65 and over, as % of total population of same age</i> (SOTKANet ID=1803)	8,6	9,3	10,3	11,6	13,4	14,1	..
Erityiskorvattaviin lääkkeisiin psykoosin vuoksi oikeutettuja 65 vuotta täyttäneitä, % vastaavanikäisestä väestöstä • Personer i åldrarna 65 år och över med rätt till specialersättningsgilla läkemedel på grund av psykos, % av befolkningen i samma ålder • <i>Entitled to special refunds on medicines for psychosis in those aged 65 and over, as % of total population of same age</i> (SOTKANet ID=408)	2,8	2,9	3,0	2,9	2,9	2,8	..

139. jatk. • forts. • cont.

139. jatk. • forts. • cont.

	2000	2003	2006	2009	2011	2012	2013
Erityiskorvattaviin lääkkeisiin sepelvaltimotaudin vuoksi oikeutettuja 65 vuotta täyttäneitä, % vastaavanikäisestä väestöstä • Personer i åldrarna 65 år och över med rätt till specialersättningsgilla läkemedel på grund av kranskärslsjukdom, % av befolkningen i samma ålder • <i>Entitled to special refunds on medicines for coronary heart disease in those aged 65 and over, as % of total population of same age</i> (SOTKAnet ID=1822)	17,1	17,6	17,4	16,3	15,0	14,3	..
Erityiskorvattaviin lääkkeisiin verenpainetaudin vuoksi oikeutettuja 65 vuotta täyttäneitä, % vastaavanikäisestä väestöstä • Personer i åldrarna 65 år och över med rätt till specialersättningsgilla läkemedel på grund av blodtryckssjukdom, % av befolkningen i samma ålder • <i>Entitled to special refunds on medicines for hypertension in those aged 65 and over, as % of total population of same age</i> (SOTKAnet ID=1821)	31,4	31,9	32,3	31,5	30,6	29,8	..

140. Hyvinvointia kuvaavat THL:n avainindikaattorit

THL:s nyckelindikatorer som beskriver välfärd

THL's key indicators for welfare

	2000	2003	2006	2009	2010	2011	2012
Väestörakenne ja -muutokset • Befolkningsstruktur och förändringar • <i>Population structure and changes</i>							
Kuntien välinen nettomuutto / 1 000 asukasta • Nettoflyttning mellan kommuner / 1 000 invånare • <i>Intermunicipal net migration 1000 inhabitants</i> (SOTKAnet ID=178)	0,5	1,1	2,0	2,7	2,6	3,1	3,2
Ruotsinkielinen väestö, % väestöstä 31.12. • Svenskspråkig befolkning % av befolkningen 31.12. • <i>Swedish-speaking population as % of total population at year end</i> (SOTKAnet ID=2343)	5,6	5,6	5,5	5,4	5,4	5,4	5,4
Muu kuin suomi, ruotsi tai saame äidinkielenä / 1 000 asukasta • Annat modersmål än finska, svenska eller samiska / 1 000 invånare • <i>Native language other than Finnish, Swedish or Lappish per 1000 inhabitants</i> (SOTKAnet ID=187)	19,2	23,9	29,7	38,7	41,7	45,3	49,2
Asuntokunnat, joissa on vähintään yksi alle 18-vuotias henkilö, % kaikista asuntokunnista • Bostadshushåll med minst en person under 18 år, % av alla bostadshushåll • <i>Household dwelling-units with at least one person aged under 18, as % of all household dwelling units</i> (SOTKAnet ID=2445)	26,8	24,9	24,2	23,4	23,1	22,9	22,6
Yhden hengen asuntokunnat, % asuntokunnista • En persons bostadshushåll, % av bostadshushållen • <i>Household dwelling-units with one person, as % of all household dwelling-units</i> (SOTKAnet ID=324)	37,3	38,8	40,1	40,7	41,0	41,2	41,5
Yksinhuoltajaperheet, % lapsiperheistä • Familjer med bara en förälder, % av barnfamiljerna • <i>Single parent families, as % of all families with children</i> (SOTKAnet ID=74)	19,4	19,9	19,9	20,1	20,2	20,3	20,4
Koulutustasomittain • Mått för utbildningsnivå • <i>Measure of educational level</i> (SOTKAnet ID=180)	282	297	313	330	335	340	345
Työkyvyttömyyseläkettä saavat, % 16–64-vuotiaista • Invalidpensionstagare, % av i åldrarna 16–64 år • <i>Disability pension recipients, as % of aged 16–64</i> (SOTKAnet ID=2424)	7,7	7,4	7,4	7,6	7,4	7,3	7,1
Työlliset, % väestöstä • Sysselsatta, % av befolkningen • <i>Employed, as % of total population</i> (SOTKAnet ID=2328)	43,0	43,0	43,8	42,8	43,3	43,6	..
Maatalous, metsätalous ja kalatalous, % työllisistä • Jordbruk, skogsbruk och fiske, % av de sysselsatta • <i>Agriculture, forestry and fishing, % of total active labour force</i> (SOTKAnet ID=3859)	3,7	3,7	3,5	..
Teollisuus, % työllisistä • Tillverkning, % av sysselsatta • <i>Manufacturing, % of total active labour force</i> (SOTKAnet ID=3862)	14,9	14,4	14,2	..

140. jatk. • forts. • cont.

140. jatk. • forts. • cont.

	2000	2003	2006	2009	2010	2011	2012
Kaivostoiminta ja louhinta, Sähkö-, kaasu- ja lämpöhuolto, jäähdytysliiketoiminta, Vesihuolto, viemäri- ja jätevesihuolto, jätehuolto ja muu ympäristön puhtaanapito, % työllisistä • Utvinning av mineral, Försörjning av el, gas, värme och kyla, Vattenförsörjning; avloppsrening, avfallshantering och sanering, % av de sysselsatta • <i>Mining and quarrying, Electricity, gas, steam and air conditioning supply, Water supply; sewerage, waste management and remediation activities, % of total active labour force</i> (SOTKANet ID=3865)	1,2	1,2	1,2	..
Rakentaminen, % työllisistä • Byggnadsverksamhet, % av de sysselsatta • <i>Construction, % of total active labour force</i> (SOTKANet ID=3864)	6,4	6,5	6,6	..
Tukku- ja vähittäiskauppa; Kuljetus ja varastointi; Majoitus- ja ravitsemistoiminta, % työllisistä • Handel; Transport och magasinering; Hotell- och restaurangverksamhet, % av de sysselsatta • <i>Wholesale and retail trade; Transportation and storage; Accommodation and food service activities, % of total active labour force</i> (SOTKANet ID=3855)	21,9	21,6	21,5	..
Informaatio ja viestintä, % työllisistä • Informations- och kommunikationsverksamhet, % av de sysselsatta • <i>Information and communication, % of total active labour force</i> (SOTKANet ID=3856)	3,8	3,7	3,7	..
Rahoitus- ja vakuustoiminta, % työllisistä • Finans- och försäkringsverksamhet, % av de sysselsatta • <i>Financial and insurance activities, % of total active labour force</i> (SOTKANet ID=3857)	2,1	2,0	2,0	..
Kiinteistöalan toiminta, % työllisistä • Fastighetsverksamhet, % av de sysselsatta • <i>Real estate activities, % of total active labour force</i> (SOTKANet ID=3858)	0,9	0,9	0,9	..
Ammatillinen, tieteellinen ja tekninen toiminta, Hallinto- ja tukipalvelutoiminta, % työllisistä • Verksamhet inom juridik, ekonomi, vetenskap och teknik, Uthyrning, fastighetsservice, resetjänster och andra stödtjänster, % av de sysselsatta • <i>Professional, scientific and technical activities, Administrative and support service activities, % of total active labour force</i> (SOTKANet ID=3860)	11,4	11,7	12,0	..
Julkinen hallinto ja maanpuolustus; pakollinen sosiaalivakuutus, Koulutus, Terveys- ja sosiaalipalvelut, % työllisistä • Offentlig förvaltning och försvar; obligatorisk socialförsäkring, Utbildning, Vård och omsorg; sociala tjänster, % av de sysselsatta • <i>Public administration and defence; compulsory social security, Education, Human health and social work activities, % of total active labour force</i> (SOTKANet ID=3861)	28,9	28,3	28,3	..
Muu palvelutoiminta, % työllisistä • Annan serviceverksamhet, % av de sysselsatta • <i>Other service activities, % of total active labour force</i> (SOTKANet ID=3863)	4,8	4,7	4,7	..

140. jatk. • forts. • cont.

140. jatk. • forts. • cont.

	2000	2003	2006	2009	2010	2011	2012
Väestön hyvinvointi ja terveydentila • Befolkningens hälsa och välfärd • Population health and welfare							
Vaikeasti työllistyt, % 15–64-vuotiaista • Svårsysselsatta, % av 15–64-åringarna • <i>Persons who are difficult to employ, as % of persons aged 15–64</i> (SOTKANet ID=3071)	4,2	3,7	4,1	4,0	4,1
Ahtaasti asuvat lapsiasuntokunnat, % kaikista lapsiasuntokunnista • Trångbodda bostadshushåll med barn, % av alla bostadshushåll med barn • <i>Household-dwelling units with children living in overcrowded conditions, as % of all households with children</i> (SOTKANet ID=190)	36,1	33,4	30,3	29,5	29,5	29,3	29,2
Kunnan yleinen pienituloisuusaste • Kommunens allmänna risk för fattigdom • <i>General at-risk-of-poverty rate for the municipality</i> (SOTKANet ID=3099)	12,1	12,9	14,5	14,8	14,9	15,0	..
Koulun fyysisissä työoloissa puutteita, % 8.- ja 9.-luokan oppilaista • Brister i skolans fysiska arbetsmiljö, % av eleverna i årskurs 8 och 9 • <i>Inadequate physical working conditions, as % of all pupils in 8th and 9th year of comprehensive school</i> (SOTKANet ID=283)	60,7	56,7	55,5	54,7	56,9	56,9	..
Gini-kerroin, käytettävissä olevat tulot • Ginikoefficient, disponibel inkomst • <i>Gini coefficient, disposable income</i> (SOTKANet ID=3126))	28,4	27,2	28,7	27,6	28,2	28,5	..
Ei yhtään läheistä ystävää, % 8.- ja 9.-luokan oppilaista • Inga nära vänner, % av eleverna i årskurs 8 och 9 • <i>Has no close friends, as % of all pupils in 8th and 9th year of comprehensive school</i> (SOTKANet ID=292))	12,1	12,1	11,0	9,8	9,1	9,1	..
Koulukiusattuna vähintään kerran viikossa, % 8. ja 9. luokkalaista • Mobbats i skolan, % av eleverna i årskurs 8 och 9 • <i>Pupils who have been bullied at school, as % of all pupils in 8th and 9th year of comprehensive school</i> (SOTKANet ID=1514)	6,6	6,8	7,6	8,3	7,6	7,6	..
Elämänlaatunsa keskimäärin hyväksi tuntevien osuus (%) • Procentuell andel personer som upplever en genomsnittligt god livskvalitet • <i>Persons who rate their quality of life as good on average (%)</i> (SOTKANet ID=3127)	65,0
Asuinalueensa turvallisuuteen tyytyväisten osuus (%) • Procentuell andel personer som är nöjda med tryggheten i sitt bostadsområde • <i>Persons who are satisfied with the safety of their neighbourhood (%)</i> (SOTKANet ID=3128)	94,0	94,0
Instituutioihin luottavien osuus (%) • Procentuell andel personer som har förtroende för institutioner • <i>Persons who trust institutions (%)</i> (SOTKANet ID=3129)	62,0
Äänestysaktiivisuus kuntavaaleissa, % • Valdeltagande i kommunalvalen (%) • <i>Voting turnout in municipal elections, %</i> (SOTKANet ID=3076)	55,9	58,2
Vastasyntyneen elinajanodote • Förväntat antal levnadsår vid födseln • <i>Life expectancy at birth</i> (SOTKANet ID=4012)	77,7	78,5	79,4	79,8	80,0	80,4	80,5

140. jatk. • forts. • cont.

140. jatk. • forts. • cont.

	2000	2003	2006	2009	2010	2011	2012
Menetetyt elinvuodet (PYLL) ikävällillä 0–80 vuotta / 100 000 asukasta • Förlorade levnadsår (PYLL) i åldrarna 0–80 år / 100 000 invånare • <i>Potential years of life lost (PYLL) at ages 0–80 per 100 000 inhabitants</i> (SOTKANet ID=3138)	..	7 941	7 895	7 518	7 328	7 139	..
Itsemurhien vuoksi menetetyt elinvuodet (PYLL) ikävällillä 0–80 vuotta / 100 000 asukasta • Antalet förlorade levnadsår (PYLL) till följd av självmord i åldern 0–80 år / 100 000 invånare • <i>Potential years of life lost (PYLL) due to suicide at ages 0–80 per 100 000 inhabitants</i> (SOTKANet ID=3960)	..	715	647	649	618
Keskivaikea tai vaikea masentuneisuus, % 8.- ja 9.-luokan oppilaista • Medelsvår eller svår depression, % av eleverna i årskurs 8 och 9 • <i>Moderate or severe depression, as % of all pupils in 8th and 9th year of comprehensive school</i> (SOTKANet ID=242)	12,8	11,5	13,0	13,1	12,8	12,8	..
Vammojen ja myrkytysten vuoksi sairaalassa hoidetut potilaat / 10 000 asukasta • Patienter som fått sjukhusvård till följd av skador och förgiftningar / 10 000 invånare • <i>Hospital care for injuries and poisonings, patients per 10 000 inhabitants</i> (SOTKANet ID=3037)	145,3	145,1	150,3	154,3	154,3	156,7	156,0
Sepelvaltimotautitapahtumat ikävällillä 35–79 vuotta / 100 000 vastaavanikäistä • Kranskärllssjukdomsfall i åldrarna 35–79 år / 100 000 i samma ålder • <i>Coronary disease events in people aged 35–79 per 100 000 persons of same age</i> (SOTKANet ID=1063)	647	585	492	446	431
Sosiaali- ja terveyspalvelujen toimivuus • Fungerande social- och hälsovårdstjänster • <i>Social and health services</i>							
Perusterveydenhuollon muut avohoitokäynnit (muu ammattiryhmä kuin lääkäri) / 1 000 asukasta ¹⁾ • Andra öppenvårdsbesök (hos annan personal än läkare) inom primärvården / 1 000 invånare ¹⁾ • <i>Other outpatient visits (practitioners other than physicians) in primary health care per 1000 inhabitants¹⁾</i> (SOTKANet ID=2380)	1 082	1 094	1 136	1 316	1 391	187	185
Perusterveydenhuollon vuodeosastohoito, keskimääräinen hoitoaika • Slutenvård inom primärvården, medelvårdtid • <i>Inpatient primary health care, average length of stay</i> (SOTKANet ID=1266)	29,6	30,5	30,4	28,5	24,8	24,1	23,0
Suun terveydenhuollon palveluja terveyskeskuksissa käyttäneet 18 vuotta täyttäneet, % vastaavanikäisestä väestöstä ¹⁾ • Andelen personer över 18 år som anlitat mun- och tandvårdstjänster vid hälsovårdscentralerna, % av befolkningen i samma ålder ¹⁾ • <i>Persons aged 18 and over who have used oral health services in health centres, as % of total population of same age¹⁾</i> (SOTKANet ID=3132)	20,1	23,0	25,1	26,2	26,1	21,8	24,0
Hammaslääkäripalveluja yksityissektorilla käyttäneet (korvauksia saaneet hlöt), % väestöstä • Andelen personer som anlitat tandläkartjänster inom privata sektorn (personer som fått ersättning), % av befolkningen • <i>Persons who have used private-sector dental services (reimbursement recipients), as % of total population</i> (SOTKANet ID=3081)	9,1 ^{d)}	19,4	19,3	19,6	19,3	19,6	..

1) Tiedonkeruu muuttui vuonna 2011. Aikaisempien vuosien tiedot eivät ole vertailukelpoisia vuosien 2011–2012 kanssa. • Databasinsamlingen förändrades 2011. Uppgifterna för 2011 och senare år är inte jämförbara med uppgifterna för de tidigare åren. • *The data collection was revised in 2011. Data for previous years are not comparable with the data for 2011–2012.*

140. jatk. • forts. • cont.

140. jatk. • forts. • cont.

	2000	2003	2006	2009	2010	2011	2012
Lonkkamurtumapotilaiden kotiutuminen 4 kk kuluessa, vakioitu osuus (%) • Utskrivning inom 4 månader efter höftfraktur, standardiserad andel (%) • <i>Discharge of hip-fracture patients within 4 months, adjusted ratio (%)</i> (SOTKANet ID=3945)	60,2	62,4	66,0	68,3
Aikuisten mielenterveyden avohoitokäynnit / 1 000 18 vuotta täyttänyttä • Antalet besök inom psykiatrisk öppenvård för vuxna / 1 000 personer som fyllt 18 år • <i>Mental health outpatient visits of adults per 1000 persons aged 18 and over</i> (SOTKANet ID=3075)	362,0	446,4	432,4	431,0	458,6	442,6	460,5
Erikoissairaanhoidon avohoitokäynnit, lastenpsykiatria / 1 000 0–12-vuotiaista • Öppenvårdsbesök inom den specialiserade sjukvården, barnpsykiatri / 1 000 i åldrarna 0–12 år • <i>Outpatient visits in specialised health care, child psychiatry, per 1000 persons aged 0–12</i> (SOTKANet ID=2483)	97	130	155	198	209	214	222
Erikoissairaanhoidon avohoitokäynnit, nuorisopsykiatria / 1 000 13–17-vuotiaista • Öppenvårdsbesök inom den specialiserade sjukvården, ungdomspsykiatri / 1 000 i åldrarna 13–17 år • <i>Outpatient visits in specialised health care, adolescent psychiatry, per 1000 persons aged 13–17</i> (SOTKANet ID=2484))	285	326	411	613	681	761	826
Yli 90 päivää yhtäjaksoisesti sairaalassa olleet psykiatrian potilaat / 1 000 asukasta • Antalet patienter inom psykiatrin som utan avbrott vårdats på sjukhus i mer än 90 dagar / 1 000 invånare • <i>Patients in psychiatric inpatient care for over 90 days without interruption per 1000 inhabitants</i> (SOTKANet ID=3082)	1,0	1,0	0,9	0,8	0,7	0,7	0,6
Tahdosta riippumattomaan hoitoon määrätty 18 vuotta täyttä-neet / 1 000 vastaavanikäistä • Antalet personer över 18 år som remitterats till vård oberoende av patientens vilja / 1 000 personer i samma ålder • <i>Persons aged 18 and over subject to involuntary care (involuntary referral) per 1000 persons of same age</i> (SOTKANet ID=3083)	1,2	1,2	1,3	1,1	1,0	1,0	0,9
Päihdehuollon avopalveluissa asiakkaita / 1 000 asukasta • Öppenvårdsklienter inom missbrukarvården / 1 000 invånare • <i>Community-based services for substance abusers, clients per 1000 inhabitants</i> (SOTKANet ID=1271)	9,2	9,0	9,5	9,8	9,3	9,1	8,9
Päihdehuollon laitoksissa hoidossa olleet asiakkaat / 1 000 asukasta • Klienter som vårdats på institutioner för missbrukarvård / 1 000 invånare • <i>Institutions for substance abusers, clients per 1000 inhabitants</i> (SOTKANet ID=1270)	3,3	3,1	3,3	3,2	3,2	3,2	3,2
Päihteiden vuoksi sairaaloiden ja terveyskeskusten vuode osastoilla hoidetut potilaat / 1 000 asukasta • Patienter som vårdats inom slutenvård på sjukhus och hälsovårdscentraler på grund av alkohol och/eller andra droger / 1 000 invånare • <i>Hospital and health-centre inpatient care for substance abuse, patients per 1000 inhabitants</i> (SOTKANet ID=1278)	4,0	3,8	4,0	3,9	3,5	3,4	3,4

140. jatk. • forts. • cont.

140. jatk. • forts. • cont.

	2000	2003	2006	2009	2010	2011	2012
Päihdehuollon asumispalveluissa asiakkaita / 1 000 asukasta • Klienter inom missbrukarvårdens boendeservice / 1 000 invånare • <i>Housing services for substance abusers, clients per 1000 inhabitants</i> (SOTKANet ID=1272)	1,0	1,0	1,0	1,2	1,2	1,2	1,2
Sosiaalihuolto, sosiaalityöntekijöitä / 10 000 asukasta • Socialvård, socialarbetare / 10 000 invånare • <i>Social care, social workers per 10 000 inhabitants</i> (SOTKANet ID=2629))	7,2	7,8	7,8
Toimeentulotuki, euroa / asukas • Utkomststöd, euro / invånare • <i>Social assistance, euro per capita</i> (SOTKANet ID=451)	83	94	84	115	118	120	130
Vammaispalvelulain mukaisten palvelujen ja taloudellisten tukitoimien menot yhteensä, euroa/asukas • Kostnaderna för tjänster och ekonomiska stödåtgärder enligt lagen om service och stöd på grund av handikapp, euro/invånare • <i>Cost of services and financial support provided pursuant to the Act on Services and Assistance for the Disabled, euro per client</i> (SOTKANet ID=1249)	27,4	36,2	46,5	62,6	69,4	76,1	86,1
Lasten päivähoidossa olleet 3–5-vuotiaat % vastaavan-ikäisestä väestöstä • Andelen 3–5-åringar i barndagvård, % av befolkningen i samma ålder • <i>Children aged 3–5 in child day care, as % of total population of same age</i> (SOTKANet ID=3085)	61,8	63,0	64,4	66,6	67,0	67,7	67,9
Perusterveydenhuollon lastenneuvolan käynnit yhteensä / 1 000 0–7-vuotiaasta ¹⁾ • Besök på barnrådgivningsbyrå inom primärvården totalt / 1 000 barn i åldrarna 0–7 år ¹⁾ • <i>Child-health-clinic visits in primary health care per 1000 persons aged 0–7¹⁾</i> (SOTKANet ID=2453)	2 771	2 741	2 696	3 169	2 971	2 810	2 893
75 vuotta täyttäneet, % väestöstä • 75 år och över, % av befolkningen • <i>Population aged 75 and over as % of total population</i> (SOTKANet ID=171)	6,6	7,1	7,7	8,0	8,1	8,2	8,3
Omaishoidon tuen 75 vuotta täyttäneet asiakkaat vuoden aikana, % vastaavanikäisestä väestöstä • Klienter i åldrarna 75 år och över som omfattats av stöd för närståendevård under året, % av befolkningen i samma ålder • <i>Support for informal care, clients aged 75 and over, during year, as % of total population of same age</i> (SOTKANet ID=3262)	3,0	3,5	3,7	4,1	4,2	4,4	4,5
Ikääntyneiden tehostetun palveluasumisen 75 vuotta täyttäneet asiakkaat 31.12., % vastaavanikäisestä väestöstä • Klienter i åldrarna 75 år och över inom serviceboende för äldre med heldygnssomsorg 31.12, % av befolkningen i samma ålder • <i>Service housing with 24-hour assistance for older people, clients aged 75 and over on 31 Dec, as % of total population of same age</i> (SOTKANet ID=3261)	1,7	2,8	3,9	5,1	5,6	5,9	6,1

1) Tiedonkeruu muuttui vuonna 2011. Aikaisempien vuosien tiedot eivät ole vertailukelpoisia vuosien 2011–2012 kanssa. • Datinsamlingen förändrades 2011. Uppgifterna för 2011 och senare år är inte jämförbara med uppgifterna för de tidigare åren. • *The data collection was revised in 2011. Data for previous years are not comparable with the data for 2011–2012.*

141. Eurooppa-indikaattorit
Europeiska indikatorer
European Indicators

	2010			2011			2012		
	EU-15	EU-27	Suomi Finland	EU-15	EU-27	Suomi Finland	EU-15	EU-27	Suomi Finland
Väestötiedot ja sosioekonomiset muuttujat • Befolkningsdata och socioekonomiska variabler • <i>Demographic and socioeconomic factors</i>									
0–14-vuotiaat, % väestöstä • 0–14 år, % av befolkningen • <i>Population aged 0–14 as % of total population</i> (SOTKANet ID=10001)	..	15,6	16,6	..	15,6	16,5	..	15,6	16,5
15–24-vuotiaat, % väestöstä • 15–24 år, % av befolkningen • <i>Population aged 15–24 as % of total population</i> (SOTKANet ID=10002)	..	12,1	12,3	..	11,9	12,3	..	11,7	12,2
25–49-vuotiaat, % väestöstä • 25–49 år, % av befolkningen • <i>Population aged 25–49 as % of total population</i> (SOTKANet ID=10003)	..	35,8	32,3	..	35,6	32,1	..	35,4	31,9
50–64-vuotiaat, % väestöstä • 50–64 år, % av befolkningen • <i>Population aged 50–64 as % of total population</i> (SOTKANet ID=10004)	..	19,1	21,7	..	19,4	21,6	..	19,5	21,3
65–79-vuotiaat, % väestöstä • 65–79 år, % av befolkningen • <i>Population aged 65–79 as % of total population</i> (SOTKANet ID=10005)	..	12,7	12,4	..	12,7	12,7	..	12,9	13,3
80 vuotta täyttäneet, % väestöstä • 80 år och över, % av befolkningen • <i>Population aged 80 years and over as % of total population</i> (SOTKANet ID=10006)	..	4,7	4,6	..	4,8	4,8	..	4,9	4,9
65 vuotta täyttäneet, % väestöstä • 65 år och över, % av befolkningen • <i>Population aged 65 years and over as % of total population</i> (SOTKANet ID=10007)	..	17,4	17,0	..	17,5	17,5	..	17,8	18,1
Huoltosuhte • Försörjningskvot • <i>Age dependency ratio</i> (SOTKANet ID=10008)	..	49,3	50,6	..	49,6	51,6	..	50,2	52,9
Vanhushuoltosuhte • Äldreförsörjningskvot • <i>Old age dependency ratio</i> (SOTKANet ID=10009)	..	25,9	25,6	..	26,2	26,5	..	26,7	27,7
Vanhushuoltosuhte, ennuste 2020 • Äldreförsörjningskvot, prognos 2020 • <i>Projected old age dependency ratio in 2020</i> (SOTKANet ID=10010)	..	31,4	36,2
Kokonaishedelmällisyysluku • Summerat fruktsamhetstal • <i>Total fertility rate</i> (SOTKANet ID=10011)	..	1,6	1,9	..	1,6	1,8
Bruttokansantuote (BKT) asukasta kohti ostovoimapariiteetin mukaan ¹⁾ • Bruttonationalprodukt (BNP) per invånare efter köpkraftsparitet ¹⁾ • <i>GDP per capita in PPS – GDP per capita in Purchasing Power Standards (PPS)¹⁾</i> (SOTKANet ID=10012)	110	100	113	110	100	114	109	100	113

1) Bruttokansantuotteen volyyymi-indeksi • Volymindexet för BNP • *The volume index of GDP*

141. jatk. • forts. • *cont.*

141. jatk. • forts. • cont.

	2010			2011			2012		
	EU-15	EU-27	Suomi Finland	EU-15	EU-27	Suomi Finland	EU-15	EU-27	Suomi Finland
Nuorisotyöttömyysaste, 16–24-vuotiaat työttömät, % 16–24-vuotiaasta työvoimasta • Ungdomsarbetslöshetsgrad, arbetslösa ungdomar % av arbetskraften i åldrarna 16–24 år • <i>Unemployed young people, as % of labour force aged 16–24</i> (SOTKANet ID=10013)	20,4	21,1	21,4	20,7	21,4	20,1	22,3	22,9	19,0
Työttömyysaste • Arbetslöshetsgrad • <i>Unemployment rate</i> (SOTKANet ID=10014)	9,6	9,7	8,4	9,7	9,7	7,8	10,6	10,5	7,7
Pitkäaikaistyöttömyysaste • Långtidsarbetslöshetsgrad • <i>Long-term unemployment rate</i> (SOTKANet ID=10015)	3,8	3,9	2,0	4,1	4,1	1,7	4,7	4,6	1,6
Tuloerot (ylimmän ja alimman tuloviiden-neksen keskitulojen suhde) • Inkomstskillnader (förhållandet mellan den högsta och lägsta inkomstfemtedelens medelinkomster) • <i>Inequality of income distribution (income quintile share ratio)</i> (SOTKANet ID=10018)	5,0	5,0	3,6	5,1	5,1	3,7	3,7
Pienituloisuusaste • Risk för fattigdom • <i>At-risk-of-poverty rate after social transfers</i> (SOTKANet ID=10019)	16,2	16,4	13,1	16,7	16,9	13,7	13,2
Terveydentila • Hälsotillstånd • Health status									
Elävänä syntyneet / 1 000 asukasta • Levande födda / 1 000 invånare • <i>Live births / 1000 persons</i> (SOTKANet ID=10021)	..	10,7	11,4	..	10,4	11,2	11,0
Kuolleisuusaste, kaikki kuolemansyyt / 100 000 asukasta • Dödlighet, alla dödsorsaker / 100 000 invånare • <i>Standard death rates, all causes of death per 100 000</i> (SOTKANet ID=10022)	529,0	587,2	573,8
Vakioitu kuolleisuus iskeemisiin sydän-sairauksiin / 100 000 asukasta • Standardiserad dödlighet i ischemisk hjärtsjukdom / 100 000 invånare • <i>Standardised death rate due to ischaemic heart diseases per 100 000 persons</i> (SOTKANet ID=10025)	60,4	76,2	120,7
Vakioitu itsemurhakuolleisuus / 100 000 asukasta • Standardiserad självmordsdödlighet / 100 000 invånare • <i>Standardised death rate due to suicides per 100 000 persons</i> (SOTKANet ID=10027)	9,1	10,2	16,8

141. jatk. • forts. • cont.

141. jatk. • forts. • cont.

	2010			2011			2012		
	EU-15	EU-27	Suomi Finland	EU-15	EU-27	Suomi Finland	EU-15	EU-27	Suomi Finland
Vakioitu kuolleisuus krooniseen maksa-sairauteen tai maksakirroosiin / 100 000 asukasta • Standardiserad dödlighet i kronisk lever-sjukdom eller levercirros / 100 000 invånare • <i>Standardised death rate due to chronic liver disease and cirrhoses all ages per 100 000 inhabitants</i> (SOTKANet ID=10028)	9,9	12,9	18,2
Terveyspalveluiden käyttö: Eräät sairaaloissa suoritettut kirurgiset toimenpiteet • Konsumtion av hälso- och sjukvård: Vissa kirurgiska åtgärder vid sjukhus • <i>Utilisation of health services: Main surgical operations and procedures performed</i>									
Kaihileikkaukset / 100 000 asukasta • Kataraktoperationer / 100 000 invånare • <i>Cataract surgery per 100 000 inhabitants</i> (SOTKANet ID=10048)	816,6	800,7
Nivustyräleikkaukset / 100 000 asukasta • Operationer för ljumskbräck / 100 000 invånare • <i>Inguinal hernia repairs per 100 000 inhabitants</i> (SOTKANet ID=10050)	199,5	207,1
Lonkan kokotekonivelleikkaukset / 100 000 asukasta • Total höftledsplastik / 100 000 invånare • <i>Total hip replacements per 100 000 inhabitants</i> (SOTKANet ID=10051)	226,1	225,3
Sosiaali- ja terveydenhuollon resurssit • Resurser i socialvården och hälso- och sjukvården • <i>Social and health care resources</i>									
Sosiaalimenot, prosenttia bruttokansan-tuotteesta • De sociala utgifternas procentuella andel av bruttonationalprodukten • <i>Total social protection expenditure as a share of GDP</i> (SOTKANet ID=10064)	30,1	29,3	30,6	29,8	29,0	30,0
Sosiaalimenot asukasta kohti ostovoima-pariteetin mukaan • Sociala utgifter per invånare efter köpkraftsparitetet • <i>Total social expenditure (PPP) per capita</i> (SOTKANet ID=10065)	7 944	7 185	8 228	..	7 292	8 365

Määritelmät

Väestö

Vastasyntyneen elinajanodote kuvaa elinajan pituutta, jonka verran 0-vuotias keskimäärin eläisi kuolleisuuden pysyessä ennallaan. Elinajanodote lasketaan tiettyinä aikana syntyneiden henkilöiden eli syntymä-kohortin kokonaiselinaika jaettuna näiden henkilöiden määrällä.

Keskiväkiluvulla tarkoitetaan kahden peräkkäisen vuoden loppuvuoden (31.12.) väkilukujen keskiarvoa. Yleensä tilastoissa tarkasteltavana olevan vuoden (tilastovuoden) ilmiötä kuvataan siten että laskennassa käytetään tilaston tapahtumien kohteena olevan väestön tai väestönosan keskiväkilukua.

Väestöennusteet ovat väestön tulevaa kehitystä koskevia laskelmia. Ennusteet perustuvat käytännössä väestömuutoksen osatekijöiden eli syntyneisyyden, kuolleisuuden ja ulkoisen muuttoliikkeen tulevan kehityksen ennustamiselle.

Väestöllinen huoltosuhde ilmaisee, kuinka monta alle 15-vuotiaasta ja 65 vuotta täyttäneestä on sataa 15–64-vuotiaasta (työikäistä) kohti.

Lisääntymisterveys

Synnytys (syntynyt lapsi): Vähintään 22 raskausviikon ($\geq 22 + 0$ rvk) ikäisen tai vähintään 500 gramman (≥ 500 g) painoisen yhden tai useamman sikiön tai lapsen (≥ 1) alateitse tai keisarileikkauksella syntymiseen johtava tapahtuma. Elävänä syntyneen lapsen syntymä on aina synnytys. Raskauden keskeytys, joka on tehty 22.–23. raskausviikolla ($\leq 24 + 0$ rvk) Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontaviraston (Valvira) luvalla, ei ole synnytys. **Elävänä syntynyt** on vastasyntynyt, joka raskauden kestosta riippumatta synnyttyään hengittää tai osoittaa muita elonmerkkejä, kuten sydämenlyöntejä, napanuoran sykintää tai tahdonalaisten lihasten liikkeitä riippumatta siitä, onko istukka irtaantunut tai napanuora katkaistu. **Kuolleena syntynyt**: Sikiö tai vastasyntynyt, jolla syntyessään ei todeta elävänä syntyneen elonmerkkejä ja jonka syntymätapahtuma täyttää synnytyksen määritelmän ($\geq 22+0$ rvk tai ≥ 500 g). **Imeväiskuolleisuus**: Vuotta nuorempana kuolleet tuhatta elävänä syntyneestä kohti. **Perinataalikuolleisuus**: Kuolleena syntyneiden ja ensimmäisen elinviikon aikana (< 7 rvk) kuolleiden lasten määrä tuhatta syntyneestä kohti.

Epämuodostumatapaus on epämuodostumarekisteriin hyväksytty tapaus eli Suomessa elävänä tai kuolleena syntynyt lapsi, jolla on todettu ainakin yksi merkitävä synnynnäinen epämuodostuma ja jonka äiti on asunut synnytyksen ja pääosin myös raskauden aikana Suomessa. **Epämuodostuma** on epämuodostumatapauksella todettu merkitävä synnynnäinen rakenteellinen poikkeavuus, kromosomipoikkeavuus tai synnynnäinen kilpirauhasen vajaatoiminta. Merkittävänä epämuodostumana ei pidetä perinnöllisiä tai muita sairauksia, joihin ei liity synnynnäisiä epämuodostumia, elinten ja kudosten toiminnan häiriöitä, kehitysvammaisuutta, synnynnäisiä infektioita, vähäisiä yksittäin esiintyviä ulkonäköön liittyviä rakennepoikkeavuuksia, normaalivariaatioita eikä epämuodostumarekisterin poissulkulistalla olevia tavallisia merkitykseltään vähäisempiä epämuodostumia. **Epämuodostumatapauksien esiintyvyys**: epämuodostumatapauksien lukumäärä 10 000 vastasyntyneestä kohti.

Hedelmöityshoitoja ovat koeputkihedelmöitykset ja inseminaatiot (IUI). Koeputkihedelmöityshoidot sisältävät aloitetut IVF-kierrot (koeputkihedelmöitys), ICSI-kierrot (mikrohedelmöitys) ja pakastetun alkion siirrot (FET). Kierto viittaa munarakkulan kypsyttämisen aloitukseen, ja siirto hedelmöitetyn munasolun kohtuun siirtoon.

Raskaudenkeskeytys on toimenpiteillä käynnistetty raskauden päättyminen, joka ei ole synnytys ja joka johtaa yhden tai useamman sikiön (≥ 1) kuolemaan ja jossa sikiön ei tiedetä kuolleen kohtuun ennen keskeyttämistoimenpidettä.

Steriloimisella tarkoitetaan miehen tai naisen sukuelimiin kohdistuvaa toimenpidettä, joka johtaa pysyvään suvunjakamiskyvyttömyyteen. Steriloimiseksi ei katsota sellaista sukuelimiä koskevaa toimenpidettä, joka on tarpeellinen sukuelinten tai niihin liittyvän sairauden hoitamiseksi.

Lasten ja perheiden palvelut

Lasten päivähoidolla tarkoitetaan lasten hoidon järjestämistä päiväkotihoidona, perhepäivähoitona leikkitoimintana tai muuna päivähoitotoimintana. Ryhmäperhepäivähoito lasketaan perhepäivähoidoksi. Lähinnä 6-vuotiaille tarkoitettulla **esiopetuksella** parannetaan lasten oppimisedellytyksiä ja kouluunmenovalmiuksia. Esiopetusta voidaan järjestää joko sosiaali- tai koulutoimen piirissä. Maksuton esiopetus tuli voimaan 1.8.2001 alkaen, mutta jo tätä ennen useat kunnat olivat järjestäneet esiopetuksen joko päivähoidossa tai koulussa. **Kunnallinen päivähoito** sisältää kunnan oman toiminnan ja ostopalvelut yksityisiltä. **Yksityinen päivähoito** sisältää Kelan yksityisen hoidon tuella hoidetut lapset. Päivähoidon tarjoaja voi olla yksityinen päiväkotitoiminta, yksityinen perhepäivähoitaja tai yksityinen henkilö, jonka kanssa vanhemmat ovat tehneet työsopimuksen.

Elatusavulla tarkoitetaan rahasuoritusta, jolla lapsen vanhemman on osallistuttava lapsen elatuksesta aiheutuviin kustannuksiin. Silloin, kun elatusapu puuttuu tai se on riittämätön, Kela maksaa **elatusukea**. Vanhemmat voivat sopia **lapsen huollosta** niin, että lapsen huolto on molemmilla vanhemmilla yhteisesti tai vain toisella vanhemmalla. Vanhemmat voivat sopia myös **asumisesta ja tapaamisoikeudesta**. Sopimus on esitettävä sosiaalilautakunnan tai tuomioistuimen vahvistettavaksi, jotta se on juridisesti täytäntöönpanokelpoinen.

Kodin ulkopuolelle sijoitetuilla lapsilla tarkoitetaan sosiaalilautakunnan päätöksellä kodin ulkopuolelle joko avohuollon tukitoimena, huostaanotettuna tai jälkihuollona sijoitettuja lapsia ja nuoria. **Huostaanotto** merkitsee lapsen hoidon ja kasvatuksen järjestämistä yhteiskunnan (kunnan sosiaalilautakunnan) toimesta. **Tahdonvastainen huostaanotto** tarkoittaa tapauksia, joissa 12 vuotta täyttänyt lapsi tai hänen huoltajansa vastustaa huostaanottoa. **Lapsella** tarkoitetaan henkilöä, joka ei ole täyttänyt 18 vuotta ja **nuorella** henkilöä, joka ei ole täyttänyt 21 vuotta. Kodin ulkopuolelle sijoitetut lapset ja nuoret voivat olla perhe-, laitos- tai muussa hoidossa. **Perhehoito** järjestetään kirjallisen sopimuksen perusteella sosiaalilautakunnan tehtävään hyväksymässä, sopivassa perheessä. **Laitoshuolto** sisältää hoidon lastensuojelulaitoksissa eli esimerkiksi lastenkodeissa, nuorisokodeissa ja koulukodeissa. **Muu huolto** tarkoittaa mm. päihdehuollon laitoksia, ammattikoulun asuntoloita ja

kansanopistoja. **Avohuollon tukitoimet** käsittävät lapsen tai nuoren tukiasumisen, toimeentulon, koulunkäynnin ja harrastustoiminnan turvaamisen, perheen tuen ja kuntoutuksen sekä muut tarpeen vaatimat tukitoimet.

Ikääntyneiden palvelut

Ikääntyneiden palveluihin kuuluvat sekä erityisesti ikääntyneille tarkoitettut palvelut että ikääntyneiden käyttämät yleiset palvelut. **Säännöllisen kotihoodon** asiakkaiksi on laskettu ne kotipalvelun ja kotisairaanhoidon asiakkaat, joille on tehty palvelu- ja hoitosuunnitelma tai jotka ovat saaneet kotipalvelua tai kotisairaanhoidoa vähintään kerran viikossa. **Terveyskeskusten vuodeosastohoito** sisältää terveyskeskusten yleislääketieteen alan vuodeosastohoidon. Perinteisen vanhainkotihoodon (laitoshoidon) lisäksi on olemassa erilaisia asumispalveluja, jotka ovat hallinnollisesti avohoitoa. Nämä asumispalvelut voivat olla luonteeltaan palvelutalo- tai esimerkiksi ryhmäasumista. Osassa yksiköistä on henkilökunta paikalla ympäri vuorokauden (**tehostettu palveluasuminen**) ja osassa vain päivällä (**tavallinen palveluasuminen**). **Pitkäaikaisasiakkaiksi** on laskettu ne asiakkaat, joille on tehty päätös pitkäaikaisesta laitoshoidosta tai joiden hoito on kestänyt yli 90 vuorokautta.

Vammaispalvelut

Kehitysvammalaitoksilla tarkoitetaan pääasiassa ns. keskuslaitoksia. **Autettuun asumiseen** on laskettu sellaiset kehitysvammaisten asumispalveluyksiköt (ryhmäkodit), joissa on henkilökunta paikalla ympäri vuorokauden ja **ohjattuun asumiseen** ne, joissa on henkilökunta paikalla vain päivällä. **Pitkäaikaisasiakkaiksi** on laskettu ne asiakkaat, joille on tehty päätös pitkäaikaisesta laitoshoidosta tai joiden hoito on kestänyt yli 90 vuorokautta.

Mielenterveyspalvelut

Mielenterveyshuollon avohoitokäynteihin luetaan käynnit psykiatrian poliklinikoilla ja mielenterveystoimistoissa. **Mielenterveydenhäiriöiden laitoshoidoon** kuuluvat ne sairaaloiden ja terveyskeskusten vuodeosastohoitojaksot, joissa päädiagnoosina on mielenterveyden häiriö (ICD-10-diagnoosit F00–F99 dementiaa, muita elimellisiä aivo-oireyhtymiä sekä kehitysvammaisuutta osoittavia diagnooseja lukuun ottamatta). Perinteisen laitoshoidon lisäksi on olemassa erilaisia **mielenterveyskuntoutujille tarkoitettuja asumispalveluja**. Osassa psykiatrian asumispalveluista on henkilökunta paikalla ympäri vuorokauden ja osassa vain päivällä.

Päihteet ja riippuvuudet

Päihteiksi on laskettu alkoholi, korvikkeet ja huumeet. **Alkoholijuoma** on nautittavaksi tarkoitettu juoma, jonka alkoholipitoisuus on yli 2,8 tilavuusprosenttia etyyliä alkoholia. **Huume** on yleiskäsite, joka sisältää liuottimet, huumausaineet ja ne pääasiassa keskushermostoon vaikuttavat lääkeaineet, joita voidaan käyttää päihtymistarkoitukseen. **Huumausaineet** on määritelty huumausaineasetuksessa (548/2008).

Alkoholijuomien tilastoitu kulutus sisältää Alkon myymälöiden myynnin vähittäismyyntiasiakkaille sekä alkoholijuomien toimitukset elintarvikeliikkeille ja annis-

keluravintoloille. **Alkoholijuomien tilastoimaton kulutus** sisältää turistien tuoman alkoholin, alkoholijuomien kotivalmistuksen, laittoman alkoholijuomien valmistuksen, salakuljetuksen, korvikealkoholin sekä ulkomaan matkoilla nautitun alkoholin. Tilastoitu ja tilastoimaton kulutus yhteensä on **alkoholijuomien kokonaiskulutus**. **Väkevät juomat** sisältävät tislattua alkoholilla väkevöidyt long drink -juomat. **Viinit** sisältävät käymisteitse valmistetut long drink -juomat.

Päihdepalveluja ovat sekä päihdehuollon erityispalvelut että ne sosiaali- ja terveyspalvelut, joita käytetään päihteidenkäyttöön liittyvistä syistä. Päihdehuollon erityispalveluja ovat A-klinikat ja nuorisoasemat sekä niitä vastaavat avohoitoyksiköt, katkaisuhuoltoasemat sekä päihdeongelmallisille tarkoitetut kuntoutusyksiköt, asumis- palvelut, ensisuojaajat ja päivätoimintakeskukset.

Päihdesairauksien sairaalahoitoon kuuluvat alkoholin ja huumeiden käytöstä johtuvat hoitojaksot sekä lääkemyrkytykset. Alkoholin käyttöön liittyvät hoitojaksot poimitaan tilastoihin seuraavilla ICD-10-tautiluokituksen diagnooseilla: F10, T51, K70, K85.2, K86.0, K29.2, I42.6, O35.4, Q86.0, P04.3, E24.4, E52, G31.2, G40.51, G62.1, G72.1, Z50.2, Z71.4, Z72.1 ja R78.0. Huumeiden käyttöön liittyvät hoitojaksot poimitaan tilastoihin diagnooseilla: F11–F16, F18–F19, F55, R78.1–5, Z50.3, Z71.5, Z72.2, O35.5, P04.4, P96.1 sekä huumausainemyrkytykset: X41, X42, T40.0–9, T43.6, T50.7, T42.3–4, T42.6–7 ja T36, jotka on tarkennettu seuraavilla ATC-koodeilla: N06B, N07XA, N07XX, N01AH, N02A, M01AB, M03BC, M03BX, N07BC, N03AA, N01AF, N03AE, N05BA, N05BB, N05C, joiden syyksi ei ole kirjattu itsemurhaa tai sen yritystä. Tässä jaottelussa uni- ja rauhoittavien lääkkeiden haitallinen käyttö sisältyy huumausaineisiin, ei lääkeaineisiin. Lääkeainemyrkytykset sisältävät myrkytysdiagnoosit T36, joiden aiheuttajana on muu kuin edellä mainittu päihdekäytössä oleva lääkeaine tai lääkeainetta ei ole lainkaan tarkennettu. Lääkeainemyrkytyksiin on lisäksi sisällytetty kaikki itsemurhat ja niiden yritykset (myös edellä luokiteltujen päihdekäytössä olevien lääkeaineiden osalta). Uni- ja rauhoittavien lääkkeiden myrkytykset kuuluvat lääkeaineisiin mikäli myrkytyksen syynä on ollut itsemurha tai sen yritys.

Tupakka on tupakkakasvista valmistettu tai tupakkakasvia sisältävä nautintoaine. **Tupakkatuote** on tupakasta kokonaan tai osittain valmistettu nautittavaksi tarkoitettu tuote. Määritelmään ei sisälly savukepaperia. **Savuke** on poltettavaksi tarkoitettu, valmiiksi paperiin kääritty tai muusta aineesta valmistettuun hylsyn muotoiseen päällykseen sijoitettu tupakkakäärö, joka ei ole sikari tai pikkusikari. Savukkeen painoksi on arvioitu 0,65 g. **Sikari** on poltettavaksi tarkoitettu luonnon tupakasta valmistettu tupakkakäärö, jonka uloin kääre tai sidelehti on tupakanlehteä tai tupakanväristä rekonstruoitua tupakkaa. Sikarin painoksi on arvioitu 2 grammaa. **Pikkusikari** on sikari, joka painaa enintään kolme grammaa. **Irtotupakka** sisältää piippu- ja savuketupakan sekä savukkeiksi käärittävän hienoksi leikatun tupakan. **Nuuska- ja purutupakka** ovat suussa käytettäviä tupakkatuotteita. Nuuskarasian painoksi on arvioitu 50 g. **Tupakan kulutus** tilastoidaan kahdella tavalla Tullin veronkantotilastoon perustuen: 1) Tupakkatuotteiden toimitukset verolliseen kulutukseen joulumarraskuun aikana, mikä kuvaa paremmin kalenterivuoden tosiasiallista kulutusta ja 2) Tupakkatuotteiden toimitukset verolliseen kulutukseen tilastovuoden aikana (tammijoulukuun), kuten kulutusta on seurattu vuodesta 1940 alkaen. Tupakkatuotteiden

kulutus 15 vuotta täyttänyttä kohti: Laskennassa käytetään Suomen 15 vuotta täytäneiden keskiväkilukua tilastovuonna. **Verottomat savukkeet:** Matkailijoiden ulkomailta verovapaasti tuomat savukkeet. Verovapaiden savukkeiden tuontimäärät arvioidaan vuosittain tutkimuksen perusteella.

Perusterveydenhuolto ja erikoissairaanhoito

Terveystietolain (1326/2010) mukaan terveydenhuoltoon sisältyvät terveyden ja hyvinvoinnin edistäminen, perusterveydenhuolto ja erikoissairaanhoito.

Perusterveydenhuollolla tarkoitetaan terveydenhuoltolaissa kunnan järjestämää väestön terveydentilan seuranta, terveyden edistämistä ja sen osana terveysneuvontaa ja terveystarkastuksia, suun terveydenhuoltoa, lääkinnällistä kuntoutusta, työterveyshuoltoa, ympäristöterveydenhuoltoa sekä päivystystä, avosairaanhoitoa, kotisairaanhoitoa, kotisairaala- ja sairaalahoitoa, mielenterveystyötä sekä päihdetyötä siltä osin kuin niitä ei järjestetä sosiaalihuollossa tai erikoissairaanhoidossa. Perusterveydenhuollosta voidaan käyttää myös nimitystä kansanterveystyö.

Kansanterveyslain mukaan kunnassa pitää olla **terveyskeskus**, joka huolehtii terveydenhuoltolain mukaisista perusterveydenhuollon tehtävistä. Terveyskeskus voi olla usean kunnan yhteinen. Kunnat voivat myös hankkia kaikki tai osan terveyskeskuspalveluista muilta julkisilta tai yksityisiltä palvelujen tuottajilta. Terveyskeskuksella voi olla useita palveluja tuottavia terveysasemia sekä vuodeosastoja. Terveyskeskuksen osana voi olla myös erikoislääkärijohtoinen sairaala. Tämän julkaisun taulukoissa terveyskeskusten toimintaan on laskettu mukaan myös terveyskeskusten yleislääketieteen erikoisalalla annettu avo- tai laitoshoido. Kunnallisten terveyskeskusten lisäksi mukana on myös joitakin muita kunnallisia tai yksityisiä palveluntuottajia, jotka vastaavat terveyskeskustoiminnasta tietyllä alueella.

Tämän julkaisun taulukoissa **erikoissairaanhoidon avohoittoon** on laskettu mukaan kuntien ja kuntayhtymien sekä neljän yksityisen sairaalan tuottamat erikoissairaanhoidon avohoidon palvelut. Mukana on myös terveyskeskusten erikoislääkärijohtoinen toiminta. **Erikoissairaanhoidon laitoshoido** (mukaanlukien päiväkirurgia) sisältää muun kuin terveyskeskusten, valtion ja yksityisten sairaaloiden yleislääketieteen alan vuodeosastohoidon. Mukana on siten sekä kuntien, kuntayhtymien, valtion että yksityisten tuottama erikoissairaanhoito, mukaan lukien terveyskeskusten erikoislääkärijohtoinen vuodeosastohoido. **Psykiatrian erikoisaloihin** on laskettu mukaan erikoissalat 70, 74 ja 75 alaryhmineen.

Tapaturmien ja väkivallan vuodeosastohoittoon on poimittu ne hoitojaksot, joissa päädiagnoosina on ICD-10 luokituksen ryhmään XIX ”Vammat, myrkytykset ja eräät muut ulkoisten syiden seuraukset” kuuluva diagnoosi lukuun ottamatta vammojen komplikaatioita tai myöhäisvaikutuksia sekä muualla luokittelemattomia kirurgisen ja muun lääketieteellisen hoidon komplikaatioita (diagnoosikoodit S00–T78). Taulukoissa nämä tapaukset on luokiteltu ulkoisen syyn mukaan. Nämä koodit löytyvät ICD-10-tautiluokituksen luvusta XX Vammojen, sairauksien ja kuoleman ulkoiset syyt.

Tapaturmatyyppi on määritelty hoitojaksoille, joissa ICD-10-luokituksen diagnoosi on välillä S00–T78 (hoidettavana on ollut tapaturma). Tapaturmatyyppi ilmaisee tapaturman paikkaa tai siihen liittyvää toimintaa. Tapaturmatyyppi -muuttujaa ei

käytetä liikennetapaturmien, väkivallan, itsensä vahingoittamisen tai lääketieteellisen hoidon komplikaatioiden yhteydessä.

Toimenpiteellisissä hoitojaksoissa ovat mukana sellaiset sairaaloiden tai terveyskeskusten vuodeosastoilla (ml. päiväkirurgia) tehdyt toimenpiteet, jotka on mainittu THL:n toimenpideluokituksessa. Suurin osa tehdyistä toimenpiteistä on erilaisia leikkauksia.

Päiväkirurgialla tarkoitetaan etukäteen päiväkirurgiana suunniteltua toimenpidettä, jonka jälkeen potilas ei jää vuodeosastohoitoon.

Sairaaloiden tuottavuus

Somaattinen erikoissairaanhoito sisältää psykiatrian erikoisaloja lukuun ottamatta muut kliniset erikoisalat.

Episodilla tarkoitetaan potilaan koko hoitoprosessia eli kaikkia vuodeosastohoitokasjoja mukaan lukien päiväkirurgia, avohoitokäynnit, toimenpiteet ja muita suoritteita, jotka on tehty potilaan tietyn terveysongelman ratkaisemiseksi kalenterivuoden aikana. **Episodituottavuus** on toiminnan tuotoksen ja sen aikaansaamiseksi käytettyjen panosten välinen suhde. **Panoksina** on käytetty sairaalan tai sen erikoisalan hoitotoiminnasta aiheutuvia kokonaiskustannuksia. Sairaalan tai erikoisalan **kokonaistuotos** käsittää hoitoeisodien painotetun summan. **Painotetut episodit** saadaan kertomalla episodit episodipainokertoimilla. Episodin määrä muuttuu painotettuna suuremmaksi, jos episodiin kuuluvat potilaat ovat keskimääräistä vaikeahoitoisempia. Episodien painottamisella otetaan huomioon potilaiden vaikeusaste voimavarojen kulutuksen kannalta eri sairaaloissa. **Episodin painokerroin** on kustannuspaino. Se kuvaa kuhunkin episodiin kuuluvien NordDRG Full -hoitokasjojen keskimääräisen kustannuksen ja kaikkien episodien keskimääräisen kustannuksen suhdetta.

Deflatoiduilla kustannuksilla tarkoitetaan kokonaiskustannuksia, jotka on defloatoitu vuoden 2006 hinta- ja kustannustasoon Tilastokeskuksen julkaisemalla julkisten menojen kuntatalouden terveydenhuollon hintaindeksillä.

Alueellinen tarkastelu on sairaanhoitopiirikohtainen tai kuntakohtainen. Mukana ovat julkisten sairaaloiden tuottama somaattinen erikoissairaanhoito sekä yksityisten sairaaloiden tuottama somaattisen erikoissairaanhoidon laitoshoido ja päiväkirurgia.

Alueellisessa tarkastelussa episodiin, **alue-episoisiin**, lasketaan potilaan saman sairauden vuoksi erikoissairaanhoidossa annettu koko hoito riippumatta siitä, missä sairaalassa tai sairaanhoitopiirissä hoito on annettu. Näkökulma on tällöin väestölähtöinen. Alue-episodit sisältävät myös potilaiden vuodeosastokasot (ml. päiväkirurgia) erikoislääkärijohtoisissa terveyskeskussairaloissa sekä yksityisissä sairaaloissa. Lisäksi alue-episodeihin sisältyy erikoislääkärijohtoisien terveyskeskussikoiden avohoitotiedot.

Painotetut suoritteet (laitoshoitokasot, päivystys- ja avohoitokäynnit): Painotetut hoitokasot kuvastavat hoidon vaikeusastetta. Painotetut hoitokasot saadaan kertomalla hoitokasot (avo-/laitoshoido) DRG-kustannuspainoilla. Hoitokasjojen määrä muuttuu painotettuna suuremmaksi, jos hoitokasot ovat keskimääräistä vaikeahoitoisempia. DRG Full -painokerroin on kustannuspaino. Se kuvaa kuhunkin DRG-ryhmään kuuluvien potilaiden keskimääräisten kustannusten suhdetta kaikkien potilaiden keskimääräisiin kustannuksiin. Painotetut hoitokasot = DRG-pisteet.

Erikoissairaanhoidon hoitoonpääsy

Hoitoa odottavalla tarkoitetaan henkilöä/potilasta, jonka lääkäri tai muu terveydenhuollon ammattihenkilö on hoidon tarpeen arvioinnin perusteella päättänyt ottaa hoitoon ja joka on asetettu hoitojonoon tai jolle on varattu aika polikliniseen hoitoon (jonottamisen syy sairaalan resurssit tai kiireellinen hoito). Hoitoa odottaviin sisältyy a) poliklinikka- ja vuodeosastohoitoa sekä päiväkirurgista hoitoa, b) leikkausta, toimenpidettä ja muuta hoitoa odottavat sekä c) lääkinnällistä kuntoutusta odottavat. (1326/2010/29 §).

Hoitojonoon asettamispäivä on se päivä, jolloin potilas asetetaan jonoon odottamaan vuodeosasto-, päiväkirurgista tai polikliinista hoitoa, leikkausta tai toimenpidettä. Hoitojonoon asettamispäivän tulisi olla sama, jolloin lääkäri on tehnyt päätöksen hoitoon ottamisesta. Poimintaan otetaan mukaan sekä jo hoitoajan saaneet potilaat että ne potilaat, jotka eivät ole vielä saaneet hoitoa, vaikka hoitopäätös tarvittavasta hoidosta on tehty. Poimintaan otetaan mukaan potilaat, joiden jonottamisen syyluokka on sairaalan resurssit tai kiireellinen hoito. **Hoidon odotusaika** on hoitojonoon asettamispäivän tai käynnin varauspäivän (jonottamisen syy sairaalan resurssi tai kiireellinen hoito) ja hoitoon odottamisen välinen aika.

Sairastavuus

Näkövammaisena pidetään henkilöä, jonka paremman silmän laseilla korjattu näöntarkkuus on alle 0,3 tai jolla on jokin muu vastaavalla tavalla toimintakykyyn vaikuttava pysyvä näkövamma.

Tartuntataudilla tarkoitetaan sellaista sairautta tai tartuntaa, jonka aiheuttavat elimistössä lisääntyvät mikrobit (mm. bakteerit, virukset) tai mikrobien tuottamat myrkylliset aineet (toksiinit).

THL:n sairastavuusindeksi on tarkoitettu sairastavuuden alueellisen vaihtelun ja yksittäisten alueiden sairastavuuskehityksen mittariksi. Indeksi koostuu seitsemästä sairausryhmästä ja neljästä sairauksien merkitystä kuvaavasta näkökulmasta. Näkökulmat ovat kuolleisuus, työkyvyttömyys, elämänlaatu ja terveydenhoidon kustannukset. Eri sairausryhmiä on painotettu kokonaisindeksissä suhteessa niiden merkitykseen näiden näkökulmien kannalta. Sairastavuustiedot ovat rekisteripohjaisia.

THL:n sairastavuusindeksissä kunkin sairausryhmän yleisyyttä painotetaan sen perusteella, mikä on ao. sairausryhmän merkitys väestön kuolleisuuden, työkyvyttömyyden, elämänlaadun ja terveydenhuollon kustannusten kannalta. **Alueen indeksi** on näiden painotettujen sairausryhmittäisten yleisyyslukujen keskiarvo. **Indeksin arvo** on sitä suurempi, mitä yleisempää sairastavuus alueella on. Koko maassa sairastavuusindeksi on 100.

Indeksin arvoille on laskettu myös **virhemarginaalit (luottamusvälit)**, joiden avulla on mahdollista arvioida satunnaisvaihtelun vaikutusta indeksin arvoihin. Virhemarginaalien huomiointi on välttämätöntä erityisesti pienten kuntien ja sairausryhmittäisten tulosten tulkinnassa.

Kukin sairausryhmä sekä näkökulma on kuvattu jäljempänä erikseen. Indeksin arvo koko maassa uusimpana päivitysvuonna on 100. Aikasarjoja tarkasteltaessa on huomioitava, että indeksin arvot aiempien tarkasteluvuosien osalta muuttuvat uuden

päivityksen myötä. Indeksistä tuotetaan sekä ikävakioitu, että -vakioimaton versio, joiden tulkinnot poikkeavat toisistaan. Useat sairaudet ovat voimakkaan ikäriippuvaisia, jolloin alueen ikärakenne määrittää suurelta osin sairastavuuden tasoa. **Ikävakioitu indeksi** mahdollistaa alueiden välisen vertailun ikärakenteesta riippumatta. **Vakioimaton indeksi** puolestaan kuvastaa alueelle kohdentuvaa sairastavuustaakkaa ja on olennaisempi esimerkiksi alueelle kohdentuvien sairastavuudesta johtuvien kustannusten mittari.

THL:n sairastavuusindeksin osaindeksien määritelmät:

Syöpäsairastavuuden indeksi: Indikaattori ilmaisee syövän (C00-96, D32-33, D42-43) esiintyvyyden 0-79-vuotiailla suhteutettuna vastaavanikäiseen väestöön ja edelleen koko maan tasoon (koko maa=100). Indeksi kattaa henkilöt, joiden syöpädiagnoosista on kulunut vähemmän kuin viisi vuotta. Indeksissä käytetyistä syöivistä on poistettu eturauhassyöpä (C61) sekä ihon ei-melanoomat (C44).

Sepelvaltimotauti-indeksi: Indikaattori ilmaisee sepelvaltimotautitapahtumien ensi- ja uusintadiagnosoilla (akuutit sydäninfarktit (I21-I22) angina pectoris (I20.0), sekä kuolemansyyt (I20-I25, I46, R96, R98) yleisyyden 35-79-vuotiailla suhteutettuna vastaavanikäiseen väestöön ja edelleen koko maan tasoon (koko maa=100).

Aivoverisuonitauti-indeksi: Indikaattori ilmaisee aivohalvauksitapahtumien kuolemaan tai sairaalahoitoon johtaneiden ensikohtausten (diagnooseilla I60-I64, ei I63.6) yleisyyden 35-79-vuotiailla suhteutettuna vastaavanikäiseen väestöön ja edelleen koko maan tasoon (koko maa=100).

Tuki- ja liikuntaelinsairastavuuden indeksi: Indikaattori ilmaisee tuki- ja liikuntaelinsairauksien (M00-M99) vuoksi työkyvyttömyyseläkkeellä vuoden lopussa olleiden 16-64-vuotiaiden osuuden suhteutettuna vastaavanikäiseen väestöön ja edelleen koko maan tasoon (koko maa=100). Indeksi kattaa henkilöt, jotka saivat työkyvyttömyyseläkettä joko työeläke- tai kansaneläkejärjestelmästä tai molemmista järjestelmistä. Yksilölliset varhaiseläkkeet sisältyvät työkyvyttömyyseläkkeisiin.

Mielenterveysindeksi: Indikaattori on jaettu kolmeen osioon;

1. Itsemurhat ja sairaalahoitoon johtaneet itsemurhayritykset
Indikaattori kuvaa itsemurhien (X60-X84, Y870) tai sairaalahoitoon johtaneiden itsemurhayritysten määrän ikäryhmässä 16-79 suhteutettuna samanikäiseen väestöön.
2. Psykoosiin liittyvät lääkkeiden erityiskorvausoikeudet;
Indikaattori kuvaa psykoosin (vaikeat psykoosit ja muut vaikeat mielenterveyden häiriöt, vaikeahoitoinen psykoosi) hoitoon myönnettyjen lääkekorvausosuuksien määrän suhteutettuna väkilukuun.
3. Mielenterveysyistyä johtuvat työkyvyttömyyseläkkeet;
Indikaattori ilmaisee mielenterveyden ja käyttäytymisen häiriöiden (F00-F99) vuoksi työ- ja/tai kansaneläkejärjestelmästä työkyvyttömyyseläkettä saaneiden 16-64-vuotiaiden määrän suhteutettuna samanikäiseen väestöön. Työkyvyttömyyseläkkeet käsittävät toistaiseksi myönnettyt eläkkeet ja määräaikaiset kuntoutustuet.

Tapaturmaindeksi: Indikaattori ilmaisee vuoden aikana päädiagnoosilla vammat, myrkytykset ja eräät muut ulkoisten syiden seuraukset (ICD 10: S00-T78) sairaalahoitossa olleiden 0-79-vuotiaiden potilaiden osuuden suhteutettuna vastaavanikä-

seen väestöön ja edelleen koko maan tasoon (koko maa=100). Väestötietona käytetään keskiväkilukua. Sairaalahoidon sisältää sekä julkisen sektorin (kunnat, kuntayhtymät ja valtio) että yksityisen sektorin järjestämän sairaalahoidon.

Dementiaindeksi: Indikaattori ilmaisee Alzheimer-tautiin myönnettyjen reseptilääkekorvausosoikeuksien (takriini, donepetsiili, rivastigmiini, galantamiini tai mema) määrän suhteutettuna väestöön ja edelleen koko maan tasoon (koko maa=100).

Toimeentulotuki

Toimeentulotuella tarkoitetaan kunnan varoista suoritettua, sosiaalihuoltoon kuuluvaa viimesijaista tukea kotitaloudelle silloin, kun käytettävissä ei ole tavanomaisia tuloja tai toimeentuloa turvaavia etuuksia tai ne eivät riitä turvaamaan henkilön ja perheen ihmisarvoisen elämän kannalta vähintään välttämätöntä toimeentuloa.

Henkilöstö

Kunnallinen henkilöstö tarkoittaa kunnissa ja kuntayhtymissä työskentelevää oman tuotannon (mukana ei ole ostopalveluja) kuukausipalkkaista sosiaali- ja terveydenhuollon henkilöstöä. **Henkilötyövuosien** laskennassa osa-aikaisten työpanos on 60 % koko-aikaisten työpanoksesta eikä mukana ole virkavapaalla olevia.

Kustannukset

Sosiaalimenoihin lasketaan EU:n sosiaaliturvan tilastointijärjestelmän (ESSPROS) mukaiset rahasuoritukset, palvelut ja tavarat sekä maksettujen kulujen korvaaminen turvan piiriin kuuluville kahdeksassa riski- ja tarveryhmässä (esimerkiksi vanhuus, sairaus ja terveys jne). **Terveydenhuoltomenot** lasketaan OECD:n terveystilinpitojärjestelmän (SHA, System of Health Accounts) käsitteiden ja luokitusten mukaisina. Kansallista raportointia varten on tuotettu terveystilinpitoon pohjautuen kansalliset erityispiirteet huomioivat kustannuserät. Terveydenhuollon kokonaismenot koostuvat seuraavista kustannuseristä: erikoissairaanhoidon, perusterveydenhuolto (pl. työterveys-, opiskeluterveydenhuolto ja suun terveydenhuolto), työterveys- ja opiskeluterveydenhuolto, vanhusten laitoshoidon, sairausvakuutuksen korvaama yksityinen terveydenhuolto, muu terveydenhuolto, lääkkeet ja muut lääkinnälliset kulutustavarat, hoitolaitteet ja muut lääkinnälliset kestokulutustavarat, terveydenhuollon hallintomenot, matkat sekä terveydenhuollon bruttoinvestoinnit.

Väestön terveys ja terveystyöllisyys

Ruokatottumukset: Kouluruokailussa kaikki aterianosat syöviksi määritellään Kouluterveyskyselyssä ne, jotka yleensä syövät kouluruoalla pääruokaa, salaattia, maitoa tai piimää sekä leipää.

Tuoreita kasviksia päivittäin syöviksi määritellään Suomalaisen aikuisväestön terveystyöllisyys ja terveys -tutkimuksessa ne, jotka ovat käyttäneet tuoreita vihanneksia/juureksia viimeksi kuluneen viikon aikana 6–7 päivänä.

Tuoreita kasviksia päivittäin syöviksi määritellään Eläkeikäisen väestön terveystyöllisyys ja terveys -tutkimuksessa ne, jotka ovat syöneet vihanneksia tai juureksia (ei perunaa) viimeksi kuluneen viikon aikana 6–7 päivänä.

Ylipainoisuus: Nuorten ylipainoisuus määritellään Kouluterveyskyselyssä painoindeksin (BMI) avulla. Ylipainon raja määrittyy iän ja sukupuolen mukaan. 18-vuotiailla ja sitä vanhemmilla raja on 25 kg/m². Nuoremmilla ikäryhmillä raja on pienempi, esimerkiksi 14-vuotiailla pojilla 22,62 kg/m² ja tytöillä 23,34 kg/m². (Ks. Cole ym. Establishing a standard definition for child overweight and obesity worldwide: international survey. BMJ 2000;320, 1240–45.)

Aikuisväestön ylipainoisuudella tarkoitetaan AVTK- ja EVTK -tutkimuksissa painoindeksiä (BMI), joka on vähintään 25 kg/m², ja joka on laskettu kyselyyn vastaajan itse ilmoittaman pituuden ja painon perusteella.

Liikunta: Vähän tai ei lainkaan hengästyttävää liikuntaa harrastavaksi määritellään Kouluterveyskyselyssä henkilö, joka harrastaa vapaa-ajallaan hengästyttävää ja hikoiluttavaa liikuntaa viikon aikana tavallisesti noin tunnin, noin puoli tuntia tai ei yhtään.

Vähän tai ei lainkaan liikuntaa harrastavalla tarkoitetaan AVTK-tutkimuksessa henkilöä, joka harrastaa vapaa-ajan liikuntaa enintään kerran viikossa, vähintään puoli tuntia niin, että ainakin lievästi hengästyy ja hikoilee.

Kävelyä tai muuta liikuntaa vähän tai ei lainkaan harrastavaksi määritellään EVTK-tutkimuksessa henkilö, joka kävelee ulkona vähintään puoli tuntia enintään kerran viikossa ja harrastaa muuta liikuntaa kuin kävelyä (esimerkiksi hiihtoa, pyöräilyä, uintia, voimistelua, liikuntapelejä, tanssia) vähintään puoli tuntia, enintään 2–3 kertaa kuukaudessa.

Tupakointi: Päivittäin tupakoivaksi määritellään Kouluterveyskyselyssä vastaaja, joka tupakoi nykyisin kerran päivässä tai useammin.

Päivittäin tupakoivaksi määritellään AVTK- ja EVTK -tutkimuksissa vastaaja, joka on ilmoittanut tupakoineensa ainakin yhden vuoden ajan päivittäin sekä viimeksi eilen tai tänään.

Alkoholin käyttö: Humalahakuisesti alkoholia kuukausittain juovaksi määritellään Kouluterveyskyselyssä vastaaja, joka juo alkoholia tosi humalaan asti joko noin 1–2 kertaa kuukaudessa tai kerran viikossa tai useammin.

Humalahakuisesti alkoholia viikoittain käyttäväksi määritellään AVTK-tutkimuksessa vastaaja, joka juo kerralla vähintään kuusi alkoholiannosta (alkoholiannos käsittää pullon olutta tai vastaavaa, lasin viiniä tai ravintola-annoksen väkevää alkoholijuomaa) joko kerran viikossa tai päivittäin tai lähes päivittäin.

Koettu terveys: Terveystilansa huonoksi tai keskinkertaiseksi kokeva on Kouluterveyskyselyn mukaan henkilö, joka on sitä mieltä, että hänen terveydentilansa on joko keskinkertainen tai melko tai erittäin huono.

Terveystilansa huonoksi tai keskitasoiseksi kokeva on AVTK- ja EVTK -tutkimuksien mukaan henkilö, joka on sitä mieltä, että hänen terveydentilansa on joko keskitasoinen tai melko tai erittäin huono.

Toimintakyky: Vaikeuksia opiskelussa kysytään Kouluterveyskyselyssä seuraavasti: Miten koulunkäyntisi/opiskelusi sujuu? Onko sinulla vaikeuksia seuraavissa asioissa? Kysymyksen alakohtina ovat opetuksen seuraaminen oppitunneilla, läksyen tai muiden vastaavien tehtävien tekeminen, kokeisiin valmistautuminen, itselle ni parhaiten sopivan opiskelutavan löytäminen, omatoimisuutta vaativien tehtävien aloittaminen tai valmiiksi hoitaminen, kirjoittamista vaativien tehtävien tekeminen ja lukemista (esim. kirjasta) vaativien tehtävien tekeminen. Vaikeuksia opiskelussa

kokeviksi määritellään ne vastaajat, jotka vastaavat vähintään yhteen kohtaan erittäin paljon tai vähintään kolmeen kohtaan melko paljon.

Työ- ja toimintakykyä haittaavasta sairaudesta kertoneeksi määritellään AVTK-tutkimuksessa vastaaja, joka on ilmoittanut, että hänellä on sairaus tai vamma, joka haittaa työ- ja toimintakykyä.

Ulkona liikkumisessa vaikeuksia kokeneella tarkoitetaan EVTK-tutkimuksessa henkilöä, joka ei pysty liikkumaan ulkona edes autettuna, henkilöä, joka pystyy liikkumaan ulkona, jos joku auttaa, ja henkilöä, joka pystyy liikkumaan ulkona yksin, mutta ulkona liikkuminen on hankalaa.

Masentuneisuus: Masentuneisuutta kokevalla tarkoitetaan Kouluterveyskyselyssä vastaajaa, joka kokee keskivaikeaa tai vaikeaa masentuneisuutta Raitasalon mielialakyselyn (R-BDI) 12 kysymyksellä mitattuna. Mielialakyselyyn kuuluvat kysymykset mielialasta, tulevaisuuteen suhtautumisesta, elämässä onnistumisesta, tyytyväisyyden tunteesta, itsen arvostamisesta, pettymyksen tunteista, vieraiden ihmisten tapaamisesta, päätöksenteon helppoudesta, ulkonäköön tyytyväisyydestä, nukkumisesta, uupumisesta ja ruokahalusta. Jokaisessa kysymyksessä on viisi vastausvaihtoehtoa. Kahdesta positiivisimmasta vaihtoehdosta ei saa pisteitä, kolmannelle saa yhden pisteen, neljännelle kaksi pistettä ja viidennelle kolme pistettä. Keskivaikeaa tai vaikeaa masentuneisuutta kokeviksi määritellään vähintään kahdeksan pistettä saaneet vastaajat. Mielialakysely ei ollut mukana Kouluterveyskyselyssä vuonna 2013.

Masennusoireita kokeneeksi määritellään AVTK- ja EVTK-tutkimuksessa henkilö, joka on raportoinut, että hänellä on ollut viimeksi kuluneen kuukauden (30 pv) aikana masentuneisuutta.

Sosiaali- ja terveysalan seurantaindikaattorit

Koulutustasomittain: Väestön koulutus rakenne -tilastossa väestön koulutustasoa mitataan perusasteen jälkeen suoritettua korkeimman koulutuksen keskimääräisellä pituudella henkeä kohti. Esimerkiksi koulutustasoluku 246 osoittaa, että teoreettinen koulutusaika henkeä kohti on 2,5 vuotta peruskoulun suorittamisen jälkeen. Väestön koulutustasoa laskettaessa perusjoukkona käytetään 20 vuotta täyttäneitä väestöstä. Näin siksi että monen alle 20-vuotiaan koulutus on vielä kesken. Koulutustasomittaimen avulla voidaan helposti vertailla eri alueiden välisiä koulutustasoeroja sekä seurata ajassa tapahtuvia muutoksia. Lähde: Suomen virallinen tilasto (SVT): Väestön koulutus rakenne [verkkojulkaisu]. ISSN=1799-4586. Helsinki: Tilastokeskus [viitattu: 18.11.2013]. Saantitapa: <http://www.stat.fi/til/vkour/index.html>

Gini-kerroin on yleisin tuloeroja kuvaava tunnusluku. Mitä suuremman arvon Gini-kerroin saa, sitä epätasaisemmin tulot ovat jakautuneet. Gini-kertoimen suurin mahdollinen arvo on yksi. Tällöin suurituloisin tulonsaaja saa kaikki tulot. Pienin mahdollinen Gini-kertoimen arvo on 0, jolloin kaikkien tulonsaajien tulot ovat yhtä suuret. Tulonjakotilastossa Gini-kertoimet esitetään prosentteina (sadalla kerrottuna). Gini-kerroin kuvaa suhteellisia tuloeroja. Gini-kerroin ei muutu, jos kaikkien tulonsaajien tulot muuttuvat prosenteissa saman verran.

Menetetty elinvuodet (PYLL = Potential Years of Life Lost) -indeksi muodostetaan laskemalla ensin kuolemistodennäköisyys jokaisessa ikäryhmässä jakamalla

kuolemantapausten lukumäärä kyseisen ikäryhmän koolla. Saatu luku kerrotaan menetettyjen elinvuosien määrällä (esim. 0-vuotiaana kuolleen arvioidaan menettävän 80 vuotta, 20-vuotiaana kuolleen 60 vuotta jne.) Näistä ikäryhmittäisistä luvuista lasketaan painotettu summa käyttäen painoina alle 80-vuotiaiden ikärakennetta koko maassa, jotta alueiden erilaiset ikärakenteet eivät vääristä vertailua. Lopuksi kerrotaan saatu luku 100 000:lla.

PYLL-indeksi on kansainvälisesti laajalti käytetty mittari, ja se mittaa ennenai-kaista kuolleisuutta korostaen nuorella iällä tapahtuvien kuolemantapausten merkit-ystä. Tietyn alueen PYLL-indeksi kertoo, kuinka monta elinvuotta menetettäisiin ennenai-kaisten kuolemien vuoksi sellaisessa kuvitteellisessa väestössä, jossa vallitsisi tarkasteltavan alueen kuolemanvaara jokaisessa ikäryhmässä ja jossa olisi 100 000 alle 80-vuotiasta jakautuneena ikäryhmiin samalla tavalla kuin koko maassa. Eri alueiden PYLL-lukuja voidaan siis vertailla sekä keskenään että koko maan tasoon ja tarkas-tella muutoksia. PYLL-indeksi voidaan laskea myös kuolemansyittäin. Kuolleisuutta pidetään yhtenä luotettavimmista väestön terveydentilan osoittimista etenkin kan-sainvälisissä vertailuissa. PYLL-indeksissä painottuvat erityisesti sellaiset terveyden ja hyvinvoinnin ongelmat, jotka lisäävät kuoleman riskiä nuoremmissa ikäryhmissä.

Terveydenedistämisasiaktiivisuus (TEA): Terveydenedistämisasiaktiivisuus muodos-tuu seitsemästä eri näkökulmasta: sitoutuminen, johtaminen, terveysseuranta ja tar-veanalyysi, voimavarat, yhteiset käytännöt, osallisuus sekä muut ydintoiminnot. Näi-den näkökulmien avulla voidaan arvioida, miten hyvin kunta on hoitanut väestön terveyden edistämiseen liittyviä toimintoja.

Yleiset määritelmät

Alueittaiset tiedot palvelujen käytöstä perustuvat asiakkaan/potilaan kotikuntaan. Koko maan lukuihin sisältyy joissakin taulukoissa myös ulkomaalaisia tai sellaisia asi-akkaita/potilaita, joiden kotikunta ei ole tiedossa.

Asiakkaat 31.12. tarkoittaa tuolloin kirjoilla olleita asiakkaita eli luku sisältää myös tilapäisesti poissa olleet.

Asiakkaita/potilaita/kotitalouksia vuoden aikana tarkoittaa eri asiakkaiden/po-tilaiden/kotitalouksien määrää riippumatta siitä, kuinka monta kertaa he ovat vuoden aikana palvelua käyttäneet.

Hoitojaksolla tarkoitetaan ajanjaksoa, jolloin asiakas/potilas on kirjattuna laitos-hoidon saajaksi. Hoitojakso alkaa tulokirjauksesta ja päättyy lähtökirjaukseen. Tämän julkaisun taulukoissa hoitojaksoihin on laskettu mukaan tilastovuoden aikana päät-tyneet hoitojaksot (ml. päiväkirurgia). Poikkeuksena ovat päihdehuollon taulukois-sa olevat tiedot päihdesairauksien hoitoon käytetyistä sairaalahoitojaksoista. Niissä mukaan on laskettu sekä tilastovuoden aikana päättyneet että tilastovuoden lopussa käynnissä olleet hoitojaksot.

Hoitopäivät vuoden aikana sisältävät kalenterivuodelle osuvat hoitopäivät. Hoi-topäivät saadaan lähtöpäivän (tai 31.12.) ja tulopäivän (tai 1.1.) erotuksena, joten läh-töpäivä ei tule mukaan. Jos lähtö- ja tulopäivä ovat samat, hoitopäivien lukumääräksi tulee yksi. Lasten päivähoidossa hoitopäiviin lasketaan kuitenkin vain läsnäolopäivät.

Keskimääräinen hoitoaika on tilastovuoden aikana päättyneiden hoitojaksojen (ml. päiväkirurgia) kokonaispituuksien keskiarvo. Käynnin tunnusmerkkejä ovat

henkilökohtainen kontakti asiakkaan ja sosiaali- tai terveydenhuollon ammattihenkilön välillä sekä kontaktin perusteella tapahtuva merkintä asiakirjoihin.

Käynniksi lasketaan sekä asiakkaan käynti sosiaali- tai terveydenhuollon yksikössä että sosiaali- tai terveydenhuollon ammattihenkilön käynti yksikön ulkopuolella potilaan luona. Myös omaisten käynti ilman potilasta lasketaan käynniksi (esim. lastenpsykiatriassa).

Definitioner

Befolkning

Det förväntade antalet levnadsår för nyfödda beskriver det antal år en 0-åring skulle leva om dödligheten var oförändrad på den observerade nivån. Trots att ordet ”förväntat” används i termen, beskriver det förväntade antalet levnadsår endast dödlighetsnivån vid beräkningsögonblicket. Det förväntade antalet levnadsår är ett åldersstandardiserat nyckeltal som möjliggör en jämförbar granskning av dödlighetsnivån för olika år.

Med **medelfolkmängd** avses medeltalet av folkmängden i slutet (31.12) av två på varandra följande år. I allmänhet beskrivs fenomen under det år som granskas i statistiken (statistikåret) på så sätt att man vid beräkningen använder medelfolkmängden för den befolkning eller del av befolkningen som är objekt för händelserna i statistikgrenen.

Befolkningsprognoser är beräkningar som gäller befolkningens framtida utveckling. Prognoserna bygger på den tidigare utvecklingen av befolkningsförändringens delfaktorer, dvs. födelsetalet, dödligheten och utflyttningen. Befolkningsprognoserna anger främst vilken befolkningsutveckling skulle vara att vänta om det inte skedde några förändringar i den observerade befolkningsutvecklingen.

Den demografiska försörjningskvoten anger hur många personer under 15 år och över 65 år det finns mot hundra personer i åldern 15–64 år (arbetsför ålder).

Reproduktiv hälsa

Förlossning (ett nyfött barn): Händelse som leder till att ett eller flera foster eller barn (≥ 1) vars gestationsålder är minst 22 graviditetsveckor ($\geq 22 + 0$ graviditetsveckor) eller vars vikt är minst 500 gram (≥ 500 g) föds vaginalt eller genom kejsarsnitt. Födelsen av ett levande barn är alltid en förlossning. Inducerade aborter som med tillstånd av Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården (Valvira) utförs under graviditetsveckorna 22.–23. ($\leq 24 + 0$ graviditetsveckor) är inte förlossningar. **Levande född:** Nyfödd som oberoende av graviditetens längd efter födelsen andas eller uppvisar andra livstecken som att hjärtat slår, navelsträngen pulserar eller att musklerna rörs viljemässigt oavsett om moderkakan har lösgjort sig eller navelsträngen skurits av. **Dödfödd:** Foster eller nyfödd som vid födelsen inte uppvisar livstecken och vars födelse överensstämmer med definitionen på en förlossning ($\geq 22 + 0$ graviditetsveckor eller ≥ 500 g). **Spädbarnsdödlighet:** Antalet dödsfall bland barn under ett år i relation till 1 000 levande födda. **Perinatal dödlighet:** Antalet dödfödda och antalet levande födda barn som avlidit under den första levnadsveckan (< 7 dygn) i relation till 1 000 födda barn.

Missbildningsfall: Ett fall som uppfyller kriterierna för Finlands missbildningsregister, dvs. ett i Finland levande fött eller dödfött barn hos vilket man konstaterat minst en betydande medfödd missbildning, och vars moder bott i Finland under förlossningen och merparten av graviditeten. **Missbildning:** En betydande medfödd strukturell missbildning, en kromosomavvikelse eller en medfödd hypotyreos hos ett missbildningsfall. Som betydande missbildning betraktas inte ärftliga eller andra

sjukdomar som inte är behäftade med medfödda missbildningar, störningar i organens eller vävnadernas funktion, utvecklingsstörning, medfödda infektioner, mindre avvikelser i utseendet, normal variation eller andra mindre betydelsefulla avvikelser som finns på missbildningsregistrets lista över missbildning som utesluts. **Prevalens:** Antalet missbildningsfall per 10 000 nyfödda.

Assisterad befruktning omfattar provrörsbefruktning och insemination (IUI). Provrörsbehandling omfattar påbörjade IVF-cykler (provrörsbefruktning), ICSI-cykler (mikroinjektionsbehandling) och överföring av fryst embryo (FET). Cykel avser att bildande av mogen äggblåsa påbörjats, och överföring avser överföring av en befruktad äggcell till livmodern.

Abort (avbrytande av graviditet): Artificiellt avbrytande av graviditet som inte överensstämmer med definitionen på en förlossning, som leder till att ett eller flera foster (≥ 1) dör och där man vet att fostret inte dött intrauterint före ingreppet.

Sterilisering: Ett ingrepp i en mans eller en kvinnas könsorgan som medför bestående avsaknad av fortplantningsförmåga. Sådana ingrepp i könsorganen som är nödvändiga i behandlingen av somatiska sjukdomar betraktas inte som steriliseringar.

Tjänster för barn och familjer

Med **barndagvård** avses att vården av barn organiseras antingen som daghemsvård, familjedagvård, lekverksamhet eller annan form av dagvårdsverksamhet. Gruppfamiljedagvård betraktas som familjedagvård. **Förskoleundervisning**, som närmast är avsedd för 6-åringar, syftar till att främja och stöda barnets inlärningsförutsättningar och skapa en smidig övergång till skolan. Förskoleundervisningen kan organiseras av social- eller skolförvaltningen. Den 1 augusti 2001 infördes avgiftsfri förskoleundervisning, men redan före det hade flera kommuner organiserat förskoleundervisning antingen i skolor eller i daghem. **Kommunal dagvård** inbegriper kommunens egna tjänster och tjänster man köpt av privata serviceproducenter. **Privat dagvård** innefattar barn som vårdats med Folkpensionsanstaltens stöd för privat vård. Dagvårdsgivaren kan vara ett privat daghem, en privat familjedagvårdare eller en privat person som föräldrarna ingått ett arbetsavtal med.

Med **underhållsbidrag** avses en penningprestation med vilken ett barns förälder ska delta i de kostnader som barnets underhåll orsakar. Då underhållsbidraget fattas eller är otillräckligt, betalar FPA underhållsstöd. Föräldrarna kan komma överens om **ett barns vårdnad** så att bägge föräldrarna har gemensam vårdnad eller bara den ena föräldern har vårdnaden. Föräldrarna kan även komma överens om **boende och umgängesrätt**. Avtalet ska företes socialnämnden eller domstolen för fastställande för att det ska vara juridiskt verkställbart.

Med **barn placerade utom hemmet** avses barn och ungdomar som genom socialnämndens beslut placerats utanför hemmet som en stödåtgärd inom öppenvården eller som en åtgärd inom eftervården, eller för att de omhändertagits. **Omhändertagande** betyder att vården och fostran av barnet sker genom samhällets (socialnämnden i kommunen) försorg. Med **omhändertagande ”mot viljan”** avses sådana fall där ett barn som fyllt 12 år, eller barnets vårdnadshavare, motsätter sig omhändertagandet. Med **barn** avses en person som inte har fyllt 18 år och med **ung** en person som

inte har fyllt 21 år. Barn och ungdomar som placerats utom hemmet kan vårdas i en familj, på en institution eller på annat liknande sätt. **Familjevård** anordnas i en lämplig familj, som godkänts för uppgiften av socialnämnden, på grundval av ett skriftligt avtal. **Institutionsvård** omfattar vård på barnskyddsinrättningar, t.ex. barnhem, ungdomshem och skolhem. **Annan vård** inbegriper bl.a. institutioner för missbrukarvård, yrkesskolornas internat och folkhögskolor. **Stödåtgärder inom öppenvården** innebär att man tryggar barnets eller den ungas stödboende, uppehälle, skolgång och hobbyverksamhet, ger familjen stöd och rehabilitering samt vidtar andra stödåtgärder vid behov.

Äldreomsorg

Till servicen inom äldreomsorgen hör både tjänster som är särskilt avsedda för äldre och allmänna tjänster som utnyttjas av äldre. Som **klienter som får regelbunden hemvård** betraktas de klienter inom hemservicen och hemsjukvården för vilka det uppgjorts en service- och vårdplan eller som får hemservice eller hemsjukvård minst en gång i veckan. **Hälsövårdscentralernas slutenvård** omfattar slutenvården inom allmänmedicin på hälsövårdscentralerna. Utöver traditionell vård på ålderdomshem (institutionsvård) finns olika slag av boendeservice som administrativt hör till öppenvården. Denna service kan bestå t.ex. av boende i servicehus eller gruppboende. I en del av enheterna är personalen på plats dygnet runt (**serviceboende med heldygnsoomsorg**) och i andra endast dagtid (**vanligt serviceboende**). Till **långvårdsklienterna** hör de klienter som fått beslut om långvarig institutionsvård eller vars vård varat över 90 dygn.

Handikappservice

Med **institutioner för personer med utvecklingsstörning** avses huvudsakligen s.k. centralinstitutioner. **Assisterat boende** utgörs av sådana boendeenheter för personer med utvecklingsstörning (gruppboende) där personalen är på plats dygnet runt, medan styrt boende är ett boende där personalen finns på plats endast dagtid. Till **långvårdsklienterna** hör de klienter som fått beslut om långvarig institutionsvård eller vars vård varat över 90 dygn.

Mentalvård

Öppenvårdsbesök inom mentalvården avser besök vid psykiatriska polikliniker och vid mentalvårdsbyråer. Till **psykiatrisk institutionsvård** hör sådana vårdperioder inom slutenvården på sjukhus och hälsövårdscentraler där huvuddiagnosen är psykiska sjukdomar och syndrom (ICD-10-diagnoserna F00–F99, med undantag av diagnoser som tyder på demens, andra organiska psykiska störningar samt utvecklingsstörning). Utöver traditionell institutionsvård finns det också olika former av boendeservice för personer med psykiska problem. Inom en del av **boendeservicen inom psykiatrin är personalen** på plats dygnet runt, i andra enbart dagtid.

Alkohol, droger och beroende

Alkohol och andra droger inbegriper alkohol, surrogat och narkotika. **En alkohol-dryck** är en dryck vars alkoholhalt överstiger 2,8 volymprocent etylalkohol. **Narkotika** är ett allmänbegrepp som omfattar lösningsmedel, narkotiska ämnen samt de läkemedel som i huvudsak påverkar det centrala nervsystemet och som kan användas i berusningssyfte. **De narkotiska ämnena** definieras i narkotikaförordningen (548/1993).

Den registrerade alkoholkonsumtionen omfattar försäljningen till detaljhandelskunderna i Alkos butiker samt distributionen av alkoholdrycker till livsmedelsbutiker och till restauranger med serveringstillstånd. **Den oregistrerade konsumtionen** omfattar den alkohol turisterna för in i landet, hemtillverkad alkohol, olagligt tillverkad alkohol, smuggling, T-sprit och andra surrogat samt den alkohol man konsumerat under utrikesresor. Den registrerade och oregistrerade konsumtionen utgör sammantaget **den totala alkoholkonsumtionen**. **Starka drycker** inbegriper long drink med tillsatt destillerad alkohol. **Vin** inbegriper long drink som tillverkas genom jäsning.

Tjänsterna inom missbrukarvården omfattar såväl specialtjänster som de tjänster inom socialvården och hälso- och sjukvården som utnyttjas på grund av bruk av alkohol och andra droger. Till missbrukarvårdens specialtjänster hör A-kliniker, ungdomsstationer och motsvarande öppenvårdsenheter, akutvårdsstationer samt rehabiliteringsenheter, boendeservice, skyddshärbärgen och dagcentraler för missbrukare.

Till **den sjukhusvård av missbrukssjukdomar** räknas de vårdperioder som orsakats av alkohol- och narkotikabruk samt läkemedelsförgiftningar. Alkoholrelaterade vårdperioder selekteras genom följande diagnoser i sjukdomsklassifikationen ICD-10: F10, T51, K70, K85.2, K86.0, K29.2, I42.6, O35.4, Q86.0, P04.3, E24.4, E52, G31.2, G40.51, G62.1, G72.1, Z50.2, Z71.4, Z72.1 och R78.0. Narkotikarelaterade vårdperioder selekteras med diagnoserna: F11–F16, F18–F19, F55, R78.1–5, Z50.3, Z71.5, Z72.2, O35.5, P04.4, P96.1 samt narkotikaförgiftningar X41, X42, T40.0–9, T43.6, T50.7, T42.3–4, T42.6–7 och T36, som preciserats med följande ATC-koder N06B, N07XA, N07XX, N01AH, N02A, M01AB, M03BC, M03BX, N07BC, N03AA, N01AF, N03AE, N05BA, N05BB, N05C, för vilka självmord eller självmordsförsök inte har registrerats som orsak. I denna indelning ingår skadlig användning av sömnmedel och lugnande medel i narkotika, inte i läkemedel. Läkemedelsförgiftningarna omfattar förgiftningsdiagnoserna T36 som har en annan orsak än det ovannämnda läkemedlet som används i berusningssyfte eller för vilka läkemedlet inte har specificerats. I läkemedelsförgiftningarna ingår dessutom alla självmord och försök till självmord, även för de läkemedel som används i berusningssyfte som klassificeras ovan. Förgiftningar till följd av sömnmedel och lugnande medel tillhör läkemedel om orsaken till förgiftningen varit självmord eller försök till självmord.

Tobak är ett njutningsmedel som är tillverkat av eller innehåller tobaksplanta. **En tobaksprodukt** är produkt som helt eller delvis är tillverkad av tobak och som är avsedd att avnjutas. I definitionen ingår inte cigarettpapper. **En cigarett** är en tobaksrulle som är avsedd att rökas och som är färdigt rullad i papper eller är placerad i ett hylsformigt hölje tillverkat av annat material och som inte kan anses vara en cigarr eller en cigarill. Vikten av en cigarett uppskattas vara 0,65 g. **En cigarr** är en av naturlig tobak tillverkad tobaksrulle som är avsedd att rökas och vars yttersta skikt eller omblad består av tobaksblad eller av tobaksfärgad rekonstruerad tobak. Vikten av en

cigarr uppskattas vara 2 g. **En cigarill** är en cigarr som väger högst tre gram. **Löstobak** omfattar pip- och cigarettobak samt finskuren tobak för rullning av cigaretter. **Snus och tuggtobak** är tobaksprodukter som avnjuts i munnen. Vikten av en snusdosa uppskattas vara 50 g.

Tobakskonsumtionen statistikförs på två sätt utgående från Tullens skattestatistik: 1) Leveransen av tobaksprodukter för skattepliktig konsumtion under perioden december-november, vilket avspeglar den verkliga konsumtionen under kalenderåret och 2) Leveransen av tobaksprodukter för skattepliktig konsumtion under statistikåret (januari-december), som är den metod som använts sedan år 1940. Konsumtionen av tobaksprodukter per person som fyllt 15 år: Vid estimeringen av antalet 15 år fyllda invånare används Finlands medelfolkmängd under statistikåret. **Skattefria cigaretter:** cigaretter som förs in i landet skattefritt av resenärer. Införseln av skattefria cigaretter uppskattas årligen på basis av undersökningar.

Primärvård och specialicerad sjukvård

Enligt lagen om hälso- och sjukvård (1326/2010) omfattar hälso- och sjukvården främjande av hälsa och välfärd, primärvård och specialiserad sjukvård.

Med **primärvård** avses i lagen om hälso- och sjukvård uppföljning av befolkningens hälsotillstånd, hälsofrämjande verksamhet inklusive hälsorådgivning och hälsoundersökningar, mun- och tandvård, medicinsk rehabilitering, företagshälsovård och miljö- och hälsoskydd som kommunen ordnar samt jourverksamhet, öppen sjukvård, hemsjukvård, hemsjukhusvård och sjukhusvård, mentalvårdsarbete och alkohol- och drogarbete som kommunen ordnar, till den del de inte ordnas inom socialvården eller den specialiserade sjukvården; primärvård kan också benämnas folkhälsoarbete.

Enligt folkhälsolagen ska kommunen ha en **hälsovårdscentral** som ansvarar för uppgifter som anges i lagstiftningen. Hälsovårdscentralen kan vara gemensam för flera kommuner. Kommunerna kan också skaffa alla eller en del av hälsocentraltjänsterna från andra offentliga eller privata serviceproducenter. Hälsovårdscentralen kan vid behov ha flera hälsostationer och vårdavdelningar som producerar tjänster. I anslutning till hälsovårdscentralen kan det också finnas ett specialistlett sjukhus. I hälsovårdscentralernas verksamhet i tabellerna i denna årsbok ingår även sådan öppen eller slutenvård vid hälsovårdscentraler som getts inom specialiteten allmänmedicin. Vid sidan av de kommunala hälsovårdscentralerna ingår i verksamheten också vissa andra kommunala eller privata serviceproducenter som ansvarar för hälsovårdscentralverksamheten inom ett visst område.

Den specialiserade sjukvård som avses i lagen om hälso- och sjukvård omfattar hälso- och sjukvårdstjänster inom medicinska och odontologiska verksamhetsområden som hänför sig till förebyggande, undersökning, vård och behandling av sjukdomar, prehospital akutsjukvård, jour och medicinsk rehabilitering. Vid enheterna för specialiserad sjukvård ges i huvudsak vård på specialistläkarnivå. **Den öppenvård inom den specialiserade sjukvården** som redovisas i tabellerna i denna publikation har producerats av kommuner och samkommuner samt fyra privata sjukhus. Dessutom ingår specialistledd verksamhet vid hälsovårdscentralerna. **Slutenvården inom den specialiserade sjukvården (inklusive dagkirurgi)** inbegriper annan vård än slutenvård inom allmänmedicin vid hälsovårdscentraler, statliga och privata sjukhus.

Sålunda ingår specialiserad sjukvård som produceras av kommuner, samkommuner, staten och privata inklusive specialistledd slutenvård vid hälsovårdscentraler. Till **de psykiatriska specialiteterna hör specialiteterna 70, 74 och 75 med undergrupper.**

Denna årsboks tabeller över **slutenvård till följd av olycksfall och våld** redovisar vårdperioder vars huvuddiagnos ingår i kapitel XIX ”Skador, förgiftningar och vissa andra följder av yttre orsaker” i klassifikationen ICD-10, med undantag av komplikationer eller sena besvär efter skador, samt komplikationer till kirurgiska åtgärder och medicinsk vård som inte klassificeras annanstans (diagnoskoderna S00–T78). I tabellerna har dessa fall klassificerats enligt den yttre orsaken. Dessa koder finns i kapitel XX ”Yttre orsaker till skador, sjukdomar och dödsfall” i klassifikationen av sjukdomar ICD-10.

En olycksfallstyp fastställs för vårdperioder med diagnoserna S00–T78 enligt ICD-10-klassificeringen (olycksrelaterade skador som behandlats). Olycksfallstypen anger var olycksfallet har skett eller vad som hänt i samband med olycksfallet. Denna variabel används inte i samband med trafikolyckor, våld, självtillfogad skada eller komplikationer vid medicinsk vård.

Vårdperioder med åtgärder omfattar sådana åtgärder som ingår i THL:s åtgärds-klassifikation och som utförts på sjukhus och hälsovårdscentralers vårdavdelningar (inklusive dagkirurgi). Största delen av åtgärderna är olika operationer.

Med **dagkirurgi** avses en åtgärd som på förhand planerats som dagkirurgi och efter vilken patienten inte behöver få vård på vårdavdelning.

Sjukhusens produktivitet

Den specialiserade somatiska sjukvården omfattar samtliga kliniska specialiteter med undantag av specialiteterna inom psykiatri.

Med **en episod** avses patientens vårdprocess som helhet, dvs. alla vårdperioder på avdelning inklusive dagkirurgi, öppenvårdsbesök, åtgärder och andra prestationer som genomförts för att åtgärda ett bestämt hälsomässigt problem hos patienten under kalenderåret. **Episodproduktivitet** avser relationen mellan verksamhetens resultat och de insatser som använts för att åstadkomma det. Som insatser används de totala kostnader som medförs av vårdverksamheten vid ett sjukhus eller inom en specialitet vid sjukhuset. **Det totala resultatet** av ett sjukhus eller en specialitet omfattar den viktade summan av vårdepisoderna. **De viktade episoderna** erhålls genom att multiplicera episoderna med episodviktkoefficienter. När en episod är viktad, blir dess vikt större om de patienter som episoden omfattar är svårare att behandla än genomsnittet. Genom viktning av episoderna beaktas i vilken grad patienter som är svåra att behandla förbrukar resurserna vid olika sjukhus. **Viktkoefficienten för en episod** utgörs av dess kostnadsvikt. Den beskriver förhållandet mellan den genomsnittliga kostnaden för de NordDRG Full-vårdperioder som ingår i respektive episod och den genomsnittliga kostnaden för alla episoder.

Med **deflaterade kostnader** avses totala kostnader som deflaterats till pris- och kostnadsnivån år 2006 med hjälp av uppgifterna om de kommunala hälsovårdsutgifterna i prisindexet för offentliga utgifter.

En områdesspecifik granskning utförs per sjukvårdsdistrikt eller kommun. I den upptas den specialiserade somatiska sjukvården som de offentliga sjukhusen produce-

rar samt institutionsvård och dagkirurgi inom den specialiserade somatiska sjukvården som de privata sjukhusen producerar.

Vid en områdesspecifik granskning inberäknas i episoden (**områdesspecifik episod**) inberäknas hela den vård och behandling inom den specialiserade sjukvården som patienten fått för samma sjukdom, oberoende av i vilket sjukhus eller sjukvårdsdistrikt vården och behandlingen har getts. Infallsvinkeln är i dessa fall befolkningsorienterad. De områdesspecifika episoderna omfattar även vårdperioderna på vårdavdelning (inkl. dagkirurgi) vid specialistleda hälsovårdscentralssjukhus och privata sjukhus. I de områdesspecifika episoderna ingår ytterligare uppgifter om öppenvården vid specialistleda hälsovårdscentralenheter.

Viktade prestationer (institutionsvårdperioder, jour- och öppenvårdsbesök): De viktade vårdperioderna beskriver vårdens och behandlingens svårighetsgrad. De viktade vårdperioderna erhålls genom att multiplicera vårdperioderna (öppen-/slutenvård) med DRG-kostnadsvikter. När en vårdperiod är viktad, blir dess vikt större om vårdperioderna omfattar mer krävande vård än genomsnittet. Viktkoefficienten DRG Full anger kostnadsvikten. Den beskriver förhållandet mellan de genomsnittliga kostnaderna för patienterna i respektive DRG-grupp och de genomsnittliga kostnaderna för samtliga patienter. Viktade vårdperioder = DRG-poäng.

Tillgången till vård inom den specialiserade sjukvården

Mer en person/patient som väntar på vård och behandling avses en person eller patient som en läkare eller en annan yrkesutbildad person inom hälso- och sjukvården beslutat ta in för vård och som placerats i vårdkö eller för vilken en tid reserverats för poliklinisk vård (orsaken till köandet är sjukhusets resurser eller brådskande vård och behandling). I dem som väntar på vård ingår de som väntar på a) vård på poliklinik eller vårdavdelning eller inom dagkirurgi, b) operation, åtgärd och annan vård och behandling samt c) på medicinsk rehabilitering. (1326/2010/29 §).

Datum för placering i vårdkö avser den dag när patienten placerades i kö för vård, operation eller åtgärd på en vårdavdelning, inom dagkirurgin eller vid en poliklinik. Datumet för placering i vårdkö bör vara det datum då läkaren fattat beslut om intagning för vård. I urvalet upptas både patienter som redan fått tid för vård och behandling och de patienter som inte har fått en tid trots att vårdbeslut om den nödvändiga vården redan har fattats. I urvalet upptas patienter för vilka köandets orsaksklass är sjukhusets resurser eller brådskande vård. **Väntetiden för vård** är tiden mellan datumet för placering i vårdkö eller datumet för beställning av tid för besök (orsaken till köandet är sjukhusets resurser eller brådskande vård) och datumet för intagning till vård.

Sjukfrekvens

Med **synskadad** avses en person vars synskärpa är under 0,3 på det bättre ögat när den korrigerats med glasögon, eller som har någon annan bestående synskada som påverkar funktionsförmågan på motsvarande sätt.

Med **smittsam sjukdom** avses en sådan sjukdom eller smitta som orsakas av mikrober (bl.a. bakterier, virus) vilka förökar sig i kroppen eller giftiga ämnen (toxiner) som mikrober producerar

THL:s sjuklighetsindex är avsett som en indikator för den regionala variationen av sjukligheten och för utvecklingen av sjukligheten i enskilda områden. THL:s helhet av sjuklighetsindexet indelas i åtta delar: det allmänna indexet för sjukligheten, som går under namnet THL:s sjuklighetsindex, och i sju sjukdomsgruppsspecifika index. Det allmänna indexet bildas av den viktade summan av de sju sjukdomsgruppsspecifika indexen som också kan granskas separat för sig. Sjukdomsgrupperna har viktats i det allmänna indexet i förhållande till deras betydelse avseende dödlighet, arbetsförmåga, nedsatt livskvalitet och direkta kostnader för hälso- och sjukvården. Sjuklighetsuppgifterna är registerbaserade. Varje sjukdomsgrupp beskrivs separat (nedan).

För indexets värden har även beräknats felmarginaler (konfidensintervaller) med vilka det är möjligt att uppskatta den slumpmässiga variationens inverkan på indexets värden. Det är nödvändigt att beakta felmarginalerna särskilt när det gäller att tolka resultaten för små kommuner och de sjukdomsgruppsspecifika resultaten.

Indexets värde för hela landet för det senaste uppdateringsåret är 100. Värdet på indexet för en region är högre ju vanligare sjuklighet är i regionen. Vid en granskning av tidsserierna är det viktigt att beakta att indexets värden för de tidigare granskningssåren ändras i anslutning till den nya uppdateringen. Av indexet produceras en åldersstandardiserad och en icke-åldersstandardiserad version, vilkas tolkningar avviker från varandra. Flera sjukdomar är kraftigt åldersberoende, vilket innebär att områdets åldersstruktur i hög grad definierar sjuklighetsnivån. **Det åldersstandardiserade indexet** gör det möjligt att jämföra regionerna oberoende av åldersstruktur. **Det icke-standardiserade indexet** beskriver i sin tur regionens sjuklighetsbörda och är en väsentligare indikator exempelvis för kostnader som sjukligheten i regionen orsakar.

Definitioner av delindexen till THL:s sjuklighetsindex:

Index för sjuklighet i cancersjukdomar: Indikatoren anger prevalensen av cancer (C00–96, D32–33, D42–43) hos 0–79-åringar i förhållande till befolkningen i motsvarande ålder och vidare till nivån i hela landet (hela landet = 100). Indexet omfattar personer som fått cancerdiagnos för mindre än fem år sedan. Från de cancersjukdomar som används i indexet har prostatacancer (C61) samt icke-melanom i huden (C44) avlägsnats

Index för kranskärtsjukdomar: Indikatoren anger förekomsten av kranskärtsjukdomsincidenter, diagnostiserade första gången och omdiagnostiserade (akuta hjärtinfarkter (I21–I22), angina pectoris (I20.0) samt dödsorsakerna (I20–I25, I46, R96, R98) hos 35–79-åringar i förhållande till befolkningen i motsvarande ålder och vidare till nivån i hela landet (hela landet = 100)).

Index för cerebrovasculära sjukdomar: Indikatoren anger första förekomsten av hjärninfarktincidenter som lett till dödsfall eller sjukhusvård (diagnoserna I60–I64, ej I63.6) hos 35–79-åringar i förhållande till befolkningen i motsvarande ålder och vidare till nivån i hela landet (hela landet = 100).

Index för sjukdomar i muskuloskeletala systemet: Indikatoren anger andelen 16–64-åringar med invalidpension på grund av sjukdomar i muskuloskeletala systemet (M00–M99) i förhållande till befolkningen i motsvarande ålder och vidare till nivån i hela landet (hela landet = 100). Indexet omfattar personer som fick invalidpension antingen från arbetspensions- eller folkpensionssystemet eller båda. Individuella förtidspensioner ingår i invaliditetspensionerna.

Index för mentala sjukdomar: Indikatoren har indelats i tre delar:

1. Själv mord och självmordsförsök som lett till sjukhusvård;
Indikatoren beskriver mängden självmord (X60–X84, Y870) eller självmordsförsök som lett till sjukhusvård i åldersgruppen 16–79 år i förhållande till befolkningen i samma ålder.
2. Rätter till specialersättning för läkemedel i anslutning till psykos;
Indikatoren beskriver mängden rättigheter till läkemedelsersättningar som beviljats för behandling av psykos (svåra psykos och andra svåra mentala störningar, svårbehandlad psykos) i förhållande till befolkningen.
3. Invalidpensioner som orsakats av mentala orsaker
Indikatoren anger antalet 16–64-åringar som fått invalidpension från arbets- och/eller folkpensionssystemet på grund av psykiska sjukdomar och syndrom samt beteendestörningar (F00–F99) i förhållande till befolkningen i samma ålder. Invalidpensionerna omfattar pensioner som beviljats tills vidare och tidsbestämda rehabiliteringsstöd

Index för olycksfall: Indikatoren anger andelen patienter som fått sjukhusvård med huvuddiagnosen följer av skador, förgiftning och vissa andra yttre orsaker ICD 10: S00–T78) i förhållande till befolkningen och vidare till nivån i hela landet (hela landet = 100). Som befolkningsuppgift används medelfolkmängden. Sjukhusvården omfattar sjukhusvård som ordnats av den offentliga sektorn (kommuner, samkommuner och staten) och den privata sektorn.

Index för demens: Indikatoren anger mängden rättigheter till läkemedelsersättningar för receptmedicin som beviljats för behandling av Alzheimers sjukdom (takrin, donepezil, rivastigmin, galantamin eller mema) i förhållande till befolkningen och vidare till nivån i hela landet (hela landet = 100).

Utkomststöd

Med **utkomststöd** avses ett ekonomiskt stöd inom den kommunala socialvården. Stödet beviljas ett hushåll i sista hand i de fall då sedvanliga inkomster eller förmåner som tryggar utkomsten inte finns eller då de inte räcker till för att trygga minst den oundgängliga utkomst som en person och familj behöver för ett människovärdigt liv.

Personal

Med **kommunanställda** avses månadsavlönad socialvårds- och hälso- och sjukvårds-personal inom den egna produktionen (köpta tjänster är inte inberäknade) i kommuner och samkommuner. Vid beräkningen av årsverken har antagits att de deltidsanställdas arbetsinsats utgör 60 procent av de heltidsanställdas arbetsinsats. Tjänstlediga har inte inbegripits.

Kostnader

Till de **sociala utgifterna** räknas de betalningar, tjänster och varor som definieras i EU:s system för statistik över socialt skydd (ESSPROS) samt ersättningen för utgifter inom de åtta olika risk- och behovsgrupper som omfattas av det sociala skyddet (t.ex. ålderdom, sjukdom/hälso- och sjukvård etc.). **Vid beräkningen av hälso- och sjukvårdsutgifterna** används samma begrepp och indelningar som i OECD:s system

för hälsoräkenskaper (SHA, System of Health Accounts). För den nationella rapporteringen fastställs på grundval av hälsoräkenskaperna utgiftsposter som tar hänsyn till de nationella särdragen. De totala hälso- och sjukvårdsutgifterna består av följande utgiftsposter: specialiserad sjukvård, primärvård (exkl. företagshälsovård, studerandehälsovård och tandvård), tandvård, företags- och studerandehälsovård, institutionsvård för äldre, privat hälso- och sjukvård som ersätts av sjukförsäkringen, övrig hälso- och sjukvård, läkemedel- och andra medicinska förbrukningsartiklar, terapeutiska hjälpmedel och andra medicinska varaktiga varor, administration av hälso- och sjukvård, resor samt offentliga bruttoinvesteringar.

Befolkningens hälsobeteende och hälsa

Matvanor: Som de som äter alla delar av måltiden vid skollunchen definieras i enkäten Hälsa i skolan de personer som vanligen äter huvudrätt, sallad, mjölk eller surmjölk samt bröd. Som de som äter färska grönsaker dagligen definieras i undersökningen.

Den finländska vuxenbefolkningens hälsobeteende och hälsa de personer som har ätit färska grönsaker/rotfrukter 6–7 dagar under den senaste veckan.

Som de som äter färska grönsaker dagligen definieras i undersökningen Den pensionerade befolkningens hälsobeteende och hälsa de personer som har ätit grönsaker eller rotfrukter (inte potatis) 6–7 dagar under den senaste veckan.

Övervikt: De ungas övervikt definieras i enkäten Hälsa i skolan med hjälp av viktindexen (BMI). Gränsen för övervikt definieras efter ålder och kön. Gränsen går vid 25 kg/m² för 18 år och äldre. Bland yngre åldersgrupper är gränsen lägre, till exempel 22,62 kg/m² hos 14-åriga pojkar och 23,34 kg/m² hos 14-åriga flickor. (Se Cole m.fl. Establishing a standard definition for child overweight and obesity worldwide: international survey. *BMJ* 2000;320, 124–045.)

I AVTK- och EVTK -undersökningarna avses med vuxenbefolkningens övervikt ett viktindex (BMI), som är minst 25 kg/m², och som har beräknats utgående från den längd och vikt som besvararen själv har uppgett.

Motion: Som någon som utövar lite eller ingen tröttande motion definieras i enkäten Hälsa i skolan en person som på sin fritid under veckan utövar ca en timme, ca en halv timme eller ingen motion som tröttar eller förorsakar svettning.

Med någon som utövar lite eller ingen motion alls avses i AVTK-undersökningen en person som på sin fritid utövar motion minst en halv timme som åtminstone tröttar eller förorsakar lätt svettning minst en gång i veckan.

Som någon som promenerar lite eller inte alls eller utövar lite eller ingen motion definieras i EVTK-undersökningen en person som promenerar utomhus minst en halv timme högst en gång i veckan och utövar annan motion än promenad minst en halv timme (till exempel skidning, cykling, simning, gymnastik, motionsspel, dans) högst 2-3 gånger i månaden.

Rökning: Som någon som röker dagligen definieras i enkäten Hälsa i skolan en som svarar att han/hon nuförtiden röker en gång per dag eller oftare.

Som någon som röker dagligen definieras i AVTK- och EVTK -undersökningarna en person som har uppgett att han/hon dagligen har rökt åtminstone under ett år samt senast igår eller idag.

Användning av alkohol: Som någon som månatligen dricker alkohol i berusningssyfte definieras i enkäten Hälsa i skolan en person som dricker alkohol så att han/hon blir ordentligt berusad antingen 1–2 gånger i månaden eller en gång i veckan eller oftare.

Som någon som varje vecka dricker alkohol i berusningssyfte definieras i AVT-Kundersökningen en person som dricker minst sex alkoholportioner per gång (en alkoholportion är en flaska öl eller motsvarande, ett glas vin eller en restaurangportion stark alkoholdryck) antingen en gång i veckan eller nästan dagligen.

Upplevd hälsa: Någon som upplever sitt hälsotillstånd dåligt eller medelmåttigt är enligt enkäten Hälsa i skolan en person som anser att hans/hennes hälsotillstånd antingen är medelmåttigt eller ganska eller mycket dåligt.

Någon som upplever sitt hälsotillstånd dåligt eller medelmåttigt är enligt AVTK ja EVTK-undersökningarna en person som anser att hans/hennes hälsotillstånd antingen är medelmåttigt eller ganska eller mycket dåligt.

Funktionsförmåga: Om svårigheter i studierna frågas i enkäten Hälsa i skolan enligt följande: Hur går det för dig i skolan? Har du svårigheter med något av följande? Sekundärfrågorna är hur man följer med under lektionerna, gör läxor eller andra liknande uppgifter, förbereder sig för prov, hittar den studieteknik som passar en bäst, kommer igång med eller slutför uppgifter som kräver egna initiativ, utför skriftliga uppgifter och utför uppgifter som kräver (t.ex. bok) läsning. Som någon som har svårigheter med studierna definieras de personer som svarar minst på en punkt mycket eller på minst tre punkter ganska mycket.

Som någon som uppger en sjukdom som förorsakar en nedsättning av arbets- och funktionsförmågan definieras i AVTK-undersökningen en person som uppgett att han/hon har en sjukdom eller skada som förorsakar en nedsättning av arbets- och funktionsförmågan.

Som någon som upplevt svårigheter med att röra sig utomhus avses i EVTK-undersökningen en person som inte ens assisterad kan röra sig utomhus, en person som assisterad kan röra sig utomhus om någon hjälper till, och en person som kan röra sig utomhus ensam men som befinner det besvärligt att röra sig utomhus.

Depression: Som någon som upplever depressiva symptom avses i enkäten Hälsa i skolan en person som upplever en medelsvår eller svår depression mätt med 12 frågor enligt Raitasalos enkät om sinnesstämning (R-BDI). Till enkäten om sinnesstämningar hör frågor om sinnesstämning, hur man ser på framtiden, hur man lyckats i livet, känslan av tillfredsställelse, hur man respekterar sig själv, känslor av besvikelse, att träffa främmande människor, lätthet att fatta beslut, nöjdhet med utseendet, sömn, utmattning och aptit. Varje fråga har fem svarsalternativ. De två mest positiva alternativ ger inga poäng, det tredje ger en poäng, det fjärde ger två poäng och det femte ger tre poäng. De svarare som fått minst åtta poäng definieras uppleva medelsvår eller svår depression. Enkäten om sinnesstämning var inte med i enkäten Hälsa i skolan 2013.

Som någon som upplevt depressionssymtom definieras i AVTK- och EVTK-undersökningen en person som rapporterat att han/hon under den senaste månaden (30 dagar) har haft depression.

Uppföljningsindikatorer inom socialvården och hälso- och sjukvården

Mått för utbildningsnivå: I statistiken över befolkningens utbildningsstruktur mäts befolkningens utbildningsnivå enligt den genomsnittliga längden per person gällande den högsta utbildning som avlagts efter grundnivån. Utbildningsnivåtalet 264 visar exempelvis att den teoretiska utbildningstiden per person är 2,5 år efter avlagd grundskola. Då befolkningens utbildningsnivå beräknas används den befolkning som fyllt 20 år som population. Detta för att många som inte fyllt 20 år ännu är på hälft med sin utbildning. Med hjälp av utbildningsnivåindikatorn kan man lätt jämföra utbildningsskillnaderna mellan olika områden och följa förändringar över tid. Källa: Finlands officiella statistik (FOS): Befolkningens utbildningsstruktur [e-publikation]. ISSN=2242-2900. Helsingfors: Statistikcentralen [hänvisat: 18.11.2013]. Åtkomstsätt: www.stat.fi/til/vkour/index_sv.html.

Gini-koefficienten är det vanligaste nyckeltalet som beskriver inkomstskillnader. Ju högre värde Gini-koefficienten får desto ojämnare är inkomsterna fördelade. Gini-koefficientens högsta möjliga värde är ett. Då får inkomstagaren med de största inkomsterna alla inkomster. Gini-koefficientens lägsta möjliga värde är 0, då inkomsterna för alla inkomstagare är lika stora. I inkomstfördelningsstatistiken anges Gini-koefficienterna som procenttal (multiplicerat med 100). Gini-koefficienten beskriver relativa inkomstskillnader. Det sker inga ändringar i Gini-koefficienten, om inkomsterna för alla inkomstagare ändras lika mycket procentuellt.

PYLL=Indexet förlorade levnadsår (Potential Years of Life Lost) bildas genom att man först beräknar sannolikheten för dödsfall i varje åldersgrupp genom att dela antalet dödsfall med storleken på den aktuella åldersgruppen. Talet man då får fram multipliceras med antalet levnadsår (t.ex. anses en person som har dött vid 0 års ålder ha förlorat 80 år, medan en person som har dött vid 20 års ålder har förlorat 60 år osv.). Utifrån dessa åldersgruppsspecifika tal beräknas den viktade summan genom att åldersstrukturen i hela landet för personer under 80 år används som vikter, så att jämförelsen inte förvrängs av regionernas olika åldersstrukturer. Till sist multipliceras det erhållna talet med 100 000.

PYLL-indexet är en mätare som används i stor omfattning på det internationella planet, och det mäter den förtida dödligheten med betoning på dödsfall i ung ålder. PYLL-indexet för en viss region anger hur många levnadsår man skulle förlora på grund av dödsfall i förtid i en tänkt befolkning där risken för dödsfall i det område som granskas råder i varje åldersgrupp och där det finns 100 000 personer under 80 år som är fördelade på åldersgrupper på samma sätt som i hela landet. Man kan alltså jämföra PYLL-talen för olika regioner både sinsemellan och med nivån i hela landet och granska förändringar. PYLL-indexet kan även beräknas enligt dödsorsak. Dödligheten anses vara en av de mest tillförlitliga indikatorerna för befolkningens hälsotillstånd i synnerhet i internationella jämförelser. I PYLL-indexet betonas i synnerhet sådana hälso- och välfärdsproblem som ökar risken för dödsfall i de yngre åldersgrupperna.

Aktivitet för hälsofrämjande (TEA). Aktiviteten för hälsofrämjande består av sju olika dimensioner: engagemang, ledning, hälsouppföljning och behovsanalys, resurser, gemensamma förfaranden, delaktighet och övriga kärnfunktioner. Med hjälp av dessa dimensioner kan man bedöma hur väl kommunen har skött funktionerna i anslutning till främjandet av kommunens invånare

Allmänna definitioner

Områdesvisa uppgifter om utnyttjandet av tjänster grundar sig på klientens/patientens hemkommun. Uppgifterna om hela landet inbegripet i vissa tabeller även utlänningar eller sådana klienter/patienter vars hemkommun är okänd.

Klienter 31.12 avser antalet registrerade klienter vid tidpunkten i fråga, dvs. antalet inbegriper även tillfälligt frånvarande.

Klienter/patienter/hushåll under året avser antalet klienter/patienter/hushåll, oberoende av hur många gånger de utnyttjat tjänsten under året.

Vårdperiod avser den tidsperiod klienten/patienten varit inskriven som mottagare av institutions- eller slutenvård. En vårdperiod börjar vid inskrivningen och upphör vid utskrivningen. I årsbokens tabeller innefattar vårdperioderna sådana vårdperioder som upphört under statistikåret (inkl. dagkirurgi), utom när det gäller sjukhusvårdperioder orsakade av alkohol- och narkotikarelaterade sjukdomar i missbrukarvårdens tabeller. I dem ingår både vårdperioder som upphört under statistikåret och pågående vårdperioder i slutet av statistikåret.

Vårddygnen under året innefattar antalet vårddygn som infaller under kalenderåret. Antalet vårddygn beräknas som skillnaden mellan utskrivningsdagen (eller 31.12) och inskrivningsdagen (eller 1.1), vilket innebär att utskrivningsdagen inte inbegrips. Om utskrivningsdagen är densamma som inskrivningsdagen, är antalet vårddygn ett. Inom barndagvården beaktas dock endast närvarodagarna.

Medelvårdtiden är genomsnittet för den sammanlagda varaktigheten av de vårdperioder (inkl. dagkirurgi) som upphört under statistikåret.

Ett **besök** kännetecknas av personlig kontakt mellan klienten/patienten och social-, hälsooch sjukvårdspersonalen och av att kontakten dokumenteras. Som besök betraktas både besök som klienten/patienten gör på en social- eller hälso- och sjukvårdsenhet och besök som social-, hälso- och sjukvårdsanställda gör utanför enheten hos klienten/patienten. Även anhörigas besök utan patient betraktas som besök (t.ex. inom barnpsykiatrin).

Definitions

Population

Life expectancy at birth indicates the mean number of years that a person aged 0 years would live if subjected throughout his or her life to the current mortality conditions. Although the concept contains the word 'expectancy', life expectancy reflects only the situation at the time when the figure was calculated. Life expectancy is an age-standardised figure, which enables comparisons of mortality rates in different years.

Mean population indicates the average of the population figures at the end of the year (31 December) in two consecutive years. Normally, statistics describe the phenomena of the year under review (the statistical year) by using the mid-year population of the population or the population group under review.

Population projections are calculations describing future population trends. They are calculated by means of fertility, mortality and migration rates on the basis of population trends in the past. The population projections describe chiefly what the population trends would be if no changes took place in the observed population trends.

The **age dependency rate** indicates the number of people aged 0–14 and 65 and over in relation to one hundred working-age people (20–64 years).

Reproductive health

Birth: A process resulting in a foetus or a child of at least 22 weeks of gestation ($\geq 22 + 0$ weeks of gestation) or weighing at least 500 g (≥ 500 g) being born either with vaginal delivery or Caesarean section. Live birth is always a birth. An induced abortion performed during the 23rd or 24th week of pregnancy ($\leq 24 + 0$ weeks of gestation) by permission from the National Supervisory Authority for Welfare and Health (Valvira) is not regarded as a birth. **Live birth** is the birth of a child that, irrespective of the duration of the pregnancy, breathes or shows any other evidence of life, such as beating of the heart, pulsation of the umbilical cord or movement of the voluntary muscles, whether or not the placenta is attached or the umbilical cord has been cut. **Stillbirth** is the birth of a foetus or a child that shows no evidence of life typical of a live birth, but complying with the definition of a birth ($\geq 22 + 0$ weeks of gestation or ≥ 500 g). **Infant mortality** includes deaths during the first year of life per 1000 live births. **Perinatal mortality** includes stillbirths and deaths during the first week of life (< 7 days) per 1000 births.

Birth with congenital anomalies refers to births included into the Finnish Register of Congenital malformations, i.e. a live birth or a stillbirth in Finland with at least one detected major congenital anomaly and with a mother who has been resident in Finland at the time of the delivery and also during most of the pregnancy. **Congenital anomaly** is a major congenital structural anomaly, chromosomal defect or congenital hypothyroidism involved in a birth with congenital anomalies. Major anomalies do not include hereditary and other diseases not associated with congenital anomalies, dysfunction of organs or tissues, developmental disabilities, congenital infections, isolated minor dysmorphic features, normal variations and

common less significant congenital anomalies included in the exclusion list of the Register of Congenital Malformations. **Prevalence** refers to births with congenital anomalies per 10 000 births.

Assisted fertility treatments mean in vitro fertilisation (IVF) and artificial insemination (IUI). IVF treatments include all started IVF cycles (in vitro fertilisation), ICSI cycles (intracytoplasmic sperm injection) and transfers of frozen embryos (FET). Cycle means that the maturation of the ovarian follicle has been started. Transfer refers to the transfer of a fertilised ovum into the uterus.

Induced abortion means artificially induced termination of pregnancy which is not a birth and which results in the death of one or more fetuses (≥ 1) and in which there is no indication of intrauterine foetal death before the termination.

Sterilisation means an operation on the male or female genitals resulting in permanent inability to produce offspring. Operations performed on the genitals where the operation is regarded as necessary in the treatment of genitals or genital diseases are not regarded as sterilisations.

Services for children and families

Child day care refers to arrangements made for a child's care at a day-care centre or in family day care, or in the form of supervised play groups or other day-care activities. Family day care includes group family day care. **Pre-school education** aims to improve children's ability to learn and to prepare them for school. It is mainly intended for 6-year-olds. Pre-school education can be arranged by local social care or education authorities. As of 1 August 2001, municipalities have been obliged to arrange pre-school education free of charge. However, many municipalities have provided pre-school education in schools or day-care centres even before that date. **Municipal day care** includes the municipality's own services and services purchased from private service providers. **Private day care** refers to children receiving private day-care allowance from the Social Insurance Institution. The care provider can be a private day-care centre, a private family childminder or a person whom the parents have employed to care for the child.

Maintenance payments refer to an amount of money that a liable parent is required to pay towards the expenses arising from the maintenance of a child. In the absence of maintenance payment or if it is insufficient, **maintenance allowance** is payable by Kela, the Social Insurance Institution. In an agreement on the **custody of their child**, the parents may share the custody or the custody may be given to one parent only. The parents may also agree on the child's **residence and right of access** concerning the child. To be legally enforceable, the agreement has to be confirmed by the Social Welfare Board or by a court.

Children placed outside the home refers to children and young persons placed outside the home by a decision of the Social Welfare Board, which has been made to provide support in community care or when the child or young person has been taken into care or is in need of after-care. **Taken into care** means that authorities (the Social Welfare Board) take responsibility for the care and upbringing of the child. **Taken into care involuntarily** refers to cases where a child aged 12 and over or the child's guardian opposes the child being taken into care. **A child** refers to a person under the

age of 18 and a young person to a person under the age of 21. Children and **young persons** who have been placed outside the home may be in foster care, residential care or other care. **Foster care** is provided on the basis of a written contract in a family that has been approved by the Social Welfare Board. **Residential care** includes care provided in child welfare institutions, such as children's homes, youth residential homes and reform schools. **Other care** includes institutions for substance abusers, homes for vocational schools and folk high schools. **Support interventions in community care** include supported housing for the child or young person, income support, securing school attendance and leisure-time activities, support to the family, rehabilitation and other necessary support.

Care and services for older people

Services for older people include both services especially intended for older people and mainstream services used by older people. **Clients in regular home care** include the clients in home-help services and home nursing for whom a service and care plan has been drawn up or who have received home-help services or home nursing at least once a week. **Inpatient care in health centres** includes care in health-centre inpatient wards in the speciality of general medicine. In addition to traditional care in residential homes for older people (institutional care), there are different types of housing services that administratively form part of community-based care provision. Such housing services include e.g. sheltered housing and group homes. Some housing units have staff available 24 hours a day (sheltered housing with 24-hour assistance) while others have staff available during the daytime only (ordinary sheltered housing). **Clients in long-term care** include all clients for whom there is a decision on long-term institutional care or who have received care for over 90 days.

Services for people with disabilities

Institutions for people with intellectual disabilities mainly refers to so-called central institutions. **Housing with 24-hour** assistance includes all units providing housing services for people with intellectual disabilities (group homes) where staff are available 24 hours a day, as distinct from **housing with part-time assistance** where staff are available during the daytime only. **Clients in long-term care** include all clients for whom there is a decision on long-term institutional care or who have received care for over 90 days.

Mental health services

Outpatient visits in mental health services include visits to psychiatric outpatient clinics and to mental health clinics. **Inpatient mental health care** includes all care periods in inpatient care in hospitals and health centres in cases where the primary diagnosis is mental disorder (ICD-10-diagnoses F00-F99 except for diagnoses for dementia and other organic, including symptomatic, mental disorders, and mental retardation). In addition to traditional institutional care, there are various housing services for people with mental disorders. **Housing services for people with mental disorders** have units where staff are available 24 hours a day as well as units where they are available during the daytime only.

Alcohol, drugs and addiction

Substances include alcohol, surrogates and drugs. **Alcoholic beverage** is a drink containing more than 2.8 per cent by volume of ethyl alcohol. **Drug** is an umbrella concept that includes solvents, narcotic drugs and psychoactive pharmaceuticals that can be used for intoxication purposes. **Narcotics substances** are defined in the Narcotics Act (548/2008).

Documented consumption includes the retail sale of alcoholic beverages at Alko stores and the deliveries of alcoholic beverages to grocery stores and licensed restaurants. **Undocumented consumption** includes alcohol imports by passengers, home preparation, illegal distillation, smuggling, substitutes, and alcohol consumed by Finns abroad. **Total consumption of alcoholic beverages** includes both documented and undocumented consumption. **Strong beverages** include long-drink beverages fortified with distilled alcohol. **Wines** include fermented long drinks.

Services for substance abusers include both specialised services for substance abusers and social and health services used for alcohol- and drug-related reasons. Specialised services for substance abusers include A-clinics and youth clinics and other similar units of community-based care, detoxification centres and rehabilitation centres for substance abusers, housing services, overnight shelters and day centres for substance abusers.

Alcohol- or drug-related hospital care includes periods of care due to the abuse of alcohol and drugs as well as medicine poisonings. Alcohol-related period of care are identified using the ICD-10 diagnoses F10, T51, K70, K85.2, K86.0, K29.2, I42.6, O35.4, Q86.0, P04.3, E24.4, E52, G31.2, G40.51, G62.1, G72.1, Z50.2, Z71.4, Z72.1 and R78.0. Drug-related periods of care are identified using the diagnoses F11–F16, F18–F19, F55, R78.1–5, Z50.3, Z71.5, Z72.2, O35.5, P04.4, P96.1 as well as drug poisonings X41, X42, T40.0–9, T43.6, T50.7, T42.3–4, T42.6–7 and T36 that have been specified by using ATC codes N06B, N07XA, N07XX, N01AH, N02A, M01AB, M03BC, M03BX, N07BC, N03AA, N01AF, N03AE, N05BA, N05BB, N05C, where the cause is not suicide or attempted suicide. In this category, abuse of soporifics and sedatives are under narcotic drugs instead of pharmaceuticals. Medicine poisonings include poisoning diagnoses T36 where the cause is other than above-mentioned pharmaceutical used for intoxication purposes or where no pharmaceutical has been specified. Medicine poisonings also include all suicides and attempted suicides, including cases where the cause is any of the above-mentioned pharmaceuticals used for intoxication purposes. Poisonings by soporifics and sedatives are classified under medicine poisonings if the cause of poisoning is suicide or attempted suicide.

Tobacco means a stimulant manufactured from or containing tobacco plants. **Tobacco product** means a product made wholly or partly of tobacco and intended as a stimulant. This definition does not include cigarette paper. **Cigarette** means a roll of tobacco, pre-wrapped in paper or some other material, placed or intended to be placed in a tube-shaped wrap designed for smoking, which cannot be regarded as a cigar or a cigarillo. The weight of a cigarette is estimated at 0.65 grams. **Cigar** means a roll of tobacco made of natural tobacco with its outermost wrap or binder leaf made of tobacco leaf or of otherwise reconstructed tobacco-coloured tobacco. The weight of a cigar is estimated at 2 grams. **Cigarillo** means a cigar that weighs no more than

three grams. **Loose tobacco** means smoking tobacco or fine-cut tobacco for the rolling of cigarettes. **Snuff and chewing tobacco** means a tobacco product for oral use. The estimated weight of a snuff box is 50 grams.

The statistics on **consumption of tobacco** are collected in two ways based on the taxation statistics of the Customs: 1) Tobacco products delivered for taxable consumption in December–November, which describes better the real consumption during the calendar year; and 2) Tobacco products delivered for taxable consumption during the statistical year (January–December), which is the way consumption has been monitored since 1940. Consumption of tobacco products per persons aged 15 and over is calculated on the average population of persons aged 15 and over during the statistical year. **Untaxable cigarettes** mean private imports of tax-free cigarettes. The numbers of tax-free cigarettes imported by passengers are assessed annually on the basis of an interview survey.

Primary health care and specialised health care

The Health Care Act (1326/2010) defines health care services as health and welfare promotion, primary health care, and specialised health care.

In the Health Care Act, **primary health** care means public health services provided by local authorities, health promotion, and any related provision of health counselling and health checks, oral health care, medical rehabilitation, occupational health care, environmental health care, as well as emergency medical care, outpatient care, home nursing, at-home hospital care and inpatient care, mental health services, and substance abuse services where these are not covered by social services or specialised medical care; primary health care may also be referred to as public health services.

According to the Primary Health Care Act, each municipality must have a **health centre** for the purpose of performing the functions specified in the Health Care Act. Several municipalities may share the same health centre. Municipalities may also purchase part or all of their health-centre services from other public or private service providers. A health centre may have several outpatient units and inpatient wards. The health centre may also comprise a specialist-led hospital. In the Yearbook tables, health-centre activities include outpatient and inpatient care provided in the speciality of general practice in health centres. In addition to municipal health centres, the figures include a few other municipal or private service providers responsible for health-centre activities within a specific area.

In the Health Care Act, **specialised health care** is defined as specialised medical and dental health care services pertaining to preventing, diagnosing, and treating illnesses, emergency medical service, emergency medical care, and medical rehabilitation. Units on this level provide treatment mainly on the level of medical specialists. In the tables of this publication, **specialised outpatient care** includes specialised outpatient medical care services provided by municipalities, joint municipal boards and four private hospitals. The figures also include specialist-led activities in health centres. **Specialised inpatient care (including day surgery)** refers to inpatient care other than the inpatient care given in health centres, state hospitals and private hospitals in the speciality of general practice. The figures thus include specialised health

care provided by municipalities, joint municipal boards, the state, and private service providers, as well as specialist-led inpatient care in health centres. **Psychiatric specialities** here include the specialities 70, 74 and 75 with their subcategories.

In the Yearbook tables, **inpatient care due to accidental injuries and violence** includes periods of care where the primary diagnosis is classifiable to ICD-10 Chapter XIX Injuries, poisoning and certain other consequences of external causes, with the exception of complications and sequelae of injuries and complications of surgical and medical care not elsewhere classified (diagnosis codes S00–T78). In the tables these cases are classified by external cause. The codes can be found in IDC-10 Chapter XX External causes of morbidity and mortality.

Type of accident is defined for periods of care where the ICD-10 diagnosis code is in the range S00–T78 (Injury, poisonings and certain other consequences of external causes). Type of accident covers both the location of and activities related to the accident. The accident type variable is not used with transport accidents, violence, intentional self-harm or complications of surgical and medical care.

Periods of care with procedures include all procedures performed in hospitals or health-centre wards (including day surgery) that are mentioned in THL's classification of procedures. Most of the procedures performed constitute different types of operations.

Day surgery means that a procedure has been planned in advance to be performed as day surgery and that the patient is not admitted to inpatient care after the procedure.

Hospital benchmarking

Somatic specialised health care includes all clinical specialities except psychiatry. Episode means the whole treatment process, i.e., all periods of inpatient care, including day surgery, outpatient visits, procedures and other services that have been performed to treat the patient's health problem during one calendar year. **Episode productivity** describes the relationship between outputs (health care activities) and inputs (resources going into the activities). **Inputs** are the total costs for the activities of a hospital or one of its specialities. **Total outputs** of a hospital or a speciality include the weighted sum of episodes. **Weighted episodes** are calculated by multiplying the number of episodes by the episode weight coefficient. The number of episodes will be higher than the weighted episode if the patients included in the episode have higher than average level of difficulty to treat. Weighted episodes take into account the level of difficulty to treat a patient relative to the volume of resources going into the activities in different hospitals. **Episode weight coefficient** is a cost weight. It describes the relationship between the average cost of the NordDRG Full periods of care included in one episode and the average cost of all episodes.

Deflated cost means the total costs that are deflated to the price and cost level in 2006 by using the price index of public expenditure in municipal health care services published by Statistics Finland.

Regional examination means an examination by hospital district or municipality. It includes somatic specialised health care provided by public hospitals as well as somatic specialised inpatient care and day surgery provided by private hospitals.

In regional examination, the episode, or the regional episode, includes all treatments received by a patient for the same disease in specialised health care irrespective of the hospital or hospital district that provided the treatment. The perspective is, then, population-based. **Regional episode** includes also inpatient periods of care (including day surgery) in specialist-led health centre hospitals and in private hospitals. In addition, it covers outpatient care provided by specialist-led units in health centres.

Weighted outputs (inpatient care periods, emergency room visits and outpatient visits): Weighted periods of care reflect the level of difficulty to treat a patient. Weighted periods of care are calculated by multiplying the number of periods of care (inpatient and outpatient care) by DRG cost weights. The number of periods of care will be higher than the weighted figure if the patients included in the episode have higher than average level of difficulty to treat. DRG Full coefficient is a cost weight. It describes the relationship between the average cost of patients in the DRG group and the average cost of all patients. Weighted periods of care = DRG score.

Access to services in specialised health care

Person/patient waiting for admission means an individual for whom a physician or other health care professional has, after an assessment of the need for treatment, made a decision to admit and who has been placed on a waiting list or for whom an outpatient appointment has been booked (on the grounds of resource availability or urgent treatment). Persons/patients waiting for admission include those who are on a waiting list for a) outpatient care, inpatient care or day surgery; b) operation, procedure or other treatment; or c) medical rehabilitation (Health Care Act 1326/2010, section 29).

Waiting list entry date means the date on which the patient is placed on a waiting list for inpatient care, day surgery, outpatient care, operation or procedure. The waiting list entry date should be the same as the date for the decision to admit. The sampling includes both patients who have been given a date for admission and patients who, despite an existing decision to admit, have not yet been given any date for admission. Moreover, the sampling includes patients who are placed on a waiting list on the grounds of resource availability or urgent treatment. Waiting time means the period between the waiting list entry date or the date of the booked appointment (on the grounds of resource availability or urgent treatment) and the waiting list removal date.

Morbidity

A visually impaired person refers to anyone who has a corrected visual acuity of less than 0.3 in the better eye or any other permanent visual impairment similarly affecting the functional capacity.

Infectious disease refers to a disease or infection caused by microbes (bacteria, virus or similar) which reproduce in the human body or caused by toxins produced by microbes.

THL's morbidity index is designed to measure regional variations in morbidity as well as morbidity trends in individual regions. THL's morbidity index consists

of eight sections: the main index, titled THL's morbidity index, and seven disease-group-specific indexes. The main index is calculated as a weighted sum of the seven disease-group-specific indexes, which can also be studied separately. In the main index, disease groups receive a weight in accordance with the significance of that disease group in terms of mortality, disability, low quality of life, and direct health care costs. All morbidity data are retrieved from registers. Each disease group is described separately below.

Also a **margin of error (confidence interval)** has been calculated for each index value so that the effects of random variation on the index can be assessed. It is absolutely necessary to take the margins of error into account especially when interpreting data for small municipalities and the disease groups

Index value for the whole country is 100 on the latest year of update. **Regional index** is the higher the more common morbidity is in the region. When examining time series, it should be born in mind that new updates affect also the index values for previous years. The indexes are available both with and without age standardisation, and these two types of indexes are interpreted differently. Many diseases are strongly age-dependent, and then the regional age structure has a strong effect on the level of morbidity in that region. **Age standardised index** enables comparisons between regions independent of regional age structures. **Index without age standardisation** reflects the burden of disease on a region and is a better indicator of a region's morbidity-related costs, for example.

Definitions for the sub-indexes of THL's morbidity index:

Coronary disease index: The indicator gives the prevalence of primary and secondary diagnoses of coronary disease (acute myocardial infarctions I21–I22, angina pectoris I20.0 as well as the causes of death I20–I25, I46, R96, R98) among people aged 35–79 years in proportion to the population of the same age and compared to the prevalence in the total population (whole country=100).

Cancer index: The indicator gives the prevalence of cancer (C00–C96, D32–D33, D42–D43) among people aged 0–79 years in proportion to the population of the same age and compared to the prevalence in the total population (whole country=100). The index includes persons who were diagnosed with cancer less than five years ago. The index does not include the cancer types prostate cancer (C61) and non-melanoma skin cancer (C44).

Cerebrovascular disease index: The indicator gives the prevalence of first attacks of cerebrovascular disease that resulted in death or hospitalisation (diagnoses I60–I64, excluding I63.6) among the population aged 35–79 years in proportion to the population of the same age and compared to the prevalence in the total population (whole country=100).

Musculoskeletal disorder index: The indicator gives the proportion of persons aged 16–64 years who, at the end of the year, were on a disability pension due to a disorder of the musculoskeletal system (M00–M99) in proportion to the population of the same age and compared to the prevalence in the total population (whole country=100). The indicator includes those receiving disability pension under either an earnings-related pension system or the national pension system, or both. Disability pensions include individual early retirement pensions.

Mental health index: The indicator is divided into three sections:

1. Suicides and suicide attempts leading to hospitalisation: The indicator gives the number of suicides (X60–X84, Y870) or suicide attempts leading to hospitalisation among people aged 16–79 years as a proportion to the population of the same age.
2. Entitlement to special refunds for psychosis-related medication: The indicator gives the number of granted entitlements to special refunds for medicines prescribed for treatment of psychosis (severe psychosis and other severe mental disorders, psychosis requiring demanding treatment) as a proportion of the total population.
3. Disability pensions due to mental health issues: The indicator gives the number of persons aged 16–64 years receiving disability pension (under an earnings-related pension system and/or the national pension system) due to mental and behavioural disorders (F00–F99) as a proportion to the population of the same age. Disability pensions include pensions granted until further notice and fixed-term rehabilitation benefits.

Accidental injury index: The indicator gives the number of those who have been in hospital care with the primary diagnosis injury, poisonings and certain other consequences of external causes (S00–T78) in proportion to the population and compared to the prevalence in the total population (whole country=100). The population figures refer to mean population. The indicator covers hospital care in the public sector (municipalities, joint municipal boards and the state), as well as in private-sector hospitals.

Dementia index: The index gives the number of granted entitlements to reimbursement for prescription medicines prescribed for Alzheimer's disease (tacrine, donepezil, rivastigmine, galantamine or memantine) in proportion to the population of the same age and compared to the prevalence in the total population (whole country=100).

Social assistance

Social assistance refers to last-resort financial assistance paid under social welfare to a household from municipal funds when no ordinary sources of income or other cash benefits are available or when they are not sufficient to ensure the person or family at least the minimal living needed for a life of human dignity

Personnel

Municipal personnel refers to social and health care staff working for municipalities and joint municipal boards on a monthly salary basis. **Man-years** are calculated assuming that the work input of part-time employees equals 60 per cent of that of fulltime employees, excluding those on leave of absence

Expenditure

Social protection expenditure includes, according to the European System of Integrated Social Protection Statistics (ESSPROS), payments, services and goods, as well

as reimbursements of expenses to those eligible for income security, in eight risk- or need-based groups (such as Old age, Illness and health etc.). **Health expenditure** is calculated in accordance with the concepts and classifications of the OECD System of Health Accounts (SHA). For the purposes of national reporting, expenditure categories have been produced on the basis of the SHA while taking into account national special features. Health expenditure consists of the following categories: specialised health care, primary health care (excl. occupational and student health care and dental care), dental care, occupational and student health care, institutional care for older people, private health care reimbursed under the National Health Insurance, other health care, pharmaceuticals and other medical non-durables, therapeutic appliances and other medical durables, expenditure on health administration, travels and gross health investments.

Population health and health behavior

Eating habits: For the purposes of the School Health Promotion Study, pupils who eat all the components of a school meal are defined as those pupils who usually have the main course, salad, bread and milk or buttermilk.

For the purposes of the study on Health Behaviour and Health among the Finnish Adult Population, people who have fresh vegetables every day are defined as those people who had fresh vegetables/root vegetables on 6–7 days of the week preceding the interview

For the purposes of the study on Health Behaviour and Health among the Finnish Retirement-Age Population, people who have fresh vegetables every day are defined as those people who had fresh vegetables/root vegetables (excluding potatoes) on 6–7 days of the week preceding the interview.

Weight: For the purposes of the School Health Promotion Study, the Body Mass Index (BMI) is used in defining overweight. The limit between normal weight and overweight takes age and gender into account. The limit for people age 18 and over is at 25 kg/m². The limit is lower for younger age groups, for example, it is 22.62 kg/m² for 14-year-old boys and 23.34 kg/m² for girls. (See Cole et al. Establishing a standard definition for child overweight and obesity worldwide: international survey. *BMJ*2000;320, 1240–45.)

For the purposes of the Studies on Health Behaviour and Health among the Finnish Adult and Retirement-Age Population, overweight is defined as a Body Mass Index (BMI) of 25 kg/m² or more, calculated on the height and weight given by the respondent for purposes of the study.

Exercise: For the purposes of the School Health Promotion Study, people who do little or no exercise that leaves them out of breath are defined as those people who, in the course of a week, usually do one hour, half an hour or no exercise at all that leaves them out of breath.

For the purposes of the study on Health Behaviour and Health among the Finnish Adult Population, people who do little or no exercise are defined as those who did at least half an hour of exercise that made them hot and out of breath, but no more than once a week.

For the purposes of the study on Health Behaviour and Health among the Finnish Retirement-Age Population, people who do little or no exercise or walking are defined as those who, in the course of a week, walked outdoors for no more than half an hour and did exercise other than walking (e.g. skiing, cycling, swimming, gymnastics, team sports, dancing) no more than 23 times a month for at least half an hour.

Smoking: For the purposes of the School Health Promotion Study, people who smoke daily are defined as respondents who said they smoke one a day or more.

For the purposes of the Studies on Health Behaviour and Health among the Finnish Adult and Retirement-Age Population, people who smoke daily are defined as respondents who said they had smoked daily for at least one year and who had last smoked the same day or the day preceding the interview.

Alcohol use: For the purposes of the School Health Promotion Study, people who binge-drink once a month are defined as those who drink enough alcohol to become very drunk either 1–2 times a month or once a week or more often.

For the purposes of the study on Health Behaviour and Health among the Finnish Adult Population, people who binge-drink once a week are defined as those respondents who reported drinking at least six units of alcohol at one sitting, either once a week, or daily or almost daily. One unit of alcohol equals one bottle of beer or similar, one glass of wine, or one restaurant serving of a strong alcoholic beverage.

Perceived health: For the purposes of the School Health Promotion Study, people who rate their health as average or poor are respondents who rate their health as average or fairly or very poor. For the purposes of the Studies on Health Behaviour and Health among the Finnish Adult and Retirement-Age Population, people who rate their health as poor or average are respondents who rate their health as average or fairly or very poor.

Functional capacity: The School Health Promotion Study includes the following questions concerning experienced difficulties with school work or studies: “How are you doing at school? Are you experiencing difficulties in any of the following areas?” The alternatives listed are: “following teaching in class, doing homework or other school tasks, preparing for exams, finding the study method that suits me best, beginning or completing tasks that require own initiative, performing tasks that require writing, and performing tasks that require reading (e.g. from a book)”. People who experienced difficulties with school work or studies were defined as those respondents who selected ‘very much’ for at least one alternative or ‘rather much’ for at least three alternatives.

For the purposes of the study on Health Behaviour and Health among the Finnish Adult Population, people who reported suffering a medical condition that reduced their work ability and functional capacity are defined as those respondents who reported having such a condition.

For the purposes of the study on Health Behaviour and Health among the Finnish Retirement-Age Population, people who had difficulties moving outdoors are defined as those respondents who were either unable to go outdoors even with assistance, who were able to go outdoors with assistance, or who were able to go outdoors on their own, but with difficulty.

Depression: For the purposes of the School Health Promotion Study, people who experience depression refers to respondents who experience moderate to severe

depression, as measured with the Raitasalo mood questionnaire (R-BDI, 12 questions). The mood questionnaire includes questions on mood, views on the future, success in life, satisfaction with life, self-esteem, feelings of disappointment, ability to meet new people, ability to make decisions, views on appearance, sleep, exhaustion, and appetite. There are five reply alternatives for each question. No points are given for the two most positive alternatives, one point is given for the third alternative, two points for alternative four, and five points for alternative five. Respondents who receive at least eight points are defined as suffering moderate to severe depression. The mood questionnaire was not included in the School Health Promotion Study in 2013.

For the purposes of the Studies on Health Behaviour and Health among the Finnish Adult and Retirement-Age Population, people who experienced symptoms of depression are defined as those respondents who reported feeling depressed in the past month (30 days).

Indicators for monitoring the field of social welfare and health

Measure of educational level: In the statistics on the educational structure of the population, the population's level of education is measured with the average length of the highest level of completed education per capita. For example, level of education indicator 246 means that the theoretic duration of education per capita is 2.5 years after completion of comprehensive school education. The population's level of education is calculated from the population aged 20 and over. This is because many under the age of 20 have not yet completed their studies. The measure of level of education allows easy comparisons between regions in levels of education and monitoring of temporal changes. Source: Official Statistics of Finland (OSF): Educational structure of population [e-publication]. ISSN=2242-2919. Helsinki: Statistics Finland [referred: 18.11.2013]. Access method: www.stat.fi/til/vkour/index_en.html.

The Gini coefficient is the most common indicator describing income differences. The higher value the Gini coefficient gets, the more unequally is income distributed. The biggest possible value for the Gini coefficient is one. Then the highest earning income recipient receives all the income. The smallest Gini coefficient value is 0, when the income of all income recipients is equal. In the income distribution statistics, Gini coefficients are presented as percentages (multiplied by one hundred). The Gini coefficient describes relative income differences. The Gini coefficient does not change if the incomes of all income earners change by the same percentage.

The potential years of life lost (PYLL) is formed by first calculating the probability of death by dividing the number of deaths in an age group with the number of people in that age group. Then, the figure is multiplied by the number of potential years of life lost (for example, a person who dies at the age 0 contributes 80 years of life lost, a person who dies at the age 20 contributes 60 years of life lost, etc.). Next, the sum of these age-group-specific figures are weighted by the national age structure of under 80 year-olds so that regional variations in age structure do not skew the comparison. Lastly, the figure is multiplied by 100 000.

PYLL is widely used internationally and it measures premature mortality by giving more weight to deaths at young age. The PYLL for a particular region indicates how

many years would be lost due to premature deaths in an imaginary population where each age group had the same risk of death as the region as a whole and where there were 100 000 persons under the age of 80 divided into age groups in the same proportion as in the country as a whole. It is, then, possible to compare the PYLL figures for different regions with each other or with the national PYLL as well as examine any changes in the figures. PYLL can also be calculated by causes of death. Mortality is considered one of the most reliable indicators for population health especially in international comparisons. PYLL gives more weight especially to such health and welfare problems that increase the risk of death in the younger age groups.

Health promotion capacity building (TEA) The concept of health promotion capacity building has seven aspects: commitment; management; health monitoring and needs analysis; resources; common practices; participation; and other core functions. These aspects can be used to evaluate how well the municipality has managed functions relating to population health promotion.

General definitions

The service use data that are broken down by area are based on the client's/patient's municipality of residence. In some tables, the figures for the whole country include clients/patients who are not residing in Finland or whose municipality of residence is unknown

Clients 31.12. refers to persons registered as clients on 31 December, including those temporarily absent.

Clients/patients/households during the year refers to the number of individual clients/patients/households irrespective of how many times they have used the services during the year.

Period of care refers to a period during which a client/patient is registered as a recipient of institutional care. A period of care begins with an admission entry and ends with a discharge entry. In the tables of this publication, periods of care include all periods of care completed during the statistical year (including day surgery). However, this does not apply to tables on services for substance abusers concerning periods of hospital care for the treatment of alcohol- and drug-related diseases. The figures in these tables include not only all periods of care completed during the statistical year but also all ongoing periods of care at the end of the year.

Care days during the year refers to all care days falling within the calendar year. The number of care days is obtained as a difference between the date of discharge (or 31 Dec) and the date of admission (or 1 Jan), that is, excluding the day of discharge. If the date of discharge and the date of admission are the same, the number of care days will be one. In child day care, however, care days only include attendance days. **Average length of stay** refers to the average total length of all periods of care completed during the statistical year (including day surgery).

Visit refers to a personal contact between the client and a health or social care professional and an entry made in the records on account of the contact. It refers both to a visit by a client to a health or social care unit and to a visit by a health or social care professional to a client outside the unit. A visit by family members without the patient is also considered a visit (e.g. in child psychiatry).

Luokitukset

Alueluokitus: Vuosikirjan taulukoissa käytetään aluejakoina kuntaa, maakuntaa ja sairaanhoitopiiriä. Sairaanhoitopiirejä lukuun ottamatta kaikki tilastoissa yleisesti käytettävät kuntapohjaiset alueluokitukset löytyvät Tilastokeskuksen vuosittain julkaisemasta käsikirjasta ”Kunnat ja kuntapohjaiset aluejaot”, Tilastokeskus, käsikirjoja 28 (katso myös kartta ja alueluokitukset kirjan lopussa). Jokaisen kunnan on kuultava johonkin sairaanhoitopiiriin, mutta kunta ja sairaanhoitopiiri voivat nykyisin sopia.

Ammattiluokitus: Vuosikirjan taulukoissa on käytössä Tilastokeskuksen julkaisema ammattiluokitus 2010, joka perustuu Euroopan unionin ammattiluokitukseen. Ammattiluokitus 2010, Tilastokeskus, 2011, Käsikirjoja 14.

www.tilastokeskus.fi/meta/luokitukset/ammatti/001-2010/index.html

DRG (Diagnosis Related Group) on luokitusjärjestelmä, jossa potilaan saama hoito ryhmitellään päädiagnoosin, mahdollisten hoitoon vaikuttavien sivudiagnoosien, suoritettujen toimenpiteiden, hoitoajan sekä potilaan iän ja sukupuolen ja sairaalasta poistumistilan mukaan kliinisesti mielekkäisiin ryhmiin. Kunkin ryhmän sisällä hoitojaksen vaatima voimavarojen kulutus on +. NordDRG Full -ryhmät sisältävät sekä avo- että laitoshoidon (käynnit ja hoitojaksot). **Sairaalatyyppejä on neljä:** yliopistosairaala, keskussairaala, muu sairaala (ent. aluesairaala) ja erikoislääkärijohtoinen terveyskeskussairaala.

Sosiaalimenot on tässä vuosikirjassa luokiteltu EU:n mukaisen sosiaaliturvan tilastointijärjestelmän, ESSPROS (The European System of integrated Social Protection Statistics) mukaisesti. ESSPROS Manual, 2008 Edition. Theme: Population and social-conditions, Collection: Methodologies and working papers. ISBN 978-92-79-04777-0, ISSN 1977-0375. (<http://europa.eu>).

Terveystilastojen meno- ja rahoitustietojen tilastointi pohjautuu OECD:n terveystilastointijärjestelmän (SHA, System of Health Accounts) mukaisiin käsitteisiin ja luokituksiin. Vuosikirjassa raportoidaan terveystilastointijärjestelmän tietosisällöistä johdetut ja kansalliset erityispiirteet huomioivat tiedot. OECD, A System of Health Accounts. Paris 2000.

Tautiluokitus ICD-10: ”Diagnoosi” (taudin määrittäminen) ilmaisee lääketieteelliseen tietoon perustuvan käsityksen terveysongelman syystä. Diagnoosiksi valitaan terveydenhuollon ammattihenkilön näkemys asiakkaan terveysongelmasta. Diagnoosien kirjaamiseen käytetään WHO:n ICD -tautiluokitusta, jonka ajantasainen versio on saatavilla koodistopalvelusta: www.thl.fi/koodistopalvelu

Toimenpideluokitus: THL-Toimenpideluokitus.

<http://urn.fi/URN:ISBN:978-952-245-858-2>

Toimialaluokitus: Vuosikirjan taulukoissa on käytössä Tilastokeskuksen julkaisema toimialaluokitus 2002 ja 2008, jotka perustuu Euroopan unionin yhteiseen toimialaluokitukseen.

www.tilastokeskus.fi/meta/luokitukset/toimiala/001-2008/index.html

Klassifikationer

Områdesindelning: I årsbokens tabeller används områdesindelningen kommun, landskap och sjukvårdsdistrikt. Med undantag av sjukvårdsdistrikten presenteras alla kommun baserade områdesindelningar, som används i statistiken, i handboken Kommuner och kommunbaserade indelningar, Handböcker 28, (se karta och områdesindelning i slutet av boken), som Statistikcentralen ger ut varje år. Varje kommun måste höra till något sjukvårdsdistrikt, men nuförtiden kan kommunerna och sjukvårdsdistrikten sinsemellan komma överens om detta.

Yrkesklassificering:: I tabellerna används Statistikcentralens yrkesklassificering från 2010, som bygger på Europeiska unionens yrkesklassificering. Ammattiluokitus [Yrkesklassificeringen] 2010, Statistikcentralen, 2011, Handböcker 14 www.tilastokeskus.fi/meta/luokitukset/ammatti/001-2010/index_sv.html

DRG (Diagnosis Related Groups) är ett klassifikationssystem, där vården av patienten indelas i kliniskt relevanta grupper enligt huvuddiagnosen, möjliga biddiagnoser som påverkat vården, de utförda åtgärderna, vårdtiden, patientens ålder och kön samt patientens tillstånd vid utskrivning. Inom varje grupp är konsumtionen av resurser under vårdperioden i genomsnitt i samma klass. Den nordiska DRG-klassifikationen kallas NordDRG. NordDRG Full-grupperna innefattar både öppen och slutenvården (besök och vårdperioder). **Fyra sjukhustyper används:** universitetssjukhus, centralsjukhus, annat sjukhus (tidigare kretssjukhus) och specialistlett hälsovårdscentralsjukhus.

De sociala utgifterna följer EU:s system för statistik över socialt skydd (ESSPROS European System of Integrated Social Protection Statistics). Eurostat, ESSPROS Manual, 2008 Edition. Theme: Population and social conditions, Collection: Methodologies and working papers. ISBN 978-92-79-04777-0, ISSN 1977-0375. (<http://europa.eu>).

Statistikföringen av uppgifterna om **hälso- och sjukvårdsutgifterna och deras finansiering** bygger på begreppen och indelningarna i OECD:s system för hälsoräkenskaper (SHA, System of Health Accounts). Uppgifterna i årsboken har härletts från datainnehållet i systemet för hälsoräkenskaper och tar hänsyn till de nationella särdragen. OECD, A System of Health Accounts. Paris 2000.

ICD-10 Klassifikation av sjukdomar: En "diagnos" (fastställande av sjukdom) anger en uppfattning om orsaken till hälsoproblemet utgående från medicinsk kunskap. Som diagnos väljs en inom hälso- och sjukvården yrkesutbildad persons uppfattning om klientens hälsoproblem. För registrering av diagnoser används WHO:s sjukdomsklassifikation ICD, vars aktuella version finns att få i kodtjänsten: www.thl.fi/koodistopalvelu.

THL-Åtgärdsklassifikation: <http://urn.fi/URN:ISBN:978-952-245-858-2>

Näringsgrensindelning: I tabellerna används Statistikcentralens näringsgrensindelning, som publicerats 2002 och 2008 som bygger på Europeiska unionens gemensamma näringsgrensindelning.

www.tilastokeskus.fi/meta/luokitukset/toimiala/001-2008/index_sv.html

Classifications

Regional classification: The tables in the yearbook use a regional classification system based on municipality, region and hospital district. A handbook published annually by Statistics Finland's, "Municipalities and regional divisions based on municipalities", Handbooks 28 (see the map and regional classifications at the end of the yearbook) describes all municipality-based regional classifications generally used in statistics, except for hospital districts. Each municipality must belong to a hospital district, but municipalities and hospital districts are allowed to decide on the matter independently.

Classification of occupations: The tables in the yearbook use Statistics Finland's classification of occupations 2010, which is based on the joint European Union classification of occupations. Classification of occupations 2010, Statistics Finland, 2011, Handbooks 14.

www.tilastokeskus.fi/meta/luokitukset/ammatti/001-2010/index_en.html

DRG (Diagnosis Related Group) is a classification system where treatment received a patient is categorised into clinically meaningful groups by primary diagnosis, secondary diagnoses that potentially affect the treatment, procedures performed, length of stay as well as the patient's age and gender and state at discharge. The level of resources going into a period of care is, on average, the same within each group. The Nordic DRG classification is called NordDRG. NordDRG Full groups include both outpatient and inpatient care (visits and periods of care). **There are four types of hospitals:** university hospital, central hospital, other hospital (previously regional hospital) and specialist led health-centre hospital.

The yearbook classifies **social protection expenditure** according to the European System of Integrated Social Protection Statistics ESSPROS. Eurostat, ESSPROS Manual, 2008 Edition. Theme: Population and social conditions, Collection: Methodologies and working papers. ISBN 978-92-79-04777-0, ISSN 1977-0375. (<http://europa.eu>).

The accounting of **health expenditure and financing** data is based on the concepts and classifications of the OECD System of Health Accounts (SHA). The yearbook reports data produced on the basis of the SHA data contents while taking into account national special features. OECD, A System of Health Accounts. Paris 2000.

International Classification of Diseases ICD-10: "Diagnosis" is the identification of the cause of a health problem on the basis of medical knowledge. A diagnosis is a health care practitioner's perception of the client's health problem. Diagnoses are recorded by using the WHO ICD classification of diseases. An up-to-date version of the classification is available: www.thl.fi/koodistopalvelu

Classification of surgical procedures: "THL-Toimenpideluokitus".

<http://urn.fi/URN:ISBN:978-952-245-858-2>

Classification of economic activities: The tables in the yearbook use Statistics Finland's classification of economic activities 2010, which is based on the joint European Union classification of economic activities. TOL 2002 and 2008.

www.tilastokeskus.fi/meta/luokitukset/toimiala/001-2008/index_en.html

Lähteet

Alkoholijuomien hintaindeksit. SVT. THL

Alkoholijuomien hintaindeksit -tilasto kuvaa alkoholijuomien kuluttajahintojen kehitystä ja kertoo, kuinka paljon hinnat ovat muuttuneet vertailuajankohtaan nähden. Tilasto sisältää tiedot alkoholijuomien reaalihintojen ja nimellishintojen kehityksestä anniskelu- ja vähittäismyynnissä. Alkoholijuomien hintaindeksien tausta-aineistona on vähittäismyynnin osalta Alko Oy:stä saadut tiedot sekä Tilastokeskuksen elintarvikeliikkeistä keräämät tiedot. Anniskelumyynnin hintatiedot saadaan THL:n ravintolakyselytutkimuksesta.

Alkoholijuomien kulutus. SVT. THL.

Alkoholijuomien kulutus -tilasto sisältää sekä alkoholijuomien tilastoidun että tilastoimattoman kulutuksen. Alkoholijuomien tilastoitu kulutus saadaan Alkon myymälöiden myyntitiedoista sekä tukkumyyjien toimitustiedoista anniskeluravintoloille ja korkeintaan 4,7 tilavuusprosenttisia alkoholijuomia myyville elintarvikeliikkeille, kioskeille ja huoltoasemille sekä tilaviinien ja sahdin vähittäismyymälöille.

Tilastoimaton alkoholijuomien kulutus sisältää matkustajien alkoholin tuonnin, salakuljetuksen, laillisen ja laittoman kotivalmistuksen, korvikkeet sekä suomalaisten Suomen rajojen ulkopuolella kuluttaman alkoholin. Tilastoimaton alkoholijuomien kulutus lasketaan viranomaislähteistä ja haastattelututkimuksista saatujen tietojen perusteella.

Elatustuki. Kela.

Elatustuen toimeenpanoon liittyvät tehtävät siirtyivät kunnilta Kelalle 1.4.2009. Kela on siitä alkaen tuottanut tilastot elatustuesta ja elatusavun perinnästä. Elatustukea tilastoidaan yksiköillä etuuden saajat, lapset ja maksetut etuudet. Luokittelijoina ovat täysi - tai vähennetty tuki, korvattava - tai ei-korvattava tuki sekä yleiset alue- ja demografiset luokitukset. Tilasto elatustuesta perustuu kokonaisaineistoihin Kelasta maksetuista elatustuista.

Eläkeikäisen väestön terveyskäyttäytyminen ja terveys (EVTK) -tutkimus. THL

Eläkeikäisen väestön terveyskäyttäytyminen ja terveys (EVTK) -tutkimusta varten on poimittu väestörekisteristä kahden vuoden välein sukupuolen ja 5-vuotisikäryhmän mukaan ositettu 2 400 henkilön otos 65–84-vuotiaista Suomen kansalaisista. Tulokset, jotka koskevat 65–84-vuotiaita, on painotettu 5-vuotisikäryhmittäin vastaamaan vuoden 2011 väestön ikäjakaumaa. Postikyselytutkimuksen keskimääräinen vastausaktiivisuus on ollut 76 % vuosina 2001–2011, ja se on vaihdellut välillä 72–82 %. Tutkimukseen vastanneiden lukumäärä tutkimusvuosina: 2001: N=1 949, 2003: N=1 863, 2005: N=1 863, 2007: N=1 847, 2009: N=1 741, 2011: N=1723. Holstila A-L, Helakorpi S, Uutela A. Eläkeikäisen väestön terveyskäyttäytyminen ja terveys keväällä 2011 ja niiden muutokset 1993–2011. Terveiden ja hyvinvoinnin laitos (THL), Raportti 56/2012. www.thl.fi/fi/evtk

Erikoissairaanhoidon hoitoonpääsy. THL.

Tilasto sisältää erikoisalakohtaista tietoa kiireettömään hoitoon pääsyn odotusajoista, ensimmäiselle käynnille pääsyn odotusajoista sekä läheteen käsittelyajoista sairaanhoitopiireissä ja perusterveydenhuollon erikoissairaanhoidon yksiköissä. Lisäksi tilastoraportissa on tietoja yleisimpien leikkausjonoryhmien odotusajoista.

Tiedot kerätään kolme kertaa vuodessa ja ne julkaistaan sähköisinä tietokantaraportteina. Tiedot on kerätty sairaanhoitopiireistä joulukuun lopusta 2007 lähtien ja perusterveydenhuollon erikoissairaanhoidon yksiköistä joulukuun lopusta 2008 lähtien. Yleisimpien leikkausjonoryhmien odotusaikatiedot on poimittu terveydenhuollon hoitoilmoitusrekisteristä.

Erikoissairaanhoito. SVT. THL.

Erikoissairaanhoidon tilasto perustuu vuosittain terveydenhuollon toimintayksiköistä henkilötunnuksella kerättäviin hoitoilmoituksiin. Ne sisältävät tiedot palvelun tuottajasta, potilaan kotikunnasta, hoitoon tulon tiedot, hoitoon liittyvät tiedot toimenpiteineen sekä hoidon päättymiseen liittyviä tietoja. Psykiatrian erikoisalojen potilaista ilmoitetaan näiden tietojen lisäksi psykiatrian erikoisalojen lisätiedot, jotka käsittelevät lääkehoitoa, pakkotoimia ja psyykkisen tilan arviointia. Samoin vaativista sydänpotilaista kerätään lisätietoja. Lisäksi vuoden viimeisenä päivänä sairaalassa vuodeosastoilla olevista potilaista tehdään potilaslaskenta.

Terveyden ja hyvinvoinnin laitos kerää vuosittain terveydenhuollon palveluntuottajilta hoitoilmoitukset (HILMO) päättyneistä hoitokajoista ja avohoitokäynneistä. Erikoissairaanhoidon tilastoon on kerätty tietoja kaikista kuntien, kuntayhtymien ja valtion sairaaloista sekä suurimmista yksityissairaaloista. Lisäksi vuoden viimeisenä päivänä sairaalassa olevista potilaista tehdään potilaslaskenta. Nykyisenkaltaisen tiedonkeruu laitoshoidosta alkoi terveydenhuollossa vuonna 1994. Erikoissairaanhoidon avohoidosta tietoja on kerätty vuodesta 1998 alkaen, mutta vertailukelpoisia tiedot ovat vuodesta 2006 lähtien. Jo ennen tätä, vuodesta 1967 lähtien, kerättiin ns. poistoilmoitusrekisteriin tietoja sairaaloiden ja terveyskeskusten vuodeosastoilta poistuneista potilaista.

Esi- ja peruskouluopetus. SVT. Tilastokeskus.

Peruskoulutilasto sisältää koulukohtaisia oppilasmäärätietoja peruskouluista, peruskouluasteen erityiskouluista sekä perus- ja lukioasteen kouluista. Kuluvaan syksyn tiedot kuvaavat tilannetta 20.9. ja päättötiedot edellistä lukuvuotta. Tiedonkeruun yhteydessä kerätään tietoja peruskoululaisten erityisopetuksesta ja ainevalinnoista.

Eurostat, Sosiaalisen suojelun tietokanta. (ESSPROS)

<http://epp.eurostat.ec.europa.eu>

Hedelmöityshoidot. SVT. THL.

Hedelmöityshoitotilastoihin kerätään tietoja koeputkihedelmöityksistä (vuodesta 1992 lähtien) ja inseminaatioista (vuodesta 2006 lähtien). Tilasto sisältää tietoja toimenpiteiden määrästä ja hoitojen tuloksista (raskauksista, synnytyksistä ja syntyneis-

tä lapsista). Tiedot saadaan kaikilta hedelmöityshoitoja antavilta klinikoilta. THL on kerännyt tietoja vuodesta 1994 lähtien. Helsingin yliopistollinen keskussairaala keräsi tiedot vuosina 1992–1993.

Kotihoidon laskenta 30.11. SVT. THL.

Kotihoidon asiakkaista on kerätty joka toinen vuosi asiakaskohtaisia tietoja osana sosiaalihuollon hoitoilmoitusjärjestelmää (vuodesta 2007 lähtien tiedot kerätään joka vuodelta). Mukana ovat sellaiset kotihoitoasiakkaat, joilla on laskentapäivänä voimassa oleva palvelu- ja hoitosuunnitelma tai jotka muuten saavat säännöllisesti vähintään kerran viikossa kotipalvelua, kotisairaanhoidoa tai päiväsairalapalveluja. Aineistossa on tietoja palveluntuottajista sekä asiakkaista ja heidän saamistaan palveluista. Tiedot ilmoittaa palvelun tuottaja.

Kouluterveyskysely. THL.

Kouluterveyskysely tehdään opettajan ohjaamana luokkakyselynä. Siihen vastaavat peruskoulussa 8. ja 9. luokkien oppilaat ja lukiossa 1. ja 2. vuoden opiskelijat. Ammatillisissa oppilaitoksissa kyselyyn osallistuvat opetussuunnitelmaperustaisessa ammatillisessa peruskoulutuksessa opiskelevat 1. ja 2. vuoden opiskelijat. Kyselyllä pyritään tavoittamaan kaikki kohderyhmään kuuluvat nuoret.

Kouluterveyskyselyn aineisto kerättiin vuoteen 2011 saakka parillisina vuosina Etelä-Suomessa, Itä-Suomessa ja Lapissa ja parittomina vuosina muualla Suomessa. Koko maata kuvaavaa tietoa saadaan, kun yhdistetään peräkkäisten vuosien aineistot. Vuonna 2013 kysely tehtiin koko maassa yhtä aikaa. Vastaajat ovat pääosin 14–20-vuotiaita. Aineisto kattoi peruskoulussa 80–84 % ja lukiossa 69–76 % perusjoukosta. Ammatillisten oppilaitosten osalta kattavuutta ei pystytty luotettavasti selvittämään. Koulutyypin prosenttiosuudet on vakioitu sukupuolen ja luokka-asteen/opiskeluvuoden mukaan ja poikien ja tyttöjen prosenttiosuudet luokka-asteen/opiskeluvuoden mukaan. Tutkimukseen vastanneiden lukumäärä tutkimusvuosina: 2002–2003: N=153 530, 2004–2005: N=158 163, 2006–2007: N=161 889, 2008–2009: N=199 676, 2010–2011: N=192 414, 2013: N=182 864.

Kuntasektorin palkat. SVT. Tilastokeskus.

Kuntasektorin palkat -tilasto kuvaa kuntien ja kuntayhtymien palveluksessa olevien palkansaajien lukumääriä ja ansioita mm. alueen, toimialan, ammatin, koulutuksen, sukupuolen ja iän mukaan. Tiedot perustuvat Tilastokeskuksen tekemiin kuntasektorin kuukausi- ja tuntipalkkaisten tiedusteluihin, joihin kunnat ja kuntayhtymät ilmoittavat palvelussuhde- ja palkkatiedot vuosittain lokakuun 1. päivänä voimassaolevista palvelussuhteista.

Kuntien ja kuntayhtymien talous ja toiminta. SVT. Tilastokeskus.

Tilastokeskus kerää vuosittain kaikilta Suomen kunnilta sekä sosiaalipalveluja tuottavilta kuntayhtymiltä tietoja kunnan kustantamista palveluista eli palveluista, jotka kunta on asukkailleen joko itse tuottanut tai ostanut muilta kunnilta, kuntayhtymiltä, valtiolta tai yksityisiltä palveluntuottajilta. Ahvenanmaan kuntien ja kuntayhtymien

tiedot kerää ja käsittelee Ålands statistik- och utredningsbyrå. Tilastoa edelsi vuoteen 1993 asti sosiaali- ja terveydenhuollon kertomustietojärjestelmä (KETI), jota ylläpiti sosiaali- ja terveysministeriö.

Lapsen elatus ja huolto. SVT. THL.

Tilasto perustuu kuntien THL:lle ilmoittamiin lapsen huoltoa, tapaamisoikeutta, asumista, elatussopimuksia sekä isyyden selvittämisiä ja vahvistamisia koskeviin yhteenvetotietoihin. Tiedot on kerätty vuodesta 1985 lähtien. Vuosilta 1970–2008 tilastossa on myös elatustukea koskevat tiedot

Lastensuojelu. SVT. THL.

Tiedot perustuvat THL:n lastensuojelurekisterissä oleviin tietoihin kodin ulkopuolelle sijoitetuista lapsista ja nuorista sekä THL:n vuosittain kunnille tekemään yhteenvetokyselyyn lastensuojelun avohuollon tukitoimien piirissä olleista lapsista ja nuorista. Lastensuojelurekisteriä on tehty nykymuodossaan vuodesta 1991 lähtien ja lastensuojelun avohuollon tilastoa vuodesta 1992 lähtien.

Näkövammarekisteri. Näkövammaisten Keskusliitto ry./THL.

Näkövammarekisteri on THL:n rekisteri, jota teknisesti ylläpitää Näkövammaisten Keskusliitto ry. Ilmoituksen rekisteriin lähettää hoitava lääkäri tai muu hoitohenkilöstöön kuuluva. Rekisterissä on tietoja WHO:n määritelmän mukaisista näkövammata-pauksista vuodesta 1983 lähtien

OECD -tilastotietokanta.

<http://stats.oecd.org> (27.10.2013)

Perinataalitalasto - synnyttäjät, synnytykset ja vastasyntyneet. SVT. THL.

Tiedot perustuvat THL:n syntymärekisteriin, johon kerätään tietoja Suomessa synnyttäneistä äideistä ja syntyneistä lapsista. Tiedot kerätään sairaaloilta ja niitä täydennetään Tilastokeskuksen kuolemansyytilaston ja Väestörekisterikeskuksen tiedoilla. Rekisterissä on tietoja vuodesta 1987 lähtien.

Perusterveydenhuolto. THL.

Perusterveydenhuollon tilasto perustuu vuosittain terveydenhuollon toimintayksiköistä henkilötunnuksella kerättäviin hoitoilmoituksiin. Valtakunnallinen sosiaali- ja terveydenhuollon hoitoilmoitusjärjestelmä on laajentunut kattamaan perusterveydenhuollon avohoidon vuonna 2011. Perusterveydenhuollon avohoidon hoitoilmoitukset sisältävät tietoja palvelutapahtuman tuottajista, asiakkaiden yhteydenotoista, hoidon tarpeen arvioinnista, ajanvaraustiedoista sekä palvelutapahtuman sisällöstä, kuten käyntisyistä ja toimenpiteistä sekä jatkohoidosta. Lisäksi perusterveydenhuollon tilastoon tulee tietoja terveyskeskusten laitoshoidosta. Perusterveydenhuollon laitoshoidon hoitoilmoitukset sisältävät tiedot palvelun tuottajasta, potilaan kotikunnasta, hoitoon tulon tiedot, hoitoon liittyvät tiedot toimenpiteineen sekä hoidon päättymiseen liittyviä tietoja.

THL keräsi terveyskeskuksilta vuoteen 2010 asti vuosittain tiedot niiden tuotamista avohoidon palveluista Notitia-tiedonkeruulla. Terveyskeskukset ilmoittivat tiedot jäsenkunnittain. Lääkärikäynnit ja muun ammattihenkilökunnan käynnit kysyttiin toiminnoittain, minkä lisäksi kysyttiin lääkärikäynnit ja lääkäriellä käyneet potilaat ikäryhmittäin. Suun terveydenhuollon käynneistä kerättiin ikäryhmittäiset käyntitiedot hammaslääkäri-, hammashuoltaja- ja -hoitajakäynneistä, sekä ikäryhmittäiset tiedot suun terveydenhuollon potilaista. THL on kerännyt tiedot vuodesta 2002 lähtien. Suomen Kuntaliitto keräsi vastaavia tietoja vuosilta 1994–2001. Tietoja terveyskeskusten avohoidosta ei kerätä Ahvenanmaan maakunnasta.

Päihdehaittakustannukset. THL.

Tilasto sisältää tietoja alkoholin ja huumeiden käytön aiheuttamista haittakustannuksista Suomessa. Haittakustannukset lasketaan pää- ja alaluokittain.

Päihdehaittakustannusten laskentakehikkoa on päivitetty vuosien 2011 ja 2012 aikana. Päihdehaittakustannukset ovat saatavissa tilastovuodesta 2006 lähtien. Päihdehaittakustannukset lasketaan vuosittain.

Jääskeläinen Marke. Päihdehaittakustannuslaskennan menetelmät. Esimerkkinä vuoden 2010 päihdehaittakustannuslaskenta. Terveiden ja hyvinvoinnin laitos (THL). Luokitukset, termistöt ja tilasto-ohjeet 5/2012. Helsinki 2012.

Päihdehuollon huumeasiakkaat. THL.

Huumehoidon tietojärjestelmä on THL:n koordinoima tiedonkeruu huumeiden käytön tai lääkkeiden päihdekäytön vuoksi päihdehoitoon hakeutuneista asiakkaista. Huumeiden käyttäjien hoitotietoja on kerätty vuodesta 1998 lähtien anonymilla ja hoitoyksiköille vapaaehtoisella tiedonkeruulla. Tiedonkeruussa kerätään tietoja asiakkaiden hoitoon hakeutumisesta, sosiodemografisesta taustasta, päihteiden käytöstä ja riskikäyttäytymisestä. Lisäksi mukana on kysymyksiä opiaattiriippuvaisten lääkeshoidosta.

Raskaudenkeskeytykset. SVT. THL.

Tiedot perustuvat THL:n raskaudenkeskeyttämisrekisteriin, johon terveydenhuollon toimintayksiköiden on toimitettava tiedot suoritetuista raskaudenkeskeyttämisistä. Raskaudenkeskeyttämisistä on kerätty tietoja vuodesta 1950 lähtien.

Sairaaloiden tuottavuus. THL.

Tilasto kuvaa sairaaloiden tuotoksen ja kokonaispanoksen volyymimuutoksia sekä niistä laskettuja kokonaistuottavuuden muutoksia. Tuotoksena käytetään kahdenlaista mittaria: episodi ja DRG -hoitajakso. Sairaaloiden välisessä vertailussa tiedot sisältävät julkisen sektorin tuottamat somaattisen erikoissairaanhoidon palvelut. Alueellisessa vertailussa mukana on myös yksityisen sektorin tuottama laitospalvelu ja päiväkirurgia. Tiedot julkaistaan alue-, tuottaja- ja erikoissalatasolla.

Sosiaalihuollon laitos- ja asumispalvelut. SVT. THL.

Sosiaalihuollon laitos- ja asumispalvelut -tilasto perustuu sosiaalihuollon hoitoilmoitusrekisterin tietoihin. Vanhainkodeilta, kehitysvammalaitoksilta, päihdehuollon laitoksilta sekä ikääntyneiden ja vammaisten ympärivuorokautisista asumispalveluista kerätään asiakaskohtaiset tiedot kaikista vuoden aikana päättäneistä hoitojaksoista sekä vuoden lopussa hoidossa olleista asiakkaista. Muista asumispalveluista päihdehuoltoa lukuun ottamatta kerätään tiedot vain vuoden lopussa hoidossa olleista asiakkaista. Nykyisen kaltainen tiedonkeruu alkoi sosiaalihuollossa vuonna 1995.

Aineistossa on tietoja palveluntuottajista sekä asiakkaista ja heidän saamistaan palveluista. Kerättäviä tietoja ovat mm. asiakkaan tunnistetiedot, ikä, sukupuoli, kotikunta, hoidossaoloaika sekä tiedot siitä, mistä asiakas on tullut ja mihin hän on lähtenyt. Tiedot ilmoittaa palvelun tuottaja.

Sosiaalimenot ja rahoitus. SVT. THL.

Sosiaalimenolaskelman perusteena olevat tiedot kerätään useista tilastoista, toimintakertomuksista, tilinpäätöksistä ja muista vastaavista lähteistä. Tilastovuodesta 1995 lähtien on käytetty EU:n sosiaaliturvan tilastointijärjestelmää (ESSPROS, The European System of Integrated Social Protection Statistics). Sitä aiempien vuosien tiedot laskettiin pohjoismaisen luokituksen mukaisesti

Steriloinnit. SVT. THL.

Tiedot perustuvat THL:n sterilioimisrekisteriin, johon terveydenhuollon toimintayksiköiden on toimitettava tiedot suoritetuista steriloinneista. Steriloinneista on kerätty tietoja vuodesta 1935 lähtien.

Suomalaisen aikuisväestön terveyskäyttäytyminen ja terveys (AVTK) -tutkimus. THL.

Suomalaisen aikuisväestön terveyskäyttäytyminen ja terveys (AVTK) -tutkimusta varten on poimittu väestörekisteristä vuosittain 5 000 henkilön satunnaisotos 15–64-vuotiaista Suomen kansalaisista. Postikyselytutkimuksen keskimääräinen vastausaktiivisuus on ollut 61 % vuosina 2002–2013, ja se on vaihdellut välillä 51–67 %. Tutkimukseen vastanneiden lukumäärä tutkimusvuosina: 2002–2003: N=6 594, 2004–2005: N=6 656, 2006–2007: N=6 500, 2008–2009: N=6 159, 2010–2011: N=5 613, 2012–2013: N=5 146.

Helldán A, Helakorpi S, Virtanen S, Uutela A. Suomalaisen aikuisväestön terveyskäyttäytyminen ja terveys, kevät 2013. Terveiden ja hyvinvoinnin laitos (THL), Raportti 21/2013. www.thl.fi/avtk

Synnyttäiset epämuodostumat. SVT. THL.

Tiedot perustuvat THL:n epämuodostumarekisteriin, johon kerätään tietoja elävänä tai kuolleena syntyneillä lapsilla sekä sikiöperusteella tehdyissä raskauden keskeyttämisissä sikiöillä todetuista epämuodostumista. Tiedot kerätään sairaaloista, terveydenhuollon ammattihenkilöiltä ja sytogeneettisistä laboratorioista sekä THL:n synty-

mä- ja hoitoilmoitusrekistereistä, erikoissairaanhoidon avohoitotilastosta, Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirastosta (Valvira) ja Tilastokeskuksen kuolemansyylästä. Rekisteriä on ylläpidetty vuodesta 1963 lähtien

Syöpärekisteri. Suomen Syöpäyhdistys ry./THL.

Syöpärekisteri on THL:n rekisteri, jota teknisesti ylläpitää Suomen Syöpäyhdistys ry. Ilmoituksia todetuista syöpätapauksista lähettävät rekisteriin lääkärit, patologian, sytologian ja hematologian laboratoriot ja Tilastokeskus (kuolintodistustiedot). Rekisteri on perustettu vuonna 1952.

Tartuntatautirekisteri. THL.

Tiedot perustuvat THL:n tartuntatautirekisteriin, johon (tartuntatauti-)ilmoituksia lähettävät kliiniset mikrobiologian laboratoriot sekä lääkärit. Kliinisen mikrobiologian laboratoriot tekevät ilmoitukset noin 70 nimetyn taudinaiheuttajamikrobin löydöksistä sekä kaikista verestä ja selkäydinnesteestä tehdyistä löydöksistä. Lääkäri ilmoittaa yleisvaarallisista ja ilmoitettavista tautitapauksista lukuun ottamatta eräitä tauteja, joissa lääkärit on vapautettu ilmoitusvelvollisuudesta. Tartuntatautirekisterin toiminta perustuu tartuntatautilakiin (583/1986) ja tartuntatautiasetukseen (935/2003). Tartuntatautirekisterissä on tietoja vuodesta 1995 lähtien

Terveystieteiden ammattihenkilöt. SVT. THL.

Tilasto sisältää tietoja terveydenhuollon laillistetuista ja nimikesuojatuista ammattihenkilöistä. Laissa ja asetuksessa terveydenhuollon ammattihenkilöistä (L 559/94, A 564/94) määritellään ne ammattiryhmät, jotka Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto (Valvira) laillistaa tai rekisteröi nimikesuojattuna ammattihenkilönä ja vuosittaiset tilastot perustuvat Valviran rekisterin tilanteeseen 31.12. Rekisterissä on mm. ammatinharjoittamisoikeuden mukainen ammatti/ammattiryhmä, ammatillinen koulutus ja erikoistutkinto sekä sukupuoli, ikä ja asuinkunta.

Terveystieteiden menot ja rahoitus. SVT. THL.

THL on siirtynyt vuonna 2008 terveydenhuollon menoja ja rahoitusta koskevassa tilastoinnissa OECD:n terveystilinpitojärjestelmän (SHA, System of Health Accounts) mukaiseen tilastointiin, jossa tiedot kerätään toiminnoittain, tuottajittain ja rahoittajittain. Tilaston perusteena olevat tiedot kerätään valtakunnallisista rekistereistä, tilastoista, tilinpäätöksistä ja muista vastaavista lähteistä. Tiedot on tuotettu terveystilinpitojärjestelmän mukaisina tilastovuodesta 1995 alkaen.

THL:n sairastavuusindeksi. THL.

THL:n sairastavuusindeksi tuotetaan vuosittain yhdistämällä usean rekisterinpitäjän keräämiä tietoja. Sairastavuusindeksissä käytetyt aineistot tuotetaan seuraavista rekistereistä: Hoitoilmoitusrekisteri. THL; Syöpärekisteri. THL; Kuolemansyyrekisteri. Tilastokeskus; Lääkekorvaus- ja lääkkeiden erityiskorvausrekisteri. Kela; Eläkerekisteri. Eläketurvakeskus. www.terveytemme.fi/sairastavuusindeksi/atlas/notes/notes.htm

Tilasto sairaanhoitokorvauksista. SVT. Kela.

Korvattavia sairaanhoidon kustannuksia ovat korvattavien reseptilääkkeiden kustannukset, kustannukset avosairaanhoitopalvelujen käytöstä ja sairauden vuoksi tehtyjen matkojen kustannukset. Avosairaanhoitopalveluja ovat yksityislääkärin, yksityishammaslääkärin ja suuhygienistin palvelut sekä lääkärin/hammaslääkärin määräämä tutkimus ja hoito yksityisessä tutkimus- ja hoitolaitoksessa. Sairaanhoitokorvausten tilastoja käytetään lääkekustannusten kehityksen seuraamisessa ja kuvaamaan yksityisen avosairanhoidon palveluiden käyttöä. Korvausten käsittelyjärjestelmistä syntyy henkilö pohjainen etuustietokanta, josta muodostetaan tilastointitiedostot. Sairaanhoitokorvaustilastoja päivitetään kuukausittain ja kalenterivuositain näinä ajanjaksoina maksettujen sairaanhoitokorvausten tiedoilla.

Tilasto työterveyshuollosta. SVT. Kela.

Työterveyshuoltotilasto antaa tietoa maassamme toteutetusta Kelan korvaamasta työterveyshuollosta. Kelan työterveyshuoltotilastot tehdään työnantajien työterveyshuollon tilastointirekisteristä, joka muodostetaan työterveyshuollon käsittelyjärjestelmästä syntyvästä etuustietokannasta. Työterveyshuoltotilasto julkaistaan kerran vuodessa ja noin kahden vuoden viiveellä.

Toimeentulotuki. SVT. THL.

Toimeentulotuen vuositilaston tiedot perustuvat THL:n toimeentulotukirekisteriin, johon kerätään kunnilta tietoa toimeentulotukea saaneista kotitalouksista, tuen kestosta ja määrästä sekä kotitalouden koosta ja rakenteesta. Lisäksi kerätään poikkileikkaustietoa marraskuun asiakkaiden tulolähteistä ja pääasiallisesta toiminnasta. Rekisteriä on ylläpidetty vuodesta 1985 lähtien. Vuosien 1969–1983 osalta vastaavia tietoja on saatavissa huoltoaputilastosta.

Tupakkatilasto. SVT. THL.

Tupakkatilasto sisältää tietoja muun muassa tupakan verollisesta ja verottomasta kulutuksesta, väestön tupakoinnista, altistumisesta tupakansavulle ja tupakan hintakehityksestä.

Tiedot verolliseen kulutukseen toimitetuista tupakkatuotteista perustuvat Tullin kuukausittaiseen tulli- ja valmisteverotilastoon. Verottomien savukkeiden kulutustiedot perustuvat TNS Gallupin haastattelututkimuksen ”Tupakkatuotteiden matkustajatuontiseuranta 2012” yhteydessä kerättäviin tietoihin ulkomaanmatkoilta tuotujen savukkeiden määristä.

Tiedot väestön tupakoinnista perustuvat Terveiden ja hyvinvoinnin laitoksen tutkimuksiin ”Suomalaisen aikuisväestön terveyskäyttäytyminen ja terveys” (AVTK) ja ”Eläkeikäisen väestön terveyskäyttäytyminen ja terveys” (EVTK).

Tiedot tupakansavulle altistumisesta työpaikalla sekä tupakointitilojen järjestämisestä työpaikalla perustuvat Terveiden ja hyvinvoinnin laitoksen tutkimukseen ”Suomalaisen aikuisväestön terveyskäyttäytyminen ja terveys” (AVTK).

Työssäkäynti. SVT. Tilastokeskus.

Työssäkäyntitilastoon kerätään hallinnollisista aineistoista tietoa väestön työssäkäynnistä. Luvuissa on yksi henkilö vain kerran päätoimen mukaan. Tämän julkaisun taulukoissa aluejako perustuu työpaikan sijaintikuntaan. Työssäkäyntitilastosta saadaan yhtenäisellä tavalla kerättynä tiedot sekä julkisten palveluntuottajien, järjestöjen että yritysten henkilöstöstä.

Väestöennuste. SVT. Tilastokeskus

Väestöennuste kuvaa tulevaa väestönkehitystä. Tilastokeskuksen väestöennusteet ovat ns. demografisia trendilaskelmia, joissa lasketaan mikä olisi alueen tuleva väestö, jos viime vuosien väestönkehitys jatkuisi samanlaisena. www.stat.fi/meta/til/vaenn.html

Väestörakenne. SVT. Tilastokeskus.

Väestörakennetilasto kuvaa vuoden vaihteessa Suomessa vakinaisesti asuvia Suomen ja ulkomaiden kansalaisia. Henkilöistä tilastoidaan mm. asuinpaikka, sukupuoli, ikä, siviilisääty, kieli, kansalaisuus ja syntymävaltio, samoin tiedot puolisoista ja kaikista lapsista ja henkilön vanhemmista. Tiedot saadaan Väestörekisterikeskuksen väestötietojärjestelmästä vuodenvaihteen tilanteen mukaan. www.stat.fi/meta/til/vaerak.html

Källor

Aborter. FOS. THL.

Uppgifterna bygger på THL:s register för aborter, dit verksamhetsenheterna inom hälso- och sjukvården ska skicka uppgifter om utförda aborter. Data om aborter har samlats in från och med 1950.

Alkoholkonsumtion. FOS. THL.

Statistiken över alkoholkonsumtion redovisar både den registrerade och oregistrerade konsumtionen. Den registrerade alkoholkonsumtionen fås från Alkobotikernas försäljningsuppgifter och från grossisternas uppgifter om leveranser till restauranger med serveringstillstånd, till livsmedelsaffärer, kiosker och bensinstationer som säljer alkoholdrycker med högst 4,7 volymprocent samt till detaljhandelsbutiker för gårdsviner och sahti.

Den oregistrerade alkoholkonsumtionen inbegriper resandeinförsel av alkohol, smugglad alkohol, laglig och olaglig hemtillverkning, T-sprit och andra surrogat samt alkohol som finländarna konsumerat utanför Finlands gränser. Den oregistrerade alkoholkonsumtionen beräknas på basis av uppgifter från myndighetskällor och intervjuundersökningar

Assisterad befruktningsbehandlingar. FOS. THL.

För statistiken över assisterad befruktning samlas det in uppgifter om provrörsbefruktning (med början från 1992) och om konstgjord befruktning, dvs. insemination (med början från 2006). Statistiken innehåller uppgifter om antal åtgärder och om behandlingsresultaten (graviditeter, förlossningar och födda barn). Uppgifter fås från alla kliniker som utför assisterad befruktning. THL har sammanställt statistiken sedan 1994. Helsingfors universitets centralsjukhus samlade in uppgifterna åren 1992 och 1993

Barnskydd. FOS. THL.

Uppgifterna bygger på uppgifter från THL:s barnskyddsregister om barn och ungdomar som placerats utom hemmet samt på en sammanfattande enkät, som THL:s genomför årligen i kommunerna, om barn och ungdomar som omfattas av stödåtgärder inom barnskyddets öppenvård. Barnskyddsregistret har funnits i sin nuvarande form sedan 1991 och statistiken över barnskyddets öppenvård sedan 1992.

Befolkningsprognos. FOS. Statistikcentralen.

Befolkningsprognosen beskriver den framtida befolkningsutvecklingen. Statistikcentralens befolkningsprognoser är s.k. demografiska trendkalkyler. Man räknar då ut vilken den framtida befolkningen i ett område skulle vara, om de senaste årens befolkningsutveckling fortsatte oförändrad. Vid beräkning av kommunvisa prognoser produceras också en kalkyl över självförsörjning, som beskriver hurdan befolkningsutvecklingen skulle vara utan flyttningsrörelse. (http://www.stat.fi/til/vaenn/index_sv.html)

Befolkningsstruktur. FOS. Statistikcentralen.

Statistiken över befolkningsstrukturen beskriver finska och utländska medborgare, som vid årsskiftet är fast bosatta i Finland. I statistiken ingår uppgifter om befolkningens boningsort, kön, ålder, civilstånd, språk, nationalitet och födelseland liksom uppgifter om maka/ make och samtliga barn samt föräldrar. Uppgifterna fås ur Befolkningsregistercentralens befolkningsdatasystem enligt situationen vid årsskiftet. (http://www.stat.fi/meta/til/vaerak_sv.html)

Cancerregistret. Cancerföreningen i Finland r.f./ THL.

Cancerregistret upprätthålls tekniskt av Cancerföreningen i Finland r.f., men det är ett av THL:s register. Cancerfall anmäls av läkare, patologi-, cytologi- och hematologilaboratorier och Statistikcentralen (uppgifter från dödsattester). Registret upprättades 1952

För- och grundskoleundervisning. FOS. Statistikcentralen.

Grundskolestatistiken omfattar skolspecifika uppgifter om antalet studerande i grundskolor, specialskolor på grundskolenivå samt skolor på grund- och gymnasienivå. Uppgifterna om innevarande höst beskriver situationen den 20 september och uppgifterna om studerande som fått avgångsbetyg föregående läsår. I samband med datainsamlingen samlas uppgifter in om specialundervisning och ämnesval i grundskolorna.

Det riksomfattande register över smittsamma sjukdomar. THL.

Uppgifterna baserar sig på registret över smittsamma sjukdomar som förs av Institutet för hälsa och välfärd (THL), till vilket kliniskt mikrobiologiska laboratorier och läkare sänder anmälningar (om smittsamma sjukdomar). De kliniskt mikrobiologiska laboratorierna gör anmälningarna om fynden på de cirka 70 namngivna sjukdomsframkallande mikroberna samt om alla fynd i blodet och ryggmärgsvätskan. Läkaren gör anmälan om allmänfarliga och anmälningspliktiga sjukdomsfall med undantag av vissa sjukdomar, där läkare är befriade från anmälningsskyldigheten. Verksamheten för registret över smittsamma sjukdomar baserar sig på lagen om smittsamma sjukdomar (583/1986) och förordningen om smittsamma sjukdomar (935/2003). I registret över smittsamma sjukdomar finns uppgifter ända sedan 1995.

Enkäten Hälsa i skolan. THL.

Enkäten Hälsa i skolan genomförs under handledning av läraren i form av en klassenkät. I enkäten deltar eleverna i klasserna 8 och 9 i grundskolan och studerande i årskurserna 1 och 2 i gymnasiet. Vid yrkesläroanstalterna deltar i enkäten eleverna i årskurserna 1 och 2 inom den läroplansbaserade grundläggande yrkesutbildningen. Genom enkäten strävar man efter att nå alla de ungdomar som tillhör målgruppen.

Materialet för enkäten Hälsa i skolan samlades fram till 2011 in vid jämna år i Södra Finland, Östra Finland och Lappland och udda år i övriga Finland. När mate-

rialeet från på varandra följande år samkörs fås data som gäller hela landet. År 2013 genomfördes enkäten samtidigt i hela landet. De som svarar är huvudsakligen 14–20 gamla. Materialet omfattade i grundskolan 80–84 % och i gymnasiet 69–76 % av populationen. Man kan inte tillförlitligt utreda omfattningen gällande yrkesläroanstalter. Procentandelar enligt skoltyp har standardiserats efter kön och årskursnivå/studieår, och pojkarnas och flickornas procentandelar enligt årskursnivå/studieår. Antalet deltagare i undersökningen enligt år: 2002–2003: N=153 530, 2004–2005: N=158 163, 2006–2007: N=161 889, 2008–2009: N=199 676, 2010–2011: N=192 414, 2013: N=182 864.

Eurostat, Socialt skydd -databas. (ESSPROS)

<http://epp.eurostat.ec.europa.eu>

Hälso- och sjukvårdsutgifter samt deras finansiering. FOS. THL.

År 2008 övergick THL i statistikföringen av hälso- och sjukvårdsutgifter och deras finansiering till statistikföring enligt OECD:s system för hälsoräkenskaper (SHA, System of Health Accounts), i vilket uppgifterna samlas in efter funktion, producent och finansiär. De uppgifter som ligger till grund för statistiken tas från nationella register, statistik, bokslut och andra motsvarande källor. Från och med statistikår 1995 följer uppgifterna systemet för hälsoräkenskaper.

Institutionsvård och boendeservice inom socialvården. FOS. THL.

Institutioner för missbrukarvård samt serviceboende med heldygnsomsorg för äldre och för funktionshindrade samlas klientspecifika uppgifter in om alla vårdperioder som avslutats under året och om klienter som fått vård i slutet av året. I fråga om övrig boendeservice, med undantag av missbrukarvårdens, samlar man endast in uppgifter om klienter som fått vård i slutet av året. En datainsamling som motsvarar den nuvarande påbörjades i socialvården 1995.

Materialet innehåller uppgifter om serviceproducenter samt om klienter och den service de fått. Uppgifter som samlas in är bl.a. klientens identifikationsuppgifter, ålder, kön, hemkommun och vårdtid samt uppgifter om varifrån klienten kommit och vart klienten åkt efter utskrivningen. Uppgifterna lämnas in av serviceproducenten.

Klientinventering inom hemvården 30.11. FOS. THL.

Vartannat år samlar man in klientspecifika uppgifter om klienter som får regelbunden hemvård (med början från 2007 samlas uppgifter in varje år). Datainsamlingen sker inom ramen för socialvårdens vårdanmälningssystem. Uppgifter samlas in om sådana hemvårdsklienter som på inventeringsdagen har en gällande service- eller vårdplan, eller som regelbundet, minst en gång i veckan, får hemservice, hemsjukvård eller dag-sjukhustjänster. Materialet innehåller uppgifter om serviceproducenterna samt om klienterna och den service de fått. Uppgifterna lämnas in av serviceproducenten.

Kommunernas och samkommunernas ekonomi och verksamhet. FOS. Statistikcentralen.

Statistikcentralen samlar årligen in uppgifter av alla kommuner i Finland och av de samkommuner som producerar sociala tjänster om de tjänster som kommunerna finansierar, dvs. de tjänster som kommunerna själva producerat, eller köpt av andra kommuner, samkommuner, staten eller privata serviceproducenter. Uppgifterna om kommunerna och samkommunerna på Åland insamlas och behandlas av Ålands statistik- och utredningsbyrå. Statistiken föregicks fram till 1993 av social- och hälsovårdens verksamhetsberättelsesystem (KETI), som upprätthölls av social- och hälsovårdsministeriet.

Löner inom kommunsektorn. FOS. Statistikcentralen.

Statistiken över löner inom kommunsektorn beskriver inkomsterna för löntagarna i kommuner och samkommuner och antalet löntagare, bl.a. efter område, näringsgren, yrke, utbildning, kön och ålder. Uppgifterna bygger på Statistikcentralens enkäter om månads- och timanställda inom kommunsektorn. Kommunerna och samkommunerna rapporterar anställnings- och löneuppgifter årligen gällande anställningsförhållanden som var i kraft den 1 oktober.

Medfödda missbildningar. FOS. THL.

Uppgifterna tas från missbildningsregistret, som innehåller uppgifter om missbildningar som har konstaterats hos dödfödda eller levande födda barn samt hos foster vid abort pga. fosterskada. Data samlas in från sjukhusen, av hälso- och sjukvårdspersonalen, från de cytogenetiska laboratorierna, från THL:s födelse- och vårdanmälningsregister och statistik över öppenvård inom den specialiserade sjukvården, samt från Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården (Valvira) och från Statistikcentralens dödsorsaksstatistik. Missbildningsregistret har upprätthållits sedan 1963.

Narkotikaberoende klienter inom missbrukarvården. THL.

Informationssystemet för narkomanvården är en av THL samordnad insamling av uppgifter om klienter som sökt vård på grund av narkotikabruk eller missbruk av läkemedel. Sedan 1998 har anonyma vårddata om narkotikabrukare samlats in genom en datainsamling som är frivillig för behandlingsenheterna. Man samlar in uppgifter om sökt vård, sociodemografisk bakgrund, drogbruk samt riskbeteende. Dessutom ställs frågor om läkemedelsbehandling av opioidberoende personer.

OECD statistikdatabas

<http://stats.oecd.org> (27.10.2013)

Perinatalstatistik - föderskor, förlossningar och nyfödda. FOS. THL.

Uppgifterna tas från födelseregistret, som innehåller uppgifter om mödrar som fött barn i Finland och om de födda barnen. Uppgifterna fås från sjukhusen och kompletteras med uppgifter från Statistikcentralens dödsorsaksregister och Befolkningsregistercentralen. Data för registret har samlats in från och med 1987.

Primärvård. THL.

Statistiken om primärvården bygger på vårdanmälningar med personbeteckning som samlas in årligen från verksamhetsenheterna inom hälso- och sjukvården. Det riks-omfattande vårdanmälningssystemet för social- och hälsovården utvidgades år 2011 till att omfatta öppenvården inom primärvården. Vårdanmälningarna från öppenvården inom primärvården innehåller uppgifter om servicehändelsens producenter, klienternas kontakter, bedömningen av vårdbehovet, tidsbeställningsuppgifterna och servicehändelsens innehåll, såsom orsakerna till besöket, åtgärderna och den fortsatta vården. Dessutom innehåller statistiken om primärvården uppgifter om slutenvården vid hälsovårdscentralerna. Vårdanmälningarna från slutenvården inom primärvården innehåller information om serviceproducenten, patientens hemkommun, uppgifter om intagningen för vård, uppgifter om vården inklusive åtgärder samt uppgifter som anknyter till avslutandet av vården

Fram till 2010 samlade THL in uppgifterna om de öppenvårdstjänster som hälsovårdscentralerna producerar med datainsamlingen Notitia. Hälsovårdscentralerna lämnade in uppgifterna per medlemskommun. Läkarbesök och besök hos annan personal begärdes indelade efter verksamhetstyp, utöver vilket man begärde uppgifter efter åldersgrupp om antalet läkarbesök och patienter som besökt läkare. Uppgifter om munhälsovårdsbesök insamlades indelade efter åldersgrupp om besök hos tandläkare, tandhygienist och tandskötare. Dessutom insamlades uppgifter efter åldersgrupp om patienterna inom munhälsovården. THL har sammanställt statistiken sedan 2002. Finlands Kommunförbund samlade in motsvarande uppgifter 1994–2001. Uppgifter om hälsovårdscentralernas öppenvård samlas inte in från landskapet Åland.

Prisindex för alkoholdrycker. FOS. THL.

Statistiken över prisindex för alkoholdrycker visar hur konsumtionspriserna på alkohol utvecklas och anger hur mycket priserna ändrats jämfört med jämförelsetidpunkten. Statistiken innehåller uppgifter om hur realpriset och det nominella priset på alkohol utvecklas inom detaljhandeln och inom försäljningen av alkoholdrycker för servering. Bakgrundsmaterialet för prisindexet för alkoholdrycker utgörs för detaljhandeln del av uppgifter från Alko Oy samt uppgifter som Statistikcentralen samlat in från livsmedelsbutiker. När det gäller försäljning av alkoholdrycker för servering fås prisuppgifterna från THL:s restaurankät.

Sjukhusens produktivitet. THL.

Statistiken beskriver volymförändringar i sjukhusens resultat och totala insatser och presenterar förändringar i den totala produktiviteten som beräknats utifrån dem. Som resultat används två indikatorer: episod och DRG-vårdperiod. I en jämförelse av sjukhusen innefattar uppgifterna de tjänster inom specialiserad somatisk sjukvård som produceras inom den offentliga sektorn. I områdesspecifika jämförelser innefattar uppgifterna även slutenvården och dagkirurgin som produceras inom den privata sektorn. Uppgifterna publiceras på områdes-, producent- och specialitetsnivå

Skadekostnader för alkohol och andra droger. THL.

Statistiken innehåller uppgifter om de skadekostnader som användningen av alkohol och droger orsakar i Finland. Skadekostnaderna beräknas per huvud- och undergrupp.

Beräkningsramen för de alkohol- och narkotikarelaterade skadekostnaderna har förnyats under 2011 och 2012. Uppgifter om de alkohol- och narkotikarelaterade skadekostnaderna finns att få från statistikåret 2006. Skadekostnaderna för alkohol och andra droger beräknas årligen.

Jääskeläinen Marke. Päihdehaittakustannuslaskennan menetelmät. Esimerkkinä vuoden 2010 päihdehaittakustannuslaskenta. Institutet för hälsa och välfärd (THL). Klassifikation, terminologier och statistikanvisningar 5/2012 Helsingfors 2012.

Sociala utgifter och deras finansiering. FOS. THL.

De uppgifter som kalkylerna av de sociala utgifterna baserar sig på har samlats in från statistik, verksamhetsberättelser, bokslut och andra motsvarande källor. Från och med statistikår 1995 har man använt EU:s system för statistik över socialt skydd (ESSPROS—the European System of Integrated Social Protection Statistics). Före det beräknades uppgifterna på basis av den nordiska klassifikationen.

Specialiserad sjukvård. FOS. THL.

Statistiken om den specialiserade sjukvården bygger på vårdanmälningar med personbeteckning som samlas in årligen från verksamhetsenheterna inom hälso- och sjukvården. De innehåller information om serviceproducenten, patientens hemkommun, uppgifter om intagningen för vård, uppgifter om vården inklusive åtgärder samt uppgifter som anknyter till avslutandet av vården. Inom specialiteten psykiatri lämnas utöver dessa uppgifter även tilläggsuppgifter om specialiteterna inom psykiatri. Dessa uppgifter gäller läkemedelsbehandling, tvångsåtgärder och patientens psykiska tillstånd. Tilläggsuppgifter insamlas även om krävande hjärtpatienter. Dessutom genomförs en inventering av alla patienter som finns på sjukhusets vårdavdelning på årets sista dag.

Varje år samlar Institutet för hälsa och välfärd in vårdanmälningar (HILMO) av hälso- och sjukvårdsproducenterna. De innehåller uppgifter om avslutade vårdperioder och öppenvårdsbesök. I statistiken om specialiserad sjukvård insamlas uppgifter från alla kommuner, samkommuner och statliga sjukhus samt de största privata sjukhusen. Dessutom genomförs en inventering av alla patienter som finns på sjukhuset på årets sista dag. En datainsamling om slutenvården som motsvarar den nuvarande påbörjades i hälso- och sjukvården 1994. Uppgifter om öppenvården inom specialiserad sjukvård har samlats sedan 1998, men uppgifterna är jämförbara från och med år 2006. Redan dessförinnan, med början år 1967, samlades för det s.k. utskrivningsregistret uppgifter om patienter som skrivits ut från sjukhusens och hälsovårdscentralens vårdavdelningar.

Statistik över företagshälsovård. FOS. FPA.

Företagshälsovårdstatistiken ger information om den företagshälsovård som genomförs i Finland och som ersätts av FPA. FPA:s företagshälsovårdsstatistik baserar sig på statistikregistret för företagshälsovård som ordnas av arbetsgivare. Registret grundar sig på information som lagrats i förmånsdatabasen i samband med handläggningen av företagshälsovården. Företagshälsovårdsstatistiken utges en gång per år med cirka två års eftersläpning.

Statistik över sjukvårdersättningar. FOS. FPA.

Sjukvårdskostnader som kan ersättas är kostnaderna för ersättningsgilla receptbelagda läkemedel, kostnaderna för sjuk- och hälsovårdstjänster inom öppenvården samt kostnaderna för resor som gjorts på grund av sjukdom. Hälso- och sjukvårdstjänster inom öppenvården är privatläkar-, privattandläkar- och munhygienisttjänster samt läkar- eller tandläkarordinerad undersökning och behandling på privata undersöknings- och vårdinrättningar. Statistiken över sjukvårdersättningar används för att följa upp läkemedelskostnadsutvecklingen samt för att beskriva i vilken omfattning privata sjukvårdstjänster inom öppenvården anlitas. Utifrån handläggningssystemen för ersättningarna uppkommer en individbaserad förmånsdatabas, ur vilken statistikregistren skapas. Statistiken över sjukvårdersättningar uppdateras månadsvis, kvartalsvis och kalenderårsvis med uppgifter om sjukvårdersättningar som utbetalats under dessa perioder.

Steriliseringar. FOS. THL.

Uppgifterna bygger på THL:s register för steriliseringar, dit verksamhetsenheterna inom hälso- och sjukvården ska skicka uppgifter om utförda steriliseringar. Data om steriliseringar har samlats in från och med 1935.

Synskaderegister. Synskadades Centraförbund r.f./ THL.

Synskaderegistret upprätthålls tekniskt av Synskadades Centraförbund r.f., men det är ett av THL:s register. En anmälan till registret görs av den synskadades läkare eller annan vårdpersonal. Registret innehåller uppgifter från och med 1983 om synskadefall som uppfyller kriterierna i WHO:s definition.

Sysselsättningsstatistiken. FOS. Statistikcentralen.

Sysselsättningsstatistiken innehåller uppgifter om befolkningens sysselsättning. Uppgifterna tas ur administrativt material. I sifferuppgifterna ingår en person endast en gång enligt huvudsysslan. I denna årsboks tabeller baserar sig områdesindelningen på den kommun där arbetsplatsen finns. Ur sysselsättningsstatistiken får man uppgifter, som samlats in på ett enhetligt sätt, om offentliga serviceproducenters, organisationers och företags personal.

THL:s sjuklighetsindex. THL.

THL:s sjuklighetsindex produceras årligen genom att slå samman uppgifter som samlats in av flera registeransvariga. Materialet som används i sjuklighetsindexet produceras ur följande register: Vårdanmälningsregistret. THL; Cancerregistret. THL; Dödsorsaksregistret. Statistikcentralen; Register över läkemedelsersättningar och specialersättningar för läkemedel. FPA; Pensionsregistret. Pensionsskyddscentralen. www.terveytemme.fi/sairastavuusindeksi/atlas/notes/notes.htm

Tillgången till vård inom den specialiserade sjukvården THL.

Statistiken innehåller specialitetsspecifika uppgifter om väntetiderna till icke-brådskande vård, väntetiderna till det första besöket och behandlingstiderna för remisser i sjukvårdsdistrikten och enheterna för specialiserad sjukvård inom primärvården. I statistikrapporten finns också uppgifter om de vanligaste operationskögruppernas kötider.

Uppgifterna samlas in tre gånger om året och de publiceras som elektroniska databasrapporter. Uppgifterna har samlats in från sjukvårdsdistrikten sedan slutet av december 2007 och från enheterna för specialiserad sjukvård inom primärvården sedan slutet av december 2008. Uppgifterna om de vanligaste operationskögruppernas kötider har plockats från vårdanmälningsregistret inom hälso- och sjukvården.

Tobaksstatistik. FOS. THL.

Tobaksstatistiken innehåller uppgifter om den skattebelagda och skattefria konsumtionen av tobak, befolkningens tobaksrökning och exponering för tobaksrök samt om prisutvecklingen för tobak.

Uppgifterna om tobaksprodukter som levererats för skattebelagd konsumtion bygger på Tullens månatliga tull- och accisstatistik. Uppgifterna om konsumtionen av skattefria cigaretter bygger på TNS Gallups enkätundersökning ”Resenärförseln av alkoholdrycker och tobaksprodukter 2012” och uppgifterna om antalet cigaretter införda efter utlandsresor.

Uppgifterna om finländarnas rökvanor baserar sig på THL:s undersökningar ”Den finländska vuxenbefolkningens hälsobeteende och hälsa (AVTK)” och ”Den pensionerade befolkningens hälsobeteende och hälsa (EVTK)”.

Uppgifterna om exponering för tobaksrök på arbetsplatsen och ordnandet av rökrum på arbetsplatsen bygger på THL:s undersökning ”Den finländska vuxenbefolkningens hälsobeteende och hälsa (AVTK)”.

Underhåll och vårdnad av barn. FOS. THL.

Statistiken baserar sig på de uppgifter som kommunerna skickat till THL om vårdnad av barn, umgängesrätt, boende, underhållsavtal och utredning och fastställande av faderskap. Uppgifter har samlats in sedan 1985. För år 1970–2008 innehåller statistiken också uppgifter om underhållsstöd

Underhållsstöd. FPA.

Från och med den 1 april 2009 förflyttades verkställigheten av underhållsstödet från kommunerna till Folkpensionsanstalten (FPA). Folkpensionsanstalten (FPA) har sedan dess tillhandahållit statistik över underhållsstödet och indrivningen av underhållsbidrag. Underhållsstödet statistikförs enligt enheterna förmånstagare, barn och utbetalda förmåner. Klassificeringsgrunder är fullt eller nedsatt underhållsstöd, stöd som ska ersättas eller stöd som inte ska ersättas samt allmänna regionklassificeringar och allmänna demografiska klassificeringar. Statistiken över underhållsstödet baserar sig på det totala materialet om underhållsstöd som FPA betalat ut.

Undersökningen Den finländska vuxenbefolkningens hälsobeteende och hälsa (AVTK). THL.

För undersökningen Den finländska vuxenbefolkningens hälsobeteende och hälsa (AVTK) har från befolkningsregistret årligen plockats ett slumpmässigt sampel på 5 000 finska medborgare i åldern 15–64 år. Postenkätens genomsnittliga svarsprocent har varit 61 % under åren 2002–2013, och den har varierat mellan 51–67 %. Antalet personer som svarat på undersökningen under undersökningsåren: 2002–2003: N=6 594, 2004–2005: N=6 656, 2006–2007: N=6 500, 2008–2009: N=6 159, 2010–2011: N=5 613, 2012–2013: N=5146.

Helldán A, Helakorpi S, Virtanen S, Uutela A. Den finländska vuxenbefolkningens hälsobeteende och hälsa, våren 2013. Institutet för hälsa och välfärd (THL), Rapport 21/2013. www.thl.fi/avtk

Undersökningen Den pensionerade befolkningens hälsobeteende och hälsa (EVTK). THL.

För undersökningen Den pensionerade befolkningens hälsobeteende och hälsa (EVTK) har från befolkningsregistret med två års mellanrum plockats sampel enligt kön och ålder indelade enligt 5-års åldersgrupper bland 2 400 finska medborgare i åldern 65–84 år. Resultaten som gäller 65–84-åringar, har viktats enligt 5-års åldersgrupper för att motsvara befolkningens åldersfördelning år 2009. Postenkätens genomsnittliga svarsprocent har varit 76 % under åren 2001–2011, och den har varierat mellan 72–82 %. Antalet personer som svarat på undersökningen under undersökningsåren: 2001: N=1 949, 2003: N=1 863, 2005: N=1 863, 2007: N=1 847, 2009: N=1 741, 2011: N=1 723.

Holstila A-L, Helakorpi S, Uutela A. Den pensionerade befolkningens hälsobeteende och hälsa, våren 2011 och deras förändringar åren 1993–2011. Institutet för hälsa och välfärd (THL), Rapport 56/2012. www.thl.fi/evtk

Utkomststöd. FOS. THL.

Uppgifterna i årsstatistiken över utkomststöd bygger på THL:s register för utkomststöd, som innehåller uppgifter inlämnade av kommunerna om hushåll som fått utkomststöd, stödets varaktighet och belopp samt hushållens storlek och struktur. Det samlas också in tvärsnittsdata om vilka inkomstkällor klienterna i november har och

vilken som är deras huvudsakliga arbetsverksamhet. Registret har upprätthållits sedan 1985. För åren 1969–1983 finns motsvarande uppgifter i socialhjälpstatistiken.

Yrkesutbildade personer inom hälso- och sjukvården. FOS. THL.

Statistiken innehåller uppgifter om legitimerade yrkesutbildade personer och yrkesutbildade personer med skyddad yrkesbeteckning. I lagen (559/1994) och förordningen (564/1994) om yrkesutbildade personer inom hälso- och sjukvården anges de yrkesgrupper som Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården (Valvira) legitimerar eller registrerar som yrkesperson med skyddad yrkesbeteckning. Den årliga statistiken bygger på innehållet i Valviras register den 31 december. När det gäller rätt till yrkesutövning, anges i registret bland annat yrke/yrkesgrupp, yrkesutbildning och specialexamen samt kön, ålder och boendekommun eller boendeland.

Sources

Access to services in specialised health care. THL.

The statistics contain data by speciality on waiting times for admission to non-emergency treatment, waiting times for the first visit as well as on referral processing times in hospital districts and specialised health care units in primary health care. The statistical report has also data on waiting times for the most common groups of surgical procedures.

Data are collected three times a year and published in electronic database reports. Data have been collected from hospital districts since December 2007 and from specialised health care units in primary health care since December 2008. Data on waiting times for the most common groups of surgical procedures are retrieved from the Care Register for Health Care.

Alcoholic beverage consumption. OSF. THL.

The statistics cover both documented and undocumented consumption of alcoholic beverages. Documented consumption of alcoholic beverages includes the sale of alcoholic beverages from Alko stores and deliveries of alcoholic beverages by wholesalers to licensed restaurants and to grocery shops, kiosks and petrol stations selling alcoholic beverages with an alcohol content of no more than 4.7 per cent by volume and to stores for retail selling of fruit wine and sahti.

Undocumented consumption includes passenger imports, smuggling, legal and illegal home preparation, surrogates and alcohol consumed by Finns outside Finland. Undocumented consumption is calculated based on data obtained from official data sources and interview studies.

Alcoholic beverage price indexes. OSF. THL.

The statistics on alcoholic beverage price indexes describe trends in the consumer prices of alcoholic beverages, measuring price changes from a reference date. They provide information on the development of the real and nominal prices of alcoholic beverages in licensed serving and retail sales. With regard to retail sales, price indices for alcoholic beverages are based on data received from Alko Inc. and data collected by Statistics Finland from grocery stores. Price data on licensed serving sales are derived from the THL's restaurant survey.

Assisted fertility treatments. OSF. THL.

The statistics on assisted fertility treatments contain information on in vitro fertilisations (IVF) from 1992 onwards and on inseminations from 2006 onwards. The data include the number of treatments performed and treatment outcomes (pregnancies, deliveries and births). The data are obtained from all clinics giving assisted fertility treatments. THL has gathered data for the statistics since 1994. In 1992 and 1993 the data were collected by the Helsinki University Central Hospital.

Cancer register. Cancer society of Finland/THL.

The Cancer register is a THL's register maintained technically by the Cancer Society of Finland. Notifications of detected cases of cancer are sent to the register by physicians, pathological, cytological and haematological laboratories and Statistics Finland (death certificate data). The register was established in 1952.

Child maintenance and custody. OSF. THL.

The statistics are based on summary data that THL receives from municipalities on child custody, right of access, residence, maintenance agreements and investigation and establishment of paternity. The data have been collected since 1985. The statistics for 1970–2008 also include data on child maintenance allowance.

Child welfare. OSF. THL.

The data are based on data in the THL's Child welfare register concerning children and young persons placed outside the home and on summary data that THL receives annually from municipalities on children and young persons receiving support in community care as part of a child welfare intervention. In its current form, the Child welfare register has existed since 1991. Statistics on community care interventions have been compiled since 1992.

Congenital malformations. OSF. THL.

The data are based on the THL's Register of congenital malformations, which contains data on congenital anomalies detected in stillbirths or live births as well as in foetuses in selective terminations of pregnancy. The register receives data from hospitals, health-care professionals and cytogenetic laboratories, and data are also derived from the Medical birth register, the Care registers for social welfare and health care, and the statistics on Outpatient specialised health care, all maintained by THL. In addition, data are obtained from the National Supervisory Authority for Welfare and Health (Valvira), and the Cause of death statistics, maintained by Statistics Finland. The register has been kept since 1963.

Cost of alcohol and drug harms. THL.

The statistics contain data on the expenditure arising from alcohol- and drug-related harm in Finland. Costs are calculated by main category and sub-category.

The calculation framework for costs of alcohol and drug abuse has been updated in 2011 and 2012. The statistics on costs of alcohol and drug harm are available from 2006 onwards. Costs of alcohol and drug harm are calculated annually.

Jääskeläinen Marke. Päihdehaittakustannuslaskennan menetelmät. Esimerkkinä vuoden 2010 päihdehaittakustannuslaskenta. National Institute for Health and Welfare (THL). Classifications, Terminology and Statistics Guidelines 5/2012. Helsinki 2012.

Count of home-care clients on 30th November OSF. THL.

Client-specific data have been gathered on clients in home care every other year as part of notifications to the Care registers for social welfare and health care (from 2007 onwards, data are gathered every year). Included are home-care clients who have a valid service and care plan on the day of count or who otherwise receive home-help services, home nursing or day-hospital services regularly at least once a week. The data concern service providers and clients and services received by them. The data are reported by service providers.

Drug clients in services for substance abusers. THL.

Co-ordinated by THL, the Drug treatment information system aims to gather information on clients who have sought treatment for drug use or for the use of medicines for intoxication purposes. Data on treatment given to drug abusers have been gathered since 1998 by an anonymous data collection procedure that treatment units take part in on a voluntary basis. Information is gathered on the pattern of care seeking, and clients' socio-demographical background, substance use and risk behaviour. In addition, information is asked about the pharmacotherapy of opiate addicts.

Employment statistics. OSF. Statistics Finland.

Employment statistics contain information on the population's economic activity based on administrative data sources. Each person is included in the statistics only once based on his/her main activity. In this yearbook's tables, the regional classification is based on the domiciles of workplaces. The statistics provide uniform data on personnel in both public service providers and non-profit organisations and business enterprises.

Eurostat, Database on social protection. (ESSPROS).

<http://epp.eurostat.ec.europa.eu>

Finances and activities of municipalities and joint municipal boards. OSF. Statistics Finland.

Statistics Finland collects annually data from all the municipalities and joint municipal boards providing social services in Finland about the volume of social services produced by them or purchased from other municipalities, joint municipal boards, the state, or private service providers. The data from the municipalities and joint municipal boards of the Åland Islands are collected and processed by Statistics and Research Åland. A predecessor to these statistics was a report system for social welfare and health care (KETI), maintained by the Ministry of Social Affairs and Health until 1993.

Finnish register of visual impairment. Finnish Federation of the Visually impaired/THL.

The Register of visual impairment is a THL's register maintained technically by the Finnish Federation of the Visually Impaired. Notifications to the register are sent by the treating physician or another member of the care personnel. The register contains data on cases of visual impairment as defined by the WHO from 1983 onwards.

Health Behaviour and Health among the Finnish Adult Population -survey. THL.

For the study on Health behaviour and health among the Finnish adult population, a random sample of 5000 Finnish citizens aged 15–64 is drawn from the Population register each year. The average response rate for the postal questionnaire was 61% in 2002–2013, with a variation between 51–67%. Number of respondents in the survey each year: 2002–2003: N=6594, 2004–2005: N=6656, 2006–2007: N=6500, 2008–2009: N=6159, 2010–2011: N=5613, 2012–2013: N=5146.

Helldán A, Helakorpi S, Virtanen S, Uutela A. Health behaviour and health among the Finnish adult population, spring 2013. National Institute of Health and Welfare (THL) Report 21/2013. www.thl.fi/avtk

Health Behaviour and Health among the Finnish Elderly -survey. THL.

For the survey on Health behaviour and health among the Finnish elderly a sample of 2400 Finnish citizens aged 65–84 is drawn from the Population register every two years. The sample is stratified for gender and for age according to 5-year age groups. The results for people aged 65–84 have been weighted for each 5-year age group so as to correspond to the age distribution in 2009. The average response rate for the postal questionnaire was 76 % in 2001–2011, with a variation between 72–82 %. Number of respondents in the survey each year: 2001: N=1949, 2003: N=1863, 2005: N=1863, 2007: N=1847, 2009: N=1741, 2011: N= 1723.

Holstila A-L, Helakorpi S., Uutela A. Health Behaviour and Health among the Finnish Elderly, Spring 2011, with Trends 1993-2011. National Institute of Health and Welfare (THL), Report 56/2012. www.thl.fi/fi/evtk

Health care professionals. OSF. THL.

The statistics contain data on licensed health professionals and health professionals with a protected occupational title. The Act (559/1994) and Decree (564/1994) on Health care professionals specifies occupational groups to be licensed as health professionals or registered as health professionals with a protected occupational title by the National Supervisory Authority for Welfare and Health (Valvira). The annual statistics are based on data in the Valvira register at the end of the year. The register provides data on for example the occupation/occupational group for which the right to practice a profession has been granted, vocational training and specialist vocational qualifications, sex, age, and municipality/country of residence.

Health expenditure and financing. OSF. THL.

In 2008, THL brought into use a new national system of accounting health expenditure and financing that is based on the OECD System of Health Accounts (SHA). The SHA system gathers data by function, provider and source of finance. The statistics are based on data derived from national registers, statistics, financial statements and other similar sources. The data have been produced in accordance with the SHA from the statistical year 1995 onwards.

Hospital productivity. THL.

The statistics describe changes in the volume of hospital outputs and total inputs as well as changes in the total productivity of hospitals calculated on the basis of the output and input data. Two kinds of indicators are used for the outputs: episode and DRG period of care. In hospital benchmarking, the data include somatic specialised health services provided by the public sector. The regional comparison also includes data on inpatient services and day surgery provided by the private sector. Data are published at the level of regions, providers and specialities.

Induced abortions. OSF. THL.

The data are based on THL's Register of Induced Abortions, which receives the data from the health care units performing induced abortions. Data on induced abortions have been collected since 1950.

Institutional care and housing services in social care. OSF. THL.

The statistics are based on the Care register for social welfare. Patient-specific data on all periods of care completed during the year and client census data on all clients receiving care at the year-end are gathered from residential homes for older people, institutions for people with intellectual disabilities, institutions for substance abusers, and 24-hour housing services for older people and people with disabilities. For housing services other than those targeted at substance abusers, data are only gathered on clients receiving care at the year-end. In its current form, the collection of social care data started in 1995.

The data concern service providers and clients and services received by them. Data are gathered on a number of variables, including client identification data, age, sex, municipality of residence, length of stay in care, as well as information on where clients come from and where they go after discharge. The data are reported by service providers.

Local government sector wages and salaries. OFS. Statistics Finland.

The statistics describe the numbers and earnings of personnel employed by municipalities and joint municipal boards by a number of variables, including area, activity, occupation, education, sex and age. The data derive from an inquiry of Statistics Finland concerning monthly and hourly paid local government employees to which municipalities and joint municipal boards report data annually on their employment contracts and wage and salary amounts valid on 1 October.

Maintenance allowance. The Social Insurance Institution (KELA).

Practical arrangements surrounding maintenance allowance, formerly handled by the municipalities, were transferred to KELA as of 1 April 2009. The Social Insurance Institution (KELA) has been compiling statistics on child maintenance allowance and the recovery of child maintenance payments as of that date. Statistics on maintenance allowance are kept according to recipients, children and maintenance allowance paid. The categories are full or reduced maintenance allowance, whether maintenance allowance is subject to reimbursement or not, and general regional and demographic categories. The statistics on maintenance allowance are drawn from the full data on maintenance allowance paid from KELA.

National infectious diseases register. THL.

Data are drawn from THL's Infectious diseases register. Clinical microbiology laboratories and physicians send notification of infectious diseases to the register. Clinical microbiology laboratories report findings of about 70 specific pathogens, and all findings in blood or spinal fluid. Physicians report cases of diseases classified as generally hazardous or notifiable, with the exception of certain diseases, which physicians have been relieved of the duty of notification. The Infectious Diseases register operates under the Communicable Diseases Act (583/1986) and the Communicable Diseases Decree 935/2003. The register contains data from 1995 onwards.

OECD StatExtracts

<http://stats.oecd.org> (27.10.2013)

Perinatal statistic - Parturients, deliveries and births. OSF. THL.

The data are based on the THL's Medical birth register, which contains data on mothers given birth and children born in Finland. The data are gathered from hospitals and complemented by data obtained from the Cause of death statistics of Statistics Finland and by data from the Population Register Centre. The register contains data from 1987 onwards.

Population projection. OSF. Statistics Finland.

Population projections describe future population developments. Statistics Finland's population projections are so-called demographic trend calculations, which calculate the future population for a given area assuming that the development that has taken place in its population in recent years continues unchanged.

http://www.stat.fi/meta/til/vaenn_en.html

Population structure. OSF. Statistics Finland.

These statistics on the structure of the population describe Finnish and foreign citizens permanently resident in Finland at the turn of the year. The statistics contain data on the population's place of residence, age, native language, nationality and country of birth, as well as on the spouse, all children and parents of an individual person.

The statistics also contain data on the day a person was married or divorced. The data are obtained from the Population Register Centre's population information system. http://tilastokeskus.fi/til/vaerak/index_en.html

Pre-primary and comprehensive school education. OSF. Statistics Finland.

The statistics on comprehensive schools contain data by individual school on numbers of pupils in comprehensive schools, special schools at the basic level of education, and in schools at the basic and upper secondary general levels of education. The data on the current autumn describe the situation on 20 September and those on completions of education the previous school year. In connection with the data collection, information is also gathered about special education and subject choices of comprehensive school pupils

Primary health care. THL.

The statistics on primary health care are based on care notifications submitted by health care units. In 2011, the national Care Registers for Social Welfare and Health Care were extended to cover also outpatient visits in primary health care. Care notifications concerning outpatient visits in primary health care contain data on service providers, clients' contacts with service providers, assessments of the need for treatment, appointments as well as content of the service event, such as procedures, further treatment, and reasons for health care visits. In addition, the statistics on primary health care contain data on inpatient care in health centres. Care notifications concerning inpatient care in primary health care contain data on service provider and patient's municipality of residence as well as on admission, treatment, procedures and discharge.

Until 2010, THL collected annual data on outpatient care in health centres by using the Notitia data collection. The data reported by health centres was broken down by participating municipality. Physician visits and other practitioner visits were broken down by activity, and physician visits and patients seen by physicians by age group. As for oral health care visits, data were gathered on dentist visits and dental hygienist/assistant visits by age group, and on oral health care patients by age group. THL has collected the data since 2002. Between 1994 and 2001, similar data were collected by the Association of Finnish Local and Regional Authorities. Data on health-centre outpatient care is not collected from Åland.

School Health Promotion Study. THL.

The School Health Promotion Study is carried out in the form of surveys during class at school guided by the teacher. Responses are collected from pupils in year 8 and 9 of comprehensive school and year 1 and 2 of upper secondary school. Further, students in year 1 and 2 of basic vocational education are also included in the survey. The aim is to reach the entire target group of the survey.

Until 2011, data for the School Health Promotion Study was collected from school pupils and students in Southern Finland, Eastern Finland and Lapland in even-num-

bered years and elsewhere in Finland in odd-numbered years. Data on the whole country are available by combining material from consecutive years. In 2013 the survey was carried out throughout the country at the same time. Respondents are mainly between 14 and 20 years of age. The material covers 80–84 % of the statistical population in comprehensive schools and 69–76 % in upper secondary schools. Coverage cannot be reliably established for vocational schools. The percentages of each school type have been adjusted for gender and year, while the percentage of girls/boys have been adjusted for year. Number of respondents in the survey each year: 2002–2003: N=153 530, 2004–2005: N=158 163, 2006–2007: N=161 889, 2008–2009: N=199 676, 2010–2011: N=192 414, 2013: N=182 864.

Social assistance. OSF. THL.

The annual Social assistance statistics are based on the THL's Social assistance register, in which data are gathered from municipalities on recipient households and their size and structure and the duration and level of assistance. In addition, cross-sectional data are gathered on clients' income sources and primary economic activity in November. The register has been kept since 1985. Corresponding data for 1969–1983 are available in the statistics on the earlier type of public assistance.

Social protection expenditure and financing. OSF. THL.

The social protection expenditure account is based on data derived from a number of statistics, annual reports, financial statements and other similar sources. Since the statistical year 1995, the European System of Integrated Social Protection Statistics (ESSPROS) has been used. The data for years before 1995 were calculated in accordance with the Nordic classification system.

Specialised health care. OSF. THL.

The statistics on specialised health care are based on care notifications submitted by health care units. The care notifications contain data on service provider and patient's municipality of residence as well as on admission, treatment, procedures and discharge. For psychiatric patients, the data also include additional data on psychiatric specialities, including data on drug therapies, coercive measures and psychiatric evaluations. Additional data are also collected for cardiac patients. Also, a census is taken of patients in hospital inpatient care on the last day of the year.

The National Institute for Health and Welfare collects care notifications (HILMO data) from health care service providers concerning concluded treatment periods and outpatient visits. The statistics on specialised health care include data on all municipalities, joint municipal authorities, state hospitals and largest private hospitals. Also, a census is taken of patients in inpatient care on the last day of the year. In its current form, the data collection on inpatient health care started in 1994. Data on specialized outpatient care have been collected since 1998, but the figures are comparable only from 2006 onwards. Even before that, since 1967, data on patients discharged from hospital and health-centre wards were collected for a hospital discharge register.

Statistics on occupational health care. OSF. Kela.

The occupational health care statistics contain data on Finnish occupational health services for which Kela provides reimbursement. Statistics are compiled from individual-level statistical registers, which are based on benefit databases created in the course of providing compensations for occupational health costs. Occupational health care statistics are published annually about two years after the statistical reference year.

Statistics on reimbursements for medical expenses. OSF. Kela.

The expenses incurred from compensable prescription drugs, outpatient medical services and medically necessary transportation can be reimbursed. Outpatient medical services include private doctors' and dentists' services, dental hygienists' services, treatment prescribed by a doctor or dentist, and examination or treatment in a private institution. The statistics are used in monitoring trends in prescription drug expenditures and in describing the use of outpatient medical services. The processing system for the reimbursements produces an individual-level benefit database, which forms the basis for the statistical registers. Updated monthly, quarterly and once per calendar year with data on reimbursements paid out during the period in question.

Sterilisations. OSF. THL.

The data are based on THL's Register on sterilisations, which receives the data from the health care units performing sterilisations. Data on sterilisations have been collected since 1935.

THL's morbidity index. THL.

THL's morbidity index is produced annually by collating data collected by several register controllers. The data used in the morbidity index are retrieved from the following indexes: Care Register for Health Care. THL; Cancer Register. THL; Causes of Death Register. Statistics Finland; Reimbursement Entitlements in Respect of Medicines. Social Insurance Institution of Finland; Pension Register. Finnish Centre for Pensions. www.terveytemme.fi/sairastavuusindeksi/atlas/notes/notes.htm

Tobacco statistics. OSF. THL.

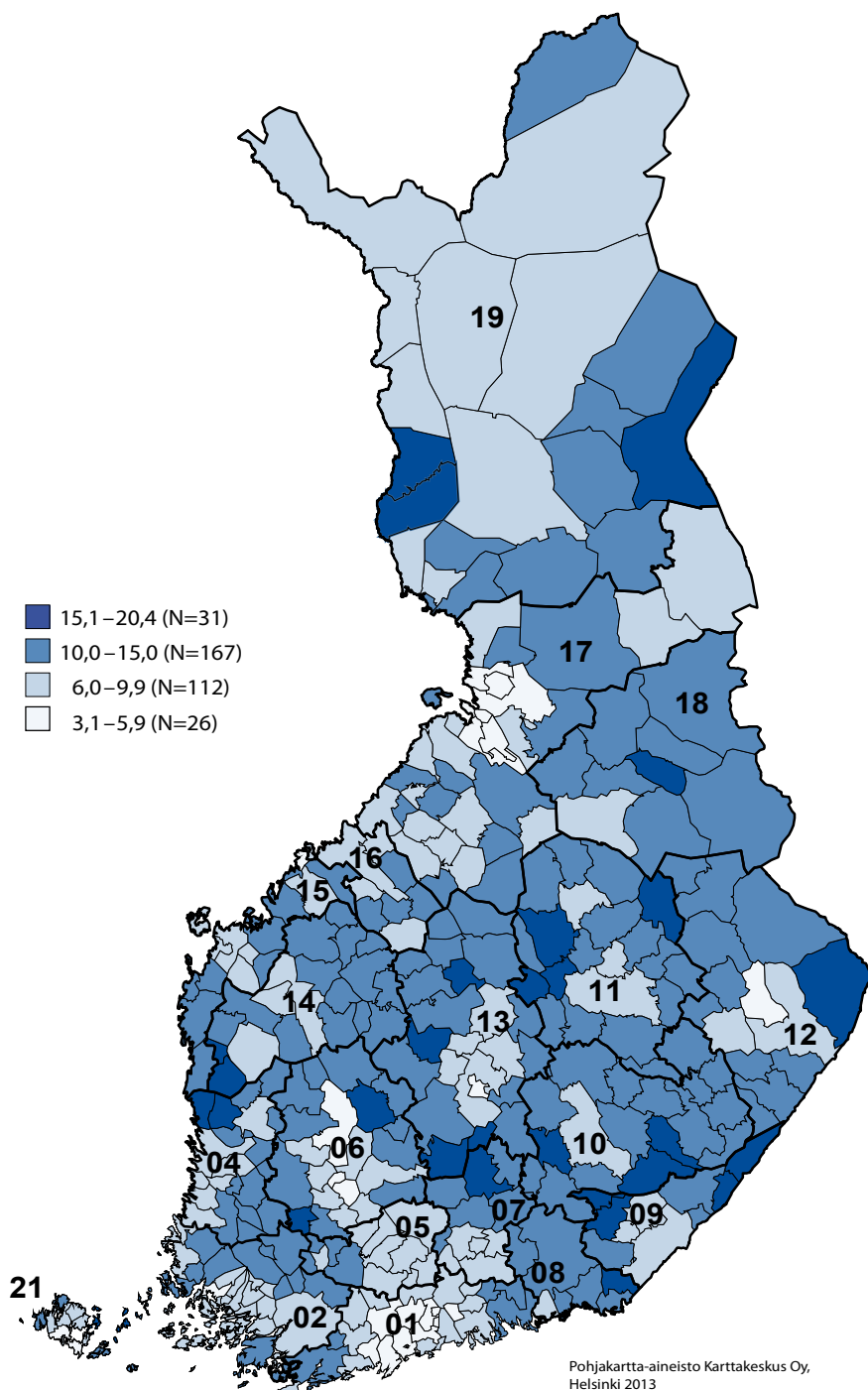
The Tobacco statistics include data for example on the taxable and untaxable consumption of tobacco, the population's smoking habits and exposure to tobacco smoke, as well as tobacco price trends. The data on tobacco products delivered for taxable consumption are based on the customs and excise duty statistics produced by the Finnish Customs every month.

Data on consumption of tax-free cigarettes are based on data on the number of cigarettes brought into Finland from trips abroad collected in an interview survey "Private import of tobacco products in 2012" carried out by TNS Gallup.

Data on population's smoking habits are based on the surveys "Health Behaviour and Health among the Finnish Adult Population" (AVTK) and "Health Behaviour and Health among the Finnish Retirement-Age Population" (EVTK) carried out by the National Institute for Health and Welfare.

The data on persons having been exposed to tobacco smoke at workplace and on arrangements made for smoking at workplace are based on the survey “Health Behaviour and Health among the Finnish Adult Population” (AVTK) carried out by the National Institute for Health and Welfare.

Kartta. 75-vuotta täyttäneet, % väestöstä kunnittain 2012
 Karta. 75 år och över, % av befolkningen kommunvis 2012
 Map. 75 years and over, % of population by municipality 2012

Alueluokitukset 2012 ja 2013
Områdesindelning 2012 och 2013
Regional classifications 2012 and 2013

Maakunnat Landskapen Regions	Kuntia Kommuner Municipalities	2012	2013
01 Uusimaa • Nyland	28	26	
02 Varsinais-Suomi • Egentliga Finland	28	28	
04 Satakunta	21	20	
05 Kanta-Häme • Egentliga Tavastland	11	11	
06 Pirkanmaa • Birkaland	22	22	
07 Päijät-Häme • Päijänne-Tavastland	11	11	
08 Kymenlaakso • Kymmenedalen	7	7	
09 Etelä-Karjala • Södra Karelen • <i>South Karelia</i>	10	9	
10 Etelä-Savo • Södra Savolax	17	14	
11 Pohjois- Savo • Norra Savolax	21	20	
12 Pohjois-Karjala • Norra Karelen • <i>North Karelia</i>	14	13	
13 Keski-Suomi • Mellersta Finland • <i>Central Finland</i>	23	23	
14 Etelä-Pohjanmaa • Södra Österbotten • <i>South Ostrobothnia</i>	19	18	
15 Pohjanmaa • Österbotten • <i>Ostrobothnia</i>	16	15	
16 Keski-Pohjanmaa • Mellersta Österbotten • <i>Central Ostrobothnia</i>	8	8	
17 Pohjois-Pohjanmaa • Norra Österbotten • <i>North Ostrobothnia</i>	34	29	
18 Kainuu • Kajanaland	9	9	
19 Lappi • Lappland • <i>Lapland</i>	21	21	
21 Ahvenanmaa • Åland • <i>Åland Islands</i>	16	16	
Yhteensä • Totalt • <i>Total</i>	336	320	

Aluehallintovirastot (AVI) Regionförvaltningsverken (RFV) <i>Regional State Administrative Agencies (AVI)</i>	Kuntia Kommuner Municipalities		Maakunnat Landskapen Regions
	2012	2013	
1 Etelä-Suomen AVI • Södra Finlands RFV • <i>Southern Finland AVI</i>	67	64	01, 05, 07, 08, 09
2 Lounais-Suomen AVI • Sydvästra Finlands RFV • <i>Southwestern Finland AVI</i>	49	48	02, 04
3 Itä-Suomen AVI • Östra Finlands RFV • <i>Eastern Finland AVI</i>	52	47	10, 11, 12
4 Länsi- ja Sisä-Suomen AVI • Västra och Inre Finlands RFV • <i>Western and Inland Finland AVI</i>	88	86	06, 13, 14, 15, 16
5 Pohjois-Suomen AVI • Norra Finlands RFV • <i>Northern Finland AVI</i>	43	38	17, 18
6 Lapin AVI • Lapplands RFV • <i>Lapland AVI</i>	21	21	19
7 Ahvenanmaan valtionvirasto ¹⁾ • Statens ämbetsverk på Åland ¹⁾ • <i>State Department of Åland¹⁾</i>	16	16	21

1) Ahvenanmaan aluehallintoviraston tehtäviä hoitaa Ahvenanmaan valtionvirasto. • På Åland sköts regionförvaltningsverkets uppgifter av statens ämbetsverk på Åland. • *The State Department of Åland functions as the regional state administrative agency in Åland.*

jatk. • forts. • *cont.*

jatk. • forts. • cont.

Sairaanhoitopiirit Sjukvårdsdistrikten <i>Hospital districts</i>		Kuntia Kommuner <i>Municipalities</i>	
		2012	2013
25	Helsinki ja Uusimaa • Helsingfors och Nyland • <i>Helsinki and Uusimaa</i>	26	24
03	Varsinais-Suomi • Egentliga Finland	29	29
04	Satakunta	20	20
05	Kanta-Häme • Centrala Tavastland	11	11
06	Pirkanmaa • Birkaland	22	23
07	Päijät-Häme	14	14
08	Kymenlaakso • Kymmenedalen	6	6
09	Etelä-Karjala • Södra Karelen • <i>South Karelia</i>	9	9
10	Etelä-Savo • Södra Savolax	11	9
11	Itä-Savo • Östra Savolax	6	4
12	Pohjois-Karjala • Norra Karelen • <i>North Karelia</i>	15	14
13	Pohjois-Savo • Norra Savolax	21	20
14	Keski-Suomi • Mellersta Finland • <i>Central Finland</i>	23	21
15	Etelä-Pohjanmaa • Syd-Österbotten • <i>South Ostrobothnia</i>	20	19
16	Vaasa • Vasa	14	13
17	Keski-Pohjanmaa • Mellersta Österbotten • <i>Central Ostrobothnia</i>	9	10
18	Pohjois-Pohjanmaa • Norra Österbotten • <i>North Ostrobothnia</i>	35	29
19	Kainuu • Kajanaland	8	8
20	Länsi-Pohja	6	6
21	Lappi • Lappland • <i>Lapland</i>	15	15
22	Ahvenanmaa ¹⁾ • Åland ¹⁾	16	16
Yhteensä • Totalt • Total		336	320

1) Ahvenanmaa on oma sairaanhoitopiirinsä, joka ei ole sidoksissa sosiaali- ja terveysministeriön hallinnoiman sairaanhoitopiiriin kanssa. • Åland utgör ett eget sjukvårdsdistrikt som inte är bundet till den indelning i sjukvårdsdistrikt som administreras av social- och hälsovårdsministeriet. • Åland is a separate hospital district, unconnected with the mainland Finland hospital districts subject to the Ministry of Social Affairs and Health.

Erityistason sairaanhoidon erityisvastuualue (ERVA) Specialupptagningsområde inom den specialiserade sjukvården <i>Catchment area for highly specialised medical care</i>		Sairaanhoitopiirit Sjukvårdsdistrikten <i>Hospital districts</i>	
		2012	2013
1.	Helsingin Yliopistosairaalan erityisvastuualue Specialupptagningsområdet för Helsingfors universitetssjukhus <i>Helsinki University Hospital catchment area for highly specialised medical care</i>	08, 09, 25	08, 09, 25
2.	Turun Yliopistosairaalan erityisvastuualue Specialupptagningsområdet för Åbo universitetssjukhus <i>Turku University Hospital catchment area for highly specialised medical care</i>	03, 04	03, 04, 16
3.	Tampereen Yliopistosairaalan erityisvastuualue Specialupptagningsområdet för Tammerfors universitetssjukhus <i>Tampere University Hospital catchment area for highly specialised medical care</i>	05, 06, 07, 15, 16	05, 06, 07, 15
4.	Kuopion Yliopistosairaalan erityisvastuualue Specialupptagningsområdet för Kuopio universitetssjukhus <i>Kuopio University Hospital catchment area for highly specialised medical care</i>	10, 11, 12, 13, 14	10, 11, 12, 13, 14
5.	Oulun Yliopistosairaalan erityisvastuualue Specialupptagningsområdet för Uleåborg universitetssjukhus <i>Oulu University Hospital catchment area for highly specialised medical care</i>	17, 18, 19, 20, 21	17, 18, 19, 20, 21